

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHÅLLNING

Skogsstatistisk årsbok 1969

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN · STOCKHOLM

OFFICIAL STATISTICS
OF SWEDEN

Statistical Yearbook of Forestry 1969

Form för hänvisning. Skogsstatistisk årsbok 1969 (SOS).
Kungl skogsstyrelsen. Stockholm 1970.

Årspublikationen Skogsstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Skogshushållning.

Fortsättning på och utvidgning av Det enskilda skogsbruket 1942—1950.

Vissa preliminära uppgifter har tidigare publicerats i Skoglig statistikinformation, meddelande 1969—1970:9—44.

Suggested citation. Statistical Yearbook of Forestry 1969 (SOS). National Board of Private Forestry. Stockholm 1970.

Published by
the National Board
of Private Forestry
S 162 10 Vällingby 1

Printed in Sweden
K L Beckmans
Tryckerier AB
Stockholm 1971

The annual Statistical Yearbook of Forestry has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Forestry.

Continuation and extention of Private Forestry 1942—1950.

Some preliminary data has been published in the Forestry statistical information series 1969—1970: 9—44.

Domänverkets driftstatistik, som tidigare offentliggjorts i den i Sveriges officiella statistik ingående publikationen Domänverket, kommer — efter samråd med chefen för industridepartementet, skogsstyrelsen och Statistiska centralbyrån — från 1969 års verksamhet att publiceras som en särskild avdelning i Skogsstatistisk årsbok.

Domänverket

Kungl. skogsstyrelsen

The operational statistics of the Swedish Forest Service previously part of the publication Swedish Forest Service in the series Official Statistics of Sweden will — after consultation with the Head of the Department of Industry, the National Board of Forestry and the Central Bureau of Statistics — from the 1969 year of activity be included as a separate section in the publication Statistical Yearbook of Forestry.

The Swedish Forest Service

The National Board of
Forestry

Förord

Preface

I skrivelse till chefen för industridepartementet av den 15 juni 1970 har domänverket — efter samråd med skogsstyrelsen och statistiska centralbyrån — anmält att verkets driftsstatistik, som tidigare offentliggjorts i den i Sveriges officiella statistik ingående publikationen Domänverket, kommer att samordnas med den officiella skogliga statistiken i Skogsstatistisk årsbok. Detta innebär sålunda att av domänverket utarbetad driftsstatistik från 1969 års verksamhet ingår som en särskild avdelning på sidorna 319—361 i föreliggande upplaga av Skogsstatistisk årsbok. Skogsstyrelsen undersöker för närvanade möjligheterna att i kommande års upplagor av Skogsstatistisk årsbok inarbeta uppgifterna för de olika grenarna av domänverkets driftsstatistik under resp kapitel eller del därav, varigenom en enhetlig redigering av årsboken skulle möjliggöras.

Föreliggande Skogstatistisk årsbok 1969 ger som sina föregångare en samlad redovisning av skogliga och vissa skogsindustriella statistiska uppgifter.

Utöver skogsstyrelsens egen statistik ingår i årsboken även material från andra myndigheter, institutioner, organisationer, föreningar och företag.

Bland omredigerings och kompletteringar i årets upplaga kan följande nämnas. Till kapitel A "Skogsmarken och skogskapitalet" har fogats uppgifter rörande den skogliga strukturrationaliseringen och olika samverkansformer inom skogsbruket. Kapitel A avsnittet "Skogens reproduktion och förbättring" har kompletterats med förklarande text och tabell rörande behandling med kemiska preparat i skogsbruket. Kapitel F "Administration, utbildning, forskning samt föreningar och organisationer inom skogsbruket" har kompletterats med beskrivningar över vissa nordiska och internationella skogliga organisationers verksamhet.

Redovisningen omfattar huvudsakligen uppgifter för kalenderåret 1969 (avverkningsåret 1968/69) men även vissa tillgängliga uppgifter av senare datum ingår.

För värdefullt bistånd vid årsbokens utarbetande, beredvilligt lämnat av statliga och kommunala myndigheter samt av enskilda personer, institutioner och organisationer vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet.

Stockholm i oktober 1970

FREDRIK EBELING

Zachris Tamminen

Bert Hellberg

Innehåll

Contents

3	Förord	Preface
17	Sammanfattning på engelska	Summary in English
27	Förkortningar	Abbreviations
29	Karta	Map
30	A. Skogsmarken och skogskapitalet	A. Forest land and forest capital
30	I. Areal, äganderättsförhållanden, ägostruktur och samverkan	I. Area, ownership, land utilization and forestry coordination
30	1. Areal produktiv skogsmark	1. Productive forest land
31	2. Arealens fördelning med hänsyn till beständens ålder	2. Forest area by age of growing stock
32	3. Äganderättsförhållanden	3. Ownership
34	4. Privatskogarnas ägostruktur och arrondering	4. Land utilization in private (excl. companies') forests and re-allotment of forest land
38	5. Skoglig strukturrationalisering	5. Structural organization in forestry
40	6. Samverkansformer i skogsbruket	6. Forms of forestry coordination
41	II. Bonitet och virkesförråd	II. Site quality and timber resources
41	1. Bonitet	1. Site quality
43	2. Virkesförrådets storlek	2. Size of growing stock
43	3. Virkesförrådets tillväxt	3. Annual increment of growing stock
44	III. Skogsbruksvärden	III. Values of forest land and growing stock
45	IV. Skogens reproduktion och förbättring	IV. Regeneration and tending of forests
45	1. Frö- och plantillgång mm m	1. Plant and seed supply
50	2. Reproduktionsåtgärder	2. Regeneration measures
54	3. Röjning	3. Cleaning-thinning
54	4. Skogsgödsling	4. Forest soil fertilizing
57	5. Behandling med kemiska preparat	5. Chemical treatment in forestry
58	V. Skador på skogen	V. Damage to the forest
58	1. Skogsbränder	1. Fires
61	2. Snöbrott, storm-, torkskador	2. Snow-breaks, windfalls, drought damage etc.
61	3. Insektskador	3. Insects
62	4. Svampskador	4. Fungi
62	5. Vilt- och sorkskador	5. Wild animals
63	B. Skogstekniska arbeten och avverkningarnas mekanisering	B. Technical activities incl. mechanization of logging operations
63	I. Skogsvägar	I. Forest roads
64	II. Skogsflygplatser	II. Forest landing strips
65	III. Skogsdikning	III. Draining
67	IV. Skogsindelning	IV. Management plans
68	V. Averkningarnas mekanisering	V. Mechanization of logging operations

72	C. Virkets avverkning och vidarefördelning	C. Logging operations and timber processing
72	I. Avverkning, transport m m	I. Logging operations and transports
72	1. Utsyning	1. Assessing
72	2. Avverkning	2. Logging
74	3. Virkesmätning och virkesredovisning	3. Timber scaling and timber reporting
80	4. Flottning	4. Floating
82	5. Järnvägstransporter	5. Railway transports
84	6. Lastbilstransporter	6. Lorry transports
85	7. Fartygstransporter	7. Sea transports
85	8. Havsfloftning	8. Sea rafting
86	II. Virkesförbrukning och skogsindustrins produktion	II. Timber consumption and production of forest products
87	1. Sågverksindustrin	1. Sawmill industry
92	2. Impregnering av virke	2. Wood impregnation
92	3. Faner- och plywoodindustrin	3. Veneer and plywood industry
93	4. Massaindustrin	4. Pulp industry
94	5. Träfiberskiveindustrin	5. Fibreboard industry
95	6. Spånskiveindustrin	6. Particle board industry
95	7. Pappers- och pappindustrin	7. Paper and paperboard industry
96	8. Förbrukning av brännved m m	8. Consumption of fuelwood etc.
97	9. Förbrukat rundvirke och exportrade träprodukter	9. Roundwood consumption and exports of wood products
99	III. Export och import	III. Foreign trade
99	1. Rundvirke	1. Roundwood
100	2. Sågat virke	2. Sawnwood
101	3. Faner och plywood	3. Veneer and plywood
101	4. Trämassa	4. Woodpulp
102	5. Papper och papp	5. Paper and paperboard
103	6. Tjära och träkol	6. Wood tar and charcoal
103	7. Sammanlagda export- och importvärden	7. Total export and import values
105	D. Skogsnäringens ekonomi	D. Economy of forest industry
105	I. Skogsnäringen i nationalräkenskaperna	I. Forest industry in national accounting
113	II. Skogsindustrins struktuvoramvändning	II. Structural changes in forest industry
116	III. Investeringar och underhåll i skogsbruket	III. Investments and maintenance costs in forestry
117	IV. Anslag för skogsvårdande ändamål samt vägbyggnad	IV. State subsidies for silviculture and road construction
119	V. Rotpriser	V. Prices of timber on root
119	VI. Leveranspriser på sågtimmer och massaved	VI. Prices of cut timber
123	VII. Avverkningskostnader	VII. Costs of logging
125	VIII. Exportpriser på rundvirke, sågade trävaror, massa och paper	VIII. Export prices of roundwood, sawnwood, pulp and paper

127	E. Arbetskraftsförhållanden	E. Labour force conditions
127	I. Sysselsättning	I. Employment
131	II. Avtal och löner	II. Collective wages agreements and wages
131	1. Avtal	1. Collective wages agreements
131	2. Löner	2. Wages
133	III. Yrkesskador och arbetskydd	III. Industrial injuries and workers' protection
139	F. Administration, utbildning, forskning samt föreningar och organisationer inom skogsbruket	F. Administration, training, research, associations and organizations in forestry
139	I. Administration	I. Administration
139	1. Domänverket	1. The Swedish Forest Service
140	2. Skogsstyrelsen	2. The National Board of Private Forestry
140	3. Skogsvårdsstyrelserna	3. The County Forestry Boards
141	4. Arbetarskyddsstyrelsen	4. The Board of Labour Protection
142	II. Skoglig utbildning	II. Forestry training
145	III. Skoglig forskning och skogligt utvecklingsarbete	III. Forestry research and development work
149	IV. Föreningar och organisationer	IV. Associations and organizations
149	1. Ideella föreningar m m	1. Non-profit-making associations
151	2. Ekonomiska intresscföreningar	2. Business organizations
154	3. Arbetsmarknadens föreningar	3. Labour market associations
156	4. Nordiska och internationella organisationer	4. Scandinavian and international organizations
159	G. Vilttillgång och jakt	G. Wild animals and hunting
164	H. Internationell översikt	H. International review
164	1. Världens skogsmarksareal	1. World forest areas
165	2. Världens virkesförråd	2. World timber resources
167	3. Världens skogsavverkning	3. World removals
172	4. Världens produktion av skogsindustriprodukter	4. World production of forest industry products
179	5. Världshandeln med rundvirke	5. World roundwood imports and exports
183	6. Världshandeln med skogsindustriprodukter	6. World exports and imports of forest industry products
192	7. Virkesbalanser och prognosser för Europa	7. European timber balance investigations and forecasts
Tabeller i texten		
31	Tab A. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beständens ålder. Län	Table A. Forest land in per cent by age of growing stock. Counties
33	Tab B. Rikets produktiva skogsmarksareal fördelad på ägargrupper. Län	Table B. Productive forest land by owner and by county

42	Tab C. Genomsnittlig idealbonitet för skogsmark inom olika skogsägargrupper. Län	Table C. Average ideal site quality by owner and by county
43	Tab D. Skogsmarkens genomsnittliga produktionsförmåga. Län	Table D. Average producing capacity. Counties
44	Tab E. Total årlig tillväxt på bark samt årlig tillväxt per hektar för samtliga trädslag på skogsmark. Landsdelar	Table E. Total annual growth and annual growth per hectare of all species on forest land. Main parts of country
46	Tab F. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket åren 1965—69 utklängt skogsfrö. Län	Table F. Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the Swedish Forest Service in 1965—69. Counties
49	Tab G. Under 1969 beviljade införseltillstånd för plantor och frö av skogsträd	Table G. Import licenses given in 1969 for plants and seed of forest trees
52	Tab H. Under 1967—69 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Län	Table H. Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1967—69. Counties
53	Tab I. Reproduktionsåtgärder och röjning åren 1942—69	Table I. Silvicultural measures taken in the years 1942—69
54	Tab J. Skogsgödslings omfattning 1962—69	Table J. Soil fertilizing of forest land in 1962—69
55	Tab K. Utförd skogsgödslaing 1967—69. Län	Table K. Soil fertilizing of forest land in 1967—69. Counties
56	Tab L. Genomsnittlig gödselgivning i kg per ha av olika växtnäringsämnen åren 1962—69	Table L. Average consumption of different plant nutrients in 1962—69
58	Tab M. Till skogsbruket försålda kvantiteter kemiska bekämpningsmedel under 1968 och 1969	Table M. Quantities of chemical means of pest control sold for consumption in forestry in 1968 and 1969
59	Tab N. Skogsbrändernas antal, vållade skador mm åren 1960—69	Table N. Number of forest fires, damage etc. in 1960—69
60	Tab O. Antal skogsbränder, total avbränd areal och avbränd areal per brand fördelade efter skogsbrandsperioder 1968 och 1969	Table O. Number of forest fires, total burnt area and burnt area per forest fire. By forest fire period in 1968 and 1969
67	Tab P. Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativta omfattning 1969. Län	Table P. The relative extent of forest road building and draining in 1969. Counties
65	Tab Q. Skogsflygplatser byggda under 1969 samt totala antalet vid årets slut. Län	Table Q. Forest landing strips built in 1969 and total number at end of year. Counties
76	Tab R. Mätplatstyper. Procentuell fördelning av inmätta kvantiteter 1967/68 och 1968/69	Table R. Measurement localities. Percentage distribution of quantities. In 1967/68 and 1968/69

77	Tab S. Mätmetoder. Relativ fördelning av inmätt virkesvolym 1967/68 och 1968/69	Table S. Scaling methods. Percentage distribution of quantities. In 1967/68 and 1968/69
78	Tab T. Den av virkesmätningsföreningarna stickprovmätta volymens relativa andel av totalt inmätt kvantitet	Table T. Sample-measured timber quantities in per cent of total quantities measured by timber measurement associations
78	Tab U. Den av virkesmätningsföreningarna apteringsmätta volymens relativa andel av totalt inmätt kvantitet	Table U. Marking and measuring of entire felled trees in per cent of total measured timber volume
79	Tab V. Virkesmätningsföreningarnas fält-, kontroll- och förvaltningskostnader	Table V. Timber measurement associations. Field, control and administration costs

Tabeller

195	Tab 1. Landarealens fördelning på ägoslag enligt riksskogstaxeringen 1958—67. Uppgifterna avser länens omfattning 1 januari 1969
-----	--

196	Tab 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1969 års slut. Län
-----	---

198	Tab 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn vid 1969 års slut. Län
-----	--

200	Tab 4. Antal bruksenheter 1962—64 inom det privata skogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnehav. Landsdelar
-----	--

202	Tab 5. Antal bruksenheter och skogsmarksareal 1962—64 inom privat skogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnehav
-----	---

204	Tab 6. Skogsbruk i och utan för ening med jordbruk. Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i enskild ägo 1962—64. Län
-----	---

205	Tab 7. Skogsmarkens procentuella fördelning på huggningsformer och skogsägarkategorier. Medeltal för tre femårsperioder under åren 1953—67 enligt riksskogstaxeringen
-----	---

Tables

Table 1.	Land area divided into land-use category according to the National Forest Survey 1958—67
----------	--

Table 2.	Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1969. Counties
----------	---

Table 3.	Forest land under the supervision of the County Forestry Boards at the end of 1969. Counties
----------	--

Table 4.	Number of agricultural units in private possession in 1962—64 by field area and forest area. Main parts of country
----------	--

Table 5.	Number of agricultural units and forest area in private possession in 1962—64 by field area and forest area
----------	---

Table 6.	Forestry in and without combination with agriculture. Forest land areas of agricultural units in private possession in different sizes in 1962—64. Countries
----------	--

Table 7.	Forest area in per cent by cutting form and owner group. Five year periods 1953—67 according to the National Forest Survey
----------	--

207	Tab 8. Arealen, 1 000 ha, slutavverkningsinogen skog inom län enligt riksskogstaxeringarna 1953—62 och 1958—67. Arealen enligt 1953—62 års taxering är procentuellt fördelad på olika typer av trädbestånd	Table 8. Areas, 1 000 hectares, of forest land with final felling stands in the counties according to the National Forest Surveys in 1953—62 and 1958—67. Areas according to the 1953—62 Survey in per cent by type of tree stand
208	Tab 9. Virkesförråd på bark (exkl torrskog och vindfällen) fördelat på diametergrupper (brösthöjd) och trädslag enligt riksskogstaxeringarna 1938—52, 1953—62 och 1958—67. Landsdelar. Milj m³sk och procent	Table 9. Growing stock incl. bark (excl. dead standing trees and windfalls) by size (DHB) and species according to the National Forest Survey in 1938—52, 1953—62 and 1958—67. Main parts of country. Million m³sk
209	Tab 10. Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diameterklasser. Samtliga ägoslag och ägare. Län	Table 10. Growing stock incl. bark by species, size and county
216	Tab 11. Virkesförråd (på bark) per hektar skogsmark inom skilda åldersklasser och ägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1958—67. Samtliga trädslag exkl torrskog och vindfällen. Län och landsdelar	Table 11. Growing stock (incl. bark) per ha forest land by age group and owner group according to the National Forest Survey 1958—67. All species excl. dead standing trees and windfalls. Counties
219	Tab 12. Total årlig tillväxt (på bark) fördelad på trädslag. Län	Table 12. Total annual increment incl. bark, by species. Counties
220	Tab 13. Värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1965 och 1970. Län	Table 13. Values of forest land and growing stock in the rural country at the Real Property Assessments in Sweden in 1965 and 1970. Counties
221	Tab 14. Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952, 1957 och 1965 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde + skogsvärde) per hektar. Län	Table 14. Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1945, 1952, 1957 and 1965 regarding values of forest land and growing stock. Counties
222	Tab 15. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1969, fördelade på skogsägargrupper. Län	Table 15. Silvicultural measures taken in 1969, by forest-owner group. Counties
224	Tab 16. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde mm 1969. Län	Table 16. Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1969. Counties
226	Tab 17. Antal skogsbränder och bränd areal 1969, fördelade efter brandorsak. Län	Table 17. Number of forest fires, area destroyed in 1969, by cause. Counties
	Tab 18. Utgår	Table 18. Deleted
228	Tab 19. Skogsbilvägar, färdigbyggda 1969, med fördelning på skogsägargrupper. Län	Table 19. Forest roads completed in 1969, by forest-owner group. Counties

229	Tab 20. Under 1969 färdigställda och avsynade skogsdiken, förde-lade på skogsägargrupper. Län	Table 20. Draining ditches com-pleted in 1969, by forest-owner group. Counties
230	Tab 21. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1958/59—1969/70	Table 21. Estimated annual re-movals, by assortments, in the felling-seasons 1958/59—1969/70
231	Tab 22. Avverkning på krono-skogar, stiftsskogar, övriga all-männa skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1956—69 samt i skogsägarföreningarnas regi to-talt år 1968 och 1969	Table 22. Fellings in State fo-rests, diocesan forests, other pu-blic forests and companies' fo-rests, totals and per ha in the years 1956—69 and total fellings managed by the forest owners' associations in 1968 and 1969
232	Tab 23. Avverkning på kronosko-gar, stiftsskogar samt övriga all-männa skogar 1969. Län	Table 23. Fellings in State fo-rests, diocesan forests and other public forests in 1969. Counties
233	Tab 24. Avverkning enligt stubb-inventeringen i milj m ³ sk med fördelning på trädslag avverk-ningsåren 1952/53—1969/70. Samtliga ägoslag	Table 24. Total fellings in million m ³ sk by species during the fel-ling-seasons 1952/53—1969/70 ac-cording to the stump enumera-tions. All land categories
234	Tab 25. Avverkning enligt stubb-inventeringen i milj m ³ sk av skil-då trädslag inom diameterklasser i genomsnitt per avverkningsår 1959/60—1968/69. Samtliga ägo-slag	Table 25. Average annual fellings in million m ³ sk during 1959/60 —1968/69. All land categories
235	Tab 26. Avverkning enligt stubb-inventeringen i milj m ³ sk hos skilda skogsägarkategorier i ge-nomsnitt per avverkningsår för femårsperioderna 1959/60—1963/64 och 1964/65—1968/69. Samt-liga trädslag inkl torrskog	Table 26. Average annual fellings during the five year periods 1959/60—1963/64 and 1964/65 —1968/69. By forest owner group. All species
236	Tab 27. Av virkesmättningsför-eningarna inmätta kvantiteter sä-songerna 1966/67, 1967/68 och 1968/69	Table 27. Volume of timber mea-sured by timber measurement asso-ciations during the felling-seasons 1966/67, 1967/68 and 1968/69
237	Tab 28. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av virkesinättningsföreningarna under avverkningssäsongerna 1967/68 och 1968/69	Table 28. Average volume of timber measured by timber mea-surement associations in the fel-ling-seasons 1967/68 and 1968/69
238	Tab 29. Av virkesmättningsför-eningarna redovisade kostnader för virkesmätning exkl virkesre-dovisning. Olika mätmetoder mät-ningsåret 1968/69	Table 29. Costs of timber mea-surement excl. rending during the felling-season 1968/69
239	Tab 30. Flottledernas längd samt antalet flottande under 1969	Table 30. Length of floatways and number of floating members in 1969

240	Tab 31. Tillsläppt och redovisat flottgods under 1969	Table 31. Wood admitted and wood accounted for during 1969
241	Tab 32. Personalförhållanden under 1969	Table 32. Floatways: Personal in 1969
242	Tab 33. Flottnings- och skiljningskostnader m m under 1969	Table 33. Floating and sorting costs etc. in 1969
	Tab 34. Utgår	Table 34. Deleted
	Tab 35. Utgår	Table 35. Deleted
243	Tab 36. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1965—69	Table 36. Annual consumption of roundwood by forest industries in 1965—69
244	Tab 37. Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis 1968. Län	Table 37. Production of sawn and planed goods and chips in 1968. Counties
245	Tab 38. Månatlig produktion, export och import av sågade barrträvaror åren 1968—69, 1 000 stds. Preliminära uppgifter	Table 38. Monthly production, exports and imports of coniferous sawnwood in 1968 and 1969, 1 000 stds. Preliminary figures
246	Tab 39. Länsvis fördelning av antalet fabriker och deras produktion av massa och träfiberplattor 1968 samt utan uppdelning på län 1967 och 1969	Table 39. Distribution by county of pulp mills and fibreboard factories and their production in 1968 and totals of production and number of mills and factories in 1967 and 1969
247	Tab 40. Produktion av papper och papp år 1968 vid pappersbruk och pappfabriker länsvis samt år 1969 utan uppdelning på län	Table 40. Production of paper and paperboard in paper mills and paperboard factories by county in 1968. Only total production in 1969
248	Tab 41. Export av rundvirke, sågat virke, fanerskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1965—69	Table 41. Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1965—69
252	Tab 42. Import av rundvirke, sågat virke, fanerskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1965—69	Table 42. Imports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1965—69
256	Tab 43. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp importländer 1968 och 1969	Table 43. Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by country of destination and origin in 1968 and 1969
263	Tab 44. Sammansättning, medelpris m m för stämplingsposter sålda på rot från privatiskogar avverkningssäsongen 1969/70	Table 44. Composition, average prices obtained etc. of standing timber on private forests in the cutting year 1969/70
264	Tab 45. Domänverkets medelpri- ser vid försäljning av rotposter 1964—69	Table 45. Average prices obtained by the Swedish Forest Service for wood sold on root in 1964—69

265	Tab 46. Rånettvärden för virkesuttagen å kronoskogar 1962—69. Län	Table 46. Net value of wood cut in State forests in 1962—69. Counties
266	Tab 47. Priser på obarkat sågtimmer under avverkningssäsongen 1969/70	Table 47. Prices of unbarked coniferous timber. Felling-season 1969/70
268	Tab 48. Massavedpriser för avverkningssäsongen 1969/70	Table 48. Pulpwood prices in the felling-season 1969/70
269	Tab 48 a. Priser för obarkad massaved under avverkningssäsongerna 1964/65—1969/70	Table 48 a. Prices of unbarked pulpwood. Felling-seasons 1964/65—1969/70
270	Tab 49. Genomsnittliga avverkningskostnader uttryckta i kr/m ³ sk för säsongen 1968/69 inom olika områden av landet	Table 49. Felling costs during the season 1968/69. Averages for regions in Sw.cr. per m ³ sk
271	Tab 50. Exportpriser på rundvirke och sågade barrträvaror under åren 1950, 1960—69 samt januari—juni 1970	Table 50. Export prices of round-wood and of coniferous sawn-wood in 1950, 1960—69 and January—June 1970
272	Tab 51. Exportpriser på massa, papper och papp åren 1950, 1960—69 samt januari—maj 1970	Table 51. Export prices of wood-pulp, paper and paperboard in 1950, 1960—69 and January—May 1970
273	Tab 52. Genomsnittliga timförtjänster för manliga skogsarbetare vid domänverket åren 1968 och 1969	Table 52. Average wages per hour for male forestry workers employed by the Swedish Forest Service in 1968 and 1969
274	Tab 53. Genomsnittliga dagsförtjänster för manliga skogsarbetare sysselsatta hos skogsägare anslutna till Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen åren 1965—69	Table 53. Average daily earnings for male forestry workers employed by forest owners of the Association of Forestry Employers and of the Swedish Association of Employers in Agriculture and Forestry in 1965—69
275	Tab 54. Genomsnittliga tim- och dagsförtjänster för manliga skogsarbetare åren 1968 och 1969	Table 54. Average wages per hour and average daily earnings for male forestry workers in 1968 and 1969
276	Tab 55. Genomsnittliga tim- och dagsförtjänster för manliga skogsarbetare i olika åldersklasser åren 1968 och 1969	Table 55. Average wages per hour and average daily earnings for male forestry workers in different age classes in 1968 and 1969
277	Tab 56. Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruket 1965 och 1968. Län	Table 56. The economically active population in all industries and in forestry in 1965 and 1968. Counties
278	Tab 57. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965 fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning	Table 57. The economically active population in forestry in 1965 by snbgroup of industry and by status

279	Tab 58. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965, 1960 och 1950 fördelad efter ålder och kön	Table 58. The economically active population in forestry in 1965, 1960 and 1950 by age and sex
280	Tab 59. Sysselsättning i skogsbruket åren 1968 och 1969 vid domänverket och större skogsbolag	Table 59. Number of forest workers in State forests and in the largest companies' forests in 1968 and 1969
281	Tab 60. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken åren 1968 och 1969 fördelade efter landsdel på skogsägaren och dennes familjemedlemmar respektive lejd arbetskraft (uppräknade tal)	Tahle 60. Evaluated numbers of dayworks performed during a week in farmers' forests according to the surveys of employment February 1968—November 1969. Main parts of country. Owners with members of their families, hired labour (Cf table 59)
282	Tab 61. Antal arbetstimmar samt arbetsolycksfall i skogsbruket 1967. Samtliga arbetsgivare (inkl staten)	Table 61. Number of working-hours and number of industrial accidents in forestry in 1967. All employers (incl. public service)
283	Tab 62. Antal genom arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårighetstal) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogsbruket 1967. Samtliga arbetsgivare (inkl staten)	Table 62. Number of lost work-days per 1 000 working-hours (severity rates) for industrial accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours and number of lost working-days per accident in forestry and logging in 1967. All employers (incl. public service)
284	Tab 63. Arbetsolycksfall 1967 i skogsbruket, i procent samt per 1 milj arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare (inkl staten)	Table 63. Industrial accidents at actual work-place in forestry in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1967. All employers (incl. public service)
285	Tab 64. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1946—50, 1951—55, 1956—60, 1961—65 samt per år 1965—69. Län	Table 64. Number of elks killed during legal shooting seasons during the periods 1946—50, 1951—55, 1956—60, 1961—65 (yearly averages) and in the years 1965—69. Counties
286	Tab 65. Antalet fällda villebråd i genomsnitt per år under 1951—65 samt åren 1964—68	Table 65. Number of game killed during the periods 1951/55—1961/65 (yearly averages) and in the years 1964—68
	Tab 66. Utgår	Table 66. Deleted
287	Tab 67. Skoglig yrkesutbildning läsåret 1969/70	Table 67. Forestry vocational training in the year 1969/70

288	Tab 68. Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogs-vårdsanslagen samt av riksdagen angivna rambelopp för bidrags-beviljning 1950/51—1970/71	Table 68. Subsidies granted to silviculture and maximum amounts prescribed for the making of grants by the Swedish Parliament 1950/51—1970/71
290	Tab 69. Under budgetåret 1969/70 genom skogsvårdsstyrelsernas beslut beviljade bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder samt vägbyggnad. Län	Table 69. State subsidies paid for special silvicultural measures and road-building during the budget year 1969/70. Counties
292	Tab 70. Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1956—68	Table 70. Investments and maintenance costs in Swedish forestry in 1956—68
293	Tab 71. Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde 1955—69	Table 71. Estimated volume and value of annual fellings in Sweden in 1955—69
294	Tab 72. Antal företagssamgåenden inom skogsindustrin 1958—69	Table 72. Amalgamations and co-operation agreements in Swedish wood-processing industry in 1958—69
295	Tab 73. Nedläggningar inom skogsindustrin under perioden 1956—69	Table 73. Closing-downs in Swedish wood-processing industry in 1956—69
296	Tab 74. Antal arbetsställen inom skogsindustrin och arbetsställenas genomsnittstorlek under perioden 1946—68	Table 74. Number of establishments in Swedish wood-processing industry and average size of establishment in 1946—68
298	Tab 75. Skognäringens utveckling under perioden 1950—69	Table 75. Forest industry development in 1950—69
306	Tab 76. Landareal, invånarantal samt skogsmarksareal (totalt, per invånare och procent av landarealen) i vissa länder och hela världen 1968	Table 76. Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1968
307	Tab 77. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1968	Table 77. Removals in certain countries with an extensive logging in 1968
308	Tab 78. Produktion av några viktigare skogsindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1968	Table 78. Production of certain important forest industry products in some countries with extensive forest industries in 1968
310	Tab 79. Exporterade kvantiteter och medelpriser för dessa för några rundvirkeassortiment och massaflis i länder med betydande rundvirkehandel år 1968	Table 79. Exported quantities and average prices of some roundwood assortments and chips in countries with extensive roundwood trade in 1968
311	Tab 80. Importerade kvantiteter och medelpriser för dessa för några rundvirkeassortiment och massaflis i länder med betydande rundvirkehandel 1968	Table 80. Imported quantities and average prices of some roundwood assortments and chips in countries with extensive roundwood trade in 1968
312	Tab 81. Export och import av några skogsindustriprodukter i vissa länder 1969	Table 81. Exports and imports of some important forest industry products in 1969

313 Tab 82. Enligt FAO/ECE:s European Timber Trends and Prospects 1950—80, An Interim Review, redovisad (1965) och skattad (1970, 1975, 1980) årlig förbrukning och beräknad avverkning av industriell virke, förbrukning av skogsindustrins biprodukter samt virkesbalanser för skogsindustrin i Europa eller delar därav

Table 82. According to FAO/ECE:s European Timber Trends and Prospects 1950—80, An Interim Review, reported (1965) and estimated (1970, 1975, 1980). Data about apparent consumption of industrial forest products, roundwood removals, residue utilization and industrial wood balance in Europe, by region

314 Tab 83. Lantbruksnämndernas övertagande av skogsmark 1968 och 1969

Table 83. Acquisitions of forest land by the county agricultural boards in 1968 and 1969

316 Tab 84. Lantbruksnämndernas överlätelse av skogsmark 1968 och 1969

Table 84. Conveyance of forest land by the county agricultural boards in 1968 and 1969

Diagram

47 1. Antal plantskolor och plantskolornas areal 1950—69

51 2. Skogsodlad areal i riket 1958—69

69 3. Avverkningsmetodernas volymmässiga fördelning 1966, 1967 och 1969

69 4. Antal enheter för terrängtransport 1969 samt resp gruppens genomsnittliga årsprestation

74 5. Avverkningarnas sortiments-sammansättning under perioden 1953/54—1969/70

82 6. Tillsläppt flottgods, medelflottningslängd och transportkostnad (exkl kostnader för separatflottning) fördelad på den tillsläppta kvantiteten åren 1962—69

93 7. Impregnerade sliprar, stolpar och sågat virke 1950—69

120 8 a. Leveranspriser för sågtimmer av tall, 8 tum o/s kvalitet i Kopparbergs och Jönköpings län åren 1957/58—1969/70

121 8 b. Leveranspriser för sågtimmer av tall, 8 tum V kvalitet i Kopparbergs och Jönköpings län åren 1957/58—1969/70

121 8 c. Leveranspriser för sågtimmer av gran, 8 tum o/s kvalitet i Kopparbergs och Jönköpings län åren 1957/58—1969/70

Charts

1. Number of nurseries and corresponding areas in 1950—69

2. Planted and sown areas in 1958—69

3. Felling methods in 1966, 1967 and 1969. Distribution according to volume

4. Number of units in forest transports in 1969 and average annual capacity of transport groups

5. Composition of assortments in removals in 1953/54—1969/70

6. Wood admitted in the floatways, average floating distance and floating (excl. costs for private floating) in 1962—69

7. Impregnated sleepers, poles and sawnwood in 1950—69

8 a. Contracted prices for pine sawlogs, 8" u/s quality in the counties of Kopparberg and Jönköping in 1957/58—1969/70

8 b. Contracted prices for pine sawlogs, 8" V quality in the counties of Kopparberg and Jönköping in 1957/58—1969/70

8 c. Contracted prices for spruce sawlogs, 8" u/s quality in the counties of Kopparberg and Jönköping in 1957/58—1969/70

122	8 d. Leveranspriser för sågtimmer av gran, 8 tum V kvalitet i Kopparbergs och Jönköpings län åren 1957/58—1969/70	8 d. Contracted prices for spruce sawlogs, 8" V quality in the counties of Kopparberg and Jönköping in 1957/58—1969/70
122	9. Leveranspriser för helbarkad 3 m massaved av tall och gran i Kopparbergs län åren 1957/58—1969/70	9. Contracted prices for barked 3 meters pulpwood of pine and spruce in the county of Kopparberg in the years 1957/58—1969/70
160	10. Älgavskjutningen i antal djur per 1 000 ha landareal exkl fjäll och inägor 1960—69	10. Number of elks killed per 1 000 hectares land area excl. snow-mountains and cultivated land in 1960—69
111	11. Brutto- och rånettvärdenas utveckling i kr per m ³ sk under 1957/58—1968/69	11. Development of gross values and stumpage values in 1957/58—1968/69
168	12. Världens totala årsavverkning i milj m ³ f ub, 1950, 1955, 1960 och 1965—68	12. World total removals in 1950, 1955, 1960 and 1965—68
169	13. Världens totala årsavverkning av barrsågtimmer, faner- och sliperstimmer, milj m ³ f ub, 1950, 1955, 1960 och 1965—68	13. World total removals of coniferous sawlogs, veneer logs and logs for sleepers in 1950, 1955, 1960 and 1965—68
169	14. Världens totala årsavverkning av massaved och props, milj m ³ f ub, 1950, 1955, 1960 och 1965—68	14. World total removals of pulpwood and pitprops in 1950, 1955, 1960 and 1965—68
170	15. Världens totala årsavverkning av »Övrigt industrivirke», milj m ³ f ub, 1950, 1955, 1960 och 1965—68	15. World total removals of »Other industrial wood» in 1950, 1955, 1960 and 1965—68
172	16. Världens totala årsavverkning av brännved, milj m ³ f ub, 1950, 1955, 1960 och 1965—68	16. World total removals of fuelwood in 1950, 1955, 1960 and 1965—68
173	17. Världens totalproduktion av sågade varor av barrträ, milj m ³ f, 1950, 1955, 1960 och 1965—68	17. World total production of coniferous sawnwood in 1950, 1955, 1960 and 1965—68
174	18. Världens massaproduktion — träfibermassa — milj m ³ f, 1950, 1955, 1960 och 1965—68	18. World wood pulp production in 1950, 1955, 1960 and 1965—68
176	19. Världens totala produktion av papper och papp, milj ton, 1950, 1955, 1960 och 1965—68	19. World total production of paper and paperboard in 1950, 1955, 1960 and 1965—68
	Bilder	Figures
98	Bild 1. Schematisk bild av förbrukningen av industrivirke och brännved samt produktionsflödet från den svenska skogsindustrin 1968	Figure 1. Schematic picture of the consumption of industrial wood and fuelwood and the production flow in the Swedish forest industry in 1968
106	Bild 2. Skognäringens ekonomiska utveckling under 1950—69	Figure 2. Economic development in forest industry in 1950—69
107	Bild 3. Uppbyggnaden av skogsindustrins bruttoproduktionsvärdet år 1968	Figure 3. Composition of gross product value of forest industry in the year 1968

Summary

Forest land and forest capital

Sweden's land area divided into counties and land-use categories according to the National Forest Survey 1958—67 is shown in Table 1. The productive forest land covers 23.5 million (1 000 000) hectares or 57 % of Sweden's total land area. The forest area has increased during the last years and continues to increase mainly owing to the transformation of less productive agricultural land to forest land.

The percentage distribution of the total forest area by age of growing stock is shown in Table A. Table 7 exhibits the percentage distribution of the forest area by cutting class, owner and period. Table 8 displays a percentage distribution of forest areas with stands for final fellings by species and county.

Forest land is generally divided into three main owner groups: public forests (state forests and other public forests), company forests and other private forests (Tables 2, 3 and B). According to Table B public forests and company forests comprise a quarter each of the country's total forest area and other private forests the remaining half. Publicly owned forests are mainly located to Northern Sweden, while private forests predominate in Southern Sweden.

Tables 4, 5 and 6 show the structure of the private forestry and its connection with agriculture.

Increased costs have led to a transition to more mechanized operational methods, which require large well-proportioned forest units.

As a result of the present structural trans-

formations in forestry and agriculture farming on many agricultural units has been given up or amalgamated. Above all units with active farming on small field areas have decreased considerably. In 1967 the National Land Survey Board took stock of the country's need of allotment improvements, which turned out to concern 70 000 units and 3.0 million hectares. According to an investigation re-allotment activity in the years 1955—69 affected 100 000 hectares per annum or totally for the whole period 1 449 000 hectares of forest land.

Structural organization in forestry was favoured by the revision in 1965 of the Land Acquisition Act, whereby companies and other artificial persons were given considerably better possibilities to acquire farm or forest property.

The activities of the County Agricultural Boards aim at furthering rationalization measures in forestry and in Tables 83 and 84 are shown acquisitions and conveyances of forest land in 1968 and 1969.

To improve the economic exploitation of the forest production mainly in the private forests organized coordination has been established to a great extent in the form of jointly-owned forests, forestry combines or "forestry coordination areas".

Data on producing capacity and growing stock according to the National Forest Surveys are shown in Tables C—E and 9—12. Table C presents the average maximum production in counties and different owners' forests and Table D the average actual production in the counties. In Table 9 the growing stock incl. bark is broken down by species, size and main part of country according to the National Forest Surveys in 1938—52, 1953—62 and 1958—67, when it amounted to 1 915, 2 223 and 2 276 million m³sk¹ respectively. Table 10 contains a distribution

¹ NB m³sk denotes "total volume over bark" (from stump to tip).

of the growing stock by species, size and county according to the National Forest Survey 1958—67 and Table 11 a distribution of the growing stock per hectare of forest land by age, owner and county according to the same Survey.

The annual growth (incl. bark) is estimated by the National Forest Survey at 78 million m³sk or 3,4 m³sk per hectare during the period 1953—62. This period is compared with the period 1938—52 in Table E. Total annual growth by species and county is reported in Table 12.

According to the figures available from the General Assessment of Real Estate 1970 the total value of Swedish forests was estimated at 13 106 million Sw. cr. The increase in value 1965—70 was 16 %. Detailed data concerning values of forest land and growing forest in the counties are contained in Tables 13 and 14.

The County Forestry Boards are responsible for the supply of seed and seedlings for the requirements of forestry. The Swedish Forest Service and some of the largest companies also produce seed and seedlings but mainly for their own use. Small quantities of seed and seedlings for sale are also produced by private enterprises.

In table F is shown the production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and the Swedish Forest Service and in the tableaux on Pages 48 and 50 the number of seedlings delivered for planting. Swedish imports of seedlings are reported in Table G. In 1970 the total area of all nurseries attained 1 530 hectares, of which 954 hectares were owned by the County Forestry Boards, 138 hectares by the State Forest Service, 271 hectares by companies and 167 hectares by others.

Table 15 contains data of silvicultural measures carried out in 1969 i.e. clearing of felling sites, broadcast burning, scarification, thinning and planting and sowing. Comparisons with earlier years are given in Table I.

Forest planting and sowing per 1 000 hectares of forest land is shown in Table H, with breakdown by county and owner. The thinning activity in seedling and young stands, which increased considerably during the last years, diminished in 1969 to 222 470 hectares (312 470 hectares in 1968) i.e. by nearly 30 %. Soil fertilizing of forest land increased from a humble beginning in 1962 to not less than about 109 000 hectares in 1966. In 1967—69 the areas fertilized were respectively 103 000, 83 000 and 81 000 hectares. The total fertilized forest area in 1962—1969 is estimated at 435 000 hectares. (Tables J,K,L.).

About 100 000 hectares of forest land were sprayed with pesticides against shrub growth and about 14 000 hectares for weed control. (Table M).

Tables 16, 17, N and O give detailed informations about forest fires in 1969. The number of forest fires as well as the area burnt was considerably above average in 1969 mainly owing to the dry and warm summer. More than 70 % of the fires are quenched before 0,1 hectare of forest land have been damaged. The average area damaged per fire in 1969 amounted to 1,3 hectares.

Damage by snow-break occurred in many parts of the country in 1969. Damage by storm in Southern and Central Sweden in the autumn of 1969 was, however, considerable and has never been surpassed in the past. Not less than 28 million m³sk were damaged.

Technical activities incl. mechanization of fellings

The total length of permanent forest roads in 1967 has been calculated to amount to 172 000 kms, 68 % of which had a width of less than 3,25 metres. The activity of forest road construction has on the whole remained on about the same level during the last fifteen-twenty years.

Forest road construction in 1969 is shown

in Table 19 distributed by county and by owner and Table P gives the lengths in metres of completed roads per 1 000 hectares of forest land. As is seen from the tables forest road construction diminished in 1969 in comparison with 1968. The length of roads completed in 1969 was 2 880 kms i.e. about 21 % less than in 1968 and the metres of roads completed per 1 000 hectares of forest land in 1969 was on an average 122 (156 in 1968 and 177 in 1967). The road construction activity was most intensive in "Other public forests" with 153 metres per 1 000 hectares and in "Other private forests" with 137 metres.

The state grants certain sums for forest road construction, 23,2 million Sw. cr. being allocated for the budget-year 1968/69 and 21,0 million Sw. cr. for the budget-year 1969/70 incl. unemployment subsidies.

Aircraft are used to an increasing extent in forestry for patrolling to prevent forest fires, for spraying with pesticides against shrub growth for fertilizing of forest-land and for forest surveying. To effectuate all this airstrips are necessary. The present number of forest airstrips is shown in Table Q.

The kilometres of completed ditches in 1969 amounted to 2 485 kms i.e. 20 000 hectares of forest areas were drained this year. The total ditchdraining in 1969 was performed to 11 % in "State forests", 9 % in "Other public forest", 18 in "Companies' forests" and 62 % in "Other private forests" (Tables 20 and P).

To make forestry more effective forest management plans are useful and in preparing these plans photogrammetry is nowadays a great help. The plans are worked out by the Swedish Forest Service (488 000 hectares in 1969), the Forest Owners' Associations (41 000 hectares) and the County Forestry Boards (725 000 hectares).

The mechanization of the forest work continues as is shown in Diagrams 3 and 4. Cross-country transport by tractors and use

of transportable or stationary timber-processing machinery are increasing. According to investigations 97 % of all permanently employed cutters in Northern and Central Sweden use their own chainsaws.

According to State forest service data the number of man-days performed for all forestry work in 1969 per 1 m³sk amounted to 0,20. The corresponding figure in 1957 was 0,69. The difference is a measure of the mechanization progress.

Estimations based on data from the stump enumerations of the Forest Surveys show a change in the composition of the timber output. During the period 1956/57—1960/61 58 % of all removals emanated from thinnings and 42 % from final fellings. In 1968/69 the situation was quite reversed, only 32 % emanated from thinnings and not less than 68 % from final fellings.

Logging operations and timber processing

One important task of the County Forestry Boards is to assist forest owners (mainly farmers) in marking trees for felling. It is estimated that in general one eighth of the total annual cut in forests owned by farmers is marked by the assistance of the County Forestry Boards.

According to estimates made within the National Board of Forestry and reported in Table 21, the total removals in the season 1968/69 amounted to 64,4 million m³sk i.e. 9,7 % more than the total volume in 1967/68 and to 70,2 million m³sk in the 1969/70 i.e. 9,0 % more than in 1968/69. Of the total annual cut now somewhat more than 90 % is estimated to consist of industrial wood. Specific information on annual fellings is available for public forests and company forests only (Tables 22—23). In 1969 the total cut per hectare of all forest land was on an average 2,74 m³sk.

In addition to the figures given in the above-mentioned tables other statistics concerning total fellings are also available name-

ly those based upon the stump enumerations by the National Forest Survey during the felling-seasons 1952/53—1968/69 as presented in Tables 24, 25 and 26.

About 75 % of the logs for processing in Sweden and also a considerable part of the roundwood exports are measured by timber measurement associations. Tables 27—29 and R—V give detailed information on the activities of the timber measurement associations.

The activities of the authorized floating associations — less important nowadays than previously — is given in Tables 30—33. The length of the floatways, about 19 961 kms in 1969, is continuously diminishing ancillary floatways being closed down every year. In 1969 the total length of the floatways in use was 8 412 kms i.e. less than half the length of all existing floatways. The quantity floated in 1969 amounted to 5,7 million m³ solid volume excl. bark or 12 % of the total cut of the assortments in question.

The quantity of roundwood transported by rail increased by 16 % in 1969 as compared with 1968; as is shown in the tableaux on Page 83 about 3,1 million tons were transported in 1969, about 90 % of which consisted of pulpwood. The corresponding transport work amounted to 775 million ton-kilometres i.e. 16 % more than in the previous year and the average transport distance to 249 kms i.e. about the same as in 1968.

Investigations on transports of roundwood by lorries in the years 1964—67 show that the average transport work on private roads was 141 million tonkms.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. The figures published by the Central Bureau of Statistics show that roundwood amounting to 5,2 million m³ solid volume excl. bark was transported in 1969 by sea-rafts; of this volume, however, 2,0 million m³ referred to rafting within river-mouths.

The Timber Balance Investigation 1967

estimated the total annual potential cut to be between 67,1—79,9 million m³ solid volume incl. bark. The range of the estimated quantities expresses a varying degree of thinnings and final fellings and the estimations refer to the period 1958—1977 for Northern Sweden and to the period 1958—1967 for Southern Sweden. Recent estimations of the annual potential cut undertaken by the Royal College of Forestry on behalf of the Ministry of Agriculture were based on the National Forest Surveys in 1964—1968 mainly according to the same principles as those of the Timber Balance Investigation, but they are owing to slight changes in volume calculations and in the recording of land-use categories as well as to the transfer of agricultural land to forest land quite comparable with the estimations of the Timber Balance Investigations. Annual potential cut according to the 1969 estimations was assumed to be between 63,5—90,8 million m³ solid volume incl. bark depending on varying degrees of thinnings and final fellings.

The Swedish sawmill industry has been subjected to structural rationalization during the last ten-fifteen years and between 1958 and 1965 the number of sawmills in operation diminished by 32 % while total production increased by 26 %. In 1968 average production of all sawmills in operation amounted to 500 stds per sawmill. Five sevenths were, however, only sawmills for domestic use and of the remaining two sevenths 80 % produced more than 1 000 stds sawnwood.

Most Swedish timber is consumed by mills or factories within the country. Table 36 shows the consumption of roundwood by forest industries during the years 1965—1969. It should be noted, however, that the information in this table is limited to enterprises with five or more employees, i.e. sawmills representing about 90 % of the total production of coniferous sawnwood and about 61 % of the total production of sawn hardwood.

The production of sawn and planed wood etc. is shown in Table 37 both in enterprises above the size mentioned and — by estimation — in all sawmills.

The total production of coniferous sawnwood by all sawmills in 1968 amounted to 2,39 million stds or 12 % more than in 1967. The same production in 1969 (Table 38) reached 2,44 million stds i.e. 2 % more than in 1968.

Pressure impregnation expanded rapidly in the early fifties when mainly sleepers, piles and poles were impregnated. Owing to saturation on the market a decrease took place at the end of the fifties. Rather early in the sixties pressure impregnation expanded again but now mostly sawnwood was impregnated. In 1969 304 990 m³ solid volume were pressure impregnated two-thirds of which were sawnwood and one-third sleepers, poles and piles. (Chart 7).

Total production of veneer and plywood in 1969 is estimated at about 56 000 tons. The 1968 production was 54 900 tons. Roundwood consumption by the Swedish veneer and plywood factories with five or more employees in 1969 is estimated at 183 000 m³ solid volume under bark.

The quantity of roundwood consumed by the pulp mills increased in 1969 by 5,7 % to 26,6 million m³ solid volume. The 1968 increase in pulp production was followed by a still more rapid rise in 1969. Total pulp production in 1969 is estimated at about 7,4 million tons i.e. 6 % more than the 1968 production. In 1969 production of bleached and unbleached sulphate pulp and mechanical pulp increased by respectively 17,6 and 11 % while that of sulphite pulp decreased (Table 39). 22 % of the 1969 production consisted of mechanical pulp (incl. semi-chemical pulp), 24 % of sulphite pulp and 54 % of sulphate pulp. Fibreboard production had a slight decline in 1969 to 728 000 tons (735 000 tons in 1968) which did not, however, affect to any appreciable extent the consumption figures.

The roundwood consumption by the fibreboard factories in 1969 amounted to 510 000 m³ solid volume excl. bark (Table 36). Total consumption incl. chips, slabs, edgings and other sawmill waste remained the same as that of the previous year i.e. 2,2 million m³ solid volume under bark. The production of particle board is constantly increasing and up to now by about 15 % per annum and it amounted to 232 000 tons in 1969. Pulpwood is mainly used by the particle board factories but sawmill waste from plywood production is also an important raw material for particle board production.

Paper and paperboard production (Table 40) continued to increase in 1969 and reached this year 4,1 million tons.

In 1969 about 48 million m³ solid volume (under bark) of roundwood were consumed (refined) in Sweden for industrial purposes.

According to an official investigation total fuelwood consumption in 1969 is estimated at 3,4 million m³ solid volume.

Exports and imports

A very small proportion of Swedish roundwood is exported but during the last ten years this proportion has increased from 2 % to 5 %. In 1969 exports of unprocessed wood amounted to 3,1 million m³ solid volume excl. bark (Table 41) i.e. 5,7 % of total removals. Most of the unprocessed wood exported consists of pulpwood. The principal importing countries of Swedish unprocessed wood are Norway and Finland (Table 43).

Swedish imports — rather insignificant — of unprocessed wood consist mainly of pulpwood from Finland and Norway (Tables 42 and 43).

The exports of coniferous sawnwood increased by 6 % in 1969 to 1,45 million stds thereby out-distancing the one-year-old export record figure. The major part of these exports consists of unplaned wood, of which Denmark, the Federal Republic of Germany,

the Netherlands, the United Kingdom, France and Spain imported nearly 90 % of the Swedish exports (Table 43).

Wood pulp is one of Sweden's most important export items (Table 41). In 1969 the demand for pulp increased considerably on the traditional European markets for Swedish wood pulp but owing to structural adjustments to more capacity for bleached sulphate pulp and less for sulphite pulp exports increased only with 100 000 tons to 3,7 million tons. Exports of fibreboard in 1969 were on the same level as the 1968 exports i.e. 404 000 tons.

A heavy demand for paper and paperboard on the home market as well as on the traditional export markets in 1969 lead to an increase in the exports of these commodities during the year by not less than 15 % (Table 41). Some of them increased by 19—21 % thereof newsprint by 19 %. Total exports in 1969 reached 2,7 million tons. Exports increased in 1969 to the United Kingdom, the Federal Republic of Germany and France in spite of a slight decrease in the exports of newsprint to the United Kingdom and the Federal Republic of Germany.

The total value of Swedish exports in 1969 amounted to 29 400 million Sw. cr. 23,4 % or 6 900 million Sw. cr. in 1969 originate from the forestry and forest industry sector of the economy.

Economy of the forestry and forest industry sector

The forests and the forest industry play a very important part in the national economy. The development of this branch of trade during the period 1950—1969 is shown in Table 75. The total assets of the trade are represented by the gross product value of the forest industry sector plus the value of wood for household use and export wood. During the period in question the total assets of the forest industry sector increased from 5 380 million Sw. cr. to 20 227 million Sw. cr., but

in spite of this quite considerable increase the percentage share of the gross domestic product diminished from 16,9 % to 13,5 %. The rate of increase in other parts of the national economy — especially the manufacturing industry — has consequently been greater than in the forest industry.

The Swedish exports of sawnwood, pulp and paper are quite considerable in relation to as well the value of total Swedish exports as the value of the exports of forest industry products of other countries. Total export value during 1950—1969 is shown in Table 75, lines 8, 9 and 10. In relation to the total export the export rate for forest industry products certainly decreased during the period, but nevertheless its value attained in 1969 about 7 214 million Sw. cr.

The profitability of forestry has deteriorated significantly during the last two decades because of unchanged or reduced roundwood prices and increased logging and transport costs. The profitability development of forestry is shown in Table 75, lines 11—15 and 17—18. The calculation of the delivery values of the timber assortments is based upon the statistics of removals and official delivery prices of industrial wood compiled by the National Board of Forestry. Gross revenue of removals in Sw. cr. per m³sk is calculated as the difference between gross value and felling costs per m³sk. Gross prices and gross revenues of sawlogs and pulpwood per m³ solid volume excl. bark are shown in the Tableau on Page 112.

In forest industry as well as in other industries the number of closedowns and fusions or other amalgamations has been quite considerable. Big forest companies have bought small companies and thus increased their forest areas. Re-allotments have been undertaken to make possible rational large-scale operations. Old and small industrial units have been closed down, but in spite of that the total production capacity of the forest industry has increased considerably

during the period due to new-establishments and capacity extensions. In spite of the fact that only a few new-establishments have taken place during the last years the average size of the factory units has increased rather substantially. This development and the number of amalgamations and co-operation agreements in the Swedish forest industry are shown in the Tables 72—74.

The Swedish forest industry has also directed its interests towards new-establishments abroad. A principal reason for these engagements has been the duties and the import quotas affecting paper products in the countries concerned and also the selling pressure from North America on the European market. Some wholly or partly Swedish-owned forest industries abroad are mentioned on Page 115.

The National Board of Forestry compiles annually the total investments and maintenance costs in forest production, forest road building and ditch-draining. The sum total has risen almost continuously from 157,5 million Sw. cr. in 1951 to 228,4 million Sw. cr. in 1969. Table 70 reports the last three years.

The Government grants subsidies for planting and sowing, thinning, ditch-draining, forest road building etc. Grants are, however, limited to areas where reproduction duty after felling is not enacted by law i.e. earlier arable land and pasturages. Table 68 exhibits the subsidies granted to silviculture in 1950/51—1969/70.

The National Board of Forestry collects and compiles data annually concerning prices of wood sold on root. The trend of these prices in 1960/61—1969/70 appears from Table 44. There was clearly a price improvement for wood sold on root in 1969/70 when taking into consideration a higher average price, a diminished volume per tree and some increase of the average hauling distance.

In Tables 45 and 46 are shown the average prices obtained by the Swedish Forest Service for wood sold standing.

Gross prices for coniferous timber and pulpwood in the counties during the felling season 1969/70 are reported in Tables 47 and 48. In comparison with the preceding year prices of sawlogs and pulpwood were raised on an average by a few per cent.

Costs comprising processing in the cutting area and off-road extraction of industrial wood are shown for five regions in Table 49. The costs recorded in this table are rough averages and there may be great individual variations. They are calculated with the aid of data from the Swedish Forest Service, the Forest companies and other private (farm) forests.

An important part of the direct logging costs is made up of employers' additional contributions and leave compensations. In the Tableau on Page 124 is shown the rather considerable extent of these so-called social charges calculated on the basis of the average income of a forest worker.

Export prices of roundwood are given in Table 50 for the last years as well as export prices of sawnwood. The total export value of all coniferous sawnwood products amounted to 1 639,3 million Sw. cr. in 1969 or about 1 127 Sw. cr. per std.

Swedish exports of pulp and paper totalled in 1969 respectively 3 686 and 2 730 million tons. Average export prices of these products are accounted for in Table 51 by year and by month (1968 and 1969).

Labour market conditions

Employment in forestry is shown in Tables 56—58, where the economically active population in forestry in 1965 and 1968 according to the 1965 Census of Population and Housing is distributed according to county, type of work and age-group.

In addition to these intermittent statistics current statistics on employment in forestry have been available to the present extent for some years. In Table 59 is given the

number of workers in State forests and in company forests while Table 60 shows the number of man-days in farm forests its principal intention being to show changes in employment volume. Personnel employed in floating is given in Table 32.

Unemployment figures in forestry illustrate to a certain extent the situation on the labour market (Page 130).

According to the wage-agreement time rates in forestry increased by 10,5 % in 1969 and piece rates by 1—4 %.

Average daily earnings for male forestry workers in 1969 are given in Tables 52—55. Data are arranged according to forest owner, part of country, type of work, average daily earnings and age-class.

Industrial accidents in forestry (excl. agricultural workers employed with forest work) in 1967 — time lag due to time required to finally settle the benefits — are given in Table 61, which shows the number of accidents, hours worked in forest work and floating and sickness benefit days. Table 62 gives an account of the "severity rates" i.e. number of working days lost per 1 000 working-hours for accidents in forest work by cause of accident. In Table 63 the accidents in per cent and per 1 million working-hours are shown distributed according to injured part of body.

In order to bring down the number of accidents, research and development work are undertaken by the Board of Labour Protection and other state and private organizations aiming at improving tools and working methods. On pages (135—138) details are given — compiled by the Board of Labour Protection — relating to forestry and its different work elements, cutting operations and chainsawing.

Administration, training, research, associations and organizations in forestry

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central boards, the National

Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Forestry.

The National Board of Crown Forests and Lands administers the State Forests and supervises certain other public forests. It is a commercial enterprise deriving revenue from selling timber, leasing land to tenants etc. It has a large staff of foresters in the forests, which are divided into 68 districts. The Board is responsible for the economic management and tending of all forests under its administration or supervision.

The National Board of Forestry is a supervisory institution. Its objects are to study the status and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the County Forestry Boards, one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The County Forestry Boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist forest owners in the management of forests, grant subsidies for financing silvicultural measures etc.

The National Board of Labour Protection and under its superintendence the Labour Inspectorate supervise the obedience to the Labour Welfare Act. All aspects of labour protection in forestry and associate research work are attended to by the Professional Forestry Inspection Board within the Inspectorate.

The Royal College of Forestry has two main tasks: to promote the progress of forestry by scientific research and to give a scientific and practical instruction in forestry. The highest standard of forestry education is thus provided at the Royal College of Forestry in Stockholm. The students usually graduate after four years of studies. It is also possible to obtain a doctor's degree at this

college. In 1969 28 students graduated, 4 students took a licentiate degree and two licentiates a doctor's degree. From the year 1968/69 an assistant professorship in forestry production has been established at the University of Umeå.

Forestry supervisors are educated at the State Forestry School, where 15 students passed their final examinations in 1970.

In the five Ranger Schools, one private and four administered by the National Board of Forestry, 110 students passed their examinations in 1968 and 89 in 1969. The Ranger Schools are replaced from the autumn 1970 by two forest institutes providing a three-term forest technician course.

State-subsidized forestry vocational training is administered by the County Forestry Boards and performed at their forestry vocational schools. The main purpose of the first year's course is to give the students basic knowledge of forestry and forestry work needed in their employment or further education. This basic training is compulsory for applicants to the Ranger Schools. At the second year's course the students can choose between three different courses, one in forest management, one for tractor operators and one for prospective foremen. A tableau of the forestry vocational schools is to be found on Page 144. Further training of forest workers, forest owners etc. is arranged by County Forestry Boards, associations and corporations. The courses deal with varying subjects e.g. silviculture, chainsawing, operating a tractor, economy and work safety problems.

The extent of the forestry vocational training from the headship of which the National Board of Forestry relinquishes as from the budget-year 1971/72 is contained in Table 67.

Basic forestry research and some development work is within the area of responsibility of the Royal College of Forestry, but research is also carried out in co-operation, with some other organizations viz, the Swedish

Council for Forestry and Agricultural Research, the Association for Forest Tree Breeding, the Forest Improvement Institute, the Logging Research Foundation, the Foundation for Logging Mechanization, the Board of Forest Air-photo Techniques and the Swedish Agricultural Research Institute.

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among those aiming at promoting forestry and silviculture the most important is Sveriges Skogsvärdsförbund (The Swedish Forestry Association). Forest owners' associations are established in order to promote the economic interest of the individual forest owners, thus the country is subdivided into districts in each of which one forest owners' association is operating. They are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, export schemes etc. These local forest owners' associations are united in Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (the National Federation of Swedish Forest Owners' Associations) representing (in 1969) the owners of 6,9 million hectares of forest land. Closely connected with the forest owners' associations are the forestry combines, where the management of several forest estates is coordinated. The private forest companies are united in Skogsindustriernas Samarbetsutskott (The Joint Committee of the Swedish Forest Industries). The timber associations are promoting the interests of the timber consumers concerning timber politics, timber purchases and timber prices.

Among the parties on the labour market the following ought to be mentioned: Domänverket (The National Board of Crown Forests and Lands), Föreningen Skogsbrukets arbetsgivare (The Society of Forestry Employers), Svenska Lantarbetsgivareföreningen (The Swedish Agricultural Employers' Association) for the employers and Svenska Skogsarbetareförbundet (The Swedish Union of Forest Workers) and Riksförbundet Landsbygdens Folk, RLF,

(The National Farmers' Union) for the workers.

The chapter about administration, training, associations etc. is concluded by a few pages about scandinavian and international organizations and associations with forestry connections.

Wild animals and game shooting

Sweden's most important game is elk (moose). The number of elks (mooses) shot in 1969

is shown in Table 64. The shooting of other game of importance is accounted for in Table 65.

International forestry statistics

The Tables 76—82 present an international statistical review, the most material of which is extracted from FAO-statistics and the Pulp and Paper International.

**Symboler och
förkortningar**
**Symbols and
abbreviations**

—	Intet att redovisa	Nil
{ ⁰ _{0,0} }	Mindre än { ^{0,5} _{0,05} } av enheten	Magnitude less than half of unit employed
..	Uppgift ej tillgänglig	Not available
.	Logiskt omöjlig uppgift	Logically impossible
*	Preliminär eller uppskattad uppgift	Provisional or estimated figure
tkr	1 000 kr	1000 Sw cr
mkr	miljoner kr	Million Sw cr
cm	Centimeter	Centimetre
m	Meter	Metre
km	Kilometer	Kilometre
ha	Hektar	Hectares
tha	1 000 hektar	1000 Hectare
km ²	Kvadratkilometer	Square kilometre
m ³	Kubikmeter	Cubic metre
m ³ f	Kubikmeter fast mått	Cubic metre solid volume
m ³ t	Kubikmeter travat mått	Cubic metre piled volume
m ³ s	Kubikmeter stjälpt mått	Cubic metre lose volume
m ³ sk	Skogs-kubikmeter (hel träd- stams volym med bark)	Total volume over bark (from stump to tip)
tm ³ sk	1 000 m ³ sk	1000 » »
f el'	Fot (engelsk)	Foot (English)
"	Tum (engelsk)	Inch (English)
f ³	Kubikfot (engelsk)	Cubic foot (English)
f ³ fl	Flottningskubikfot	Floating cubic foot
f ³ to	Kubikfot toppmått (cylinder- kubikfot)	Cubic foot by measuring on the top of the log
f ³ tr	Kubikfot (topprotmått)	Cubic foot by measuring on the top and the bottom of the log
f ³ mi	Kubikfot (mittmått)	Cubic foot by measuring at the middle of the log
std	Standard	Standard (Petersburg)
kg	Kilogram	Kilogramme
hb	Helbarkad	Completely barked
ob	Obarkad	Unbarked
pb	På bark (med bark)	Over bark
ub	Under bark (utan bark)	Under bark
tm ³ fpb	1 000 m ³ f pb	1000 Cubic metre
brh	Brösthöjd	Breast height
o/s	Osorterad (sågad vara kval I—IV)	Unsorted (u/s)
V	Kvinta (sågad vara kval V)	Quinta
VI	Utskott (sågad vara kval VI)	Sixths
ca	Cirka	Approximately
kr	Kronor	Swedish crowns
st	Stycken	Pieces
FAO	Food and Agriculture Organiza- tion of the United Nations	Food and Agriculture Organiza- tion of the United Nations
SOS	Sveriges officiella statistik	Swedish Official Statistics
SOU	Sveriges offentliga utredningar	Investigations by the Swedish Government
SFS	Svensk författningsamling	Swedish statute register

Länsförkortningar
 Abbreviations for the
 Swedish counties (län)

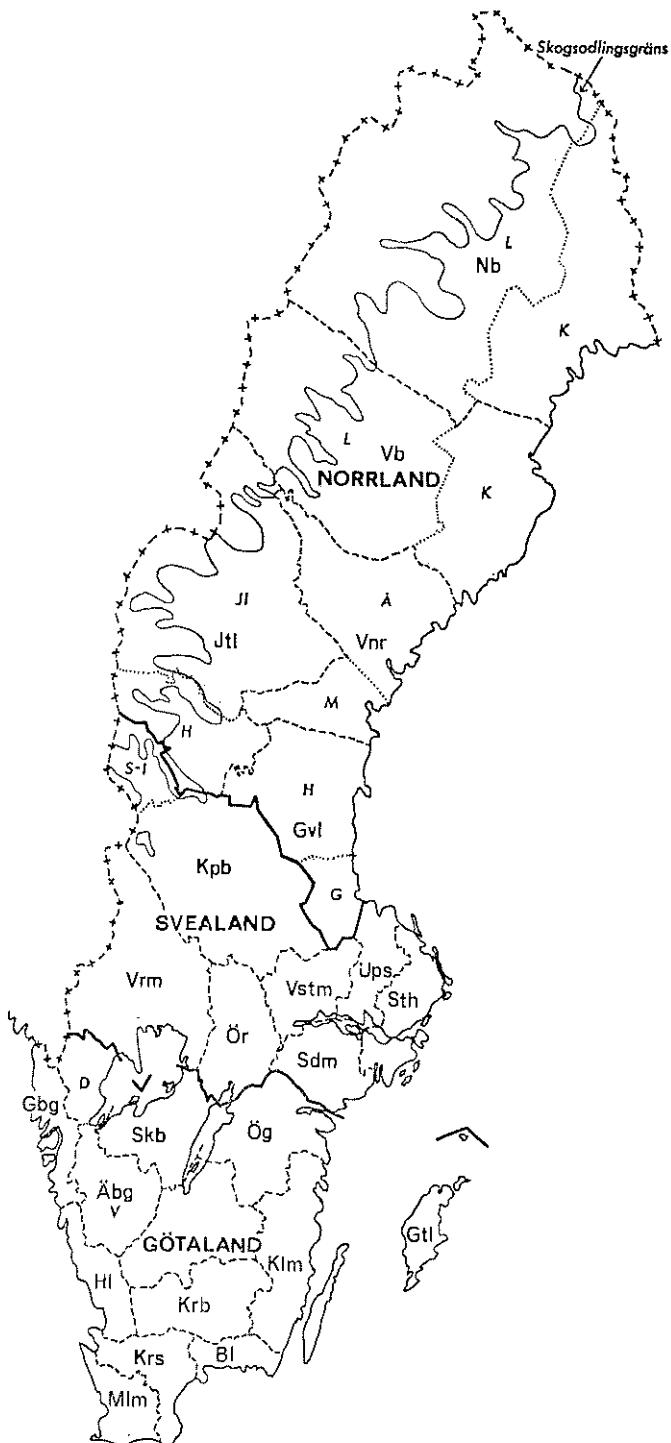
Nb	Norrbottens län	Ög	Östergötlands län
Vb	Västerbottens län	Skb	Skaraborgs län
Jtl	Jämtlands län	Äbg	Älvborgs län
Vnr	Västernorrlands län	Jkp	Jönköpings län
Gvl	Gävleborgs län	Krb	Kronobergs län
Kpb	Kopparbergs län	Klm	Kalmar län
Vrm	Värmlands län	Gtl	Gotlands län
Ör	Örebro län	Gbg	Göteborgs och Bohus län
Vstm	Västmanlands län	Hl	Hallands län
Ups	Uppsala län	Bl	Blekinge län
Sth	Stockholms län och stad	Krs	Kristianstads län
Sdm	Södermanlands län	Mlm	Malmöhus län

I vissa tabeller är länen sammanslagna i tre grupper (se karta s. 29):

- I Norrland
- II Svealand
- III Götaland

In certain tables the counties are grouped as follows (see map in page 29):

- Nb, Vb, Jtl, Vnr och Gvl
- Kpb, Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth och Sdm
- Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb, Klm, Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs och Mlm

A. Skogsmarken och skogskapitalet

I. Areal, äganderättsförhållanden, ägostruktur och samverkan

1. Areal produktiv skogsmark

Med »produktiv skogsmark» avses enligt gällande terminologi skogsmark med en idealbonitet av minst $1 \text{ m}^3/\text{sk}$ per ha och år. Beträffande definitionen på bonitet, se under avsnitt II, »Bonitet och virkesförråd» i detta kapitel.

De vanligen tillämpade principerna för bonitering av skogsmark medför att gränsdragningen mellan produktiv skogsmark och impeniment ofta kan bli osäker, varför uppgifterna om den produktiva skogsmarkens areal bör bedömas med viss försiktighet.

Den produktiva skogsmarksarealen i riket redovisas länsvis i tabell 1. Enligt denna tabell, grundad på uppgifter från riksskogstaxeringen åren 1958—67, var den totala arealen produktiv skogsmark 23 509 000 ha. Denna areal överstiger den från riksskogstaxeringen åren 1953—1962 redovisade skogsmarksarealen med 715 000 ha eller 3,1 %. Ökningen är dels resultatet av betydande igenplantering av sämre jordbruksmark under den gångna perioden, dels ändrade instruktioner för bedömning av gränsen mellan skogsmark och mer godartade skogbevuxna myrar. Enligt resultaten från de senast utförda riksskogstaxeringarna har inägoarealerna minskat med ca 250 000 ha jämfört med perioden 1958—1967, medan minskningen av arealen myr beräknas uppgå till ca 327 000 ha.

Beträffande överföringen mellan olika

ägoslag kan nämnas att arealen åker på fastigheter med mer än 2,0 ha av detta ägoslag enligt lantbrukets företagsregister mellan den 26 juni 1969 och motsvarande tidpunkt 1968 minskat med 35 479 ha motsvarande ca 1,2 %.

Strukturgruppen inom 1960 års jordbruksutredning har beräknat att åkerarealen 1975 skulle komma att uppgå till alternativt 2,90 milj ha resp 2,65 milj ha, vilket innebär att 400 000 resp 650 000 ha åker skulle tas ur produktionen under perioden 1961—1975 motsvarande 27 000 resp 43 000 ha per år.

Av den ur produktionen tagna jordbruksmarken skogsplanteras för närvarande enligt skogsstyrelsens statistik ca 11 000 ha. Ca 5 000 ha torde därtill årligen växa igen med plantskog av godtagbar beskaffenhet. Tottalt överförs således årligen drygt 15 000 ha jordbruksmark till skogsmark. Av den övriga jordbruksmarken torde avsevärd del användas för permanent- och fritidsbebyggelse, för övriga fritidsändamål samt för vägar och trafikanordningar.

Lantbruksstyrelsen har 1967 sökt kartläggning omfattningen och läget av den åkerjord som kan anses utgöra produktionsunderlag för jordbruk på lång sikt. För riket i dess helhet uppgår de arealer som uppfyller kragen till 1,93 milj ha.

Undersökningsresultaten tyder även på att åkerarealen från 1966 till 1980 kommer att minska med ca 1,1 milj ha och att jordbruksproduktionen på minst 0,6 milj ha kan väntas upphöra fram till 1975. Åkerarealen detta år skulle därmed omfatta drygt 2,4 milj ha, dvs betydligt lägre värden än i tidigare publicerade utredningar.

Skogsvårdsorganisationen genomförde i samråd med lantbruksverket och länens naturvårdsråd 1967 en översiktlig utredning i syfte att belysa användningen av den jordbruksmark som tas ur produktionen. Utredningen visade att av de 0,5 milj ha som under perioden 1956—1966 tagits ur jordbruksproduktionen hade ca 121 000 ha planterats

med skog, ca 53 000 bedömdes ha vuxit igen på naturlig väg med skog av godtagbar be-skaffenhet, medan ca 84 000 ha utnyttjats för andra ändamål. Återstoden ca 242 000 ha beräknades vara outnyttjad mark.

Av den outnyttjade arealen ansågs 163 000 ha lämpliga att skogsodla med hänsyn till läge, biologiska möjligheter, objektstorlek mm, medan 50 000 ha bedömes vara olämpliga för skogsplantering. För naturvårdsändamål, fritidsbebyggelse och rörligt fri-luftsliv borde ca 29 000 ha hållas öppna.

I tab 1 redovisas landarealens fördelning på ägoslag länsvis. Av tabellen framgår att fördelningen på olika ägoslag varierar starkt

mellan länen och landets olika delar. I Gävleborgs län är tex 81 % av totalarealen skogsmark, i Malmöhus län endast 14,8 %. Vid jämförelse mellan skogsmarksarealerna inom skilda områden bör dock hänsyn även tas till de stora variationer i produktionsförmåga per hektar som föreligger mellan olika landsdelar.

2. Arealens fördelning med hänsyn till beståndsalder

Skogsmarksarealens procentuella fördelning på län med hänsyn till beståndsalder enligt riksskogstaxeringen 1958—1967 redovisas i

Tabell A Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder enligt riksskogstaxeringen 1958—1967. Län

Forest area in per cent by age of growing stock. According to the National Forest Survey 1958—1967. Counties

Län County	Areal (1 000 ha) Area	Beståndens ålder, år <i>Age of stands, years</i>								
		Kalmark 0—2	I 3—20	II 21—40	III 41—60	IV 61—80	V 81—100	VI 101—120	VII + 121+	
<i>Repro-</i> <i>duction</i> <i>area and</i> <i>waste land</i>										
procent av arealen prod skogsmark <i>per cent of forest area</i>										
Nb	4 118	10	8	9	9	11	15	12	26	
Vb	3 288	8	8	10	9	12	18	16	19	
Jtl	2 638	8	5	4	9	15	19	17	23	
Vnr	1 915	6	7	8	15	21	20	13	10	
Gvl	1 473	7	12	11	16	21	16	10	7	
Kpb	2 063	9	8	7	11	18	17	13	17	
Vrm	1 310	10	15	10	15	21	15	9	5	
Ör	576	5	11	14	19	26	17	6	2	
Vstm	383	5	13	13	20	26	16	5	2	
Ups	299	7	14	16	20	23	13	4	3	
Sth	401	8	10	13	19	24	15	7	4	
Sdm	340	6	13	22	23	20	9	4	3	
Ög	577	7	14	16	20	23	12	5	3	
Skb	347	6	13	18	22	22	13	4	2	
Äbg	694	6	11	15	25	24	13	5	1	
Jkp	696	6	12	19	25	22	10	4	2	
Krb	590	5	13	23	25	22	8	3	1	
Klm	739	5	11	21	22	24	11	4	2	
Gtl	142	12	5	10	10	20	18	14	11	
Gbg	180	7	12	20	27	20	10	3	1	
Hl	215	7	15	30	27	15	5	1	0	
Bl	180	5	14	32	25	19	4	1	0	
Krs	274	6	15	26	25	19	6	2	1	
Mlm	71	8	17	26	20	15	8	4	2	

tabell A. Taxeringsresultatet ger en bild av skogarnas ojämna åldersfördelning. Bristen på skog under 20 års ålder är påtaglig inom flertalet län. I södra och mellersta Sverige domineras de medelålders bestånden under det att det finns ett stort överskott av äldre skog i norra Sverige.

I tabell 7 redovisas den procentuella fördelningen av skogsmarksarealen på olika huggningsformer. Uppgifterna är medeltal för tre femårsperioder under 1953—1967 enligt riksskogstaxeringen. Tabellen ger en samlad bild av huggningsformernas utveckling hos olika ägarkategorier samt förändringarna mellan femårsperioderna. I tabell 8 redovisas arealen slutavverkningsmogen skog inom län enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1958—1967. En jämförelse mellan redovisningarna för de två taxeringarna visar att arealen slutavverkningsskog minskat i Norrland med ca 80 000 ha samt ökat med drygt 100 000 ha i såväl Svealand som Götaland. I tabell 8 har arealuppgifterna för 1953—1962 års taxering dessutom fördelats procentuellt på olika typer av trädbestånd.

3. Äganderättsförhållanden

Skogsmarken brukar med hänsyn till äganderätten indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar (varav kronoskogar i allmänhet särskiljs), bolagsskogar och privatiskogar. Som framgår av tabell B, där den relativa fördelningen på ovan nämnda ägarkategorier redovisas länsvis och för hela riket, omfattar de allmänna skogarna och bolagsskogarna vardera 25 % av den totala skogsmarksarealen, medan den återstående hälften tillkommer privatiskogarna.

Av tabell B framgår att fördelningen av skogsmarksarealen på olika ägarkategorier varierar mellan skilda delar av riket. Säledes upptar de allmänna skogarna i Norrbottens och Västerbottens län 59 resp. 36 % av den totala skogsmarksarealen. I Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län är andelen

allmänna skogar relativt hög, 22—25 %, medan de i Värmlands och Blekinge län endast upgår till 5 resp 7 % av den totala skogsmarksarealen. Bolagsskogarna dominerar framför allt i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län, där de når ungefär samma storleksordning som privatiskogarna. I Värmlands och Uppsala län utgör bolags-skogarnas areal en dryg tredjedel av totala skogsmarksarealen. I övriga delar av Svealand och i ännu högre grad i Götaland dominerar privatiskogens andel helt.

I tabellerna 2 och 3 redovisas länsvis arealet produktiv skogsmark och impediment fördelad på olika tillsyns- och/eller förvaltningsorgan. Domänverkets arealuppgifter i tabell 2 har erhållits från verkets officiella statistik, medan arealuppgifterna i samma tabell för övriga skogar under statliga myndigheter grundar sig på till skogsstyrelsen årligen inrapporterade uppgifter från respektive myndighet.

Tabell 3, som redovisar skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn, har sammantälts på grundval av de arealuppgifter om allmänna skogar som inrapporterats från berörda myndigheter, medan arealen enskilda skogar har återgetts i enlighet med riks-skogstaxeringen 1958—1967.

Följande förteckning visar skogsmarkens indelning i administrativt avseende. Under grupp I ingår den del av statens skogar som förvaltas av domänverket samt dessutom vissa övriga allmänna skogar under domänverkets tillsyn. Tillsyn över statliga skogar utövas även av fortifikationsförvaltningen, vattenfallsverket, lantbruksstyrelsen och sjöfartsverket. De ecklesiastiska boställsskogarna sorteras under stiftsnämnderna. Samtliga övriga skogar — såväl allmänna som bolags-skogar och privatägda skogar — lyder under skogsvårdslagen. Tillsynsmyndighet är för dessa skogar skogsvårdsstyrelsen i resp län med skogsstyrelsen som central myndighet.

**Tabell B Produktiv skogsmarksareal fördelad på ägargrupper enligt riksskogs-
taxeringen 1958—1967. Län**

Productive forest area by owner and by county according to the National Forest Survey 1958—1967. Counties

Län och landsdel <i>County</i>	Allmänna skogar <i>Public forests</i>	Enskilda skogar <i>Private forests</i>	Samtliga skogar <i>All forests</i>	
krono- skogar <i>state forests</i>	övriga all- männa skogar <i>other public forests</i>	aktie- bolags- skogar <i>com- panies' forests</i>	privat- skogar <i>other private forests</i>	
Vb	32	4	24	3 288
Jtl	7	4	46	2 638
Vnr	7	3	44	1 915
Gvl	6	6	43	1 473
Procent av skogsmarksarealen i länet¹ per cent of forest area in the county				
Nb	53	6	10	17,5
Vrb	32	4	24	14,0
Jtl	7	4	46	11,2
Vnr	7	3	44	8,1
Gvl	6	6	43	6,3
Kpb	11	11	33	8,8
Vrm	1	4	37	5,6
Ör	16	6	30	2,5
Vstm	12	13	24	1,6
Ups	2	16	35	1,3
Sth ²	4	13	11	1,7
Sdm	7	12	7	1,4
Ög	8	8	14	2,4
Skb	9	9	7	1,5
Äbg	4	5	6	2,9
Jkp	4	4	5	3,0
Krb	5	5	11	2,5
Klm	9	4	7	3,1
Gtl	4	6	5	0,6
Gbg	5	10	3	0,8
Hl	5	7	3	0,9
Bl	2	5	3	0,8
Krs	8	6	3	1,2
Mlm	7	7	1	0,3
Norrland	27	5	29	57,1
Svealand	8	9	30	22,9
Götaland	6	6	7	20,0
Riket <i>Entire country</i>	18	6	25	100,0

¹ På grund av avrundning blir summa % ej alltid 100

² Exkl vissa skogar inom Stor-Stockholm

I. Domänverket

A. Kronskogar (Kronoskogsförordningen den 10 maj 1935 nr 157)

- 1 kronoparker samt skogsjordbruk m m under skogsförvaltningen
- 2 kronoholmar och skär
- 3 kronoöverloppsmarker
- 4 oavmätta kromarker
- 5 civila boställsskogar

B. Övriga skogar under domänverkets förvaltning eller tillsyn

- 1 renbetesfjäll (1894 års skogsordning, 4 §)
- 2 vissa ecklesiastika skogar (1894 års skogsordning, kap IV 24 §)
- 3 kronans inrättningar, allmänningar (1894 års skogsordning 4 §)
- 4 allmänna inrättningars skogar av kyrklig natur, som icke innehås med stadgad åborätt (1894 års skogsordning, kap V)
- 5 nationalparker

II. Andra statliga myndigheter

- A. Fortifikationsförvaltningen
- B. Vattenfallsstyrelsen
- C. Lantbruksstyrelsen
- D. Sjöfartsstyrelsen

III. Stiftsnämnder (ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932)

IV. Skogsvårdsstyrelser (skogsvårdslagen den 21 maj 1948, nr 237)

A. Allmänna skogar

- 1 häradssallmänningar (lag den 18 april 1952, nr 166)
- 2 allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (lag den 18 april 1952, nr 167)
- 3 skogar tillhöriga landsting m fl — även skogar förvaltade av landsting men ägda av donationsfonder — skogsvårdsstyrelser o d
- 4 skogar tillhörande städer och övriga primärkommuner

5 kronohemman och kronolägenheter, vilka innehås med stadgad åborätt

6 skogar tillhöriga allmänna inrättningar (skolor, sjukhus, anstalter o d) med undantag av dem, som nämnts ovan under I B:5

B. Enskilda skogar

- 1 bolagsskogar
- 2 privatiskogar
  - a skogar tillhöriga föreningar, stiftelser, enskilda personer o d
  - b gods- och bondeskogar

Av Skogssällskapet förvaltade skogar redovisas under vederbörande ägargrupp, medan Skogssällskapets egna skogar hänförs till ägargrupp IV B:2 enligt ovan.

4. Privatskogarnas ägostruktur och arrondering

Som framgått tidigare omfattar privatskogarna nästan hälften av rikets produktiva skogsmarksareal. Ur skilda synpunkter är denna grupp förtjänt av speciellt intresse. Skogsstatistiska uppgifter ingick endast i begränsad omfattning i 1961 års jordbruksräkning. Vissa bearbetningar och jämförelser avseende skogsmarksarealerna mellan jordbruksräkningen och RLF:s jordbruksregister har dock gjorts och publicerats i Statistiska centralbyråns meddelande J 1964:31, ur vilket tabellerna 4, och 5 och 6 sammanställts. Uppgifter om skogsmarksarealernas fördelning på brukningsenheter från det under 1968 upprättade statliga lantbruksregistret har ännu inte framtagits.

Enligt tabellerna 4 och 5, som framförallt ger en bild av privatskogsbrukets förenings med jordbruk, uppgick 1962—1964 antalet jordbruksenheter utan skogsmark i riket till 81 215 (enligt 1956 års räkning 102 400). 78 % av dessa låg i Svealand och Götaland. Som jämförelse kan nämnas, att i samma områden låg 68 % av totala antalet

jordbruksfastigheter med privatskog. Av tabellerna framgår också att antalet bruksenheter med privatskog nämnda år uppgick till 264 429 (283 000 1956) varav dock 64 861 (53 000 1956) utgjordes av bruksenheter utan jordbruk dvs rena skogsfastigheter eller sådana jordbruksfastigheter, där ägaren arrenderat ut jorden men behållit skogen, vilket i regel är fallet vid utarrendering. Andelen bruksenheter utan jordbruk i procent av totala antalet bruksenheter med skogsmark utgjorde för de olika landsdelarna: Norrland 17 %, Svealand 34 %, Göta-land 24 % samt för hela riket 25 %.

I samband med den strukturömvandling som jord- och skogsbruket för närvarande genomgår nedläggs eller sammanslås ett betydande antal bruksenheter. I »Lantbrukets strukturutveckling» (SOU 1964:37) lämnas länsvisa på jordbruksräkningarna baserade uppgifter om förändringarna i antalet bruksenheter 1956—1961, vilka ligger till grund för nedanstående tabell.

Som framgår av tablån sker minskningen av antalet bruksenheter mycket snabbt i rikets samtliga län. För hela riket uppgick denna minskning till 35 172 enheter eller 13,1 % under femårsperioden 1956—1961. I detta sammanhang är de relativta förändringarna i antalet bruksenheter fördelade på åker och skogsmarksareal av speciellt intres-

se. Nedanstående tablåer, som baseras på utredningar företagna av Jordbruksutredningsinstitut, ger en bild av förändringarna 1956—1961 samt 1961—1966. Utredningarna är utförda som stickprovsundersökningar, varför en viss osäkerhet behärftar redovisade uppgifter.

Övergången till allt mera mekaniserade driftsformer kräver stora bruksenheter. Som en följd härav har lönsamheten för mindre bruksenheter blivit så försämrat att en nedläggning av dessa eller en sammanslagning med närliggande bruksenheter ofta blivit nödvändig. Av tablåerna framgår också att minskningen av antalet bruksenheter framför allt drabbat fastigheter med liten åkerareal, medan antalet bruksenheter med större åkerareal i allmänhet ökat.

Den sammanlagda arealen skogsmark, tillhörande de ca 200 000 enheter (230 000 år 1956) där ägaren bedrev skogsbruk i kombination med jordbruk, omfattade 1962—1964, enligt tabell 6, 8,4 milj ha skogsmark (9,0 milj ha 1956) eller 75 % (79 % 1956) av totala skogsmarksarealen inom ägargruppen »privatskogar». Av tabellen framgår även att skogsbruk utan kombination med jordbruk omfattade inom gruppen ifråga ca 2,75 milj ha, i vilka såsom ovan sagts, också ingår skogsmark sammanhörande med utarrenderade jordbruk, men där skogen disponi-

Förändring av antalet bruksenheter med över 2 ha åker 1956—1961

Län	Förändring		Län	Förändring	
	absolut	relativ		absolut	relativ
Nb	— 1 607	— 12,4	Ög	— 1 113	— 11,4
Vb	— 1 691	— 9,1	Skb	— 2 037	— 11,4
Jtl	— 1 190	— 12,2	Äbg	— 2 344	— 11,8
Vnr	— 2 157	— 14,5	Jkp	— 1 659	— 12,1
Gvl	— 1 727	— 15,6	Krb	— 1 272	— 11,0
Kpb	— 2 391	— 23,2	Klm	— 1 323	— 12,1
Vrm	— 2 584	— 15,4	Gtl	— 565	— 11,9
Ör	— 1 424	— 17,3	Gbg	— 1 092	— 12,0
Vstm	— 694	— 11,8	Hl	— 842	— 8,3
Ups	— 761	— 14,4	Bl	— 687	— 14,4
Sth	— 1 013	— 18,4	Krs	— 2 281	— 14,7
Sdm	— 904	— 15,4	Mlm	— 1 814	— 12,1

Förändring i procent i antal brukningsenheter med fördelning på storleksgrupper efter åker- och skogsmarksareal 1956—1961 och 1961—1966

Åker- areal ha	Skogsmarksareal ha					Summa
	0—25	25—50	50—100	100—		
förändring i procent 1956—1961						
2—10	— 17,1	— 10,6	— 2,5	— 7,8	— 13,9	
10—20	— 11,6	— 3,3	— 7,0	+ 19,4	— 7,8	
20—30	— 1,2	+ 7,3	+ 25,9	— 16,7	+ 1,9	
30—	+ 4,1	+ 4,4	± 0,0	± 0,0	+ 3,3	
Totalt	— 12,9	— 6,7	— 1,7	— 1,4	— 10,1	

Åker- areal ha	Skogsmarksareal ha					Summa
	0	1—25	26—50	51—100	101—	
förändring i procent 1961—1966						
2,1—10	— 36,7	— 27,6	— 21,4	— 11,4	+ 0,4	— 24,9
10,1—20	— 2,8	— 13,2	— 11,7	+ 4,2	— 4,5	— 12,9
20,1—30	— 8,4	+ 3,2	+ 15,9	+ 33,8	(+ 40,0)	+ 5,2
30,1—	+ 15,0	+ 17,6	+ 63,4	+ 20,3	+ 36,8	+ 23,6
Totalt	— 21,8	— 20,0	— 11,7	— 1,3	+ 5,9	— 15,4

neras av ägaren. Sistnämnda kategori uppgår till ca 1,8 milj ha inom denna ägargrupp. De största sammanlagda skogsarealerna i enskild ägo innehållas, som tabell 6 utvisar, av jordbruksfastigheter med 5,1—10,0 ha åkerareal, för vilka 1961 redovisas en sammanlagd skogsmarksareal på ca 2,5 milj ha. Av tabell 6 framgår emellertid också att en avsevärd del av den privatägda skogsmarken är knuten till fastigheter med ingen eller obetydlig åkerareal. Skog hörande till enheter utan åker, med åkern utarrenderad eller med en åkerareal mindre än 2 ha, motsvarar nära en tredjedel av den totala privatskogen. Medräknas även gruppen 2,1—5,0 ha ökar andelen till hälften.

På grund av olikheter ifråga om miljö och geografisk belägenhet samt sättet för det nuvarande fastighetsbeståndets uppkomst varierar *arronderingsförhållandena* starkt i skilda delar av landet.

I södra och mellersta Sverige söder om Värmlands-, Kopparbergs och Gävleborgs

länder är skogsmarkens arrondering i huvudsak god eller godtagbar. De förekommande bristerna består främst i allt för små fastigheter och brukningsenheter inom privatskogsbruket. Strövis förekommer dock områden med dålig skiftesarrondering.

I Värmland, Dalarna och Norrlands kustland försvåras drivningsplanläggningen ofta av smala och mycket långsträckta skiften — av s k skobandstyp — utan anpassning till vägar, vattendrag och vattendelare. Inom speciellt Dalarna kompliceras förhållandena ytterligare av oklara fastighets- och äganderättsförhållanden.

De inre delarna av Norrland kännetecknas av att arronderingen till övervägande del är god eller godtagbar.

Vid en stickprovsundersökning som utfördes 1963—1966 av lantmäteristyrelsen i samråd med Forskningsstiftelsen Skogsarbeten (se meddelande nr 3:1966 från lantmäteristyrelsen) beskrevs *skogsmarkens arronderingsförhållanden* i fråga om bl a skogsskiftenas

storlek, produktionsförmåga per år, bredd samt avståndsförhållanden. Dessutom gjordes beräkningar av hur stor del av skogsmarken som inte uppfyllde vissa minimikrav i fråga om dels årsproduktionen i m³sk per skogsskifte och dels skiftesbredd för att skiften skulle kunna godkännas som driftsekonomisk produktionsenhet. Beräkningarna har differentierats för dels det egentliga storskogsbruket och dels det övriga skogsbruket. För ett studium av resultaten hänvisas till nämnda meddelande.

Under 1967 inventerades behovet av arronderingsförbättring av skogsmark (se meddelande nr 4:1967 från lantmäteristyrelsen). Här återges en sammanfattning av undersökningsredogörelsen.

För riket i dess helhet har framkommit ett totalt behov av arronderingsförbättring berörande 3,0 milj ha skogsmark (13 % av landets skogsmarksareal) och 70 000 brukningsenbeter. Åtgärdsbehovet har uppdelats i en högre angelägenhetsgrad och en lägre. För 2,1 milj ha (9 %) har den högre angelägenhetsgraden ansetts föreligga och för 0,9 milj ha (4 %) den lägre.

Uppdelning har skett inom olika delområden av landet. Arronderingsbehovet är nästan helt lokaliserat till västra och norra Mellansverige och Norrlands kustland. Inom dessa båda områden ligger sålunda 2,7 milj ha, eller 90 % av den totala berörda arealen. Inom Götaland och östra Svealand faller 0,2 milj ha eller 6 % och inom Norrlands inland 0,1 milj ha eller 3 %. Inom Götaland och östra Svealand är den arronderingsbehövande arealen endast 4 % av den totala skogsmarksarealen och i Norrlands inland är motsvarande procenttal 1 %. Därför kan sägas att arronderingen är dålig praktiskt taget endast i västra och norra Mellansverige samt Norrlands kustland. Men här är arronderingsbehoven betydande; 31 % resp 22 % av skogsmarken i de båda områdena har ansetts behöva arronderingsförbättring.

Sex län domineras helt i fråga om arronde-

ringsbehov, nämligen Kopparbergs, Västernorrlands, Värmlands, Norrbottens, Gävleborgs och Västerbottens län i nu nämnd ordning. Dessa län representerar tillsammans 91 % av behovet av förbättring av arronderingsförhållandena. Största behovet visar som väntat Kopparbergs län med en berörd areal av 0,9 milj ha, vilket utgör 45 % av totala skogsmarksarealen i länet och 30 % av den totala arronderingsbehövande arealen i landet. För nästan hela den arronderingsbehövande arealen i detta län anses vidare den högre angelägenhetsgraden föreligga.

Uppdelning av arronderingsbehovet har skett också på olika ägarkategorier. Den del av den arronderingsbehövande arealen som tillhör kronan är förhållandevis begränsad, ca 30 000 ha, vilket är endast 1 % av den totalt berörda arealen i landet och mindre än 1 % av kronans totala skogsmarksareal. Motsvarande tal för övriga allmänna skogar är 70 000 ha samt 2 % och 5 %. För bolagen är den berörda arealen väsentligt större, 0,7 milj ha, vilket utgör 23 % av det totala åtgärdsbehovet och 12 % av bolagens skogsmarksareal. Det klart största behovet finns dock inom privatskogarna, 2,2 milj ha, vilket motsvarar 74 % av den totalt berörda arealen i landet och 20 % av privatskogsbrukets totala areal. Nära tre fjärdedelar av åtgärdsbehovet är sålunda lokaliserat till privatskogsbruket och nära en fjärdedel till industriskogsbruket, medan behovet för övriga ägarkategorier bedömts vara tämligen ringa.

Också sambanden mellan arronderingsbehov och belägenhet inom och anslutningen till skogsbruksområden och samverkansområden har undersökts. Av den arronderingsbehövande arealen tillhörande privatskogsbruket är 71 % (1,7 milj ha) belägen inom skogshruksområde och 24 % (0,5 milj ha) ansluten till skogsbruksområden. Motsvarande tal för samverkansområden är i de delar av landet, där sådana områden förekommer, dvs i de fyra nordligaste länen, ca 25 %

	Andel av arealen %	antalet bruknings- enheter %
1 Mera genomgripande fastighetsregleringar, som genomförs genom fastighetsbildningsförrättning, vanligen laga skifte eller ägoutbyte, och berörande minst 10 sakägare eller minst 100 ha	30	40
2 S k skogsbyten, bolagsbyten e.d., som genomförs genom fastighetsbildningsförrättning, där parterna till betydande del svarar för planläggning och värdering och där kartläggning kan ske tämligen enkelt	40	11
3 Övriga fastighetsbildningsförrättningar i arronderingssyfte	12	39
4 Fastighetsrationalisering i arronderingssyfte som utförs utan fastighetsbildningsförrättning (exempelvis byte av hela registerfastigheter)	18	10

(0,3 milj ha) resp 20 % (0,2 milj ha). Genom att de båda typerna av områdena ofta täcker varandra får siffrorna inte summeras.

Slutligen har vid inventeringen gjorts en viss beskrivning av arronderingsförhållanden inom de objekt som betecknas som arronderingsbehövande. I första hand har därför ägoskiftenas storlekar och bredder antecknats. Totalt för hela riket är 27 % av den arronderingsbehövande arealen lokaliseras till skogsskiften med en högsta storlek av 10 ha och 54 % till skiften med en högsta storlek av 20 ha. Motsvarande data beträffande bredderna är 20 % till skiften med en högsta bredd av 50 m och 58 % till skiften med en högsta bredd av 100 m. Ganska stora olikheter finns dock i dessa hänsynden mellan olika län.

5. Skoglig strukturrationalisering

En omarbetad jordförvärvslag trädde i kraft den 1 juli 1965. Till sin allmänna uppläggning överensstämmer den nya lagen med jordförvärvslagen från den 3 juni 1955. Den skiljer sig dock från 1955 års lag genom att juridiska personer — företrädesvis skogsbolag — givits betydligt större möjligheter än tidigare att förvärva jordbruks- och skogsfastigheter.

Lagen upp tar inga obligatoriska förvärvshinder utan i stället anger olika fall då förvärvstillstånd må vägras. Ett sådant är när egendomen i fråga bör tas i anspråk för att underlätta bildandet av brukningsenheter

med ändamålsenlig storlek och ägoarrondering.

Förvärvstillstånd må vidare vägras om det finns anledning anta att förvärvarens huvudsakliga syfte med fånget inte är att själv yrkesmässigt och varaktigt ägna sig åt jordbruk på egendomen eller att på denna bedriva skogsbruk som stöd åt förvärvaren tillhörigt jordbruk. Denna regel får dock inte utan särskilda skäl tillämpas gentemot förvärvare som industriellt förädlar jordbruks- och skogsprodukter eller handlar med jordbruksprodukter och vars huvudsakliga syfte med fånget är att varaktigt tillgodogöra sig egendomens alster i rörelsen.

Under tiden 1/7 1965—31/12 1969 har skogsförädlande företags nettoförvärv av skog omfattat ca 67 800 ha. Domänverket har under perioden förvärvat ca 36 000 ha och överlätit ca 46 800 ha, varigenom dess nettoinnehav av skogsmark minskat med ca 10 800 ha. Kommunerna har förvärvat ca 52 500 ha skogsmark.

Lantbruksnämnderna bedriver verksamhet i syfte att främja den yttre rationaliseringen även i skogsbruket genom förvärv och försäljning av fastigheter eller delar därav. Sammanställningarna nedan är hämtade från Kungl lantbruksstyrelsens sammandrag av verksamheten för 1969 samt jämförelser med tidigare år.

I tabellerna 83 och 84 som är sammanställda med stöd av material från Kungl lantbruksstyrelsen visar den totala omfattningen av lantbruksnämndernas förvärv och

Lantbruksnämndernas förvärv, försäljning och innehav av skogsmark 1958—1969

	Förvärv	Försäljning	Innehav vid resp års slut ¹
	ha		
1958	16 387	14 621	61 588
1959	15 653	17 129	60 177
1960	21 935	17 248	64 908
1961	23 631	22 901	65 575
1962	31 529	26 238	70 641
1963	43 170	33 720	80 081
1964	51 578	27 175	104 632
1965	43 674	43 970	104 264
1966	38 570	40 977	101 839
1967	54 846	32 565	123 947
1968	34 499	30 020	127 920
1969	39 503	37 567	132 600

¹ Under året genomförda omtaxeringar och omföringar av arealer mellan ägoslag mm kan medföra avvikeler i redovisat innehav av skogsmark vid resp års slut.

försäljning av skogsmark under 1968 och 1969 samt deras fördelningar på ägarkategorier, län och landsdelar. Nämnda verksamhet berörde 1969 ca 0,15 % av den totala produktiva skogsmarksarealen. Verksamheten uttryckt i ha produktiv skogsmark hade sin största omfattning i skogslänen. Inom ägarkategorierna utgjorde ca 80 % förvärv och försäljning från resp till enskild fysisk person eller dödsbo. Bolagens andel, i huvudsak koncentrerad till Norrland, omfattade ca 10 % av den totala verksamheten. De förmmedlade skogsfastigheternas medelarealet, se tabellerna 83 och 84, var större i Norrland än i Svealand och Götaland men genomgående lägre än medelarealet av privata skogsfastigheter i de olika regionerna. Inom ägarkategorierna har medelarealet för de förmmedlade fastigheterna varit större hos bolag, föreningar, stiftelser och kommuner än medelarealet för övriga ägarkategorier.

Omfattningen av verksamheten med omräondering av skogsmark har undersökts av lantmäteristyrelsen (se meddelande nr 4:1967 från lantmäteristyrelsen). Inventeringen avsåg tidsperioden 1/1 1955—31/12 1965. Sedermåra har gjorts kompletteringar för åren

1966—1969. Nedanstående uppgifter med länsvis fördelning på arealer, antal brukningsenheter och procentuell fördelning inom dessa avser sálunda perioden 1955—1969 (15 år).

Län	Areal 1 000 ha	%	Markägare antal	%
Nb	412	28	1 198	8
Vb	215	15	1 470	10
Jtl	141	10	254	2
Vnr	173	12	1 769	12
Gvl	57	4	1 544	10
Kpb	304	21	4 694	31
Vrm	54	4	1 293	9
Övriga	93	6	2 965	19
Totalt	1 449	100	15 187	100

Resultaten pekar på en total omfattning inom landet av skogsmarksbyten i arrondieringsyfte under perioden berörande 1 449 000 ha skogsmark och ca 15 000 markägare, dvs i medeltal per år ca 100 000 ha.

Fördelningen på län är tämligen ojämnn. Arealmässigt domineras Norrbottens, Kopparbergs, Västerbottens, Västernorrlands och

Köpande företag	Förvärv	År	Areal inköpt prod skogs- mark, ha
Skogsägarnas Industri AB	Fridafors Fabriks AB	1953	9 000
Skogsägarnas Industri AB	Strömsnäs Bruks AB	1955	14 000
Skogsägarnas Industri AB	Aryds Bruks AB	1957	1 500
Billeruds AB	Hellefors AB	1958	120 000
Korsnäs AB	Marma-Långörös AB	1960	180 000
Norrlands Skogsägares Cellulosa AB	Hissmofors AB och Äggfors AB	1963	23 000
Norrlands Skogsägares Cellulosa AB	Forss AB	1964	35 000
Svenska Cellulosa AB	Wifstavarfvfs AB	1965	189 000
Svenska Cellulosa AB	Gällö AB	1965	3 700
Svenska Cellulosa AB	AB Ismundsbacken	1965	6 000
Stora Kopparbergs Bergslags AB	AB Stjernfors-Ställdalen	1961	30 000
Stora Kopparbergs Bergslags AB	Vikmanshytte Bruks AB	1966	17 000
Stora Kopparbergs Bergslags AB	Grycksbo Pappersbruk AB	1966	10 000
Stora Kopparbergs Bergslags AB	Skyllbergs Bruk AB	1966	10 000
Stora Kopparbergs Bergslags AB	Mackmyra Sulfit AB	1969	3 500
Stora Kopparbergs Bergslags AB	Grängesbergs AB	1970	10 000
Hasselfors Bruks AB	Skyllbergs Bruk AB	1966	14 000
Kopparfors AB	Bollnäs Skogs AB	1966	8 000
Bergvik och Ala AB	Ström-Ljusne AB	1967	52 500
AB Iggesunds Bruk	Ström-Ljusne AB	1967	54 500
Uddeholms AB	AB Mölnbacka-Trysil	1967	100 000
Mo och Domsjö AB	Forss AB	1961	107 900
Mo och Domsjö AB	Bure AB	1965	16 400
Mo och Domsjö AB	Pauliströms Bruk	1965	1 200
Mo och Domsjö AB	Robertsfors AB	1968	69 500
Mo och Domsjö AB	Brusafors-Hällefors AB	1970	12 000
Domänverket	Hjälmar Kanal- och Slussverks AB	1958	1 900
Domänverket	AB Jäders Bruk	1966	1 900
Domänverket	AB Orrefors Skogar	1968	11 400
Fiskeby AB	Katrinefors AB	1969	—
Klippanbolagen	Ett antal mindre, privatägda företag	1958– 1968	7 000

Jämtlands län i nu nämnd ordning och med sammanlagt 86 % av den totalt omarronrade arealen. Antalet berörda brukningsenheter är störst i Kopparbergs län.

Förutom genom fastighetsrationalisering i arronderingssyfte av ovan behandlade typ påverkas arronderingen också genom fusioner mellan skogsbolag, storleksrationalisering inom privatskogsbruket, förvärv av enklaver o dyl. Omfattningen av dessa senare slag av verksamheten ingår ej i de ovan angivna uppgifterna.

Av stor betydelse i sammanhanget är även de företagssammangåenden i bl a rationaliseringssyfte som företagits mellan enskilda skogsbolag samt mellan olika skogsbolag och

domänverket. I ovanstående tabell lämnas en sammanställning över mera omfattande köp resp försäljningar som verkställts under de senaste decennierna.

6. Samverkansformer inom skogsbruket

För att möjliggöra ett bättre ekonomiskt utnyttjande av skogsproduktionen har organiserad samverkan inom i huvudsak privatskogsbruket etablerats i allt större utsträckning. Med organiserad samverkan menas den samverkan som kommer till utnyttjande vid bildandet av gemensamhetsskogar, skogsbruksområden och samverkansformer.

Gemensamhetsskogar

Gemensamhetsskog är en långt gående form för skoglig samverkan. Tidigare skiftesgränser avvecklas och delägarna äger endast andelar i gemensamhetsskogen. Driften kan därför ske som om endast en ägare funnes. Detta gör att stordriftens fördelar kan utnyttjas samtidigt som den enskilde delägarens arbetskraft och lojalitet som ägare kan tillvaratas.

Vid bildandet av en gemensamhetsskog skall delägarna anta ett reglemente, som skall innehålla regler för förvaltning, rösträttsvillkor m.m. I spetsen står en vald styrelse samt en syssloman, som även väljs av delägarna.

Bildandet av gemensamhetsskogar initieras och genomförs av lantbruksnämnden och lantmäteriet.

Den 1 januari 1969 fanns uppskattningsvis 55 gemensamhetsskogar med en areal av ca 110 000 ha, medan 10 000 ha var under bildande. Inte mindre än 78 % av arealet låg i Norrbottens län och 16 % i Kopparbergs län.

Skogsbruksområden

Skogsägarnas föreningsrörelse har sedan 1955 arbetat med denna samverkansform, som först infördes i Jämtland och senare fått stor spridning och omfattning i landet. År 1969 fanns 357 skogsbruksområden med 44 499 medlemmar och 2,75 milj ha anslutna skogsmark.

Skogsbruksområde bildas av medlemmar i skogsägareföreningen inom ett visst avgränsat, geografiskt område. Förhållandet mellan skogsägaren och föreningen regleras genom ett skriftligt avtal och kontakter mellan medlemmarna och föreningen sker genom ett förtroenderåd.

Samverkansområden

Sedan 1960 är det möjligt för skogsägarna i de fyra nordligaste länen (nedanför gränsen för s.k svåröryngad skog) att sammanslu-

ta sig i s.k skogliga samverkansområden, under förutsättning att organiserad samverkan under enkla former kommer till stånd mellan skogsägarna. Riksdagen anvisar årligen genom Norrländska skogsproduktionsanslaget medel dels för beviljande av statsbidrag till vissa skogsförbättrande åtgärder, dels till planläggning av områdena och viss rådgivning. Den 1.7.1970 fanns 622 områden med eu ansluten skogsmarksareal av 1,5 milj ha. Till samverkansområdena är nära 19 000 skogsägare anslutna.

Inom varje område utses ett förtroenderåd som skall verka för ökat samarbete mellan medlemmarna.

Bildandet av samverkansområden liksom bidragsgivningen inom dessa omhänderhas av skogsvårdsstyrelserna.

II. Bonitet och virkesförråd

1. Bonitet

Boniteten är ett uttryck för ständortens (markens och klimatets) virkesproducerande förmåga. Uppskattning och indelning av denna produktionsförmåga kan ske på flera olika sätt och efter olika system.

Vanligast är att boniteten klassificeras efter den beräknade genomsnittliga produktionen i m^3 sk per år och ha under en 100-årig växttid. Man skiljer då på *idealbonitet*, den produktionsförmåga man får vid bästa tänkbara skötsel av beståndet och på *normalbonitet*, den produktionsförmåga som kan uppnås i praktiskt skogsbruk.

På grund av att ett flertal faktorer påverkar boniteten kan den svårlijgen uppskattas exakt, varför man i allmänhet tillämpar klassindelningar.

Vid riksskogstaxeringarna används Jonsons boniteringsschema som avser idealbonitet. Med ledning av tabeller, med ingångsvärden för beståndens medelhöjd och ålder, bedöms härvid produktionsförmågan i klasser betecknade med romerska siffror, varvid

klass I motsvarar den högsta och klass VIII den lägsta produktionsförmågan. Om idealboniteten understiger 1,0 m³sk betraktas marken som impediment, över 1,0 m³sk rubriceras den som produktiv skogsmark.

En genomsnittlig idealbonitet i m³sk har beräknats med ledning av uppgifter från riksskogstaxeringen 1958—1967 och redovisats i tabell C för olika län och ägarkategorier.

På grund av att produktionsundersökningar ännu inte har genomförts i tillräcklig omfattning är den nu tillämpade *idealboniteringen enligt Jonson* alltjämt mycket osäker. Detta gäller särskilt för de högproduktiva markerna i södra Sverige och för de lågproduktiva höjdlägesmarkerna i Norrland.

och Dalarna. Alla jämförande bedömningar av produktionsförutsättningarna mellan ägarkategorier samt län och länsgrupper med ledning av tabell C måste därför ske med stor försiktighet.

Den praktiskt möjliga produktionsförmågan, normalboniteten, kan beräknas ur den uppskattade idealboniteten med hjälp av vissa reduktionstal, som varierar för olika geografiska områden. Vid regionsvisa beräkningar får det emellertid anses betydligt säkrare att använda den beräkningsmetod som utgör underlag för tabell D, varvid produktionsförmågan beräknats enligt följande. Från riksskogstaxeringens produktionsöversikter (N E Nilsson 1961) har för olika till-

Tabell C Genomsnittlig idealbonitet för skogsmark inom olika skogsägargrupper enligt riks-skogstaxeringen 1958—1967.

Län

Average ideal site quality by owner and by county. According to the National Forest Survey 1958—1967. Counties

Län County	Skogsägarkategori Owner group			
	allmänna skogar public forests	aktiebolags-skogar companies' forests	privat-skogar private forests	samtliga skogar all forests
Nb	2,3	2,6	2,6	2,5
Vb	2,6	2,8	2,9	2,8
Jtl	2,6	2,8	2,9	2,8
Vnr	3,3	3,4	3,7	3,6
Gvl	3,6	4,0	4,1	4,0
Kpb	3,0	3,8	3,9	3,7
Vrm	5,0	4,8	5,1	5,0
Ör	5,5	5,2	5,7	5,5
Vstm	5,3	5,4	5,4	5,4
Ups	5,2	5,3	5,3	5,3
Sth	5,0	5,0	5,0	5,0
Sdm	5,2	5,3	5,9	5,7
Ög	5,3	5,2	5,7	5,5
Skb	5,6	5,6	5,8	5,8
Äbg	5,8	5,7	5,7	5,7
Jkp	5,7	5,8	5,9	5,9
Krb	5,8	5,8	5,8	5,8
Klm	5,5	5,4	5,6	5,6
Gtl	3,2	2,6	3,3	3,2
Gbg	5,3	6,3	5,5	5,5
Hl	6,4	6,2	6,1	6,1
Bl	6,5	7,1	6,6	6,6
Krs	6,9	7,2	6,6	6,7
Mlm	7,5	7,5	7,5	7,5

Tabell D Skogsmarkens genomsnittliga produktionsförmåga beräknad på grundval av riksskogstaxeringens produktionsöversikt. Län

Average producing capacity estimated on the basis of »Yield Tables from the National Forest Survey». Counties

Län County	Produk- tionsförmåga m^3sk per ha och år <i>Producing capacity</i> m^3sk per ha and year	Län County	Produk- tionsförmåga m^3sk per ha och år <i>Producing capacity</i> m^3sk per ha and year..
Nb	1,82	Skb	5,70
Vb	2,32	Äbg	5,30
Jtl	2,46	Jkp	5,50
Vnr	3,23	Krb	5,50
Gvl	3,85	Klm	5,40
		Gtl	3,10
Kpb	3,45	Gbg	4,90
Vrm	4,90	Hl	6,20
Ör	5,50	Bl	6,80
Vstm	5,30	Krs	7,00
Ups	5,40	Mlm	8,50
Sth	5,10		
Sdm	5,60	Riket	3,60
Ög	5,40	Entire country	

växtområden erhållits medelproduktionsvärden för den skogsmarksareal som enligt 2:a riksskogstaxeringen i slutenhetshänseende klassades som den bättre hälften. Beräkningarna grundas på olika växttid för olika regioner. Genom att väga dessa medelvärden med de olika bonitetsklassernas andel av arealen har den genomsnittliga produktionsförmågan erhållits. Enligt dessa beräkningar skulle landets skogar ha en uthållig avkastningsförmåga av ca 80 milj m^3sk /år under förutsättning av en jämn ålderklassfördelning med samma slutenhet som 2:a riksskogstaxeringens bättre hälft. I tabell D redovisas produktionsförmågan länsvis.

2. Virkesförrådets storlek

I tabell 9 redovisas den totala volymen av rotstående rå skog på samtliga ägoslag fördelad på diametergrupper och trädslag inom landsdelar och hela riket enligt riksskogstaxeringarna 1938—1952, 1953—1962 och 1958—1967. Beträffande förrådets storlek i absoluta tal kan nämnas att något högre ku-

beringstal har tillämpats efter 1953, vilket måste beaktas vid jämförelser mellan den första och de båda senare perioderna.

Totala förrådet av rå skog på samtliga ägoslag är för taxeringsperioden 1958—1967 2 276 milj m^3sk . Knappt hälften eller 47,8 % av detta förråd finns i Norrland, medan Svealand har 26,7 % och Götaland 25,4 %.

I tabell 10 redovisas virkesförrådets länsvisa fördelning på trädslag och diametergrupper och i tabell 11 förrådets volym per ha produktiv skogsmark inom olika åldersklasser och ägargrupper.

3. Virkesförrådets tillväxt

Den årliga tillväxten har vid riksskogstaxeringen 1953—1962 beräknats till 78 miljoner m^3sk eller 3,4 m^3sk per ha (tabell E). Motstående uppgifter vid närmast föregående riksskogstaxering var 63 miljoner m^3sk resp 2,7 m^3sk . Den beräknade totala årliga tillväxten var enligt dessa siffror 24 % större vid 1953—1962 års taxering än vid 1938—1952 års skogstaxering. Jämförelsen är dock

Tabell E Årlig tillväxt i milj m³sk för samtliga trädslag samt årlig tillväxt per hektar skogs- mark enligt riksskogstaxeringarna 1938—1952 och 1953—1962. Landsdelar

Annual growth in million m³sk and annual growth per hectare of all species on forest land according to the National Forest Survey in 1938—1952 and 1953—1962. Main parts of country

Landsdel Main part of country	Taxeringsår	Årlig till- växt milj m ³ sk Annual growth million m ³ sk	Årlig till- växt m ³ sk per hektar Annual growth per hectare m ³ sk
Norrfjord	1938—1952	24,5	1,8
	1953—1962	32,6	2,6
Svealand	1938—1952	19,3	3,7
	1953—1962	21,6	4,1
Götaland	1938—1952	19,1	4,3
	1953—1962	23,5	5,2
Riket Entire country	1938—1952	62,9	2,7
	1953—1962	77,7	3,4

ungefärlig, eftersom tillväxten hänförl sig till olika perioder och någon justering inte gjorts av tillväxten vid 1938—1952 års riksskogstaxering att avse normalklimat.

Tillväxtintensiteten varierar mycket inom olika landsdelar och stiger vid förflyttning söderut. Detta framgår av följande tal som anger årlig genomsnittlig massatillväxt i procent i olika landsdelar, Norrfjord 3,2, Svealand 3,7 och Götaland 4,4. Den genomsnittliga massatillväxtprocenten beräknades vid tredje riksskogstaxeringen till 3,6.

Tabell 12 innehåller totala årliga massatillväxten fördelad länsvis på olika trädslag.

Den totala tillväxten i landet fördelades med 20 % på allmänna skogar, med 24 % på aktiebolagsskogar och 56 % på privat-skogar. För respektive ägargrupper redovisas en massatillväxt av 2,8, 3,2 och 3,8 m³sk per ha produktiv skogsmark.

III. Skogsbruksvärden

För beskattningsändamål o dyl sker en bestämning av taxeringsvärdet på skogsmark och växande skog, skogsbruksvärden, vid de allmänna fastighetstaxeringarna. Sådana har förekommit 1928, 1933, 1938, 1945, 1952, 1957, 1965 och 1970. Dessutom sker årligen

särskild taxering av nytilkomna fastigheter samt där sådana förhållanden föreligger att nytt taxeringssvärde bör åsättas en fastighet. Fastighetstaxeringsvärdet efter komplettering med den särskilda taxeringen redovisas årligen i Statistiska centralbyråns publikation »Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet». För 1968 och 1969 har där angivits ett totalt skogsbruksvärde av 11 290 resp 11 301 milj kronor för samtliga fastigheter, medan värdet enligt 1970 års allmänna fastighetstaxering uppgick till 13 106 milj kronor.

I det följande lämnas några resultat från »Allmän fastighetstaxering 1970. Del I. Huvudresultat för skattepliktiga fastigheter inom kommuner, kommunblock, A-regioner och län» (SOS). Tabell 13 upp tar sälunda — fördelat på län och landsdelar — värdet av skogsmark resp växande skog vid fastighetstaxeringarna 1965 och 1970 samt skillnaderna mellan de båda taxeringarna. Taxeringsvärdena avser bagege åren jordbruksfastigheter både inom städer och på landsbygden.

I tabell 14 redovisas en jämförelse mellan skogsbruksvärdena per ha vid taxeringarna 1938, 1945, 1952, 1957 och 1965. Det måste emellertid uppmärksammas att 1957 och 1965 års värden här hänförl sig till fas-

tigheter både inom städer och på landsbygden, medan de äldre värdena endast avser landsbygden. Likaså bör observeras att en ny taxeringsmetod togs i bruk vid 1957 års taxering, varför jämförelser med tidigare taxeringar får ske med mycket stor försiktighet. I tabellen redovisas även hektarvärdet för enbart bolagsskogar, varvid det framgår att skogsbruksvärdena för dessa nästan genomsnittsvis är högre än medelvärdet för samtliga skogar. 1966 års fastighetstaxeringskommittéer har inte redovisat någon fullständig uppdelning på olika ägarkategorier, varför en mera detaljerad analys ej kan göras. Någon sammanställning av skogsbruksvärdena per ha vid 1970 års fastighetstaxering föreligger ännu inte från Statistiska centralbyrån.

Beräkningen av fastighetsvärdena regleras i detalj av skogsvärderingsinstruktionen (SFS 440/1951 med ändring 116/1964). Där anges att som grund för prissättningen skall läggas medeltalen av gällande medelhöstpriser under den period om fem kalenderår, som utgår med tredje kalenderåret före taxeringsåret (priser enligt femårsregeln). Den sälunda antagna prisnivån förutsättes bli bestående och gällande för framtida avverkningar.

Inför 1965 års taxering förelåg en situation där rånettvärdena för skogsavverkningen visade en klart nedåtgående tendens, som bedömdes fortgå. Som underlag låg femårsprisserien 1958/1959—1962/1963. Man valde då att reducera de slutliga skogsvärdena per kubikmeter, som direkt användes för värdeberäkning av virkesförrådet. Värdena sänktes med 3 kr per kubikmeter — dock med högst 30 %. Metoden innebar att skogsvärdet reducerades men att skogsmarksvärdet grundades på oreducerade priser.

Till grund för beräkning av skogsbruksvärdena i 1970 års taxering låg en prisserie för åren 1963/1964—1967/1968. Skogsbruksvärdena reducerades med ett fast avdrag med 100 kr per ha skogsmark, dock med högst

30 % av ursprungliga värdet. På detta sätt har man försökt erhålla en riktig relation mellan de allmänna omkostnaderna i områden med höga resp låga rotvärden.

Skogsbruksvärdena för hela riket höjdes med 16 % mellan 1965 års och 1970 års taxeringar, vilket framgår av tabell 13. Samtliga län utom tre upptäckte en höjning av värdena. Höjningarna varierade mellan 4 och 30 %, medan sänkningar på 16—18 % noterades i Jämtlands, Gotlands och Malmöhus län.

Nämnda tre län var också ensamma om att få värdet av växande skog sänkt. För Jämtlands del torde försämrat avsättningssläge vara en av orsakerna. Sänkningen av värdena i Gotlands län torde bla bero på att utvecklingen av virkespriserna där varit nogynsammare än på fastlandet. I Malmöhus län slutligen inverkade försämrade värden på ädel lövskog samt höststormen 1967 med sänkta virkesförråd och därmed också sänkta värden på växande skog. För riket i sin helhet erhölls en ökning av värdet på växande skog med 21 %.

Skogsmarksvärdet sänktes genomsnittligt i alla län mellan 1965 och 1970 beroende bla på sämre prisrelationer mellan klen och grov skog. För hela riket sänktes skogsmarksvärdet med 13 %, med extremvärdena — 43 % i Jämtlands län och — 3 % i Örebro län.

Närmare analyser av utfallet av 1970 års taxering kan finnas inte göras med hänsyn till att mera detaljerade uppgifter ännu inte föreligger.

IV. Skogens reproduktion och förbättring

1. Frö- och plantillsättning m.m.

Årligen undersöks kottillsättning, fröqualitet och frötutbyte för landet. Detta utföres i norra Sverige (Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtland län exkl Hälsedalen) av Institutet för skogsförbättring i Sävar

Tabell F Av skogsvärdsstyrelserna och domänverket 1965–1969 utklängt skogsfrö.

Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1965–1969.

Utklängt av Produced by	Utklängt skogsfrö kg ¹ Production of seed kg									
	1965		1966		1967		1968		1969	
	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce
Skogsvärdsstyrelserna Country Forestry Boards										
Nb	—	—	—	—	—	—	9	365	—	17
Vb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jtl	18	29	—	—	111	—	203	8	60	—
Vnr	34	91	—	—	25	51	40	307	45	—
Gvl	19	172	—	—	221	—	38	269	—	120
Kpb	9	920	234	—	637	—	90	91	31	—
Vrm	—	3 212	—	—	780	—	50	5 224	124	—
Ör	2	850	76	—	730	150	—	1 051	10	—
Vstm	7	263	227	—	21	—	—	246	—	144
Ups	—	208	—	—	—	—	—	—	—	—
Sth	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Sdm	1	79	48	—	19	—	—	1 414	—	—
Ög	—	1 982	79	—	237	—	179	343	103	109
Skb	—	2 556	10	—	—	—	13	—	—	—
Äbg	—	7 476	—	—	84	—	—	—	—	—
Jkp	—	5 502	—	—	—	—	—	—	—	—
Krb	—	1 396	—	—	85	—	—	—	—	—
Klm	—	124	300	—	1 240	—	31	—	60	—
Gtl	—	—	107	—	—	57	—	—	15	—
Gbg	—	200	—	—	—	11	—	7	350	3
Hl	—	594	—	—	—	—	—	—	—	—
Bl	—	387	—	—	—	—	—	—	161	—
Krs	—	707	38	—	—	62	—	2	540	—
Mlm	—	201	—	—	—	—	—	—	83	—
Summa <i>Total</i>	19	26 730	1 411	—	4 320	201	662	10 452	451	390
Domänverket <i>State Forestry Service</i>	—	3 200	100	—	167	35	118	1 085	90	170

¹ Kotten kan delvis ha insamlats året före klängningsåret.

och i södra Sverige av Institutionen för skogsförnyning vid skogshögskolan.

Tillgången på tallkott var under året bättre

än normalt i hela landet, bortsett från de nordligaste delarna, där den var sämre. I norra Sverige var fröutbytet normalt, i hög-

lägena bättre än normalt. Tomfröhalten var normal utom i höglägen, där den var ovanligt låg. I södra Sverige var fröutbytet mycket högt i jämförelse med tidigare år och tomfröhalten dessutom låg inom hela området. Tallfröets grobarhet var mycket hög i hela landet.

Granens kottsättning var mycket god i hela landet utom i den nordligaste delen, där den var under den normala. I norra Sverige var utbytet mycket gott utom längst i norr där svåra insektsangrepp förekom. Grobarheten hos fröet var mycket hög. I södra Sverige var utbytet normalt med stora variationer och grobarheten med vissa undantag hög. Granfröets tomfröholt var tämligen normal i hela landet.

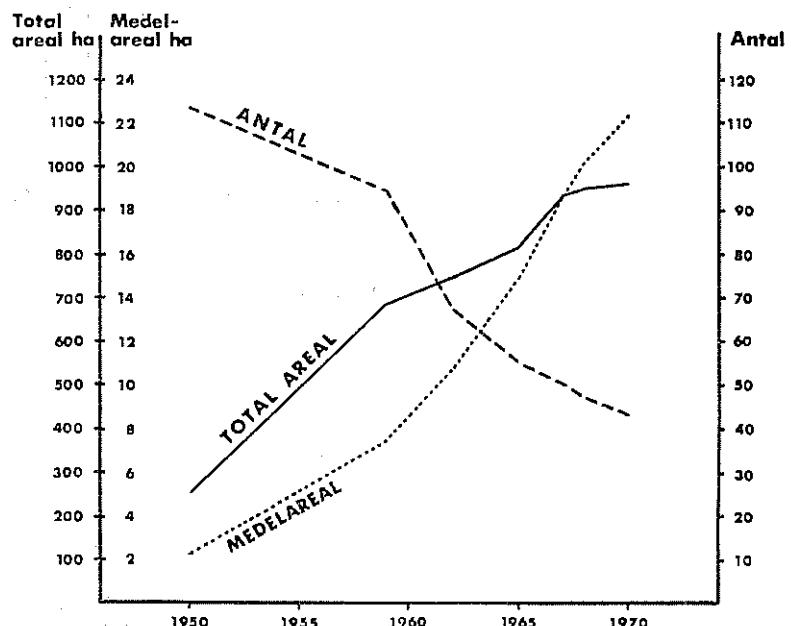
1969 insamlades genom skogsvårdsstyrelsernas försorg 812 hl tallkott, 154 hl grankott och 140 kg ek- och bokollon. Uppgift om övrig insamling har inte inhämtats.

I början av 1950-talet igångsattes ett lands-omfattande arbete med anläggning av *skogsfröplantager*, vilket fortfarande pågår. Därvid samarbetar plantageägarna med Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik, Institutionen för skogsgenetik vid skogshögskolan samt Institutet för skogsförbättring. Vid årsskiftet 1969—1970 uppgick den planerade och till 80 % färdigplanterade plantagearealen av tall till 586 ha. Den totala granplantagearealen var 232 ha, varav 20 ha ej färdigplanterats. Den utbyggda plantagearealen av lärk uppgick till 39 ha och av övriga trädslag fanns totalt 17 ha. Under säsongen 1968/1969 gav plantagerna ca 190 kg tallfrö och under säsongen 1969/1970 ca 510 kg.

Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket utklängt skogsfrö under åren 1965—1969 framgår av tabell F.

År 1970 uppgick landets *skogsplantskole-*

Diagram 1
Skogsvårdsstyrel-
sernas plantskola
1950—1970

areal till 1 530 ha. Skogsvårdsstyrelserna innehade 954 ha, domänverket 138 ha, de större skogsbolagen ($>100\ 000$ ha produktiv skogsmark) 271 ha och övriga 167 ha. Utvecklingen har gått mot allt färre plantskolor med större medelarealet. Detta framgår vad beträffar skogsvårdsstyrelsernas plantskolor av diagram 1. Således hade skogsvårdsstyrelserna 1970 totalt 43 plantskolor med en medelarealet av 22,2 ha.

Mekaniseringsläget i plantskolorna 1970 kunde karakteriseras av följande:

Helt mekaniserade moment utgjorde all markbearbetning, sådd, såddtäckning, över-

gödsling, kemisk bekämpning mot svampsjukdomar och insekter, mekanisk och kemisk ogräsrensning mellan plantraderna,

delvis mekaniserade moment var omskölning och plantupptagning. Under året togs ett tjugotal nya plantupptagningsmaskiner i bruk inom skogsvårdsstyrelsernas plantskolor.

manuell arbetsinsats kännetecknade ogräsrensning i själva plantraden samt räkning, sorterings och emballering av plantorna.

Under senare år har plastväxthus kommit att användas i viss utsträckning, förträdesvis i landets nordliga delar. År 1970 var den

Fröutlämning från	År	Tall	Gran	Ek och bok	Övriga lövträd
		kg frö			
Skogsvårdsstyrelserna	1965	2 753	3 476	7 278	73
	1966	3 951	5 055	—	157
	1967	2 277	3 469	1 303	216
	1968	2 021	3 340	1 116	108
	1969	3 236	4 197	1 600	226
Domänverket	1965	1 208	634	1 250	62
	1966	1 216	663	20	—
	1967	1 028	568	—	—
	1968	602	484	11	10
	1969	414	238	—	—

Plantutlämning från	År	Tall + gran	Övriga
		1 000-tal plantor	
Skogsvårdsstyrelserna¹	1965	204 882	2 164
	1966	189 592	1 784
	1967	187 970	2 083
	1968	168 567	1 495
	1969	167 950	2 519
Domänverket	1965	30 900	900
	1966	29 300	700
	1967	30 700	700
	1968	25 851	884
	1969	25 486	759

¹ Viss dubbeldredovisning kan föreligga enär domänverket brukar erhålla en del plantor av skogsvårdsstyrelserna.

**Tabell G Under 1969 beviljade införseltillstånd för
plantor och frö av skogsträd (även legoodlade kvantite-
ter ingår)**

Import licenses given in 1969 for plants and seed of forest
trees

Exportland <i>Exporting country</i>	Tall Pine <i>Pinus silvestris</i>		Gran Spruce <i>Picea abies</i>		Övriga barrträd <i>Other confierous</i>		Ek och bok <i>Oak and beech</i>		Övriga lövträd <i>Other broadleaved</i>		Summa Total	
	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	ollon <i>acorn nuts</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>
	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg
Västtyskland	5 130	—	8 641	—	140	36	29	2 520	206	174	14 146	2 730
Danmark	1	—	8 446	136	1 161	60	1 555	—	208	9	11 371	205
Polen	—	—	—	—	11	—	301	—	13	—	325	—
Holland	—	—	—	—	30	—	2	—	29	—	61	—
Östtyskland	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—
Finland	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Frankrike	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Tjeckoslovakien	—	—	—	475	—	—	—	500	—	—	—	975
Sovjet	—	—	—	604	—	—	—	—	—	—	—	654
Japan	—	—	—	—	—	165	—	—	—	—	—	165
Kanada	—	—	—	—	—	141	—	—	—	—	—	141
England	—	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	40
USA	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3
Summa <i>Total</i>	5 134	—	17 087	1 215	1 342	495	1 887	3 020	463	183	25 913	4 913

totala plasttäckta arealen drygt 6 ha, varav ca 85 % tillhörde större skogsbolag. Den totala produktionen under plast var ca 50 milj plantor, varav 35 milj omskolades på friland. Övriga 15 milj har drivits upp rotade i torv för att utplanteras oomskolade.

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket har åren 1965—1969 för sådd inom egna plantskolor använt eller för skogssådd utlämnat frö och ollon enligt tablå sid 48.

Import av plantor startade i blygsam skala under senare delen av 1960-talet. Fördelningen av plant- och fröimporten under 1969 på länder och trädslag återfinns i tabell G.

I tablå sid 48 redovisas antalet plantor, som utlämnats från skogsvårdsstyrelsernas plantskolor samt antalet plantor, som utsätts genom domänverkets försorg.

Nedanstående tablå redovisar införseln av granplantor och granfrö i procent fördelat på olika importörer för 1969.

Importör	Plantor	Frö
	andel i %	
Skogsvårdsstyrelser	69	45
Bolag	26	—
Skogsägarföreningar	2	—
Domänverket	—	1
Övriga	3	54
	100	100

Under år 1970 fanns ett obetydligt underskott av tallplantor i landet. Det sedan 1969 stora överskottet av granplantor ökade ytterligare, främst beroende på den markanta nedgång i efterfrågan som stormfällningarna hösten 1969 förorsakade.

2. Reproduktionsåtgärder

Omfattningen av återväxtåtgärderna under 1969 redovisas i tabell 15. Enligt denna planterades och såddes under året ca 136 000 ha inklusive åkerplantering. Variationer i skogs-

odlad areal åren 1958—1969 framgår av diagram 2.

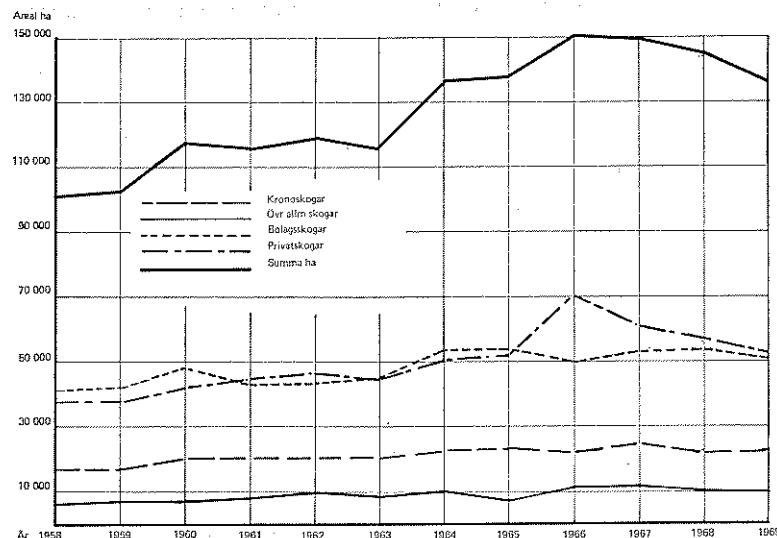
Skogsodlingsverksamheten på f.d. jordbruksmark — åker och betesmark — är alltidjämt låg i förhållande till jordbrukets nedläggningstakt. Under 1969 torde drygt 15 000 ha f.d. jordbruksmark ha planterats. I tabell 15 redovisas skogsodlad jordbruksmark separat för ägarkategorierna II—IV, medan kategori I, kronoskogar, inte har denna uppdelning. Därutöver torde årligen ca 5 000 ha jordbruksmark växa igen med plantskog av godtagbar beskaffenhet.

Den relativa omfattningen av skogsodlingsverksamheten redovisas länsvis i tabell H. Liksom tidigare år var denna verksamhet störst i de södra och mellersta delarna av landet. Utöver allmänt gynnsammare förutsättningar för lönsam skogsproduktion torde den intensivare verksamheten med igenplantering av gamla åkrar, fäladsmarker och dylikt i landets södra delar medverka till det nämnda förhållandet. Den stora skogsodlingsverksamheten i Malmöhus län torde bero på att stora arealer icke tidigare hunnit åtgärdas efter höststormen 1967. Av ägarkategorierna utförde skogsbolagen 1969 liksom under de föregående åren de mest omfattande skogsodlingarna, med 9 ha per 1 000 ha produktiv skogsmark. Uppgifterna i tabell H måste emellertid ses mot bakgrunden av den tillämpade omloppstiden, som varierar med bonitet, skogens åldersstruktur, möjligheten att erhålla naturlig återväxt m.m.

Vid beräkningen av den skogsodlade arealet per 1 000 ha skogsmark för 1968 och 1969 har använts arealerna produktiv skogsmark enligt riksskogstaxeringen 1958—1967 med avdrag för arealer ovan skogsodlingsgränsen enligt tablå sid 51.

Hyggesrensningarna under 1969 omfattade totalt ca 204 000 ha. Markberedning utfördes under 1969 på ca 53 000 ha och hyggesbränning på ca 12 000 ha. Återväxtåtgärdernas omfattning under åren 1942—69 redovisas i tabell I.

Diagram 2
**Skogsodlad areal i
 riket 1958—1969**

Skogsstyrelsen har utrett omfattningen av i landet befintliga skogar som anlagts genom sådd eller plantering (s k Man-made Forests). Utredningen bygger på tillgänglig statistik över skogsodling samt en uppskattning för den tid då statistik över skogsodlingens omfattning saknas. Man har kommit fram till följande arealer kulturskogar i landet vid slutet av 1969: tallskogar ca 1 780 000 ha, granskogar ca 1 750 000 ha och lövskogar ca 20 000 ha, tillsammans ca 3 550 000 ha.

Skogsstyrelsens första återväxttaxering beskrevs i årsboken 1963—1964 och taxeringsre-

sultatet publicerades 1966. 1964 beslöt skogsstyrelsen utnyttja en del av taxeringsmaterial i en omtaxering. Bland objekten i återväxttaxeringarna från 1960—1963 utlottades fem unga planteringar eller självföryngringar på varje skogsvårdskonsulentdistrikt som årtyo taxerades 1964—1965. Drygt 1 400 objekt med tillsammans 20 000 cirkelytor om 10 m² ingick i omtaxeringen.

Vid omtaxeringen visade det sig att nöjaktiga planteringar ökat ca 5 % i södra delen av landet men minskat någon procent i Norrland. De unga självföryngringarna hade

Areal produktiv skogsmark ovan skogsodlingsgränsen (enligt SOU 1969:32. Skogstillstånd och skogsvårdsåtgärder, tabell 4.2.2.)

Län	Måttenhet: 1 000 ha				
	krono-skogar	övr allmänna skogar	bolags-skogar	privat-skogar	samtliga
BD	550	30	20	100	700
AC	150	60	20	100	330
Z	20	70	210	140	440
W	20	—	—	30	50
Samtliga	740	160	250	370	1 520

Tabell H. Under 1967—1969 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark, Län

Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1967—1969. Counties

Mättenhet:
Unit of measurement: ha

Län County	Skogsodling 1969 <i>Sowing and planting in 1969</i>					Skogsodling 1967 och 1968 <i>Sowing and planting in 1967 and 1968</i>	
	krono-skogar state forests	övr all-männa skogar other public forests	bolags-skogar companies' forests	privat-skogar other private forests	samtliga all	1967 samtliga all	1968 samtliga all
Nb	4	1	2	1	3	3	3
Vb	5	6	6	3	4	5	5
Jtl	9	12	8	3	6	5	5
Vnr	10	3	8	1	5	4	5
Gvl	7	5	14	4	8	6	6
Kpb	5	3	9	1	5	5	5
Vrm	26	15	16	5	10	12	9
Ör	13	4	7	2	5	10	8
Vstm	14	9	10	3	7	7	6
Ups	9	14	18	7	12	11	9
Sth	16	6	11	3	5	7	6
Sdm	13	12	14	9	10	8	9
Ög	18	9	16	9	11	13	12
Skb	14	13	5	10	10	18	17
Äbg	18	19	9	7	8	10	9
Jkp	21	15	8	7	8	10	9
Krb	18	16	14	8	9	12	16
Klm	18	14	8	6	8	11	9
Gtl	4	12	—	6	6	5	5
Gbg	12	11	14	4	6	8	6
Hl	17	29	2	11	12	17	15
Bl	37	8	—	12	12	13	10
Krs	17	19	1	10	11	16	13
Mlm	22	74	—	25	28	12	18
Norrland	5	4	8	2	5	4	5
Svealand	9	7	12	4	7	8	7
Götaland	18	16	11	8	9	12	11
Riket <i>Entire country</i>	6	7	9	5	6	7	7
1968	6	8	10	5	7	—	—

¹ Enligt riksskogstaxeringen 1958—1967 med avdrag för skogsmark ovan skogsodlingsgränsen.

Tabell I Reproduktionsåtgärder och röjning perioderna 1942/46—1957/61 i årsmedeltal samt åren 1962—1969

Silvicultural measures taken during the periods 1942/46—1957/61 (yearly averages) and in the years 1962—1969

Mättenhet:
Unit of measurement: 1 000 ha

År <i>Year</i>	Hygges- rensning <i>Clearing of felling site</i>	Markbe- redning (inkl hyg- gesbränning) <i>Soil scari- fication (incl. con- trolled bur- ning)</i>	Skogs- odling <i>Plan- ting and sowing</i>	Röjning <i>Thinning in seed- lings and young stands</i>
1942/46	76	11	23	46
1947/51	108	26	37	63
1952/56	174	60	69	160
1957/61	202	73	107	221
1962	202	63	119	235
1963	210	94	116	239
1964	222	77	137	232
1965	205	73	138	222
1966	233	98	150	218
1967	222	81	150	240
1968	216	70	145	312
1969	204	65	136	222

genomgående förbättrats, men andelen nöjaktiga var ändå 15—20 % under skogsodlingarnas.

Endast en mindre del av de hjälptåtgärder som ansågs erforderliga vid första taxeringen hade utförts. Antalet döda planter var större än antalet nyttillkomna — hjälpplanterade och självstådda — i planteringar i Norrlands inland. I övriga föryngringar hade som regel hjälpkultur och självstådda planter ersatt avgång. Nio år efter planteringen levde i genomsnitt högst 60 % av de utsatta tallplanterna i Västerbottens lappmark och Jämtland. I åkerplanteringarna i södra Sverige

var ca 20—30 % av de utsatta granplanterna döda efter fyra år.

Skogsstyrelsens andra återväxttaxering startade 1964 och utformningen beskrevs i årsboken 1963—1964. Fältarbetet avslutades sommaren 1968.

Utlottningen av objekten för taxeringen har skett på olika sätt vid första och andra återväxttaxeringen. Vid den första grundades uppläggningen på riksskogstaxeringens trakter och vid den andra på skogsvårdsrådskonsulentdistrikt och ekonomiska kartan. Antalet taxeringsobjekt var 9 184 resp 6 377.

Sedan vissa resultat vid den andra taxe-

Behov av hjälptåtgärder enligt återväxttaxering 1 och 2

Län	Objekttyp	Hjälptåtgärd					
		hjälp- kultur		lövbe- kämpn		röjning	
		procentuell andel av antal objekt	tax 1	tax 2	tax 1	tax 2	tax 1
tax 2							
B—U	Skogsodlade	20	20	18	41	5	13
	Ej skogsodlade	51	53	13	27	13	23
W—BD	Skogsodlade	19	16	10	31	6	14
	Ej skogsodlade	31	25	26	21	10	19

ringen nu framräknats kan en del jämförelser göras mellan föryngringarnas tillstånd vid de båda tidsperioderna. I 14 län har vid andra taxeringen fler objekt bedömts som nöjaktiga än vid första taxeringen. Sex län visar ungefär samma resultat vid båda, medan fyra har lägre andel nöjaktiga vid andra taxeringen. Med den förändrade nöjaktighetsbedöningen i andra taxeringen har helt följdriktigt behovet av hjälpkultur minskat i norrländslänen, medan det i övriga Sverige är oförändrat. Behovet av röjning och lövbekämpning har däremot starkt ökat. Resultaten redovisas i tablåen nedert sid 53.

3. Röjning

Enligt uppgifterna i tabellerna 15 och I verkställdes 1969 plant- och ungskogsröjning på totalt ca 222 000 ha, vilket innebär en minskning med 29 % jämfört med 1968. Röjningarna med beredskapslag omfattade budgetåret 1969/1970 ca 36 000 ha, en minskning med 50 % jämfört med året före. Beredskapsröjningarna redovisas länsvis i tablå kap D IV.

Vid jämförelse av röjningsarealerna bör beaktas att i redovisningen ingår såväl plantröjning som röjning i något äldre bestånd (tidigare benämnd röjningsgallring), varvid visst utbyte av klenmassaved eller motsvarande sortiment erhållits.

4. Skogsgödsling

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens kommitté för skogliga växtnäringsfrågor insamlade åren 1962—1967 statistiska uppgifter över skogsgödslingens omfattning i Sverige. Kommittén avvecklades emellertid 1968 och från detta år svarar en av akademien tillsatt arbetsgrupp för skogliga växtnäringsfrågor för statistiken över gödslingsverksamheten i landet. Underlaget för denna statistik utgörs av rapporter från skogsvårdsstyrelsen, domänverket, skogsbolagen och enskilda stora skogsägare. Dessa rapporter återger skogsgödslingens omfattning, gödselslag och spridningssätt. Efter sammanställning av primäruppgifterna har dessa jämförts och kompletterats med uppgifter från dels Svenska Lantmännens Riksförbund och dels flygföretag. De slutliga resultaten redovisas i tabellerna J och K. Enligt tabell K gödsrades under 1969 81 000 ha skogsmark (plantskolor och plantager medräknade), varav fastmarker utgjorde 97 % och torvmarker ca 3 %.

Enligt tabell J har skogsgödslingen från en ringa början 1962 fått avsevärd omfattning och kan lokalt betraktas som ett väsentligt inslag i skogsskötseln. Den markanta trenden i arealökning varje år bröts emellertid 1967. Ytterligare arealminskningar noterades för 1968 resp 1969.

Totala arealen gödslad skogsmark torde nu uppgå till närmare 435 000 ha.

Tabell J Skogsgödslingens omfattning 1962—1969. Hektar
Soil fertilizing of forest land in 1962—1969. Hectares

År Year	Fast- mark <i>Solid ground</i>	Torv- mark <i>Peat land</i>	Plant- skola <i>Nursery</i>	Frö- plantage <i>Seed- orchard</i>	Summa Total
1962	4 017	749	432	30	5 228
1963	5 996	1 102	1 046	114	8 258
1964	11 500	1 021	964	155	13 640
1965	40 208	765	1 229	170	42 372
1966	106 131	906	1 296	685	109 018
1967	100 285	665	1 438	197	102 585
1968	81 026	978	1 260	212	83 476
1969	77 710	2 049	1 222	206	81 187

Tabell K Utförd skogsgödsling 1967—1969. Hektar

Soil fertilizing of forest land. Completed in 1967—1969.
Hectares

Län County	1967				1968				1969			
	Fast- mark <i>Solid ground</i>	Torv- mark <i>Peat land</i>	Plant- skola <i>Nursery</i>	Frö- plantage <i>Seed- orchard</i>	Fast- mark <i>Solid ground</i>	Torv- mark <i>Peat land</i>	Plant- skola <i>Nursery</i>	Frö- plantage <i>Seed- orchard</i>	Fast- mark <i>Solid ground</i>	Torv- mark <i>Peat land</i>	Plant- skola <i>Nursery</i>	Frö- plantage <i>Seed- orchard</i>
Nb	13 693	—	19	—	1 665	369	22	—	2 973	1 171	31	5
Vb	295	84	83	72	6 537	5	82	60	46	—	87	53
Jtl	2 460	—	37	—	16 306	—	38	—	8 802	—	36	—
Vnr	46 044	—	34	17	6 376	—	74	20	11 143	1	64	18
Gvl	4 114	10	79	45	5 855	186	94	35	7 439	626	96	35
Kpb	8 537	1	34	—	14 468	—	58	—	26 379	—	56	—
Vrm	6 067	—	111	5	6 574	—	97	10	3 267	—	103	5
Ör	2 299	—	102	—	686	—	45	7	40	—	45	17
Vstm	841	—	2	—	171	—	10	—	2 185	—	2	—
Ups	8 637	—	66	2	6 683	—	25	—	2 972	—	24	—
Sth	1 455	4	22	—	2 981	—	21	5	98	—	1	—
Sdm	66	—	63	—	341	—	56	—	156	—	60	—
Ög	235	82	139	—	110	40	18	—	550	42	66	—
Skb	589	3	88	5	210	25	51	2	20	—	5	—
Äbg	411	18	135	11	534	13	116	11	135	7	95	11
Jkp	2 396	12	78	—	4 838	60	39	—	3 932	22	48	—
Krb	1 580	401	46	—	1 130	269	51	—	842	135	44	—
Klm	262	17	62	—	5 492	—	55	—	6 559	—	56	—
Gtl	49	—	7	8	1	—	8	7	—	—	7	7
Gbg	63	3	10	1	5	2	16	—	3	1	—	—
Hl	34	13	55	—	9	6	45	—	25	29	67	—
Bl	6	11	35	—	50	—	35	—	125	—	35	—
Krs	148	6	108	31	4	3	116	55	11	15	106	55
Mlm	4	—	23	—	—	—	88	—	—	—	88	—
Riket Entire country	100 285	665	1 438	197	81 026	978	1 260	212	77 710	2 049	1 222	206

Huvudparten av gödslingen har varit beståndsgödsling på fastmark. Endast drygt 8 000 ha torvmark har gödslats.

Tyngdpunkten för skogsmarksgödslingen har under tidigare år legat i Norrland. Efterhand har emellertid en förskjutning skett söderut och 1969 var andelarna för Norrland, Svealand och Götaland resp 39, 45 och 16 %.

Den under 1969 gödslade torvmarksarealen har, som framgår av tabell J, ökat med ca 1 000 ha i förhållande till 1968. I Norrland och Götaland utfördes 88 resp 12 % av totala torvmarksgödslingen under året. För Svealand har ingen torvmarksgödsling rapporterats.

Vid beståndsgödsling på fastmark har uteslutande kvävegödsling förekommit och av kvävegödselmedlen har tidigare år nästan en-

bart urea varit i bruk. Fr o m 1968 har tillfört närmare en tredjedel av kvävet genom gödselmedel baserade på ammoniumnitrat. Denna förändring är orsakad av att försöksresultat visat att urea under en del förhållanden tex på genomsläppliga jordar med tunt humustäcke har lägre tillväxtstimulerande effekt än gödselmedel byggda på ammoniumnitrat.

Också för torvmarker är kväve ett aktuellt växtnäringsämne, men i regel är fosfor och kalium här de viktigaste bristämnen, varför tillförsel av dessa är nödvändig för att stimulera skogsväxten. Det framgår av statistikmaterialet, att man vid gödsling av torvmark uteslutande har använt sig av s k sammansatta gödselmedel, d v s sådana som innehåller två eller flera verksamma ämnen,

Tabell L Genomsnittlig gödselgivning i kg per ha av olika växtnäringsämnen 1962—1969

Average consumption, kg per hectare, of different nutrient substances in 1962—1969

Växtnäringsämnen Nutrient substances	År Year	Fast-mark Solid ground	Torv-mark Peat land	Plant-skola Nursery
Kväve (N) Nitrogen	1962	61,0	159,4	56,6
	1963	63,6	158,2	61,0
	1964	66,9	155,1	82,4
	1965	91,2	155,8	79,6
	1966	111,5	153,4	85,6
	1967	116,7	143,6	80,5
	1968	113,7	31,5	100,6
	1969	132,5	59,1	84,3
Fosfor (P_2O_5) Phosphorus	1962	3,2	85,7	63,9
	1963	1,8	94,5	46,6
	1964	1,6	91,5	42,3
	1965	0,2	83,7	40,3
	1966	—	89,7	45,4
	1967	—	54,1	39,8
	1968	—	73,5	45,0
	1969	—	76,1	52,7
Kalium (K_2O) Potassium	1962	1,5	57,5	110,5
	1963	1,6	66,9	91,8
	1964	1,2	61,6	91,3
	1965	0,1	56,2	90,5
	1966	—	67,1	84,6
	1967	—	90,2	88,0
	1968	—	113,1	105,7
	1969	—	97,6	98,1

¹ Beräknat för den areal som fått kväve.

nämlig fosfor och kalium eller kväve, fosfor och kalium.

Tabell L visar de genomsnittliga mängderna av tillförd växtnäring till olika gödslingsobjekt. Klart framträder den allt större kvävegivna som tillförs vid gödsling av beväxtmark. Bakom denna utveckling ligger såväl direkta forskningsresultat som praktiska erfarenheter. Det är sannolikt att den optimala kvävegivnan för flertalet marker ligger avsevärt högre. Man har sålunda anfört att tillväxtökningen är proportionell mot kvävetillförselns storlek åtminstone upp till 150—200 kg kväve (N) per ha.

Beträffande tillämpade spridningssmetoder för beståndsgödsling kan nämnas att under 1969 spreds ca 91 % med flyg, ca 7 % med traktor och ca 2 % för hand. Spridningsmetodernas motsvarande procentuella fördelning 1968 var 94, 4 och 2 %.

Gödslingsarealen har under 1969 fördelat sig på olika skogsägarkategorier enligt följande: Kronoskogar ca 29,5 %, övr allmänna skogar ca 0,5 %, aktiebolagsskogar ca 69 % och privatskogar ca 1 %.

5. Behandling med kemiska preparat

Kemiska preparat används i skogsbruket för följande ändamål:

- Bekämpning av lövvegetation, främst lövsläkt, på hyggen och längs vägar.
- Ogräsbekämpning vid åkerplantering och i plantskolor.
- Plantbehandling mot insekter vid plantering.
- Besprutning av virke som skydd mot insektsangrep och svampskadbor.

Genom sammanställning av en enkätundersökning till leverantörer av kemiska bekämpningsmedel har erhållits en redovisning i tabell M av de kvantiteter, som försålts till skogsbruket under år 1968 och 1969. Uppgifterna måste betraktas som mycket ungefärliga, p g a svårigheter att klart avgrensa skogsbruket från övriga konsumenter av be-

kämpningsmedel. Betydande osäkerhet föreligger också vid omräkning av försålda kvantiteter till aktiv substans, eftersom den aktiva substansen varierar inom vida gränser för de olika preparaten. Överensstämmelsen med en av skogsstyrelsen tidigare gjord sammanställning hösten 1968 är ej heller entydig, beroende på att denna undersökning gjordes då sprutningssäsongen nyss var avslutad och tillgänglig statistik för året var bristfällig. Då erhållna kvantiteter var i allmänhet lägre än i den nu föreliggande sammanställningen.

För bekämpning av buskar och ogräs används i stor utsträckning hormonliknande preparat, t ex 2,4-D och 2,4,5-T. De framkallar en abnorm tillväxt, sprängning av vävnader och förstöring av kärлsträngar, varvid, om tillräcklig dos givits, växten dör.

Insektsmedlen tillhör i allmänhet gruppen klorerade kolväten, där man kan urskilja bl a DDT, aldrin, dieldrin och lindan. Klorerade kolväten påverkar insekterna både vid direkt kontakt ocl vid konsumtion (mag-gift). En del medel har dessutom en kraftig gasverkan, varigenom viss distansverkan kan erhållas.

På grund av befarade förgiftningsrisker har giftnämnden beslutat att inte vidare tillåta användning av vissa klorerade kolväten som bekämpningsmedel i Sverige.

Beslutet innebär:

- All användning av aldrin och dieldrin är förbjudet från den 1 januari 1970.
- Användning av DDT och lindan i hushålls- och hemträdgårdsspreparat är förbjudet från samma datum.
- Övrig användning av DDT är förbjuden under en försöksperiod av två år från samma datum.

Från sistnämnda förbud undantogs geuom beslut den 1 december 1969 användning av DDT-preparat för skyddsbehandling mot snytbagge av barrträdspplanter som avsågs bli utplanterade på skogshydden under 1970.

Enligt nedanstående tabell M förbrukades

**Tabell M Till skogsbruket för
sälda kvantiteter kemiska be-
kämpningsmedel 1968 och 1969**

	Kvantitet (ton aktiv substans)		Ungefärlig areal (ha)	
	Quantity (active agent, tons)	Approximate area (ha)	1968	1969
A Buskbekämpning				
1 Preparat för sprutning	144	201	59 000	92 000
2 Preparat för fickning	11	14	4 500	6 200
B Ogräsbekämpning				
1 Preparat för behandling vid plantering	9	12	10 500	13 500
2 Preparat för plantskolor	2	2		
C Insektsbekämpning				
1 Preparat för virkesskydd	16	19		
2 Preparat för plantbehandling	14	13		
D Svampbekämpning	10	8		

år 1968 för buskbekämpning ca 155 ton och året därpå ca 215 ton. Motsvarande arealer var drygt 60 000 ha resp knappt 100 000 ha. Vid ogräsbekämpning åtgick dessa år 11 resp 14 ton. Preparatförbrukningen för virkesskydd mot insekter ökade från 16 till 19 ton. Vid plantbehandling har bågge åren förbrukats mellan 13 och 14 ton och vid svampbekämpning mellan 8 och 10 ton.

En förfrågning bland de företag som utför flygbesprutning klärlade, att den flygbesprutade skogsmarksarealen hade ökat från ca 37 000 ha år 1968 till ca 47 000 ha året därpå.

V. Skador på skogen

1. Skogsbränder

Uppgifter över skogsbränder sammanställs och publiceras årligen av Statens brandinspektion i dess serie »Meddelanden». Skogsbränder år 1969 redovisas i meddelande 1970:

8, vilket utgjort underlag för följande kortfattade redogörelse med tabeller (N, O, 16 och 17).

Skogsbrandsstatistiken omfattar landets samtliga skogar och grundar sig på brandchefernas skogsbrandrapporter samt — ifråga om flygbevakningen — flygbaschefernas månadsrapporter och länsstyrelsernas kostnadsredovisningar.

Bränderna är uppdelade på A-bränder med avbränd areal om 0,1 ha och större samt B-bränder med den avbrända arealen mindre än 0,1 ha. Dessa senare kan närmast betraktas som tillbud och sedan år 1957 rapporteras för dessa endast antalet och släckningskostnaderna. I nedanstående tabell redovisas antalet B-bränder i procent av totala antalet skogsbränder under tioårsperioden 1960—1969.

Antalet skogsbränder 1969 uppgick till 4 276 exkl bränder inom Stockholms stad och Göteborgs stad. För dessa båda storstadsområden föreligger nämligen svårigheter att få

Tabell N Skogsbrändernas antal, vällade skador m m åren 1960—1969

Number of forest fires, damage etc. in 1960—1969

Anm: Till statens brandinspektionens kännedom komna skogsbränder.

År Year	Antal No. of fires	Bränd areal, ha Burnt area, ha	Skada Damage	Släcknings- kostnad ¹ Costs of ex- tinguishing fires	Bevaknings- kostnad Fire watching costs
		produktiv skogsmark <i>productive forest area</i>	impedi- ment <i>unproductive forest area</i>	1 000 kr 1 000 Sw. cr.	
1960	2 480	2 103	1 205	1 836	455
1961	1 360	601	485	618	379
1962	1 254	401	323	292	343
1963	1 904	2 199	1 149	836	405
1964	3 099	2 245	2 797	1 436	372
1965	2 196	956	1 114	979	444
1966	2 136	3 540	773	1 460	559
1967	1 637	1 091	574	1 066	580
1968	² 2 395	3 151	2 147	1 662	700
1969	24 276	3 184	2 418	4 230	995
Medeltal 1960—1969	² 2 274	1 947	1 298	1 618	523
Average					

¹ Avser även B-bränder.² Exkl bränder 1968 och 1969 inom Stockholms stad och Göteborgs stad.

År	%	År	%
1960	70	1965	73
1961	74	1966	73
1962	71	1967	76
1963	68	1968	173
1964	67	1969	171

¹ Exkl bränder inom Stockholms stad och Göteborgs stad.

Som vanligt under varma och torra somrar förekom det sommaren 1969 många bränder med stor avbränd areal orsakade av åskslag.

Vanligtvis inträffar ganska få större skogsbränder, men den sammanlagda avbrända arealen av sådana bränder kan däremot vara relativt sett betydande, vilket nedanstående tablå visar.

fullständiga uppgifter. Årets bränder översteg genomsnittet för tioårsperioden 1960—1969 med 2 002 eller 88 %. Den avbrända arealen 1969 översteg närmnda genomsnitt med 2 357 ha eller 73 %. Under sommaren 1969 rådde nära nog lika varmt och torrt väder som under den förra »torrsommaren», 1959, men då var dock antalet bränder och avbränd areal betydligt mer omfattande.

Skogsbränder över 10 ha

år	antal	% av samtliga	avbränd areal, ha	% av total avbränd areal
1966	55	2,6	3 584	83
1967	37	2,3	1 182	71
1968	53	2,2	4 453	84
1969	81	1,9	3 629	65

Tabell O Antal skogsbränder, total avbränd areal och avbränd areal per brand fördelade efter skogsbrandsperioden 1968 och 1969

Number of forest fires, total burnt area and burnt area per forest fire. By forest fire period in 1968 and 1969

	Skogsbrandsperiod Forest fire period	Antal bränder No. of fires		Avbränd areal, ha Burnt area, ha		
		totalt total	%	totalt total	%	per brand per fire
1968						
1 1/1— 7/4	80	3,3	24,3	0,5	0,3	
2 8/4— 1/5	845	35,3	324,9	6,1	0,4	
3 2/5—25/7	898	37,5	4 227,2	79,8	4,7	
4 26/7—14/8	359	15,0	595,5	11,2	1,7	
5 15/8—31/12	213	8,9	125,7	2,4	0,6	
Summa	2 395	100,0	5 297,9	100,0	2,2	
1969						
1 1/1— 3/6	1 192	27,9	649,6	11,6	0,5	
2 4/6— 7/7	1 223	28,6	2 783,8	49,7	2,3	
3 8/7—20/8	1 542	36,1	2 022,2	36,1	1,3	
4 21/8—31/12	319	7,4	146,3	2,6	0,5	
Summa	4 276	100,0	5 601,9	100,0	1,3	

Av tabell O framgår brändernas fördelning på skogsbrandperioder.

Samtliga skogsbränderns fördelning på brandorsaker visas i nedanstående tablå.

Eftersom sommaren 1969 var varm och torr var skogsbränder förorsakade av åskslag många och med ganska stor avbränd areal. Minderåriga orsakade som vanligt en mängd mindre omfattande skogsbränder. Hög brandfrekvens redovisas också för skogsbränder orsakade av gräs- och risbränning, sopeldning och el-ledning (»annan känd

orsak»). För var tredje skogsbrand 1969 var orsaken okänd.

Brandskadorna på växande skog, beräknade enligt en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan, uppgick 1969 till 2,3 milj kr (få 2,7 milj kr), varav 60 % härförde sig till norrländslänen.

Statsverkets kostnader för släckning uppgick 1969 till 4,23 milj kr eller 15,50 kr per arbetstimme. År 1968 var motsvarande tal 1,66 milj kr resp 14,50 kr per arbetstimme.

Alltsedan 1964 sker skogsbrandbevakning

Orsak	Antal i %			Avbränd areal per brand ¹ , ha		
	1967	1968 ²	1969 ²	1967	1968 ²	1969 ²
Åskslag	4,3	7,0	14,5	0,6	4,8	3,3
Järnväg	3,0	3,3	3,5	6,2	2,0	0,6
Hyggesbränning	4,1	1,4	1,0	5,3	12,3	3,5
Andra arbetseldar	10,1	11,2	7,9	0,7	0,7	0,6
Camping	5,4	6,7	5,8	0,8	3,3	1,9
Minderåriga	12,2	16,6	11,2	0,2	0,1	0,1
Tobaksrökning	2,2	2,9	3,6	2,3	0,6	0,6
Annan känd orsak	15,2	20,5	16,2	1,7	4,7	1,9
Okänd orsak	313,5	30,3	36,3	0,3	1,1	0,8
Summa	100,0	100,0	100,0	1,0	2,2	1,3

¹ Exkl tillbudens areal.

² Exkl 384 bränder, varav 328 med okänd orsak, inom Stockholms stad och Göteborgs stad.

³ Stockholms stad redovisar 272 av de 712 bränderna med okänd orsak 1967.

enbart från flygplan och 1969 förekom sådan i de tio nordligaste länen, där 77 % av landets produktiva skogsmark finns. Bevakningskostnaden för flygbevakat område var 5,60 kr per km² för säsongen 1969 (f å 3,95 kr).

2. Snöbrott, storm- och torkskador

Detta avsnitt jämte de följande om insekts-, svamp-, vilt- och sorkskador har sammanställdes från uppgifterna om skador på skogen redovisade i skogsvårdsstyrelsernas årsberättelser för avverkningsåret 1968/1969.

Vintern 1968/1969 inleddes på många håll i landet med att blötsnö föll i stora mängder. Från de flesta skogsvårdsstyrelser i mellansverige rapporterades också svåra snöbrottsskador. I Östergötland beräknades ca 25 000 ha skogsmark ha varit utsatta för snöbrottssliknande nedisningsskador och den mer eller mindre brutna skogen uppskattades till ca 140 000 m³sk. I Skaraborgs län ansågs 57 000 m³sk ha skadats inom en areal av 2 100 ha. I Örebro län bröts inte mindre än ca 550 000 m³sk skog och i Kopparbergs län ca 275 000 m³sk.

Torkan under försommaren 1969 orsakade skador på planteringar och föryngringar i flertalet län i mellansverige. Frostskador har dock inte rapporterats av någon skogsvårdsstyrelse.

Hösten 1969 drabbades södra och mellersta Sverige i tre omgångar, 22 och 29 september samt 1—2 november, av de mest omfattande stormskador på skog som någonsin registrerats i vårt land. Skador av betydelsen inträffade i Stockholms, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvborgs, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Västmanlands och Kopparbergs län. Totalt beräknas ca 28 milj m³sk ha skadats, vilket motsvarar ungefär en normal årsavverkning inom de berörda områdena. Skadefrekvensen varierade dock kraftigt. Inom de hårdast drabbade områdena, bl a i trakterna av Göteborg

och söder om Mälaren, motsvarade den skadade virkesvolymen 3—4 årsavverkningar. För enskilda hårt drabbade fastigheter kunde dock volymen av den skadade skogen uppgå till mer än 10 årsavverkningar, medan andra fastigheter fick hela sitt skogsinnehav spolierat.

Skadorna drabbade huvudsakligen den äldre skogen. Träd som lämnade timmer och andra värdefullare sortiment skadades i större antal än vad som motsvarade en normal årsavverkning.

Inventeringen av stormskadorna utfördes mestadels genom fältobservationer, men försöksvis prövades även flygfotografering. Svårigheter uppenbarades dock vid denna metod p g a den långa tidsrymden mellan fotograferingstillfället och tidpunkten för färdiga bilder.

Tillvaratagandet av virket beredde skogsägarna åtskilliga svårigheter. Brötbildningen i den stormhärfjärde skogen i förening med vinterns djupa snö födryrade avverkningarna märkbart och medförde betydande olycksfallsrisker. Tekniska skador på virket, ökad lagerhållning och födryrade återväxttgärder var andra minusposter. Det beräknas att 50—60 % av det stormfällda virket hunnit upparbetas till den 1 juni 1970.

Statsbidrag utgick till förebyggande skydd av stormskadat virke och stående skog mot angrepp av skadeinsekter med mellan 50 % och 100 %.

3. Insektseskador

Insektsförekomst och därmed följande skador gynnades under 1969 av svåra snöbrottsskador under vintern och torka under sommaren. Inte mindre än sjutton skogsvårdsstyrelser över hela landet framhåller angrepp av märgborre (*Blastophagus piniperda*) under 1968/1969 som betydande, och flera styrelser har även ansett att märgborreangreppen ökat under senare år. Enligt flera styrelser ökar angreppen av märgborre på växande tallskogar oroväckande bl a på grund av att skogs-

barkningen upphört och det obarkade virket lämnats för länge på upplagsplatser i skogen. En annan bidragande orsak till ökningen av märgborreangreppen uppges vara att beståndsröjningar sker vid olämplig årstid av sådana träddimensioner som inte är lönsamma att upparbeta men som, fällda, är begärliga som yngelplatser för märgborrar. En bättre organisation av transport och virkesvärd samt en tidsmässigt riktig anpassning av röjningarna borde kunna hejda den kraftiga utvecklingen av märgborrestammen, även om stora svårigheter torde föreligga de är då skog i större omfattning skadats av snöbrott och stormfällning och tid och arbetskraft är för knapp för upparbetning av virket.

Angrepp i begränsad omfattning av olika arter av tallstekel (*Diprionarter*) iakttogs 1968/1969 i sju län i Mellansverige samt i Norrbottens län, där ett område på 100 ha angripits med totalätning av 15 ha. Kraftiga angrepp av snytbagge (*Hylobius abietis*) på plantskogar och planteringar rapporterades från Gotlands, Kronobergs och Gävleborgs län och relativt obetydliga från Stockholms län. Stammen uppges öka på sina håll delvis till följd av det vanligare trakthyggesbruket. Lokal skadegörelse i mindre omfattning har förekommit i Kristianstads län, där tallbarkstinkflyet (*Aradus cinnamomeus*) uppträtt på mindre områden med plantskog och barrskognunnans (*Lymantria monacha*) larver kalatit tallskogar på ett par mindre områden, i Jämtlands län där dvärgbarrvecklaren (*Epinotia nanana*) angripit ett mindre område, samt i Norrbottens län, där den länge försvunna tolvtandade barkborren (*Ips sexdentatus*) återfunnits i Jokkmok och Gällivare socken.

4. Svampskador

Av skogsvårdsstyrelsernas berättelser att döma var skador på skog genom svampangrepp 1968/1969 av mindre omfattning.

Crumenula abietina, tallens gren- och granens topptorka, orsakade skador i Jönköpings, Kronobergs, Hallands, Älvborgs och Västerbottens län men angreppen ansågs överlag vara på tillbakagång. Från Jämtlands län rapporterades angrepp av snöskytte (*Phacidium infestans*) i mindre omfattning och från Västerbottens och Norrbottens län märkbara skador i tallföryngringar från angrepp av knäckesjuka (*Melampsora pinitorqua*). Från Norrbottens län omnämndes också nordliga tallkräftans (*Dasyscypha fuskocanquinea*) skadegörelse i hedarnas plantuppslug.

5. Vilt- och sorkskador

Skadegörelse på skog genom älgens betning var enligt skogsvårdsstyrelsernas berättelser obetydlig 1968/1969. De senare årens relativt stora avskjutning av älg har bidragit till denna utveckling. Från Stockholms län rapporterades dock lokal skadegörelse i plant- och ungskog av tall och löv samt från Västmanlands län älgskador lokalt i störande omfattning. I Västerbottens län förekom fortfarande under året märkbara skador i tallföryngringar. Skadegörelse av rådjur förekom lokalt i Stockholms län i plant- och ungskogar av tall och löv och på enstaka platser i Älvborgs län i granplanteringar.

Vildkaninstammen hålls nere genom nya angrepp av sjukdomen myxomatosis på Gotland och i Kristianstads län. Vildkaninangreppen på planteringar anses ej längre vara något större problem. Obetydliga skador av barkgnag på bokstammar på spridda lokaler i Kristianstads län förmodas vara orsakade av svenskhare.

Från Älvborgs och Kopparbergs län rapporterades 1968/1969 sorkskador i mindre omfattning i åkerplanteringar i Älvborgs län och i tallplantager i Kopparbergs län.

B. Skogstekniska arbeten och avverkningarnas mekanisering

I Skogsvägar

Kostnaderna för biltransporter utgör en mycket stor andel av de totala produktionskostnaderna för skogsindustriernas virkesråvara. Därför är det väsentligt för skogsbruket med rationellt utbyggda vägar.

Vägnätets utbyggnadsgrad och tillstånd

I rapport nr 8/1965 från Institutionen för skogstaxering vid skogshögskolan »Skogsbrukets vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963» refererad i årsboken 1964—65 redovisas uppgifter om väglängd, vägtäthet, vägbredd mm för den del av det permanenta enskilda vägnätet som har spe-

ciellt intresse för skogsbruket. Den sammanlagda längden av dessa vägar var 1957—1963 ca 164 490 km, vilket närmare framgår av föregående årsbok. Därefter har en viss utbyggnad av skogsvagnätet skett.

Samtidigt har de tekniska kraven på vägarna ökat. En del av de vägar som medtägits vid inventeringen kan därför idag inte betraktas som permanenta bilvägar. Den sammanlagda längden av skogsvagnätet år 1967 har sålunda beräknats till ca 172 000 km. Någon senare beräkning har inte kunnat göras då det inte är känt hur många av de sämre vägarna som nedklassats till traktorvägar.

Beträffande vägnätets standard redovisar riksskogstaxeringens inventering att 79 % av de enskilda permanenta skogsvägarna hade mindre bredd än 3,25 m. Situationen har därefter förbättrats något dels genom att de smalaste vägarna nedklassats till traktorvägar, dels genom att de nybyggda vägarna i regel haft 3,5 m bredd. Andelen vägar smalare än 3,25 m år 1967 kan således beräknas till 68 %.

Utförda vägbyggnader

Under året färdigbyggda skogsbilvägar redovisas i tabellen 19. Byggandet av permanenta

Färdigbyggda permanenta skogsbilvägar 1956—1969

År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar ¹ , km	Index	År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar ¹ , km	Index
1956	2 700	100	1963	3 328	123
1957	2 868	106	1964	3 885	144
1958	2 402	89	1965	3 930	146
1959	3 043	113	1966	3 805	141
1960	3 302	122	1967	4 042	150
1961	3 768	140	1968	3 672	136
1962	3 585	133	1969	2 880	107

¹ Innefattar även vissa omläggningar och förbättringar.

skogsbilvägar har det senaste året minskat något, vilket framgår av ovanstående tablå.

Verksamhetens volym i relation till skogsmarksarealen framgår av tabell P. Dessutom kan nämnas att för de olika ägarkategorierna domänverket, övriga allmänna, bolags- och privatiskogar var utbyggnaden 120, 153, 87 resp 137 meter per 1 000 ha i hela landet.

Genom skogsvårdsstyrelserna har under budgetåret 1969/70 statsbidrag beviljats från anslaget till vägbyggnader på skogar i enskild ägo med 14,9 milj kr, från anslaget för ökad skogsproduktion i Norrland med 1,6 milj kr och från beredskapsmedel med 4,5 milj kr. Det för skogsvägsanslaget redovisade beloppet innehåller 1,5 milj kr som disponerats för speciella förstärkningsarbeten inom det stormdrabbade området. Det under beredskapsmedel redovisade beloppet innehåller fördyringar p g a att arbetena utförts som beredskapsarbete med ca 2,0 milj kr. Från de två förstnämnda anslagen utgår bidrag endast till markägare vars skogar lyder under skogsvårdslagen, medan bidrag från beredskapsmedel utgår även till domänverket, ecklesiastiska skogar m fl. Härutöver har vissa statsbidrag utgått från anslaget till jordbruks rationalisering m m till skogsvägbyggnader som utförts i samband med omarrondering av skogsmark.

Färdigställdet av skogsvägbyggnader som genom skogsvårdsstyrelserna erhållit bidrag från skogsvägsanslaget, norrländska skogsproduktionsanslaget och beredskapsmedel innehållade under 1969/70 1 771, 133 resp 183 km. Sedan anslagens tillkomst 1933, 1940 resp 1959 har sålunda t o m 1969/70 färdigställts 19 404, 632 och 2 064 eller sammanlagt 22 100 km. Redovisad väglängd för skogsvägsanslaget innehåller 7,24 km speciella förstärkningsarbeten med anledning av den stora stormfällningen hösten 1969.

Den del av det totala skogsvägsbyggandet som stöds med statsbidrag har under senare år ökat till ca 50 %.

Även genom domänverkets försorg har utförts betydande vägbyggnader i form av beredskapsarbeten. Sålunda har under 1969 beredskapsmedel utgått med 18,2 milj kr. Dessa vägbyggnader inkluderas i gruppen kronoskogar i tabell 19.

II Skogsflygplatser

Skogsbruket har under senare år tagit flyget i sin tjänst. Utöver rekognoscering av olika slag samt skogsbrandbevakning förekommer alltmer besprutning mot lövvegetation och spridning av gödselmedel samt skogstaxering. Då flygplanens ekonomiska verkningsradie är relativt liten vid spridning av gödselmedel har i skogstrakterna uppstått behov av ett stort antal skogsflygplatser.

För att utreda vissa sammordnings- och tekniska frågor i samband med utbyggnaden av skogsflygplatser tillsatte skogsstyrelsen år 1966 efter samråd med representanter för skogsbrukets olika ägarkategorier en arbetsgrupp, »Skogsbrukets flygplatsutredning». Gruppen utarbetade bl a normer och anvisningar för översiktlig planläggning, projektering och byggande vilka publicerats i »Planläggning och byggande av skogsflygplatser» (KS V40 maj 1967).

För att få en uppfattning om antalet befintliga skogsflygplatser samt utbyggnader under 1969 utförde skogsstyrelsen en enkätundersökning med hjälp av domänverket och skogsvårdsstyrelserna. Resultatet av undersökningen redovisas i tabell Q. Flygplatsernas standard är där uppdelad i två klasser.

1 Skogsflygplatser av ordinär standard. Standarden skall motsvara minst minimistandarden enligt KS V40. Detta innebär i normalfallet bl a att rullbanan skall vara minst 450×6 m, vissa hinderfria områden skall finnas i anslutning till rullbanan och inflygningsförhållandena skall vara tillfredsställande.

2 Skogsflygplatser av lägre standard.

Tabell Q Skogsflygplatser byggda under 1969 samt totala antalet befintliga vid årets slut. Län

Forest air-strips built in 1969 and the total number at the end of the year. Counties

Län County	1 Flygplatser av ordinär standard <i>Forest air-strips of ordinary standard</i>				2 Flygplatser av lägre standard <i>Forest air-strips of lower standard</i>				Summa 1 och 2					
	Ägarkategori <i>Owner group</i>				I	II	III	IV	Samtliga	I	II	III	IV	Samtliga
Under 1969 byggda skogsflygplatser <i>Forest air-strips built in 1969</i>														
Nb	4	—	—	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	5
Vb	1	—	—	4	—	—	5	—	—	—	—	—	—	5
Jtl	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Vnr	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Gvl	—	—	1	7	—	—	8	—	—	1	—	—	1	9
Kpb	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Vrm	1	—	—	4	—	—	5	—	—	—	—	—	—	5
Ör	2	—	—	2	1	—	5	—	—	—	1	—	1	6
Vstm	3	—	—	1	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4
Ög	5	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	5
Jkp	4	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4
Klm	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3
Summa	23	—	1	24	1	—	49	—	—	1	1	1	2	51
Antal skogsflygplatser vid 1969 års slut <i>Number of forest air-strips at the end of 1969</i>														
Nb	19	—	—	9	2	30	11	—	3	—	14	—	44	
Vb	4	4	—	27	1	36	8	2	8	2	20	—	56	
Jtl	5	—	—	18	5	28	5	—	10	3	18	—	46	
Vnr	0	—	—	27	2	29	—	—	14	1	15	—	44	
Gvl	7	2	23	2	—	34	—	3	26	3	32	—	66	
Kpb	2	2	6	—	—	10	—	1	—	—	1	—	11	
Vrm	2	—	—	12	—	14	—	—	11	—	11	—	25	
Ör	3	—	—	8	1	12	—	—	2	1	3	—	15	
Vstm	4	—	—	2	—	6	—	—	—	1	1	—	7	
Ups	—	—	—	11	—	11	—	—	5	—	5	—	16	
Sth	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	1	—	2	
Ög	5	—	—	2	1	8	—	—	—	—	—	—	8	
Skb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	
Äbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	
Jkp	4	3	—	3	—	10	—	—	—	2	2	—	12	
Krb	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
Klm	5	—	—	—	—	5	—	—	1	—	1	—	6	
Summa	60	11	—	147	17	235	24	6	81	15	126	—	361	

III Skogsdikning

Enligt undersökningar vid tredje riksskogs-taxeringen redovisade i 1955 års skogsvårds-utrednings betänkande »Skogsvården å en-skilda skogar», betraktas fortfarande avsevärda arealer försumpad skogsmark som dik-

ningsvärd ur biologiska synpunkter. De uppskattades i undersökningarna till ca 1,2 milj ha. Men den ur tekniska och ekonomiska synpunkter dikningsvärd sumpmarksarealen torde vara betydligt mindre. Utöver nämnda areal tillkommer betydande arealer myrmarker, som genom dikning eller dik-

ning kombinerad med gödsling kan göras skogbärande. För samtliga ägarkategorier har en areal av 2—2,5 milj ha nämnts.

Utvecklingen av skogsdikningsverksamheten under senare år belyses av nedanstående tablå, där under respektive år färdigställda och slutavsynade diken redovisas med absoluta tal och indextal.

1956	2 934 km	100
1957	3 359 »	114
1958	3 342 »	114
1959	2 732 »	93
1960	2 656 »	91
1961	3 180 »	108
1962	3 518 »	120
1963	3 116 »	106
1964	3 411 »	116
1965	3 587 »	122
1966	3 292 »	112
1967	2 875 »	98
1968	2 548 »	87
1969	2 485 »	85

Slutförda och avsynade dikningsföretag till vilka statsbidrag utgått

Under 1969 färdigställda och slutavsynade diken redovisas länsvis i tabell 20. Med en antagen båtnadsareal av 8 ha per km dikeslängd motsvarar de under 1969 upptagna dikena ca 20 000 ha skogsmark. År 1969 utfördes dikningsarbeten till 11 % på kronoskogar, 9 % på övriga allmänna skogar, 18 % på aktiebolagsskogar samt till 62 % på privat-skogar.

Dikningens relativa omfattning inom länen 1969 framgår av tabell P. I genomsnitt upp-gick längden av under året färdigställda di-ken per 1 000 ha produktiv skogsmark till 106 m.

Statliga bidrag från statens skogsförbättringsanslag och norrländska skogsproduktionsanslaget utgår under vissa förhållanden till dikning. I tablåen nedan lämnas uppgifter om slutförda och avsynade dikningsföretag under budgetåren 1963/64—1969/70.

	Antal företag	Båtnads-areal ha	Beviljade statbi-drag kr
Statens skogsförbättringsanslag			
1963/64	320	2 717	253 818
1964/65	254	2 043	210 291
1965/66	182	1 491	162 587
1966/67	228	2 294	224 933
1967/68	259	3 316	335 197
1968/69	276	4 683	477 881
1969/70	169	2 628	270 977
Norrländska skogsproduktionsanslaget			
1963/64	103	2 157	131 927
1964/65	98	1 547	151 209
1965/66	117	3 388	196 272
1966/67	74	2 543	192 317
1967/68	70	2 560	244 877
1968/69	107	4 859	498 709
1969/70	104	5 274	509 470
Samtliga anslag			
1963/64	423	4 874	385 745
1964/65	352	3 590	361 500
1965/66	299	4 879	353 859
1966/67	302	4 837	417 250
1967/68	329	5 876	580 074
1968/69	383	9 542	976 590
1969/70	273	7 902	780 447

Tabell P Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning 1969. Län

The relative extent of forest road building and draining in 1969.

Counties

Måttenhet: meter per 1 000 ha produktiv skogsmark.

Unit of measurement: metres per 1 000 hectares of productive forest land

Län County	Vägbyggnad Road building	Dikning Draining
Nb	118	119
Vb	124	174
Jtl	76	17
Vnr	88	68
Gvl	130	100
Kpb	220	43
Vrm	67	36
Ör	122	55
Vstm	141	271
Ups	172	97
Sth	105	36
Sdm	124	87
Ög	108	64
Skb	43	308
Äbg	165	76
Jkp	188	166
Krb	206	319
Klm	94	70
Gtl	37	94
Gbg	100	64
Hl	200	311
Bl	42	82
Krs	128	213
Mlm	23	507
Norrland	108	103
Svealand	149	64
Götaland	133	160
Hela riket <i>Entire country</i>	122	106
1968	156	108
1967	177	126

IV Skogsindelning

Inom storskogsbruket har utarbetandet av planer för skogsbrukets bedrivande under en viss period — vanligen tio år — sedan länge varit ett normalt led i verksamheten. Dessa planer grundas i regel på provytetaxering i kombination med okulärtaxering. I tablå sid 68 redovisas domänverkets planläggning åren 1961—1969. Någon samlad statistik för hela storskogsbruket finns för närvarande inte.

Inom det privata mindre skogsbruket sker skogsbruksplanläggningen inte lika regelmäss-

sigt. Planerna här — vanligen för tio år — grundar sig till största delen enbart på okulärtaxering. Här sker planläggningen dels separat för enskilda fastigheter, dels för större intresseområden med flera fastigheter, där även ingående smärre skiften tillhörande storskogsbruket i vissa fall tas med. I tablå redovisas skogsvårdsstyrelsernas fastighetsvisa planläggning åren 1961—1969 jämte deras områdesvisa planläggning budgetåren 1964/65, 1965/66, kalenderåren 1967, 1968 och 1969, dvs från den tidpunkt då den i sin tillämpade form började få större omfattning. Den av skogsvårdsstyrelserna och

Under 1961—1969 utförda skogsindelningsarbeten
(1 000-tal hektar)

År	Domän-verket	Skogsägar-föreningarna	Skogsvårdsstyrelserna
			fastig-hetsvisa planer områdes-planer
1961	370	93	192
1962	404	154	180
1963	360	99	171
1964	249	98	203
1965	398	124	215
1966	187	84	303
1967	290	109	405
1968	343	91	291
1969	488	41	250
			475

skogsägarföreningarna bedrivna fastighetsvisade planläggningen omfattade 1969 sammanlagt knappt 300 000 ha. Framför allt den av skogsvårdsstyrelserna bedrivna områdesplanläggningen steg markant 1967 och 1968, medan 1969 års nivå var oförändrad.

För storskogsbruket liksom för det privata mindre skogsbruket går planläggningen bl a alltmer ut på att effektivisera skogsdriften. Områdesplanläggningen inriktas inte minst på att skapa bättre beståndsarrondering och klarläggande av samverkansmöjligheter för skogsägarna.

Den inom hela skogsbruket numer utbredda användningen av flygbilder vid planläggningen ger ett bättre grepp om planläggningsobjekten och om hur planläggningen skall bedrivas och möjliggör rationellare inventeringars arbete. Sedan år 1948, då flygbilderna i större omfattning började användas, har utvecklingen gått snabbt. Förutom storskogsbrukets flygbildsinnehav finns centrala flygbildsarkiv hos de flesta skogsvårdsstyrelser och/eller lantmäterikontor jämte flygbilder för fältbruk på flertalet av skogsvårdsstyrelsernas konsulentdistrikts. Bilderna förnyas i takt med omfotograferingarna.

Till hela skogsbruket försåldes 1969 ca 30 000 flygbilder. Fotokartframställningen, som underlag för skogskartor, omfattade 2,5 milj ha och antalet producerade skogskartor var ungefär 5 100.

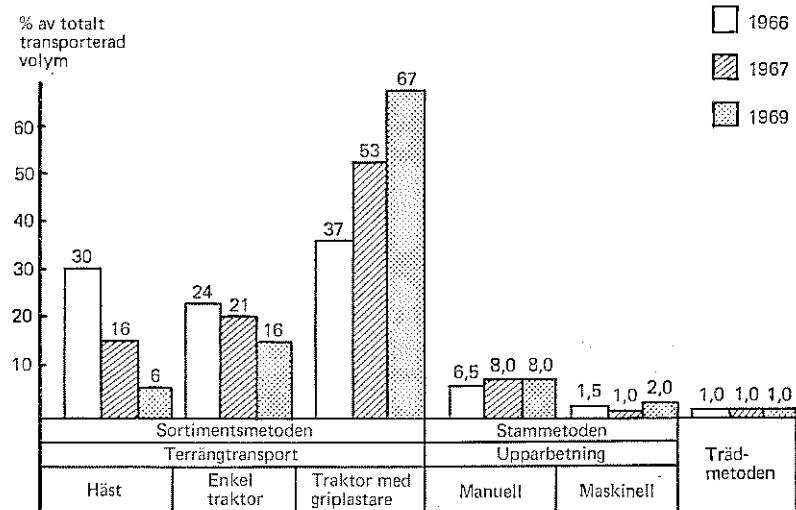
V Avverkningarnas mekanisering

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten har med hjälp av enkätundersökningar 1966, 1967 och 1969 inventerat läget för den skogliga mekaniseringen i Sverige. Enkätsvaren representerade ca 60, ca 70 resp ca 75 % av landets årliga avverkning. För de återstående avverkningskvantiteterna gjordes en bedömning av de olika drivningsmetodernas förekomst.

Genom en sammanvägning av enkätsvaren och bedömningarna erhölls dels en uppskattning av de olika drivningsmetodernas relativt förekomst, dels ungefärliga siffror rörande terrängtransportmedels förekomst och årliga genomsnittsproduktion enligt diagram 3 och 4.

Vid studier av uppgifterna i diagram 3 konstateras, att sortimentsmetoden fortfarande domineras och endast har minskat obetydligt från 91 % 1966 till 89 % 1969. Motsvarande ökning har skett för stammetoden, medan trädmetodens andel i stort sett har varit oförändrad. Högmekaniseringen har skett längsammare än väntat. Bolagsskogsbruket räknar med total högmekanisering i slutet av 1970-talet. Vid en liknande undersökning 1962 av dåvarande Forskningsstiftelsen SDA framkom att stam- och trädmetoderna praktiskt taget ännu inte hade börjat tillämpas, att terrängtransport med traktor omfattade ca 20 % och hästköring ca 80 % av

Diagram 3
Avverkningsmetoder-
nas volymmässiga
fördelning 1966,
1967 och 1969

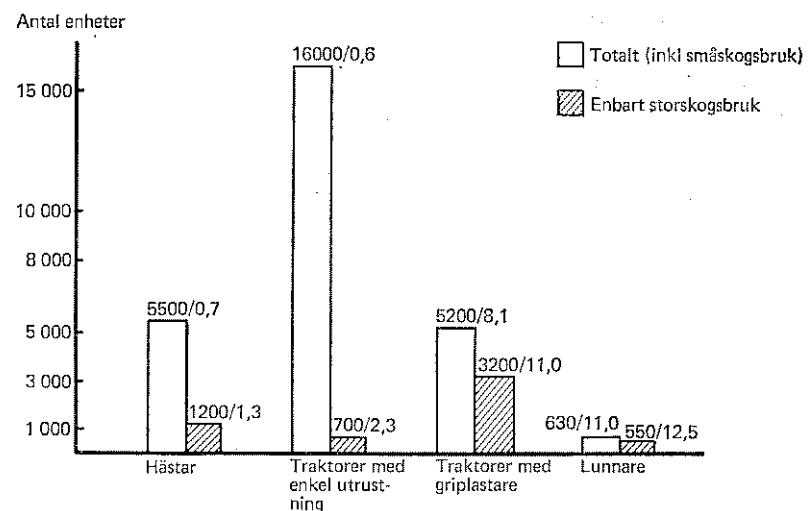
den årliga avverkningsvolymen. De griplastar-utrustade traktorerna transporterade då mindre än 5 %.

Då beräkning gjorts av i diagram 4 redovisat antal terrängtransportenheter, har förutsatts att de »oredovisade» enheterna haft samma genomsnittliga årsprestation som de i enkäten redovisade, vilket åtminstone ifråga om hästar och enklare traktorer torde vara en viss överskattning. Antalet hästar

och enklare traktorer presenteras därför som minimisiffror. Genom en bättre bedömningsgrund beträffande småskogsbruket ligger emellertid dessa uppgifter närmare verkligheten än tidigare år. Detta försvårar dock en jämförelse med föregående undersökningar, varför endast årets resultat här redovisas med uppdelning på totalt (inkl småskogsbruk) samt enbart storskogsbruk.

Som komplement till diagram 4 lämnas

Diagram 4
Antal enheter för
terrängtransport
1969 fördelad på to-
tal (inkl. småskogs-
bruk) samt enbart
storskogsbruk. Siff-
rorna under bråk-
strecket på staplarna
änger den genom-
snittliga prestationen
i 1 000 m³sk per år
och enhet

Typ av enhet	Totalt (inkl småskogsbruk)			Enbart storskogs- bruk		
	m³sk/ skift	skift/år	m³sk/år	m³sk/ skift	skift/år	m³sk/år
Hästar	12	56	670	14	95	1 330
Enkla traktorer	16	39	630	27	85	2 300
Griplastartraktorer	47	171	8 050	52	210	11 000
Lunnare	58	192	11 000	59	210	12 500

ovanstående grova genomsnittssiffror angående skiftprestation, årsutnyttjande och årsprestation för olika typer av terrängtransportenheter.

Enligt enkäten 1969 fanns det 25 verk för upparbetning av stammar och 19 verk för upparbetning av träd med en genomsnittlig årsprestation av 45 000 resp 35 500 m³sk, ett årsutnyttjande av 215 resp 231 skift samt en skiftprestation av 210 resp 154 m³sk.

Angående mekanisering av huggningsarbetet kan nämnas att praktiskt taget alla heltidssysselsatta huggare numera använder motorsåg. Enligt undersökningar av Föreningen Skogsbrukets Arbesgivare hade 97 % av de årssysselsatta huggarna i norra och mellersta Sverige egen motorsåg år 1969.

Ett större utnyttjande av motorsågen främst för kvistning, som möjliggjorts främst tack vare lättare och mera driftsäkra sågar, har medfört en högre mekaniseringssgrad med större prestation per huggardagsverke. Även det förhållandet att den manuella skogsarbarkningen allt mer har ersatts med maskinell barkning vid väg eller industri, att terrängtransporterna förkortats genom ökad utbyggnad av bilvägnätet och genom ökad

användning av traktorer med större kapacitet liksom övergång till större andel slutavverkning och mera koncentrerade avverkningar över huvud taget, har bidragit till en avsevärd minskning av dagsverksåtgången per avverkad m³sk.

Enligt statistik rörande domänverkets arbetskraft har dagsverksåtgången för virkets tillredning i medeltal för domänverkets skogar i hela landet minskat från 0,14 dv/m³sk 1963 till 0,11 1966, 0,10 1967, 0,09 1968 och 0,08 1969. För samtliga skogsarbeten minskade dagsverksåtgången under perioden 1957—1966 från 0,69 till 0,31 dv per avverkad m³sk. 1967, 1968 och 1969 var motsvarande tal 0,26, 0,22 resp. 0,20. En liknande utveckling har skett även i det övriga storskogsbruket.

Den årligen avverkade kvantitetens procentuella fördelning på olika avverkningsformer kan beräknas på grundval av riksskogstaxeringens stubbinsöktning. Följande tabell visar volymförhållandet mellan gallring och slutavverkning samt övrigt (virke som utfallit i samband med röjning, huggning av överståndare, väg- och kraftledningar m.m.).

Period	Avverkningsform		
	gallring	slutavverkning	övrigt
1964/65	42	42	16
1965/66	43	47	10
1966/67	39	49	12
1967/68	30	54	16
1968/69	27	59	14
1969/70	27	54	19

Om man beräknar förhållandet mellan slutavverkning och gallring efter reduktion av den totala avverkningsvolymen med andelen

övrigt virke, erhålls följande sammanställning.

Period	Avverkningsform	
	gallring	slutavverkning
1956/57—1960/61	58	42
1961/62—1965/66	50	50
1966/67	44	56
1967/68	36	64
1968/69	32	68
1969/70	34	66

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten beräknade på grundval av sitt enkätmaterial slut-

avverkningsandelen 1967 till 62 %. År 1969 hade den stigit till 71 %.

Årsrapporten om skogsbruksstatistikens utveckling

C. Virkets avverkning och vidareförädling

I. Avverkning, transport mm

1. Utsyning

I den förordning som reglerar skogsvårdsstyrelsenas verksamhet framhålls att styrelserna bl a skall främja och stödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogs-vårdsarbetet bedrivs på ett planmässigt sätt. Ett betydelsefullt led i skötseln av skogarna utgör den utsyning för avverkning, som skogs-vårdsstyrelserna utför på uppdrag av utesluttande privata skogsägare. Omfattningen av dessa åtgärder för beståndsvård och avverkning redovisas årligen i skogsvårdsstyrelsernas statistik. Nedanstående tablå visar utsynad areal i 1 000-tal ha under de åtta senaste åren. Röjd eller röjningsgallrad areal har ej medräknats.

Statistiken över utsynad areal visar att verksamheten mellan åren 1962 till 1964 ökade starkt, men att den därefter minskat för varje år fram till 1968 för att sedan 1969 åter öka till 89 000 ha. Den stora minskningen mellan åren 1967 och 1968 torde vara föranledd av främst minskad avverkningsvolym på

de privatägda skogarna beroende på de dåliga konjunkturerna. Minskningen av utsynad areal för perioden 1965—1967 torde däremot kunna förklaras av bl a ökad självverksamhet hos den enskilde skogsägaren samt fortsatt anslutning till skogsbruksområden med tillgång till skogligt utbildad personal. Även åren 1968 och 1969 bör dessa omständigheter ha bidragit till den relativt ringa utsynade arealen.

Genom den ökning av det genomsnittliga virkesuttaget per ha skogsmark, som under senare år uppnåtts tack vare ökad areal slutavverkning och starkare gallringar, har den av skogsvårdsstyrelserna under resp år utsynade kvantiteten inte minskat i samma takt som motsvarande utsynad areal. Den sammanlagda av styrelserna utsynade kvantiteten har för åren 1966, 1967, 1968 och 1969 uppskattats till resp 9,3, 7,4, 4,4 och 7,2 milj m³sk. Utsyningarna på allmänna skogar, bolagsskogar och flertalet större godsskogar sker normalt med egen anställd personal och ingår således inte i de uppräknade kvantiteterna.

2. Avverkning

Avverkningssäsongen 1968/69 karakteriseras av tidigt sammanhängande snötäcke på många håll i landet. Då snön merendels föll på ofrusen mark blev tjälbildningen svag, vilket ofta försvårade virkestransporten. Den snörika vintern medförde också en sen vår.

Vid två tillfällen under säsongen utsattes stående skog för stora skador. Medan marken

Landsdel	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Utsynad areal i 1 000-tal ha								
Norrland	58	61	86	82	77	59	17	39
Svealand	33	35	47	34	26	18	11	16
Götaland	64	66	74	50	40	30	23	34
Hela riket	155	162	207	166	143	107	51	89
Därav föryngringshuggning	27	35	59	47	44	32	17	37

ännu låg bar inträffade i början av november i bl a Bergslagen brottskador p g a isbark, som uppstod genom underkylt regn. Tyngden från isbarken knäckte stammarna i främst medelålders och nygallrade tallbestånd. Eftersom skadorna var spridda över stora arealet med ofta relativt ringa skadeomfattning försvarades upparbetningen av det skadade virket som dessutom senare täcktes av snö. I januari inträffade sedan ytterligare skador, denna gång närmast av typen snobrotskador. Förutom Bergslagen drabbades bl a delar av Östergötland, Västergötland och Småland av brottskadorna. En genom skogsvårdsstyrelserna utförd ungefärlig uppskattning av skadornas omfattning gav vid handen att mer än 1 milj m³sk skadats.

Totalt avverkades under 1968/69 53,7 milj m³f, en ökning med ca 10 % jämfört med föregående år. Massavedsavverkningen ökade med 2,9 milj m³f motsvarande en ökning av 12 %. Massaindustrin förbrukade dessutom drygt 5 milj m³f sågverksflis och annat sågverksavfall. Avverkningen av sågtimmer ökade under säsongen med 2,1 milj m³f eller 11 %. Denna siffra är avsevärt större än sågverksindustrins produktionsökning varför en viss lageruppbypgnad av rundvirke bör ha skett. Kvantiteten övrigt virke var oförändrad, medan brännvedsavverkningen minskade.

Den totala avverkningen i riket avverkningsårsongerna 1959/60 till 1968/69 redovisas i tabell 21, som även ger den sortimentsvisa fördelningen. Till grund för beräkningen av avverkningen av respektive sortiment ligger dels officiella uppgifter om de olika industriernas produktion av industriprodukter respektive förbrukning av rundvirke, dels export, import samt lagerförändringar, dels slutligen vissa antaganden om övrig inhemsk förbrukning och virkesförluster i samband med sortimentens avverkning och transport. Med kännedom om den samlade årsproduktionen av sågade trävaror samt aktuellt åtgångstal i m³f per std vid försägning, kan så-

ledes den totalt förbrukade kvantiteten sågtimmer beräknas. Massa- och boardindustrins förbrukning erhålls direkt ur industristatistiken, som för massa- och boardindustrin upp tar samtliga tillverkningsställen.

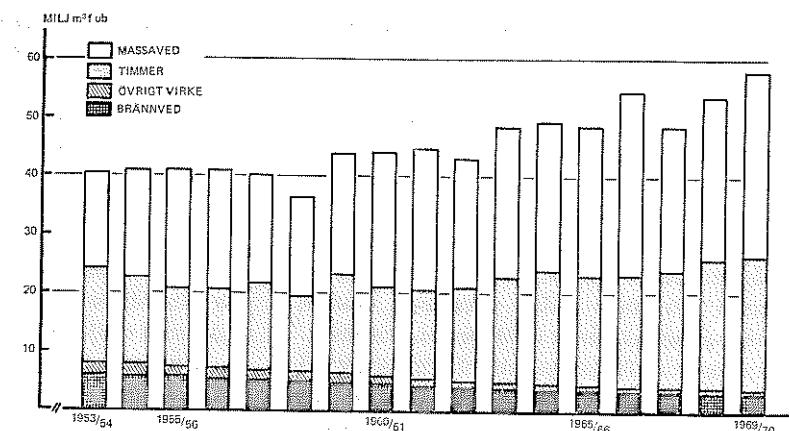
Brännvedsavverkningen blev föremål för en ingående undersökning 1965 i samband med Virkesbalansutredningens arbete på nya virkesbalanser. Enligt denna utredning antas brännvedsförbrukningen för närvarande minska med ca 0,1 milj m³f per år.

Gruppen övrigt virke omfattar bl a sågtimmer och lövträd (ca 0,4 milj m³f ub 1969), props, kolved, gruvtimmer, flottningsboom, tändsticksvirke samt vissa husbehovssortiment. De sistnämnda sortimenten minskar alltmer i betydelse på virkesmarknaden, medan sågtimmer av lövträd kvantitativt är ganska konstant.

Diagram 5 ger en belysning av den förändring som skett i årsavverkningarnas sortimentsmånsättning under senare år. Sågtimmeravverkningen har under perioden ökat långsamt och med endast mindre variationer mellan åren. Under de tre sista åren har emellertid ökningstakten steget till följd av sågverksindustrins goda avsättningsförhållanden. Andelen massaved har ökat kraftigt och sortimentet är för närvarande det kvantitativt viktigaste. På grund av bl a massa- och pappersindustrins stora känslighet för konjunkturerna på de internationella marknaderna, har de avverkade kvantiteterna mellan vissa år varierat mycket kraftigt. Sortimenten brännved och övrigt virke har successivt minskat i betydelse. Skogsindustrins förbrukning av rundvirke utgör för närvarande drygt 90 % av den totala avverkningen i landet.

En sammanställning över avverkningarnas storlek — grundad på bokföring — på vissa kategorier av skogar ges i tabell 22. Tabellen omfattar under respektive år avverkade kvantiteter samt beträffande de allmänna skogarna även sålda men kvarstående rotposter. Avverkningen på allmänna skogar fördelade på län redovisas i tabell 23.

Diagram 5. Avverkningarnas storlek och sortimentssammansättning under perioden 1953/54—1969/70

I samband med riksskogstaxeringen utför skogshögskolan en s k stubb inventering, som ger underlag för beräkning av den årliga avverkningeu i riket. Resultaten för de senaste åren har sammanställts i tabell 24. Avverkningen enligt stubb inventeringen i milj m³sk av skilda trädslag fördelade på diameterklasser i genomsnitt per år under perioden 1959/60—1968/69 redovisas i tabell 25. Stubb inventeringens resultat ligger även till grund för tabell 26, som visar avverkningens fördelning på ägarkategorier i genomsnitt per år för femårsperioderna 1959/60—1963/64 och 1964/65—1968/69.

Överensstämmelsen mellan skogshögskolans och skogsstyrelsens beräkningar av avverkningen under enskilda år är ofta mindre god. Den främsta anledningen torde vara att avverkningsberäkningen enligt stubb inventeringen, som är en lågprocentig taxering, är behäftad med ett visst medelfel, vilket gör att beräkningarna för enstaka år kan bli tämligen osäkra. Beräkningar över längre årsperioder ger emellertid säkrare resultat. Skogsstyrelsens beräkning är i princip en totalinventering, vars resultat blir beroende av tillförlitligheten hos såväl utnyttjad officiell statistik som tillämpade omräkningstal. En fortlöpande uppföljning av dessa åtgångstal är därfor synnerligen nödvändig.

Med undantag för vissa år med utpräglad lågkonjunktur har virkesuttagen konstant ökat sedan början av 1950-talet. Trots denna ökning av avverkningarna sker en fortlöpande ökning av virkesöverskottet i södra och mellersta Sverige. Under den gångna tioårsperioden har avverkningarnas tyngdpunkt förskjutits allt längre mot söder. Av tabell 26 framgår vid en jämförelse mellan femårsperioderna 1959/60—1963/64 och 1964/65—1968/69, att avverkningsnivåerna i norra Norrland ökat med 23 %, i södra Norrland med 5 %, i Svealand med endast 2 % och i Götaland med 15 %.

Enligt preliminära uppgifter för sässongen 1969/70 har den totala avverkningen uppgått till 58,5 milj m³f, en ökning från föregående år med nära 9 %. Ökningen har beräknats fördela sig med 1,2 milj m³f sågtimmer av barrträd och 3,7 milj m³f massaved. Totalkvantiteterna uppgår därefter till 23,0 resp 31,3 milj m³f. Brännvedsavverkningen har däremot beräknats minska till 3,3 milj m³f.

3. Virkesmätning och virkesredovisning

Landets virkesmätningsföreningar inmätte under sässongen 1968/69 omkring 42 milj m³f industrivirke, vilket var 11 % mer än året före. Antalet verksamma föreningar under sässongen var åtta. Skellefteå, Umeå och Örn-

sköldsviks virkesmätningsföreningar har genom fusion bildat Umeå virkesmätningsförening. Ångermanälvens och Sundsvalls virkesmätningsföreningar har från om säsongen 1968/69 gemensam förvaltning och administration i Sundsvalls virkesmätningsförening i avväktan på att fusionen träder i kraft. Samma förhållande råder för Sydöstra resp Sydvästra Sveriges virkesmätningsföreningar, vilka förvaltas av den nybildade Virkesmätningsföreningen Syd.

I tabell 27 redovisas de virkesmängder som under de senaste åren inmätts av virkesmätningsföreningarna.

Den av föreningarna inmätta kvantiteten utgjorde under säsongen 1968/69 ca 75 % av allt avverkat industrivirke, medan de sortimentsvisa andelarna var ca 60 % för sågtimret och ca 90 % för massaveden. Den övriga delen av virkesfångsten inmäts i regel av köparna själva. I synnerhet gäller detta många mindre sågverk i södra och mellersta Sverige som i huvudsak tillgodosser råvarubehovet från rotposter och/eller egna skogar.

Rationaliseringen av virkesmätningen har inneburit stora förändringar av såväl själva mätningsarbetet som redovisningen av mätdata. Av tab R, som visar de inmätta kvantiteternas procentuella fördelning på olika mätplatstyper under 1967/68 och 1968/69, framgår att mätningen alltmer överförs från mätplatserna skog och bilyg till industri. Samtidigt ökar andelen stickprovsmätt virke, (tab T). Stickprovsmätningsmetoderna omfattar UF-, TF- och VF-mätning. Vid UF-mätningräknas samtliga stockar i partiet, varefter volymen eller värdet per stock bestäms med ledning av ett antal ur partiet slumpvis uttagna stockar eller grupper av stockar. Den kvantitativt sett viktigaste stickprovsmetoden är TF-mätning, vilket framgår av tabell S. TF-mätning innebär att det levererade virkets volym i travat mått bestäms på konventionellt sätt, medan leveransens fasta volym per m^3 t erhålls genom stockvis mätning av ett antal provtravar. Vid VF-mätning registreras

virkesleveransens totala vikt, varefter virkesvolymen i fast mått per viktenhet bestäms genom mätning av stockarna i ett antal stickprovstravar.

Gemensamt för de nämnda metoderna är att de kräver viss minimikvantitet för att över huvud taget kunna tillämpas. Således anges tex i de virkesmätningsbestämmelser som utfärdats av skogsstyrelsen att i leveranskollektiv omfattande en volym av $15\ 000\ m^3$ f eller mer, skall så stora stickprov uttas att det bedömda enkla medelfelet ej överstiger en procent av volymen i fast mått. Erforderligt antal stickprovensheter bestäms med hänsyn till relativ spridning och erforderlig säkerhet. Stickprovet skall dock omfatta minst 30 enheter.

Ytterligare en tillämpning på stickprovsmätning är den s.k apteringsmätningsmetoden, som dock bara förekommer i södra Sverige. Den apteringsmätta volymens relativa andel av totalt inmätt kvantitet framgår av tabell U.

I samband med leverans av hela stammar från domänverkets skogar förekommer i stor utsträckning stickprovsmätning. Beräkningen av leveransernas totalvärde grundas därvid på dels den avverkade volymen i m^3 sk, dels på värdet i kr per m^3 f i uttagna stickprovslass. Leveransformen gör det möjligt för köpsågverken att själva aptera virket i önskade längder. Under säsongen 1968/69 levererade domänverket ca $80\ 000\ m^3$ f i form av hela stammar.

I tabell 28 anges medelvolymen per stock vid mätning i fast mått av sågtimmer resp massaved. Medelvolymen av sågtimmer minskade i norra Sverige mellan åren 1967/68 och 1968/69, den var ungefär oförändrad i mellersta Sverige och ökade i södra Sverige. För massaved noterades ökad medelvolym inom Norrbottens virkesmätningsförening, under det att medelvolymen minskade hos övriga berörda föreningar.

Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader vid ordinarie mätning enligt olika meto-

Tabell R Mätplatstyper. Procentuell fördelning av inmätta kvantiteter 1967/68—1968/69

Virkesmätnings-förening	Skog		Bilväg		Järnväg		Flottläggn-plats eller hamn		Flottled- eller strand		Skilje		Industri ¹		Summa Procent
	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	
Norrbottens	8	3	3	3	—	—	14	10	3	1	19	25	53	58	100
Umeå	8	5	2	1	—	—	—	5	2	2	12	16	76	71	100
Ångermanälvens ²	38	5	5	4	—	—	—	—	4	—	13	8	40	71	100
Sundsvalls ²	22	14	14	4	—	—	—	—	5	5	—	59	69	69	100
Ljusnans	0	—	18	3	—	—	—	—	—	—	—	—	82	97	100
Dalälvarnas	—	—	25	19	2	2	2	—	1	1	—	—	70	78	100
Wermåndska	1	1	32	22	5	4	0	—	4	3	—	—	58	70	100
Mellansvenska	2	41	36	26	1	1	10	13	—	—	—	—	51	59	100
Sydvästra Sv ³	5	42	62	40	—	—	1	—	—	—	—	—	51	32	100
Sydöstra Sv ³	24	42	37	40	1	—	5	6	—	—	53	51	50	51	100
Samtliga föreningar	8,4	4,4	22,4	12,5	0,9	0,9	3,4	2,8	2,0	2,0	4,8	6,3	58,1	71,1	100

¹ Industri och mätstationer

² Fr o m verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, Sundsvalls virkesmätningsförening

³ Fr o m verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, Virkesmätningsföreningen Syd

⁴ Apteringsmätning

⁵ Å fartyg

Tabell S Mätmetoder. Relativ fördelning av inmätt virkesvolym 1967/68 och 1968/69

Virkesmätnings-förening	Uppräkning		UF-mätning		Mätning i travat mått		TF-mätning		Vägning		VF-mätning		Mätning i fast mått ¹		Samtliga mätmetoder	
	procentuell andel av totalt inmätt kvantitet															
	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69	67/68	68/69
Norrbottnens	12	3	26	29	4	4	42	51	—	—	2	2	14	11	9,6	8,2
Umeå	5	1	18	20	7	8	39	40	2	3	13	13	16	15	14,8	12,3
Ångermanälvens ²	13	2	37	4	8	26	33	—	3	—	17	20	14	6,7	11,7	16,4
Sundsvalls ²	18	2	27	23	9	8	28	33	—	—	18	18	11,7	11,7	11,7	16,4
Ljusnans	—	—	0	—	65	33	19	60	—	—	—	—	16	7	5,9	10,7
Dalälvarnas	0	0	—	1	70	69	10	13	—	—	—	—	20	17	10,7	10,9
Wermländska	1	1	0	—	52	57	17	18	—	—	—	—	30	24	9,8	12,0
Mellansvenska	0	—	0	42	69	65	9	11	0	—	0	—	22	22	12,7	12,5
Sydvästra Sveriges ³	0	—	0	42	61	61	0	2	0	0	0	—	39	35	7,0	17,0
Sydöstra Sveriges ³	0	—	0	42	60	—	2	2	0	—	38	38	11,1	11,1	11,1	17,0
Samtliga föreningar	5	1	11	9	39	39	20	26	1	1	2	5	23	19	100	100

¹ Stockmätning.

² Fr o m verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, Sundsvalls VMF.

³ Fr o m verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, VMF Syd.

⁴ Inkl apteringsmätning.

Tabell T Den av virkesmätningsföreningarna stickprovsmätta volymens relativa andel av totalt inmätt kvantitet

Virkesmätningsförening	Avverkningssäsong					
	1963/ 64	1964/ 65	1965/ 66	1966/ 67	1967/ 68	1968/ 69
andel av totalt inmätt kvantitet i procent						
Norrbottens	25	54	56	63	70	82
Skellefteå ¹	25	48	61	69	—	—
Umeå ¹	10	51	55	58	70	73
Örnsköldsviks ¹	60	69	68	71	—	—
Ängermanälvens ²	40	42	52	63	63	—
Sundsvalls ²	26	32	34	48	55	73
Ljusnaus	—	10	13	17	19	60
Dalälvarnas	—	1	1	5	10	14
Wermåndska	—	2	8	8	17	18
Mellansvenska	—	—	6	6	9	13
Syd	—	—	—	—	—	4

¹ Under verksamhetsåret 1968/69 fusionerade till Umeå virkesmätningsförening.

² Fr o m verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, Sundsvalls virkesmätningsförening.

der framgår av tabell 29. Förutom de kostnader som redovisats i tabellen tillkommer kostnader för virkesredovisning och vissa arbeten i samband med mätningen som åvilar leverantören eller mottagaren.

Kostnadsjämförelser mellan olika föreningar bör göras med viss försiktighet, eftersom föreningarna arbetar under rätt olika förutsättningar i vad avser t ex virkets dimensions- och kvalitetssammansättning, medelvolym hos det inmätta virket, mätsätt (toppprotmätning — toppmätning) samt leveransförhållanden.

Virkesmätningsföreningarnas fält-, förvaltnings- och kontrollkostnader per m³f under 1968/69, som återges i tabell V, har beräknats med ledning av Virkesmätningsrådets årsredovisning. Förvaltnings- och kontrollmätningskostnaderna har inte kunnat fördelas på resp metod, varför tabellvärdena upptar genomsnittlig kostnad för hela den årligen inmätta kvantiteten. I tabellen ingår heller inte kostnaderna för virkesredovisning.

Den förhållandevis stora skillnaden i kostnad för mätning i fast mått mellan de norra

Tabell U Den av virkesmätningsföreningarna apteringsmätta volymens relativa andel av totalt inmätt kvantitet

Virkesmätningsförening	Avverkningssäsong				
	1964/ 65	1965/ 66	1966/ 67	1967/ 68	1968/ 69
andel av totalt inmätt kvantitet i procent					
Mellansvenska	1	2	2	2	1
Sydvästra					
Sveriges ¹	1	4	4	5	
Sydöstra					
Sveriges ¹	3	6	4	4	2

¹ Fr o m verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, virkesmätningsföreningen Syd.

Tabell V Virkesmätningsföreningarnas fält-, kontroll- och förvaltningskostnader kr/m³f ub år 1968/69

Virkesmätningsförening	Fältkostnader per mätmetod, kr/m ³ f				Kontrollkostnader ² samtliga mätmetoder kr/m ³ f	Förvaltningskostnader ² samtliga mätmetoder kr/m ³ f
	upp-räkn o UF-mätn	trav-mätn o TF-mätn	vägnings o VF-mätning	mätning i fast mått ¹		
Norrbottens	0,39	0,35	0,33	2,15	0,03	0,12
Umeå	0,61	0,32	0,15	1,97	0,03	0,16
Sundsvalls	0,99	0,50	0,51	2,10	0,05	0,15
Ljusnans	—	0,31	—	1,04	0,01	0,11
Dalälvarnas	0,33	0,27	—	1,24	0,01	0,15
Wermålska	..	0,83	—	1,86	0,12	0,18
Mellansvenska	..	30,77	—	31,21	0,01	0,17
Syd	41,24	0,50	—	1,55	0,07	0,23

¹ Stockmätning.

² Kostnaderna fördelade på totalt inmätt kvantitet.

³ Endast virke inmätt vid bilväg.

⁴ Apteringsmätning.

och södra föreningarna förklaras delvis av att volymen av såväl timmer som massaved i norra Sverige mäts i fast mått, medan mätningen i fast mått i övriga delar av landet endast omfattar sågtimmer med därav följande högre medelvolym. Dessutom tillämpas topprotmätning av massaved inom de norra föreningarna, vilken är både personal- och tidskrävande. De i kol »Travat mått» och »TF-mätning» införda kostnaderna är inte helt jämförbara med varandra, eftersom uppgifterna för norra Sverige avser genomsnittet för bågge metoderna, medan äremot uppgifterna för södra Sverige nästan uteslutande gäller mätning i travat mått.

Den nya virkesmätningslagen, som trädde i kraft 1 sept 1967, innebar en betydande liberalisering av virkesmätningen. Enligt denna lag skall virkesmätning, som avser sågtimmer av barrträd eller massaved och som skall ligga till grund för beräkning av vederlag för virket, utföras enl föreskrifter som skogsstyrelsen utfärdar. Den nya lagen ger större frihet än tidigare lagstiftning i vad avser enskilda överenskommelser om kvalitetsbedömning av försällda partier av sågtimmer och massaved. Bland nyheterna kan även nämnas

att mätning av massaved av lövträd hädanefter får utföras genom vägning utan dispensförfarande.

I samband med beslutad övergång till metriskt mättsystem har mätningsföreskrifterna reviderats vad gäller mättenheter. I övrigt är inga förändringar gjorda. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 sept 1970.

Under 1968 gav även Kungl mynt- och justeringsverket generell befrielse från justeringsplikt av elektroniska virkesmätningsredskap. Ett flertal redskap har redan tagits i bruk, främst för dimensionssortering vid ram-sågverk, men vissa framgångsrika försök har visat, att de elektroniska mätningsredskapen även bör kunna utnyttjas för bestämning av virkeslikvider för leveransvirke.

I och med igångsättningen hösten 1968 av det nya virkesredovisningssystemet för prisområdena III—V redovisas i stort sett allt virke, som mäts genom virkesmätningsföreningarna i landet, av Skogsbrukets datacentral (SDC). Den av SDC under verksamhetsåret 1968/69 redovisade kvantiteten 37,2 milj m³f utgör ca 68 % av den beräknade totalavverkningen i riket nämnda år.

SDC kommer fram till hösten 1970 att till-

lämpa till tre olika virkesredovisningsrutiner, nämligen Norra Sverige-rutinen inom prisområde II, Ljusnan-rutinen inom prisområde II och den s k AVS-rutinen inom prisområdena III—V. Antalet redovisningssystem kommer dock att reduceras från tre till två i samband med det nya system som har utarbetats gemensamt för prisområdena I och II med produktionsstart i september 1970.

Den ursprungliga registreringen av mätdata har skett antingen på pennstanskort eller på mätsedlar eller i automatiskt stansade hållremor.

Under året 1968/69 har SDC bedrivit försök med registrering av mätdata i blanketter avsedda för maskinell klartextläsning enligt den s k OCR-metoden (optisk läsning). Resultaten har visat sig så positiva, att optisk läsning av såväl maskin- som handskrivna sifferor kommer att tillämpas i vidgad omfattning inom ett flertal redovisningsrutiner.

Enligt Skogsbrukets datacentralers senaste verksamhetsberättelse anges följande genomsnittliga redovisningskostnader för olika år och prisområden:

Redovisningsår	Kostnad öre/m ³ f		
	Prisområde		
	I	II	III—V
1966/67	17,1	16,6	—
1967/68	20,9	22,5	—
1968/69	19,8	23,3	123,2

¹ Här till kommer avskrivningar för uppläggingskostnaden med 4,6 öre/m³f.

4. Flottning

Flottningen i allmänna flottleder ombesörjs av flottningsföreningar och regleras genom lagen från 19 juli 1919.

Årlig statistik rörande flottningsverksamheten har framställts sedan år 1921. Bearbetningen av statistiken, som tidigare skett inom kommerskollegium, har från och med redo-

görelseåret 1951 utförts inom skogsstyrelsen. Föreliggande redovisning följer de riktlinjer som uppdrogs i samband med insamling och bearbetning av 1967 års statistik.

De allmänna flottlederna inom riket hade 1969, såsom framgår av tabell 30, en sammanlagd längd av 19 961 km. Under 1969 minskade flottledernas längd med 3 737 km eller 15,8 %.

Under 1969 var den sammanlagda längden av de trafikerade flottlederna 8 412 km, d v s mindre än hälften av den befintliga flottledslängden.

Nedläggningen av flottleder, som tidigare i huvudsak avsåg mindre biflottleder, har under de sista åren även omfattat vissa huvudälvar. Flottningen i Ljusnan upphörde således under 1967, i Ljungan under 1968 och i Indalsälven och Lögde älvs 1969. Beträffande Dalälven och Skellefte älvs kommer flottningsverksamheten i dessa vattendrag att läggas ned i och med att 1970 års flottning avslutats.

Varje flottande — bolag, förening eller enskild person — är medlem i den flottningsförening eller de flottningsföreningar, inom vilkas verksamhetsområde deras gods flottas. Antalet flottande inom de olika flodområdena varierade under år 1969 från två till elva och uppgick, som tabell 30 visar, sammanlagt under året till 85 mot 126 året före.

Lösflottning och delvis buntflottning har under 1969 bedrivits av 21 flottningsföreningar. Under 1969 utfördes flottning av 26 och 1967 av 35 föreningar.

Avverkningsförhållandena under säsongen 1968/69 ansågs vara goda, beroende bla på det ringa snödjupet. Torkningsförhållandena för det avlastade virket var på grund av den ringa nederbörden i kombination med den höga värmen gynnsamma under senare delen av våren.

Snömängden var avsevärt lägre än föregående år i hela Norrlands inland och kustland med undantag för Norrbotten som hade något större snömängd än normalt. I södra

Norrland och mellersta och södra Dalarna var nederbördens av normal omfattning.

Under våren föll ringa eller på sina håll ingen nederbörd och snösmälningen kom igång senare än normalt och som en följd härav blev vårvoden måttlig. Den exceptio-nellt nederbördsfattiga sommaren medförde sedan vattenföringar, som var långt under de normala under hela flottningssäsongen, vilket medförde svårigheter för flottningen, vid i synnerhet slutrensningen i de flesta älvar. I norrländsälvarna kunde emellertid flottningen genomföras utan kvarläggande av virke.

Tillgången på arbetskraft var i allmänhet god för norrländsföringarnas vidkommande. För Dalälvens del samt för Klarälven konstaterades däremot brist på arbetskraft särskilt beträffande sorteringsarbetet. För flottningssäsongen träffade avtal innebar en höjning av tidslönen med 10,5 % och av ackordslönen med 1,5 %. Ackordspriserna på arbeten i samband med främst skiljning höjdes med 1,3—2,6 %. Ersättningarna för övertid, bortaliggning mm har höjts i motsvarande grad.

I nedanstående uppställning redovisas flottade kvantiteter av timmer och massaved 1922—66 som femårsmedeltal och 1962—69 dessutom varje år. Siffrorna avser tillsläppning av flottgods i milj m³f. Inom parentes har angivits flottgodsets andel i procent av beräknad total avverkning av ovan nämnda sortiment i landet.

1922—26	12,3	1962	11,3	(29)
1927—31	15,4	1963	10,0	(26)
1932—36	13,3	1964	9,8	(22)
1937—41	14,0	(57)	8,9	(20)
1942—46	11,4	(54)	8,0	(18)
1947—51	12,6	(49)	7,4	(15)
1952—56	12,0	(38)	6,4	(14)
1957—61	11,5	(33)	5,7	(12)
1962—66	9,6	(23)		

Av tablåns framgår att flottgodsmängden minskat mycket kraftigt under senare år — både i absoluta och relativta tal. Den främsta anledningen till denna minskning har varit

dels flottledsnedläggningarna, dels förskjutningen mot söder av avverkningarnas tyngdpunkt.

I tabell 31 redovisas tillsläppt kvantitet samt redovisat flottgods fördelat på olika sortiment under 1969 för de viktigaste flodområdena. Av den totala kvantiteten utgjorde sågtimmer inkl faner- och plywoodtimmer 23 %, granmassaved 39 % samt tallmassaved m m 38 %. År 1968 var resp andelar 23 %, 45 % och 32 %.

Under 1969 redovisades en flottgodsmängd på ca 6,0 milj m³f. Den redovisade flottgodsvolymen var 1969 ca 6 % mindre än motsvarande mängd 1968. Som kvarliggande i flottlederna redovisades år 1969 ca 439 000 m³f. Andelen kvarvarande virke i förhållande till den totalt redovisade uppgick således till 7,4 % år 1969 mot 6,4 % år 1968.

Flottningsföreningarnas kostnader under 1969 redovisas i tabell 33. Kostnadsutvecklingen under perioden 1956—69 för de kostnader som årligen totalt påförts flottningsverksamheten framgår av nedanstående tablå.

År	Totalt milj kr	Kr per m ³ f redovisat flottgods
1956	74,1	6,21
1957	81,0	6,20
1958	77,4	6,35
1959	66,1	6,76
1960	74,9	6,29
1961	77,5	6,70
1962	79,8	7,17
1963	73,7	7,47
1964	72,1	7,57
1965	69,4	7,75
1966	67,6	8,76
1967	63,4	8,57
1968	53,4	8,88
1969	47,5	8,52

Kostnaderna per redovisad volymenhet ökade under perioden 1956—1969 med drygt 40 %. Den största ökningen inträffade mellan åren 1965 och 1966 då den uppgick till inte mindre än 13 %. Liksom all annan skoglig

verksamhet har flottningen varit föremål för intensiv rationaliseringssverksamhet. Denna har onekligen varit framgångsrik, men de kraftigt stigande lönekostnaderna och minskat flottningsunderlag i älvarna har gjort att kostnaderna per redovisad volymenhet ändå stigit.

Av 1969 års totala kostnader, 47,5 milj kr, inkl. administration fördelade sig 49 % på flottning, 31 % på skiljning, buntning och dylikt samt 20 % på separatkostnader.

Från och med redovisningsåret 1967, då flottningsstatistikens utformning ändrades, fördelas kostnaderna för administration samt övriga indirekta kostnader proportionellt på flottnings-, skiljnings- och separata kostnader.

I tabell 32 redovisas antalet sysselsatta i

flottningsverksamhet under år 1969. Antalet anställda har, med utgångspunkt från den totala arbetstiden, omräknats till att gälla årsarbetare enligt Riksförsäkringsverkets normer.

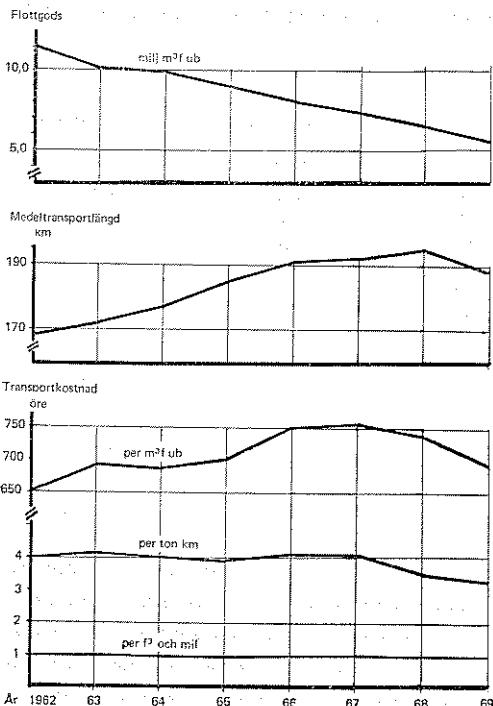
I intillstående diagram ges en översiktlig bild av flottningen under åren 1962–69. Av diagrammet framgår, att den tillsläppta flottgodsmängden minskat från drygt 11 milj m³f till 5,7 milj, medan medelflottningslängden ökat från 17 till 19 mil. Transportkostnaden i öre per tonkm har på grund härav varit nämligen konstant omkring 3,5–4 öre, trots ökningen av kostnaderna för utfloftning och skiljning per m³f från 6,50 kr till 6,76.

Vid beräkning av transportkostnaden har volymvikten hos flottningsgodset antagits uppgå till 0,85 ton per m³f. Kostnaden för flottning av f³ rundvirke en mil har i stort sett bibehållit sig oförändrad vid 1 öre under de senaste åren.

5. Järnvägstransporter

Den goda tillgången på för flottning lämpliga flottleder har inneburit att järnvägarna spelat en underordnad roll när det gäller rundvirkestransporter. Efter kriget har dock flottningen och även järnvägen fått vidkännas hård konkurrens från lastbilarna, som genom vägnätets utbyggnad och förbättring samt bilarnas allt större lastkapacitet successivt ökat sin andel av rundvirkestransporterna. Rationaliseringen av rundvirkestransporter i förening med de indirekta vinster som landtransporter av rundvirke visat sig medföra har under senare år lett till en allt snabbare nedläggning av flottleder. Inte blott lastbilstransporter har emellertid ökat utan även järnvägstransporterna såsom framgår av nedanstående tablå. De senare kan väntas öka ytterligare, när det nya systemet för landtransporter av rundvirke — för närvaraende i begynnelseeskedet i Ljungans, Indalsälvens och Dalälvens flodområden — byggs ut. Systemet innebär att rundvirket transpor-

Diagram 6 Tillsläppt flottgods, medelflottningslängd och transportkostnad (exkl kostnader för separatflottning) fördelad på den tillsläppta kvantiteten.

Transporter på järnväg av rundvirke, 1942—1969, 1 000 ton

År	Sågtimmer, stolpar etc ^{1, 2}	Massaved ²	Brännved, kolved o d ¹	Summa
31942—1946	431	356	2 859	3 646
1947—1951	425	908	542	1 875
1952—1956	340	1 040	61	1 441
1957—1961	172	797	10	979
1960	188	807	4	999
1961	159	1 146	5	1 310
41962	166	961	4	1 131
41963	190	871	3	1 065
41964	144	1 214	2	1 360
41965	136	1 456	3	1 595
51966	213	2 260	3	2 476
51967	239	2 548	3	2 790
51968	254	2 414	2	2 670
1969	248	2 860	2	3 110

¹ 1942—1951 härföres kolved till sågtimmer och stolpar.

² T o m 1959 samredovisades massaved och props.

³ Femårsmedeltal.

⁴ Exkl transporter till utlandet.

⁵ Korrigrade uppgifter.

teras från avläggen med lastbilar och från närområden med traktorekipage till omlastningsstationer. Från dessa förs de lastade järnvägsvagnarna till vissa stationer för ihopkoppling till slutna virkeståg, vilka sedan formas till fulla tågsätt vid större stationer, varifrån tågsätten förs till s k terminaler, där virket lossas från järnvägsvagnarna, sorteras och slutligen transporteras med lastbil till industrierna.

Med järnväg transporterades åren 1968

och 1969 resp 2,7 och 3,1 milj ton rundvirke. Som jämförelse kan nämnas att lastbilstransporterna verksamhetsåret 1965/66 uppgick till 34,3 milj ton rundvirke och flottningen åren 1968 och 1969 till ca 6,3 resp 5,7 milj ton. I ovanstående tabell redovisas järnvägstransporterade ton rundvirke under tiden 1942—1969. I tablåen härunder har sammantälts för åren 1966—1969 transportvikt, transportarbete, medeltransportlängd och fraktkostnader.

Transporter på järnväg av rundvirke 1966—1969

År	Vikt milj ton	Trans- port- arbete milj tonkm	Medel- trans- port- längd km	Fraktkostnad	
				milj kr	öre/ton- km
1966	2,5	686,9	277	42,0	6,1
1967	2,8	727,9	261	42,9	5,9
1968	2,7	667,9	250	45,1	6,8
1969	3,1	775,0	249	52,2	6,7

6. Lastbilstransporter

Skogsbruks motortransportkommitté har tidigare genomfört tre utredningar, »Biltransportutredning 1955», »Stickprovsundersökning om regionala förändringar i skogsbruks lastbilstransporter avseende lastbilsparkens kapacitet och transportprestationer åren 1961/62—1964/65» samt »Biltransportstudier 1966». En sammanfattnings av utredningarnas resultat finns redovisade i föregående årsbok.

Transportarbetet av rundvirke med lastbil på enskild väg har uppskattats i en stickprovsundersökning företagen av Skogsbruks motortransportkommitté. Körsträckan på enskild

väg har beräknats av skogsstyrelsen. De på enskilda vägar med lastbil transporterade kvantiteterna rundvirke har i undersökningen ansetts omfatta hela årsavverkningen. Transportarbetet har beräknats så att årsavverkningen, uppdelad på tre landsdelar, multipliceras med respektive medeltransportlängder. Dessa har beräknats från mätningar på kartor av stickprovsutvalda sträckor på enskilda vägar med uppdelning på landsdelar och vägkategorier.

Undersökningen omfattade åren 1964—1967 och resultaten (nedanstående tablåer) avser medeltal för dessa år.

Åverkning 1964—1967, medeltal

Landsdel ¹	milj m ³ sk	milj ton
Norra Sverige	21,1	16,2
Mellersta Sverige	16,4	11,2
Södra Sverige	23,1	16,4
Riket	60,6	43,8

Körsträcka på enskild väg, km

Landsdel ¹	med statligt underhålls- bidrag	utan statligt underhålls- bidrag	totalt
Norra Sverige	2,0	2,5	4,5
Mellersta Sverige	1,9	2,0	3,9
Södra Sverige	0,9	0,6	1,5

Transportarbete, milj tonkm

Landsdel ¹	med statligt underhålls- bidrag	utan statligt underhålls- bidrag	totalt
Norra Sverige	32	41	73
Mellersta Sverige	21	22	44
Södra Sverige	15	10	25
Riket	68	73	141

¹ Norra Sverige = Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län.
Mellersta Sverige = Gävleborgs, Kopparbergs, Värmlands och Västmanlands län.
Södra Sverige = Övriga län.

Skogsbruks motortransportkommitté har under 1970 börjat bearbeta en undersökning, som avser att fastställa strukturen hos den fordonspark som används för lastbilstransport av rundvirke. Grundmaterialet är inhämtat genom Forskningsstiftelsen Skogsarbeten och Svenska Åkeriförbundet och avser fordon som ägs av dessa organisationers medlemmar. Undersökningen ger därför ingen exakt bild över skogsbruks samlade lastbilspark. Av nedanstående tabeller framgår hur fordonskombinationerna har fördelat sig efter sam-

manlagt tillåten bruttovikt vid 10/16 tons bärighet samt efter totallängd, uppdelat på länsgrupper och för hela riket.

Över hälften av de undersökta fordonskombinationerna har en bruttovikt vid 10/16 tons axel och boggietryck på 36—41 ton. 18 % har mer än 46 ton tillåten bruttovikt. Noteras kan också att 40 % av kombinationerna har en totallängd mindre än 18 m medan 38 % är 20—24 m. En jämförelse med tidigare utredningar visar att såväl bruttovikt som totallängd har ökat.

**Fordonskombinationernas relativ
fördelning efter sammanlagd till-
läten bruttovikt vid 10/16 tons
bärighet**

Tillåten sammanlagd bruttovikt vid 10/16 tons bärighet i kg	Kombinationer med påhängsvagn %	Kombinationer med övrig släpvagn %	Samtliga %
≤ 36 099	2,1	1,3	3,4
36 100—41 199	7,4	45,1	52,5
41 200—46 299	0,7	25,4	26,1
≥ 46 300	1,1	16,9	18,0
Summa	11,3	88,7	100,0

**Fordonskombinationernas relativ
fördelning efter totallängd; redo-
visning såväl efter länsgrupper
som för hela riket**

Fordonslängd i meter	Länsgrupp I (BD, AC, Y, Z län) %	Länsgrupp II (S, W, X län) %	Länsgrupp III (övriga län) %	Hela riket %
—16	5	5	4	5
16—18	50	26	18	35
18—20	13	35	26	22
20—22	8	13	38	17
22—24	24	21	14	21
Summa	100	100	100	100

7. Fartygstransporter

Totalt transporterades under år 1969 i inrikesfart — enligt uppgifter från Statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik — 3 411 m³f obearbetat eller barkat virke (f å 5 807 m³f) d v s mindre än 0,01 % av den totala årsavverkningen.

8. Havsfloppning

Enligt Statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik hade år 1969 omkring 5,2 milj m³f rundvirke eller ca 93 % av det vid skiljeställena under året levererade godset transporterats i timmerflottar (buntade) till industri eller annan mottagningsplats. Av dessa 5,2 milj m³f

hade 2,0 milj m³f transporterats i timmerflossar inom samma tulldistrikt. Den övervägande delen av transportererna berör endast norrlandslänen. Dock transporterades år 1969 på detta sätt 0,8 milj m³f på Vänern. Av Sveriges import år 1969 av rundvirke från Finland havsflossades omkring 0,3 milj m³f.

II. Virkesförbrukning och skogsindustrins produktion

Virkesbalansutredningen framlade i december 1967 sitt betänkande »Virkesbalanser 1967» — mera detaljerad redovisning i Skogsstatistisk årsbok 1967. Utredningen hade enligt sina direktiv till uppgift att upprätta virkesbalanser »genom att sätta för olika skogsötselprogram framräknade avverkningskvantiteter i relation till förädlingsindustriernas råvarubehov vid förutsatt kapacitet m m».

Avverkningsberäkningarna har grundats på skogstillståndet i riket, sådant det registrerats vid den tredje riksskogstaxeringen under åren 1953—1962. Målet för utredningens arbete har varit att ange storleken och beskaffenheten av det virkesutfall som kan förväntas vid en viss bestårdsbehandling, skogsskötselmodell, karakteriserad av ett visst gallringsprogram och ett visst slutavverkningsprogram.

Resultatet av utredningens avverkningsberäkningar framgår av nedanstående tablå.

Inför det förestående arbetet med 1970 års långtidsutredning har skogshögskolan på uppdrag av jordbruksdepartementet presenterat nya avverkningsberäkningar grundade på 1964—1968 års taxeringar. Provytorna från dessa taxeringar har kuberats med samma kuberingsstal som användes i virkesbalansutredningen. För att eliminera effekten av den ökningstrend beträffande kuberingsstalen, som med tiden gör sig gällande, har företagits en områdesvis och dimensionsklassvis juste-

Beräknad möjlig avverkning, milj m³sk per år (endast skogsmark) avseende perioderna 1958—77 (norra Sverige) och 1958—67 (södra Sverige).

Gallringsalternativ	Slutavverkningsalternativ a	Slutavverkningsalternativ b	Slutavverkningsalternativ c
G 1	67,8	74,4	80,0
G 2	66,5	73,4	79,9
Medeltal (procent)	67,1 (91)	73,9 (100)	79,9 (108)

Not. Slutavverkningsalternativ

- a: liten slutavverkningsareal under de närmaste decennierna.
- b: medelalternativ under de närmaste decennierna.
- c: stor slutavverkningsareal under de närmaste decennierna.

Gallringsalternativ

- G 1 (konventionell) gallring
- G 2 (15—25 % högre) skiljer sig i fråga om gallringsstyrkan, d v s uttagets storlek i förhållande till beständets virkesförråd omedelbart före gallringen och tidsintervallet mellan gallringarna.

ring av nivån med ledning av de tre sista taxeringarsårens provträd. En viss del av den förrädsökning, som konstaterats i förhållande till virkesbalansutredningens resultat, sammanknägs således med en höjning av kuberingsstalen. Den ökning av skogsmarksarealen som likaledes redovisats sammanknägs väsentligen med en viss glidning i bedömningen av ägoslag och i mindre utsträckning med överföring av mark från åker till skog. Även detta förhållande gör att jämförelserna med virkesbalansutredningen måste ske med en viss försiktighet.

Förutsättningarna för den nya avverkningsberäkningen överensstämmer i stort med dem som tillämpades vid utarbetandet av SOU 1968: 9, Virkesbalanser 1967. Förutom de i denna utredning utnyttjade slutavverkningsalternativen a, b och c har ytterligare ett alternativ d införts som innebär större årliga slutavverkningsarealer än den tidigare beräkningens alternativ c. Det nya alternativet d bör närmast ses som ett program som kan

Total bruttoavverkning enligt olika avverkningsalternativ inom industriområden.
Mättenhet: 1 000 m³sk per år

Industriområde	Virkesbalansutredningen 1967				Avverkningsberäkningen 1969							
	1953–62 avverkning, alternativ areal 1 000 ha				1964–68 areal 1 000 ha gränser per				avverkning, alternativ			
	a	b	c	d	1.1.1969	1.1.1953	a	b	c	d		
I a	7 159	11 687	13 110	14 353	7 393		10 860	13 040	15 350	16 570		
I b	3 823	10 014	10 929	11 577	3 986		8 410	10 020	11 690	12 530		
I	10 982	21 701	24 039	25 930	11 379		19 270	23 060	27 040	29 100		
II	1 786	4 915	5 427	5 857	1 807		4 250	5 100	5 960	6 420		
III	3 414	11 590	12 725	13 750	3 485	3 481	9 920	11 570	13 220	14 000		
IV a	1 999	8 547	9 220	9 798	2 123	2 106	8 270	9 330	10 400	11 460		
IV b	957	4 338	4 723	5 165	1 083	1 100	4 570	5 130	5 670	6 210		
IV	2 956	12 885	13 943	14 963	3 206	3 206	12 840	14 460	16 070	17 670		
V	1 027	4 639	5 094	5 452	1 105	1 109	4 480	5 020	5 560	6 100		
VI	2 664	12 091	13 164	14 065	2 765		12 770	14 250	15 920	17 470		
Summa	22 829	67 821	74 392	80 017	23 747		63 530	73 460	83 770	90 760		

vara tillämpligt, om avsikten är att under en period om 10 à 20 år sänka virkesförrådet till att svara mot en kortare genomsnittlig omloppstid än den som hittills varit aktuell. Med hänsyn till den begränsade tid som stått till förfogande för beräkningsarbetet har endast ett gallringsalternativ tillämpats. Detta svarar närmast mot virkesbalansutredningens alternativ G 2.

Beräkningen av avverkningsvolymerna redovisas i ovanstående tabell, som även för jämförelse återger motsvarande avverkningskvantiteter enligt virkesbalansutredningen samt de arealer skogsmark som legat till grund för de båda beräkningarna. Arealuppgifterna avser länsindelningen per 1.1.1953 i virkesbalansutredningen och per 1.1.1969 i den nya beräkningen.

1. Sågverksindustrin

Den år 1966 i Statistiska centralbyråns regi utförda allmänna sågverksinventeringen, redovisad i »Sågverk 1965», Statistiska meddelanden nr I 1966: 57, har behandlats i föregående årsböcker. Någon ny motsvarande in-

ventering har inte företagits, varför följande resultat från inventeringen må uppervas.

En strukturrationalisering av betydande mätt har på senare tid präglat sågverksrörelsen. Antalet sågar i drift minskade totalt mellan år 1958 och 1965 med 32 % samtidigt som totalproduktionen av sågat virke i landet ökade med 26 %. Medelproduktionen per verk och år steg under jämförelseperioden från ca 260 till 485 std. Nedanstående tablå — barrvirkesproduktion i 1 000 std — visar den sedan länge pågående successiva förskjutningen mot söder av sågverksindustrins produktion.

För att belysa sågverksindustrins strukturförändringar efter 1965 års sågverksinventering har Sågverkens Riksförbund 1968 gjort vissa bedömningar av sågverksindustrins produktionsförhållanden inom olika landsdelar. Enligt dessa bedömningar torde medelproduktionen nämnda år uppgå till 500 std per sågverk. Av landets 3 500 i drift varande sågar uppskattades 2 500 vara husbehovssågar med så begränsad produktion att de inte nämnvärt påverkade trävarumarknaden. De återstående 1 000 sågverken bedömdes ur pro-

	1953		1958		1964		1965	
	1 000 std	%						
Norrland	545	36	571	34	650	32	678	31
Svealand	453	29	517	30	600	30	622	29
Götaland	538	35	622	36	757	38	863	40
Hela riket	1 536	100	1 710	100	2 007	100	2 163	100

duktions- och lokaliseringssynpunkt ha följande struktur och sammansättning. I jämförande syfte har även medtagits motsvarande uppgifter från sågverksinventeringen 1958.

Av tablån framgår bl a att mellan 1958 och 1968 har sågwerk, vilkas årliga produktion överstiger 300 std, ökat sin andel av totalproduktionen från 80 % till 95 %.

Totalproduktionens fördelning på ägarkategorier 1968 har av Sågverkens Riksförbund bedömts vara följande

enskilda köpsågwerk	55 %
skogsbolagens sågwerk	32 %
skogsägarkooperationens	
sågwerk	7 %
statens sågwerk	6 %

Strukturen hos den tekniska utrustningen — sågverkstypen — bedöms av Sågverkens Riksförbund inte ha undergått någon större förändring under 10-årsperioden. Cirkelsågarna skattades antalsmässigt vara domine-

rande. Ramsågarna anses utgöra endast 14 % av antalet medan deras produktion anses uppstå till ca 60 % av totalproduktionen. Bandsågarnas produktion uppges bara utgöra några procent av totalproduktionen.

Den tekniska utvecklingen inom sågverksindustrin är f n mycket snabb. Genom intensivt forsknings- och utvecklingsarbete har såväl ramsågarnas som klingsågarnas prestanda kraftigt förbättrats. Vid ett fullt modernt sågwerk beräknas arbetsinsatsen idag till 1 3/4 à 2 timmar per m³ sågad vara.

Under senare år har utrustningen vid i synnerhet de större sågverken kompletterats med en sidoordnad klentimmerlinje för sågning av stockar med upp till 7 à 8" toppdiameter.

En teknisk nyhet inom den svenska sågverksindustrin är reduceringsmaskinen, vars syfte är att öka produktiviteten vid sågning genom direkt upparbetning till flis av de delar av stocken som inte går att utnyttja vid försågning. Vid 1969 års utgång beräknas

Struktur- och lokaliseringsförhållanden hos sågwerk med årlig produktion överstigande 300 std åren 1968 och 1958.

Landsdel	Produktion std per år					
	300—1 000	1 000—5 000	5 000—10 000	> 10 000	Summa 1968	Summa 1958
procentuell andel av totalproduktionen						
Norrland	2	4	2	10	18	20
Svealand	3	13	7	13	36	35
Götaland	10	23	6	2	41	25
Riket 1968	15	40	15	25	95	—
Riket 1958	20	30	10	20	—	80

6—7 block- eller cylinderreduceringsmaskiner var installerade vid olika sågverk. Under 1970 kommer den första Chip-N-Saw-maskinen att tas i bruk i Sverige. Genom denna maskinlösning kan profilreducering och sågning utföras i en maskin.

Torkning i torkhus, som för 10 år sedan endast omfattade ca 5 %, bedömdes 1969 uppgå till ca 40 % av rikets totalproduktion av sågad vara.

För att förbättra distribution och marknadsföring av sågade varor har under senare år såväli nybyggda som äldre verk utrustats med anläggningar för paketering av virke. Enligt Svenska Trävaruexportföreningens statistik utlastade dess medlemsföretag ca 20 000, 110 000 och 290 000 std paketerat virke under 1966, 1967 resp 1968. Kvantiteten längdpaketerat virke resp är uppges till ca 20 000, 45 000 och 90 000 std.

För att få tillgång till moderna och avancerade anläggningar för sortering, torkning och paketering samt för att möjliggöra en rationell marknadsföring av den sågade varan har i södra Sverige ett flertal sågverk gått samman och under året låtit bygga upp landets första träterminal. Ytterligare tre terminaler är under byggnad.

Sågverksindustrins kapacitet utökades kraftigt under 1969. Bland nybyggnaderna kan nämnas Skogsägarnas Industri AB:s ramsågverk i Kisa och Skogsägarnas Vänerindustrier AB:s ramsågverk i Billingsfors med en bedömd kapacitet vid tvåskifts drift av ca 36 000 stds/år. Utbyggnader har under året slutförts vid bl a ASSI:s sågverk i Valåsen, från 12 000 till 17 000 stds/år.

I tabell 37 redovisas länsvis produktionen av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1968. Redovisningen avser dels i industristatistiken ingående arbetsställen med minst fem personer sysselsatta och dels samtliga sågar enligt SCB:s beräkningar. Sågar med minst fem personer sysselsatta svarade för 90 % av 1968 års totala barrvirkesproduktion. Produktionen av sågade varor av barrträ vid i

industristatistiken ingående arbetsställen var 1968 2,04 milj std mot 1,92 milj std 1967, alltså en ökning med 6,3 %. Produktionen vid samtliga sågar uppgick till 2,26 milj std mot 2,14 milj std året innan, dvs en ökning med 5,3 %.

Förbrukningen av barrsågtimmar för 1968 års produktion av sågade varor av barrträ vid i industristatistiken ingående arbetsställen, redovisad i tab 36, uppgick till 18,2 milj m³ ub.

Lövvirkesproduktionen vid sågverken ökade 1968 till 30 600 std (f å 29 700 std) vid i industristatistiken ingående arbetsställen och till 52 800 std (f å 49 500 std) vid samtliga sågar.

Timmeråtgången för 1968 års lövvirkesproduktion vid i industristatistiken ingående arbetsställen uppgick till 215 000 m³f (f å 264 000 m³f).

Trävaruförsäljningarna för leverans 1969 kännetecknades alltför den tidiga starten på hösten 1968 fram till hösten 1969 av en sällsynt livlig aktivitet både på export- och hemmamarknaden. Denna efterfrågeutveckling gjorde det möjligt för sågverken att fullfölja en eftersträvad reduktion av sina färdigvarulager. Av preliminära data ur den årliga lagerstatistiken att döma skulle lagerminskningen av sågade och hyvlade barrträvaror sammanlagt ha varit ca 60 000 std.

Enligt SCB:s preliminära, på månadsstatistik baserade uppgifter om sågverksproduktionen uppgick denna 1969 för barrträ till 2,44 milj std, tabell 38, innebärande att 1968 års rekordkvantitet — framräknad enligt snabbstatistiken — överskred med 2 %. Produktionen av sågade varor av lövträ 1969 uppgick — enligt ovan angiven källa — till 54 300 std (f å 55 100 std).

I efterföljande tablå redovisas totalbalans för sågade trävaror 1963—1968. Uppgifterna rörande produktion, import och export har hämtats ur SCB:s officiella statistik samt uppgifterna rörande lagerförändringar ur konjunkturinstitutets höstmeddelanden för

**Totalbalans för sågade trävaror
1963—1968**

År	Produk- tion	Import	Export	Lager- förändr	Inhemsk förbrukning
				1 000 std	1 000 std
1963	1 880	50	1 044	— 79	965
1964	2 057	48	1 203	+ 24	878
1965	2 209	52	1 134	+120	1 007
1966	2 134	39	1 073	+ 78	1 022
1967	2 185	33	1 190	+ 26	1 002
1968	2 312	40	1 369	— 65	1 048

resp år. Den inhemska förbrukningen har erhållits som restpost mellan värdena för produktion och import samt export och lagerförändringar.

Totalbalansen för 1969 har inte medtagits i tablån med hänsyn till att 1969 års uppgifter rörande produktionen ännu inte är slutgiltiga. Vid tidigare jämförelser har det nämligen kunnat konstateras att SCB:s prelimi-

nära uppgifter om sågverksproduktionen i betydande omfattning visat avvikelse från den slutgiltiga beräkningen.

I det följande lämnas resultat från utredningen »Operation MUST» (Marknadsundersökning Sågade Trävaror) beställd av AB Sågverksintressenter med bidrag från Svenska Sågverksföreningars Riksförbund och finansdepartementet och publicerad i »Trämarkna-

**Leveransstruktur   år
1967, 1 000 std sågade
barrträvaror**

Köpare	Säljare				
	Såg- verk	Gros- sist	Detaljist	Importör	Samtliga
Mellanhanden					
Grossist	266	2	—	3	271
Detaljist	199	49	12	10	270
Hemmarknaden					
Byggindustri m m	184	2	176	—	362
Träindustri	307	62	22	2	393
Övrig industri	10	2	5	—	17
Allmänheten	5	—	56	—	61
Summa hemma- leveranser	(971)	(117)	(271)	(15)	833
Export	1 032	154	—	—	1 186
Summa leverans	2 003	271	271	15	
Lagerändring	+ 32	—	— 1		
Produktion:	2 035				

Anm: De i utredningen ingående företagen indelas i sex kategorier, tre storleksklasser och sex regioner. De sex kategorierna var följande: sågverk, grossister, trä- och byggmaterialhandlare, (dvs detaljister), träförädlingsindustrin, bygg- och anläggningsindustrin (kallad byggindustrin) samt övrig industri.

den i Sverige» utgiven 1969. Undersökningen var baserad på ett slumpmässigt urval av företag och syftet var att vinna bättre känneedom om den svenska trävarumarknaden. Med trämarknad menas enligt publikationen det sätt som sågade trävaror distribueras till byggföretagen, träindustrin samt övriga konsumenter direkt eller genom förmedling av agenter, grossister och detaljister. Undersökningen behandlar endast barrvirke och enligt densamma utgör producenter, mellanhänder

och träanvändande industrier i landet över 10 000 företag med växlande storlek, struktur och integrationsförhållanden.

Enligt utredningen medför den svenska sågverksstrukturen att totalproduktionen relativt smidigt anpassar sig till efterfrågan och priser genom att de mindre sågverken ökar respektive minskar sin produktion. Lageruppgögnaden t o m 1967 förklaras av en tendens till mindre men snabbare affärer, möjliga tack vare transportteknikens utveckling. La-

Regionsbalanser år 1967. Leveranser av sågade barrträvaror, 1 000 std

	Regioner ¹						medeltal resp summa
	1	2	3	4	5	6	
Total leverans från sågverken	256	297	300	412	676	62	2 003
Sågverkens exportleverans	150	201	172	220	260	29	1 032
Aterstår leverans till hemmamarknaden	106	96	128	192	416	33	971
d:o i % av regionens totalleverans	41	32	43	47	62	53	48
d:o i % av regionens totalkonsumtion	166	213	83	121	117	60	117
Sågverkens leverans till egen region	+ 75	+ 43	+102	+155	+330	+32	+ 737
d:o i % av regionens konsumtion	117	96	66	97	93	58	88
Tillkommer från annan region ²	—	+ 8	+109	+ 48	+ 57	+53	+ 275
Avgår leverans till annan region ³	— 7	— 3	— 7	— 2	— 7	0	— 26
Avgår grossistens export	— 4	— 3	— 51	— 42	— 24	—30	— 154
Regionens totalkonsumtion	64	45	154	159	356	55	833
Regionens totalkonsumtion i % av totalleverans	25	15	51	39	53	89	42

¹ De fem största regionerna överensstämmer i stort med indelningen i vedertagna industriområden.

1 = Norrbottens och Västerbottens län.

2 = Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län (utom Gästrikland).

3 = Stockholms stad och län, Uppsala, Västmanlands och Kopparbergs län (jämte Gästrikland).

4 = Göteborgs och Bohus, Älvsvärds, Skaraborgs, Värmlands och Örebro län.

5 = Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge och Hallands län.

6 = Kristianstads och Malmöhus län.

² Inkl import.

³ Från detaljist.

gerhållandet har därigenom mer och mer övergått till producentlandet.

Köpar- och säljarsituationen år 1967 framgår av tablån nederst sid 90. Kvantiteterna inom parentes innehåller viss dubbelredovisning av leveranser.

Enligt utredningens kommentarer utgjorde hemmamarknaden 1967 alltså 833 000 std sågade trävaror, varav sågverken sålde 506 000 std (127 000 std förmedlade av agenter) eller över 60 % direkt till industrierna. Grossisterna förmedlade totalt 268 000 std, varav 154 000 std till export och 117 000 std för hemmamarknaden dvs 14 % av dess behov. Detaljisterna slutligen tog hand om 270 000 std eller 32 % av hemmamarknadens behov. I övrigt visar tabellen av vilka byggindustrin, träindustrin o s v framför allt köper.

Leveranser av sågade trävaror inom olika regioner redovisas i tablån sid 91.

Enligt nämnda tablå har region 5 den högsta totala leveransvolymen, 676 000 std, och den högsta marknadsandelen, 62 %. De interregionala leveranserna är omfattande och enligt tabellen passerar 260 000 std (skillnaden mellan sågverkens leveranser till hemmamarknaden och till egen region inkl sågverkens leveranser till annan region) regiongränsen — sammanräknat över hela distributionskedjan.

Regionens sågverksleveranser till hemmamarknaden jämfört med regionens konsumtion visar att regionerna 1, 2, 4 och 5 kvantitetsmässigt skulle klara sig själva, medan dock regionerna 3 och 6 skulle vara tvungna antingen att skaffa 17 resp 40 % från annan region eller också att minska sin export. Sågverkens leveranser till den egna regionen var för hela landet i medeltal 88 % av konsumtionen med regional variation från 58 till 117 %. Enligt utredningens kommentarer till tablån är det svårt att ange den verkliga självförsörjningsgraden, eftersom en del av leveranserna till regionen går ut via grossist och detaljist till utlandet och annan region.

Den sista raden i tablån kan sägas ge en bild av den regionala industrins tillvaratagan de av egna råvarutillgångar.

2. Tryckimpregnering av virke

Impregnéringsindustrin i Sverige expanderade kraftigt under 1950-talet, varefter en viss nedgång i totalkvantiteten impregnerat virke under slutet av 1950-talet och början av 1960-talet kunde noteras. Denna nedgång var en direkt följd av det genom det impregnade virkets längre hållbarhet minskade behovet av impregnade sliprar och stolpar. Däremot har impregneringen av sågade varor ökat starkt under en lång period, särskilt under 1960-talet. Under den senaste tioårsperioden har dena impregnéringskvantitet mer än tredubblats. För närvarande impregneras ca 2 gånger mera sågat virke än sliprar och stolpar tillsammans. Diagram 7 visar impregnade kvantiteter sliprar, stolpar och sågat virke 1950—1969.

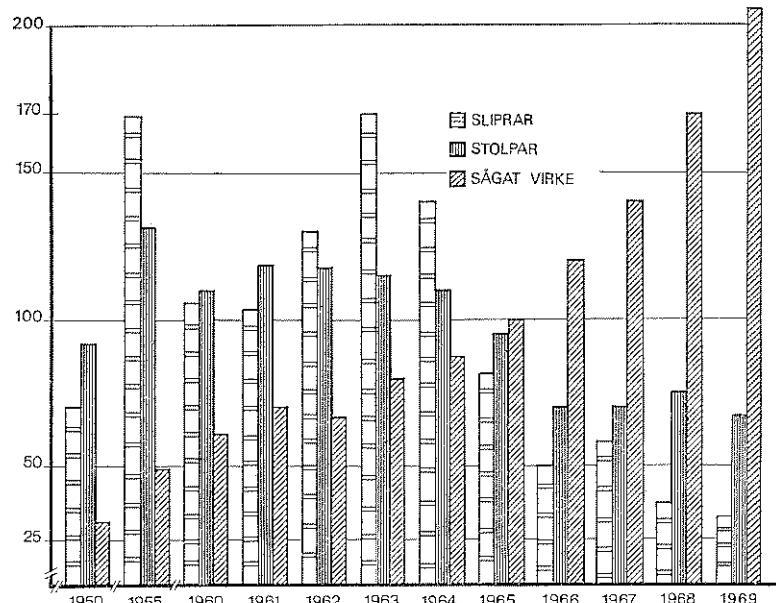
I Sverige tryckimpregnades ca 304 990 m³ virke under 1969 (få 291 800 m³). Av detta förbrukades 96,5 % inom landet och 3,5 % exporterades. Vid statliga verk impregnades 15,5 % och vid privata verk 84,5 % av totalkvantiteten. Sliprar utgjorde 11 %, stolpar 21 %, sågat virke 67 % och stängselstolpar 1 % av den totala kvantiteten. Beträffande olika impregnéringsmedel impregnades 23,7 % med kreosotolja, 72,8 % med vattenlösliga saltmedel och 3,5 % med oljelösliga impregnéringsmedel.

Jämfört med föregående år har den totala impregnéringskvantiteten ökat med drygt 4 %, slipersimpregneringen minskat med knappt 15 %, stolpimpregneringen minskat med ca 20 % och impregneringen av sågade varor ökat med drygt 19 %.

3. Faner- och plywoodindustrin

På grund av omläggning av industristatistiken kan 1969 års produktionsuppgifter inte redovisas. Med ledning av »Virkesbalansut-

Diagram 7
Impregnerade sliprar,
stolpar och sågat vir-
ke 1950—1969

redningen 1967» har skogsstyrelsen därför skattat industrienens totala produktion till 56 000 ton (f å 54 900 ton).

Produktionen av plywood (kryssfaner) av barr- och lövträd 1968 blev 26 600 ton (f å 27 300. För lamell- och skiktträ redovisas 15 100 ton 1968 exklusive snickeriprodukten lamellgolv.

Av enkelfaner tillverkades 1968 ca 13 200 ton (f å 13 400 ton), varav nära tre femtedeler var av utländska trädstag.

Den totala råvaruförbrukningen 1969 vid samtliga faner- och plywoodfabriker med minst fem sysselsatta har av skogsstyrelsen skattats till ca 183 000 m³f ub.

4. Massaindustrin

Den återhämtning i efterfrågan på massa som satte in under början av 1968 — efter den stagnerande utvecklingen under 1966 och 1967 — var så exceptionellt stark att mot slutet av 1969 uppstod t o m brist på vissa masakvaliteter. Inom den svenska massaindustrin

steg kapacitetsutnyttjandet successivt och var vid utgången av året mycket högt.

Enligt SCB:s preliminära redovisningar ur den årliga industristatistiken ökade produktionen av mekanisk massa med ca 140 000 ton och uppgick vid årets slut till ca 1,4 milj ton. Produktionen av blekt sulfatmassa ökade med ca 300 000 ton eller med ca 17 %. Likaså ökade produktionen av oblekt sulfat med ca 100 000 ton, motsvarande 5—6 % ökning i förhållande till 1968 års produktion. Som en följd av fabriksnedläggelser minskade dock produktionen inom de båda sulfitsektorerna. Likaledes minskade produktionen av dissolvingmassa med ca 60 000 ton från 417 000 ton 1968 till 366 000 ton 1969 på grund av nedläggningar av industrienheter samt övergång till produktion av blekt sulfit.

Totalproduktionen av massa — samtliga kvaliteter sammantagna — beräknades vid 1969 års slut uppgå till ca 7,4 milj ton innebärande en produktionsökning på ca 6 % i förhållande till 1968 års totalproduktion.

Den kraftigt stegrade aktiviteten i den

Produktion av massa, 1 000 ton torrvikt

År	Mekanisk massa	Halvke- misk massa	Sulfitmassa		Sulfatmassa		Summa
			blekt	oblekt	blekt	oblekt	
1960	1 085	63	1 146	778	699	1 228	4 999
1961	1 144	77	1 180	813	745	1 311	5 270
1962	1 099	76	1 104	729	858	1 260	5 126
1963	1 141	94	1 201	694	1 069	1 476	5 675
1964	1 220	131	1 375	765	1 258	1 615	6 364
1965	1 276	147	1 431	775	1 354	1 693	6 676
1966	1 278	149	1 339	728	1 372	1 675	6 541
1967	1 188	163	1 418	675	1 613	1 788	6 845
1968	1 293	180	1 306	620	1 781	1 811	6 991
1969	1 435	200	1 196	591	2 103	1 913	7 438

svenska pappersindustrin beräknas ha medfört en ökning av massaleveranserna på den svenska marknaden från ca 3,4 milj ton 1968 till ca 3,8 milj ton 1969. Lagren, som under 1969 avtappades för andra året i följd, beräknades vid utgången av 1969 motsvara endast ca 4 % av årsproduktionen, vilket var den lägsta lagernivå som noterats under 1960-talet.

I ovanstående tablå redovisas de senaste tio årens massaproduktion i 1 000 ton torrvikt; s k dissolvingmassa ingår från 1966 helt i blekt sulfitmassa (tidigare uppdelat på blekt sulfit- och blekt sulfatmassa).

Länsuppgifter för 1968 om produktion och antal fabriker samt motsvarande uppgifter för 1967 och 1969 utan länsuppdelning återfinns i tabell 39. Under 1969 har Stora Kopparbergs AB:s sulfitfabrik i Ställdalen med en årsproduktion av ca 30 000 ton nedlagt driften. Produktionen av halvkemisk massa har under året utökats genom Norrlands Skogsägares Cellulosa AB:s anläggning av en

s k NSSC linje vid Dynäs Fabriker. Kapaciteten vid denna linje har uppgetts till 220 dygnston.

Rottneros AB har under året byggt ut sin fabrik i Rottneros med en anläggning för tillverkning av s k raffinmassa, som till skillnad från slipmassa framställs av flis i skivraffinatorer. Den årliga produktionen har beräknats uppgå till 50 000 ton/år.

Rundvirkesåtgången för 1969 års produktion uppgick (tabell 36) preliminärt till 26,6 milj m³f ub varav 4,5 milj m³f ub lövved. Härutöver förbrukades 12,3 milj m³s sågverksflis, 329 000 m³t ribb och bakaved och 443 000 m³s diverse avfall. Totala virkesåtgången år 1969 motsvarade ungefär 31,6 milj m³f ub.

5. Träfiberskiveindustrin

Träfiberskiveindustrin koncentrerades från tiden för dess introduktion på den europeiska marknaden i slutet av 1920-talet till de Skan-

År	Antal enheter per storleksklasser efter produktion i 1 000 ton/år					Årlig produktion i ton
	<25	25–50	50–75	75–100	>100	
1950	13	2	—	—	—	274 000
1955	7	7	3	—	—	429 000
1960	6	5	3	2	1	614 000
1969	3	3	5	1	2	728 000

dinaviska länderna och här i första hand till Sverige. Strukturen inom den svenska träfiberskiveindustrin har under 1950- och 1960-talen haft följande utveckling, se föreg. sida.

Träfiberskiveindustrins produktion har sålunda mer än fördubblats från 1950 till 1969, medan antalet produktionsenheter under samma tid minskat från 15 till 14. Den genomsnittliga kapaciteten per enhet har mer än fördubblats från ca 20 000 ton 1950 till ca 55 000 ton 1969.

Produktionen av hårda träfiberskivor har ökat från ca 220 000 ton 1950 till ca 650 000 ton 1969. Deras andel av totalproduktionen har ökat från ca 80 % 1950 till ca 88 % 1969. Produktionen av porösa träfiberskivor har ökat med ca 60 % från 1950 till 1969.

Länsuppgifter för 1968 om produktion och antal fabriker återfinns i tabell 39. De senaste årens produktion framgår av följande tal (1 000 ton).

1964	701	1967	699
1965	741	1968	735
1966	685	1969	728

Virkesförbrukningen 1969 uppgick preliminärt (tabell 36) till 510 000 m³f ub rundvirke, 1,9 milj m³s sågverksflis, 420 000 m³t ved av ribb och bakar samt 1,9 milj m³s diverse avfall, mest sågspån. Totala förbrukningen motsvarar 2,2 milj m³f ub.

6 Spånskiveindustrin

Industrin introducerades i Sverige i slutet av 1950-talet. Produktion och konsumtion har alltsedan dess visat en aktningsvärd stegring, drygt 15 % årligen.

Under de senaste fem åren har en kraftig utbyggnad av tillverningskapaciteten ägt rum hos flera av de svenska spånskiveindustrierna. Av tablån nedan framgår de aktuella kapacitetsförhållandena vid landets 12 spånskiveenheter. Den totala produktionskapaciteten bedömdes 1969 uppgå till 450 000

m³. Fabriksenheternas fördelning på olika kapacetsklasser nämnda år var följande.

Arlig kapacitet m ³	Antal enheter
<5 000	1
10 000—	2
20 000—	2
30 000—	2
40 000—	1
>50 000	4

Årsproduktionen av spånskivor bedöms enligt Svenska Spånskiveföreningen ha ökat från 285 000 m³ (173 000 ton) 1968 till 333 000 m³ (232 000 ton) 1969 dvs med ca 17 %.

Den svenska förbrukningen av spånskivor beräknades 1969 uppgå till 23,5 kg per capita. Våra största konsumenter av spånskivor — tillverkade inom landet — har enligt Svenska Spånskiveföreningen varit byggnadsindustrin med 60—70 % och möbelindustrin med 25—30 % andel av 1969 års marknad.

Råvaruåtgången har beräknats uppgå till ca 2,1 m³f ub per ton varav ca 80 % antas utgöra barr- och lövmassaved i ungefär lika förhållanden och resten av biprodukter från sågverk och fanerfabriker. Den totala rundvirkesåtgången för 1969 års produktion har sålunda beräknats uppgå till ca 390 000 m³f ub rundvirke och ca 100 000 m³f ub biprodukter.

7. Pappers- och pappindustrin

Den fortsatt höga tillväxttakten i efterfrågan på papper i framför allt Västeuropa ledde till en kraftig produktionsökning inom den svenska pappers- och pappindustrin under 1969. Trots mycket stora tillskott i produktionskapacitet under senare delen av 1968 och början av 1969 medförde den höga produktionstakten ett successivt stigande kapacitetsutnyttjande som vid utgången av 1969 var mycket högt.

Trots en uppgång under 1968 med drygt

Produktion av papper och papp vid pappersbruk, 1 000 ton

År	Tidnings- papper ¹	Annat tryck- och skrivpapper ej kriteriat ²	Annat papper och papp, ej vidare bear- betade ³	Annat papper eller papp ⁴	Summa
1960	570,6	259,8	1 153,9	189,1	2 174,2
1961	613,7	274,5	1 143,5	220,3	2 252,0
1962	632,6	296,3	1 118,0	224,3	2 271,2
1963	606,8	352,2	1 512,5	252,2	2 723,7
1964	652,5	353,3	1 669,6	288,2	2 963,6
1965	667,3	336,4	1 800,6	351,4	3 155,7
1966	675,8	339,2	1 822,8	377,9	3 215,7
1967	682,1	344,7	1 891,9	374,1	3 292,8
1968	791,9	388,5	1 960,5	481,8	3 622,8
1969	918,2	422,2	2 226,0	546,6	4 113,0

Följande varunummer är uttryckta enligt Brüsselnomenklatur.

¹ 48.01.11 (641.1). ² 48.01.17—21. ³ 48.01.22—90. ⁴ 48.02-48.07 (exkl 48.05.100 enkelwell och 48.07.900).

10 % fortsatte produktionen av papper och papp att öka 1969 i än högre takt eller med drygt 13 %. Totalproduktionen papper och papp för året blev 4 113 000 ton eller 490 000 ton större än under 1968. Produktionen av tidningspapper ökade med ca 16 % till ca 918 000 ton vid 1969 års slut. Övriga kvaliteter som redovisat betydande produktionsökningar från 1968 till 1969 är bl a korruge-ringspapper för wellpapp som ökat från 182 000 ton till 279 000 ton och kraftpapper från ca 845 000 ton till ca 1 000 000 ton.

Konsumtionen i Sverige av papper och papp beräknades under året ha stigit med ca 135 000 ton till totalt ca 1,5 milj ton. I nämnda kvantitet ingick även förbrukningen av importerat papper som under 1960-talet fär-dubblats och uppgick under 1969 till över 100 000 ton. Den svenska per capita konsumtionen beräknades 1969 uppgå till 189 kg jämfört med 173 kg år 1968. Med denna interna förbrukning ligger Sverige på andra plats efter USA, vars per capita konsumtion 1969 uppgick till ca 261 kg.

Genom dels nybyggnad och dels komplettering av befintliga anläggningar för tillverkning av papper och papp har under 1969 kapaciteten av olika kvaliteter utökats vid bl a följande skogsindustriföretag:

Billeruds AB, Gruvön, fluting, 110 000 ton/år (1968),

Uddeholms AB, Skoghall, kraftpapper, 110 000 ton/år,

NCB, Dynäs, kraftpapper, 110 000 ton/år,
Stora Kopparbergs AB, Kvarnsveden, tidnings- och journalpapper, kapacitetstillskott 140 000 ton/år.

Den svenska totalproduktionen av papper och papp vid pappersbruk och pappfabriker åren 1960—1969 redovisas i ovanstående tablå. Den länsvisa fördelningen av produktionen av papper och papp redovisas i tabell 40.

8. Förbrukning av brännved samt diverse husbehovs- och avsaluvirke

Beträffande brännved gäller samma uppgifter som i föregående årsböcker. Enligt en stick-provsundersökning av Virkesbalansutredningen i samarbete med skogsstyrelsen och skogs-vårdsstyrelserna uppgick brännvedsavverkningen säsongen 1964/65, vilket ansågs motsvara konsumtionen under påföljande bränsleår, till totalt 7,2 milj m³ travat mått, varav 4,1 milj m³t lövved. I tabell 21 har den avverkade brännveden 1964/65 omräknats till 3,8 milj m³f ub. Enligt undersökningen svarade privatiskogsbruket för 5/6 av brännvedspro-

duktionen. Av denna andel användes 80 % för husbehov. Under avverkningssäsongen 1968/69 har brännvedsförbrukningen bedömts uppgå till 3,4 milj m³f ub.

Utöver ovan nämnda förbrukning tillkommer viss konsumtion av ribb, bakar och sågspån för bränsleändamål samt inom skogsindustrin bark. Kvantiteterna är dock inte helt kända.

Den sista träkolshyttan (Svartå i Närke) nedlades 1966, varför vedbehov för kolning inte längre kan väntas.

Inom jordbruket använt rundvirke — förutom sågtimmer — till hägnader, hässjor mm har uppskattats till 110 000 m³f.

Årsförbrukningen av diverse avsaluvirke omfattande pålar för grundförstärkning, brygor, kajanläggningar och dylikt, stängselstolar, flaggstänger mm har av Virkesbalansutredningen skönsmässigt uppskattats till 120 000 m³f ub under perioden 1964—1970. Enligt »Virkesbalanser 1967» torde årsförbrukningen avträullsved uppgå till ca 60 000 m³f ub.

9. Förbrukat virke och exporterade skogs- och skogsindustriprodukter

Förbrukade (förladade) kvantiteter rundvirke år 1968 uppdelade på sortiment och användningsområden redovisas schematiskt i bild 1 och för 1969 i tablån på sid 99.

Bild 1 är sammanställd av siffermaterial ur Industri 1968, utgiven av Statistiska centralbyrån.

Rundvirkesförbrukningen vid olika industrigrenar framgår av den näst översta sifferraden, där sorten genomgående är 1 000 m³f. Kvantiteterna är i vissa fall större än vad som uppges i industristatistiken, beroende på att olika uppräkningsfaktorer utnyttjats för beräkning av den totala konsumtionen av rundvirke. Beträffande faner- och plywood-, wallboard- och spånskivefabrikerna samt massa- och pappersindustrier omfattar statistiken samtliga tillverkningsställen, varför någon

uppräkning här inte förekommit. Färdigvaruproduktionen anges på den nedersta raden.

Förbrukningen av industrivirke och brännved uppgick enligt industristatistiken till sammanlagt 49 550 000 m³f. Därav beräknas 100 000, 3 600 000 respektive 50 000 m³f utgöra respektive stolpar, brännved och kolved. Sågverk och hyvlerier levererade för bränsleändamål 4 571 000 m³s ribb- och bakaved samt såg- och hyvelspån. Från nämnda industrier levererades dessutom 19 000 m³s sågverksribb för kolning samt 929 000 m³s träavfall för annan användning eller i vissa fall utan användning.

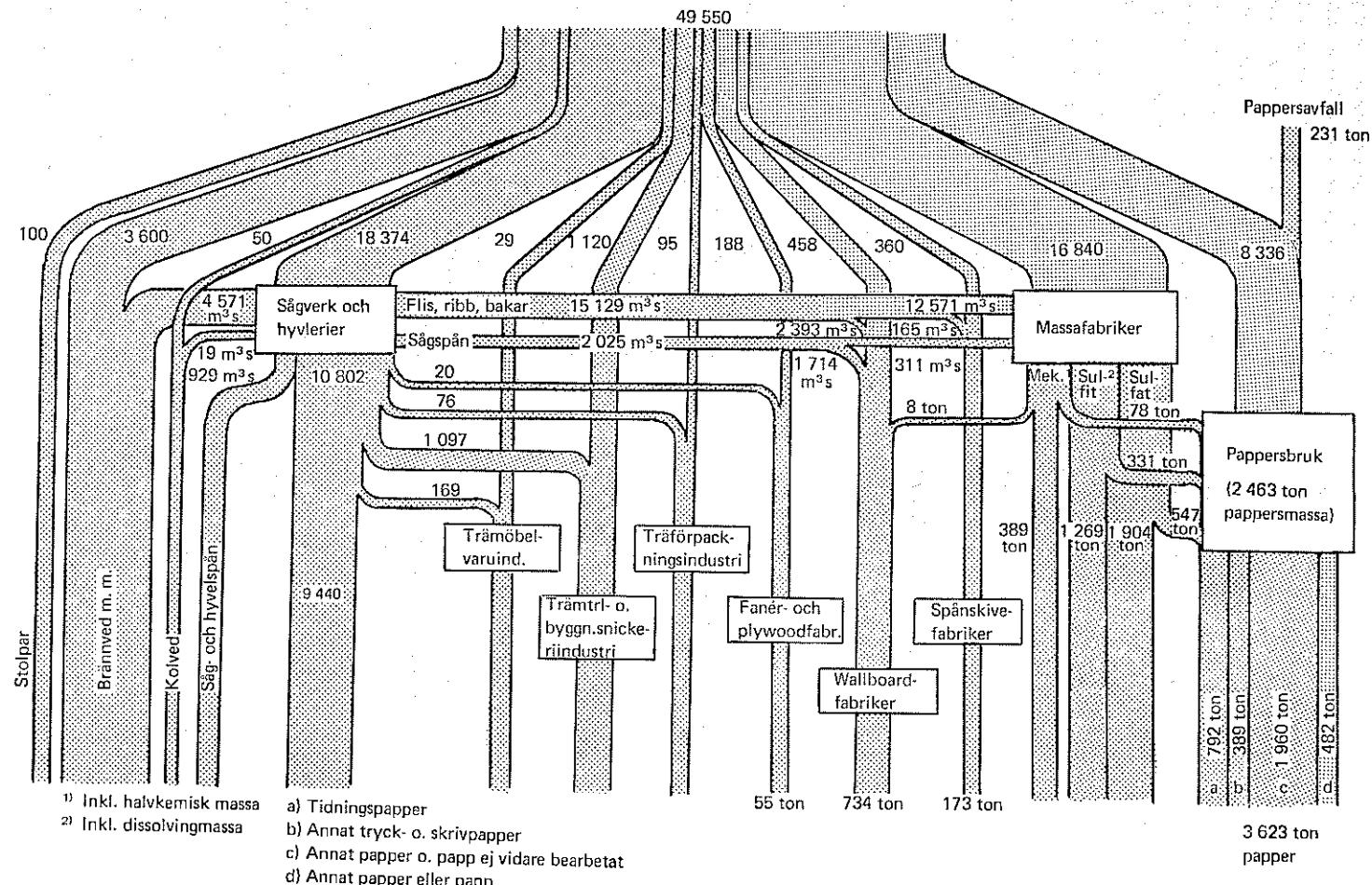
Sågverk och hyvlerier förbrukade 18 374 000 m³f rundvirke varav producerades 10 802 000 m³ sågade och hyvlade trävaror. För vidareförädling inom landet levererades under år 1968 till faner- och plywoodfabriker 20 000, till träförpackningsindustrier 76 000, till trämateriel- och byggnadsnickeriindustrier 1 097 000 m³, medan trämöbelvaruindustrin mottog 169 000 m³ sågade och hyvlade trävaror. Återstoden, 9 440 000 m³f, inkluderar annan användning, export samt överföring i lager.

Till massaindustrin levererades 12 571 000 m³s flis, ribb och bakar jämte 2 393 000 resp 165 000 m³s till wallboard- och spånskivefabrikerna. Spånleveranserna uppgick till totalt 2 025 000 m³s, varav 1 714 000 m³s avsattes vid wallboardfabrikerna och resten vid massafabrikerna.

Från fabriker för tillverkning av mekanisk och halvkemisk massa levererades till wallboardindustrin 8 000 och till pappersbrukens 78 000 ton. Pappersbruken mottog vidare 331 000 ton sulfitmassa, 547 000 ton sulfatmassa samt 231 000 ton pappersavfall. Pappersmasseproduktionen inom de integrerade pappersbruken uppgick till 2 463 000 ton. Av denna kvantitet och inklusive inköpt pappersmassa producerades 3 623 000 ton papper, fördelade på de olika kvaliteterna som framgår av figuren.

För att göra bilden någorlunda överskådlig

Bild 1. Schematisk bild av förbrukningen av industrivirke och brännved samt produktionsflödet från den svenska skogsindustrin 1968. (1 000 m³f där ej annat anges, i övrigt 1 000 ton eller 1 000 m³s)

Förbrukade (förädlade) och exporterade kvantiteter rundvirke år 1969

Sortiment och användning	Milj m ³ f ub
Sågtimmer av barrträ ¹	21,1
därav för prod av trävaror	20,4
exporttimmer	0,2
Massaved av barr- och lövträd	30,2
därav för massatillverkning	26,6
för boardtillverkning	0,5
för spånskivetillverkning	0,4
exportmassaved	2,7
Brännved	3,4
Övrigt virke	0,9
Summa	55,6

¹ Inkl justermån och avtunning.

har endast mera betydande leveranser mellan olika industrirenar redovisats. Sålunda förekommer t ex även leveranser av faner, spånskivor och träfiberplattor till bl a trämöbelvaru- och snickeriindustrin.

III. Export och import

Underlaget till uppgifterna i tab 41, 42 och 43 om den svenska exporten och importen av vissa skogs- och skogsindustriprodukter har hämtats ur Statistiska centralbyråns utrikeshandelsstatistik. Denna statistik bygger på

uppgifter som insamlas genom tullverket i samband med varornas införsel och utförsel och följer beträffande omfattning och avgränsning i huvudsak av Förenta Nationernas statistiska kommission uppdragna riktlinjer. Närmare redogörelse för redovisningsprinciperna lämnas i årsboken SOS Utrikes handel 1968 del II.

1. Rundvirke

Rundvirkesexporten — tabellerna 41 och 43 — ökade 1969 med nästan 10 % till ca 3,1 milj m³f ub. Huvudparten av ökningen utgjor

Exporterat och importerat rundvirke 1959—1969. 1 000 m³f ub

År	Sågtimmer m m av barrträd		Massaved		Props		Övr rundvirke		Summa	
	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp
1959	200	167	339	315	208	—	135	34	882	516
1960	206	308	407	603	18	—	145	45	776	956
1961	212	234	528	1 224	14	2	137	33	891	1 493
1962	203	127	653	894	6	—	168	45	1 030	1 066
1963	143	90	1 011	456	11	—	139	40	1 304	586
1964	223	46	1 310	259	23	—	141	44	1 697	349
1965	296	36	1 695	305	17	—	163	48	2 170	389
1966	528	29	1 432	298	3	0	140	47	2 103	374
1967	480	23	2 026	362	2	—	138	29	2 646	414
1968	182	33	2 472	263	11	—	121	42	2 786	338
1969*	233	27	2 683	294	16	—	128	36	3 060	357

des av ökad sågtimmerexport till Finland samt ökad massavedsexport till framförallt Norge, Finland och Västtyskland. Norge och Finland mottog tillsammans ca 95 % av den totala svenska rundvirkesexporten år 1969. Genomsnittliga exportpriser på rundvirke redovisas i tabell 50. Prisutvecklingen för rundvirke på export var ogynnsam under året.

Den relativt obetydliga importen av rundvirke ökade 1969 med ca 6 % jämfört med föregående år. Ca 90 % av denna kvantitet, huvudsakligen massaved, importerades från Finland och Norge, tabell 42. I tablån på föreg. sida redovisas export och import av rundvirke åren 1959—1969 fördelade på de viktigare sortimenten. I »övrigt rundvirke» ingår såg- och fanertimmer av lövträd, pålar och stolpar, därmed inte brännaved.

2. Sågat virke

Exporten av sågade och hyvlade trävaror av barrträ — tabellerna 41 och 43 — uppgick 1969 till 1 453 000 std (inkl lådbräder och slipers) dvs en ökning med 6 % eller 85 000 std. Detta betyder att det endast ett år gamla exportrekordet överträffades.

Alltförn försäljningsstarten i oktober 1968 och fram emot hösten 1969 rådde en sällsynt livlig aktivitet på exportmarknaden, samtidigt som efterfrågan på hemmamarknaden också var mycket god. Med undantag av Storbritannien, vars inköp minskade med ca 10 %, ökade 1969 års exportförsäljningar kraftigt

till samtliga våra viktigaste köparländer. Försäljningarna till ex.vis Danmark steg med ca 30 % samt till Västtyskland och Frankrike med ca 25 % jämfört med 1968.

Export av sågade och hyvlade barrträvaror till våra mest betydande köparländer 1964—1969 redovisas i tablån nedan.

Den starkt ökade exporten till USA och den där under första halvåret rådande höga prisnivån, även som den goda avsättningen på den japanska marknaden, var huvudorsaken till den fortsatta minskade konkurrensen från Kanada på den europeiska marknaden. Försäljningarna från Kanada till Europa, som för två år sedan var ca 500 000 std, beräknades 1969 uppgå till ca 300 000 std. En bidragande orsak till de för Sveriges del kvantitativt gynnsamma exportförsäljningarna var även att Sovjet, som synes ha haft svårigheter med sin råvaruförsörjning, förde en återhållsam exportpolitik under 1969. En naturlig följd av det goda avsättningsläget var — utöver den generella prisstegring som ägde rum redan i öppningsskedet — en under året fortsatt förbättring av exportpriserna på sågade och hyvlade barrträvaror. Detta gällde särskilt granvirket men även för furukvinta och utskott kunde prishöjningar genomföras. Prisutvecklingen på sågade barrträvaror redovisas i tabell 50.

Importen av sågade eller hyvlade trävaror som redovisas i tabell 42, ökade från ca 40 000 std 1968 till ca 41 300 std 1969.

Sveriges export av sågade och hyvlade trävaror av barrträ 1964—69 till vissa betydande köparländer.

Importland	1964	1965	1966	1967	1968	1969
	1 000 std					
Storbritannien	311	268	256	381	485	438
Nederlanderna	246	243	222	227	257	263
Danmark	151	162	150	158	138	177
Västtyskland	189	167	141	110	130	162
Frankrike	92	81	83	89	104	127
Spanien	76	82	73	76	86	94
Norge	24	30	42	48	48	49
Belgien	28	25	29	29	28	35

3. Faner och plywood

Utrikeshandeln med faner och plywood kännetecknas av en blygsam export men en förhållandevis betydande import. Exporten, som under de två närmast föregående åren minskat, ökade med 31 % från 3 993 ton 1968 till 5 223 ton 1969, medan importen samtidigt ökade med nästan 12 % från 39 669 ton till 45 798 ton.

Exportvärdet uppgick 1969 till 14,0 milj kr (få 10,6 milj kr), importvärdet till 111,9 milj kr (få 94,9 milj kr) och det värdemässiga importöverskottet således till 97,9 milj kr (få 84,3 milj kr). Av hela fanerexporten 1969 utgjordes 33 % av enkelfaner och 67 % av kryssfaner eller plywood. Av fanerimporten samma år utgjordes 19 % av enkelfaner och 81 % av kryssfaner eller plywood. Huvudparten (77 %) av fanerimporten kom även under 1969 från Finland, Danmark och Västtyskland.

4. Trämassa

Den kraftiga tillväxten av förbrukningen av massa i såväl Västeuropa som i Nordamerika under 1968 och 1969 innebar dels att konkurrensen från Nordamerika på den västeuropeiska marknaden successivt avtog, dels att

en viss brist på några kvaliteter uppstod mot slutet av 1969. Trots det kraftigt ökade importbehovet i Västeuropa kunde den svenska exporten av massa öka med endast 100 000 ton till ca 3,7 milj ton, tabell 41. Orsakerna till denna förhållandevis svaga exportökning var den strukturella omställningsprocessen som pågått inom den svenska massaindustrin under de senaste åren med utbyggnad av kapaciteten för blekt sulfat och tillbakagång för sulfitproduktionen. Exporten av blekt sulfat — se nedanstående tablå — steg med ca 200 000 ton medan exporten av sulfitkvaliteter minskade med ca 100 000 ton. Uppgången för den totala exporten av massa från 1968 till 1969 blev knappt 3 % i volym.

Sveriges export av massa, samtliga kvaliteter sammantagna, till våra viktigaste mottagarländer 1964–69 framgår av tabell 43 och tablåns sid 102. Den största marknaden utgjorde Storbritannien med ca 900 000 tons import 1969 innehållande en minskning med ca 2 1/2 % jämfört med 1968 års import. Leveransökningar redovisas — med undantag av Belgien — i exporten till de västeuropeiska importländerna, vilkas andel av den totala svenska massaexporten härigenom steg till ca 90 % år 1969. Den vikande exporttrenden för svensk massa till USA fortsatte under 1969.

Sveriges export av massa. 1 000 ton torrvikt

År	Mekanisk, halv- kemisk massa	Sulfitmassa			Sulfatmassa			Summa massa	
		oblekt	blekt	dissolv- ing	s:a	oblekt	blekt		
1959	360	417	466	341	1 224	544	550	1 094	2 678
1960	413	426	475	416	1 317	616	585	1 201	2 931
1961	415	386	468	371	1 225	517	574	1 091	2 731
1962	361	350	509	341	1 200	524	755	1 279	2 841
1963	402	362	580	389	1 331	554	927	1 481	3 214
1964	450	377	684	392	1 453	562	1 025	1 587	3 490
1965	453	353	610	361	1 324	542	1 023	1 565	3 342
1966	462	363	743	332	1 438	534	1 191	1 726	3 626
1967	390	302	712	358	1 372	539	1 233	1 772	3 533
1968	393	285	622	334	1 240	508	1 461	1 969	3 602
1969	393	253	546	322	1 121	507	1 665	2 172	3 686

Sveriges export av massa 1964—69 till vissa betydande köparländer

Importland	1964	1965	1966	1967	1968	1969
	1 000 ton torrvikt					
Storbritannien	1 062	992	1 011	922	930	906
Västtyskland	537	502	525	518	545	580
Frankrike	420	374	434	382	407	438
Italien	287	310	353	366	386	425
Nederlanderna	162	169	182	164	187	203
Belgien	111	100	122	126	122	112
USA	136	173	172	124	81	44

Den svenska importen av pappersmassa av träfiber ökade från 5 300 ton 1968 till 13 400 ton 1969, tabell 42.

Den svenska massaexportens och importens fördelning på olika kvaliteter samt export- resp importländer redovisas i tabell 43. Exportpriser på massa redovisas i tabell 51.

5. Papper och papp

Uppgången i produktion och leveranser av papper och papp kom överraskande snabbt i början av året. Hela 1969 känutecknades av en stark efterfrågan på papper och papp på såväl den inhemska marknaden som på våra

viktigaste exportmarknader. Orderingången fortsatte att öka även mot slutet av året från såväl hemmamarknad som exportmarknad.

Exporten av papper och papp — tabell 41 och nedanstående tablå — ökade från ca 2,38 milj ton 1968 till ca 2,73 milj ton 1969 dvs med ca 15 %. Speciellt kraftigt — 21 % resp 19 % — ökade exporten av kvalitetsgruppen annat papper och papp (exklusive kraftpapper och kraftpapp) samt tidningspapper. Som en följd av stora kapacitetsutbyggnader samt härav följande större försäljningsansträngningar ökade 1969 års export av kraftpapper till Afrika och Asien med ca 75 % i jämförelse med 1968 års exportkvantiteter. Den

Sveriges export av papper, papp, träfiber- och spånplattor, 1 000 ton

År	Papper och papp					Träfiber- plattor	Spånp- plattor
	tidn- papper	annat tryck- och skriv- papper	kraft- papper och kraft- papp	annat papper och papp	s:a		
1959	312			1 763	1 075	396	4
1960	394	96	450	342	1 281	418	12
1961	423	112	503	350	1 387	416	17
1962	408	125	594	333	1 460	421	20
1963	429	152	704	379	1 665	421	21
1964	456	169	835	428	1 888	439	22
1965	430	171	870	428	1 899	394	26
1966	427	185	949	475	2 036	363	29
1967	423	214	905	490	2 032	399	44
1968	522	265	993	600	2 380	404	46
1969	622	268	1 112	728	2 730	404	44

¹ Omfattar även annat tryck- och skrivpapper samt kraftpapper och kraftpapp.

Sveriges export av annat papper och papp 1964—69 till vissa betydande köparländer

Importland	1964	1965	1966	1967	1968	1969
	1 000 ton torrvikt					
Storbritannien	282	259	315	351	394	398
Västtyskland	294	319	321	273	337	379
Frankrike	118	120	145	141	150	200
Nederlanderna	110	113	112	115	136	128
Danmark	98	99	105	100	99	121
Belgien-Luxemb	57	59	68	66	62	77
Italien	63	61	58	58	71	73
Sovjetunionen	9	11	8	11	38	53
Schweiz	19	26	29	33	33	51

totala exporten av kraftpapper ökade 1969 med ca 12 %.

Fördelningen av exportkvantiteterna av papper och papp på olika länder redovisas i tabell 43. Exporten av tidningspapper till Västtyskland och Storbritannien, som är våra största köpare av denna kvalitet, minskade från 161 000 resp 72 000 ton 1968 till 145 000 resp 69 000 ton 1969. Betydande framgångar noterades dock i exporten på bl a Nederlanderna, Argentina, Frankrike och Danmark.

Sveriges export av annat tryck- och skrivpapper 1969 — inom parentes 1968 års kvantiteter — fördelade sig på viktigare köparländer enligt följande: Storbritannien 76 000 ton (53 000 ton), Sovjetunionen 36 000 ton (58 000 ton), Danmark 32 000 ton (25 000 ton), Australien 20 000 ton (19 000 ton) samt Västtyskland 17 000 ton (14 000 ton).

I ovanstående tablå redovisas den svenska exporten av annat papper och papp — inklusive kraftpapper och kraftpapp — fördelad på viktigare importländer under perioden 1964—69.

Genomsnittliga exportpriser på olika pappers- och pappkvaliteter redovisas i tabell 51.

Sveriges import av papper och papp redovisas i tabellerna 42 och 43. Importen av tidningspapper var obetydlig. De importrade kvantiteterna av annat tryck- och skrivpapper ökade från 12 000 ton 1968 till 14 000 ton 1969. Den övervägande importen 1969 kom från Västtyskland, Danmark, Finland och Norge. Importen av kvaliteter tillhörande

gruppen annat papper och papp ökade från ca 74 000 ton till 91 000 ton från 1968 till 1969. Ca 82 % av nämnda import 1969 kom från Finland, Danmark, USA, Västtyskland och Nederlanderna.

6. Tjära och träkol

Exporten av dessa förr betydande skogsprodukter är nu av ringa omfattning. Exporten av tjära uppgick år 1969 till 3 700 ton (få 4 300) till ett värde av 2,2 milj kr (få 2,2 milj kr) och av träkol till 37 500 m³s (få 36 000 m³s) till ett värde av 2,6 milj kr (få 2,6 milj kr). Huvudparten av träkolsexporten gick till Norge och Storbritannien. Ytterst obetydliga kvantiteter tjära och träkol importeras.

7. Sammanlagda export- och importvärden

De i detta avsnitt behandlade sortimenten har alla mer eller mindre sitt ursprung från skogen. Omsättningsvärdet i milj kr perioden 1965—1969 för denna del av landets utrikeshandel framgår av nedanstående tablå.

Värdet av Sveriges totala export 1968 och 1969 uppgick till 25,6 resp 29,4 miljarder kr. Omkring 23 % härav kommer 1969 följaktligen på sortiment som behandlats i detta avsnitt och vartill råvaran erhållits från skogen. Den relativt andelen har på senare år minskat till följd av övriga industriegrens snabba expansion.

	1965		1966		1967		1968		1969	
	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp
	milj kr									
Rundvirke ¹	177	51	183	48	208	46	194	39	200	42
Sägat virke	1 353	99	1 263	87	1 314	75	1 475	87	1 648	95
Fanerskivor	11	78	13	73	12	81	11	95	14	112
Massa ²	2 236	4	2 332	5	2 268	5	2 219	4	2 429	10
Papper och papp	1 694	89	1 832	99	1 858	119	2 087	148	2 372	184
Träfiber- och spänplattor	197	13	184	14	203	14	205	19	210	22
Tjära och träkol	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1
Summa	5 673	335	5 812	326	5 868	340	6 196	393	6 878	466
Rikets totala export och import	20 541	22 644	22 071	23 704	23 422	24 319	25 553	26 516	29 426	30 517

¹ Inkl brännved och träavfall.

² Exkl pappersavfall och pappersmakulatur.

D. Skogsnäringens ekonomi

I. Skogsnäringen i nationalräkenskaperna

En allsidig belysning av skogsnäringens totala omfattning och betydelse för landets ekonomi kan erhållas i de statistiska meddelanden med titeln »Nationalräkenskaper», som utges av Statistiska centralbyrån (SCB). Skogsstyrelsen har på grundval av SCB:s meddelande med nummer N 1970: 21 gjort vissa sammanställningar och beräkningar visande skogsnäringens utveckling under årsperioden 1950—69.

Vid studium av de sammanställningar som redovisas i det följande, bör beaktas att den skogliga statistiken i vissa avseenden är tämligen bristfällig. Värdenas faktiska storlek kan även för enstaka år vara osäker på grund av svårigheterna att härföra vissa uppgifter till bestämt redovisningsår. Relationerna mellan olika värden och trenderna under en följd av år ger emellertid relativt säkert underlag för bedömning av utvecklingen.

Skogsnäringen återfinns i SCB:s meddelanden dels under rubriken »Skogsbruk» (kod 1200 enl SNR), dels under rubrikerna »Trä-, massa-, pappers- och grafisk industri» (kod 3410, 3420 och 3430). I motsats till tidigare redovisningar av nationalräkenskaperna har SCB i det ovannämnda meddelandet särredovisat den grafiska industrien under hela perioden 1950—68. Med hänsyn till det nära sambandet som onekligen föreligger mellan betydande delar av den grafiska industrien och den egentliga skogsindustrin har skogsstyrelsen valt att i begreppet »Skogsindustrierna» även inräkna den grafiska industrien. I syfte att belysa den grafiska industrins andel av hela den

samlade skogsnäringen redovisas i tabell 75 näringsgrenens bruttoproduktionsvärde såväl inklusive som exklusiv den grafiska industrien.

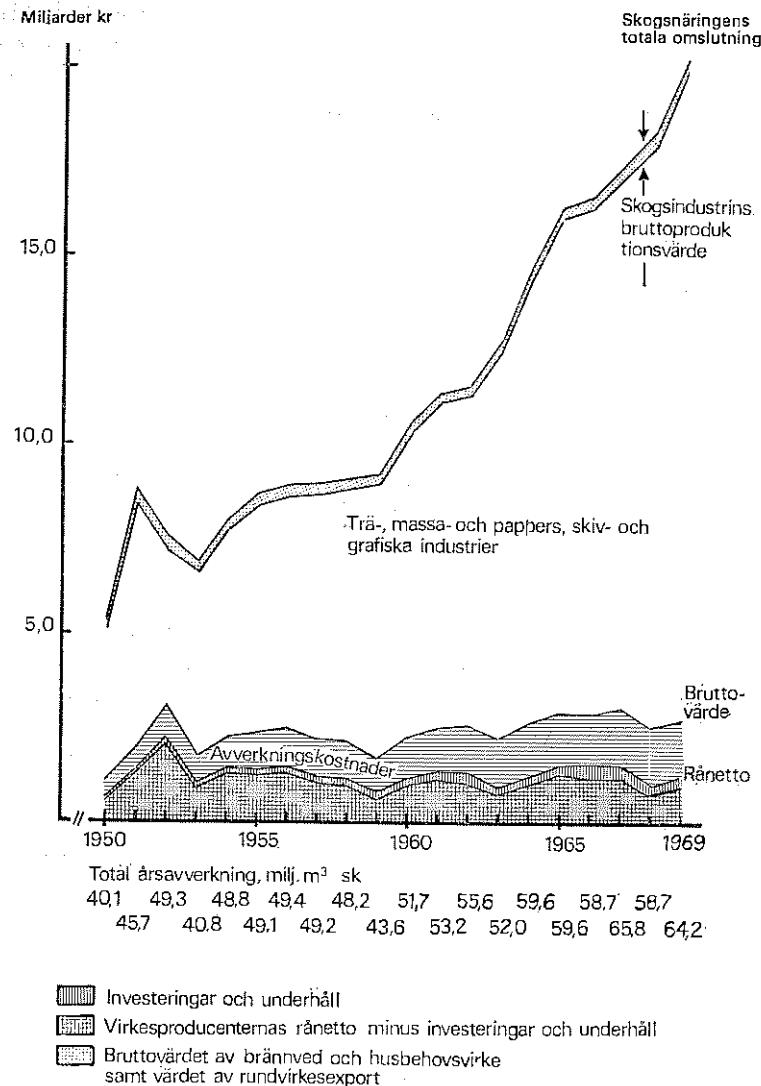
Bruttoproduktionsvärdet och dess uppbyggnad

Skogsnäringens totala omslutning representeras av skogsindustriernas bruttoproduktionsvärde jämte värdet av brännved, husbehovsved och rundvirke för export dvs sådant virke som inte blir föremål för industriell förädling inom landet. Skogsindustriernas bruttoproduktionsvärde är sammansatt av *dels* värdet av förädlingsprodukter för privat och offentlig konsumtion och investering i fast räalkapital, *dels* av värdet av förädlingsprodukter för export samt *dels* slutligen av värdet av förädlingsprodukter, som levereras inom landet för förbrukning inom andra näringsgrenar än skogsindustrin. I bruttoproduktionsvärdet ingår även skogsnäringens lagerförändringsvärde, som för enskilda år kan uppgå till avsevärda belopp. Några uppgifter om den värdeuppbryggnad i form avökande virkesförråd som skett och fortlöpande sker i landets skogar, genom att årsavverkningarna understiger tillväxten, ingår inte i det officiella statistikmaterialet.

Vid studiet av bruttoproduktionsvärdet under olika år bör uppmärksammas att detta värde ger en viss överskattning av näringsgrenens totala omfattning. Anledningen till detta förhållande är att det av SCB redovisade bruttoproduktionsvärdet även inkluderar värdet av leveranser mellan skilda arbetsställen inom näringsgrenen, s k internleveranser. En mer rättvisande bild av den totala produktionens värde erhålls således först sedan värdet av dessa leveranser bortsalderats.

Skogsnäringens totala omslutning och skogsindustrins bruttoproduktionsvärde enligt SCB:s redovisning för perioden 1950—69 framgår av tabell 75, avdelning 2, samt bild 2. I tabell 75 har bruttoproduktionsvärdet är

Bild 2
Skogsäringens ekonomiska utveckling under årsperioden 1950—1969.
Miljarder kr i löpande priser

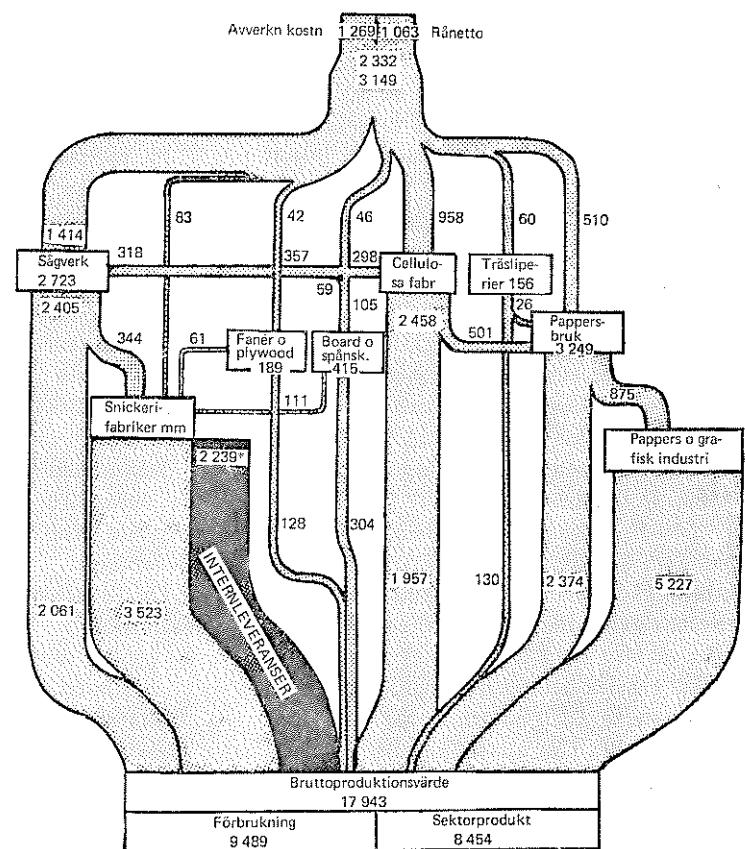
1968 reviderats i förhållande till uppgifterna i meddelandet nummer N 1970: 2, medan motsvarande värde år 1969 är en preliminär beräkning.

Enligt nationalräkenskaperna uppdelas bruttoproduktionsvärdet i *förflyttning*, *reparationer* och *underhåll* samt *sektorprodukt*. Summan av samtliga näringsgrenars sektorprodukter utgör bruttonationalprodukten (BNP) som kan beräknas dels till produk-

tionskostnad (BNPP), dels till marknadspolis (BNPM). Mellan dessa båda värden gäller sambanden: BNPM = BNPP — subventioner + ind skatter. För skogsäringens del är värdena till produktionskostnad resp till marknadspolis i stort sett lika, eftersom subventioner inte förekommer av det slag att de medräknas i nationalräkenskaperna och de indirekta skatterna endast uppgår till ett 10-tal miljoner kr. Uppbyggnaden av skogs-

Bild 3

Den skogliga råvarans förädling och bruttoproduktionsvärldets uppbyggnad år 1968 Milj. kr.

derordnade betydelse i förhållande till industrins hela rundvirkesförbrukning, har det importerade barrvirket inbegripits i den inhemska virkesproduktionen. Utslaget på den av industrierna förbrukade virkeskvantiteten motsvarar marknadsvärdet ett för landet i sin helhet genomsnittligt värde av 42 kr per m³sk. Av marknadsvärdet vid leveransplats har 1 269 milj kr eller 23 kr per m³sk byggts upp genom virkets avverkning och transport till bilväg eller flottled, medan resterande 1 063 milj kr eller 19 kr per m³sk utgör virkesproducenternas rånetto. Detta värde skall således vid lönsam drift täcka kostnaderna för virkesproduktionens vidmakthållande och förbättring, administration, diverse avskrivningar, reparationer och underhåll, förräntning av mark- och virkeskapital, skatter samt dessutom inrymma skälig företagarvinst.

Genom fjärrtransport från leveransplats till förädlingsindustri, virkesmätning och administration av virkesanskaffning, virkesvårdande åtgärder mm kommer virkessortimentens värde före det egentliga förädlingskedet att öka med ca 817 milj kr till 3 149 milj kr. I detta belopp ingår då även värdet av importerat ädelt lövträ under 1968 med ca 25 milj kr. För att möjliggöra en enkel beräkning har antagits att den importerade kvantiteten förbrukats under år 1968.

Virkesråvarans vidarefördelning på olika industrigrenar och storleken av deras virkesförbrukning framgår av bilden. Den egentliga sågverksindustrin tillförs sågtimmer med ett värde fritt fabrik av ca 1 414 milj kr. Detta timmer förädlas till sågade trävaror med ett marknadsvärde av 2 405 milj kr och lämnar dessutom virkesavfall till ett värde av ca 318 milj kr som råvara för cellulosaindustrin. Av den totala produktionen av sågade trävaror försäljes på export eller för förbrukning inom landet en kvantitet till ett marknadsvärde av 2 061 milj kr, medan resterande kvantiter till ett värde av ca 344 milj kr vidarefördas i snickerifabriker och andra liknande fabriker. Dessa industrier får emellertid ock-

så en direkt tillförsel av rundvirke sortiment till ett värde före förädling av 83 milj kr. En jämförelse mellan slutproduktvärdet i gruppen snickerifabriker mm omfattande tillverkning av trähus, köksinredningar, möbler mm och värdet av det i produktionen förädlade virket antyder att vidarefördelingsgraden är långt driven.

På motsvarande sätt som för sågverksindustrin kan för övriga skogsindustrigrenar förädlingsvärdets successiva uppbyggnad följas. Det höga förädlingsvärdet hos produkterna inom pappers- och grafisk industri står i stark kontrast till motsvarande värden hos massafabriker och pappersbruk. Av det för pappers- och grafisk industri redovisade bruttoproduktionsvärdet representerar den grafiska industrien ca 80 %.

Bildens understa siffergrupp visar slutligen de virkesförbrukande förädlingsindustriernas samlade bruttoproduktionsvärde om ca 17,9 miljarder kr.

De tio senaste åren har stegetringen av skogsindustriernas samlade bruttoproduktionsvärde genom utbyggnad ochökande förädlingsgrad kunnat hålla ungefär samma takt som tillväxten inom vår totala samhällsekonomi. Trenden i denna utveckling kan illustreras genom att jämföra tillväxttakten i vår bruttonationalprodukt och skogsärendens samlade bruttoproduktionsvärde. Om detta senare värde uttryckes i procent av BNP till marknadspris finner man, att procenttalet under de senaste tio åren i genomsnitt legat vid drygt 14 %. Tabell 75, rad 7. Högssta värdet har år 1960 med 15,2 % och lägsta värdet 1968 med siffran 13,3 %. Bortsett från det onormala toppåret 1951 (Koreakonjunkturen) uppgår motsvarande genomsnittliga procenttal för åren 1950–57 till ca 15 %. De tio senaste åren innebär således värdemässigt en försvagning av expansionstakten inom skogsbruk och skogsindustri i förhållande till näringsslivet i stort. Denna minskning är emellertid uteslutande föranledd av lågkonjunkturen för skogsprodukter under 1967

och 1968. Det förbättrade världsmarknadsläget under senare hälften av 1968 och under 1969 har som synes mycket snabbt inverkat positivt på tillväxttakten inom skogs näringen.

Industriledet

Trä-, massa-, pappers- och den grafiska industrins *förbrukning*, som under 1950-talets senare hälft uppgått till ca 57 %, har under de senare åren minskat till ca 55 % av bruttoproduktionsvärdet. I den officiella statistiken uppdelas förbrukningen på kostnader för råvaror, elenergi, bränsle, transporter och emballage. Av skogsindustrins råvarukostnader väger rundvirkeskostnaden självfallet tyngst. Enligt preliminära uppgifter ur industristatistiken för 1968 (SOS Industri 1968) beräknas inköpsvärdet av allt industri rundvirke år 1968 till 3,00 miljarder kr. Industristatistiken omfattar emellertid endast företag med i genomsnitt fem eller flera anställda under redovisningsåret, varför den hantverksmässiga verksamhet som i stor omfattning förekommer inom främst träindustrin knappast berörs. Skogsstyrelsen har för ifrågavarande år höjt industristatistikens värde med ca 4 % till 3,11 miljarder kr, vilket sålunda bedöms vara värdet av allt förbrukat industrirundvirke i landet. (Industristatistikens ofullständighet i dessa avseenden medför, att SCB i samband med nationalräkenskapsarbetet för flertalet näringsgrenar

måste uppskatta värdet av sådana produkter och tjänster som inte redovisats statistiskt för att totalvärdet inom resp näringsgren skall kunna anges).

I virkesråvarans redovisade inköpsvärdet kan, utöver virkets bruttovärde vid leveransplats, ingå även transportkostnaden men endast i den mån transportarbetet utförts med skogsbrukets eller industrins egen lastfordon eller genom flottning. Då uppgiftsun derlaget för separatredovisning av skogsnäringens virkestransportkostnader och deras uppdelning på »egna» och »lejda» transporter för närvärande är otillfredsställande, blir gränsdragningarna i den officiella statistiken ofta summariska. I råvarukostnaden ingår även vissa av industrins kostnader för administration av inköp, virkesmätning, provisio ner m m.

Nedanstående tablå visar skogsindustrier nas *förbrukning* fördelad på undergrupper såsom den redovisas i industristatistiken för år 1968 — det senaste år för vilket offentlig statistik rörande industrins produktion och förbrukning för närvärande föreligger.

Sektorprodukten eller fördälingsvärdet är det värde som skapas genom bearbetningen av en produkt eller utförandet av tjänster. Sektorprodukten värde skall täcka kostnaderna för löner, ny- och reinvesteringar i fast realkapital (för skogsindustrins del i industrityggnader, maskiner och verktyg), skatter och vissa sociala avgifter, kapitalför räntning samt uppkommen nettovinst.

Råvaror (inkl vissa trans- porter)	Em- ballage	Bränsle	El- energi	Lejda trans- porter
Kostnad i milj kr 1968				
Träindustrin	3 089,0	22,1	36,0	61,5
Massa- och pappersind	3 696,0	96,1	159,4	287,3
Grafisk industri	749,3	5,8	10,9	15,2
				29,3

Från och med meddelandet N 1970: 21 i serien Nationalräkenskaper särredovisar SCB *reparationer* och *underhåll*, medan dessa poster tidigare ingick som en del i sektorproduktten för varje näringsgren. Utvecklingen av sektorprodukt, reparationer och underhåll under perioden 1950—1969 framgår av tabell 75, rad 5.

Exportledet

Det totala värdet av exporten av skogsindustriprodukter under perioden 1950—1969 framgår av tabell 75, raderna 8, 9 och 10. Skogsnäringens andel av totala exportvärdet låg under 1950-talets tidigare del vid drygt 40 % med Koreakonjunkturen som toppår 1951 med 54 %. Under 1960-talet har andelen sakta men säkert sjunkit till en nivå, som för åren 1968 och 1969 utgjorde 25 % av totala exportvärdet. Trots denna nedgång uppgick skogsnäringens exportvärdé år 1969 till ca 7,2 miljarder kr. En bidragande orsak till den negativa procentuella trenden under i synnerhet de fem senaste åren har bl a varit de allt ogynnsammare världsmarknadspriserna på skogsprodukter.

Kvantitativt har exporten hävdat sig väl trots att massa- och pappersindustrin temporärt tvingats till produktionsbegränsningar. Den prisförbättring på sågade trädvaror, massa och papper som i förening med fortsatt hög efterfrågan noterats under senare tid, torde med stor sannolikhet medföra att den negativa trenden bryts. Exporten av skogsindustriprodukter kommer därför även under de närmast kommande åren att utgöra en betydande del av landets totala export.

Råvaruledet

Hela skogsnäringens långsiktiga existens är beroende av om en rationell och ekonomiskt lönsam primär- och sekundärproduktion kan upprätthållas inom det egentliga skogsbruket. Skogsbrukets lönsamhet har emellertid under

de två senaste decennierna kraftigt försämrats, vilket tydligt framgår av tabell 75, raderna 11—15 och 17—18.

Trots kraftigt ökade avverkningsuttag under perioden har någon motsvarande ökning av virkets totala bruttovärde vid leveransplats och virkesproducenternas rånetto i löpande priser inte inträffat. Samtidigt har penningvärdet försämrats med ca 50 %.

SCB:s beräkningar för skogsbruket grundar sig huvudsakligen på skogsstyrelsens kalkyler över årsavverkningarnas penningvärde. Skogsbrukets bruttoproduktionsvärde innefattar förutom virkets bruttovärde vid leveransplats även beräknade kostnader i den utsträckning sådana kan beräknas förekomma för skogsarbete — såväl tidigare handbarkning som nuvarande maskinbarkning — och flottning samt viss fjärrtransport med lastbil. Transporten av skogsprodukter med lastbil utförs dels med skogsbrukets egna fordon, dels med av skogsbruket inledda fordon samt dels slutligen med av skogsindustrin ägda eller inledda fordon. Värdet av utförda transporter räknas normalt till näringsgrenen Samvärdsel, men från denna regel är i viss mån skogsbrukets transporter undantagna. Således ingår i skogsbrukets bruttoproduktionsvärde även värdet av flottning samt transporter med såväl egna som av skogsbruket inledda fordon.

Årsavverkningarnas bruttovärde har också av SCB justerats med hänsyn till variationen i skogsuttag. De årsvis ojämna men stigande avverkningsuttagen har härvid utjämtnats under antagande av att avverkningsbeloppen företer en jämn årlig procentuell ökning. I SCB:s beräkning av bruttoproduktionsvärdet för skogsbruket ingår slutligen också värdet av återväxtåtgärder, röjning och skogsdikning enligt av skogsstyrelsen utförda beräkningar.

Årsavverkningarnas penningvärde

Skogsstyrelsens landsomfattande beräkningar av årsavverkningarnas brutto- och rånetto-

värden utnyttjas dels av SCB i nationalräkenskapsarbetet, dels av skogsstyrelsen i egna utredningar rörande skogsbrukets lönsamhetsutveckling. Till grund för beräkningen av bruttovärde vid leveransplats ligger dels de avverkade kvantiteter av respektive sortiment, som redovisas i tabell 21, dels de bruttopriser på sågtimmer och massaved inom olika områden av landet som för den aktuella avverkningssäsongen överenskommits eller rekommenderats av virkesmarknadens parter. Sortimenten brännved och övrigt virke värdeberäknas med ledning av den statistik över lokalt tillämpade priser på vissa sortiment som skogsstyrelsen inhämtar genom skogsvårdsstyrelserna.

I samband med värderingen av kvantiteterna sågtimmer och massaved enligt tabell 21 reduceras dessa med hänsyn till övermål på sågtimmer, volymbehandling vid inmätningen samt spill i avverkningen, för vilket skogsägaren—leverantören inte erhåller något ekonomiskt utbyte. Priset i kr per m³f ub av sågtimmer respektive massaved beräknas landsdelsvis såsom det aritmetiska medeltalet

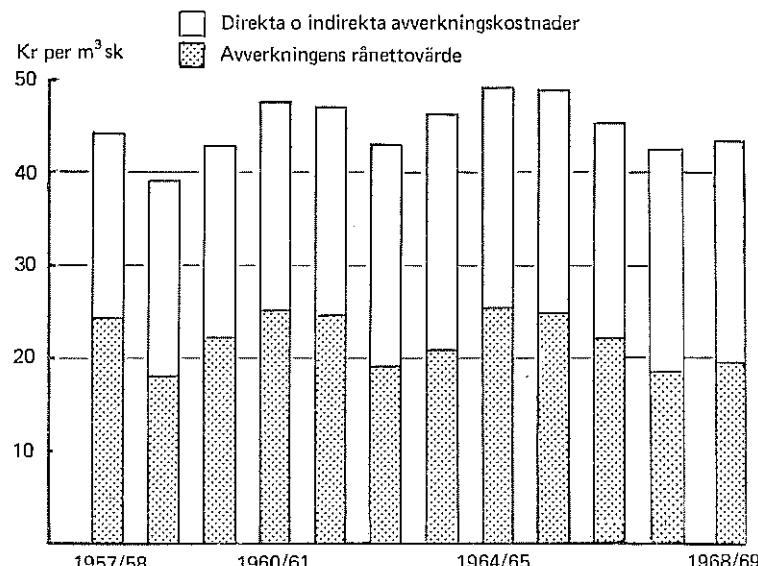
av priserna inom vissa representativa områden — i regel län — inom landsdelen. Det erhållna medelpriiset reduceras därefter med hänsyn till gagnvirkessortimentens genomsnittliga kvalitet inom landsdelen. Medelpriiset i kr per m³f för hela landet beräknas genom sammanvägning av priserna inom respektive landsdel med motsvarande avverkade kvantiteter som vikter.

Virkets bruttovärde vid leveransplats skall täcka direkta och indirekta avverkningskostnader samt dessutom ge skäligt utrymme för virkesproducenternas rånetto. Avverkningarnas rånettvärde utgör således differensen mellan det av skogsstyrelsen beräknade och årligen redovisade (se kapitel D VI) bruttovärde och de direkta och indirekta avverkningskostnaderna.

Resultaten av dessa beräkningar redovisas i tabell 71 i form av femårsmedeltal för 1956—65 och årssiffror för 1965—69.

I tabell 75, rad 13, belyses den utveckling som skogsägarnas rånettvärde undergått perioden 1950—69. Trots en inte obetydlig ökning av avverkningskvantiteterna mot slutet

Diagram 11
Brutto- och rånettvärdenas utveckling i kr per m³sk under 1957/58—1968/69.

Den svenska totalavverkningens värde per m³f under åren 1950/51—1968/69

Drivningsår	Barrsågtimmer		Massaved		Sortimenten sammantagna	
	brutto-pris	rånettvärde	brutto-pris	rånettvärde	brutto-pris	rånettvärde
1950/51	58,57	46,23	53,26	34,56	55,82	40,18
51/52	81,52	66,88	81,16	57,43	81,30	61,11
52/53	64,46	49,07	40,12	15,15	53,05	33,17
53/54	66,60	49,20	49,82	26,07	58,29	37,74
54/55	68,66	49,75	50,97	25,00	59,01	36,25
55/56	69,71	49,70	55,21	28,07	61,13	36,90
56/57	58,13	38,33	50,12	23,15	53,40	29,37
57/58	60,87	41,09	46,54	20,06	53,04	29,54
58/59	47,50	27,38	40,74	13,10	43,74	19,44
59/60	58,34	38,19	44,74	17,10	50,57	26,14
60/61	62,23	40,26	53,11	23,61	56,69	30,14
61/62	62,16	39,18	53,00	23,00	56,49	29,16
62/63	57,25	33,50	45,39	12,43	50,47	21,46
63/64	61,65	37,75	48,66	14,61	53,97	23,82
64/65	69,37	..	50,32	..	58,48	34,58
65/66	69,70	..	49,47	..	57,95	33,65
66/67	65,01	..	46,92	..	53,71	29,91
67/68	59,80	..	39,04	..	48,18	25,28
68/69	62,22	..	39,01	..	49,24	27,19

av jämförelseperioden är skogsägarnas samla- de rånettvärde tämligen konstant mellan olika år. Virkespriserna har under perioden fluktuerat, men uttryckt i löpande priser har prisnivån, med undantag för de fyra senaste åren, genomsnittligt förbättrats. Samtidigt har emellertid arbetskostnaderna stigit i så- dan omfattning att rationaliseringstakten inte kunna vända kostnadstrenden. Den kraftiga avverkningsökningen har således inte förmått upphäva effekten av de allmänna kostnadsökningarna. Uttryckt i fast penning- värde utgör enligt föreliggande beräkning rå- nettvärdet per m³sk år 1969 endast ca 50 % av motsvarande värde 1950.

Inom ramen för rånettot skall skogsbrukets övriga kostnader och företagarvinst inrymmas. Skogsägarnas kostnader för återväxtåtgärder, investeringar i vägar och diken, underhåll av dessa samt röjning och gödsling finns siffermässigt belysta i såväl tabell 70 som tabell 75, rad 16.

I diagram 11 belyses grafiskt brutto- och rånettvärdenas utveckling i kr pr m³sk

(löpande priser) under den senaste 12-års- perioden. Bortsett från vissa årsvisa variationer har virkets bruttopris i stort sett behållit sin nivå, medan rånettvärdet ge- nomsnittligt sett försämrats under perioden.

I ovanstående tablå redovisas i löpande priser utvecklingen för sortimenten barrsågtimmer och massaved. Bruttoperiserna som gäller för leverans av virke fritt bilväg eller fritt strand före flottning är uttryckta i kr per m³f ub.

För avverkningsåren 1950/51—1963/64 har massavedens brutto- och rånettvärde i området från Ljungan och norrut beräknats med utgångspunkt från priset på obarkat virke, medan i övriga delar av landet massavedens brutto- och rånettvärde har grundats på priset på helbarkat virke. I avverknings- kostnaderna för detta virke ingår således även kostnaderna för barkning. I syfte att anpassa beräkningen av massavedens brutto- och rånettvärde till de faktiska förhål- landena beträffande virkets barkningsgrad i södra Sverige, ligger från och med säsongen

1964/65 priset på obarkad ved till grund för värdeberäkningen. Denna omständighet bör givetvis beaktas vid jämförelser som avser att under den redovisade perioden belysa brutto- respektive rånettvärdenas utveckling för sortimenten sammantagna. Samtidigt med denna ändring upphörde redovisningen av sortimentsvisa avverkningskostnader, vilket gjorde det möjligt att endast beräkna ett genomsnittligt rånettvärde för hela den årligen avverkade kvantiteten. De rånettvärden, som redovisas i ovanstående tablå för de sista fem åren, är således approximativa, eftersom de tillämpade avverkningskostnaderna måste anses utgöra medeltal för samtliga i årsavverkningen ingående sortiment, alltså även brännved och övrigt virke.

II. Skogsindustrins strukturomvandling

Med tanke på skogens och skogsindustrins vita betydelse för den svenska ekonomin — för sysselsättning, utrikeshandel mm — är det naturligt att strukturomvandlingar inom denna del av näringsslivet med största intresse följs av såväl den enskilde som av samhället.

I näringslivsdebatten har begreppet strukturomvandling oftast använts för att beteckna förändringar bland företag och produktionsanläggningar inom en bransch med avseende på deras antal, storlek, lokalisering, ägarförhållanden och grad av teknisk, organisatorisk eller ägandemässig integration.

Utvecklingen av antalet företag och produktionsenheter samt deras storlek bestäms av i princip tre olika faktorer: nyetableringarna, nedläggningarna samt utvecklingstakten med avseende på storlek bland de bestående enheterna. Företagens och arbetsställenas antal och storlek bestäms dessutom indirekt av förekomsten av fusioner eller andra samgåenden. Tabell 72 visar hur antalet fusioner och andra samgåenden mellan företag

inom träindustrin samt massa- och pappersindustrin utvecklats under perioden 1958—69. Antalet samgåenden har således ökat kraftigt under perioden — från mindre än tio per år under de sista åren av 1950-talet — till i genomsnitt omkring 40 de fem senaste åren. Av de ca 300 kända samgåendena kan ca 190, dvs betydligt mer än hälften, betecknas som fusioner mellan svenska företag (företag belägna i Sverige) i form av köp eller sammanslagningar av hela företag eller delar av företag.

Samgåenden har i 50 fall skett i form av långsiktiga samarbetsavtal mellan svenska företag rörande i första hand produktions- och marknadsföringsfrågor samt forskning och utvecklingsarbete. Resterande drygt 60 samgåenden har skett över Sveriges gränser, dvs mellan svenska företag och utländska (i utlandet belägna) företag inom skogsindustrin. Den internationella samgåendeaktiviteten har så gott som helt koncentrerats till massa- och papperssektorn och där huvudsakligen skett i form av svenska köp av utländska företag. Dessa siffror får naturligtvis, trots sin exakthet, inte hårddras, eftersom uppgifterna bygger på dags- och fackpress samt de större företagens årsredovisningar och därfor inte kan garanteras fullständigt motsvara samtliga i verkligheten inträffade samgåenden. Täckningen av fusionerna torde vara relativt god, medan antalet samarbetsavtal förmögeligen måste flerdubblas för att motsvara vad som faktiskt skett. Jämförbarheten mellan de olika åren torde dock vara relativt god.

Bakom de i tabell 72 presenterade siffrorna döljer sig samgåenden av mycket skiftande karaktär och storleksordning. Åtskilliga av dem har varit horisontella, dvs skett mellan i princip konkurrerande företag på samma nivå i produktionsprocessen.

Skogsindustrin och inom denna framförallt massa- och papperssektorn kännetecknas däremot av ett betydande antal samgåenden som inneburit en vertikal integration bakåt

eller framåt i förädlingsledet. Integrationen framåt har varit särskilt livlig inom produktionsgrupperna wellpapp, mjukpapper och liknande och har ofta skett i den formen att ett svenskt företag förvärvat ett utländskt. Integrationen bakåt har vanligen skett genom att ett massa- och/eller papperstillverkande företag köpt ett annat företag med betydande skogsinnehav. Inom massa- och pappersindustrin har det, jämfört med andra industribranscher, skett relativt många fusioner mellan mycket stora och för branschens totala struktur betydelsefulla företag.

Tendensen till vidare förädling genom förvärv av utländska företag har varit särskilt markerad under den senare hälften av 1960-talet. De mest attraktiva etableringsländerna har varit Frankrike, Spanien, Storbritannien och Västtyskland. Beträffande EEC-länderna har naturligtvis tullar och andra importhindrar för papper spelat en väsentlig roll. Andra viktiga etableringsmotiv har varit önskan att komma närmare stora och expansiva marknader i Europa samt att i några fall etablera en motvikt till de senaste årens omfattande nordamerikanska uppköp av europeiska pappersföretag.

På grund av fusionsverksamhetens utbredning bland så gott som samtliga storföretag inom massa- och pappersindustrin omfattar sammanslagningarna en betydande del av branschens totala produktion, tom större än för någon av de övriga stora industribranscherna. Likaså är andelen av fusioner berörda företag inom massa- och pappersindustrin större än i de flesta andra industrigrupper.

Den på grund av de omedelbara sysselsättningseffekterna kanske mest uppmärksamma-

de formen av strukturförändring inom industrin är nedläggningarna. Sedan 1956 redovisar arbetsmarknadstyrelsen löpande uppgifter om varsel rörande bl a planerade nedläggningar. Utvecklingen av antalet nedläggningsvarsel och därav berörda anställda inom träindustrin samt massa- och pappersindustrin sedan 1956 redovisas i tabell 73. Totalt har antalet nedläggningsvarsel under de fjorton åren för de berörda branscherna uppgått till 271 och berört över 12 000 arbetstagare. Inom träindustrin har således 7 procent och inom massa- och pappersindustrin 15 procent av totala antalet arbetsställen inom resp industrigren lagts ned sedan 1956.

En fullständig täckning av de strukturförändringar som påverkar företagens och produktionsenheternas antal och storlek skulle kräva en redovisning av utvecklingen avseende — förutom fusioner och nedläggningar — även nyetableringar och utvecklingstakt för bestående företag. Tyvärr saknas statistik rörande nyetablering av företag och arbetsställen. Det torde emellertid stå klart att nyetableringarna varit få inom i första hand massa- och pappersindustrin men också inom träindustrin jämfört med tidigare perioder. Detta har i förening med nedläggningarna resulterat i successiv minskning av antalet arbetsställen inom skogsindustrins samtliga delbranscher med undantag av wallboard- och spånskiveindustrin. Minskningen av antalet arbetsställen har i förening med ökning av såväl produktion som av antalet sysselsatta resulterat i betydande höjning av den genomsnittliga storleken på skogsindustrins produktionsenheter. Närmare uppgifter om dessa förhållanden lämnas i tabell 74.

Vissa svenska skogsindustriföretag som engagerat sig utomlands

Företag	Det utländska företagets namn	Aktieinnehav	Produktionsinriktning
Billeruds AB	<i>Belgien</i> Manusac SA, Vilvorde <i>Frankrike</i> Cartonneries Ménigault, Papault <i>Libanon</i> Unipak SAL, Beirut <i>Portugal</i> Celulose Billerud SARL Leirosa <i>Schweiz</i> E H Schelling AG, Rümlang Schelling Emballages SA Moudon <i>Skottland</i> Robert L Fleming Ltd Dundee <i>Spanien</i> Europapel SA, Cordóba Graficartón SA, Sevilla <i>Västtyskland</i> Altonaer Wellpappen- fabrik GmbH Hamburg <i>Österrike</i> Schelling Interwell Wellpappe GmbH, Nettingsdorf	86 % helägt 25 % 71 % 33 % 33 % helägt 11 % 11 % 24 % 52 %	papperssäckar wellpapp wellpapp 140 000 årston pappersmassa wellpapp wellpapp papperssäckar wellpapp wellpapp wellpapp wellpapp
Fiskeby AB	<i>Västtyskland</i> Firma Herkules Papier- sackfabriken, Beckum	50 %	25 000 årston papperssäckar
Korsnäs-Marma AB	<i>Västtyskland</i> Wilhelmstal-Werke GmbH Papiersackfabriken, Achern	helägt	30 000 årston papperssäckar
Mo och Domsjö AB	<i>Belgien</i> Mabelpap SA, Stembert <i>Frankrike</i> Papeterie de Pont-Ste- Maxence SA, Pont-Ste-Maxence <i>Storbritannien</i> Modo Consumer Products Ltd, Hawarden	majoritet helägt helägt	10 000 årston mjuk- pappersprodukter 50 000 årston tryck- och emballagepapper 50 000 årston mjuk- pappersprodukter
Stora Kopparbergs Bergslags AB	<i>Kanada</i> Nova Scotia Pulp Ltd	helägt	122 000 årston sulfitmassa; tidningspappersbruk under uppförande

Företag	Det utländska företagets namn	Aktieinnehav	
Svenska Cellulosa AB	<i>Danmark</i> Colon Emballage A/S	50 %	80 000 årston wellpapp
	<i>Frankrike</i> Papeteries Léon Clergeau SA, Nantes Soc. Cartonnages Lutécia SARL, Paris	helägt	30 000 årston wellpapp wellpapp
	<i>Spanien</i> Papelera Navarra SA, Pamplona	50 %	papper och wellpapp
	<i>USA</i> Patrician Paper Company Inc., South Glens Falls	30 %	12 000 årston sanitetspapper
	<i>Västtyskland</i> Papierwerke Waldhof-Aschaffenburg AG (PWA)	26 %	135 000 årston papper, till stor del finpapper

III. Investeringar och underhåll i skogsbruket

I motsats till det exploaterande skogsbruk som bedrivs inom vissa delar av USA, Kanada och Sovjetunionen bygger svenskt skogsbruk på ett kontinuerligt vidmakthållande av produktionsapparaten genom härför erforderliga återväxtåtgärder. Här till kommer även åtgärder för skogarnas förbättring genom röjning, gödsling, dikning, skogsvägbyggnad samt löpande underhåll av vägar och diken.

Den årliga omfattningen av dessa underhålls- och förbättringsåtgärder har sedan 1951 beräknats av skogsstyrelsen och redovisats i årsböckerna 1955, 1960 och 1962 samt därefter årligen.

Tillförlitligheten i dessa beräkningar är givetvis helt beroende av säkerheten i de statistikkällor som skogsstyrelsen utnyttjar. I detta avseende finns stora skillnader mellan olika ägarkategorier. Uppgifterna från domänverket, de flesta skogsbolagen samt vissa övriga allmänna skogar måste anses som helt säkra eftersom de grundas på uppgiftslämnarnas bokföring, medan för privatskogs-

bruket en samlad blid av dessa kostnaders verkliga omfattning saknas. De har därför skattats med ledning av dels skogsvårdsstyrelsernas uppgifter om arealen återväxtåtgärder och övriga förbättringsåtgärder på privat-skog, dels på å-priser för respektive åtgärd bedömda med utgångspunkt av domänverkets och skogsbolagens redovisade kostnader för motsvarande åtgärder. Kostnaderna för dikning och vägbyggnad beräknas av skogsvårdsstyrelserna i samband med planläggning och projektering av bidragsföretag. De årligen löpande underhållskostnaderna för privatskogsbrukets diken och vägar har däremot endast kunnat uppskattas på tämligen osäkra grunder eftersom aktuell statistik saknas över såväl beståndet av skogsbivägar och diken som å-priser för underhållet. En stor del av vägnätet på privatskogarna utnyttjas dessutom för transporter av annat slag av gods än skogsprodukter.

Även om de redovisade uppgifterna om investeringar och underhållskostnader är osäkra i vissa avseenden, torde de ge rätt god belysning av såväl storleksordning som utvecklingstrend mellan olika år.

Procentuell fördelning på ägarkategorier av 1969 års investeringar i skogsbruket

Åtgärd	Krono-skogar	Övr allm skogar	Bolags-skogar	Privat-skogar	Summa	Samtliga ägarkategorier
Hyggesrensning	22	8	36	35	101	7
Markberedning	28	7	48	17	100	3
Skogsodling	16	9	37	38	100	28
Röjning	13	11	31	45	100	12
Dikesarbeten, inkl underhåll	8	11	12	70	101	5
Vägarbeten, inkl underhåll	10	8	27	55	100	46
Samtliga arbeten	13	9	30	47	99	101

Procentuell fördelning av 1969 års investeringar och underhållskostnader inom olika ägarkategorier

Åtgärd	Krono-skogar	Övr allm skogar	Bolags-skogar	Privat-skogar
Hyggesrensning	11	6	8	5
Markberedning	6	2	4	1
Skogsodling	35	28	34	23
Röjning	11	15	12	11
Dikesarbeten, inkl underhåll	3	6	2	7
Vägarbeten, inkl underhåll	35	43	40	53
Summa	101	100	100	100

¹ På grund av avrundning av procentfordelningen för resp åtgärd blir summan inte lika med 100.

I tabell 70 har sammanställts femårsmedeltal för skogsbrukets investeringar och underhållskostnader 1956–65 samt årsvisa beräkningar för 1967, 1968 och 1969. De årliga beloppen visar en nästan oavbruten stigande trend från 157,5 milj kr 1951 till 228,4 milj kr 1969.

Av källmaterialet framgår även hur investeringar och underhållskostnader för samtliga åtgärder är fördelade såväl inom som mellan respektive ägarkategorier. Ovanstående tablåer visar nämnda fördelningar.

gärder i skogsbruket, tex skogsodling, röjning, dikning och skogsvägsbyggnad. Skogs-vårdslagen stadgar reproduktionsplikt efter avverkning. Bidragsgivningen till plantering och andra återväxtåtgärder är därför i huvudsak begränsad till marker, som ej omfattas av reproduktionsplikt efter avverkning, tex tidigare åker- och betesmarker.

För budgetåren 1969/70 och 1970/71 har riksdagen medgivit att bidrag beviljas under skogsförbättringsanslaget, skogsvägsanslaget samt norrländska skogsproduktionsanslaget med sammalagt 34,1 resp 33,9 milj kr. De för de berörda skogsvårdsanslagen gällande bestämmelserna finns i Skogsstatistisk årsbok 1968, sid 108. För budgetåret 1970/71 har riksdagen dessutom anvisat ett förslagsanslag på 1 285 000 kr till kursverksamhet för skogsbrukets rationalisering.

IV. Anslag för skogsvårdande ändamål samt vägbyggnad

Sedan länge har staten lämnat bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åt-

Tabell 68 utvisar av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen från budgetåret 1950/51. Uppgifter om äldre men ej aktuella skogsvårdsanslag återfinns i äldre upplagor av Skogsstatistisk årsbok. Utnyttjandet av de aktuella anslagen under budgetåret 1969/70 framgår av tabell 69. Under budgetåret beviljades bidrag från skogsförbättringsanslaget med 5,7 milj kr, varav 5,3 milj kr för återväxtåtgärder och 0,4 milj kr för skogsdikning. Ur skogsvägsanslaget beviljades bidrag med 12,3 milj kr. Ur norrländska skogsproduktionsanslaget beviljades till olika skogliga åtgärder totalt 4,7 milj kr, varav till samverkansområden 4,0 milj kr och till skogsvårdsområden 0,7 milj kr.

Skogsvårdsåtgärder utförs även i relativt stor omfattning som beredskapsarbete. Hu-

vuddelen av statens kostnader för dessa arbeten kan direkt hänföras till de mer kostnader som förorsakats av att arbetena bedrivs som beredskapsarbete. Endast en mindre del av statens kostnader utgörs av statsbidrag, som kommer markägarna till godo. Beträffande företag som slutförts under budgetåret 1969/70 har bidrag till röjning utgått med ca 1,5 milj kr och till återväxtåtgärder med 0,4 milj kr. Av nedanstående tablå framgår omfattningen av i skogsvårdsstyrelsernas regi som beredskapsarbete utförd röjning i ha under budgetåren 1965/66—1969/70.

Tablåns visar bl a att beredskapsröjningarna efter 1967/68 och 1968/69 omfattande beredskapsarbeten — minskat under 1969/70 till i stort sett samma omfattning som redovisats för nämnda arbeten före konjunkturnedgången.

Röjning i ha utförd som beredskapsarbete i skogsvårdsstyreternas regi

Län	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70
Nb	12 562	8 994	12 519	10 108	8 478
Vb	7 502	7 404	9 928	12 238	8 981
Jtl	540	423	2 202	8 014	3 330
Vnr	1 690	1 229	2 157	3 558	3 121
Gvl	1 332	2 120	5 404	8 616	3 745
Kpb	1 930	1 900	5 384	6 651	2 354
Vrm	1 190	1 510	2 289	2 850	1 331
Ör	231	360	1 005	1 928	514
Vstm	96	732	1 553	1 534	678
Ups	235	533	1 007	1 803	51
Sth	151	151	295	354	137
Sdm	95	210	616	715	60
Ög	90	441	1 204	1 380	273
Skb	286	250	759	1 465	273
Äbg	423	1 109	1 533	2 300	530
Jkp	—	715	849	806	24
Krb	111	341	862	679	77
Klm	369	1 776	2 526	1 807	245
Gtl	155	164	169	168	204
Gbg	686	627	633	827	387
Hl	—	63	347	368	—
Bl	672	1 181	789	1 257	142
Krs	632	1 228	1 839	1 582	236
Mlm	250	219	234	477	401
Riket	31 228	33 680	56 103	71 485	35 572

V. Rotpriser

1. Privatskogar

Skogsstyrelsen genomför årligen under medverkan av skogsvårdsstyrelserna en stickprovsundersökning för att bl a belysa prisutvecklingen vid försäljning av skog på rot. De insamlade uppgifterna omfattar posternas trädslagssammansättning, virkesvolym, försäljningssummor och medeltransportavstånd till bilväg. Urvalet av poster — i regel minst fem per konsulentdistrikt — skall om möjligt ske slumpmässigt. Poster, som i något avseende uppentbart avviker från genomsnittet för ett visst distrikt, bör dock med hänsyn till det begränsade urvalet inte ingå i stickprovet.

Resultatet från undersökningen avverkningsåret 1969/70 redovisas i tabell 44. Antalet undersökta poster var 1 367, dvs något flera än året före. Medelpriset per försåld m^3sk var 30,18 kr, något högre än fjolårets pris. Den genomsnittliga virkesvolymen per post ökade med 20 %, medan antalet träd per post ökade med hela 24 %. Detta visar att medelvolymen per träd minskat, från 0,31 till 0,29 m^3sk per träd, eller med ungefär 6 %. Medekörvägen i terräng uppgick till ca 0,7 km. Med hänsyn till årets högre medelpris samt minskad medelvolym per träd och någon ökning i terrängtransportavstånd, kan man räkna med att en klar prisförbättring på rotposter skett. Även rotpoststorleken har ökat och förbättrar därmed villkoren för rationell drivning.

Någon riksomfattande undersökning av rotpostförsäljningarnas andel av totala virkesförsäljningen från privata skogar har av olika anledningar inte kunnat genomföras.

2. Kronoskogar

Från domänverkets skogar såldes under 1969 896 300 m^3sk i form av rotposter, vilket motsvarade ca 11 % av hela virkesuttaget. 539 300 m^3sk såldes enligt försäljningslängd på auktion eller genom skriftliga anbud. Medelpriset

för dessa kvantiteter var 37,33 kr/ m^3sk , en ökning med över 4 kr/ m^3sk sedan 1968 trots en något klenare medeldimension. För domänverkets hela försäljning av skog på rot var medelpriset 30,44 kr/ m^3sk , motsvarande en ökning med 0,41 kr/ m^3sk jämfört med föregående år.

Domänverkets medelpriser vid försäljning av rotposter 1963—69 redovisas i tabell 45 och rånettvärden för hela virkesuttaget länsvis 1962—69 i tabell 46. För 1969 redovisas ett rånettvärde som i medeltal för hela landet var 20,75 kr/ m^3sk jämfört med 18,98 kr/ m^3sk år 1968.

VI. Priser på sågtimmer och massaved

Förhandlingarna om leveranspriser för sortimenten sågtimmer och massaved för avverkningssäsongen 1969/70 inleddes 1969 under maj månad. Avtalsslutande parter vid prisförhandlingarna är skogsbrukets och skogsindustrins intresseorganisationer. Förhandlingarna resulterar normalt i områdesvisa prisuppgörelser för resp sortiment. Dessa centralt avtalaade priser blir därefter normgivande för merparten av säsongsens virkesaffärer.

Som en direkt följd av de förbättrade skogskonjunkturerna och skogsindustrins ökade råvarubehov blev prisnivån på såväl sågtimmer och massaved — med undantag av vissa delar av de stormhärjade områdena — genomgående något högre än föregående år.

Priserna för sågtimmer och massaved under avverkningssäsongen 1969/70 har sammanställts i skogsstyrelsen och redovisas i tabellerna 47 och 48.

Inom prisområde I, Torneälven—Ljungan, innebar uppgörelsen bl a att man införde ett nytt sortiment, s k klentimmer, omfattande tall med dimensionerna 5''—5½'' och gran med dimensionerna 5''—6½''. Priser för detta sortiment utgick med 191 öre/f³to för tall och med 196 öre/f³to för gran. De överenskomna priserna för sågtimmer inom pris-

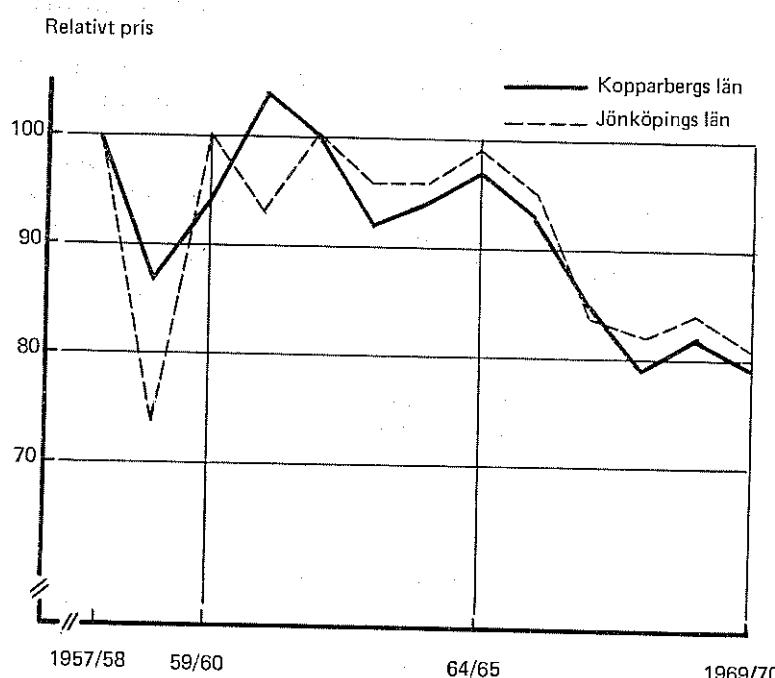
område I innebar att priset på tallsågtimmer ökade med ca 20 öre/f³to och på gransågtimmer med ca 26 öre/f³to jämfört med föregående säsong. Vid beräkningen har hänsyn tagits till den genomsnittliga nominella prishöjningen av o/s kvalitet, kvintarabattens sänkning från 35 % till 25 % och ett för klen-timmer utgående extra sorteringsställagg. Inom prisområde II, Hälsingland—Härjedalen, blev prisökningen på timmerpriset i genomsnitt 17 öre/f³to för såväl tall som gran. I prisområde III omfattande Dalarna och Gästrikland samt de nordligaste delarna av Västmanland och Uppland, beräknades den sammanlagda effekten av såväl prishöjningen som ändrade rabatteringsprocenter för olika timmer-kvaliteter innebära en höjning med 15—20 öre/f³to för tall och 17—25 öre/f³to för gran. I prisområde IV, värmelandsområdet, har prisförbättringen på tall- och gransågtimmer år 1969/70 beräknats uppgå till 17—18 öre/f³to. I prisområde V, som omfattar övriga delar av södra Sverige, har — med undantag av

vissa delar av de stormhärjade områdena — prishöjningar uppgående till 15 à 20 öre/f³to redovisats. Priset på grantimmer har härvid höjts något mera än priset på talltimmer. Inom de delar av de stormdrabbade områdena, för vilka prisöverenskommelser inte hade träffats före stormfälldingen, innebar årets avtal inga eller högst obetydliga prishöjningar av 1968/69 års sågtimmerpriser.

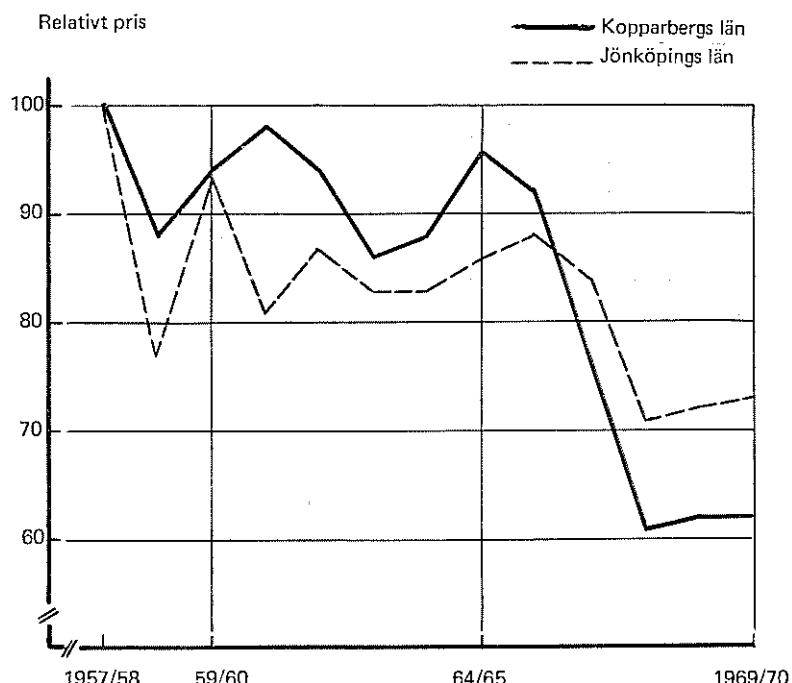
För de grövre dimensionerna av gransågtimmer från prisområde III och IV samt de norra delarna av prisområde V innebar årets uppgörelse en mindre prisökning jämfört med de klenare dimensionerna. Inom prisområde V:s södra och sydvästra delar sänktes priset dessutom relativt kraftigt på de mycket grova, 14"—16"+, grantimmerdimensionerna.

Priserna för massaved i prisområde I gick upp med 16 öre/f³tr för samtliga massaveds-sortiment. Till priset för björkmassaved lades dessutom viss ersättning för biltransport. I prisområde II höjdes tallmassavedspriset med 15 öre/f³mi, granmassavedspriset med 22 öre

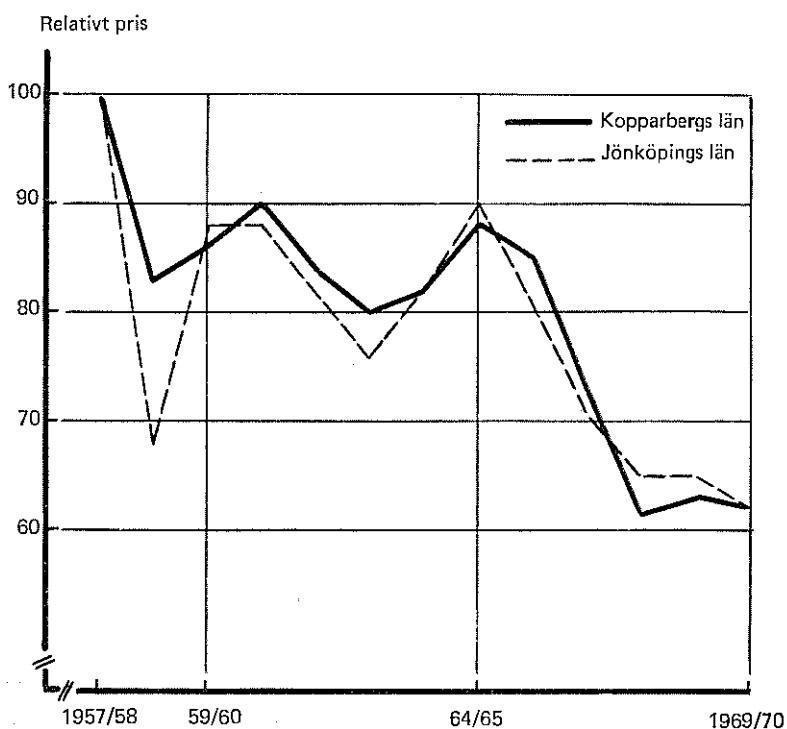
Diagram 8 a
Leveranspriser för sågtimmer av tall, 8 tum o/s-kvalitet, i Kopparbergs och Jönköpings län åren 1957/58—1969/70.
Relativ prisutveckling i fast penning-värde (enligt konsumentprisindex) 1958—1970

Diagram 8 b
Leveranspriser för
sågtimmer av tall, 8
tum V-kvalitet, i
Kopparbergs och
Jönköpings län åren
1957/58—1969/70.
Relativ prisutveckling
i fast penningvärde
(enligt konsument-
prisindex) 1958—
1970

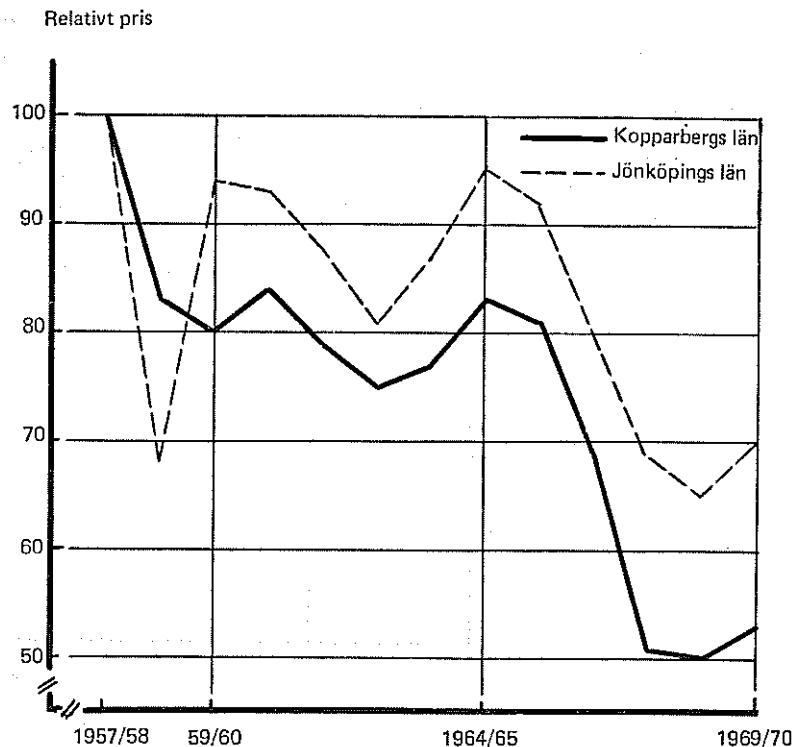

Diagram 8 c
Leveranspriser för
sågtimmer av gran,
8 tum o/s-kvalitet, i
Kopparbergs och
Jönköpings län åren
1957/58—1969/70.
Relativ prisutveckling
i fast penningvärde
(enligt konsument-
prisindex) 1958—
1970

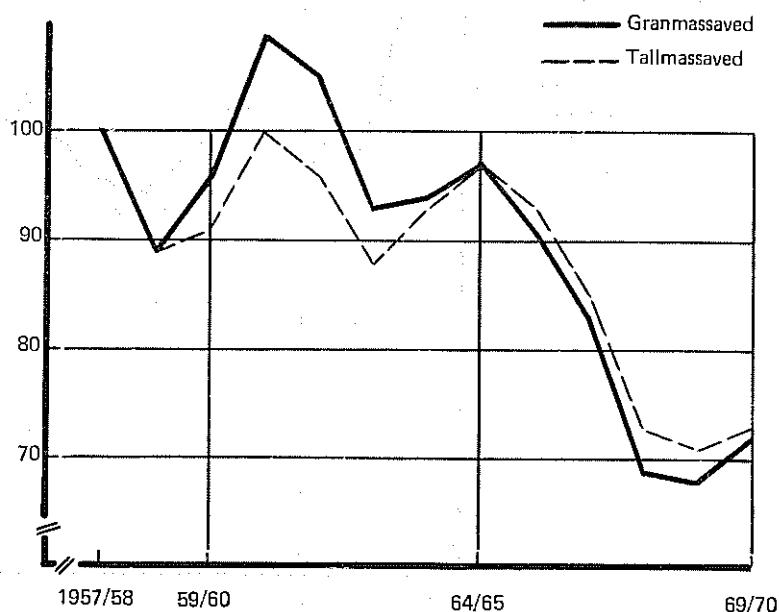

Diagram 8 d

Leveranspriser för
sågtimmer av gran,
8 tum V-kvalitet, i
Kopparbergs och
Jönköpings län åren
1957/58—1969/70.
Relativ prisutveckling
i fast penningvärde
(enligt konsument-
prisindex) 1958—
1970

Diagram 9

Leveranspriser för
helbarkad 3 m massa-
ved av tall och gran
i Kopparbergs län
åren 1957/58—
1969/70. Relativ
prisutveckling i fast
penningvärde (en-
ligt konsumentpris-
index) 1958—1970

Relativt pris

/f³mi och björkmassavedspriset med 26 öre/f³mi. För lövmassaved utgick transporttillägg från 41 km:s transport med 0,50—5,00 kr/m³t. Uppgörelsen i prisområde III, som är baserad på nya kvalitetsbestämmelser för massaved, innebar en höjning av tallmassavedspriset med 3,50 kr/m³t, av granmassavedspriset med 5,00 kr/m³t och av björkmassavedspriset med 6,50 kr/m³t. I prisområde IV höjdes tallmassavedspriset med 4,00 kr/m³t, granmassavedspriset med 5,00 kr/m³t och björkmassavedspriset med 6,50 kr/m³t. I prisområde V kunde inte central överenskommelse uppnås utan prisförhandlingarna skedde lokalt mellan respektive säljare och köpare. De av köparparten rekommenderade prishöjningarna i prisområde V uppgick till 4,00 kr/m³t för tallmassaved, 5,00 kr/m³t för granmassaved och 6,50 kr/m³t för björkmassaved.

I diagram 9 illustreras leveransprisutvecklingen för helbarkad 3 m massaved av tall och gran i Kopparbergs län åren 1957/58—1969/70. Även här är priserna uttryckta i relativta tal i fast penningvärde med basåret 1957/58 = 100.

Med undantag för säsongerna 1960/61 och 1961/62 har prisutvecklingen för massaved av tall resp gran varit mycket enhetlig, dock med en framsteg i säsongen 1964/65 relativt sett något gynnsammare utveckling för tallmassaveden. Liksom för sågtimret har den nedåtgående priskurvan från 1968/69 vänt uppåt.

Den obarkade tall-, gran- och björkmassavedens prisutveckling under avverkningssäsongerna 1964/65—1969/70 redovisas i tabell 48 a.

I diagrammen 8 a—8 d åskådliggörs sågtimrerpriaternas utveckling i Kopparbergs och Jönköpings län mellan åren 1957/58—1969/70. Diagrammen visar utvecklingen i fast pris för tall- och gransågtimmer av o/s- respektive V-kvalitet. Priserna är uttryckta i relativta tal med basåret 1957/58 = 100.

Den starkt negativa prisutveckling, som inträffade efter säsongen 1964/65, har från 1968/69 i huvudsak brutits och ersatts med en

svag prisökning för vissa kvaliteter. På grund av konsumentprisindex' stora ökning under 1970 medförde den prisförbättring som noterades för säsongen 1969/70 ingen reell förbättring av prisnivån på tall och gran av o/s-kvalitet i de exemplifierade länen. Priserna på V-kvalitet av dessa trädslag hävdade sig däremot bättre.

Prisutvecklingen för V-kvalitet i de två länen företer märkbara skillnader. Någon entydig förklaring är svår att finna. Det förhållanden att sågverksindustrin i Kopparbergs län i motsats till den i Jönköpings län främst vänder sig till exportmarknaden torde dock ha varit av betydelse. En konjunkturförändring ger erfarenhetsmässigt ett kraftigare utslag på exportindustrins möjligheter att hävda priserna vid inköp av råvara och härvid främst beträffande priserna på de sämre kvaliteterna. En annan tänkbar förklaring är sågverksindustrins olika struktur i de båda länen. Sågverksindustrin i Jönköpings län kännetecknas av mindre verk som ofta utnyttjar möjligheterna att förädla virke av sämre kvalitet med direkt inriktning på specialiserad vidareförädling. Priset på råvaran blir därmed förhållandevis oberoende av allmänna prisförändringar på sågadeträvaror.

VII. Avverkningskostnader

I tabell 49 redovisas skogsstyrelsens beräkning av avverkningskostnader för säsongen 1968/69 med en uppdelning av landet i fem områden. I tabellen redovisas även sammanvägda medeltal för hela landet avseende avverkningssäsongerna 1965/66—1968/69. De beräknade kostnaderna anges i kronor per m³sk och avser obarkat virke av samtliga sortiment och trädslag. För de tre föregående åren har kostnaderna beräknats länsvis, men då det föreligger viss osäkerhet i grundmaterialet samt betydande kostnadsskillnader mellan Norrlands inland och kustland, har skogsstyrelsen, efter hörande av olika organisationer i

skogsbruket, valt att redovisa avverkningskostnaderna med följande områdesindelning av landet:

Område	Omfattning
1	Lappland, Jämtlands län samt Särna-Idre socknar.
2	Kustlandsdelarna av Norrbotten och Västerbotten samt hela Västernorrlands län.
3	Gävleborgs län, Kopparbergs län exkl Särna-Idre socknar samt Värmland.
4	Övriga delar av Svealand samt huvuddelen av Götaland.
5	Skåne, Blekinge, Halland samt Gotland.

Det bör framhållas att de i tabell 49 redovisade siffrorna endast är grova medeltal för kostnaderna inom varje område. Stora variationer kan således förekomma beroende på olika avverkningsmetoder, körningsavstånd och terrängbeskaffenhet, huggningssvårigheter och kvantitetsuttag per ha och per avverkningstrakt. Det vore önskvärt med en mera differentierad redovisning av kostnaderna

med hänsyn till bl a nämnda faktorer, men underlag för realistiska beräkningar har tills vidare inte kunnat erhållas.

De i tabell 49 angivna värdena grundas dels på domänverkets kostnadsuppföljning för virkesrörelsen, dels på uppgifter från bolagens bokförda kostnader, sammanställda av Skogsindustriernas Samarbetsutskott, samt dels på avverkningskostnader i privatiskogsbruket enligt uppskattning av skogsvårdsstyrelserna. De tre gruppernas kostnader har sammanvägts till en genomsnittskostnad med hänsyn till beräknade andelar av avverkningen inom resp område.

Semesterersättning och sk arbetsgivaravgifter utgör en inte oväsentlig del av de direkta drivningskostnaderna. Reglerna för dessa ersättningars beräkningar är komplicerade men som exempel på olika delposters storlek hänvisas till följande tablå, vars uppgifter erhållits av Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare. Procentsatserna är giltiga endast under förutsättning att de ställs i relation till den genomsnittliga inkomsten för en helårsarbetande skogsarbetare tillhörande någon av de ka-

Arbetsgivaravgifter och semesterersättning

		Procent på arbetspriser		
		för tid-löne-arbetare	för ackordsarbetare huggning	häst-körning
Avverkningssäsong 1969/70				
1	ATP-avgift	6,80	5,81	4,10
2	Sjukförsäkring	2,75	2,34	1,79
3	Yrkesskada	0,59	0,50	0,38
4	Gruppliv AGB	0,79	0,68	0,52
5	Arbetsgivaravgift	1,00	0,85	0,65
6	Tillägg å 1—5 för semestertiden	1,07	0,92	0,67
	Summa 1—6	13,00	11,10	8,11
7	Semesterersättning	9,00	7,65	5,85
	Summa 1—7	22,00	18,75	13,96
Drivningsår 1963/64				
	1963/64	16,97	15,78	10,03
	1964/65	17,46	16,19	10,31
	1965/66	17,61	16,34	10,40
	1966/67	18,55	16,34	11,52
	1967/68	19,38	16,50	12,29
	1968/69	20,36	17,34	12,94

tegorier som finns upptagna i tablån. Sammanställningen, som även visar storleken av nämnda avgifter under de närmast föregående åren, bekräftar deras allt mer ökande betydelse och inverkan på de sammanlagda avverkningskostnaderna.

VIII. Exportpriser på rundvirke, sågade trävaror, massa och papper

Den svenska exporten av rundvirke har under 1960-talet ökat från totalt 0,8 milj m³f år 1960 till 3,1 milj m³f år 1969 (se tabell 41). För denna ökning svarar nästan helt massaveden, medan exporten av övriga rundvirkesortiment varit praktiskt taget oförändrad. Exportpriserna på rundvirke under åren 1950 och 1960—1969 framgår av tabell 50. Prisjämförelser mellan enskilda år kan för grupperna sågtimmer och fanerstock av barrträd samt pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar i vissa fall tänkas ge en felaktig bild av prisutvecklingen, eftersom sortiments-sammansättningen inom grupperna kan vara mycket olika mellan respektive år. Priserna på massaved av tall, gran och löv under olika år bör däremot vara fullt jämförbara. Prisutvecklingen har under den beskrivna perioden i stort sett varit densamma som på den inhemska marknaden. Däremot har den absoluta prisnivån på exportvirket legat betydligt

högre än priserna inom landet, delvis beroende på att priserna på export avsett priset f o b.

Tabell 50 beskriver även priserna vid export av sågat virke under senare år. Priserna gäller för export av trävaror fritt ombord (från och med 1970 fritt skeppssida, f a s) inom Nederbottens skeppningsdistrikt. Priset på sågad vara av furu och gran av o/s-kvalitet har under 1960-talet varit tämligen stabilt. Tendensen har varit att priset på furu långsamt stigit för varje år, medan priset på gran i genomsnitt för perioden visserligen ökat något, men uppvisat betydande variationer mellan olika år.

Priset per standard av basdimensionen 2 1/2'' × 7'' av o/s-kvalitet steg för furu med 40 kr under 1969. Granpriset ökade under året med 80 kr, för att under första halvåret 1970 höjas ytterligare 43 kr. För kvinta-kvalitet (V) av furu och gran steg priserna år 1969 med 55 respektive 120 kr per std. Första halvåret 1970 medförde ytterligare 30 kr i högre pris på kvinta-gran.

I tabell 51 redovisas exportpriser på massa, papper och träfiberplattor under åren 1950, 1960—1969 samt januari—juni 1970. En jämförelse mellan prisutvecklingen för sågade trävaror och massaproducter visar att priserna på trävaror varit väl hävdade. Dessa priser har i stort sett följt den allmänna stegringen av råvarupriserna, vilka sedan 1948

Prisutveckling på massaproducter och tidningspapper. Relativa priser 1960—1969

År	Mek massa	Dissolv- ing	Sulfit		Sulfat		Tidnings- papper
			blekt	oblekt	blekt	oblekt	
1960	100	100	100	100	100	100	100
61	101	102	100	105	98	104	101
62	101	94	91	95	91	93	100
63	101	93	92	97	92	99	100
64	99	102	99	104	99	108	99
65	106	104	102	107	101	109	99
66	102	101	97	102	96	105	99
67	102	99	95	101	95	103	99
68	107	96	93	96	91	99	95
69	113	103	100	101	98	101	93

ungefärlig fördubblats, medan massapriserna 1968 låg på samma nivå eller i vissa fall lägre än 1948. Prisutvecklingen på massaproducter och tidningspapper belyses i nedanstående tablå, där de löpande priserna under respektive år uttryckts i procent av motsvarande priser år 1960.

Under 1969 och första halvåret 1970 inträffade betydande prishöjningar på massaproducterna beroende på förbättrade konjunkturer och därmed stigande efterfrågan. Priset på blekt sulfat höjdes med 80 kr under 1969 och ungefär lika mycket under första halvåret 1970. Oblekt sulfatmassa steg ca 50 kr år 1969 och erhöll likaså en kraftig prishöjning i början av 1970. Prisutvecklingen

på blekt och oblekt sulfit var liknande den för motsvarande sulfatmassor.

Exportpriserna på papper, papp och träfiberplattor har under perioden 1960—1969 i stort sett varit oförändrade. Prisnivån har sålles under inverkan av de allmänna kostnadsstegringarna blivit mycket otillfredsställande. Tidningspapperspriserna undergick inga stora förändringar 1969. Däremot noterades prishöjningar under första halvåret 1970, sannolikt delvis till följd av prishöjningar på mekanisk massa. För övriga papperskvaliteter liksom träfiberplattor var priserna genomgående högre första halvåret 1970 jämfört med året tidigare.

E. Arbetskraftsförhållanden

I. Sysselsättning

Arbetet i skogen utförs huvudsakligen av två kategorier arbetare. Till den ena kategorin hänförs de personer, som till övervägande del är sysselsatta inom jordbrukskulturen men tidvis, framför allt under vintern, arbetar inom skogsbruket. Till den andra hänförs de arbetare, som huvudsakligen är verksamma inom skogsbruket. Längre tillbaka i tiden ansåg man med stöd av företagna uppskattningar att dessa båda arbetarkategorier utförde ungefär hälften vardera av skogsarbetet. Under i synnerhet senaste decenniet har skogsarbetets karaktär alltmer förändrats i riktning mot att bli ett huvudyrke för sina utövare. Säväl inom storskogsbruket som inom privatskogsbruket¹ har antalet fast anställda skogsarbetare ökat samtidigt som tidigare starka säsongsvariationer i arbetsvolymen alltmer utjämtnats. Inom privatskogsbruket organiseras främst i samband med bildandet av skogsbruksområden årsanställda skogsarbetare som handhar avverkning och skogsvårdsarbeten på medlemmarnas skogar. Härigenom kan arbetskraften även för dessa skogar få mer kontinuerlig sysselsättning.

Förutsättningarna för arbetets mekanisering har starkt förbättrats på senare tid. Den manuella skogsarbarkningen har obetydlig omfattning och har mer eller mindre ersatts av maskinbarkning eller genom övergång till leverans av obarkat virke. Virkets terräng-

¹ 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för "Övriga enskilda skogar", dvs bonde-, godsskogar m.m. I tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok har benämningen "Bondeskogsbruk" använts.

transport sker i allt större omfattning med traktor.

Uppgifter om sysselsättningen för den kategori arbetare, som huvudsakligen är verksam inom skogsbruket, lämnas bla av folkräkningarna. Från 1965 års folk- och bostadsräkning lämnas i tabellerna 56, 57 och 58 uppgifter om den förvärvsarbetande befolkningen i skogsbruket i de olika länen och efter yrkesställning och ålder. Tabell 56 har kompletterats med uppgifter från "Den utökade arbetskraftsundersökningen hösten 1968" (Am 1969: 8).

Löpande statistik över sysselsättningen inom storskogsbruket sammanställs från andra halvåret 1963 av Statistiska centralbyrån och publiceras i Statistiska meddelandens Am-serie. Tidigare (från år 1951) sammanställdes denna statistik av arbetsmarknadsstyrelsen. Statistiken ifråga avser avverknings-, skogsvårds- samt husbyggnads- och anläggningssarbeten vid domänverket och större skogsbolags skogar. Till följd av fusioner och andra organisatoriska förändringar har de ursprungligen 54 uppgiftslämnande skogsbolagen reducerats till 45 aktiebolag och en ekonomisk förening. I statistiken ingår även de i egen regi bedrivna avverkningsarbeten, som avser rotposter inköpta på hemmansskogar. Sysselsättningen inom storskogsbruket 1968 och 1969 enligt centralbyråns statistik redovisas i tabell 59, vilken omfattar såväl fasta som tillfälliga skogsarbetare.

Om totala antalet arbetare sysselsatta med huggning (dvs avverkningsarbete exkl köring enligt tabell 56) i storskogsbruket under februari 1960 betecknas med 100, kan utvecklingen av det manuella arbetet med avverkning under olika årstider perioden 1960—1969 i domänverkets och de större skogsbolagens skogar avläsas av nedanstående relativata tal.

Tablån visar bla att det genomsnittliga antalet arbetare i huggningsarbete har sjunkit kraftigt under 10-årsperioden samtidigt som de säsongmässiga variationerna utjämtnats.

Enligt Föreningen Skogsbrukets Arbetsgiva-

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Domänverket										
februari	27	25	23	21	19	16	14	13	11	10
maj	12	12	14	10	10	10	11	10	7	7
augusti	9	9	10	9	8	7	7	8	7	7
november	20	19	17	16	15	14	13	12	10	10
Skogsbolagen										
februari	73	77	74	57	53	50	44	46	38	35
maj	48	55	52	36	34	33	38	37	23	28
augusti	48	51	48	40	38	35	33	33	27	25
november	66	69	58	48	47	44	43	40	35	33
Summa										
februari	100	101	97	77	72	66	58	60	50	45
maj	59	67	66	46	43	43	49	47	30	35
augusti	57	60	58	49	46	42	40	40	34	32
november	86	62	76	65	62	58	56	51	45	43

res statistik för år 1969 utgjorde antalet arbetade dagar för huggare — sysselsatta hos föreningens medlemmar med huggnings-, skogs- värds-, väg- och anläggningsarbeten samt annat manuellt arbete — i procent av det möjliga antalet arbetsdagar i genomsnitt 81 % för åren 1967—1969 och var dessutom på ungefär samma nivå under årets månader med undantag för juli, då procenttalet nådde inte fullt 40 %.

Kontinuerlig statistik över sysselsättningen inom privatskogsbruket har sammanställts och publicerats sedan år 1961 — först av arbetsmarknadsstyrelsen och från andra halvåret 1963 av Statistiska centralbyrån. Redovisningen av sysselsättningen i storskogsbruket och privatskogsbruket är samordnad i tiden. Med privatskogsbruk förstås gårdar (bruksenheter), som tillhör andra enskilda skogsägare än aktiebolag.

Primäruppgifterna till statistiken över sysselsättningen inom privatskogsbruket inhämtas genom undersökningar på ett urval jordbruksfastigheter i RLF:s register. Urvalet omfattar 1/28 eller ca 6 000 av samtliga (ca 160 000) bruksenheter med en produktiv skogsareal av minst 10 ha i Götaland och Svealand och minst 25 ha i Norrland. — Enligt tidigare undersökningar (t ex "Jordbruks förstärkande med skog", SOU 1957: 8) sysselsätter skogsbruk under dessa storleks-

gränser en obetydlig del av den ur arbetsmarknadssynpunkt viktiga kategorin lejd arbetskraft. — Urvalet har erhållits genom systematisk stratifierad sampling ur nämnda register och urvalets storlek anses ge önskvärd noggrannhet beträffande förändringar i sysselsättningen mellan olika tidpunkter. Jämförelser kan sälunda göras mellan storskogsbruket och privatskogsbruket beträffande förändringar i sysselsättningen. Sysselsättningen i storskogsbruket redovisas med antal sysselsatta vid avverkningsarbeten (inklusive rotposter), skogsvårdsarbeten samt vid i skogsförvaltningarnas egen regi bedrivna anläggnings- och husbyggnadsarbeten andra helgfria tisdagen i febr, maj, aug och nov, medan sysselsättningen i privatskogsbruket redovisas med antal dagsverken vid samma arbeten (exkl rotposter) under de veckor i ovannämnda månader, då andra helgfria tisdagen infaller. Uppgifterna om antalet dagsverken i privatskogsbruket insamlas uppdelade på dels skogsägaren jämte familjemedlemmar över 15 år och dels fast anställd eller tillfälligt lejd arbetskraft. Det bör återigen observeras att uppgifterna för storskogsbruket baseras på totalundersökningar av sysselsättningen, medan desamma för privatskogsbruket bygger på uppräkning av material från urvalsundersökningar med dylikas brister beträffande bl a mätsäkerhet och svarsborgfall.

I tabell 60 — baserad på uppgifter från Statistiska meddelanden 1970 nr Am 1970: 0 — jämförs resultaten från sysselsättningsundersökningarna för privat skogsbruket åren 1968 och 1969 dels beträffande skogsägarens eget arbete och den ledda arbetskraftens och dels beträffande landsdel.

Det genomsnittliga antalet dagsverken per redovisad brukningsenhet i de olika undersökningarna visas i nedanstående tablå.

	Febr	Maj	Aug	Nov
1964	3,4	1,6	1,2	2,1
1965	3,4	1,7	1,2	1,9
1966	1,4	1,8	1,3	2,0
1967	2,6	1,8	1,3	1,6
1968	1,9	1,5	1,1	1,8
1969	1,6	1,5	0,8	2,6

Såsom framgår av tabell 21 ökade avverkningarna under år 1968/69 jämfört med föregående år. Av tablåns på sid 130 framgår att antalet registrerade arbetslösa inom skogsbruket, som en direkt följd av den intensiva mekaniseringen av skogsarbetet emellertid också ökade under år 1969 jämfört med år 1968.

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1960—69 Medeltal
Flottning	693	621	590	545	464	390	358	296	222	170	435
Skiljning	395	394	357	290	258	223	174	154	119	99	246

En ungefärlig uppskattning av sysselsättningen inom det svenska näringslivet under åren 1960—1969 presenteras av statistiska centralbyrån i meddelande N 1970: 44 "Medelantal sysselsatta 1960—1969 enligt nationäräkenskaperna", ur vilket nedanstående

Under budgetåret 1968/69 ställdes till skogs-vårdsstyrelsernas förfogande för bedrivande av beredskapsarbeten i arbetslösheitsbekämpande syfte 100,4 milj kr (f å 105,6 milj kr).

Arbetare som under våren och sommaren friställts från avverkningsarbeten o d har tidigare i större utsträckning än vad nu är fallet, då ett flertal flottleder nedlagts, haft möjlighet att under denna tid få flottningsarbete i Norrland, Dalarna och Värmland.

I nedanstående tablå baserad på tabell 32 redovisas antal dagsverken (1 000-tal) i flottnings- och skiljningsarbeten åren 1960—1969. Under perioden har sysselsättningen, som synes, minskat betydligt.

Fr o m 1967 års flottningsstatistik redovisas helårsarbetare i stället för som tidigare antal sysselsatta arbetare vid olika tidpunkter. Enligt tabell 32 uppgick år 1969 förvaltningspersonalen till 118 helårsarbetare och arbetarpersonalen till 1 328 helårsarbetare. Av arbetarpersonalen var 55 % sysselsatta i flottning, 32 % vid skiljen, 7 % i servicearbeten och 6 % i separatarbeten.

tabell sammanställts att visa sysselsättningsutvecklingen inom skogsbruket och skogsindustrin jämfört med densamma inom dels jordbruksindustrin och dels tillverkningsindustrin och av denna speciellt verkstadsindustrin.

Medelantal sysselsatta 1960—1969. Företagare och anställda. 100-tal.

Näringsgren	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Jordbruk	4 676	4 337	4 186	3 864	3 629	3 386	3 139	2 997	2 800	2 685
Skogsbruk	1 142	1 198	1 206	1 059	1 082	1 061	1 029	964	899	851
Tillverkningsindustrin därav	10 848	11 112	11 179	11 177	11 316	11 370	11 220	10 850	10 644	10 715
Trävaru- och möbelindustri	945	930	915	930	951	962	950	930	941	949
Massa-, pappers- och pappersvaruindustri	700	724	717	713	716	710	698	668	644	643
Verkstadsindustri	4 271	4 473	4 577	4 586	4 662	4 740	4 762	4 588	4 518	4 594

Registrerad arbetslöshet inom skogsbruket åren 1968 och 1969

	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Års-medeltal
1968													
Arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	2 560	2 116	1 945	2 524	2 470	1 528	1 421	1 677	1 430	1 649	2 305	2 254	1 990
Inte arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	675	529	538	513	416	335	326	540	481	520	669	590	511
Summa	3 235	2 645	2 483	3 037	2 886	1 863	1 747	2 217	1 911	2 169	2 974	2 844	2 501
1969													
Arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	2 560	2 389	2 652	3 006	2 999	1 498	1 543	1 611	1 273	1 226	1 610	2 016	2 032
Inte arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	814	775	999	1 054	939	818	803	819	796	719	742	779	838
Summa	3 374	3 164	3 651	4 060	3 938	2 316	2 346	2 430	2 069	1 945	2 352	2 795	2 870

II. Avtal och löner

1. Avtal

På grund av den sena centrala tvåårsuppgörelsen mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer överenskom skogsbrukets parter att reglera 1969 års lönesättning i två etapper.

Den 19 juni träffades deluppgörelse för första halvåret 1969. Förhandlingarna för andra halvåret upptogs efter semesterperioden och resulterade i en definitiv uppgörelse den 12 september.

Uppgörelsen innebar — utöver generella justeringar — att de för skogsbruket enligt centraluppgörelsen framräknade låglönepotterna i väsentlig grad utnyttjades för att förstärka avtalens tidlöner. 1968 års tidlöner i skogsavtalen höjdes särskilt med 10,5 %.

Det utrymme av låglönepotterna, som intogs i anspråk för att öka tidlönerna, disponerades för att förstärka ackordspriserna för huggning inom WDHU-området (Värmland, Dalarna, Hälsingland-Härjedalen och Uppsala). Huggningsackorden ökades särskilt inom området ifråga med genomsnittligen 4,3 %. Inom trädprisområdet (från Ljungan och norrut) och i södra Sverige höjdes ackordspriserna för huggning enbart med det generella påslaget 1,35 %. Hästkörnings-ackorden höjdes i samtliga avtal med 4,3 %. Ackordslöner för arbeten, som saknade avtalsbundna ackordsprislistor, justerades retroaktivt från den 1 juli med 2,4 %.

De med skogsarbetet samordnade tidlönerna inom flottnings-, sorterings- och flottläggningsarbetet höjdes likaledes med 10,5 %. Ackorden för skiljeställesarbetet ökades med i genomsnitt 1,72 % och för flottläggningsarbetet med 1,05 %.

Inom de tre norra virkesmätningsföreningarnas verksamhetsområde (från Ljungan och norrut) ökades också tidlönerna med 10,5 %. För området söder därom genomfördes ett enhetligt löneavtal för virkesmätningsarbete, varvid den gemensamma avtalsnivån för 1968 förhöjdes med 3,1 %.

2. Löner

Tid 1966 års lönestatistik för skogsarbetare utgjordes underlaget för densamma av postenkäter, vid vilka jägmästarna i domänverkets revir ombetts uppskatta "normala dagsförtjänster" för huggare och körare (häst och karl) vid domänverkets avverkningar i egen regi. Statistiken hade tid 1962 bearbetats och sammanställts av socialstyrelsen och där efter av Statistiska centralbyrån. Från 1967 har denna lönestatistik ändrats att basera sig på uppgifter om utbetalad lön och antal arbetade dagar eller timmar (domänverket från 1968) utarbetade av domänstyrelsen beträffande domänverkets skogsarbetare och Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen beträffande skogsarbetare anställda hos respektive organisationer. Redogörelse för domänverkets lönestatistik lämnas i Statistiska meddelanden, Am 1969: 45, "Löner för skogsarbetare 1968" och för de nämnda organisationernas lönestatistik i Statistiska meddelanden, Am 1968: 28, "Löner för skogsarbetare 1967". Uppgifterna för 1969 presenteras i Statistiska meddelanden, Am 1970: 28 "Löner för skogsarbetare 1969".

I tabell 52 redovisas genomsnittliga timförtjänsten vid olika slags arbete för manliga skogsarbetare vid domänverket åren 1968 och 1969. Denna timförtjänst för en viss grupp av arbetare beräknas som kvoten mellan gruppens lönesumma och timsumma. Domänverkets statistik avser kontinuerligt anställda skogsarbetare dvs arbetare anställda att utföra arbete under "varje avtalsenlig dag under året". I tabell 53 redovisas genomsnittliga dagsförtjänster vid olika slags arbete åren 1965—1969 för manliga skogsarbetare sysselsatta hos skogsägare anslutna till Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen. I denna statistik ingår ett urval av de arbetare som vid årets början beräknades arbeta minst 200 dagar hos den rapporterande arbetsgivaren. Den genomsnittliga dagsförtjänsten vid visst slags

arbete har beräknats som kvoten mellan summan av den för sådant arbete till samtliga arbetare utbetalda lönen och sammanlagda antalet arbetsdagar. Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivares statistik över genomsnittsförtjänsterna vid maskinarbete avser endast sådant arbete utfört av arbetare med egna maskiner. Slutligen avser maskinarbetarnas genomsnittsförtjänster vid huggning och skogs-vårdsarbete endast kompletteringsarbete. Variationer i förtjänsterna åren 1968 och 1969 belyses av uppgifterna i tabell 54. Dyliga uppgifter har dock ej framräknats i Skogs- och Lantarbetsgivareföreningens statistik. I tabell 55 återges för vissa arbetargrupper genomsnittsförtjänsterna åren 1968 och 1969 i olika

åldersgrupper. Åldersgrupperingen grundar sig på uppgifter om arbetarnas födelseår.

Såsom framgår av rubriker och noter till tabellerna 52—55 ingår inte i de genomsnittliga tim- eller dagsförtjänsterna ersättningar enligt skogsavtalet (traktamenten, färdmedels- och färdtidssättning), övertids- och skifttillägg, semesterlös och semesterersättning och från förtjänsterna har inte dragits kostnader för motorsåg och andra handredskap.

Med nedanstående tabeller avses slutligen endast att jämföra skogsarbetarnas genomsnittliga tim- eller dagsförtjänster med närmaststående arbetarkategorierens timförtjänster.

Genomsnittliga tim- eller dagsförtjänster oavsett arbetsart 1965—1969. Kr

År	Domänverket					Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare		Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen alla arbetare	
	Alla arbetare								
	arbete m. egen motorsåg	arbete utan motorsåg	körn. med domänverkets traktor	norra Sverige	södra Sverige	huggare m fl	maskin-arbetare		
kr/tim				kr/dag					
1965	..	..	..	71	65	68	75	69	
1966	..	..	..	80	73	77	83	78	
1967	..	..	..	88	81	87	95	88	
1968	13,58	9,51	12,99	..	..	94	104	97	
1969	14,52	10,17	13,23	..	..	102	112	106	

Genomsnittliga timlöner för lantarbetare och vissa industriarbetare år 1965—1969. Kr

År	Jordbruk Egentlig industri			
	lant-arbetare ¹	träindustri ²	massa-, pappers- och pappers-varuindustri ²	totalt ²
1965	6,86	8,67	9,09	9,45
1966	7,52	9,38	9,87	10,26
1967	8,27	10,20	10,74	11,10
1968	8,96	10,85	11,73	11,83
1969	9,77	10,64	11,77	11,28

¹ Kontant lön vid tidlösarbete (på ordinarie arbetsstid och på övertid, inkl förberedelse- och avslutningsarbete samt ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar), värdet av naturaförmåner, semesterlös och semesterersättning, provisjon o d men ej ackordslön.

² Inkl övertids- och skifttillägg, helgdagslös, semesterlös, permitteringslös och andra förmåner.

³ Exkl semesterlös -ersättning, helgdagslös, -ersättning, ersättning vid olycksfall och sjukdom, permitteringslös o dyl.

III. Yrkesskador och arbetarskydd

1. Yrkesskadeförsäkring och yrkesskador

Statistiken över yrkesskador bygger på uppgifter (skadeanmälningar) från yrkesskadeförsäkringen, kompletterade med s k arbetsgivaruppgifter och beträffande statens personaluppgifter från Statistiska centralbyrån för beräkning av skador i relation till arbetskraftens omfattning. Den bearbetas och sammanställs av riksföräkringsverket och publiceras i SOS Yrkesskador. Enligt gällande lag — från 1 jan 1955 — är i stort sett alla arbetstagare i allmän eller enskild tjänst, d v s i huvudsak alla, som är fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare, obligatoriskt försäkrade för yrkesskada.

Yrkesskadeförsäkringen är samordnad med den allmänna sjukförsäkringen. Sjukersättning under den första tiden efter inträffad yrkesskada, den s k samordningstiden, som i allmänhet uppgår till 90 dagar utges i regel av allmän försäkringskassa enligt samma grunder som vid andra sjukdomsfall. Sjukpenning utgår från dagen efter den, då yrkesskadan inträffade. År 1966 och tidigare var karenstiden tre dagar.

Riksföräkringsverket redovisar i sin statistik tre skadetyper, nämligen färdolycksfall, arbetsolycksfall, vilka utgör huvudparten, samt yrkessjukdomar. Uppgifterna i tabellerna 61, 62 och 63 avser endast arbetsolycksfall, som inträffat under år 1967.

Näringsgrensindelningen från år 1960 i denna yrkesskadestatistik är i allt väsentligt baserad på en av Förenta Nationernas Ekonomiska och Sociala Råd stadfäst internationell industrinomenklatur "International Standard Industrial Classification of All Economic Activities" (ISIC) och efter principen att en arbetsgivares hela verksamhet i regel skall betraktas som en enhet. Ett företag redovisas således endast inom den huvudsakliga näringsgrenen. För skogsbrukets del är i detta avseende numer redovisning möjlig en-

dast på två undergrupper. Fr o m 1955 redovisas i yrkesskadestatistiken arbetsmängderna genomgående i 1 000-tal arbetstimmar.

Yrkesskadorna indelas med avseende på svårhetsgrad i tre klasser, övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall. Sjukligheten graderas efter det antal dagar — s k sjukersättningsdagar — för vilka sjukpenning utgått. Dagar med halv sjukpenning medräknas med halva antalet. Som invaliditetsfall räknas alla fall med invalidivränta oavsett om livräntan bestämts att bli livsvarig eller inte. Yrkesskador, som föranlett invalidivränta och senare haft dödlig utgång, har inte medräknats som dödsfall.

Frekvenskvoter angivande antal arbetsolycksfall och yrkessjukdomsfall per antal arbetstimmar ger viss uppfattning om yrkesskadaderiskens storlek, men de är inte helt tillfredsställande som riskmått, enär de påverkas lika mycket av obetydliga skadefall som av stora. Ett bättre riskmått erhålls om man låter den sammanlagda arbetstid, som till följd av skadorna går förlorad genom sjukdom, invaliditet eller död, uttrycka riskens storlek. Alltsedan år 1955 användes som riskmått i yrkesskadestatistiken det s k svårhetsstalet, vilket i princip motsvarar antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000 utförda arbetstimmar. Vid konstruktionen av detta riskmått förutsättes — enligt internationella rekommendationer — en sjuktid av 365 dagar innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar.

Sedan år 1955 gäller samma definitioner av begreppen olycksfall och sjukersättningsdag och från 1960 års yrkesskadestatistik redovisas en arbetsgivare endast inom en näringsgren.

I tabell 61 samt i tablåen nedan lämnas uppgifter om arbetsolycksfall, arbetstimmar och sjukersättningsdagar.

	Antal olycksfall m m i skogsbruket									
	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Arbetsolycks-fall	7 181	6 792	6 428	6 977	6 367	5 916	5 836	5 248	4 838	7 002
Arbetsstimmar (milj)	131,9	116,8	113,8	117,4	115,6	107,8	104,3	99,5	95,1	96,2
Sjukersätt-ningsdagar	157 429	143 922	134 974	145 804	138 471	130 427	138 062	126 591	111 643	169 447

Olycksfallen och sjukersättningsdagarna ökade betydligt i skogsbruket under 1967 de förra med 45 % och de senare med 52 %. Enligt riksförsäkringsverkets uppskattningar kunde man med karensdagarnas slopande år 1967 vänta sig en 10 %-ig ökning. För totalen »samliga näringsgrenar» var också ökningen 10 % för såväl olycksfall som sjukersättningsdagar.

Den genomsnittliga invaliditetsprocenten och yrkesskaderisken dels i skogsbruket och dels totalt för samtliga näringsgrenar framgår av tablån här nedan och av tabellerna 61 och 62.

Genomsnittligt är antalet förlorade arbetsdagar per olycksfall betydande för såväl skogsbruket som totalen »samliga näringsgrenar». Antalet sjukersättningar per olycksfall ligger på en betydligt lägre nivå och under år 1966 respektive år 1967 uppgick detta antal för skogsbruket till 24,2 och 23,1 och för »samliga näringsgrenar» till 23,0 och 23,0. Såsom tidigare nämnts är »svårhetstallet» det bästa riskmåttet och enligt tablån var trenden för yrkesskaderisken i skogsbruket stigande under perioden 1958—1967 men fallande för densamma för totalen »samliga näringsgrenar». Dock förhåller det sig så att

	Invaliditetsprocent och yrkesskaderisk									
	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Genomsnittlig inva-lidets- %										
skogsbruket	18,5	18,6	18,0	20,4	22,4	21,8	24,7	21,0	22,9	18,4
samtliga näringsgrenar	19,4	20,2	20,0	19,9	21,1	20,6	21,3	21,2	21,2	21,5
Olycksfall per 1 milj arbetsstimmar										
skogsbruket	54,5	59,7	56,5	59,4	55,1	54,9	55,9	52,7	50,9	72,8
samtliga näringsgrenar	21,9	22,2	21,4	22,3	21,1	20,5	21,3	20,5	19,6	21,9
Förlorade arbets-dagar per olycksfall										
skogsbruket	55	46	58	49	57	53	66	82	69	57
samtliga näringsgrenar	68	68	71	68	68	66	68	67	66	59
Svårhetstal ¹										
skogsbruket	2,97	2,75	3,29	2,90	3,16	2,92	3,71	4,34	3,54	4,16
samtliga näringsgrenar	1,48	1,50	1,52	1,51	1,44	1,34	1,44	1,38	1,30	1,31

¹ Förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetsstimmar.

vissa yrkeskategorier är utsatta för allvarligare olycksfallsrisker än skogsarbetare (ex stuveriarbetare, gruvarbetare samt personal inom sjöfart).

I tabell 62 redovisas också svårhetstal hänförande från olika olycksfallsorsaker. De vanligaste av dessa i skogsbruket brukar vara "Handverktyg och redskap" (t ex motorsåg), "Fordon m m" (bl a traktor), "Fallande föremål, ras" och "Fall, halkning". I tabell 63 har sammantälts arbetsolycksfallen i procent samt per 1 milj arbetstimmar fördelade efter skadad kroppsdel. Handleds- och handskador var de oftast förekommande skadorna år 1967 och närmast höftleds-, knä- och benskador samt fotleds- och fotskador.

2. Yrkesskador i skogsarbete

I syfte att nedbringa den höga olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket och öka arbets-säkerheten bedriver statliga myndigheter och enskilda organisationer forskning och utvecklingsarbete för att förbättra arbetsmetoder, maskiner och redskap samt upplysningsverksamhet i säkerhetsfrågor och ergonomi. Beträffande staten handhas detta av arbets-skyddsstyrelsens skogssektion och den till sty-

relsen knutna skogsyrkesinspektionen. Även domänverket, skogsstyrelsen och skogshög-skolan bedriver utvecklingsarbete och upplysningsverksamhet av nämnt slag. Av enskilda organisationer som verkar inom detta område kan nämnas Föreningen Skogsbrukets Arbetarskydd och Forskningsstiftelsen Skogsarbeten samt Arbetsmedicinska Institutet.

Som komplettering av riksförsäkringsverkets ovan behandlade yrkesskadestatistik använder skogsyrkesinspektionen de yrkesskade-anmälningar som berör skogsbruket för en speciell redovisning av skadornas art och uppkomst. Det skall i sammanhanget observeras att i båda fallen endast arbetstagare i allmän och enskild tjänst som är obligatoriskt försäkrade för yrkesskada kommer med i statistiken.

Av skogsyrkesinspektionens statistik framgår att år 1969 anmälde totalt 8 314 yrkesskador, inklusive yrkessjukdomar och olyckor vid färd till och från arbetet. Av dessa var 34 dödsfall, varav 2 färdolycksfall. Detta innebär jämfört med år 1968 en ökning av dödsfallen, medan ären mot totala antalet yrkesskador minskade med ca 10 % (se tabell nedan).

För att kunna avgöra om yrkesskadesitu-

Yrkesskador i skogs- och flottningsarbete anmälda till skogsyrkesinspektionen åren 1968 och 1969

Arbetsområde	1968			1969				
	Vuxna	Minder-åriga	Totalt	Därav dödsfall	Vuxna	Minder-åriga	Totalt	Därav dödsfall
Skogsvård	826	28	854	—	547	12	559	—
Skogsavverkning	7 796	239	8 035	19	7 314	125	7 439	27
Flottning	140	5	145	1	103	—	103	4
Flottledsbyggnad mm	36	2	38	—	25	—	25	1
Summa arbetsolycksfall	8 798	274	9 072	20	7 989	137	8 126	32
Yrkessjukdomar ¹	29	—	29	—	57	—	57	—
Delsumma	8 227	274	9 101	20	8 046	137	8 183	32
Färdolycksfall	114	1	115	5	131	—	131	2
Totalt yrkesskador	8 941	275	9 216	25	8 177	137	8 314	34

¹ Dessa fall avser främst senskideinflammation och vibrationsskador.

tionen förbättrats jämfört med tidigare år bör antalet yrkesskador sättas i relation till arbetsvolymen och antalet sysselsatta inom den del av skogsbruket som skadeanmälningarna omfattar. Säkra uppgifter däröm föreligger emellertid ännu inte.

Av nedanstående tabell framgår att en minskning av antalet yrkesskador kan konstateras under perioden 1960—1969. Beträffande dödsfallen kan ären mot ingen klar tendens spåras.

Antalet anmeldda yrkesskador samt dödsfall åren 1960—1969. Exkl färdolycksfall

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Yrkesskador	10 716	11 772	11 094	9 724	9 934	9 012	7 965	10 862	9 101	8 183
Därav dödsfall	28	22	28	19	23	34	21	31	20	32

¹ Ökningen i antalet skador från 1966 till 1967 beror bl a på att karenstiden för yrkesskadeförsäkringen ändrades från och med 1 januari 1967.

För år 1969 uppvisar skadebilden inga större förändringar jämfört med de senaste åren. Yrkesskadornas och dödsfallens fördelning på

olika arbetsmoment framgår av tabellen här nedan.

Antalet yrkesskador i skogsarbete år 1969, anmeldda till skogsyrkesinspektionen

Arbetsmoment	Antal	%	Därav dödsfall
Huggningsarbete	6 204	76,3	19
Fällning	1 392	17,1	10
Kvistning	2 328	28,6	2
Kapning	585	7,2	7
Brossling	695	8,6	—
Förflyttning på arbetsplatsen	270	3,3	—
Övrigt och ej angivet	934	11,5	—
Transportarbete	956	11,8	9
Virkestransport med traktor	515	6,3	3
Virkestransport med häst	262	3,2	1
Lastning på lastbil	76	0,9	1
Flottning och flottläggning	103	1,4	4
Övrigt arbete	966	11,9	4
Maskinbarkning, upparbetningsverk, ströläggning	59	0,7	1
Vägarbete, flottledsbyggnad	52	0,6	1
Skogsvårdsarbete	559	6,9	—
Diverse arbeten	296	3,7	2
Summa arbetsolycksfall	8 126	100,0	32
Yrkesskjudomar	57	—	—
Färd till och från arbetet	131	—	2
Totalt	8 314	—	34

De flesta skadorna inträffade liksom tidigare är vid arbete med motorsåg, och främst då vid kvistning (se tabeller här nedan). Den vanligaste skadeorsaken vid kvistning är att sågen kastar. Detta kan medföra svåra skador, vanligen på vänster hand, men också i ansiktet och på andra delar av kroppen. För att reducera riskerna för skador vid kast blir det numer allt vanligare att man försör motorsågen med ett speciellt sk kast-

skydd. Från och med 1 januari 1970 är sådant kastskydd obligatoriskt på nya motorsågar. Av tabellerna framgår att tidigare års ökning av skador på grund av motorsågskast synes ha avstannat under år 1969. Tabellerna redovisar också en annan vanlig skadeorsak vid arbete med motorsåg, nämligen slag av sågkedja som brustit. Dessa skador har ökat under de senaste åren.

**Antal motorsågsskador vid huggningsarbete år 1969
(avser skador direkt orsakade av motorsågens kedja)**

Skadegrupp	Fällning	Kvistning	Kapning	Förflyttning	Start o serv av motsåg	Övr o ej ang	Summa	%
Ofrivilligt gaspådrag	5	12	2	8	1	9	37	1,4
Stöt mot kedja pga halkning, snavning o d	33	160	18	26	3	42	282	10,8
Såg kastar; svärdspets berör kvist	34	374	32	1	—	16	457	17,5
stam, stubbe o d	50	176	41	4	4	7	282	10,8
övr o ej ang orsaker	69	631	98	—	2	62	862	33,0
Okontrollerad sågrörelse pga slag från stam el gren	25	50	39	2	—	12	128	4,9
Slag av sågkedja som brustit	11	152	21	—	—	23	207	7,9
Skador orsakade av annan persons såg	10	1	—	—	—	1	12	0,4
Övrigt och ej angivet	31	151	30	14	36	87	349	13,3
Summa	268	1 707	281	55	46	259	2 616	100,0
%	10	65	11	2	2	10	—	100,0

Antal motorsågsskador åren 1965—1969

Arbetsmoment	1965		1966		1967		1968		1969	
	Antal	%								
Fällning	337	7	244	5	388	6	336	6	268	5
Kvistning	555	12	885	19	2 055	29	1 634	29	1 707	31
Kapn, start o övr	367	8	410	8	573	8	594	10	586	11
Förflyttning	54	1	44	1	72	1	56	1	55	1
Summa	1 313	28	1 583	33	3 088	44	2 620	46	2 616	48
Totala antalet skador vid huggningsarbete ej brossling	4 717	100	4 770	100	6 956	100	5 681	100	5 509	100

Antal skador pga motorsågskast och slag av sågkedja som brustit åren 1966—1969

Skadegrupp	1966	1967	1968	1969
Motorsågskast	695	1 724	1 575	1 601
Kedja som brustit	23	102	178	207

Av speciellt intresse när det gäller yrkesskador under år 1969 är röjningsarbetet i de stormhärjade områdena i Syd- och Mellansverige under sista kvartalet. Stormfälningen medförde att en betydligt större arbetsstyrka än normalt sysselsattes och att även mindre van arbetskraft måste utnyttjas. Röjningsarbetet i stormfälld skog innebär erfarenhetsmässigt ökade risker för svåra skador. Under sista kvartalet 1969 anmälades till skogsyrkesinspektionen 8 dödsolyckor vid vindfällsarbe-

te. Dödsolyckornas fördelning på skadeorsak framgår av nedanstående tablå.

Dödsolyckor vid vindfällsarbete 4:e kvartalet 1969

Skadeorsak	Antal
Rotvälta föll över stammen vid kapning	2
Rotvälta föll tillbaka när stam kapades	4
Rotvälta föll och drog med stam, som låg över vältan	1
Stam i spänn slog mot traktorförare	1
Summa	8

Aktuella uppgifter om traktorolycksfall under 1969 föreligger inte, varför tabell och kommentarer avseende åren 1967 och 1968 i Skogsstatistisk årsbok 1968 sid 125 och 126 må anses i stort sett karakterisera situationen även år 1969.

F. Administration, utbildning, forskning samt föreningar och organisationer inom skogsbruket

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänverket och skogsstyrelsen. Domänverket med dess lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar. Skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över de övriga skogarna i riket, huvudsakligen enskilda med undantag endast för statskyrkans skogar och vissa statliga myndigheters skogsinnehav. Nedan följer en sammanfattning av de två skogliga huvudorganens administration och uppgifter.

1. Domänverket

(domänverkets centralförvaltning och lokalförvaltning)

Domänverket som är ett affärsdrivande verk erhöll ny organisation den 1 januari 1969. Gällande instruktion för verket enligt den nya organisationen är utfärdad den 6 december 1968 (SFS nr 681). Enligt denna driver domänverket skogsbruk på den fasta egendom som hör till domänverkets fond och förvaltar i övrigt denna egendom och de andra tillgångar som hör till fonden samt förvaltar och utövar tillsyn över vissa andra allmänna skogar.

Samordningen mellan domänverket och ASSI (Aktiebolaget Statens Skogsindustrier) skall ske genom en i huvudsak identisk styrel-

se för de båda företagen. Ledamöter av domänverkets styrelse är chefen för domänverket, verkställande direktören i ASSI och fyra andra ledamöter.

Chef för domänverket är en generaldirektör. Hos verket finns även en överdirektör som tillika är generaldirektörens ställföreträdare. Domänverkets centralförvaltning är organiserad på fem avdelningar nämligen försäljningsavdelningen, driftavdelningen, rationaliseringssavdelningen, personalavdelningen och ekonomiavdelningen, samt därutöver tre fristående sektioner, nämligen rättssektionen, planeringssektionen och informationssektionen samt ett sekretariat.

Försäljningsavdelningen förestås av en försäljningsdirektör, driftsavdelningen av en driftsdirektör, rationaliseringssavdelningen av en teknisk direktör, personalavdelningen av en personaldirektör och ekonomiavdelningen av en ekonomidirektör.

Den lokala verksamheten utövas av distriktsförvaltning och revirförvaltning.

Den lokala skogsförvaltningen är regionalt indelad i åtta överjägmästdistrikt. Varje distrikt är indelat i revir, vilkas antal varierar mellan sju och nio. Vid 1970 års början var antalet revir 68. Varje revir förestås av en revirförvaltare. Reviren är i sin tur indelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. Antalet bevakningstrakter vid 1970 års början var 377. Huvudparten av kontorsarbetet inom den regionala skogsförvaltningen utföres vid sju centrala kontor ute i landet. Under distrikten sorteras förutom reviren vissa andra förvaltningsenheter såsom tre virkesmagasin, tre maskinstationer, fem kursgårdar och nio centralplantskolor.

Den regionala förvaltningen av jordbruks- domänerna handhaves av tre domänintendenter knutna till Östra, Västra och Södra distrikten.

Domänverkets personal vid 1969 års utgång var 1 617 tjänstemän inberäknat tjänstledig personal. Därtill kommer 187 skogsförmän.

Antalet kontinuerligt anställda manliga ar-

betare var vid 1969 års slut 4 680 jämte 700 säsongsanställda.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl Maj:t den 3 december 1965 (SFS nr 796; ändr 1967: 424). Enligt denna är styrelsen central förvaltningsmyndighet för ärenden om skogsbruket på mark, där skogsvårdslagen äger tillämpning, samt för yrkesutbildningen på skogsbrukets område. Det åligger styrelsen särskilt att leda de statliga åtgärderna för att främja det enskilda skogsbruket, att vara ledande, samordnande och rådgivande organ för skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, att meddela föreskrifter för mätning av virke och ha uppsikt över sådan mätning samt att i övrigt verka för det enskilda skogsbrukets och skognäringens utveckling.

Skogsstyrelsen är licensgivande myndighet för all import av skogsfrö och skogsplantor.

Skogsstyrelsen utgörs av en generaldirektör och chef samt fem ledamöter. En av byråcheferna är generaldirektörens ställföreträde.

Styrelsen är organiserad på tre byråer, första skogsbyrån, andra skogsbyrån och administrativa byrån samt två avdelningar, en för virkesmätning och statistik samt en för yrkesutbildning.

Skogsstyrelsen har t o m 1.7.1971 överinseendet över statens skogsmästarskola och statens skogsskolor.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Kungl Maj:ts förordning den 3 juni 1960 (SFS nr 267; ändr 1965: 581) angående skogsvårdsstyrelser skall för varje län finnas en skogsvårdsstyrelse. Denna har till uppgift att främja och stödja den enskilda skogshushållningen och att verka för att skogsvårdsarbetet på de enskilda skogarna inom styrelsens verksamhetsområde bedrivs på ett planmässigt sätt. Därjämte skall skogsvårdsstyrelsen utöva den uppsikt och vidta de åtgärder, som

enligt gällande skogsvårds-, naturskydds- och andra författningar ankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelse har att

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift och vid skogens vård och skötsel i övrigt;

verka för att sammanslutningar av skogsägare bildas och bistå sådana sammanslutningar i deras verksamhet för skogsvården;

medverka vid åtgärder i syfte att främja ytter rationalisering av skogbärande fastigheter;

bevilja bidrag och lån till det enskilda skogsbrukets främjande;

svara för att inom verksamhetsområdet såvitt möjligt finns tillräcklig tillgång på skogsfrö och skogsplantor av fullvärdig, för orten lämplig beskaffenhet;

bedriva skoglig yrkesutbildning och upplysning samt verka för samordning med liknande verksamhet som anordnas av annan huvudman samt vidta åtgärder i övrigt ägnade att befördra en förbättrad skogshushållning.

Vid fullgörande av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse vad i övrigt finns föreskrivet i författningar och av Kungl Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Var och en av de 24 skogsvårdsstyrelserna står under chefskap av en länsjägmästare som tillika är självskriven ledamot av skogsvårdsstyrelsen. I styrelsen ingår ytterligare sex ledamöter, varav tre utses av Kungl Maj:t och tre av vederbörande landsting.

Hos skogsvårdsstyrelserna är anställda dels ordinarie och extra ordinarie tjänstemän i enlighet med särskild personalförteckning, dels extra tjänstemän avlönade med driftsmedel. Personalförteckningen även som indelningen i arbetsenheter — sektioner — är fastställd av Kungl Maj:t. Sektionsindelningen vid de större skogsvårdsstyrelserna är följande: en administrativ sektion, en eller flera skogsvårdssektioner, en återväxtsektion, en skogsteknisk sektion och en undervisningssektion. Vid övriga skogsvårdsstyrelser utom de två minsta,

som saknar fast sektionsindelning, är antalet sektioner i allmänhet begränsat till tre. Under länsjägmästaren tjänstgör ett antal jägmästare, bl a såsom chefer för de olika sektionerna, skogsvårdskonsulenter såsom förestandare för distrikt mm, undervisningspersonal av olika kategorier m fl. Vid utgången av 1969 var antalet tjänstemän 1 586, varav 816 innehade personalförtecknade tjänster. Vidare fanns under året anställda ca 1 000 förmän.

Beträffande finansieringen av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet gäller att styrelsernas uppgifter av offentlig natur i princip bekostas av staten, medan uppdrag av servicekarakter finansieras av biträdesinkomster, som grundar sig på taxor utformade enligt självkostnadsprincipen. Vid taxornas avvägning beaktas storleken av inflytande skogsvårdssavgifter. Den av styrelserna bedrivna frö- och plantförsörjningsverksamheten är helt affärsmässigt grundad och bokföringsmässigt skild från verksamheten i övrigt.

Skogsvårdsstyrelserna har tillgång till egna fastigheter för bedrivande av undervisning (skogsbrukskolor) och för plantskoleverksamhet. För detta ändamål disponeras även förhyrda (arrenderade) fastigheter och lokaler.

4. Arbetarskyddsstyrelsen

I 1949 års arbetarskyddslag stadgas att tillsyn och efterlevnad av denna lag utövas av Arbetarskyddsstyrelsen med stöd av i densamma meddelade föreskrifter samt, under styrelsens överinseende och ledning, av yrkesinspektionen.

Arbetarskyddsstyrelsen är organiserad på fyra byråer, allmäntekniska byrån, maskintekniska byrån, arbetsstidsbyrån och kanslibyrån samt därutöver tre fristående sektioner, nämligen sociala sektionen, skogssektionen och trafiksektionen samt överläkaren.

Yrkesinspektionen utgörs av allmänna yrkesinspektionen, kommunala tillsynsmän och specialinspektionerna, bl a skogsyrkesinspektionen, yrkesinspektionen för landtrafik, gruv-

inspektionen och sprängämnesinspektionen.

För skogsbrukets arbetarskyddsfrågor svarar skogssektionen och skogsyrkesinspektionens två distrikt. Det norra med distriktskontor i Umeå omfattar de fyra nordliga länen, det södra med distriktskontor i Hässelby omfattar övriga delar av landet.

Skogssektionen handlägger centralt ärenden rörande förebyggande av ohälsa och olycksfall vid skogs- och flottningsarbeten samt ärenden angående tillfälliga bostäder vid sådana arbeten. Sektionen biträder styrelsens tekniska byråer med granskning av maskiner, redskap och personlig skyddsutrustning för skogsbruk och flottning samt granskar ritningar till byggnader på sådana arbetsplatser. Skogssektionen är kontaktorgan med myndigheter och institutioner, tillverkare och försäljare av skogsmaterial samt samordnar skogsyrkesinspektionens tillsynsverksamhet.

Skogsyrkesinspektionen utövar tillsyn över arbetarskyddslagens och andra förordningars tillämpning på skogs- och flottningsarbeten och tillfälliga bostäder samt arbetsstidslagens tillämpning vid flottningsarbete mm.

Såväl skogssektionen som skogsyrkesinspektionen bedriver därutöver upplysnings- och rådgivande verksamhet samt insamlar och bearbetar yrkesskadeanmälningar.

Skogsbrukets arbetsställen utgörs endast till en mindre del av fasta anläggningar, tex plantskolor, garage och flottläggningsplatser. Vanligtvis är däremot skogsbrukets arbetsställen varierande år från år, vilket har motiverat skogsyrkesinspektionens ställning som specialinspektion.

Den tilltagande mekaniseringen av skogs- och flottningsarbetena ställer ökade krav på tillsynen av arbetsplatserna, vartill kommer att utvecklingen har fört med sig en vidare syn på arbetarskyddsproblemen. För arbetarskyddsverket, som i sin helhet skall följa den tekniska och sociala utvecklingen och anpassa sin verksamhet därfter, har denna därftör alltméra blivit en uppgift att medverka vid utformningen av en god arbetsmiljö.

II. Skoglig utbildning

Skogshögskolan

Vid skogshögskolan meddelas grundläggande utbildning och forskarutbildning. Den grundläggande utbildningen leder fram till civiljägmästarexamen. Forskarutbildningen avslutas normalt med skoglig doktorsexamen.

Utbildningen vid högskolan skall ge de studerande vetenskaplig skolning och kunskaper inom de ämnesområden, som är erforderliga för ledande befattningar inom förvaltning, administration, undervisning, rådgivning och forskning på skogsbrukets, naturvårdens och andra närsbesläktade verksamhetsområden.

Den grundläggande utbildningen omfattar fyra årskurser fördelade på höst-, vår- och sommartermin i årskurserna 1—3 samt höst- och värtermin i årskurs 4. Varje hösttermin antags ca 40 nya studerande. Undervisningen är under de tre första terminerna förlagd till skogshögskolans avdelning i Garpenberg, där förläggningen är av internattyp. Resterande studietid, med undantag för de två återstående sommarterminerna, ägnas huvudsakligen åt studier förlagda till skogshögskolan i Stockholm. För att de studerande skall få en inblick i skognäringens skiftande förhållanden och förutsättningar i olika delar av vårt land ägnas stora delar av andra och tredje årskursernas sommarterminer åt resor i södra och norra Sverige. En av dessa resor utsträcks till att omfatta även något ur skoglig synpunkt intressant främmande land.

Vid högskolan meddelas undervisning i tretton examensämnena, nämligen skoglig marklära, skogspotanik, skoglig vertebratekologi, skogsentomologi, skoglig matematisk statistik, skogsuppskattning och skogsindelning, skogsteknik I, skogsteknik II, virkeslära, skogsekonomi, skogsskötsel, natur- och landskapsvård samt rättslära. Undervisningen i de skilda examensämnena är uppdelad på två betygsgrader, nämligen Godkänd och Med beröm godkänd. För erhållande av civiljä-

mästarexamen fordras att den studerande tillgodogjort sig undervisningen för betygsgraden Godkänd i samtliga tretton examensämnena samt undervisningen för betygsgraden Med beröm godkänd i minst tre examensämnena. Dessutom krävs godkänd examensarbete i ett läroämne. Vid utbildningens genomförande läggs största vikt vid att de olika ämnenas kunskapsstoff utformas och meddelas så, att civiljägmästarutbildningen formas till en helhet sammansatt av naturvetenskap, teknik och ekonomi.

Forskarutbildningen omfattar normalt fyra års heltidsstudier. Vid skogshögskolan anordnas forskarutbildning inom tolv ämnesområden, nämligen skogsekologi, skoglig marklära, skogspotanik, skogsgenetik, skoglig vertebratekologi, skogsentomologi, virkeslära, skogsskötsel, skoglig matematisk statistik, skogsuppskattning, skogsteknik och skogsekonomi. Utbildningen omfattar för varje studerande ett av de nämnda ämnesområdena. För doktorsexamen fordras att den studerande fått betyget Godkänd dels i de kunskapsprov som ingår i forskarutbildningen, dels för en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling). Dessutom krävs att han muntligen försvarat doktorsavhandlingen vid en offentlig disputation.

Antal ordinarie studerande och avlagda examina

	1968	1969
Sökande	1251	2541
Antagna	43	35
Civiljägmästarexamen	37	28
Skoglig licentiatexamen	6	34
Skoglig doktorsgrad	2	32

¹ varav 87 i första hand

² varav 140 i första hand

³ ersattes den 1.7.69 med den ovan beskrivna forskarutbildningen.

Statens skogsmästarkskola

Skogsmästarkskolan, belägen i Skinnskatteberg i Västmanlands län, har till uppgift att meddela sådana kunskaper i skogshantering, som

erfordras bl a för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens än den som skogsskolorna ger är önskvärd. För inträde erfordras genomgången skogsskola med goda betyg, realskola (eller motsvarande) samt därtill studentexamensbetyg i vissa ämnen, eller annan än skoglig

fackutbildning såsom jordbruksutbildning, teknisk utbildning eller handelsutbildning. För de icke skogsskoleutbildade krävs dessutom minst två års skogspraktik och fyra månaders preparandkurs, som är förlagd till skogsmästarskolan. Vid skolan avläggs skogsmästarsexamen efter en studietid av tre terminer. Fr o m 1 juli 1970 kommer ny stadga att gälla för statens skogsmästarskola.

Antal studerande och utexaminerade elever vid skogsmästarskolan

Läxår	1969/70		1970/71		
	sökande	antagna	utexaminerade	sökande	antagna
Huvudkurs	79	30	28	70	30
Preparandkurs	34	16	15	54	14

Statens skogsskolor

De fem skogsskolorna (varav fyra är statliga och står under skogsstyrelsens tillsyn) hade som uppgift att meddela kunskaper i skogshanteringen i den utsträckning, som fordras för tjänster såsom kronojägare, skogsvårds-konsulenter, skogsvaktare eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Älvbyn, Bispgården, Bjurfors och Kolleberga (statliga) samt i Gammelkroppa (enskild). Kurserna var ett-åriga. Kompletteringskurs som erfordrades för inträde vid skogsskola anordnades i Bispgården och Araby av skogsstyrelsen. En kurs i Gammelkroppa var enskild.

Skogsskolorna upphör under hösten 1970 och ersättes av två skogsinstitut i Värnamo och Sollefteå. Den nya skogsteknikerkursen omfattar tre terminer. För inträde i skogsteknikerkurs erfordras: ålder lägst 20 år, kunskaper motsvarande grundskolans årskurs 9 (g, h, t eller s) med lägst betyget 2 i svenska, matematik, fysik och kemi, skoglig grundutbildning årskurs 1 vid skogsbruksskola, 10 månaders behörighetsgivande praktik samt genomgången lämplighetsprovning.

Antalet sökande och antagna till kompletteringskurser (1970 skogsinstitut) samt utexaminerade vid skogsskolor framgår av nedanstående tabell.

	Sökande	Varav antagna	Utexaminerade (antagna föreg års)
1968	161	74	110
1969	—	—	89
1970	206	68	69

Skogsvårdsstyrelsernas utbildningsverksamhet

Den statsunderstödda skogliga yrkesutbildningen handhas regionalt av skogsvårdsstyrelserna under skogsstyrelsens ledning och tillsyn. Riktlinjerna för utbildningen har utarbetats centralt i nära samarbete med skogsbrukets företrädare, varigenom enhetliga utbildningsformer skapats för hela landet. På länsplanet sker en anpassning av dessa riktlinjer till de lokala förutsättningarna. Utbildningen, som i allmänhet är förlagd till skogsvårdsstyrelsernas skogsbruksskolor, kan delas upp på följande huvudgrupper:

Skogsvårdsstyrelsernas skogsbrukskolor 1968/69

Län	Skola	Prod skogs- mark ha	Antal elev- platt- ser	Län	Skola	Prod skogs- mark ha	Antal elev- platt- ser
Nb	Arvidsjaur	—	36	Ups	Frossarbo	166	16
	Björkfors ¹	11 160	24	Sth	Ladvik	1547	38
	Tärnödö	240	36	Sdm	Vallmotorp	257	32
Vb	Burträsk	137	40	Ög	Västerby	600	30
	Vallnäs	22	40	Skb	Sparresäter	270	32
	Åsle	229	36	Äbg	Dalslands	318	38
Jtl	Halåsen	342	32		Östad ¹	3 800	23
Vnr	Hussborg	263	34	Jkp	Trollebo	350	32
	Skedom	421	40		Värnamo ¹	—	16
	Viken ¹	241	22	Krb	Asa ¹	1400	30
Gvl	Bollnäs ¹	—	216		Ryssby ¹	150	12
	Friggesund ²	—	24	Klm	Helgesbo	200	32
	Kratte Masugn	407	44		Lidhem	335	28
Kpb	Dådran ¹	—	16	Gtl	Hejdes	250	20
	Rankhyttan	450	28	Gbg	Hensbaeka	220	38
Vrm	Älvdalén	—	46	Hi	Plönninge	—	32
	Stöllet ¹	—	16	Bl	Sjöarp	210	40
	Södra viken	459	60	Krs	Breanäs	89	24
Ör	Kvinnersta ¹	400	34	Mlm	Hörby ¹	12 000	30
Vstm	Västsura	630	32				

¹ Annan ägare än skogsvårdsstyrelse.

² Externat.

Grundutbildning. Den grundläggande skogssyrkesutbildningen meddelas vid årskurs 1. Huvudsyftet med utbildningen är att meddela sådana kunskaper och färdigheter, som fordras för att eleverna efter utbildningen skall kunna få sin utkomst som skogsarbetare. Kursen är obligatorisk för inträde till skogsinstitut.

Vidareutbildning. Årskurs 2 är uppdelad på tre linjer, driftsekonomisk kurs för skogsbrukare, teknisk kurs för traktorförare samt förmanskurs.

Fortbildning meddelas vid ett stort antal kurser såväl vid skogsbrukskolorna som vid tillfälliga kursplatser i deltagarnas hemorter. Kurslängden varierar från 1–3 dagar till flera veckor. Vid varje kurs behandlas normalt ett avgränsat ämnesområde, exempelvis motorsågning, traktorkörning, beståndsanläggning, beståndsvård eller arbetarskydd. Härtill kommer instruktionsverksamhet på arbetsplatserna.

Övrig skoglig utbildning. Utöver den utbildningsverksamhet som redovisats ovan medverkar skogsvårdsstyrelserna i skogsdervisningen vid flertalet lautbrukskolor. Dessutom bedrivs en omfattande skoglig yrkesorientering i grundskolan.

Jämsides med den egentliga yrkesutbildningen bedriver skogsvårdsstyrelserna en omfattande informations- och rådgivningsverksamhet. Vid skogsdagar, utställningar och företag behandlas såväl skogsvårdande som skogstekniska ämnen.

Skoglig yrkesutbildning bedrivs även av domänverket, vissa skogsbolag och skogsägarföreningar.

Den skogliga yrkesutbildningen under läsåret 1969/70 redovisas i tabell 67.

Utdelning av den skogliga yrkesutbildningen

Skogsbrukets yrkesutbildningskommitté (SYK) avlämnade hösten 1965 ett principbeträkande (SOU 1965: 67) och avslutade un-

der 1967 sitt arbete. I slutbetänkandet Skoglig yrkesutbildning 2 (SOU 1967: 38) har kommittén framlagt dels beräkningar om utbildningsbehov inom skogsbruket, dels förslag rörande innehåll och uppläggning av befälsutbildningen för skogsbruket, samordnad utbildning i jordbruk och skogsbruk för yrkesutövare inom kombinerat jord- och skogsbruk, lärarutbildning för den skogliga yrkesundervisningen, fortbildning för olika yrkeskategorier, utbildningsorganisation, ledning och tillsyn av den skogliga yrkesutbildningen samt finansieringen av densamma jämte kostnadsberäkningar. Under hösten 1967 tillsattes en organisationskommitté med uppdrag att överväga organisatoriska m fl frågor, som sammanhänger med införandet av jordbrukets, skogsbrukets och trädgårdsnäringens yr-

kesskolor under skolöverstyrelsens översyn. Kommittén som antagit arbetnamnet OJST skall vidare i avväktan på beslut i huvudmannafrågan fungera som samordnande organ vad gäller skolöverstyrelsens, lantbruksstyrelsens och skogsstyrelsens planering främst i frågor som gäller läroplaner, skollokalisering och personal.

III. Skoglig forskning och skogligt utvecklingsarbete

Skogshögskolan

Skogshögskolan har till uppgift att genom vetenskaplig forskning främja skogsbrukets utveckling och ge vägledning för dess ändamålsenliga bedrivande.

Institutionsgrupp	Institution	Avdelning
Institutionsgruppen för biologiska och kemiska ämnen	Institutionen för växtekologi och marklära Institutionen för skogsbotanik Institutionen för skogs-genetik Institutionen för skogs-zoologi Institutionen för virkesslära	{Avdelningen för skogsekologi {Avdelningen för skoglig marklära
Institutionsgruppen för ämnen avseende skogsskötsel	Institutionen för skogs-föryngring Institutionen för skogsproduktion Institutionen för skogs-skötsel	{Avdelningen för skoglig vertebrat-ekologi {Avdelningen för skogsentomologi
Institutionsgruppen för skogstaxering och statistik	Institutionen för skoglig matematisk statistik Institutionen för skogs-taxering ¹ Institutionen för skogs-uppskattning och skogs-indelning Datacentralen	
Institutionsgruppen för teknik och ekonomi	Institutionen för skogs-teknik Institutionen för skogs-ekonomi	{Avdelningen för skogsteknik I (förlagd till Garpenberg) {Avdelningen för skogsteknik II

¹ Handhar riksskogstaxeringen

Forskningen vid högskolan är fördelad på tretton institutioner, en datacentral och en fytotron. Beroende på ämnesområdenas karaktär och omfattning har de olika institutionerna hänförlts till någon av fyra institutionsgrupper. Namnen på dessa liksom på de olika institutionerna framgår av tablån sid 145.

Gemensamt för institutionerna finns en central förvaltning och ett skogsbibliotek. För fältförsök har högskolan tillgång till fem försöksparker med en sammanlagd areal av ca 8 000 ha, nämligen Bogesund nära Vaxholm, Siljansfors i Mora, Svartberget och Kulbäcksliden i Vindeln, Tönnersjöheden i Simlångsdalen samt Ätnarova i Gällivare, en försöksplatskola i Vidsel samt ett stort antal provytor utspridda över hela landet.

Skogshögskolan utger de vetenskapliga publikationsserierna "Studia Forestalia Suecia" samt "Rapporter och uppsatser", den sistnämnda institutionsvis.

Statens råd för skogs- och jordbruksforskning

Den 1 juli 1967 inrättades ett nytt forskningsråd kallat Statens råd för skogs- och jordbruksforskning samtidigt som Jordbrukets forskningsråd upphörde. Från och med samma tidpunkt disponerar skogssektionen av rådet medlen under Fonden för skoglig forskning, vars styrelse upphört och vars medelsförvaltning handhas av statskontoret.

Enligt instruktionen för rådet har detta "till uppgift att främja sådan forskning som är ägnad att gagna jordbrukets och skogsbrukets utveckling och stärka dessa näringars bärkraft". Till rådets ålligganden hör bl a att "följa utvecklingen inom de forskningsområden som rådet har att bevakा, stödja forskning av betydelse för jordbruket och skogsbruket samt taga initiativ till sådan forskning, till forskningsprojekt inom rådets verksamhetsområde fördela de anslag och andra medel som rådet förfogar över".

Inriktningen av skogssektionens verksamhet

framgår av en årligen övararbetad och i stencil utgiven promemoria.

Budgetåret 1968/69 förfogade skogssektionen över totalt 3,75 milj kr.

Föreningen Skogsträdsskördning och Institutet för skogsförbättring

Föreningen Skogsträdsskördning överflyttade den 1.7.1967 större delen av sin praktiska verksamhet till Institutet för skogsförbättring vilket då startades och närmare beskrivs i det följande. Samtidigt ställde föreningen sina byggnader och försöksområden till institutets förfogande.

Till föreningen är som medlemmar anslutna: domänverket, skogsstyrelsen, Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund, Skogsindustriernas Samarbetsutskott, Skogssällskapet samt huvudparten av de allmänningar, stiftsnämnder och bolag som äger skogsmark i landet. Vidare är en stor del av de privata skogsägarna samt städer, landsting m fl anslutna som medlemmar.

Från den 1.7.1967 är föreningen huvudsakligen ett stödjande och kapitalförvaltande organ med ändamål att stödja såväl den vetenskapliga och praktiska skogsträdsskördlingen och beståndsförnyelsen i skogarna som verksamheten inom skogsbruket för ökad avkastning genom markförbättring. Föreningens verksamhet finansieras i första hand genom avkastning från egna fonder. Tillsammans med Institutet för skogsförbättring utger föreningen årligen en årsbok med bla verksamhetsberättelse.

Institutet för skogsförbättring som är ett delstatligt branschforskningsinstitut stiftades den 1.7.1967 och övertog då större delen av den verksamhet som Föreningen Skogsträdsskördning dittills bedrivit. Samtidigt ställde Föreningen Skogsträdsskördning sina försöksstationer till institutets förfogande.

Institutets verksamhet finansieras av medel från Stiftelsen Skogsförbättring, statsmedel, diverse fondanslag samt inkomster från serviceverksamhet och försäljning av ympar.

Stiftelsen Skogsförbättring får sina medel från de fonder som Föreningen Skogsträdsförädling förvaltar samt från ett stort antal bidragsgivare, ägare till ca 80 % av landets skogsmark. Bland dessa bidragsgivare ingår bolag, skogsägarföreningar, domänverket, stiftsnämnder, allmänningar samt ett stort antal privata och andra skogsägare.

Institutet för skogsförbättring har till ändamål att bedriva vetenskaplig och praktisk verksamhet rörande skogsträdsförädling samt olika trädslags, proveniensers och förädlade arters användning vid skogsodling även som att planlägga och delta i skogsbrukets försöksverksamhet för gödslsing av skogsmark.

Institutets centrala administration jämte gödslingsavdelningen och chefen för mellersta distriktet placeras från 1970 i lokaler vid Skogshögskolan.

Institutets övriga verksamhet är indelad i tre distrikt, nämligen norra distriket med Sävar försöksstation, mellersta distriket med Brunsbergs försöksstation samt södra distriket med Ekebo försöksstation. Institutet utger en informationsserie som behandlar skogsträdsförädling, skogsgödslaing mm och dessutom tillsammans med Föreningen Skogsträdsförädling en årsbok med bl a verksamhetsberättelse.

Samarbetsnämnden för Skoglig Växtförädling och Genetik

Nämnden är dels ett forum för vetenskapliga programdiskussioner på den skogliga växtförädlingens och skogsgenetikens område och dels ett samordnande organ för den skogliga fröplantageverksamheten.

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten

Forskningsstiftelsen Skogsarbeten började sin verksamhet vid årsskiftet 1963/64 efter en sammanslagning av de tre tidigare organisationerna för skogsarbetsstudier: SDA, MSA och VSA.

Skogsarbeten skall enligt stadgarna genom forskning och försök främja skogsbrukets ut-

veckling av redskap, maskiner och arbetsmetoder. Man skall också utföra undersökningar och arbetsstudier, som syftar till att skapa rättvisa grunder för bedömning av svårigheten hos olika arbeten inom skogsbruket.

Bakom Skogsarbeten står som intressenter domänverket, flertalet skogsägande bolag samt enskilda skogsägare genom skogsägarföreningarna och SLA. Verksamheten finansieras genom bidrag från intressenter och fonder samt genom intäkter från förmedlingsverksamhet.

Forskningsarbetet bedrivs inom specialiserade grupper. Under 1969 har den tidigare genomförda analysen av framtida slutavverkningssystem kompletterats och utvidgats. Nya avverkningsmaskiner har studerats i fält eller genom simulerings i dator. Med hjälp av program för teoretisk aptering har undersökningar påbörjats som syftar till att även belysa de framtida systemens infäktssida. Inom vidaretransportområdet har huvuddelen av resurserna ägnats åt studier av konsekvenserna av de nya bestämmelserna för lastbilstransport. Skogsarbeten har under året i oförändrad omfattning engagerat sig i provningar av seriebyggda skotare för att klarlägga deras driftssäkerhet. I det samnordiska projektet "Teknik och verktyg för kvistning av träd eller delar av träd" är Skogsarbeten projektledande institution. För att förbättra dagens arbetsmetoder har studier utförts beträffande kvistning med motorsåg och skotning. Skogsarbeten deltar vidare i ett projekt som syftar till att klarlägga orsakerna till olycksfall vid huggningsarbete. Under året har jämförande studier gjorts av stammar resp träd vid lunning och lastbilstransport. Verksamheten inom planläggningssområdet har dominerats av fortsatt utvecklings- och installationsarbete på rutinen för årsplanläggning av drivning. Vidare har man önskat utveckla planläggningssystemet till ett fullständigare informations- och beslutssystem bl a genom att utarbeta ett nytt projekt "Budgetering och kontroll". Skogsvårdsarbetena har tillkommit

som ett nytt studieområde. En enkät för att belysa omfattning, metoder och framtidsbedöningar av skogsvårdsarbeten har genomförts, liksom några mindre studier av plantering och röjning. Verksamheten inom gruppen för avtalsfrågor har domineras av produktionsstudier, maskinarbeten. Dessutom har man medverkat i prestations- och reparationsuppföljning av nya avverkningsmaskiner.

Forskningsresultaten förmedlas genom direkta kontakter, egna publikationer och kurser. I kort och populär form redovisas resultaten i informationsbladet *Nytt, Teknik och Ekonomi*. En mera fullständig presentation av resultatet och undersökningsmetodik sker i *Redogörelseserien*. De mera kvalificerade och djupgående undersökningarna redovisas i *Meddelanden*. För användning i instruktions- och undervisningsverksamhet skrivs handböcker och handledningar inom olika arbetsområden. Från egna arkiv uthyres foton, ljusbilder och filmer.

Kursverksamheten 1969 har främst gällt drivningsplanläggning och det skogliga terrängtypsschemat.

Stiftelsen Skogsmekanisering

Stiftelsen bildades av Norrlandsfonden 1963 och började sin verksamhet 1964. Huvudman för Stiftelsen är skogshögskolans styrelse.

Stiftelsens uppgift är "att verka för en ändamålsenlig mekanisering av det norrländska skogsbruket och att driva därmed förenlig verksamhet".

För detta ändamål har Norrlandsfonden anslagit 7 milj kr att utbetalas till Stiftelsen med 1 milj kr per år under 7 år från och med 1964. Dessutom har Norrlandsfonden hos sig reserverat ytterligare 5 milj kr för skoglig högmekanisering. Dessa medel tages vanligen i anspråk vid bidragsgivning till företag och enskilda för maskinutveckling och prototypframställning.

Stiftelsen har hittills verkat genom stöd dels till forskning, dels till tekniskt utvecklingsarbete.

Stödet till forskning har syftat till att täcka de luckor i dagens kunskap, som varit särskilt besvärande i det tekniska utvecklingsarbetet.

Stöd till sådant tekniskt utvecklingsarbete lämnas i form av villkorliga bidrag, vilket innebär att sådana medel skall återbetalas om verksamheten resulterar i säljbara produkter.

Nämnden för skoglig flygbildteknik

Nämnden trädde i funktion den 1 juli 1963 och avlöste då den tidigare verksamma nämnden för skoglig fotogrammetri.

Nämndens styrelse består av nio ledamöter, representerande domänverket, skogsstyrelsen, lantbruksstyrelsen, lantmäteristyrelsen, kartverket, tekniska högskolan, skogshögskolan, Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund samt Skogsindustriernas Samarbetsutskott. Anslagstekniskt och personalmässigt är nämnden knuten till skogsstyrelsen, men är i övrigt självständig i sin verksamhet. Nämnden har till uppgift att genom informations- och kursverksamhet, serviceverksamhet och viss praktisk försöksverksamhet verka för ett rationellt utnyttjande av flygbildtekniken inom skogsbruket. Till nämndens uppgifter hör också att följa utvecklingen inom det flygbildstekniska området samt att i mån av behov fungera som samarbetsorgan för hithörande frågor inom skogsbruket.

Jordbrukets utredningsinstitut

Jordbrukets utredningsinstitut, JU, upprättades år 1950 gemensamt av Sveriges Lantbruksförbund, SL, och Riksförbundet Landsbygdens Folk, RLF, som ett det svenska jordbrukets eget forsknings- och utredningsorgan. Erforderliga medel för driften tillskjutes delvis i form av årliga anslag från de båda organisationerna, vilka härigenom finansierar den del av institutets verksamhet, som är av direkt intresse för det samlade svenska lantbruket (jordbruk och skogsbruk). Den största delen av verksamheten finansieras dock numera genom arvoden för arbeten åt olika uppdragsgi-

vare. Till vissa undersökningar av rent grundläggande natur har vid skilda tillfällen erhållits medel ur statliga forskningsfonder. Institutet har sin egen förvaltning.

Institutet är organisatoriskt indelat i tre sektioner, varav en sysslar med skogsekonomiska undersökningar — huvudsakligen större utredningsuppdrag.

Den skogliga sektionen arbetar i princip — liksom institutet i övrigt — efter i huvudsak två linjer. Den ena avser direkta uppdrag för i första hand skogsägareorganisationens räkning. Dessa kan avse utredningar av speciella problem eller biträde i annan form. Under 1969 har t ex en utredning avseende privat-skogsbrukets ägostruktur genomförts och biträde lämnats vid remissbehandlingen av Skogsskattekommitténs betänkande "Skogsbeskattningen". Den andra linjen avser grundläggande studier samt utredningar av allmänt intresse. För närvarande koncentreras detta slag av arbete till den utveckling av en metodik för långsiktig planering av kombinerade skogs- och jordbruksföretag, vilken beskrevs i föregående årsberättelse. Som ett led i detta arbete har under 1969 skatteproblem vid översiktlig planering behandlats och redovisats i ett meddelande från institutet. Den skogsekonomiska sektionen medverkar också i olika arbetsgrupper för ekonomisk skogsbruksplanering samt i kommittén för ekonomisk landskapsvärd.

Forskningsresultaten redovisas dels i institutets meddelandeserie, dels genom artiklar i fackpressen.

IV. Svenska föreningar och organisationer inom skognäringen

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsområden lämnas här följande översikt med gruppering i ordningsföljden: ideella föreningar, ekonomiska intresseföreningar, arbets-

marknadens föreningar och nordiska och internationella organisationer. Vissa föreningar och organisationer med rationaliserings- och utvecklingsuppgifter ingår dock i föregående avsnitt "Skoglig forskning och skogligt utvecklingsarbete".

1. Ideella föreningar och allmänna intresseföreningar utan egen ekonomisk verksamhet

Skogssällskapet

Sällskapet bildades i Göteborg 1912 och är en ideell stiftelse utan egna ekonomiska syften med ändamål — enligt av Kungl Maj:t fastställda stadgar — att främja skogshushållningen och naturvården, huvudsakligen genom praktisk verksamhet. I samarbete med kommuner och andra medparter av offentlig natur söker sällskapet uppnå ett ur sociala och ekonomiska synpunkter optimalt markutnyttjande. I syfte att skapa goda föredömen i bygderna och att på bästa sätt tillvarata sällskapets resurser ifråga om förvaltningspersonal, yrkesutbildad arbetskraft, tekniska hjälpmedel, affärssförbindelser m m lämnas biträde med skötsel och förvaltning av skogsegendomar jämväl åt andra menigheter och institutioner samt åt samägare av olika slag och enskilda personer, vilka ej själva eller genom egen personal kan förvalta sin egendom. På naturvårdens område kan sällskapet dels åtaga sig förvaltningsuppgifter, dels ingripa ekonomiskt för bevarande av områden med märktlig eller för landskapets karaktär värdefull växtlighet.

Under 1969 tog sällskapet befattning med 659 förvaltningsenheter om sammanlagt 291 000 ha, därav 214 000 ha skogsmark. Sällskapets personal består av ett 100-tal personer, därav 14 jägmästare och 53 skogvaktare.

Sveriges Skogsvårdsförbund

Förbundets syfte är att främja skogsbruket och den därmed sammanhangande naturvården, bl a genom anordnande av konferenser,

exkursioner och studieresor samt genom förlags- och annan informationsverksamhet. Förutom tidskrifterna "Skogen" och "Sveriges Skogsvårdsförbunds Tidskrift" utger förbundet upplysningskrifter m m. Genom "SkogPress" förmedlar förbundet skoglig information och nyhetsmaterial till pressen.

Antal medlemmar var vid ingången av år 1970 ca 8 000.

Genom Nordiska skogsunionen samarbetar Sveriges Skogsvårdsförbund med motsvarande organisationer inom de övriga nordiska länderna.

Stiftelsen Skogsveckan

Stiftelsens uppgift är att under benämningen "Skogsveckan" organisera möten med sammanslutningar, vilkas verksamhet berör skogsbruk och skogsindustrier och att underlätta såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammanträffanden och överläggningar mellan skogsäringens företrädare.

Vid skogsveckan hålls allmänna sammanträden för behandling av för skogsäringen betydelsefulla frågor.

Västra Sveriges Skogsvårdsförbund

Förbundet bildades 1895 och verksamheten bedrivs huvudsakligen inom Älvborgs, Göteborgs- och Bohus samt Hallands län. Det har främst verkat för skogsodling av kalmarksområden och förbättrad beståndsvård.

Förbundet utgör numera ett forum för västsvenskt skogsbruk och vill främja skogsäringens utveckling inom området. Det anordnar exkursioner, offentliga debatter, informationer m m samt utdelar det s k "Västsvenska Skogspriset" till inom skogsbruket i Västsverige särskilt förtjänta personer.

Förbundet utger regelbundet en årsskrift med redogörelser för årets verksamhet och med inlägg i skogliga frågor.

Virkesmätningsrådet

Detta har sitt säte i Stockholm och är en sammanslutning med ändamål att verka för

en rättvis, praktisk, ekonomisk och i möjligaste mån enhetlig virkesmätning med beaktande av de krav, som föranleds av utvecklingen inom skogsbruket och skogsindustrin. För att främja sitt syfte skall Virkesmätningsrådet utföra eller medverka i utredningar och undersökningar av betydelse för virkesmätningen. Rådet skall i förhållande till myndigheter och organisationer företräda skogsbruket och skogsindustrin i frågor, som direkt eller indirekt rör virkesmätning samt verka som remissinstans inom sitt kompetensområde.

Virkesmätningsrådet företräds av rådsmöte och styrelse. Envar av landets virkesmätningsföreningar äger vid rådsmöte låta sig företrädas av två ombud, av vilka det ena skall representera köparintresset, det andra säljarintresset. Därjämte äger domänverket, Skogsindustriernas Samarbetsutskott, Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund och Svenska Sågverksföreningars Riksförbund låta sig företrädas av ombud. Virkesmätningsrådets angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av, utom rådets ordförande och vice ordförande som självskrivna, tio ledamöter. Två ledamöter väljs av domänstyrelsen, fyra ledamöter av Skogsindustriernas Samarbetsutskott, tre ledamöter av Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund och en ledamot av Svenska Sågverksföreningars Riksförbund.

Sveriges Häradsmänningsförbund

Förbundet, i vilket samtliga 60 häradsmänningar är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom främja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riktlinjer och därvid tillvarata allmänningarnas berättigade intressen. Allmänningarnas totala areal uppgår till ca 130 000 ha, varav ca 104 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska Flottledsförbundet

Förbundet är ett samarbetsorgan för de svenska flottningsföreningarna och de enskilda personer som är intresserade av svensk flottning. Förbundet skall främja flottningens utveckling och samarbetar med motsvarande organisationer i Finland, Norge och Kanada. Förbundet verkar bl a genom årsmötesföreläsningar under Skogsveckan, studieresor, utredningar och framställningar till myndigheter. Svenska Flottledsförbundets årsbok har utgivits från 1912 och serien Flottningsinformation från 1962. Även upplysningsstjänst och utbildning ingår i verksamheten.

I styrelsen ingår representanter för både skogsbruk och flottning. Förbundet har vid årsskiftet 1969/70 ca 245 personliga och 12 stödjande ledamöter (flottningsföreningar).

Svenska Jägareförbundet

Förbundet stiftades 1830 och verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdsfonden. Under förbundet sorteras 25 länsjaktvårdsföreningar, till vilka omkring 2 515 lokalorganisationer varit anslutna under 1968/69. Antalet direktanslutna medlemmar uppgick 1968/69 till 78 674 och antalet indirekt anslutna till 128 360. Förbundet bedriver en omfattande central verksamhet genom bl a kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter, genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften "Svensk Jakt" (upplaga omkring 86 000 ex).

Föreningen Skogsbrukets Arbetarskydd

Föreningen bildades år 1943 och är ett samarbetsorgan med intressenter från arbetsgivar-, arbetsledar- och arbetstagarorganisationer inom skogsbruket, staten, vissa socialförsäkringsbolag, institutioner etc. Det är även möjligt för enskilda personer att bli medlemmar i föreningen.

FSA:s huvudsakiga uppgifter är:
att stimulera intresset för upprättandet och

vidmakthållandet av ett effektivt organiserat skogligt arbetskydd,

att tillse att rön och erfarenheter, som kan befördra säkra och sunda arbetsförhållanden, tillvaratas och på lämpligt sätt bekantgörs och därvid särskilt beakta erfarenheter gjorde på statistisk väg samt resultat från yrkeshygienisk och ergonomisk forskning samt forskning avseende redskap, maskiner och arbetsmetoder,

att samarbeta med myndigheter, andra organisationer m fl som verkar för arbetskydd,

att anordna och lämna anvisningar för kurser i skogligt arbetskydd,

att sprida upplysning i form av skyddsbilder, filmer, broschyrer, handböcker, tidningsartiklar, radio- och TV-framträdanden m m, ha intim kontakt med liknande organisationer i avsikt att bl a samordna skyddsarbetet.

2. Ekonomiska intresseföreningar

Skogsindustriernas Samarbetsutskott

Skogsindustriernas Samarbetsutskott sammansätts av representanter för Svenska Cellulosa- och Pappersbruksföreningen, Svenska Trävaruexportföreningen samt Svenska Wallboardföreningen. Föreningarnas verkställande direktörer är självskrivna ledamöter i utskottet och dess fackkommittéer.

Under utskottet finns två permanenta fackkommittéer, Skattekommittén och Skogskommittén. Dessa har främst till uppgift att inom respektive ämnesområde förbereda utskottets diskussioner, men av praktiska skäl delegeras frågor av mera specifik karaktär i stor utsträckning till dessa organ. I fackkommittéerna ingår representanter för den ekonomiska respektive skogliga ledningen i ett antal skogsägande industriföretag. — Arbetet inom Samarbetsutskottet bedrivs därutöver i stor utsträckning inom särskilda kommittéer och arbetsgrupper, vilka tilldelas särskilt avgränsade uppgifter. I sådana grupper ingår som regel experter från medlemsföretagen.

Samarbetsutskottet utgör delföreningarnas forum för gemensamma frågor av näringspolitisk natur och är officiell remissinstans för skogsindustrin. Den av skogsägarrörelsen ägda industrin ingår dock inte i utskottet. Ett fortlöpande och nära samråd upprätthålls med de organisationer och övriga intressenter inom näringslivet, vilka har beröring med den skogsindustriella och skogliga verksamheten.

Utöver sin roll som beredande instans i skogspolitiska ställningstaganden utgör Skogs-kommittén inom Samarbetsutskottet bolags-skogsbrukets gemensamma organ för kontakt med myndigheter, berörda organisationer i näringslivet samt övriga intressenter på det skogliga området, jämväl omfattande forskning och högre utbildning.

Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR)

SSR är centralorgan för skogsägarföreningarna. Det har till uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska och övriga gemensamma angelägenheter bl a genom att föra deras talan inför statsmakterna, att verka för ett ökat intresse för skogsvårdsarbetet samt att upp-rätthålla förbindelse och samarbete med andra skogliga institutioner och sammanslutningar liksom med jordbrukets organisationer. SSR och skogsägarföreningarna för, såsom representanter för det enskilda leveransskogs-bruket, förhandlingar med skogsindustrin direkt eller via dess virkesföreningar angående virkespriser m m.

År 1969 var nitton till SSR anslutna skogs-ägarföreningar verksamma i landet. Under året beslutades dock om ett antal sammanslagningar, som minskade antalet till tolv affärsdrivande skogsägarföreningar fr o m ingången av 1970.

Bohuslän och Norra Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands och Örebro läns skogsägarföreningar beslöt att fusionera till *Vänerskog* med huvudkontor i Karlstad. Västra Värmland och Dals skogsägareförening beslöt också under 1970 att begära inträde i *Vänerskog*.

De tre föreningarna i Dalarna, Gästrikland och Hälsingland-Härjedalen beslöt att fusionsera till *Mellanskog* med huvudkontor i Gävle.

Föreningarna i Jämtland, Medelpad och Ådalarna beslöt att bilda en gemensam förvaltningsförening, *Norrskog*, som administrerar de tre föreningarnas verksamhet fr o m 1970. *Norrskogs* huvudkontor är förlagt till Kramfors.

Medlemsantalet hos föreningarna var vid 1969 års utgång 132 500 (f å 132 400) med en produktiv skogsmarksareal av 6,9 milj ha (f å 6,9 milj ha).

Riksförbundet svarar för föreningarnas räkning för all export av rundvirke samt en del av föreningarnas eller dessas dotterbolags export av sågat virke. Denna verksamhet hade under år 1969 ett värde av 40,6 milj kr (f å 57,7 milj kr). Riksförbundets totala om-sättning var 41,7 milj kr (f å 59,0 milj kr).

Riksförbundet utger facktidskriften "Skogs-ägaren". Genom dotterbolaget Skogsmateriel AB tillhandahålls maskiner och redskap åt skogsbruket.

Skogsägarföreningarna

Dessa är ekonomiska föreningar och bedriver merkantil och industriell verksamhet, rådgivning och upplysning jämte olika slag av skogliga arbeten. Medlemmarna informeras om aktuella marknads- och avsättningsfrågor, skogligt tekniska, biologiska och ekonomiska spörsmål, organisationsfrågor m m. Genom fasta lag eller på annat sätt utfördes under år 1969 av arbetskraft anställd av föreningarna ca 1,2 milj dagsverken (f å 1,1 milj) i medlemmarnas skogsbruk.

Ett fastare frivilligt samarbete bedrivs mel-lan enskilda skogsägare i form av skogsbruks-områden. Genom personliga avtal ansluter sig skogsägarna för viss tid till området. Skogs-ägarföreningen lämnar i mån av behov sak-kunnigt biträde i allt som rör fastighetens skogsbruk, anskaffar erforderliga maskiner och redskap, samordnar verksamheten inom

området och kan även utföra skogsvårdsåtgärder och avverkningar. Kostnaden för utförda uppdrag regleras enligt självkostnadsprincipen. Vid 1969 års utgång fanns 357 skogsbruksområden i verksamhet (f å 362) med 44 400 skogsägare (f å 42 350) och 2 748 000 ha produktiv skogsmark (f å 2 635 000).

Den totala omsättningen hos skogsägarföreningarna under det 1969 avslutade verksamhetsåret var 1 032,5 milj kr (f å 899,9 milj kr).

Skogsägarrörelsens industri omfattar bl a 47 sågverk med en produktion av 207 000 stds, 14 massafabriker som 1969 producerade 670 000 ton sulfatmassa, 186 000 ton sulfitmassa, 110 000 ton halvkemisk och mekanisk massa.

Vid sex pappersbruk vidareförädlatades en del av denna massaproduktion till 318 000 ton papper och papp. Två spånskivefabriker producerade 64 000 ton och en tråhusfabrik 3 200 hus.

Omsättningen inom skogsägarrörelsens industrier var 1 300 milj kr (f å 941 milj kr).

Svenska Sågverksföreningars Riksförbund

Förbundet är en sammanslutning av ca 700 enskilda köpsågverk. Produktionen 1966 var 711 000 stds (f å 792 400 stds). Förbundets syfte är att tillvarata medlemmarnas intressen i fråga om annat än arbetsavtal. Genom dotterföretaget AB Sågverksintressenter, ABSI, avses att tillvarata dess delägares gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. Genom regionala kontor förs förhandlingar med olika säljarparter. Inom de områden där inlandets sågverksdrivande skogsindustrier inte är sammanslutna i regioner av ABSI (viss del av mellansverige och mellannorrland) tjänar lokalföreningar inom Svenska Sågverksföreningars Riksförbund ungefär samma syfte. Praktiskt taget samtliga privatägda, större inlandssågverk deltar i detta samarbete.

För förhandlingar om och försäljning av

sågverkens biprodukter är de större privatägda sågverken i Götaland delägare i AB Sågverkens biprodukter, SABI, med säte i Jönköping.

Riksförbundet utger facktidskriften "Sågverken" och bedriver genom AB Sågverkens konsultbyrå teknisk och ekonomisk service för sågverksföretagen.

Nordsveriges Virkesköpare, Hälsinglands Virkesförening samt Sydsvenska Virkesföreningen

Sammanslutningarna, till vilka den numera avvecklade Västsvenska virkesföreningen tidigare hörde, har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesanskaffning. För detta ändamål förs bl a förhandlingar om virkespriser och dyligt med skogsägarföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Inom de områden där skogsindustrierna inte sammanslutit sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbetar de större industrierna med ungefär enahanda syftemål. Praktiskt taget samtliga större bolagsägda skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningar eller samverkar i virkesfrågor på sätt nyss sagts.

Skogsbrukets Datacentral ek för (SDC)

SDC, vars huvudkontor är beläget i Sundsvall och avdelningskontor i Huskvarna, har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att utföra databehandling, bedriva konsulteringsverksamhet och handha andra därför sammanhängande uppgifter. Till medlem i föreningen kan antagas den som förädlar eller driver handel med skogsprodukter. Medlemmar i föreningen är flertalet skogsägarföreningar, domänverket, ASSI, flertalet börsnoterade skogs- och bruksföretag m fl.

Föreningen hade under verksamhetsåret 1.9.1968—31.8.1969 en omsättning av ca 23 milj kr. Antalet årsanställda var per den 31.8.

1969 246 personer. Föreningen utger tre gånger per år informationsbladet "SDC-data".

3. Arbetsmarknadens föreningar

De tre helt dominerande enheterna på *arbetsgivarsidan* är domänverket, Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare samt Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen. Till dessa tre kommer ett antal lokala sammanslutningar för mindre industrier eller allmänningar i Norrland och Dalarna, som medverkar i avtalsfrågorna. Bland dessa kan nämnas: Inlandsverkens Skogsarbetsgivareförening (Dalarna), Besparingsskogarnas Skogsarbetsgivareförening (Dalarna) samt AB Sågverksintressenter.

Domänverket, som i egenskap av affärsdrivande verk förvaltar statens skogar, samarbetar med skogsbruket i övrigt i avtals- och därmed sammanhängande frågor. Inom Norrland och Dalarna har domänverket och Föreningen Skogsarbeten jämte ovannämnda lokala arbetsgivarsammanslutningar gemensamt träffade, regionalt avgränsade kollektivavtal.

Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare utgör arbetsgivarorganisation för bolagsskogsbruket, flottningen samt virkesmätningen i norra och mellersta Sverige.

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockholm och verksamhetsområdet är uppdelat på sex distrikt. Föreningens ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknadsspörsmål inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna kommer i främsta rummet. Flertalet större skogsbolag samt flottningsföreningar och samtliga virkesmätningsföreningar inom verksamhetsområdet är medlemmar i föreningen.

Föreningen står tillsammans med domänverket och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen som stiftare av Forskningsstiftelsen Skogsarbeten.

Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen (SLA) är en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruket och trädgårdsnäringen i hela landet samt skogsbruket i mellersta och södra Sverige. Föreningen tillvaratar medlemmarnas intressen i alla viktigare arbetsmarknadsfrågor bl a genom att förhandla om kollektivavtalsfrågor, genom yttranden i lagstiftningsfrågor och genom att befrämja arbetsstudie- och rationaliseringssverksamhet.

Föreningen hade vid utgången av 1969 ca 6 300 medlemmar.

De två södra virkesmätningsföreningarna är medlemmar i föreningen.

För tillvaratagandet av medlemmars intressen bl a i fråga om rationalisering och mekanisering inom skogsbruket har föreningen en särskild avdelning, Skogsbyrån i Katrineholm. Föreningen är därjämte intressent i Forskningsstiftelsen Skogsarbeten.

Föreningen utger "Skogs- och Lantarbetsgivareföreningens Tidskrift".

Domänverket och de två ovannämnda skogsarbetsgivareföreningarna omsluter något mer än hälften av skogsarbetsmarknaden räknat i antal årsarbetare.

Skogsbrukets Motortransportkommitté är samarbetsorgan för domänverket, Föreningens Skogsbrukets Arbetsgivare, Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen med uppgift att bevaka skogsbrukets intressen ifråga om motortransporter och därmed sammanhängande frågor. Kommittén fungerar som remiss- och utredningsorgan i väg-, trafik- och taxefrågor som berör skogsbrukets motortransporter och i frågor som har samband därmed samt samordnings- och rådgivningsorgan i frågor rörande taxesättning.

Arbetstagarna inom skogsbruket är i likhet med arbetsgivarsidan anslutna till skilda organisationer.

Uppdelningen får ses mot det förhållande som rådde när organisationssträvandena under seklets början blev mera påtagliga bland skogens arbetare. Skogsarbetet var då ett ut-

präglat säsongarbete, bebyggelsen var spridd och många var beroende av jordbruk som utgjorde en stor del av sysselsättningen. Många föreningar av lokal eller regional prägel uppstod med varierande livslängd. Utvecklingen mot en fastare sysselsättning jämte de strukturella förändringarna i skogsbruket och skogsbygden har lett fram till en koncentration i organisationshänseende. För närvarande kvarstår tre organisationer vilka uppträder i avtalssammanhang. Dessa är: Svenska Skogsarbetarförbundet som organiserar alla kategorier arbetare inom hela skogsbruket, Riksförbundet Landsbygdens Folk, som ansluter en del av de kvarvarande egna jordbruksföreningarna vilka periodvis utför körningsarbeten i skogen samt Sveriges Arbetares Centralorganisation, som genom sitt Trävaruindustridepartement organiserar skogsarbetare inom vissa regioner.

De tre organisationerna förhandlar vid avtalsrörelsen parallellt, dock utan organiserad samverkan vare sig före eller under förhandlingarnas gång.

Svenska Skogsarbetarförbundet är anslutet till Landsorganisationen och förhandlar om löner och anställningsförhållanden för huggare, körare, flottnings- och skiljningsarbetare, virkesmätare jämte övriga arbetstagargrupper inom skogsbruket.

Svenska Skogsarbetarförbundet har, tillsammans med *Svenska Träindustriarbetarförbundet* och *Svenska Pappersindustriarbetarförbundet*, sedan lång tid tillbaka bedrivit samarbete i ekonomiska och organisatoriska frågor. De tre förbunden ingår i "Samverkan de Träfacken", vilket är skogs- och träförädlingens samarbeitsorgan på arbetstagarsidan. Gemensamt utges facktidskriften "Skogsindustriarbetaren" (SIA). Från och med år 1963 har de tre förbunden tillsatt en gemensam utredningsavdelning: Träfackens Utredningsavdelning (TUA).

Svenska Skogsarbetarförbundet är anslutet till *Nordiska Byggnads- och Träarbetarefederationen* och till *Internationella Byggnads- och Träarbetareunionen* (IBTU).

Förbundet hade vid utgången av år 1969 28 657 medlemmar. Förbundet har sitt huvudkontor i Gävle och därjämte 37 lokala kontor ute i landet. Skogsarbetarförbundet omfattar med sin verksamhet hela riket.

Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF) har ca 141 000 medlemmar och är jordbruks fackliga organisation, omfattande hela landet. Förbundet förhandlar bl a om löner för skogskörningsarbete och andra arbeten inom skogsbruket. Ca 10 000 av medlemskåren berörs av dessa förhandlingar.

Sveriges Arbetares Centralorganisation uppträder i avtalssammanhang inom vissa områden och företräder därvid främst huggnings- och flottningsarbetarkraft. Inom skogsbruket redovisar organisationen ca 6 000 medlemmar varav 4 500 i Norrland och Dalarna.

Skogsbrukets tjänstemän är sammanslutna i följande förbund och föreningar.

Sveriges Jägmästares och Forstmästares Riksförbund, som är anslutet till SACO, har till uppgift att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor angående löne- och anställningsförhållanden, att bevaka rekryteringen till yrket, att representera skogsakademikerna i offentliga sammanhang och i internationellt samarbete och söka främja den högre skogsundervisningens utveckling samt att verka för medlemmarnas förkovran inom yrket. Det senare sker via SJFR:s Fortbildningsaktiebolag.

Förbundet utger tidskriften "Silvanus".

År 1969 hade förbundet 1 220 medlemmar. *Föreningen Sveriges Skogsvårdskonsulenter* är en facklig intresseorganisation för anställda inom skogsvårdsstyrelserna med skogsskole- eller jämförlig utbildning. Förbundet hade vid utgången av år 1969 ca 600 aktiva medlemmar jämte ca 130 passiva.

Sveriges Kronojägareförbund, som är en sammanslutning av skogsskoleutbildad personal inom domänverket, hade vid utgången av år 1969 ca 900 aktiva medlemmar jämte ca 200 passiva.

Sveriges Skogstjänstemannaförbund slutligen är i huvudsak en organisation av skogsskole-

utbildade och jämställda med anställning inom det enskilda skogsbruket. Förbundet har ca. 1 700 medlemmar och är anslutet till Svenska Arbetsledarförbundet.

Tidskriften Skogsmannen är officiellt organ för Sveriges Skogstjänstemannaförbund, Sveriges Kronojägareförbund och Föreningen Sveriges Skogsvårdskonsulenter.

V. Nordiska och internationella organisationer

Nordiska Träskyddsrådet bildades i oktober 1969 i syfte att främja utvecklingen inom träskyddsområdet genom koordinering av de enskilda ländernas insatser vad avser bl a forskning, information och skyddsföreskrifter.

Medlemmar i rådet är följande organisationer: Traerådet i Danmark, Rötskyddsföringen r.f. i Finland, SSFF:s Utvalg för Trebeskyttelse i Norge samt Träskyddskommittén i Sverige.

Från varje land utses dessutom en teknisk sakkunnig från och av den forskningsinstitution, som är primärt ansvarig för det löpande arbetet inom området: Teknologisk Institut i Danmark, Statens Tekniska Forskningsanstalt i Finland, Norsk Treteknisk Institut i Norge samt Skogshögskolan i Sverige.

Nordiska Skogsarbetstudiernas Råd är alltsedan 1953 ett samarbetsorgan för skogsteknisk forskning i Danmark, Finland, Norge och Sverige. Medlemmar i rådet är de organisationer, såväl statliga som enskilda, som helt eller delvis ägnar sig åt detta slag av forskning. Verksamheten inskränkte sig under de första åren till information, diskussionsmöten och exkursioner. Under senare år har flera forskningsprojekt av gemensamt intresse för de fyra länderna utarbetats.

Nordisk Skogsunions ändamål är att till gagn för Nordens skogar och nordiskt skogsbruk anordna samarbete emellan de nordiska länderna på skogsbrukets område.

Detta samarbete skall främst åsyfta

- utbyte av erfarenheter;
- vidgande av kännedom inom dessa fyra länder i fråga om deras förhållanden på skogsbrukets område även som beträffande deras skogliga institutioner och föreningar.

Dessa syften vill unionen söka befordra bland annat genom att

- befrämma samarbete emellan institutioner och föreningar, som är verksamma inom det skogliga området;

b) föranstalta om periodiskt återkommande möten och exkursioner, däri inbegripna nordiska skogskongresser, i regel vart fjärde år;

c) befrämja skoglig publikationsverksamhet, bl a referering av nordisk skogsbrukslitatur;

d) befrämja utbyte av skogliga föredragshållare inom de nordiska länderna;

e) samt i övrigt stödja det skogliga samarbetet mellan de nordiska länderna.

FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) är Förenta Nationernas huvudorganisation för bl a skogliga frågor. Organisationen har sitt säte i Rom och grundades år 1945 i Quebec, Kanada, i syfte att genom medlemsnationernas gemensamma strävanden säkra en varaktig fred genom frihet från nöd. Antalet medlemmar i FAO är för närvarande 119 nationer. Ansväret för de skogliga frågorna inom organisationen åvilar från 1 jan 1970 The Forestry Department — tidigare med lägre status benämnd the Forestry and Forest Industries Division — under ledning av en assistant director general. Skogsdepartementets framtidiga huvuduppgifter blir dels att hjälpa medlemsnationerna i deras ansträngningar för skogsbrukets och skogsindustrins utveckling, dels att främja utbytet av skogliga kunskaper bland alla världens nationer.

FAO anordnar världsskogskongresser med vissa års mellanrum. Den senaste hölls sommaren 1966 i Madrid. Samarbetet med andra FN-organisationer väntas öka i framtiden.

Mycket värdefullt för främjandet av FAO:s strävanden inom det skogliga området har varit upprättandet av rådgivande kommittéer och expertpaneler. Som exempel härpå kan nämnas "committees on pulp and paper on wood-based panels, on forestry education and tropical forestry". Skogsdivisionen, numera departementet, utger bl a tidskriften "Unasylva" och årsstatistiken "Forest Products Statistics".

Bland det flertal kommittéer och kommissioner som betjänas av det gemensamma FAO/ECE-sekretariatet kan bl a följande nämnas

ECE Timber Committee. Som medlemmar i Europakommisionens trävarukommitté ingår alla europeiska stater, Sovjetunionen, USA och Kanada (den senare enligt art II i ECE:s terms of reference).

Kommittén, som håller sammanträden varje år, registrerar korttids- och långtidsutvecklingen för skogsprodukter, följer upp rundvirkesförbrukningen och utför rundvirkesbalanser, framställer prognoser rörande produktion, kapacitet och avsaluförhållanden för olika skogsindustriprodukter m m.

Kommittén publicerar rapporter och statistiska uppgifter i "The Timber Bulletin for Europe" samt anordnar diskussioner, studieresor och kurser i olika tekniska och ekonomiska ämnen som hänför sig till träbearbeitningsindustrin och handeln. Kommitténs två underkommittéer (i förening med FAO European Forestry Commission) är:

a) Joint FAO/ECE/ILO Committee on Forest Working Techniques and Training of Forest Workers, vilken har till uppgift att öka effektiviteten i skogsarbetet genom att ge anvisning om lämpliga medel att förbättra organisationen av och produktiviteten i arbetet i skogen, utvecklingen av skogsmaskiner, yrkesutbildning, förebyggande av olyckshändelser osv.
 b) Joint FAO/ECE Working Party on Forest and Forest Products Statistics. Denna underkommitté har till uppgift att utreda statistisk metodik och samordning, jämför-

barhet och likformighet i skogsproduktstastiken och denna insamling och publicering.

FAO European Forestry Commission. Medlemmar är alla medlemsnationer och associerade medlemmar i FAO inom Europa-området. Kommissionen ger råd beträffande den skogliga politiken, den har översyn över och samordnar verkställandet av densamma på det regionala planet. Kommissionen informerar om och ger råd om lämplig praxis och lämpligt handlande i tekniska och ekonomiska problem och den ger härtill slutligen passande rekommendationer.

The International Labour Office, ILO, Internationella arbetsbyrån, Geneve, grundades år 1919 i syfte att främja arbets- och levnadsvillkoren genom internationellt samarbete över hela världen. Under de första trettio åren inskränktes byråns arbete till fastställande av internationella arbetsnormer. Under de sista två decennierna har teknisk hjälp till underutvecklade länder utgjort den näst mest betydande verksamheten för byråns. ILO:s intresse för skogliga frågor hade sin upprinnelse för femton år sedan (1954–5) i och med att byråns ingick i den av ECE Timber Committee och FAO:s European Forestry Commission upprättade kommittén "Joint Committee on Forest Working Techniques and Training of Forest Workers". Av särskilt intresse för ILO har varit arbetet inom en till denna kommitté underställd studiegrupp, vilket arbete till stor del omfattat utbildning av skogsarbetare och åtgärder för förebyggande av olycksfall i skogsarbetet. ILO har dels ensamt och dels i samarbete med FAO anordnat och lett utbildningsverksamhet inom skogsavverkning med större eller mindre mekaniseringgrad, utfört arbetstekniska undersökningar iuom skogsbruket m m i såväl Europa som Afrika och Asien. ILO har bl a publicerat handböcker om säkerhet och hälsa i skogsbruket, om fällning och kapning av tropiska lövträd och om val och underhåll av huggarredskap.

UNIDO (United Nations Industrial Develop-

ment Organization) som har sitt säte i Wien grundades 1 januari 1967 i syfte att främja den industriella utvecklingen särskilt i underutvecklade länder. Organisationen bistår med teknisk hjälp till befintliga anläggningar och utför marknadsundersökningar för planerade sådana. I huvudsak har bistånd lämnats massa- och pappersindustrin och viss träförädlingsindustri såsom tex snickeri-, möbel-, trähus- och tändsticksindustri. Visst bistånd har även lämnats fiberskiveindustrin och sågverk samt till träforskningsinstitut. Härutöver anordnar organisationen sammanträden, seminarier mm i skogsindustriella frågor samt publicerar undersökningsresultat i närliggande ämnen.

UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) grundades 1946 och har sitt säte i Paris. Organisationen tar i sin verksamhet ej direkt befattning med skogliga frågor, men eftersom bl a vetenskapens främjande ingår i dess verksamhetsområde, kommer organisationen vid många tillfällen i nära beröring med vetenskapliga projekt av direkt intresse för skogsbruket. De projekt som det här är fråga om är i stor utsträckning av ekologisk art. I nu aktuellt projekt undersöks världens ekosystem, strukturer och funktioner samt de förändringar som inträffat i dessa system till följd av människans ingripanden. Projektet ifråga är tänkt att utgöra en vidareutveckling av det "internationella biologiska programmet", angående vilket UNESCO under år 1970 anordnat ett "symposium" i Bryssel, varvid även skogsproduktiviteten diskuterades.

IUFRO (International Union of Forestry Research Organizations) grundades redan i september 1890 i Badenweiler som ett internationellt förbund för forskningsstationer för skogliga experiment. Förbundet omorganisrades år 1948. Dess syfte är att underlätta kontakter och utbyte av idéer mellan forskare

i olika länder framför allt med avseende på upprättandet av gemensamma forskningsprogram och på ett gott samarbete för genombörande av dessa. Förbundet håller möten, ordnar studieresor och arbetar för en standardiserad skogsterminologi, en standardisering av forskningsmetoderna och ett för hela världen likformigt klassificeringssystem för skoglig litteratur. Det vetenskapliga arbetet bedrivs av arbetsgrupper i olika områden och med olika skogsvetenskapliga problem. Förbundets publiceringsverksamhet är ganska betydande.

OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) efterträddes i september 1961 den ursprungliga organisationen OEEC (Organization for European Economic Co-operation) grundad 1948 av 18 europeiska länder för att fördela Marshall-hjälpen och gemensamt arbeta för återupprättandet av normala ekonomiska förhållanden. OECD har 22 medlemsländer och organisationen syftar framför allt till

att främja högsta möjliga ekonomiska tillväxt och sysselsättning och en stigande levnadsstandard i medlemsländerna

att bidraga till sunda ekonomiska framsteg såväl i medlemsländer som i icke-medlemsländer stadda i utveckling och

att befordra världshandelns utvidgning på multilateral, icke-diskriminatorisk basis i enlighet med internationella förpliktelser.

Underlaget för alla OECD:s diskussioner och rekommendationer bearbetas och sammankallas av sekretariatets ekonomiska och statistiska departement, vars avdelning för statistik och nationalräkenskaper utför en kontinuerlig granskning och analys av kvantitativa data, vilka till stor del lämnats av medlemsländerna. Av OECD publiceras årligen ca 12 000 sidor statistiska tabeller av vilka även ett visst antal upptar skoglig och skogsindustriell statistik.

G. Viltskattning och jakt

Jakten som yrkesutövning och näringssfång har idag mycket liten betydelse i Sverige. Under jaktåret 1968/69 löstes trots detta 261 142 statliga jaktkort å 17 kr. Denna jaktvårdsavgift kommer jaktåret 1970/71 att höjas till 22 kr. För det stora flertalet av dessa jägare är således jakten en form av fritidsutövning som i första hand ger avkoppling och rekreation. Det ekonomiska utbytet kommer i andra hand.

Den stärka tillströmningen av nya och kapitalstarka jaktarrendatorer under senare år har bidragit till kraftigt ökade arrendeavgifter, varigenom markägarna — speciellt i närheten av tätorter — tillförts inte obetydliga inkomster vid sidan av den egentliga skogsdriften. Avgiften varierar mellan 0,20—0,50 kr/ha i Norrlands inland, till 15—25 kr/ha i närheten av storstadsområdena och på de mest högproduktiva markerna i Skåne.

Uppgift om antalet under allmän och särskild jakttid fällda älgar inlämnas till länsstyrelserna i samband med inbetalningen av den statliga älgavgiften. Denna är maximerad till 200 kr, men uppgår för närvarande till per vuxen älg mellan 50 och 130 kr i olika län och 30 eller 40 kr per kalv. Avgifterna sammanförs till länsälgskadefonder, varur ersättning utbetalas för älgskador på exempelvis gröda. Statistiken vidarebefordras till Statens naturvårdsverk för vidare bearbetning. Siffrorna torde vara tämligen tillförlitliga liksom uppgifterna om antalet fällda björnar, järvar och loar samt kronhjortar i Skåne.

Statistik beträffande avskjutningen av övrigt vilt avges av länsjaktvårdsföreningarna

till Svenska Jägareförbundet, som återger siffrorna i sin årsredogörelse.

Länsjaktvårdsföreningarnas uppgifter bygger till stor del på bedömningar av viltskattning och antaganden om sannolik avskjutning, varför de redovisade siffrorna kan vara mycket osäkra. Följande redogörelse för vildnadsförhållandena under perioden 1/3 1968—28/2 1969 har hämtats ur jägareförbundets redogörelse för samma tid.

Väderleksförhållanden

I landets sydöstligaste delar medförde ett snöfall i mitten av maj att fasan, hare och änder gick fram med dåligt utvecklade och sena kullar. Nedgång i fasanstammen rapporteras också från flera håll. I övrigt synes väderleksförhållandena i landets södra delar under såväl sommaren som hösten och vintern ha varit gynnsamma för småviltet.

I Värmlands län orsakade plötslig skarbildning, beroende på att regn föll på lös snö, att lokalt stora mängder orrål omkom under ispansaret.

Det mycket tidiga snöfallet i Bergslagen medförde svåra påfrestningar för småvilt och rådjur. Stödutfodring vidtogs i stor skala, men trots detta skedde en viss avgång av rådjur.

Från Västernorrlands län rapporteras förnyningen av hare ha varit mycket god, medan skogsfägeln hade ett dåligt år. Vintern var svår speciellt för rådjuren. Snödjupet var mycket stort och sträng kyla rådde långa perioder, varför avgången blev stor trots den omfattande stödutfodringen.

Inom de två nordligaste länen var väderlekken under föryngringsperioden mycket växlande, vilket återspeglas i att småvilttillgången varierade starkt från område till område. Övervintringsförhållandena i Västerbotten var goda med måttliga snömängder och lite skare.

Viltsjukdomar mm

Den för harstammen i stora delar av Norrland förödande tularemiepizootien (harpsten)

synes helt ha ebbat ut och föryngringen av hare uppges från vissa av de drabbade områdena vara god. Även om harstammen varit befriad från sitt värvsta gissel, har som vanligt många andra sjukdomar konstaterats hos hare, bl a *noseksem*, *coccidios*, *toxoplasmos*, *lungmask* och *tarminflammationer*. Ingen av dessa sjukdomar får vanligen en sådan omfattning som *tularemia*. Vissa är mer eller mindre strängt bundna till skogshare. Skogsharen tycks oberoende av sina speciella sjukdomar ha haft flera goda år i stora delar av landet, medan fältharen inom sina tidigare bästa områden icke visar någon egentlig reaktion på de goda föryngringsbetingelser som varit för handen.

Inom huvuddelen av vildkaninens spridningsområde förekommer *myxomatosis*, men sjukdomen har inte längre det våldsamma förflopp som tidigare.

Toxoplasmos har konstaterats i ett flertal fall hos tjäder. Kvicksilverhalten i undersökta fröätande fåglar och deras naturliga fiender, främst duvhök, visar att kvicksilverfaran för landfaunan numera torde vara över.

Antalet rävtagna rådjur är stort i flera län, vilket torde sammanhänga med de på många håll för rådjuren besvärliga snöförhållande-

na. Även lodjur har gått hårt åt rådjursstammen, särskilt i Värmlands län.

Från flera län rapporteras att antalet travfördödat vilt tenderar att öka. De försök som utförts med elektriska stängsel längs vägarna har inte överallt visat sig motsvara förväntningarna. Vissa punktinsatser, såsom uppsättning av vilstspelar, samt besprutning med kemiska preparat har gett goda resultat, men ännu är dessa åtgärder så begränsade att deras verkan totalt sett är rätt blygsam.

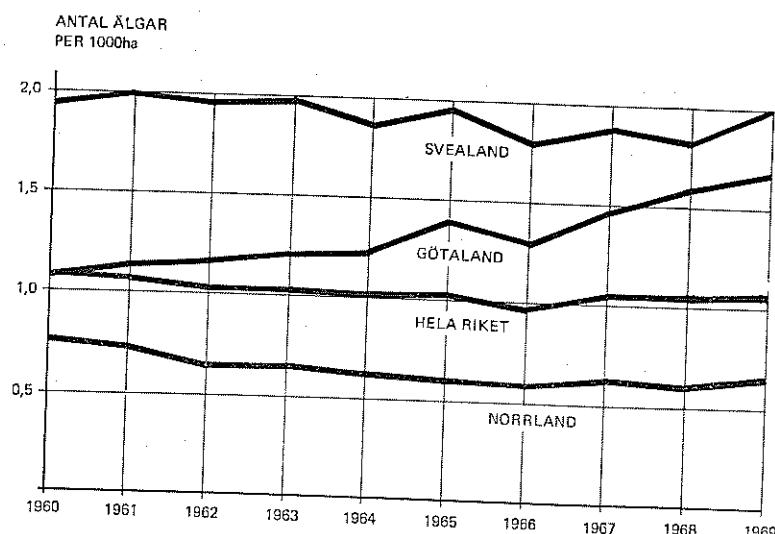
Vilttillgång och avskjutning

Älgstammen uppges ha ökat i Jönköpings, Kronobergs och Västmanlands län. Tendens till ökning märks i norra Kalmar, Hallands, södra Älvborgs och Västernorrlands län. Från Södermanlands, Kopparbergs och Norrbottens län rapporteras däremot, liksom förra året, minskad tillgång. Från Gävleborgs län anges att den tidigare konstaterade ökningen av älgstammen i västra Hälsingland synes fortsätta, medan tillgången i övrigt är i stort sett oförändrad.

Enligt rapport från Statens naturvårdsverk fälldes under höstjakten 1969 sammanlagt 33 724 älgar mot 31 455 älgar året före. Fördelningen med hänsyn till allmän och särskild

Diagram 10

Älgavskjutningen :
antal djur per 1 000
ha landareal exkl fjäll
och inägor för åren
1960—1969.

jakttid samt kön och ålder framgår av tabell 64.

Diagram 10 visar antalet fällda älgar per 1 000 ha landareal exkl fjäll och inägor under perioden 1960—1969. Totalt för hela riket har avskjutningen minskat något i början av perioden med uppgång 1967 och 1969.

I tabell 65 redovisas antalet under senare år fällt vilt för ett urval av våra vanligaste jaktbara djurarter. I tabellen på sid 162—163 redovisas utdrag ur jägareförbundets rapport över vilttillgång och avskjutningsstatistik 1968/69.

Villettillgången vid jakttidens ingång anges med följande beteckningar.

O saknas

T tillfällig

1 under medelgod	{	I förhållande till den
2 medelgod		för länet normala till-
3 över medelgod		gången.

Tillgången jämförd med förhållandena vid motsvarande tidpunkt föregående år anges med

— minskning

= oförändrad

+ ökning

Jaktfagstiftning

Den 1 januari 1968 trädde nya bestämmelser i kraft beträffande jaktutövningen i landet,

sedan riksdagen antagit den proposition, som byggde på 1949 års jaktutrednings slutbetänkande. Dessa nya bestämmelser, som går under namnet 1967 års jaktstadga, innebär bland annat ett nytt fridlysningsystem, enligt vilket alla djur är fridlysta hela året såvida inte viss jakttid är omnämnd. På grundval av dessa bestämmelser utfärdar Kungl Maj:t årligen kungörelse om allmänna jakttider.

Jaktorganisationer

Svenska Jägareförbundet, som stiftades 1830, verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdfonden. Under förbundet sorterar 25 länsjaktvårdsföreningar, till vilka omkring 2 480 lokala organisationer varit anslutna under 1968/69. Antalet direkt anslutna medlemmar uppgick 1968/69 till 78 674 och antalet indirekt anslutna till 128 360. Förbundet bedriver numera en omfattande central verksamhet bl a genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften »*Svensk Jakt*» (upplaga omkring 87 000 ex).

Jägarnas Riksförbund — Landsbygdens Jägare bildades den 1/1 1969 genom sammanslagning av de tidigare var för sig verksamma organisationerna med respektive namn. Förbunden har tidigare stått i stark opposition till Svenska Jägareförbundet. Medlemsantalet säsongen 1968/69 var ca 10 000 medlemmar.

Vilttillgång och avskjutningsstatistik 1968/69

Län	Älg	Dovvilt	Rådjur	Björn	Lo	Skogs-hare	Fält-hare	Ekorre	Rödräv	Gräv-ling
	tillg avskj									
A+B	2= 713	1= 18	2+ 4 200	0= —	1= —	2= 2 100	2= 4 575	1= 800	3= 4 190	2= 920
C	2= 662	1= 25	2= 2 400	0= —	T= —	2= 750	2= 700	2= 75	2= 1 880	2= 230
D	2— 866	2+ 125	3— 2 400	0= —	T= —	2+ 800	1= 3 100	2+ 300	3= 2 000	3+ 300
E	2= 1 102	2— 250	3= 2 600	0= —	1= —	2= 1 800	3= 7 300	3= 200	3= 3 400	3= 900
F	2= 1 146	0= —	2= 2 300	0= —	T+ —	2= 9 000	1= 1 000	2= 300	2= 3 700	2+ 200
G	3+ 1 161	T= —	2+ 3 900	0= —	T= —	2— 4 200	2+ 4 650	2= —	2= 4 500	3+ 400
Hn	2+ 693	1= 35	2= 1 600	0= —	1= —	2= 2 250	2= 1 000	2= 300	3= 2 100	2+ 650
Hs	2= 523	3= 51	2= 900	0= —	T= —	1+ 800	2+ 1 900	2— 600	2+ 800	2= 200
I	0= —	0= —	0— —	0= —	0= —	2+ 900	2— 2 500	0— —	3+ 425	0= —
K	2= 264	T= —	2= 550	0= —	T= —	2= 400	1= 400	2= —	3= 1 000	2= 200
L+M	1= 515	2= 300	3= 4 000	0= —	0= —	1+ 1 500	2= 8 000	2= 4 000	2= 3 500	1= 500
N	3= 735	1= —	3= 2 350	0= —	T= —	2+ 2 100	2= 5 300	2+ —	3= 2 500	2+ 250
O	2= 413	0= —	2= 1 180	0= —	T+ —	2+ 1 600	1= 1 100	2+ —	3= 2 200	2+ 150
Ps	2= 647	T= —	2= 1 200	0= —	T= —	2+ 3 200	2+ 1 400	1= 100	2= 2 000	2= 400
Pn	2= 771	1= 50	2+ 1 600	0= —	0— —	2+ 3 200	2+ 1 800	1= 150	2= 2 600	2= 550
R	2= 1 028	2= 35	2= 2 990	0= —	T= —	2= 1 720	2= 4 930	2= 100	3= 3 200	3= 430
S	2= 3 497	T= —	2= 1 575	T= —	1= 3	2= 4 363	1+ 628	1= —	2= 3 616	2= 388
T	2= 1 555	2= 200	2= 2 000	0— —	I= —	2+ 2 300	2+ 2 500	2+ 500	3+ 3 000	2+ 600
U	2= 1 243	1= 14	2= 1 715	0= —	T= —	2— 1 275	2— 2 180	2+ 500	2= 2 290	2— 250
W	2= 3 342	T= —	2+ 2 000	I= —	1+ —	2= 5 000	1= 1 000	1+ —	2= 5 000	2= 500
X	2= 2 546	T= —	2+ 1 500	I= —	1+ —	2= 2 500	1= 75	1+ 75	2+ 2 600	2+ 725
Y	2+ 1 175	0= —	2= 450	I= —	I= 1	2= 4 000	0= —	1+ 300	2= 3 600	2= 190
Z	2= 3 156	0= —	2+ 955	2= —	3= 14	2+ 10 316	0= —	1+ —	2= 3 733	1= 51
AC	2= 2 394	0= —	1= 15	I= 6	2+ 8	1+ 3 770	0= —	1+ 15	3+ 3 800	I= —
BD	1= 1 806	0= —	1+ —	I= 13	2+ 28	1= 6 000	0= ---	2+ 400	2= 4 000	T+ —
S:a (avskj)	31 953	1 103	44 380	19	54	75 844	56 038	8 215	71 634	8 534

Mård	Mink	Tjäder	Orre	Dalripa	Fjäll-ripa	Fasan	Gräs-and	Ejder	Ring-dnva	Duvhök
tillg avskj										
1=	2+	1=	1=	0=	0=	2=	2=	3+	2=	1=
—	500	20	350	—	—	7 300	7 500	1 000	4 000	400
1=	1=	1=	1=	0=	0=	2=	2=	1=	2=	2+
10	300	70	160	—	—	1 100	3 500	—	1 200	450
1=	3=	1=	1=	0=	0=	2—	1=	3=	3+	3+
—	400	20	25	5	—	3 400	2 000	300	2 000	100
2=	2=	1=	2=	0=	0=	3=	2=	3=	3=	1=
10	700	50	75	—	—	5 000	6 400	2 500	4 200	100
2+	2=	1=	1=	0=	0=	1+	2=	0=	2+	2+
100	1 100	400	650	—	—	800	2 500	—	1 000	50
2=	2—	1=	1=	0=	0=	1—	2+	0=	2+	2+
80	1 050	250	250	—	—	2 200	5 000	—	2 500	125
3=	3=	1=	1=	0=	0=	2=	1=	3=	2—	1+
30	500	40	45	—	—	900	2 000	4 000	1 400	10
2=	2=	1=	1=	0=	0=	2+	2=	3+	2=	2=
60	300	300	100	—	—	3 500	2 300	6 000	3 000	100
0=	2=	0=	0=	0=	0=	1—	2=	3=	2+	2=
—	250	—	—	—	—	2 000	200	100	800	50
2=	3+	1=	1=	0=	0=	1—	1=	3+	2=	1=
50	550	35	45	—	—	2 000	2 000	3 000	1 500	10
2=	3+	1=	1=	0=	0=	2=	1=	2=	3=	1+
70	800	50	60	—	—	28 000	8 000	—	25 000	—
1+	2=	1=	1=	0=	0=	1=	2=	3=	3=	1=
10	850	150	100	—	—	2 200	3 300	400	8 000	20
1+	3=	1=	1=	0=	0=	1+	2=	3=	2+	1+
—	900	110	80	—	—	600	2 600	2 900	5 000	—
1—	2=	1=	1=	0=	0=	1=	1=	0=	2=	1=
20	651	25	25	—	—	150	900	—	1 400	—
1—	2+	1+	1+	0=	0=	1=	2+	0=	2=	1=
30	822	30	25	—	—	250	1 600	—	1 600	—
2+	2=	1=	2=	0=	0=	2=	2=	0=	3+	2+
10	480	120	70	—	—	1 930	3 810	—	3 180	80
1=	2+	1=	1=	1=	0=	1=	1+	T+	2+	1=
20	800	596	493	—	—	40	2 339	—	1 622	27
1+	2=	1=	1=	T=	0=	1=	1+	0=	3=	2+
40	1 000	300	300	—	—	2 500	3 000	—	3 000	200
1=	2—	1=	1=	0=	0=	1=	1+	0=	2—	1—
5	400	40	60	—	—	1 000	2 400	—	1 150	15
2=	2=	1=	1=	2—	1=	1=	2=	0=	2=	1+
200	1 100	1 500	1 100	1 000	—	100	5 600	—	200	—
2+	2—	1—	2—	1+	1+	1=	2+	1+	1+	1=
155	625	650	750	—	—	—	2 500	—	150	20
3=	2=	1—	1—	2+	0=	T=	1—	T=	2=	2=
540	1 050	735	1 090	—	—	8	1 200	—	500	150
2—	2=	1=	1=	2=	2=	0=	1—	0—	2=	2=
870	1 958	2 004	1 714	6 298	6 298	—	1 945	—	—	—
3=	2=	1—	1—	1=	1=	0=	1=	1=	1+	2=
900	2 100	1 600	2 050	2 000	1 000	—	4 000	—	400	—
3+	2+	1=	1=	2=	2=	0=	1=	1+	1+	3+
350	400	2 200	2 000	30 000	10 000	—	3 000	—	80	250
3 560	19 586	11 295	11 617	39 303	17 298	64 978	79 594	20 200	72 882	2 157

H. Internationell översikt

Världens skogsmarksareal

Av jordens landareal, 13 033 milj ha, utgörs 30 % eller 4 126 milj ha av skogsmark, som

till ca 92 % är täckt av skog av varierande typ och beskaffenhet. I närmast stående tablå, som baseras på uppgifter ur FAO:s World Forest Inventory 1963 (återgivna i FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1968) redovisas total skogsmarksareal och skogbevuxen skogsmarksareal i de olika världsdelarna (regionerna).

Skogsmarksareal per invånare i de olika världsdelarna åren 1963 och 1967, som har hämtats ur World Forest Inventory 1963 och FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1969, framgår av tablåն längst ned.

Region	Total skogsmarksareal		Skogbevuxen skogsmarksareal ¹		
	milj ha	% av jordens totala skogsmarksareal	milj ha	% av regionens totala skogsmarksareal	% av regionens landareal
Europa (utom SSSR)	144	3,5	138	96	29
SSSR	910	22,1	738	81	34
Nordamerika	750	18,2	713	95	38
Centralamerika	76	1,8	71	93	26
Sydamerika	890	21,6	830	93	47
Afrika	710	17,2	700	99	24
Asien (utom SSSR)	550	13,3	500	91	19
Oceanien	96	2,3	92	96	11
Världen	4 126	100,0	3 792	92	29

¹ Inkl improduktiv skogsmarksareal.

Region	Total och skogbevuxen skogsmarksareal per invånare, ha			
	total		skogbevuxen	
	1963	1967	1963	1967
Europa (utom SSSR)	0,33	0,32	0,32	0,31
SSSR	4,0	3,9	3,3	3,1
Nordamerika	3,6	3,4	3,4	3,2
Centralamerika	1,0	0,9	1,0	0,8
Sydamerika	5,7	5,1	5,3	4,7
Afrika	2,4	2,2	2,4	2,1
Asien (utom SSSR)	0,30	0,28	0,28	0,25
Oceanien	5,7	5,3	5,4	5,1
Världen	1,3	1,2	1,2	1,1

Världens skogsmarksareal fördelad på barrskog och lövskog framgår av efterföljande tablå. En tredjedel av arealen upptas av barrskogar som i huvudsak är lokaliserade till den tempererade zonen på norra halvklotet. Sovjetunionens och Nordamerikas

barrskogar tillsammans upptar mer än 80 % av världens totala barrskogsareal. Av världens lövskogsareal är ca 75 % belägen i Sydamerika, Afrika och Asien (huvudsakligen Sydostasien).

Region	Rapporterad areal i % av total areal ¹	Skogbevuxen skogsmarksareal ^{2 3} milj ha		
		barr-skog	löv-skog	summa
Europa (utom SSSR)	100	80	57	137
SSSR	100	553	175	728
Nordamerika	61	440	260	700
Centralamerika	21	35	36	71
Sydamerika	70	10	800	810
Afrika	62	4	676	680
Asien (utom SSSR)	45	90	400	490
Oceanien	76	4	84	88
Världen	68	1 216	2 488	3 704

¹ Den rapporterade arealen skogbevuxen skogsmarksareal varpå uppskattningen grundats.

² Inkl blandskogar och exkl skyddsskogar.

³ Arealerna uppskattade på basis av rapporterade data.

I tabell 76 redovisas den totala skogsmarksarealen i vissa länder där skogsbruket intar en framskjuten ställning. Sovjetunionen, Kanada och Brasilien har de största skogsmarksarealerna, medan inom Europa Sverige och Finland intar en särställning i detta avseende. I förhållande till den totala landarealen har Japan, Finland och Indonesien de största skogsmarksarealerna och sett i relation till folkmängden är Kanada och Australien de skogrikaste.

World Wood Review 1970 innehåller dels uppgifter om totalarealen skogsodlad mark vid 1969 års slut dels uppgifter om skogsodlingens omfattning under år 1969 hos 170 rapporterande länder. Skogsodling — enligt nämnda publikation — har hos några länder med mera betydande skogsodling utförts enligt tablå sid 166.

Världens virkesförråd

Enligt World Forest Inventory 1963 uppskattas världens sammanlagda virkesförråd till 238 000 milj m³f på bark, varav 114 000 milj m³f bedöms utgöras av barrträd och 124 000 milj m³f av lövträd. De till FAO rapporterade uppgifterna täcker i genomsnitt 55 % av världens totala skogbevuxna skogsmarksareal. Rapporteringen är fullständig endast för Europa och Sovjetunionen. Asiens virkesförråd är enligt 1963 års inventering 20 % mindre än 1958 års inventering, vilket bla förklaras av att i 1963 års inventering saknas en del länder med tropiska skogar av hög slutenhetsgrad som ingått i 1958 års inventering. Rapporteringen är i det närmaste fullständig vad avser barrträd, medan den beträffande lövträd är synnerligen bristfällig, varför en ytterligare ökning av virkesförrå-

Land	Skogsodlad areal		Land	Skogsodlad areal	
	under 1969	totalt		under 1969	totalt
1 000 ha					
Australien	30	395	Portugal	43	2 900
Chile	25	350	Sovjetunionen	1 200	..
Finland	137	1 300	Spanien	296	22 000
Frankrike	51	1 301	Sverige	3 134	33 550
Indonesien	250	23 000	Sydafrika	12	952
Japan	1 350	18 420	Tjeckoslovakien	154	14 455
Kina	—	13 000	Ungern	14	1 530
Nya Zeeland	21	526	USA	4 590	..
Norge	30	530	Västtyskland	50	1 200
Polen	125	..	Österrike	20	3 613

¹ År 1968. ²År 1966. ³ Enl skogsstyrelsens beräkningar. ⁴ 1969/70.

det torde vara att vänta under kommande inventeringar. Inte mindre än ca 85 % av det totala virkesförrådet finns inom Nord- och Sydamerikas samt Sovjetunionens gränser.

Det genomsnittliga virkesförrådet per ha hos bestånd av barr- resp lövträd inom olika regioner åren 1958 och 1963 redovisas nedan. I likhet med övriga uppgifter rörande virkestillgångarna i världen bör — med hänsyn till statistiska svagheter i samband med uppgiftsamlandet — innehållet i tablån över virkes-

förrådets genomsnittliga storlek tolkas med försiktighet.

På grund av ofullständiga datauppgifter från vissa uppgiftslämmande länder har de olika regionernas årliga tillväxt inte kunnat belysas i publikationen World Forest Inventory.

I tablån på sid 167 lämnas uppgifter rörande skogsbeståndets slutenhetsgrad jämte en uppskattning av den areal inom olika regioner för vilken lämnats slutenhetsuppgifter

Region	Virkesförråd							
	1958				1963			
	rapporterad areal i % av total areal ¹	barr	löv	medel- tal	rapporterad areal i % av total areal ¹	barr	löv	medel- tal
Europa (utom SSSR)	95	90	70	80	98	95	80	90
SSSR	63	125	70	105	100	120	75	110
Nordamerika	56	135	60	100	62	105	90	100
Centralamerika	4	65	100	85	14	70	85	80
Sydamerika	19	170	120	125	51	140	190	185
Afrika	10	45	20	25	12	55	45	45
Asien (utom SSSR)	45	110	90	90	45	85	90	90
Oceanien	23	50	70	65	70	94	58	60

¹ Den rapporterade arealen skogbevuxen skogsmarksareal varpå uppskattningen grundats.

Region	Rapporterad areal i förhållande till tota- tal areal ¹	Slutenhet			
		god 1,00— 0,70	normal 0,69— 0,40	dålig 0,39— 0,10	mycket dålig 0,09— 0,05
%					
Europa (utom SSSR)	94	51	32	11	6
SSSR	100	15	60	25	—
Nordamerika	27	54	30	16	—
Centralamerika	13	29	44	18	9
Sydamerika	70	72	19	9	—
Afrika	29	37	20	36	7
Asien (utom SSSR)	17	51	29	15	5
Oceanien	55	47	39	14	—
Världen	55	42	36	20	3

¹ Den rapporterade arealen skogbevuxen skogsmarksareal var på uppskattningen grundats.

uttryckta i % av den skogbevuxna skogs-
marksarealen enligt FAOs World Forest
Inventory.

Världens skogsavverkning

Den världsomfattande skogliga avverkningsstatistiken är mindre tillfredsställande än annan statistik rörande den skogliga produktionen. Anledningen till detta är dels att vissa delar av avverkningen inte redovisats samt att andra delar — huvudsakligen avsedda för lokal och mer eller mindre omedelbar förbrukning — inte rapporterats på grund av att de inte ingått i den industriella produktionen. I efterföljande avsnitt har lämnade uppgifter över avverkningarnas storlek — såvida inte annorlunda uppgivits — hämtats ur FAOs Yearbook of Forest Products.

I diagram 12 redovisas de årliga rundvirkesavverkningarna åren 1950, 1955, 1960, 1965–68 inom olika regioner och hela världen. Världens totala rundvirkesavverkning har i stort sett kontinuerligt ökat från ca 1,4 miljarder m³f ub år 1950 till nästan 2,1 miljarder m³f ub år 1968 dvs en ökning av avverkningskvantiteterna på ca 50 % mellan

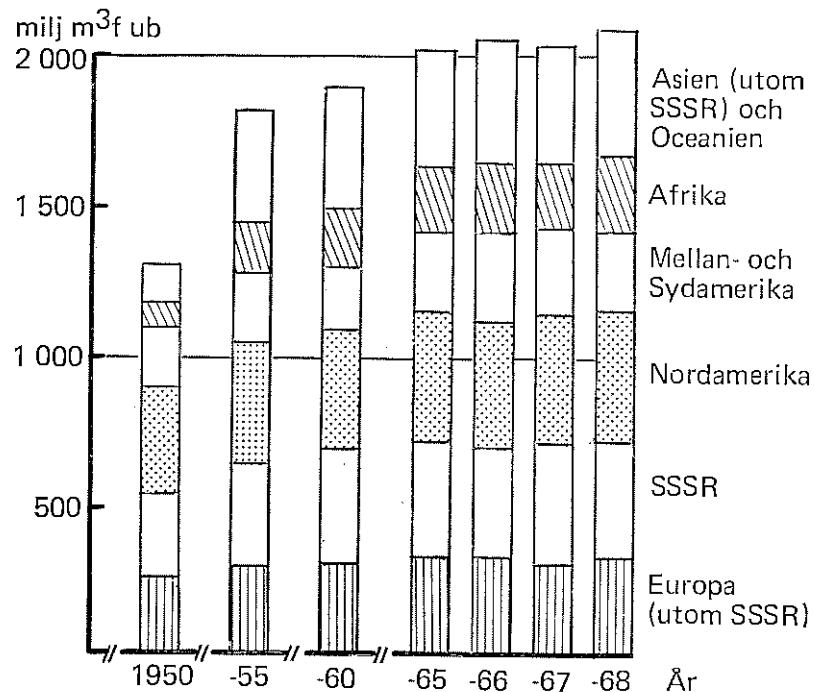
nämnda år. Ökningen, som varierar mellan olika regioner, är störst hos Afrika med ca 130 % och minst hos Centralamerika, Europa och Nordamerika, med 15–20 %.

De genomgående största årsavverkningarna har redovisats av Nordamerika med 369 milj m³f ub år 1950 och 445 milj m³f ub år 1968, representerande 26,0 % resp 21,3 % av världens totala årliga rundvirkesavverkning. Motstående relativta tal för Sovjetunionen, Asien och Europa är 18,7 % och 18,2 %, 15,1 % och 19,5 % resp 19,5 % och 14,8 %. Både Europas och Nordamerikas procentuella andelar av världens totala årsavverkningar har sälunda minskat mellan åren 1950 och 1968 med nästan 5 %, medan Asiens relativtaandel har ökat med ca 4,5 %.

Den totala årsavverkningens fördelning på barrträd och lövträd redovisas i tabell 77. Här bör återigen påminnas om bristerna hos den statistiska redovisningen av avverkningen inom ett flertal regioner, förhållanden som speciellt gäller regioner med hög andel låg-industrialisera länder.

Enligt efterföljande tablå uppgick år 1968 andelen industrired av totala årsavverkningen till 94 % i Nordamerika — den högsta i

Diagram 12
Världens totala årsavverkning, milj m³f ub fördelad på olika regioner åren 1950, 1955, 1960 och 1965—68.

världen — medan Afrika, Sydamerika och Centralamerika redovisat de minsta andelarna industrived — 13 %, 15 % resp 22 % — och följaktligen de största andelarna brännved. Av världens totala årsavverkning år 1968 utgjorde industriveden ca 57 %.

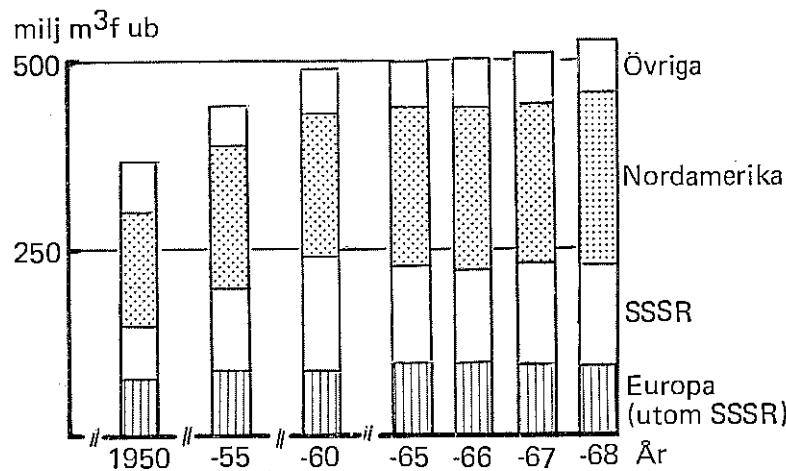
Världens totala avverkning av *barrsågtimmer, faner- och sliperstiminer* och dess fördelning på regioner redovisas i diagram 13.

Dessa avverkningskvantiteter har ökat från ca 346 milj m³f ub år 1950 till ca 516 milj m³f ub år 1964 för att härförter under åren 1965 och 1966 minska till ca 500 milj m³f ub. Minskningen, som i huvudsak härförs till Sovjetunionens redovisning, har troligtvis uppkommit som en följd av interna förändringar av sortimentsdefinitioner eller redovisningsföreskrifter för barrsågtimmer och

Region	Avverkning 1968		
	totalt milj m ³ f ub	därav industrived	
		%	
Europa (utom SSSR)	308	240	78
SSSR	380	290	76
Nordamerika	445	418	94
Centralamerika	44	10	22
Sydamerika	229	35	15
Afrika	247	33	13
Asien (utom SSSR)	406	144	36
Oceanien	26	19	74
Världen	2 086	1 189	57

Diagram 13

Världens totala årsavverkning av barrsågtimmer, faner- och sliperstimmer, milj m³f ub, fördelad på regioner åren 1950, 1955, 1960 och 1965—68.

övrigt industrivirke. Avverkningskvantiteten, som har ökat med ca 3 % såväl 1967 som 1968, har rapporterats uppgå till ca 515 och 532 milj m³f ub resp år.

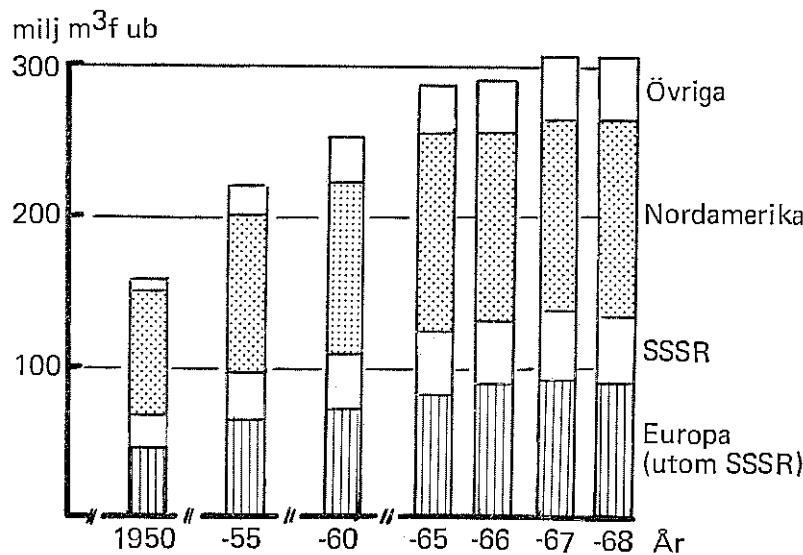
Europa, Sovjetunionen och Nordamerika svarade år 1968 för ca 87 % av världens totala avverkning av barrsågtimmer, faner- och sliperstimmer. Dessa regioners andel av världens totala barrsågtimmerfångst uppträder dock en fallande tendens. Från att år 1950 ha

uppgått till 91 % av världens totala kvantitet har relativas andelen för 1955 och 1960 sjunkit till 88,1 % resp 87,7 %.

Inom regionerna uppträder Europa en förhållandevis stark stegring av avverkningskvantiteterna av barrsågtimmer, faner- och sliperstimmer från 1950 till 1955. Under 1960-talet har den avverkade barrsågtimmerkvantiteten i Europa varierat mellan 89 och 97 milj m³f ub. Europas relativas andel av totala barrsågtimmer-

Diagram 14

Världens totala årsavverkning av massaved och props, milj m³f ub, fördelad på regioner åren 1950, 1955, 1960 och 1965—68.

fångsten uppgick år 1950 till ca 22 % och år 1968 till ca 18 %. De i Nordamerika avverkade barrsågtimmerkvantiteterna ökade från 164 milj m³f ub till 190 milj m³f ub mellan 1950 och 1955. Efter en nedgång år 1961 till 177 milj m³f ub har de avverkade barrsågtimmerkvantiteterna ökat till 193 milj m³f ub åren 1962 och 1963 samt överstigit 200 milj m³f ub under de fyra senaste åren av redovisningsperioden, 1968 års avverkning, ca 232 milj m³f ub, är den största som någonsin avverkats i Nordamerika. Nordamerikas andel av världens totala barrsågtimmerproduktion 1950, 1955, 1962, 1967 och 1968 var 47 %, 43 %, 39 %, 42 % resp 44 %.

Sovjetunionen redovisade en fördubbling av den avverkade barrsågtimmerkvantiteten från 74 milj m³f ub till 148 milj m³f ub mellan 1950 och 1960. På grund av omdisponering av sortimentsredovisningen minskade Sovjets avverkade barrsågtimmerkvantiter från 159 milj m³f ub 1966 till 124 resp 122 milj m³f ub 1965 resp 1966. År 1967 och 1968 ökade Sovjets avverkningskvantitet till 132 resp 135 milj m³f ub, Sovjetunionens andel av världens totala barrsågtimmerfångst

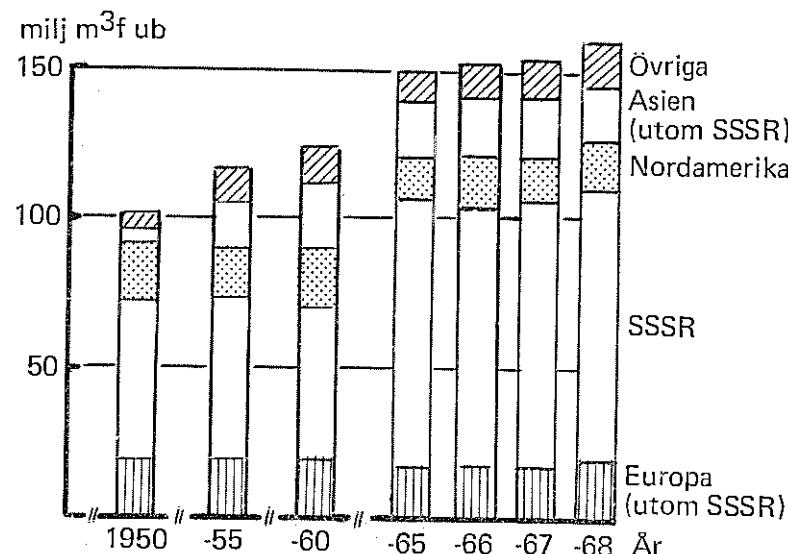
åren 1950, 1955, 1962, 1966 och 1968 var 21 %, 24 %, 30 %, 25 % resp 25 %.

I diagram 14 redovisas världens totala avverkning av *massaved* och *props* samt dess fördelning på regioner. De avverkade kvantiteterna av dessa sortiment har ökat kraftigt från ca 158 milj m³f ub 1950 till ca 305 milj m³f ub 1968 en ökning på i runt tal 93 %.

I Nordamerika har den avverkade kvantiteten av *massaved* och *props* redovisats till 82 milj m³f ub 1950. Motsvarande kvantiter år 1967 och 1968 uppgår till 127 resp 131 milj m³f ub. Den procentuella ökningen från 1950 till 1968 utgör således ca 60 %. Nordamerikas relativta andel av världens totala *massaved*- och *props*avverkning, som år 1950 redovisats uppgå till 52 %, har under 1950- och 1960-talet minskat, 1967 års relativta andel uppgår till ca 43 %.

Europas totalavverkning av *massaved* och *props* har mellan 1950 och 1966 ökat från 45 milj m³f ub till 87 milj m³f ub — en relativ ökning på ca 93 %. År 1967 uppgick den avverkade kvantiteten *massaved* och *props* till ca 93 milj m³f ub, varav ca 5 milj m³f ub avverkningsökning redovisats av Sverige. År

Diagram 15
Världens totala års-
avverkning av "Öv-
rigt industrivirke",
milj m³f ub, fördelad
på regioner åren
1950, 1955, 1960
och 1965—68.

1968 minskade den europeiska årskvantiteten massaved och props till ca 91 milj m³f ub. Europas andel av världens totala massaved- och propsavverkning ökade från ca 28 % år 1950 till ca 31 % år 1964. Under 1965 och 1966 utgjorde Europas andel ca 30 % samt 1967 och 1968 ca 31 %.

Sovjetunionens avverkningar av berörda sortimenten åren 1950 och 1968 har redovisats till 22 milj m³f ub resp 43 milj m³f ub, en relativ ökning på nästan 100 %. Sovjetunionens relativa andel av världens totala årsavverkning, som under åren 1950—1968 bibehållit sig i stort sett oförändrad, uppgår till 14 à 15 %.

Världens totala avverkning av sortimentsgruppen *övrigt industrivirke*, barrträd och lövträd sammantagna, samt gruppens fördelning på regioner redovisas i diagram 15. Mellan åren 1950 och 1960 har de redovisade kvantiteterna ökat från 101 milj m³f ub till 123 milj m³f ub. Under 1960-talets första hälft har den avverkade kvantiteten övrigt industrivirke varierat mellan 112 milj m³f ub och 119 milj m³f ub. Som en följd av viss omläggning av Sovjetunionens interna statistikredovisning ökade totalkvantiteterna övrigt industrivirke 1965 till ca 151 milj m³f ub. År 1967 och 1968 har redovisats ca 154 milj m³f ub resp ca 159 milj m³f ub avverkning av övrigt industrivirke.

Av de olika regionerna redovisar Sovjetunionen de största kvantiteterna. Dessa har under 1950-talet och 1960-talets första hälft varierat mellan 43 milj m³f ub och 55 milj m³f ub. Åren 1967 och 1968 har Sovjetunionen däremot rapporterat 89 milj m³f ub resp 90 milj m³f ub årsavverkning av övrigt industrivirke.

Den europeiska avverkningen av övrigt industrivirke ökade mellan 1950 och 1963 från 20 milj m³f ub till 24 milj m³f ub. Efter 1963 redovisas en kontinuerlig minskning av avverkningskvantiteten övrigt industrivirke, som 1967 har rapporterats uppgå till 18 milj m³f

ub. Under 1969 ökade kvantiteten övrigt rundvirke till ca 21 milj m³f ub. Som exempel på länder med avsevärda avverkningskvantiteter övrigt industrivirke 1968 kan nämnas Rumänien, Västtyskland, Jugoslavien och Italien med 3,7, 2,3, 2,1 resp 1,9 milj m³f ub.

Den nordamerikanska avverkningen av övrigt industrivirke har minskat från ca 20 milj m³f ub år 1950 till ca 17 milj m³f ub år 1968. Av den rapporterade kvantiteten år 1968 har ca 90 % avverkats i USA.

I Asien har kvantiteten övrigt industrivirke ökat från 4 milj m³f ub till 21 milj m³f ub från 1950 till 1960. Under perioden 1961—67 har den årliga kvantiteten varierat mellan 17 och 21 milj m³f ub årligen. Betydande avverkningar av övrigt industrivirke inom regionen år 1968 har redovisats för Kina och Japan med 9,5 resp 2,1 milj m³f ub.

Avverkningskvantiteten övrigt industrivirke i Afrika har ökat från 2 milj m³f ub till ca 11 milj m³f ub under i diagram 15 omnämnd tidsperiod. Stora avverkningskvantiteter redovisades år 1968 av Kongo, Sudan och Etiopien med 1,5 (1967), 1,1 resp 0,9 milj m³f ub.

Världens totala avverkning av *brännved* samt dess fördelning på regioner redovisas i diagram 16. Enligt FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1969 är statistikuppgifterna rörande avverkning av brännved fortsarande mycket osäkra, varför de redovisade uppgifterna bör tolkas med stor försiktighet.

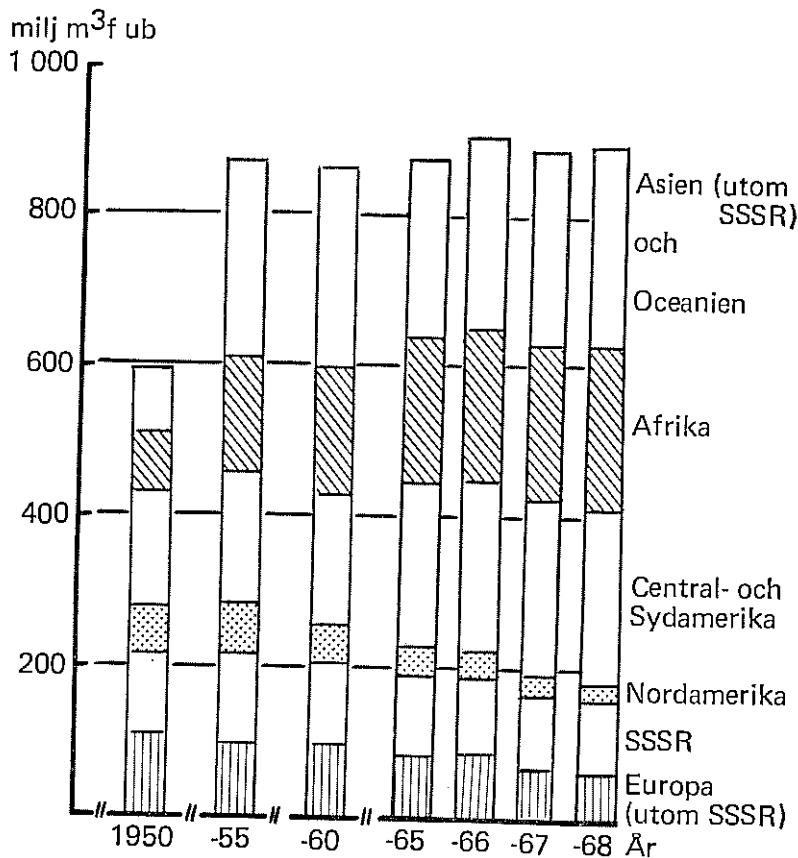
Under åren 1955—1968 har de redovisade avverkningskvantiteterna för brännved varit i stort sett oförändrade omkring 870—900 milj m³f ub årligen.

I Europa har de avverkade kvantiteterna brännved kontinuerligt minskat från 111 milj m³f ub år 1950 till 68 milj m³f ub år 1968. Brännvedens andel av Europas totala avverkade rundvirkeskvantitet var 1950 ca 41 % och år 1968 ca 22 %.

I likhet med Europa har den avverkade brännvedskvantiteten i Nordamerika minskat under redovisningsperioden från 64 milj

Diagram 16

Världens totala årsavverkning av brännved, milj m³f ub, fördelad på regioner 1950, 1955, 1960 och 1965—68.

m³f ub 1950 till 27 milj m³f ub 1968. Brännvedens procentuella andel av totala årsavverkningen uppgick för Nordamerika 1950 till ca 17 % samt 1968 till ca 6 %.

Sovjetunionens redovisade årliga kvantiteter brännved har — med undantag av åren 1955, 1967 och 1968 — hållit sig i stort sett oförändrade omkring 100 milj m³f ub. 1967 och 1968 års brännvedsavverkning har rapporterats uppgå till 96 resp 91 milj m³f ub. Brännvedens relativas andel åren 1950 och 1968 har uppgått till 39 % resp 24 %.

De övriga regionerna redovisar — i motsats till ovan nämnda regioner — väsentliga ökningar av kvantiteten brännved från 1950 till 1968 tex Asien från 77 milj m³f ub till 262 milj m³f ub, en relativ ökning på 240 %,

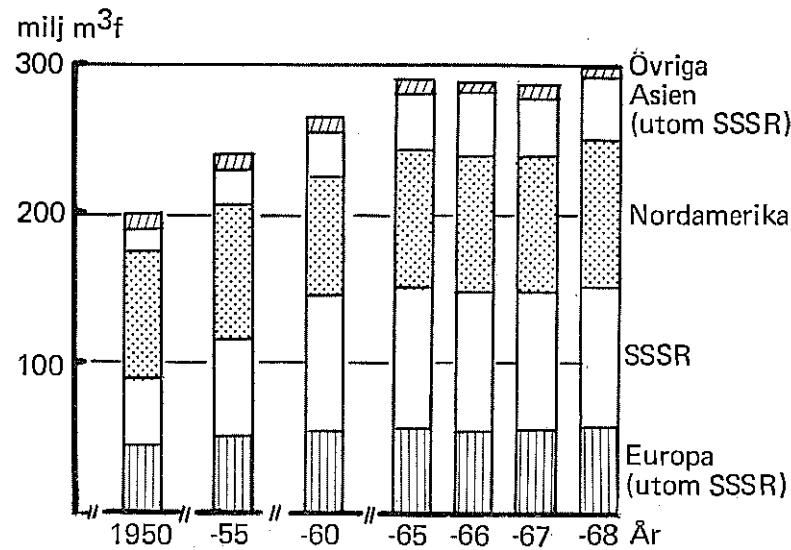
samt Afrika från 82 milj m³f ub till 214 milj m³f ub representerande en ca 160-procentig ökning.

Världens produktion av skogsindustriprodukter

Världens totala produktion av *sågade varor av barrträ* — diagram 17 — har mellan 1950 och 1968 ökat från ca 198 milj m³f till ca 301 milj m³f.

För Europas del har produktionsökningen mellan 1950 och 1955 uppgått till ca 15 %. Under 1960-talet har produktionen av sågat barrvirke bibehållit sig på i stort sett oförändrad nivå, 55 à 56 milj m³f. Under 1968 ökade produktionen till ca 58 milj m³f. Europas relativas andel av världens totalprodukt-

Diagram 17
Världens totalproduktion av sågade varor av barrträ, milj m³f fördelad på regioner åren 1950, 1955, 1960 och 1965—1968.

tion av sågat barrvirke har minskat från ca 24 % till ca 19 % mellan 1950 och 1968.

Sovjetunionen redovisar en 110 % produktionsökning mellan 1950 och 1960. Under 1960-talet har produktionen av sågade barrträvaror — med undantag av mindre toppar under åren 1964 och 1965 — varierat mellan 88 och 90 milj m³f. 1967 och 1968 års produktion har redovisats till 93 resp 94 milj m³f. Sovjetunionens relativas andel av världens totalproduktion av sågat barrvirke har stigit från ca 21 % 1950 till ca 31 % år 1968. År 1968 understeg Sovjetunionens produktion av sågade barrträvaror den nordamerikanska med ca 2,5 milj m³f, medan däremot Sovjetunionens produktion inte uppgick till fullt hälften av den nordamerikanska år 1950.

Produktionen av sågade barrträvaror i Nordamerika varierar förhållandevis kraftigt mellan enskilda år. Några klara trender kan därför inte spåras beträffande denna regions produktionsutveckling. Medan produktionen i regionen åren 1950 och 1955 uppgick till 88 å 90 milj m³f, minskade den under första tredjedelen av 1960-talet till ca 80 milj m³f och ökade åter under 1960-talets mitt till 90 å

93 milj m³f. För 1967 har åter redovisats en nedgång av produktionen till ca 89 milj m³f medan 1968 års produktion har ökat till ca 96 milj m³f. Den nordamerikanska andelen av världens totala produktion av sågade barrträvaror har dock minskat från ca 45 % till ca 32 % mellan 1950 och 1968.

Asiens produktion av sågade varor av barrträ har ökat från ca 13 milj m³f år 1950 till ca 43 milj m³f 1968. Asiens andel av den totala världsproduktionen sågade barrträvaror var år 1950 ca 7 % och år 1968 ca 14 %.

Produktionen av sågade varor av barrträ (inkl lådbräder) hos några av världens mest betydande producentländer uppgick enl Timber Bulletin for Europe åren 1965—1969 till kvantiteter enl tablån nedan.

De viktigaste producentländerna i Asien år 1968 var Japan, Kina och Turkiet med 30,9, 8,0 resp 1,6 milj m³f. Länder med betydande produktion i övriga regioner år 1968 var Brasilien, Nya Zeeland och Mexiko med 3,9, 1,7 resp 1,3 milj m³f.

Produktion av sågade trävaror i vissa betydande producentländer redovisas i tabell 78.

Världens totala produktion av träfibermas-

Land	milj m ³ f				
	1965	1966	1967	1968	1969
SSSR ¹	94,2	90,8	92,7	93,8	..
USA ²	68,8	68,1	65,8	71,1	69,8
Kanada	24,3	23,5	23,3	25,2	27,7
Sverige	10,1	9,8	10,0	11,3	11,4
Västtyskland	7,0	7,1	6,9	7,3	..
Polen ²	6,0	6,1	6,0	6,2	6,0
Finland	6,7	5,8	5,7	5,8	6,5
Frankrike	5,1	5,2	5,2	..	..
Österrike	4,3	4,7	4,6	4,6	5,0
Tjeckoslovakien	3,1	3,1	3,1	3,0	2,9
Rumänien	2,9	3,1	2,9	2,8	..

¹ Totalproduktionen av sågade varor känd. Fördelningen på barr- resp lövvirke har skattats av sekretariatet för ECE.

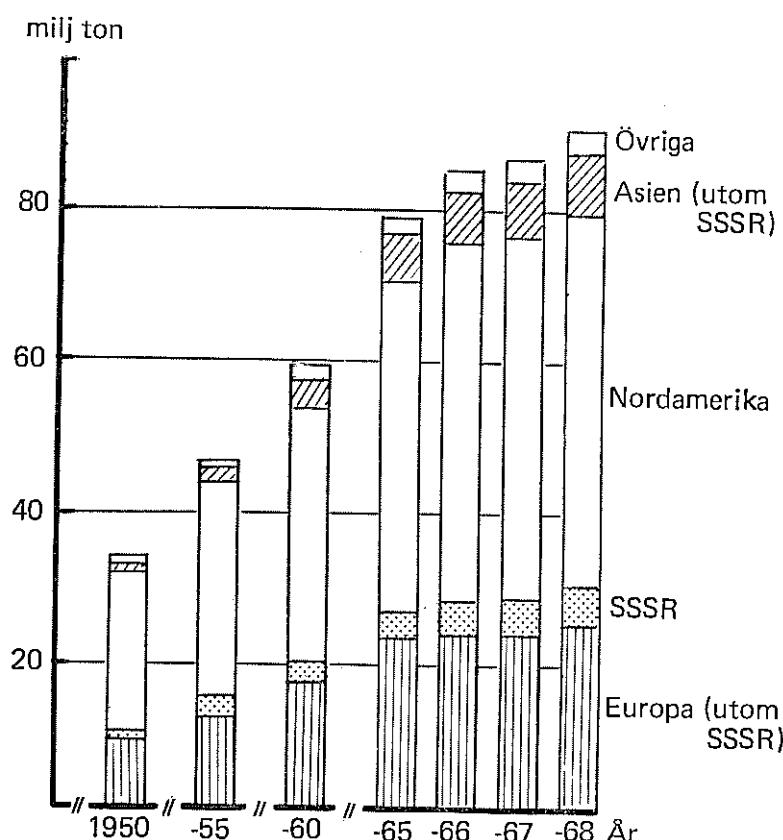
² Inkl slipers.

sa, som i diagram 18 redovisas på olika regioner, har ökat kraftigt och kontinuerligt

från ca 34 milj ton 1950 till ca 90 milj ton 1968. Kemisk (inkl halvkemisk) trämassa ut-

Diagram 18

Världens massaproduktion — framställd av träfiber — miljon ton lufttorr vikt, fördelad på regioner åren 1950, 1955, 1960 och 1965—68.

gjorde ca 74 % av den totala massaproduktionen år 1967.

Den europeiska massaproduktionen, som 1950 omfattade ca 10 milj ton, 1955 ca 13 milj ton, 1960 ca 17 milj ton och 1968 ca 25 milj ton, har under redovisningsperioden således ökat med ca 150 %. Europas relativa andel av världens totala massaproduktion har trots denna absoluta ökning minskat från ca 29 % år 1950 till ca 27 % år 1968.

Sovjetunionens massaproduktion har ökat med ca 230 % från ca 1,5 milj ton 1950 till ca 5,0 milj ton 1968. Sovjetunionens relativa andel av världens totalproduktion har under redovisningsperioden varit i stort sett oförändrad ca 5 %.

Den nordamerikanska massaproduktionen, som mellan 1950 och 1968 ökat med ca 130 %, uppgår 1968 till ca 49 milj ton. Mellan 1950 och 1968 har den nordamerikanska andelen av världsproduktionen minskat från ca 63 % till ca 55 %.

Asiens massaproduktion har ökat synnerligen kraftigt från ca 0,8 milj ton år 1950 till ca 8,2 milj ton 1968. Regionens procentuella andel har samtidigt ökat från ca 2 % år 1950 till ca 9 % år 1968.

Massaproduktionen — endast träfiber — hos de största producentländerna i Europa 1968 var följande: Sverige 7,0, Finland 6,0, Norge 2,0, Västtyskland 1,6, Frankrike 1,5

samt Österrike och Italien 0,8 milj ton vardera.

Den nordamerikanska massaproduktionen 1968 fördelades med 70 % och 30 % på USA resp Kanada. I Asien uppgick 1968 Japans produktion till ca 6,9 milj ton eller ca 84 % av den asiatiska totalproduktionen, medan Kinas produktion samma år beräknats uppgå till ca 1,0 milj ton. I Sydamerika var de viktigaste producentländerna Brasilien och Chile med 0,6 resp 0,3 milj tons produktion 1968.

För att belysa massaproduktionen under 1969 redovisas i efterföljande tablå uppgifter hämtade ur publikationen Pulp & Paper International, Review Number 1970. Som jämförelse har i tablån även införts motsvarande uppgifter för åren 1967 och 1968 dels hämtade ur nyssnämnda publikation, dels ur FAO:s Yearbook of Forest Products. Uppgifterna i tablån avser totala massaproduktionen och innefattar således även massa tillverkad av annat fibermaterial än träfiber.

Som framgår av tablå är överensstämmelsen hos produktionsuppgifterna i de två publikationerna förhållandevi god 1968 beträffande världens totalproduktion av massa, medan däremot förhållandevi stora skillnader föreligger mellan uppgifterna för de redovisade kvantiteterna inom olika regioner. Enligt Pulp & Paper International utgjorde världens totala massaproduktion — samtliga fi-

Region	Pulp & Paper International			FAO:s Yearbook	
	1967	1968	1969	1967	1968
produktion av massa, milj ton, samtliga fiberslag					
Europa (utom SSSR)	24,2	25,6	27,1	25,0	26,2
SSSR	5,8	5,9	6,3	4,7	5,0
Nordamerika	46,9	50,8	54,6	48,3	50,0
Asien (utom SSSR och Japan)	3,3	3,8	4,0	4,0	4,1
Japan	6,2	6,9	7,7	6,2	6,9
Övriga	3,4	3,5	3,8	3,6	3,7
Världen	89,8	96,5	103,5	91,8	95,9

Land	Massaproduktion, milj ton		Ökning 1968—69 %
	1968	1969	
USA	35,6	37,8	6,3
Kanada	15,2	16,8	10,7
Japan	6,9	7,7	11,2
Sverige	7,1	7,6	7,1
Finland	6,0	6,3	5,8
SSSR	5,9	6,2	4,9
Kina	2,3	2,5	7,6
Norge	2,0	2,1	4,7
Västtyskland	1,6	1,8	7,1
Frankrike	1,6	1,7	8,0

berslag — 1969 ca 103,5 milj ton, en ökning från föregående år på 7,2 %.

Den stigande trenden i massaproduktionen, som under senare år kunnat konstateras i Japan och Sovjet, har fortsatt även under 1969. Produktionsökningen under nämnda år uppges till 11,2 % för Japan och 4,9 % för Sovjet. Även för Europa och Nordamerika redovisar Pulp & Paper International produktionsökningar uppgående till 6,0 % resp 7,4 %.

Produktionen av pappersmassa 1968 och 1969 — samtliga fiberslag — har hos några betydande producentländer rapporterats uppgå till kvantiteter enl tablån ovan. Den procentuella förändringen mellan 1968 och 1969

års produktion har även beräknats. Uppgifterna har hämtats ur Pulp & Paper International Review Number.

Produktion av *massa* i vissa betydande producentländer redovisas i tabell 78.

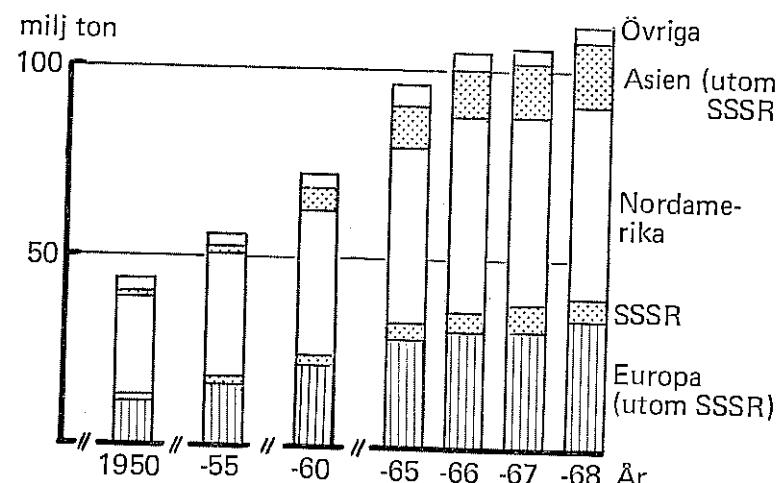
Världens totalproduktion av *papper och papp*, som fördelats på regioner och tillverkningsår i diagram 19, har ökat från 42,6 till 112,3 milj ton mellan 1950 och 1968.

De olika regionernas procentuella andelar av världens totala pappers- och pappproduktion åren 1950, 1955, 1960, 1965, 1966, 1967 och 1968 framgår av efterföljande tablå.

Betydande europeiska producentländer av papper och papp 1968 var Storbritannien

Diagram 19

Världens totala produktion av papper och papp, milj ton, fördelad på regioner åren 1950, 1955, 1960 och 1965—1968.

Region	År						
	1950	1955	1960	1965	1966	1967	1968
	procentuell andel av totalproduktionen papper och papp						
Europa (utom SSSR)	27,6	28,7	30,6	30,2	29,5	29,8	30,3
SSSR	3,5	4,2	4,4	4,8	5,0	5,4	5,3
Nordamerika	63,5	58,1	51,1	48,8	49,1	47,7	46,8
Asien (utom SSSR och Japan)	1,0	2,1	4,3	4,6	4,4	4,4	4,6
Japan	2,0	3,9	6,1	7,5	7,8	8,5	8,9
Sydamerika	1,3	1,3	1,5	1,7	1,8	1,8	1,6
Övriga	1,1	1,7	2,0	2,4	2,4	2,4	2,5

och Västtyskland vardera med 4,7, Sverige, Finland och Frankrike samtliga med 3,6 och Italien med 3,1 milj tons produktion. Av den nordamerikanska produktionen fördelades ca 81 % på USA och ca 19 % på Kanada. De största producentländerna i Asien 1968 var Japan och Kina, vilkas produktion uppgick till 66 % resp 24 % av den asiatiska totalproduktionen av papper och papp. Produktionen av papper och papp i vissa betydande producentländer 1968 framgår av tabell 78.

I tablån nedan redovisas världens totala pappers- och papprörelsen, fördelad på olika regioner, enligt Pulp & Paper International, Review Number 1970, åren 1966—1969 samt motsvarande uppgifter för åren 1967 och 1968 i FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1969.

Med undantag av deluppgifterna rörande

Nordamerika och gruppen övriga regioner samt totalkvantiteten producerat papper och papp i världen 1967 och 1968 överensstämmer produktionsuppgifterna från de två publikationerna förhållandevis väl med varandra. Enligt Pulp & Paper International har pappers- och papptillverkningen ökat med ca 9,4 % från 1968 till 1969 och uppgår vid det sistnämnda årets slut till ca 126 milj ton. Produktionsökningar uppgående till 11,6, 9,1, 9,0 och 7,7 % har redovisats för resp Japan, Nordamerika, Europa och Latinamerika.

Produktion av papper och papp enligt Pulp & Paper International Review Number hos några betydande producentländer åren 1956, 1960, 1967, 1968 och 1969 samt ländernas procentuella andelar av världens totalproduktion redovisas i tablån till höger.

Världens produktion av *träfiberskivor* har

Region	Pulp & Paper International			FAO:s Yearbook	
	1966	1967 ¹	1968	1966 ¹	1967
produktion av papper och papp, milj ton					
Europa (utom SSSR)	31,6	33,8	37,1	31,5	34,0
SSSR	5,7	6,0	6,3	5,7	6,0
Nordamerika	53,0	55,1	60,1	50,9	52,6
Asien (utom SSSR och Japan)	4,9	5,2	5,5	5,0	5,1
Japan	9,0	10,0	11,3	9,0	10,0
Övriga	4,9	5,2	5,8	4,6	4,6
Världen	109,1	115,3	126,1	106,7	112,3

¹ Reviderade uppgifter.

Land	År									
	1956	1960	1967	1968	1969	1956	1960	1967	1968	1969
produktion milj ton						procentuell andel av världens totala produktion av papper och papp				
USA	28,5	31,1	42,5	44,9	48,5	45,9	41,8	39,0	38,9	38,2
Kanada	7,7	7,8	10,5	10,2	11,6	12,4	10,5	9,6	8,8	9,1
Japan	2,6	4,5	9,0	10,0	11,3	4,1	6,1	8,3	8,8	8,9
Sovjet	2,6	3,2	5,7	6,0	6,3	4,1	4,3	5,2	5,2	5,0
Västtyskland	2,7	3,4	4,2	4,7	5,2	4,3	4,6	3,9	4,1	4,1
Storbritannien	3,3	4,1	4,4	4,7	5,0	5,3	5,6	4,1	4,1	3,9
Sverige	1,6	2,2	3,3	3,6	4,1	2,5	2,9	3,0	3,2	3,2
Finland	1,5	2,0	3,4	3,6	4,1	2,5	2,7	3,1	3,2	3,2
Frankrike	1,9	2,6	3,5	3,6	4,0	3,1	3,5	3,2	3,2	3,1
Kina	1,6	1,9	3,2	3,4	3,5	2,5	2,6	2,9	2,9	2,8
Italien	0,9	1,5	2,9	3,0	3,4	1,5	2,0	2,7	2,6	2,7
Nederlanderna	0,8	1,1	1,3	1,5	1,6	1,4	1,5	1,2	1,2	1,3
Norge	0,6	0,8	1,1	1,2	1,4	0,9	1,1	1,0	1,1	1,1

ökat från ca 2,1 milj ton 1950 till ca 6,4 milj ton 1967 och 7,0 milj ton 1968. Produktionsandelarna för de mest betydande regionerna sistnämnda år var följande: Nordamerika ca 39 %, Europa ca 38 % samt Asien och Sovjet ca 9 resp 8 %.

Betydande producentländer i Europa 1969 var enligt Timber Bulletin for Europe Sverige, Västtyskland, Polen och Finland med resp 0,74, 0,26, 0,25 och 0,23 milj tons produktion. Av den nordamerikanska produktionen — 2,8 milj ton 1969 — utgjorde ca 85,5 % USA:s andel.

Produktionen av träfiberskivor i vissa betydande producentländer 1968 redovisas i tabell 78.

Världens produktion av *spånskivor*, som

mellan 1955 och 1968 ökade från ca 0,3 milj ton till ca 8,6 milj ton, koncentrerades 1968 i huvudsak till Europa (60 %), Nordamerika (21 %) och Sovjetunionen (11 %). De mest betydande producentländerna av spånskivor i Europa var 1969 Västtyskland, Frankrike (1968), Italien (1968) och Östtyskland (1968) med ca 2,00, 0,49, 0,44 resp 0,30 milj tons produktion.

Värdet av världens skogsproduktionen av skogsprodukter har stadigt ökat se efterföljande tablå. Denna visar också att en allt kraftigare förflyttning i produktionen mot mera industriellt förädlade produkter föreligger. Produktionsvärdena för 1968, som omräknats till 1960 års prisnivå, har hämtats ur FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1969.

Värdet av världens skogsproduktion, 1 000 milj USA-dollar¹

	1950	1960	1965	1967	1968
Sågtimmer, lädämmen, slipers Plywood, fanerskivor, fiber- och spånplattor	10,3	13,5	15,1	15,0	15,9
Papper och papp	1,0	2,7	4,4	4,9	5,4
Övriga träprodukter	8,7	12,2	16,2	17,8	19,0
Totalt	23,9	33,9	41,0	43,1	45,5

¹ Enligt 1960 års prisnivå.

Världshandeln med rundvirke

Totalexporten av rundvirke och massaflis i världen uppgick 1968 till ca 76,0 milj m³f ub (få ca 66,1 milj m³f ub). De exporterade och importerade kvantiteternas fördelning på export- och importländer och sortiment redovisas i tabellerna 79 och 80. I dessa tabeller har

även införts de olika sortimentens medelpri-
ser — uttryckta i US \$/m³f — för resp ex-
port- och importländer.

*Exporten av sågtimmer, faner- och sliperstimmer av barrträd, som 1968 omfattade ca 21,1 milj m³f ub (få 16,8 milj m³f ub) för-
delades inom och mellan regioner eller delar
därav enligt sammanställningen nedan.*

Från region eller del rävar	Till region eller del därav								Totalt
	EFTA- länderna och Finland	EEC- länderna	Öst- europa (utom SSSR)	Asien (utom SSSR och Japan)	Japan	Kanada	USA	Övriga	
export av sågtimmer, faner- och sliperstimmer av barrträd, 1 000 m ³ f ub									
EFTA-länderna och Finland	158	441	5	—	—	—	—	115	719
EEC-länderna	163	461	—	—	—	—	—	13	637
Östeuropa (utom SSSR)	28	177	1	—	—	—	—	2	208
SSSR	481	15	684	1	4 728	—	—	—	5 909
Asien (utom SSSR)	—	—	—	—	29	—	—	301	330
Nya Zeeland	—	—	—	70	1 362	—	—	—	1 432
Kanada	—	—	—	5	509	—	121	—	635
USA	2	12	—	347	9 568	1 266	—	9	11 204
Övriga	7	6	—	—	—	—	1	54	68
Totalt	839	1 112	690	423	16 196	1 266	122	494	21 142

Enligt nämnda sammanställning som årligen upprättats vid FAO:s sekretariat, har ex-
porten till Japan kraftigt ökat från ca 12,3
milj m³f ub 1967 till ca 16,2 milj m³f ub år
1968. Enligt motsvarande importstatistik, som
upprättats av berört importland, uppgick im-
porten till Japan 1967 och 1968 till 11,5 milj
resp 15,6 milj m³f ub.

USA, som är världens största exportör av
sågtimmer, faner- och sliperstimmer av barr-
träd, ökade sin export av nämnda sortiment
från ca 8,5 milj år 1967 till ca 11,2 milj m³f
ub år 1968. USA:s export till Japan ökade
från ca 7,2 milj år 1967 till ca 9,6 milj m³f ub
år 1968.

Exporten av sågtimmer, faner- och sliper-
stimmer från Sovjet ökade kraftigt från ca 4,8

milj m³f ub år 1967 till ca 5,9 milj m³f ub år
1968.

Exporten från Nya Zeeland, som år 1967
uppgick till ca 0,8 milj, ökade kraftigt till ca
1,4 milj m³f ub år 1968.

Enligt Timber Bulletin for Europe har ex-
porten av sågtimmer, faner- och sliperstimer
av barrträd under åren 1965—1969 från
de mera betydande europeiska exportländer-
na uppgått till följande (se nästa sida).

Betydande import av sågtimmer, faner- och
sliperstimmer har enligt Timber Bulletin for
Europe rapporterats under 1965—1969 av
följande europeiska länder.

Världens totalexport av sågtimmer, faner-
och sliperstimmer av lövträd omfattade 1968
ca 29,0 milj m³f ub (få 24,3 milj m³f ub).

Exportland	1 000 m ³ f ub				
	1965	1966	1967	1968	1969
Västtyskland	80	107	379	460	..
Sverige	295	528	480	182	233
Tjeckoslovakien	143	227	191	189	192
Schweiz	89	115	175	253	160
Österrike	100	112	131	131	148
Frankrike	204	226	189	123	..
Belgien-Luxemburg	147	131	84	51	64

Importland	1 000 m ³ f ub				
	1965	1966	1967	1968	1969
Italien	542	697	895	853	..
Ungern	429	443	495	528	657
Västtyskland	530	540	340	381	455
Finland	629	728	622	604	313
Norge	125	152	187	124	127
Frankrike	2	2	48	121	..
Schweiz	72	83	64	63	95
Belgien-Luxemburg	54	61	56	61	82

Länder med betydande export 1968 var Malaysia med 10,5 milj, Filippinerna 7,5 milj, Elfenbenskusten 2,6 milj, Indonesien 1,9 milj, Gabon 1,3 milj samt Frankrike 0,7 milj m³f ub. Länder med betydande import av lövtimmer 1968 var Japan med 14,5 milj, Korea 2,4 milj, Västtyskland 1,8 milj, Italien 1,6 milj, Frankrike och Singapore vardera 1,5 milj m³f ub.

Världens totalexport av *massaved* 1968 uppgick till ca 14,1 milj m³f ub (få 14,8 milj m³f ub) samt av *massaflis* till ca 6,7 milj m³f ub (få 5,4 milj m³f ub). Exporten av *massaved* fördelades inom och mellan regioner eller delar därav enligt nedanstående uppställning.

Enligt Timber Bulletin for Europe och Yearbook of Forest Products har *massaved*

Från region eller del därav	Till region eller del därav								
	EFTA-länderna och Finland	EEC-länderna	Öst-europa (utom SSSR)	Asien (utom SSSR och Japan)	Japan	Kanada	USA	Övriga	Totalt
export av <i>massaved</i> 1 000 m ³ f ub									
EFTA-länderna och Finland	2 612	97	64	—	—	—	—	189	2 962
EEC-länderna	30	837	—	—	—	—	—	38	905
Östeuropa (utom SSSR)	904	1 215	236	5	—	—	—	79	2 439
SSSR	1 200	1 493	1 297	52	599	—	—	101	4 742
Asien (utom SSSR)	—	—	—	—	—	—	—	70	70
Kanada	140	341	—	—	—	—	1 879	73	2 433
USA	—	—	—	—	1	204	—	2	207
Övriga	—	—	—	—	—	—	363	24	387
Totalt	4 886	3 983	1 597	57	600	204	2 242	576	14 145

Exportland	1 000 m ³ f ub				
	1965	1966	1967	1968	1969
SSSR	4,2	5,5	5,5	4,7	..
Kanada	3,3	3,3	2,8	2,4	*2,4
Sverige	1,7	1,4	2,0	2,5	2,7
Tjeckoslovakien	0,6	0,7	0,9	1,0	0,9
Frankrike	0,7	0,7	0,7	0,6	1,0
Rumänien	0,7	0,5	0,4	0,5	0,5
Ungern	0,1	0,1	0,2	0,3	0,4
Polen	0,8	0,5	0,4	0,3	0,4
Jugoslavien	0,4	0,2	0,2	0,2	0,3

Importland	1 000 m ³ f ub				
	1965	1966	1967	1968	1969
Norge	2,4	2,2	2,5	2,7	2,6
Italien	1,4	1,0	1,3	1,6	1,4
USA	1,6	1,7	1,5	1,4	..
Finland	1,7	1,2	1,2	1,3	1,3
Östtyskland	0,9	0,9	1,0	1,0	..
Japan	0,6	1,0	1,0	0,9	..
Västtyskland	1,2	0,9	0,7	0,9	1,5
Frankrike	0,9	0,9	0,9	0,7	1,1
Belgien-Luxemburg	0,5	0,6	0,6	0,7	0,9

enl ovan exporterats under 1965—1969 från angivna mera betydande exportländer.

Betydande import av massaved har enligt ovan angivna källor förekommit till i tablån angivna länder.

Världshandeln med massaflis 1968 — fördelad på export- och importländer — redovisas i tabellerna 79 och 80.

Enligt preliminära uppgifter i Timber Bulletin for Europe uppgick exporten av massaflis 1969 till följande kvantiteter hos de mest betydande exportländerna: Kanada ca 1,1 milj, Frankrike och Sverige vardera ca 0,3 milj m³f ub.

Enligt nämnda publikation har betydande import av massaflis rapporterats av följande länder: USA ca 1,0 milj, Finland ca 0,9 milj, Västtyskland ca 0,5 milj samt Sverige ca 0,2 milj m³f ub.

Världens totalexport av *brännved, gruv-*

props och pålar, stolpar mm utgjorde 1968 resp 1,1 milj (f å 1,1 milj), 1,3 milj (f å 1,4 milj) och 2,6 milj m³f ub (f å 2,5 milj). Länder med betydande export av brännved 1969 var bl a Jugoslavien med ca 0,3 milj, Nederländerna och Danmark vardera med ca 0,2 milj och Frankrike med ca 0,1 milj m³f. Betydande importländer samma år var bl a Italien med ca 0,4 milj samt Västtyskland och Schweiz vardera med ca 0,1 milj m³f.

Mera omfattande export av gruvprops 1969 har rapporterats av Sovjet med ca 0,7 milj (1968) samt Jugoslavien, Nederländerna, Frankrike, Finland och Österrike vardera med ca 0,1 milj m³f ub. Betydande importländer samma år var bl a Ungern med ca 0,6 milj samt Storbritannien och Västtyskland vardera med ca 0,2 milj m³f ub.

Export av stolpar, pålar mm 1969 har bl a redovisats av Sovjet (1968) med ca 0,8 milj,

Kanada med ca 0,3 milj, Västtyskland och Finland vardera med ca 0,2 milj samt Nederländerna, Belgien-Luxemburg, Österrike, Rumanien och Sverige vardera med ca 0,1 milj m³f ub. Betydande import av stolpar, pålar mm har redovisats av USA med 0,9 milj (1968), Österrike med 0,4 milj, Nederländerna och Italien med 0,2 milj samt Kanada och

Storbritannien vardera med ca 0,1 milj m³ ub.

I efterföljande tablå redovisas nettohandelsbalans för 1967 och 1968 för vissa runda virkessortiment och massaflis inom olika regioner eller delar därav. I tablån betecknas exportöverskott med plustecken och importunderskott med minustecknen.

Region eller del därav	Nettohandelsbalans i milj m³f ub för vissa rundvirkessortiment och massaflis							
	sågtimmer av barrträd		sågtimmer av lövträd		massaved		massaflis	
	1967	1968	1967	1968	1967	1968	1967	1968
EFTA-länderna och Finland	— 0,15	— 0,01	— 0,65	— 0,74	— 2,25	— 2,06	— 1,07	— 0,93
EEC-länderna	— 0,75	— 0,85	— 4,15	— 4,69	— 3,01	— 3,34	— 0,17	— 0,18
Östeuropa (utom SSSR)	— 0,55	— 0,68	— 0,31	— 0,36	+ 0,44	+ 0,69	+ 0,04	+ 0,03
SSSR	+ 4,81	+ 5,91	+ 0,06	+ 0,06	+ 5,50	+ 4,74	—	—
Asien (utom SSSR och Japan)	— 1,74	— 1,60	+ 12,30	+ 14,53	— 0,00	+ 0,00	—	—
Japan	— 11,46	— 15,49	— 13,78	— 14,47	— 0,97	— 0,89	— 1,39	— 3,27
Kanada	— 0,38	— 0,76	— 0,31	— 0,25	+ 2,42	+ 2,15	+ 3,43	+ 3,42
USA	+ 8,33	+ 11,03	+ 0,25	+ 0,22	— 1,22	— 1,17	— 2,33	— 0,93
Centralamerika	+ 0,01	+ 0,01	— 0,01	+ 0,01	+ 0,33	+ 0,36	—	—
Sydamerika	— 0,00	— 0,00	+ 0,11	+ 0,12	—	—	—	—
Afrika	— 0,07	+ 0,01	+ 4,98	+ 5,82	— 0,01	+ 0,02	—	—
Oceanien	+ 0,77	+ 1,40	+ 0,13	+ 0,02	—	—	—	—

Världshandeln med skogsindustriprodukter

Världens totalexport av *sågade varor av barrträ* 1968 uppgick till 47,5 milj m³ (få 42,8 milj m³) medan motsvarande kvantitet för *sågade varor av lövträ* var 6,4 milj m³ (få 5,8 milj m³). Barrvirkesexportens ungefärliga fördelning mellan och inom regioner eller delar därav redovisas i tablån nederst å föreg sida.

Exportkvantiteterna sågat virke av barrträ 1966—1969 hos de mest betydande exportländerna redovisas i efterföljande tablå.

Länder med betydande import av sågat barrvirke 1966—1969 redovisas i tablå längst ned. Beträffande notanteckningar hänvisas till förklaringar i övre tablå.

Av totala världsexporten av sågad vara av lövträ 1968 härrör ca 2/3 från Europa och Asien, medan den återstående tredjedelen exporteras från de övriga världsdelen. Betydande lövträexportörer var bl a Malaysien (1968) med ca 1,1 milj, Rumänien (1969) med ca 0,7 milj, Jugoslavien (1969) och Singapore (1968) vardera med ca 0,6 milj, Kanada (1969) med ca 0,5 milj och Frankrike (1969), USA (1968) och Japan (1968) vardera med ca 0,3 milj samt Ghana, Elfenbenskusten och Östtyskland vardera med 0,2 milj m³ (1968).

Betydande kvantiteter sågade lövträvaror har bl a importerats till följande länder: USA (1968) 0,8 milj, Storbritannien (1969) ca 0,8 milj, Italien (1969) ca 0,7 milj, Västtyskland (1969) ca 0,4 milj, Kanada (1969), Sovjet

Exportland	milj m ³			
	¹ 1966	¹ 1967	¹ 1968	² 1969
Kanada	14,5	15,0	16,7	15,9
Sovjet	8,0	7,4	7,9	..
Sverige	5,0	5,5	6,4	6,8
Finland	3,7	3,4	3,9	4,4
Österrike	2,7	2,6	3,2	3,6
USA	2,1	2,3	2,5	..
Rumänien	1,6	1,6	1,4	1,2
Brasilien	1,2	1,0	1,3	..
Polen	0,9	0,7	0,7	0,7
Tjeckoslovakien	0,7	0,7	0,6	0,6

¹ FAO:s Yearbook of Forest Products 1968.

² Timber Bulletin for Europe.

Importland	milj m ³			
	¹ 1966	¹ 1967	¹ 1968	² 1969
USA	11,0	11,3	13,5	..
Storbritannien	7,9	8,4	9,2	7,8
Italien	2,8	3,1	3,3	3,5
Västtyskland	3,5	2,7	3,0	3,5
Nederlanderna	2,3	2,4	2,7	2,8
Japan	1,1	1,8	2,3	..
Frankrike	1,4	1,5	1,5	1,7
Östtyskland	1,4	1,3	1,3	*1,3
Danmark	1,0	1,0	0,9	1,2
Ungern	0,8	0,9	1,0	1,0

(1968), Frankrike (1969) och Nederländerna (1969) vardera ca 0,3 milj samt Tjeckoslovakien (1969), Spanien (1969), Sydafrika (1968), Australien (1968), Singapore (1968) och Japan (1968) vardera med 0,2 milj m³.

Världens totalexport av *slipers* 1968 omfattade ca 0,8 milj m³ (f å 0,8 milj m³). Betydande export av sortimentet har förekommit från Sovjet (1968) med ca 0,3 milj m³ och från Frankrike (1969) med ca 0,2 milj m³. Importen fördelar på ett flertal länder bland vilka kan nämnas Kuba (1968) och Italien (1969) med ca 0,07 milj samt Storbritannien (1969), Sydafrika (1968) och Japan (1968) vardera med ca 0,06 milj m³.

Den totala exporten av *fanerskivor* i världen 1968 uppgick till ca 0,9 milj m³ (f å 0,8 milj m³). Betydande kvantiteter exporterades bl a av Filippinerna (1968) med ca 0,20 milj, Kanada (1969) med ca 0,11 milj, USA (1968) med ca 0,07 milj samt Västtyskland (1969), Singapore (1968) och Kongo (1968) vardera med ca 0,06 milj m³. Över hälften av världsexporten importerades år 1968 av USA.

Världens totalexport av *plywood* 1968 u gjorde ca 3,8 milj m³ (f å 3,1 milj m³). Stör kvantiteter plywood exporteras bl a från Finland (1969) och Korea (1968) vardera med ca 0,6 milj samt Kanada (1969), Japan (1968) och Kina, Taiwan (1968) vardera med ca 0,5 milj m³. Köpmarknaden domineras helt a USA och Storbritannien med 1,7 resp 1,5 milj m³ importerad plywood 1968.

År 1968 uppgick världens totala *spånskivexport* till 0,91 milj ton (f å 0,79 milj ton varav drygt 85 % exporterades från europeiska länder samt knappt 10 % från Sovjetunionen. Den europeiska exporten ökade frå ca 0,80 milj ton 1968 till ca 0,96 milj to 1969. Europeiska länder med betydand export 1969 var Belgien-Luxemburg me 0,27 milj, Västtyskland med 0,15 milj, Italien med 0,10 milj, Finland med 0,09 milj to och Sverige med 0,04 milj ton. Drygt 90 % a de exporterade kvantiteterna av spånskiv säljs 1969 i Europa. De mest betydand importländerna var nämnda år Storbrittanien med 0,21 milj, Nederländerna med 0,2

Från region eller del därav	Till region eller del därav												Total
	EFTA-länderna och Finland	EEC-länderna	Öst-europa (utom SSSR)	Övr delar av Europa	Asien (utom SSSR)	Japan	Kanada	USA	Latinamerika	Afrika	Oceanien	Ej specificerade	
export av träfibermassa, 1 000 ton													
EFTA-länderna och Finland	2 652	3 021	247	93	220	36	2	178	154	86	106	403	7 198
EEC-länderna	51	143	7	4	—	0	—	—	1	4	—	105	311
Östeuropa (utom SSSR)	12	16	2	—	1	—	—	—	—	—	—	155	186
SSSR	37	74	216	—	5	29	—	—	16	13	—	—	396
Kanada	300	672	1	17	40	372	—	2 927	92	15	57	17	4 510
USA	282	510	17	13	234	311	31	—	236	12	25	72	1 746
Latinamerika	—	2	7	—	—	—	—	—	113	—	8	—	130
Afrika	141	50	—	1	12	13	10	43	—	3	—	134	407
Oceanien	—	—	—	—	14	12	—	—	—	—	68	7	101
Ej specificerade	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	31
Totalt	3 475	4 488	497	128	526	773	43	3 148	612	133	264	926	15 011

milj, Västtyskland med 0,16 milj och Frankrike med 0,13 milj ton,

Världens export av *massa* — tillverkad av träfiber — uppgick enligt FAO:s Yearbook of Forest Products 1968 till ca 15,0 milj ton (få 13,6 milj ton). Exportkvantiteternas fördelning inom och mellan regioner eller delar därav redovisas i tablåen å föregående sida.

De exporterade kvantiteterna pappersmassa — framställd av träfiber — från några av världens mest betydande massaexportländer 1966—1969 redovisas i efterföljande tablå. Uppgifterna för 1966—1968 har hämtats ur FAO:s Yearbook of Forest Products och 1969 års uppgifter från Timber Bulletin for Europe och Pulp and Paper International Review Number 1969.

Enligt preliminära uppgifter i Timber Bulletin for Europe ökade Kanadas export av pappersmassa från ca 4,51 milj ton 1968

till ca 5,26 milj ton 1969 dvs med drygt 15 %. Av exportökningen — ca 0,75 milj ton — avsattes enligt Pulp and Paper International Review Number 1970 drygt 60 % på den amerikanska marknaden. Även på avsalumarknaderna i Västeuropa, bl a Frankrike och Japan, noterades betydande försäljningsframgångar.

USA:s ökade export av pappersmassa under 1969 har huvudsakligen funnit avsättning på marknaderna i Västeuropa — främst Västtyskland och Italien — samt i Latinamerika.

De importerade kvantiteterna pappersmassa hos några av de mest betydande importländerna åren 1966—1969 redovisas nedan. Uppgifterna för 1966—1968 har hämtats ur FAO:s Yearbook of Forest Products och för 1969 ur Pulp and Paper International Review Number 1970.

Exportland	Massaexport 1 000 ton			
	1966	1967	1968	1969
Kanada	3,71	3,87	4,51	5,26
Sverige	3,63	3,53	3,60	3,84
Finland	2,22	2,12	2,22	2,22
USA	1,41	1,56	1,74	1,87
Norge	0,85	0,82	0,92	0,95
Sovjet	0,30	0,37	0,39	0,40
Sydafrika	0,24	0,23	0,28	..
Portugal	0,18	0,13	0,23	0,27
Österrike	0,14	0,15	0,15	0,15
Frankrike	0,12	0,13	0,15	0,14

Importland	Massaimport 1 000 ton			
	1966	1967	1968	1969
USA	3,03	2,85	3,18	3,67
Storbritannien	2,94	2,74	3,00	3,00
Italien	1,10	1,15	1,25	1,32
Västtyskland	1,06	1,12	1,31	1,56
Frankrike	0,97	0,94	1,06	1,24
Japan	0,67	0,72	0,78	0,86
Nederlanderna	0,58	0,56	0,61	0,55
Belgien-Luxemburg	0,26	0,27	0,32	0,32
Australien	0,24	0,25	0,25	0,29
Spanien	0,23	0,21	0,25	0,26

Från region eller del därav	Till region eller del därav												Övriga Totalt
	EFTA- länder länderna och Finland	EEC- länder länderna och Finland	Öst- europa (utom SSSR)	Övr europa (utom av Eu- ropa)	SSSR	Asien (utom SSSR och Japan)	Japan	Ocea- nien	Afrika	USA	Latin- amerika		
Export av tidningspapper, 1 000 ton													
EFTA-län- derna och Finland	490	842	10	62	48	105	1	42	38	257	242	19	2 15
EEC-län- derna	5	89	—	6	0	10	—	—	10	2	4	8	13
SSSR	—	—	60	—	—	82	—	—	13	—	22	31	20
Östeuropa (utom SSSR)	6	6	10	4	—	33	—	11	1	—	0	—	7
Kanada	398	62	—	13	—	124	100	160	7	5 569	351	1	6 78
USA	1	2	—	—	—	36	2	1	0	—	76	1	11
Latinamerika	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	66	—	6
Oceanien	—	—	—	—	—	6	—	114	—	—	—	—	12
Totalt	900	1 001	80	85	48	396	103	329	69	5 828	761	60	9 66

Världsexporten av *tidningspapper* 1968, som uppgick till ca 9,7 milj ton (få 9,4 milj ton) fördelades på olika regioner eller delar därav enligt ovanstående uppställning.

Exporten av tidningspapper åren 1966—1969 hos några av världens betydande exportländer redovisas i tablåen nedan. Uppgifterna för åren 1966—1968 har hämtats ur FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics och för 1969 ur Pulp and Paper International Review Number 1970 och Timber Bulletin for Europe. Betydande ökningar av exportkvantiteterna tidningspapper under 1969 har redovisats av Kanada med ca 0,7

milj ton och Sverige med ca 0,1 milj to motsvarande ca 10 % ökning av exporten förhållande till 1968.

Betydande import av tidningspappe 1966—1969 har redovisats av bl a länder tablåen sid 187. Tablåuppgifterna har hämtat ur samma källor som finns angivna ovan text rörande viktigare exportländer av ti ningspapper. Importen av tidningspapper ha enligt dessa under 1969 ökat i betydand omfattning till Västeuropa — i synnerhet EEC-länderna — och USA och Latiname rika. Den totala importen i världen av pap per och papp uppges — enligt Pulp an

Land	Export av tidningspapper, 1 000 ton			
	1966	1967	1968	1969
Kanada	7,10	6,77	6,78	7,4
Finland	1,19	1,15	1,16	1,1
Sverige	0,43	0,42	0,52	0,6
Norge	0,27	0,33	0,42	0,4
Sovjet	0,18	0,19	0,22	—
Nya Zeeland	0,11	0,11	0,12	*0,1
USA	0,09	0,08	0,12	0,1
Chile	0,06	0,07	0,07	*0,0

Land	Import av tidningspapper, 1 000 ton			
	1966	1967	1968	1969
USA	6,34	5,99	6,12	*6,32
Storbritannien	0,65	0,61	0,69	0,77
Västtyskland	0,56	0,49	0,56	0,73
Australien	0,28	0,28	0,30	*0,30
Argentina	0,24	0,21	0,21	*0,28
Danmark	0,13	0,13	0,12	0,14
Mexiko	0,10	0,12	0,11	0,14
Frankrike	0,12	0,12	0,11	0,15
Nederlanderna	0,12	0,12	0,15	0,19
Indien	0,11	0,08	0,12	*0,11
Brasilien	0,06	0,08	0,14	..
Japan	0,02	0,05	0,10	..
Belgien-Luxemburg	0,08	0,09	0,09	0,10

Paper International Review Number 1970 — ha ökat med 43 % i förhållande till 1968 års kvantitet. Publikationen lämnar dock inte några uppgifter rörande importen av enbart tidningspapper.

Världens totalexport av *skriv- och tryckpapper* uppgick 1968 till ca 2,6 milj ton (få ca 2,1 milj ton).

Exporten åren 1966—1969 från de mest betydande exportländerna redovisas i tablån nedan. Finland som är världens största exportör av skriv- och tryckpapper har under 1969 ökat sin export med i runt tal 200 000

ton innehärande en relativ ökning på drygt 30 % i förhållande till 1968 års export. Exportökningar har även rapporterats av bl a Österrike, Kanada och Västtyskland.

Betydande import av skriv- och tryckpapper åren 1966—1969 har bl a redovisats av länder enligt 1:a tablån sid 188.

Världens totalexport av *övrigt papper och papp*, som 1968 utgjorde 7,6 milj ton (få 6,7 milj ton) uppgick för några av de mera betydande exportländerna till i 2:a tablån upptagna kvantiteter. Tablån innehåller även vissa uppgifter för 1969.

Land	Export av skriv- och tryckpapper, 1 000 ton			
	1966	1967	1968	1969
Finland	0,43	0,41	0,51	0,70
Sverige	0,18	0,21	0,27	0,27
Österrike	0,17	0,20	0,22	0,25
Kanada	0,16	0,17	0,15	0,20
Nederlanderna	0,15	0,16	0,19	..
Norge	0,15	0,15	0,17	..
Västtyskland	0,11	0,14	0,20	0,24
Japan	0,10	0,11	0,13	0,12
Frankrike	0,07	0,09	0,14	0,14
Belgien-Luxemburg	0,08	0,09	0,14	..

¹ FAO:s Yearbook of Forest Products 1968, 1969.

² Pulp and Paper International Review Number 1970.

Betydande kvantiteter övrigt papper och papp importerades åren 1966—1969 av bla nedanstående länder (3:e tablån).

Importen av papper och papp — samtliga kvaliteter sammantagna — ökade enligt Pulp and Paper International Review Num-

Land	Import av skriv- och tryckpapper, 1 000 ton			
	¹ 1966	¹ 1967	¹ 1968	² 1969
Västtyskland	0,33	0,30	0,50	..
Storbritannien	0,12	0,17	0,21	*0,22
USA	0,13	0,17	0,16	..
Belgien-Luxemburg	0,15	0,14	0,16	..
Frankrike	0,12	0,14	0,19	*0,22
Nederlanderna	0,13	0,14	0,17	..
Australien	0,07	0,08	0,10	*0,10
Danmark	0,06	0,07	0,07	..

¹ FAO:s Yearbook of Forest Products 1968, 1969.

² Pulp and Paper International Review Number 1970.

Land	Export av övrigt papper o papp, 1 000 ton			
	¹ 1966	¹ 1967	¹ 1968	² 1969
USA	1,46	1,64	2,00	1,88
Sverige	1,42	1,39	1,59	1,84
Finland	1,28	1,26	1,37	1,73
Kanada	0,31	0,36	0,38	0,51
Nederlanderna	0,34	0,33	0,35	..
Norge	0,27	0,27	0,29	..
Japan	0,22	0,18	0,21	0,26
Frankrike	0,14	0,13	0,15	0,17
Belgien-Luxemburg	0,11	0,12	0,10	..
Österrike	0,12	0,12	0,14	0,20

¹ FAO:s Yearbook of Forest Products 1968, 1969.

² Pulp and Paper International Review Number 1970.

Land	Import av övrigt papper och papp 1 000 ton			
	¹ 1966	¹ 1967	¹ 1968	² 1969
Storbritannien	1,12	1,30	1,37	1,44
Västtyskland	1,05	0,94	1,21	..
Frankrike	0,46	0,45	0,48	0,62
Nederlanderna	0,29	0,29	0,34	..
Italien	0,23	0,25	0,30	..
Sovjet	0,18	0,24	0,30	..
Danmark	0,18	0,18	0,21	..
Belgien-Luxemburg	0,27	0,27	0,20	..

¹ FAO:s Yearbook of Forest Products 1968, 1969.

² Pulp and Paper International Review Number 1970.

ber 1970 kraftigt till i synnerhet flertalet av EEC-länderna. Nämnda publikation, som inte tillämpar samma kvalitetsgruppering som FAO:s Yearbook of Forest Products, uppgör att importen av samtliga pappers- och pappkvaliteter till Nederländerna, Västtyskland, Italien och Belgien-Luxemburg ökat med 18–22 % från 1968 till 1969. Nämnda publikation uppgör vidare att importen av samtliga pappers- och pappkvaliteter till Sovjetunionen ökat med 30 % under 1969.

Export och import i länder med betydande handel med skogsprodukter redovisas i tabell 81. I efterföljande tablå redovisas nettohandelsbalanser för 1967 och 1968 för vissa skogsindustriprodukter inom olika regioner eller delar därav. I tablåns betecknas exportöverskott med plustecken och importunderskott med minustecken.

Värdet av världens export av skogs- och skogsindustriprodukter 1965, 1966, 1967 och 1968 redovisas i tablåns nederst.

Region eller del därav	Nettohandelsbalans för vissa skogsindustriprodukter									
	Sågade barr- trävaror		Pappers- massa		Tidnings- papper		Tryck- och skrivpapper		Övrigt papper och papp	
	1967	1968	1967	1968	1967	1968	1967	1968	1967	1968
milj m ³										
EFTA-länderna och Finland	+ 1,03	+ 2,28	+ 6,36	+ 6,67	+ 1,19	+ 1,31	+ 0,72	+ 0,99	+ 1,44	+ 1,67
EEC-länderna	— 10,76	— 11,60	— 3,77	— 4,24	— 0,69	— 0,78	— 0,21	± 0,00	— 1,40	— 1,70
Östeuropa (utom SSSR)	+ 2,07	+ 1,57	— 0,38	— 0,38	+ 0,01	± 0,00	+ 0,06	+ 0,07	— 0,32	— 0,35
SSSR	+ 7,15	+ 7,64	+ 0,11	+ 0,14	+ 0,16	+ 0,17	..	..	— 0,03	— 0,05
Asien (utom SSSR och Japan)	+ 0,32	+ 0,66	— 0,48	— 0,54	— 0,36	— 0,44	— 0,16	— 0,16	— 0,74	— 0,86
Japan	— 1,57	— 2,16	— 0,72	— 0,78	— 0,04	— 0,10	+ 0,11	+ 0,13	+ 0,17	+ 0,18
Kanada	+ 14,69	+ 16,32	+ 3,84	+ 4,47	+ 7,14	+ 7,14	+ 0,15	+ 0,12	+ 0,22	+ 0,23
USA	— 9,52	— 11,58	— 1,29	— 1,43	— 4,48	— 3,90	— 0,12	+ 0,05	+ 1,54	+ 1,90
Latinamerika	+ 0,42	+ 0,81	— 0,40	— 0,39	— 0,61	— 0,63	— 0,08	— 0,09	— 0,33	— 0,45
Afrika	— 0,84	— 0,61	+ 0,26	+ 0,28	— 0,09	— 0,07	— 0,13	— 0,12	— 0,31	— 0,30
Oceanien	— 0,73	— 0,66	— 0,17	— 0,16	— 0,17	— 0,18	— 0,07	— 0,07	— 0,09	— 0,06

Produkt	Värde — milj USA-dollar — av världens export av skogsprodukter			
	1965	1966	1967	1968*
Rundvirke (inkl flis)	965	1 060	1 229	1 481
Sågat virke, ländämnen, slipers	2 112	2 093	2 005	2 282
Träskiveprodukter (plywood, fanerskivor, fiber- och spånskiveplattor)	687	741	781	998
Massa (träfiber)	1 598	1 664	1 696	1 772
Papper och papp	2 660	2 954	3 106	3 412
Totalt	8 022	8 512	8 817	9 945

Genomsnittliga priser för skogs- och skogsindustriprodukter i olika länder

Land	Pris per volyms-enhet 1963	Relativa priser för barrsågtimmer						
		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Italien ¹	19 000 lires/m ³	100	98	95	..	..	..	..
Schweiz ²	121,2 Fr/m ³	100	99	96	95	88	85	..
Sverige ³	106,3 kr/m ³	100	107	107	97	92	100	88
Västtyskland ⁴	91,4 DM/m ³	100	102	103	102	86	85	97
Österrike ¹	510 Sch/m ³	100	101	100	103	97	92	102

¹ Gransågtimmer på upplag vid lastplats.

² Sågtimmer av ädelgran vid närmaste järnvägsstation.

³ Genomsnittligt exportpris, fob, för sågtimmer och fanertimmer.

⁴ Genomsnittligt pris för gransågtimmer.

Land	Pris per volyms-enhet 1963	Relativa priser för massaved						
		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Finland ¹	35 Fmk/m ³ t	100	111	117	120	117	..	..
Frankrike ²	58,33 Frs/m ³ t	100	103	105	103	101	100	113
Sverige ³	68 kr/m ³ f	100	104	101	104	100	90	84
Västtyskland ⁴	33,5 DM/m ³ t	100	107	109	..	114	102	96
Österrike ⁵	340 Sch/m ³ f	100	105	109	106	96	88	97

¹ Genomsnittligt exportpris för granmassaved, fob.

² Vid avsändningsstation.

³ Genomsnittligt exportpris, fob.

⁴ Genomsnittligt pris i skog för obarkad granmassaved.

⁵ Massaved av gran och ädelgran vid närmaste järnvägsstation.

Timber Bulletin for Europe, som publiceras kvartalsvis av det gemensamma sekretariatet för FAO/ECE Timber Division, innehåller förutom kvantitetsuppgifter rörande olika ländernas produktion, export och import även uppgifter rörande genomsnittliga enhetspriser för olika ländernas skogs- och skogsindustriprodukter. De prisuppgifter som i form av relativata redovisas i här angivna tablåer har hämtats ur nämnda publikation. I den mån de redovisade ländernas definitioner av sortiment och industriprodukter avviker från de gängse tillämpade, har i fotnoter till respektive land införts närmare bestämning av grundmaterialets sammansättning och bearbetning. De starkt markerade stegringarna av priserna

i Finland och Storbritannien för 1968 har bl a förorsakats av 1967 års devalvering av den finska marken och det engelska pundet. Priserna för 1970 i Frankrike och Västtyskland kommer att påverkas av den devalvering resp revalvering som genomfördes under senare hälften av 1969 av nämnda länderna valutor.

Medelpriser för under 1967 exporterade resp importerade kvantiteter av olika rundvirkesortiment och massaflis i länder med betydande rundvirkeshandel redovisas i US \$/m³f i tabellerna 79 och 80. Uppgifter för beräkning av nämnda tabellvärden har hämtats ur FAO:s Yearbook of Forest Products 1969.

Land	Pris per volyms- enhet 1963	Relativa priser för sågad vara av barrträ						
		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Finnland ¹	127 Fmk/m ³	100	108	121	122	125	146	190
Italien ²	53 600 lire/m ³	100	100	103	108	112	113	117
Italien ³	31 500 lire/m ³	100	98	93	99	101	102	100
Kanada ⁴	75,52 C\$/1 000 board feet	100	99	100	104	106	132	135
Kanada ⁵	184,80 C\$/1 000 board feet	100	99	98	99	106	109	123
Kanada ⁶	85,50 C\$/1 000 board feet	100	100	100	102	102	108	114
Nederländerna ⁷	172,8 Fl/m ³	100	112	117	112	108	108	..
Schweiz ⁸	227,9 Fr/m ³	100	99	96	95	88	85	..
Storbritannien ⁹	16,15 £/std	100	110	114	117	114	132	160
Storbritannien ¹⁰	16,81 £/std	100	105	115	112	106	117	128
Sverige ¹¹	262,6 kr/std	100	106	111	112	114	118	123
Sverige ¹²	219,4 kr/std	100	111	119	118	113	113	120
USA ¹³	79,9 US\$/1 000 board feet	100	102	103	107	107	134	141
Västtyskland ¹⁴	165,2 DM/m ³	100	98	99	99	87	79	89
Österrike ¹⁵	1 093 Sch/m ³	100	102	102	104	102	100	104

¹ Furu ohyvlad fob.² Gran, 20—60 mm × 16 cm, 4 m, kvalitet 1.³ Gran, bräder, kvalitet 3.⁴ Douglas fir, S,S, 8'/20', R/L, 25 % standard, kvalitet, fob vid såg.⁵ White pine, 1''×8'', 8'—16', kvalitet 1.⁶ Spruce, 1''×6''—7'', merchantable.⁷ Medelimportpris, 3''—7''.⁸ Gran — ädelgran, kantade bräder, kvalitet II/III, vid sågverk.⁹ Medelpriis för sågad vara importerad från Kanada.¹⁰ Medelpriis för sågad vara importerad från Sverige.¹¹ Furu, 2½''×7'', o/s, fob.¹² Gran, 2½''×7'', o/s, fob.¹³ Douglas fir, common 2''×4'', kvalitet 1.¹⁴ Gran — ädelgran, kantade bräder, kvalitet 3.¹⁵ Gran — ädelgran vid såg.

Land	Pris per volyms- enhet 1963	Relativa priser för mekanisk pappersmassa						
		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Finland ¹	187 Fm/ton	100	101	107	110	113	144	147
Frankrike ²	46 Frs/100 kg	100	100	101	102	101	..	..
Kanada ³	90,79 C\$/Sh ton	100	100	100	95	95	94	94
Sverige ⁴	334 kr/ton	100	98	105	101	101	106	112

¹ Exportpris för torrmasa fob.² Vid avsändningsplats, inkl skatter.³ Leveranser till New York.⁴ Exportpris för våt massa.

Land	Pris per volyms-enhet 1963	Relativa priser för kemisk pappersmassa						
		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Finland ¹	309 Fmk/ton	100	111	112	107	111	129	136
Kanada ²	125,29 C\$/Sh ton	100	102	106	103	103	102	104
Sverige ³	797 kr/ton	100	108	111	107	105	102	109
USA ⁴	..	100	104	110	110	110	110	110

¹ Exportpris för oblekt sulfatmassa fob.

² Exportpris för oblekt sulfitmassa för leverans till USA.

³ Exportpris för dissolving.

⁴ Inlandspris för blekt sodamassa fob i skeppningshamn.

Land	Pris per volyms-enhet 1963	Relativa priser för tidningspapper						
		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Finland ¹	402 Fmk/ton	100	99	99	100	108	128	128
Frankrike ²	74,52 Frs/100 kg	100	100	100	100	101	106	106
Kanada ³	125,86 C\$/ton	100	100	100	102	105	106	110
Storbritannien ⁴	2,73 £/cwt ⁵	100	99	97	98	101	115	116
Sverige ⁶	..		99	99	100	99	96	93

¹ Exportpris fob.

² Importpris.

³ Fob-pris vid fabrik i södra Quebec.

⁴ Pris vid avsändningsplats, inkl skatter, kvalitet 1/1, 50/52 gr.

⁵ Exportpris.

⁶ Centner (cwt)=0,0508 meterton.

Virkesbalanser och prognoser för Europa

Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa (ECE), Geneve, har i utredningen »European Timber Trends and Prospects 1950—1980, An Interim Review» lämnat reviderade uppgifter om de europeiska virkestillgångarnas utveckling fram till 1965 samt prognoser för tillgången 1970, 1975 och 1980. Som bas för framräkningen av uppgif-

ter för prognosåren har lagts treårsmedletalet för berörda uppgifter under 1964—66.

De i studien redovisade rundvirkesbalanserna för Europa (utom Sovjet) eller delar därav framgår av tabell 82, som dessutom innehåller uppgifter dels rörande förbrukningen av industrivirke och biprodukter samt dels den beräknade årliga avverkningen av industrivirke.

Tabeller

7---0106500

Tabell 1 Landarealens¹ fördelning på ägoslag enligt riksskogstaxeringen 1958—1967. Uppgifterna avser länens omfattning 1 januari 1969.

Land area divided into land-use category according to the National Forest Survey 1958—1967.

Län och landsdel <i>County and group of counties</i>	Produktiv skogsmark <i>Productive forest land</i>		Inägor <i>Other productive land</i>		Impediment och övrig mark <i>Unproductive and other land</i>		Total land- areal <i>Total land area</i>
	1 000 ha	%	1 000 ha	%	1 000 ha	%	
Nb	4 118	41,6	170	1,7	5 603	56,6	9 891
Vb	3 288	59,4	202	3,6	2 049	37,0	5 539
Jtl	2 638	55,5	120	2,5	1 993	41,9	4 751
Vnr	1 915	79,4	152	6,3	346	14,3	2 413
Gvl	1 473	81,0	158	8,7	188	10,3	1 819
Kpb	2 063	72,8	145	5,1	627	22,1	2 835
Vrm	1 310	74,4	226	12,8	225	12,8	1 761
Ör	576	68,4	190	22,6	76	9,0	842
Vstm	383	59,4	206	31,9	56	8,7	645
Ups	299	56,6	191	36,2	35	6,6	525
Sth	401	56,0	223	31,1	92	12,8	716
Sdm	340	54,5	221	35,4	63	10,1	624
Ög	577	57,4	335	33,3	94	9,3	1 006
Skb	347	44,3	386	49,3	50	6,4	783
Äbg	694	60,1	302	26,1	159	13,8	1 155
Jkp	696	65,7	219	20,7	144	13,6	1 059
Krb	590	69,2	144	16,9	119	14,0	853
Klm	739	64,0	286	24,8	130	11,3	1 155
Gtl	142	45,8	125	40,3	43	13,9	310
Gbg	180	35,2	162	31,6	170	33,2	512
Hl	215	45,3	190	40,0	70	14,7	475
Bl	180	61,9	90	30,9	21	7,2	291
Krs	274	44,8	298	48,8	39	6,4	611
Mlm	71	14,8	403	84,0	6	1,3	480
Norrland	13 432	55,0	802	32,9	10 179	41,7	24 413
Svealand	5 372	67,6	1 402	17,6	1 174	14,8	7 948
Götaland	4 705	54,1	2 940	33,8	1 045	12,0	8 690
Riket <i>Entire country</i>	23 509	57,3	5 144	12,5	12 398	30,2	41 051

¹ I redovisningen ingår inte nationalparker (ca 410 000 ha), vissa skjutfält (ca 16 500 ha) och vissa områden inom Stockholms stad och län (ca 56 300 ha).

Tabell 2 Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1969 års slut. Län

Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1969. Counties

Län och landsdel <i>County</i>	Domänverket <i>State Forest Service</i>										summa exkl nationalparker <i>total</i>	
	kronoskogar		övriga skogar under domänverkets förvaltning eller tillsyn									
	prod	sk	imp	prod	sk	imp	renbetesfjäll ¹	ecklesiastiska skogar. All- männa ² och kronans ³ in- rättningar	national- parker			
	prod	sk	imp	prod	sk	imp	prod	sk	imp	prod	imp	
Nb	51 810,5	81 085,9	0,2	0,2	0,9	0,2	9,1	13,2	1 811,6	1 086,3		
Vb	51 011,7	6320,5	1,8	4,8	—	—	—	—	1 013,5	325,3		
Jtl	5115,5	836,0	113,1	123,6	0,2	0,0	—	—	228,8	159,6		
Vnr	134,2	30,6	—	—	—	—	—	—	—	134,2	30,6	
Gvl	89,1	19,4	—	—	—	—	0,0	0,0	89,1	19,4		
Kpb	5234,6	698,8	—	—	—	—	0,9	0,1	234,6	98,8		
Vrm	19,5	4,4	—	—	—	—	—	—	—	19,5	4,4	
Ör	107,8	21,3	—	—	—	—	0,1	—	107,8	21,3		
Vstm	53,2	11,6	—	—	0,2	0,0	—	—	—	53,4	11,6	
Ups	6,9	0,8	—	—	—	—	—	—	—	6,9	0,8	
Sth	24,4	5,3	—	—	—	—	0,1	—	—	24,4	5,3	
Sdm	23,8	5,2	—	—	1,2	0,6	—	—	—	25,0	5,8	
Ög	51,6	8,1	—	—	—	—	—	—	—	51,6	8,1	
Skb	30,7	5,1	—	—	—	—	—	—	—	30,7	5,1	
Äbg	28,7	8,7	—	—	1,0	0,1	—	—	—	29,7	8,8	
Jkp	40,8	8,6	—	—	0,1	0,0	—	—	—	40,9	8,6	
Krb	29,9	6,2	—	—	0,0	0,0	—	—	—	29,9	6,2	
Klm	73,9	11,6	—	—	—	—	0,0	0,1	73,9	11,6		
Gtl	4,9	1,6	—	—	—	—	3,0	0,6	—	4,9	1,6	
Gbg	12,6	8,8	—	—	—	—	—	—	—	12,6	8,8	
Hl	11,4	3,8	—	—	—	—	—	—	—	11,4	3,8	
Bl	4,7	0,2	—	—	—	—	—	—	—	4,7	0,2	
Krs	20,1	2,3	—	—	—	—	—	—	—	20,1	2,3	
Mlm	5,1	0,4	—	—	—	—	0,0	—	—	5,1	0,4	
Norrland	3 161,0	1 492,4	115,1	128,6	1,1	0,2	9,1	13,2	3 277,2	1 621,2		
Svealand	470,2	147,4	—	—	1,4	0,6	1,1	0,1	471,6	148,0		
Götaland	314,4	65,4	—	—	1,1	0,2	3,0	0,7	315,5	65,6		
Riket <i>Entire country</i>	3 945,6	1 705,2	115,1	128,6	3,6	1,0	13,2	14,0	4 064,3	1 834,8		

¹ Under renbetesfondens skogar redovisas även för samernas räkning avsatta områden i Norrbottens och Västerbottens län.

² Under allmänna inrättningar kvarstår numera endast ett antal domkyrkohemman.

³ Kronans inrättningar utgöres av ett fåtal för vissa ändamål, verk eller inrättningar upplåtna, kronan tillhöriga allmänna skogar.

⁴ Sjöfartsstyrelsens skogar ingår med 500 ha skogsmark och 500 ha impediment i Norrbottens län.

Mättenhet: 1 000 ha

Unit of measurement: 1 000 ha

Stiftsnämnder Diocesan forests		Annan statlig myndighet Other State Authority									
summa total		Fortifikations- förvaltningen		Vattenfalls- styrelsen Sjöfartsstyrelsen ⁴		Lantbruks- styrelsen		summa exkl nationalparker total			
prod sk	imp	prod sk	imp	prod sk	imp	prod sk	imp	prod sk	imp	prod sk	imp
14,8	15,6	8,4	4,1	1,2	0,7	28,0	10,3	1 864,0	1 117,0		
17,0	6,2	1,0	0,2	0,1	—	8,1	2,9	1 039,7	334,6		
39,0	16,3	3,1	3,8	0,1	0,0	16,3	6,2	287,3	185,9		
24,1	5,2	0,9	0,9	0,1	0,0	21,2	4,0	180,5	40,7		
19,9	2,6	0,9	1,2	—	—	14,3	1,5	124,2	24,7		
19,9	4,8	0,7	0,2	—	—	18,0	2,0	273,2	105,8		
31,5	5,7	1,0	0,3	0,0	—	5,7	0,6	57,7	11,0		
7,7	1,0	4,5	3,7	0,1	—	1,1	0,1	121,2	26,1		
9,0	1,7	0,1	0,3	—	—	3,2	0,4	65,7	14,0		
7,9	1,4	4,6	2,5	—	—	1,9	0,2	21,3	4,9		
8,5	1,8	4,5	3,9	—	—	1,6	0,2	39,0	11,2		
7,0	0,8	1,3	2,2	—	—	1,4	0,1	34,7	8,9		
10,3	1,3	3,5	4,2	0,0	—	1,4	0,1	66,8	13,7		
11,8	2,0	2,6	2,1	—	—	1,1	0,1	46,2	9,3		
15,0	3,4	0,7	1,1	0,1	—	2,3	0,6	47,8	13,9		
19,1	5,5	3,1	2,0	—	—	1,8	0,2	64,9	16,3		
16,5	4,1	0,5	0,3	—	—	0,8	0,2	47,7	10,8		
13,9	1,8	0,5	0,4	—	—	1,3	0,2	89,6	14,0		
5,8	1,3	1,7	2,5	—	—	0,4	0,1	12,8	5,5		
3,2	2,6	1,0	2,1	0,0	—	0,9	0,0	17,7	13,5		
5,1	1,5	0,6	1,5	—	—	0,6	0,1	17,7	6,9		
2,5	0,3	0,2	0,5	—	—	0,8	0,1	8,2	1,1		
5,4	0,7	2,1	3,7	—	—	0,1	0,0	27,7	6,7		
1,5	0,1	0,9	2,6	0,0	—	0,0	0,0	7,5	8,1		
114,8	45,9	14,3	10,2	1,5	0,7	87,9	24,9	3 495,7	1 702,9		
91,5	17,2	16,7	13,1	0,1	—	32,9	3,6	612,8	181,9		
110,1	24,6	17,4	23,0	0,1	—	11,5	1,7	454,6	114,9		
316,4	87,7	48,4	46,3	1,7	0,7	132,3	30,2	4 563,1	1 999,7		

⁵ Arealsiffrorna innehåller skogar såväl nedom som ovan skogsodlingsgränsen. Arealen produktiv skogsmark ovan skogsodlingsgränsen är inom Norrbottens län ca 381 100 ha, Västerbottens län 133 100 ha, Jämtlands län 10 900 ha samt inom Kopparbergs län 24 800 ha. Motsvarande areal im-pediment är 495 700 ha, 73 900 ha, 13 100 ha resp 36 800 ha.

⁶ I arealen impediment ingår även fjällbarrskog.

Tabell 3 Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn vid 1969 års slut. Län

Forest land under the supervision of the County Forestry Boards at the end of 1969. Counties

Län och landsdel County	Allmänna skogar ¹ Public forests								
	landsting counties etc.		häradssallm och allm skogar i Norrland och Dalarna <i>common forests</i>		städer towns		övriga pri- märkommun- ner <i>other com- munities</i>		
	prod	sk	imp	prod	sk	imp	prod	sk	imp
Nb	3,6		1,0	227,4		89,7	13,4		1,7
Vb	2,6		1,4	102,1		28,2	5,9		1,1
Jtl	2,1		0,3	—		—	0,7		0,2
Vnr	1,2		0,2	—		—	4,3		0,9
Gvl	1,3		0,2	38,1		11,3	13,8		1,9
Kpb	4,8		0,1	174,6		62,2	3,7		0,3
Vrm	1,5		0,1	—		—	6,7		1,2
Ör	0,7		0,1	11,5		2,0	4,7		1,1
Vstm	1,4		0,2	12,2		1,6	8,1		1,1
Ups	1,3		0,2	18,7		3,0	4,4		1,0
Sth	0,8		0,2	12,9		0,4	31,8		13,0
Sdm	2,6		0,7	21,2		4,9	3,5		0,8
Ög	0,9		0,1	28,4		4,7	2,7		0,4
Skb	1,7		0,5	6,9		1,5	3,7		0,8
Äbg	2,5		0,3	1,9		0,5	7,5		1,4
Jkp	1,9		0,3	1,9		0,1	5,3		0,3
Krb	3,1		1,6	5,4		0,4	2,7		0,1
Klm	2,4		0,1	0,3		0,0	4,8		0,5
Gtl	2,0		0,4	—		—	0,3		0,0
Gbg	1,0		0,3	—		—	9,0		5,7
HI	4,1		2,3	—		—	1,7		0,3
Bl	0,5		0,1	—		—	4,8		0,7
Krs	1,3		0,2	—		—	1,0		0,1
Mlm	2,7		0,2	—		—	2,0		0,2
Norrland	10,8		3,1	367,6		129,2	38,1		5,8
Svealand	13,1		1,6	241,1		74,1	62,9		18,5
Götaland	24,1		6,4	44,8		7,2	45,5		10,5
Riket Entire country	48,0		11,1	653,5		210,5	146,5		34,8
									160,1
									48,2

¹ Arealen allmänna skogar grundas på av skogsstyrelsen insamlade arealuppgifter från vederbörande ägarkategori.

² Arealen enskilda skogar grundas på riksskogstaxeringarnas resultat åren 1958—1967.

Måttenhet: 1 000 ha

Unit of measurement: 1 000 ha

		Enskilda skogar ² <i>Private forests</i>				Summa <i>Total</i>	
allmänna in- rättningar <i>public institu- tions</i>		aktiebolag <i>companies</i>		privatskogar <i>other private forests</i>			
—	—	405	179	1 276	683	1 927	955
—	—	798	268	1 305	439	2 231	743
0,7	0,5	1 216	363	1 129	411	2 370	796
0,2	—	841	148	877	153	1 736	304
—	—	627	74	671	74	1 361	163
1,3	0,1	679	135	934	194	1 818	397
—	—	493	84	756	116	1 268	203
2,5	0,4	173	27	273	23	470	54
13,9	2,7	92	14	195	20	325	40
13,0	1,2	106	11	137	17	282	34
4,8	0,9	46	7	286	67	390	91
—	—	24	4	251	41	304	52
8,4	1,3	83	14	401	60	527	81
1,9	0,1	25	2	260	36	300	41
4,5	0,5	41	7	592	134	657	145
1,8	0,4	37	9	599	114	656	126
0,1	—	66	10	466	91	552	104
2,1	0,6	51	5	595	105	663	112
—	—	7	5	121	33	131	39
0,6	0,0	5	4	148	145	167	156
0,0	—	6	2	184	58	199	64
—	—	6	1	162	17	177	19
0,1	0,0	8	1	227	31	240	33
0,4	—	1	0	60	4	67	4
0,9	0,5	3 887	1 032	5 258	1 760	9 625	2 961
35,5	5,3	1 613	282	2 832	478	4 847	871
19,9	2,9	336	60	3 815	828	4 336	924
56,3	8,7	5 836	1 374	11 905	3 066	18 808	4 756

Tabell 4 Antalet brukningsenheter 1962—64 inom det
privata skogsbruket grupperade efter åkerareal och skogs-
innehav. Landsdelar. Efter RLF:s jordbruksregister

Number of agricultural units in private possession (exkl. companies and common units) in 1962—64 by field area and forest area. Main parts of country. According to the National Farmers' Union's agricultural register

Landsdel och åkerareal i ha <i>Main part of country, field area in hectares</i>	Antalet brukningsenheter med eller utan skogsmark i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) fördelade efterskogsmarksinnehav i ha <i>Number of agricultural units with or without forest land in private possession (exkl. companies and common units). By size of forest area in hectares</i>										
	0	1—5	6—10	11—25	26—50	51—75	76—100	101— 200	201— 400	400	Summa Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Norrland											
0 saknar åker, no arable land	—	1 032	912	1 611	1 423	812	629	953	434	207	8 013
åkern utarr. arable land on lease	—	544	549	1 058	954	463	289	541	218	88	4 704
0,1— 1,0	3 671	1 133	630	837	578	259	161	260	75	19	7 623
1,1— 2,0	6 023	2 164	1 364	1 602	1 189	483	350	534	193	40	13 942
2,1— 5,0	5 833	2 463	2 593	5 267	4 370	2 102	1 518	2 280	787	141	27 354
5,1— 10,0	1 618	578	1 035	4 242	5 901	3 276	1 983	2 587	774	172	22 166
10,1— 15,0	324	64	126	817	1 837	1 298	874	1 098	287	70	6 795
15,1— 20,0	121	5	19	191	513	415	302	476	144	22	2 208
20,1— 30,0	109	6	4	58	186	170	127	262	82	22	1 026
30,1— 50,0	56	—	1	7	22	17	30	59	34	15	241
50,1—100,0	34	—	—	—	3	3	2	7	5	6	60
>100,0	17	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18
Summa Total	17 806	7 989	7 233	15 690	16 976	9 298	6 265	9 057	3 033	803	94 150
Svealand											
0 saknar åker, no arable land	—	2 170	1 660	1 949	1 063	374	170	229	69	36	7 720
åkern utarr. arable land on lease	—	2 960	3 046	4 733	3 102	1 214	572	686	221	118	16 652
0,1— 1,0	666	1 534	976	1 100	476	153	41	46	12	5	5 009
1,1— 2,0	1 401	1 732	932	1 230	709	265	128	101	23	8	6 529
2,1— 5,0	2 206	2 105	1 708	2 574	1 807	589	327	409	88	17	11 830
5,1— 10,0	1 971	1 095	1 570	2 929	2 023	758	354	397	107	21	11 225
10,1— 15,0	1 329	414	739	2 053	1 367	371	169	155	33	14	6 644
15,1— 20,0	1 173	278	425	1 388	1 163	370	135	109	23	7	5 071
20,1— 30,0	1 669	259	417	1 319	1 314	492	176	145	20	7	5 818
30,1— 50,0	1 573	138	203	688	890	444	210	187	28	5	4 366
50,1—100,0	981	36	66	208	299	236	143	239	57	19	2 284
>100,0	332	4	4	36	44	46	39	139	140	142	926
Summa Total	13 301	12 725	11 746	20 207	14 257	5 312	2 464	2 842	821	399	84 074

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Götaland											
0 saknar åker, no arable land	—	1 310	1 298	1 812	1 008	333	150	189	78	17	6 195
åkern utarr. arable land on lease	—	4 292	3 281	5 294	4 257	1 801	968	1 137	396	151	21 577
0,1— 1,0	1 813	1 009	451	334	99	33	14	7	2	—	3 762
1,1— 2,0	5 045	2 591	1 514	1 212	343	71	23	19	3	1	10 822
2,1— 5,0	8 079	5 024	4 069	6 931	3 897	771	235	141	8	5	29 160
5,1— 10,0	10 016	4 358	4 148	8 449	7 407	2 279	795	541	59	4	38 056
10,1— 15,0	7 782	2 379	2 167	3 975	3 038	1 162	470	303	31	4	21 311
15,1— 20,0	5 187	1 340	1 125	2 157	1 606	630	321	204	28	8	12 606
20,1— 30,0	5 612	1 042	941	1 743	1 351	513	237	243	46	5	11 733
30,1— 50,1	4 128	536	417	926	820	347	188	241	73	19	7 695
50,1—100,0	1 866	167	139	282	275	173	100	179	75	38	3 294
>100,0	580	33	32	72	82	49	63	106	67	125	1 209
Summa Total	50 108	24 081	19 582	33 187	24 183	8 162	3 564	3 310	866	377	167 420
Riket											
Entire country											
0 saknar åker, no arable land	—	4 512	3 870	5 372	3 494	1 519	949	1 371	581	260	21 928
åkern utarr. arable land on lease	—	7 796	6 876	11 085	8 313	3 478	1 829	2 364	835	357	42 933
0,1— 1,0	6 150	3 676	2 057	2 271	1 153	445	216	313	89	24	16 394
1,1— 2,0	12 469	6 487	3 810	4 044	2 241	819	501	654	219	49	31 293
2,1— 5,0	16 118	9 592	8 370	14 772	10 074	3 462	2 080	2 830	883	163	68 344
5,1— 10,0	13 605	6 031	6 753	15 620	15 331	6 313	3 132	3 525	940	197	71 447
10,1— 15,0	9 435	2 857	3 032	6 845	6 242	2 831	1 513	1 556	351	88	34 750
15,1— 20,0	6 481	1 623	1 569	3 736	3 282	1 415	758	789	195	37	19 885
20,1— 30,0	7 390	1 307	1 362	3 120	2 851	1 175	540	650	148	34	18 577
30,1— 50,0	5 757	674	621	1 621	1 732	808	428	487	135	39	12 302
50,1—100,0	2 881	203	205	490	577	412	245	425	137	63	5 638
>100,0	929	37	36	108	126	95	102	245	207	268	2 153
Summa Total	81 215	44 795	38 561	69 084	55 416	22 772	12 293	15 209	4 720	1 579	345 644

Tabell 5 Antal brukningsenheter och skogsmarksareal 1962—64 inom privat-skogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnehav. Efter RLF:s register

Number of agricultural units and forest area in private possession (exkl. companies and common units) in 1962—64 by field area and forest area. According to the National Farmers' Union's agricultural register

Med skogsareal. Skogsbruk i och utan kombination med jordbruk

With forest area. Farm forests in and without combination with agriculture

Åkerareal i ha Field area in hectares	Antal brukningsenheter och summa skogsareal fördelade efter skogsinnehav i ha Number of units and area of forest by size of forest area							
	1—10 ha		11—25 ha		26—50 ha		51—100 ha	
	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000
0 saknar åker with no arable land	8 362	46	5 372	92	3 494	129	2 468	177
0 åker ut- arrenderad arable land on lease	14 672	79	11 085	192	8 313	305	5 307	376
0,1— 2,0 ha	16 030	87	6 315	120	3 394	136	1 981	156
2,1— 5,0 »	17 962	104	14 772	271	10 074	386	5 542	421
5,1—10,0 »	12 784	75	15 620	284	15 331	575	9 445	678
10,1—30,0 »	11 750	67	13 701	243	12 375	458	8 232	588
30,1—50,0 »	1 295	7	1 621	29	1 732	65	1 236	88
50,1— »	481	3	598	11	703	27	854	62
Summa	83 356	468	69 084	1 242	55 416	2 081	35 065	2 546
Procent	31,5	4,2	26,1	11,2	20,9	18,7	13,2	22,9

Utan skogsareal
*Farms with no
 forest area*

										Antal enheter <i>Number of units</i>	Procent enheter <i>Per cent</i>
101—200 ha		201—400 ha		401— ha		Summa <i>Total</i>		Procent <i>Per cent</i>			
antal <i>number</i>	ha <i>1000</i>	antal <i>number</i>	ha <i>1000</i>	antal <i>number</i>	ha <i>1000</i>	antal <i>number</i>	ha <i>1000</i>	av en- heter <i>of units</i>	av skogs- areal <i>of forest area</i>	—	—
1 371	194	581	158	260	188	21 928	984	8,3	8,8	—	—
2 364	329	835	228	357	256	42 933	1 765	16,2	15,9	—	—
967	149	308	93	73	57	29 068	798	11,0	7,2	18 619	22,9
2 830	413	883	254	163	113	52 226	1 962	19,7	17,6	16 118	19,9
3 525	497	940	258	197	120	57 842	2 487	21,9	22,4	13 605	16,8
2 995	412	694	188	159	119	49 986	2 075	18,9	18,7	23 306	28,7
487	66	135	35	39	64	6 575	324	2,5	2,9	5 757	7,1
670	94	344	98	331	125	3 981	720	1,5	6,5	3 810	4,6
15 209	2 154	4 720	1 312	1 579	1 312	264 429	11 115	100,0	100,0	81 215	100,0
5,8	19,4	1,8	11,8	0,7	11,8	100,0	100,0				

**Tabell 6 Skogsbruk i och utan förening med jordbruk.
Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i
enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) 1962—64.
Län. Efter RLF:s jordbruksregister**

Forestry in and without combination with agriculture. Areas of forest land of agricultural units in different sizes in private possession (excl. companies and common forests) 1962—64. Counties. According to the National Farmers' Union's agricultural register.

Län och landsdel <i>County and group of counties</i>	Hela arealen skogsmark i enskild ägo (exkl aktiebolag och allmänningar) fördelad på jordbruk av olika storleksgrupper efter åker-areal i hektar. <i>Forest land of agricultural units in private possession (excl. companies and common forests) distributed according to the field area in hectares of agricultural units</i>										
Ingen åker- areal <i>No arable land on lease</i>	Åkern ut- arren- derad <i>Aralbe land</i>	0,1— 2,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 15,0	15,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	>100,0	Summa <i>Total</i>
Nb	80 088	44 051	209 390	375 021	300 965	86 692	29 019	10 301	6 079	—	1 141 606
Vb	137 432	79 809	109 798	360 309	395 792	124 791	31 536	13 533	4 133	1 353	1 258 486
Jtl	234 454	86 741	115 430	259 997	248 464	88 413	27 854	25 476	6 628	175	1 093 632
Vnr	93 447	40 316	39 126	177 556	286 832	89 087	27 913	15 723	4 812	5 447	780 259
Gyl	45 182	61 504	22 614	57 200	153 405	134 176	79 976	48 626	17 141	8 770	629 559
Kpb ¹	106 758	208 683	113 329	133 473	112 327	37 647	26 087	20 565	13 665	3 791	776 350
Vrm	57 993	88 138	76 682	151 150	152 777	60 894	37 940	27 988	22 500	13 809	18 207
Ör	30 207	46 879	4 918	14 968	24 603	20 946	14 737	19 769	15 969	11 877	708 078
Vstm	4 410	49 582	1 270	2 434	8 461	14 066	20 035	32 953	29 933	19 888	244 551
Ups	2 372	29 601	2 507	1 704	6 449	10 727	11 238	15 859	14 766	14 044	206 828
Sth	15 087	76 144	3 222	6 987	12 595	16 994	15 911	19 693	18 409	21 479	139 629
Sdm	1 577	88 581	643	2 516	8 017	11 082	9 896	14 565	13 298	19 253	251 495
Ög	7 196	176 629	2 581	8 179	23 545	19 409	17 907	21 042	27 982	23 567	382 067
Skb	10 284	64 850	2 950	9 722	27 722	26 397	20 271	21 439	17 709	16 194	251 602
Äbg	33 935	95 516	27 088	95 270	137 399	66 859	30 409	25 589	16 003	10 942	546 425
Jkp	26 219	159 785	14 582	92 180	148 676	53 121	24 296	14 569	8 286	5 519	550 907
Krb	30 022	72 296	16 942	86 929	149 842	37 847	13 488	8 514	7 784	7 357	440 480
Klm	17 900	187 496	9 220	36 492	101 148	58 339	34 823	33 372	28 584	27 120	577 147
Gtl	3 317	8 972	2 278	4 526	8 840	13 365	15 759	23 624	24 807	8 136	116 126
Gbg	3 605	16 371	3 527	16 279	39 660	23 805	14 544	9 062	4 959	3 460	135 934
Hl	8 180	23 314	4 204	28 330	46 437	22 359	13 769	8 850	4 861	2 702	174 483
Bl	8 843	20 000	7 430	20 808	46 244	16 983	12 588	10 124	8 017	5 545	165 512
Krs	22 388	28 570	7 186	19 175	43 542	28 828	16 265	12 641	5 605	3 135	212 560
Mlm	4 118	9 724	523	983	3 578	3 939	4 951	2 883	2 944	2 000	26 743
Norrland	590 603	312 421	496 358	1 230 083	1 385 458	523 159	196 298	113 659	38 793	15 745	4 903 542
Svealand	218 404	587 608	202 571	313 232	325 229	172 356	135 844	151 392	128 540	104 141	2 595 700
Götaland	176 007	863 523	98 511	418 873	776 633	371 251	219 070	191 709	157 541	115 667	3 615 629
Riket ¹	985 014	1 763 552	797 440	1 962 188	2 487 320	1 066 766	551 212	456 760	324 874	235 563	11 114 871
<i>Entire country</i> <i>in %</i>	8,9	15,9	7,2	17,6	22,4	9,6	5,0	4,1	2,9	2,1	100,0

¹ Exkl Mora köping med ca 76 000 ha skogsmark i enskild ägo.

Tabell 7 Skogsmarkens procentuella fördelning på huggningsformer och skogsägarkategorier. Medeltal för tre femårsperioder under åren 1953—67 enligt riks-skogstaxeringen

Forest area in per cent by cutting forms and owner groups. Five year periods 1953—67 according to the National Forest Survey

Omräde Region	Ägarkategori Owner group	Period ¹ Period	Huggningsformer <i>Cutting forms</i>						samliga ² <i>all</i>	1 000 ha
			mark under föryngring regeneration area	röjnings- skog young stands	%	%	%	%		
			%	%	%	%	%	%		
Norrbottnens o Väster- bottens län	Kronoskog	1	10	13	33	44	100	100	3 030	
		2	11	16	38	35	100	100	3 342	
		3	8	21	37	34	100	100	3 146	
	Övr allmänna	1	9	11	37	43	100	100	331	
		2	8	14	40	38	100	100	375	
		3	11	16	41	32	100	100	380	
	Aktiebolag	1	9	17	50	24	100	100	1 155	
		2	10	21	44	25	100	100	1 183	
		3	7	21	48	24	100	100	1 227	
	Privatskog	1	7	16	50	27	100	100	2 450	
		2	9	21	49	21	100	100	2 501	
		3	7	20	49	24	100	100	2 661	
	Samtliga ²	1	9	15	42	34	100	100	6 967	
		2	10	18	43	29	100	100	7 401	
		3	7	20	44	29	100	100	7 414	
Norrländs- länen i övrigt	Allmänna	1	6	16	47	31	100	100	613	
		2	9	11	52	28	100	100	663	
		3	6	14	50	30	100	100	668	
	Aktiebolag	1	6	15	56	23	100	100	2 564	
		2	8	12	57	23	100	100	2 724	
		3	7	15	51	27	100	100	2 644	
	Privatskog	1	7	17	54	22	100	100	2 625	
		2	8	13	58	21	100	100	2 630	
		3	7	13	55	25	100	100	2 725	
	Samtliga ²	1	6	16	54	24	100	100	5 798	
		2	8	13	57	22	100	100	6 017	
		3	7	14	53	26	100	100	6 034	
Svealands- länen	Allmänna	1	6	15	49	30	100	100	3908	
		2	11	13	49	27	100	100	900	
		3	7	17	45	31	100	100	3929	
	Aktiebolag	1	6	16	59	19	100	100	31 511	
		2	8	17	53	22	100	100	1 605	
		3	7	21	49	23	100	100	31 614	
	Privatskog	1	6	14	57	23	100	100	32 733	
		2	9	13	55	23	100	100	2 796	
		3	8	15	51	26	100	100	32 853	

	Samtliga²	1	6	15	56	23	100	5 181
		2	9	14	54	23	100	5 301
		3	8	17	49	26	100	5 426
Götalands-länen	Allmänna o-aktiebolag	1	5	18	54	23	100	3835
		2	5	21	53	21	100	864
		3	5	24	45	26	100	3945
	Privatskog	1	5	18	61	16	100	33 562
		2	7	15	60	18	100	3 745
		3	6	17	57	20	100	33 900
	Samtliga²	1	5	18	60	17	100	4 368
		2	6	16	59	19	100	4 609
		3	6	18	55	21	100	4 821
Hela riket	Kronoskog	1	9	14	37	40	100	4 189
		2	10	15	42	33	100	4 553
		3	7	20	40	33	100	4 389
	Övr allmänna	1	7	14	45	34	100	1 217
		2	8	14	47	31	100	1 266
		3	8	17	45	30	100	1 329
	Aktiebolag	1	6	16	56	22	100	5 541
		2	8	16	53	23	100	5 836
		3	7	18	50	25	100	5 834
	Privatskog	1	6	16	56	22	100	11 370
		2	8	16	56	20	100	11 673
		3	7	17	53	23	100	12 140
	Samtliga²	1	7	16	51	26	100	22 314
		2	9	15	52	24	100	23 328
		3	7	18	49	26	100	23 695

¹ Period nr 1 = 1953—1957, period nr 2 = 1958—1962, period nr 3 = 1963—1967.

² På grund av avrundningar erhålls inte full samstämmighet mellan totalarealen för samtliga huggningsformer och totalarealen för samtliga ägarkategorier inom områden och hela riket.

³ Hänsyn har inte tagits till vissa förskjutningar av skogsmarksarealens fördelning på ägarkategorier (ca 24 000 ha försakade av ändringar av länsgränserna mellan Svealand och Götaland efter det att föreliggande material beräknats).

Tabell 8 Arealen, 1 000 ha, slutavverkningsmogen skog inom län enligt riks-skogstaxeringarna 1953—62 och 1958—67. Arealen enligt 1953—62 års taxering är procentuellt fördelad på olika typer av trädbestånd

Areas, 1 000 hectares, of forest land with final felling stands in the counties according to the National Forest Surveys in 1953—62 and 1958—67. Areas according to the 1953—62 Survey in per cent by type of tree stand

Län eller landsdel <i>County</i>	Areal slutavverk- ningsskog, 1 000 ha		Arealens procentuella fördelning — enligt 1953—62 års riks- skogstaxering — på typer av olika trädbestånd							
	<i>Areas of forest land with final felling stands, 1 000 hectares</i>		tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	barr <i>coni- ferous</i>	blandskog med övervägande <i>mixed stands with mainly</i>		ädla löv- träd <i>valu- able broad- leaved</i>	björk m fl <i>birch</i>	samt- liga <i>total</i>
	1953—62	1958—67				barr <i>coni- ferous</i>	löv <i>broad- leaved</i>			
Nb	1 361	1 235	28	19	13	34	5	—	1	100
Vb	936	878	18	41	13	23	4	—	1	100
Jtl	702	765	12	45	12	26	4	—	1	100
Vnr	383	440	10	46	19	21	3	—	1	100
Gvl	295	280	29	31	27	10	2	—	1	100
Kpb	565	598	33	32	25	8	1	—	1	100
Vrm	280	328	20	34	27	16	2	—	1	100
Ör	93	121	19	22	39	12	3	—	5	100
Vstm	61	69	19	20	40	13	3	1	4	100
Ups	55	63	19	21	35	16	4	2	3	100
Sth	86	92	23	13	35	20	4	1	4	100
Sdm	72	58	30	15	33	14	3	1	4	100
Ög	126	127	31	13	38	10	4	1	3	100
Skb	67	76	22	12	38	13	5	1	9	100
Äbg	126	160	13	27	35	14	5	1	5	100
Jkp	114	125	17	19	39	16	4	1	4	100
Krb	92	100	14	22	45	11	3	1	4	100
Klm	128	155	35	10	29	17	3	2	4	100
Gtl	32	43	54	4	36	4	1	0	1	100
Gbg	27	38	14	22	25	24	6	1	8	100
Hl	26	30	30	15	15	12	8	9	11	100
Bl	24	23	8	20	19	17	10	14	12	100
Krs	42	44	15	11	13	14	8	21	18	100
Mlm	12	10	6	9	1	4	3	61	16	100

Tabell 9 Virkesförråd på bark (exkl torrskog och vindfällen) fördelat på diametergrupper (bröst höjd) och trädslag enligt riksskogstaxeringen 1938—1952, 1953—1962 och 1958—1967. Landsdelar. Milj m³sk och procent.

Growing stock incl. bark (excl. dead standing trees and windfalls) by size (DHB) and species according to the National Survey in 1938—1952, 1953—1962 and 1958—1967. Main parts of country. Million m³sk.

Grovelk Size resp Trädsdag Species		Landsdel Main part of country									
		N Norrland ¹		S Norrland ²		Svealand		Götaland		Hela riket Entire country	
Taxeringsår Tax. year	milj m ³ sk	%	milj m ³ sk	%	milj m ³ sk	%	milj m ³ sk	%	milj m ³ sk	%	
0—14,9 cm											
1938—52	155	36	180	38	155	28	102	22	592	31	
1953—62	170	35	195	33	145	24	109	20	619	28	
1958—67	166	35	188	31	137	23	108	19	599	26	
15—24,9 cm											
1938—52	173	40	195	41	232	42	177	39	777	41	
1953—62	192	40	248	42	253	43	202	37	895	40	
1958—67	195	40	252	42	252	41	207	36	905	40	
25+ cm											
1938—52	105	24	100	21	163	30	178	39	546	28	
1953—62	120	25	153	25	197	33	239	43	709	32	
1958—67	124	25	164	27	219	36	265	45	772	34	
tall pine											
1938—52	193	44	157	33	235	43	184	40	769	40	
1953—62	229	47	207	35	256	43	205	37	897	40	
1958—67	230	47	210	35	260	43	205	35	905	40	
gran spruce											
1938—52	160	37	242	51	252	46	190	41	844	44	
1953—62	167	35	308	52	271	46	245	45	991	45	
1958—67	168	35	315	52	277	46	267	46	1 027	45	
björk birch											
1938—52	72	17	60	13	51	9	49	11	230	12	
1953—62	78	16	66	11	49	9	57	10	252	11	
1958—67	76	16	62	10	51	8	58	10	247	11	
övr. löv other											
1938—52	8	2	16	3	14	2	34	8	72	4	
1953—62	8	2	15	2	17	2	43	8	83	4	
1958—67	11	2	17	3	19	3	49	9	96	4	
Samtliga All											
1938—52	433	22,6	475	24,8	550	28,7	457	23,9	1 915	100	
1953—62	482	21,6	596	26,8	595	26,8	550	24,8	2 223	100	
1958—67	485	21,3	604	26,5	607	26,7	579	25,4	2 276	100	

¹ Norrbottens och Västerbottens län.

² Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län.

Tabell 10 Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diameterklassgrupper (brösthöjd) enligt riksskogstaxeringen 1958—1967. Samtliga ägoslag och ägare. Län. Milj m³sk

Growing stock incl. bark on all ground by species, size group and county according to the National Forest Survey 1958—1967

Län och länsgrupp <i>County</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Diameterklassgrupper (cm på bark) <i>Size group (cm on bark)</i>							Procent av samtl träd- slag <i>per cent of total</i>
		0—9,9 14,9	10— 19,9	15— 24,9	20— 29,9	25— 30+	Samtliga <i>All</i>		
Nb	tall	11,8	18,0	27,9	29,0	22,5	22,8	132,0	54
	gran	10,4	14,5	15,5	11,1	6,6	6,2	64,2	26
	björk	17,0	13,0	7,9	3,2	1,1	0,6	42,7	17
	övr löv	1,8	1,1	1,3	1,0	0,5	0,8	6,5	3
	S:a	40,8	46,6	52,5	44,3	30,7	30,4	245,3	100
	torrskog	1,6	2,2	1,7	1,7	1,2	1,9	10,3	—
Därv lapp- marken	tall	4,7	7,6	11,8	12,5	10,6	14,4	61,6	53
	gran	4,2	6,9	8,3	6,5	4,3	4,2	35,1	30
	björk	8,5	5,7	3,0	1,0	0,4	0,2	18,7	16
	övr löv	0,3	0,3	0,5	0,3	0,1	0,2	1,6	1
	S:a	17,7	20,5	23,6	20,3	15,4	19,6	117,0	100
	torrskog	0,8	1,2	1,0	1,1	0,8	1,7	6,7	—
Därv kustlandet	tall	7,0	10,4	16,1	16,4	11,9	8,5	70,3	55
	gran	6,2	7,6	7,2	4,5	2,2	1,4	29,1	22
	björk	8,5	7,2	4,8	2,3	0,8	0,4	24,1	12
	övr löv	1,5	0,9	0,8	0,7	0,4	0,6	4,8	4
	S:a	23,2	26,1	28,9	24,0	15,3	10,8	128,3	100
	torrskog	0,8	1,0	0,7	0,6	0,4	0,2	3,7	—
Vb	tall	7,7	13,1	20,3	23,0	18,5	15,6	98,2	41
	gran	14,3	20,5	24,1	19,1	12,8	13,3	104,1	43
	björk	10,9	10,7	6,5	3,0	1,2	0,8	33,0	14
	övr löv	1,2	0,9	0,9	0,8	0,5	0,6	4,9	2
	S:a	34,2	45,1	51,9	45,9	32,8	30,4	240,3	100
	torrskog	1,2	1,7	1,5	1,0	1,0	1,4	7,8	—
Därv lapp- marken	tall	3,5	6,1	9,2	11,0	9,0	9,1	47,8	34
	gran	8,4	12,1	14,7	12,3	8,7	11,1	67,2	48
	björk	6,9	7,4	4,5	2,0	0,8	0,5	22,1	16
	övr löv	0,5	0,5	0,7	0,5	0,4	0,5	3,0	2
	S:a	19,3	26,0	29,0	25,8	18,9	21,2	140,1	100
	torrskog	0,8	1,2	1,2	0,8	0,9	1,4	6,3	—
Därv kustlandet	tall	4,3	7,0	1,1	12,0	9,4	6,6	50,4	50
	gran	5,9	8,4	9,4	6,9	4,1	2,2	36,9	37
	björk	4,0	3,3	2,0	1,0	0,4	0,3	10,9	11
	övr löv	0,7	0,4	0,3	0,3	0,1	0,2	1,9	2
	S:a	14,9	19,1	22,9	20,1	14,0	9,2	100,2	100
	torrskog	0,4	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	1,5	—

¹ tall — pine, gran — spruce, björk — birch, ek — oak, bok — beach, övr löv — other broadleaved, S:a — total, torrskog — dead standing trees.

Län och länsgrupp <i>County</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Diameterklassgrupper (cm på bark) <i>Size group (cm on bark)</i>							Procent av samtl träd- slag <i>per cent of total</i>
		0—9,9 14,9	10— 19,9	15— 24,9	20— 29,9	25— 30+	30+ <i>All</i>		
Jtl	tall	5,8	12,2	18,0	18,3	12,7	10,5	77,6	34
	gran	16,3	23,8	28,4	22,9	15,4	13,5	120,2	52
	björk	8,6	8,1	5,6	2,9	1,5	0,8	27,5	12
	övr löv	1,0	0,9	0,9	0,7	0,5	1,0	5,0	2
	S:a	31,7	45,0	52,8	44,9	30,2	25,8	230,4	100
	torrskog	1,0	1,4	1,1	0,9	0,5	0,9	5,8	—
Därav	tall	3,1	6,6	10,6	11,6	8,3	7,3	47,6	26
Jämtland	gran	14,2	20,9	25,4	20,4	13,8	11,9	106,6	59
	björk	6,8	6,5	4,8	2,5	1,4	0,8	22,7	13
	övr löv	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,9	4,4	2
	S:a	24,9	34,8	41,5	35,2	23,9	21,0	181,2	100
	torrskog	0,8	1,1	1,0	0,8	0,5	0,8	5,0	—
Därav	tall	2,7	5,6	7,4	6,7	4,4	3,2	30,0	61
Härjedalen	gran	2,1	2,9	3,0	2,5	1,6	1,5	13,6	28
	björk	1,8	1,6	0,9	0,4	0,2	0,1	4,9	10
	övr löv	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,7	1
	S:a	6,8	10,2	11,3	9,7	6,3	4,9	49,1	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,8	—
Vnr	tall	3,7	6,9	11,4	14,4	13,1	13,2	62,7	30
	gran	17,1	24,5	29,2	23,8	15,2	12,7	122,5	58
	björk	4,7	5,3	4,5	2,5	1,3	1,3	19,6	9
	övr löv	2,0	1,5	1,3	0,7	0,6	0,8	6,8	3
	S:a	27,5	38,1	46,4	41,4	30,1	28,1	211,6	100
	torrskog	1,0	1,1	1,0	0,6	0,4	0,5	4,6	—
Därav	tall	2,5	4,6	7,8	9,7	8,5	8,3	41,5	30
Ångerman- land	gran	11,7	16,6	19,9	15,8	9,3	7,3	80,6	58
	björk	3,3	3,5	3,0	1,5	0,8	0,7	12,8	9
	övr löv	1,2	0,9	0,8	0,4	0,4	0,5	4,2	3
	S:a	18,7	25,6	31,6	27,5	19,0	16,7	139,1	100
	torrskog	0,6	0,7	0,7	0,5	0,2	0,3	3,1	—
Därav	tall	1,2	2,3	3,5	4,7	4,6	4,9	21,2	29
Medelpad	gran	5,4	7,9	9,3	8,0	5,8	5,5	41,8	58
	björk	1,4	1,8	1,5	1,0	0,5	0,6	6,8	9
	övr löv	0,8	0,6	0,5	0,3	0,2	0,4	2,7	4
	S:a	8,8	12,5	14,8	14,0	11,1	11,3	72,5	100
	torrskog	0,4	0,4	0,3	0,1	0,2	0,2	1,5	—
Gvl	tall	4,3	7,4	12,1	15,6	14,1	16,3	69,7	43
	gran	10,1	13,9	17,0	14,7	9,3	7,3	72,2	45
	björk	3,5	3,9	3,8	2,2	1,1	1,0	15,4	9
	övr löv	1,4	1,1	0,8	0,5	0,3	0,5	4,6	3
	S:a	19,2	26,2	33,6	33,1	24,7	25,0	161,9	100
	torrskog	0,6	0,7	0,5	0,3	0,2	0,2	2,4	—
Därav	tall	3,5	5,9	9,3	11,7	11,0	12,5	53,8	42
Hälsing- land	gran	8,0	11,1	13,4	11,8	7,6	5,8	57,6	46
	björk	2,6	2,8	2,7	1,6	0,8	0,8	11,3	9
	övr löv	1,1	0,8	0,5	0,4	0,3	0,4	3,5	3
	S:a	15,2	20,6	25,9	25,5	19,6	19,6	126,3	100
	torrskog	0,4	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2	1,8	—

Län och länsgrupp <i>County</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Diameterklassgrupper (cm på bark) <i>Size group (cm on bark)</i>							Procent av samtl trädslag <i>per cent of total</i>
		0—9,9 14,9	10— 19,9	15— 24,9	20— 29,9	25— 30+	Samtliga <i>All</i>		
Sth	tall	0,7	1,5	2,7	4,0	3,9	7,3	20,1	42
	gran	1,4	2,6	3,7	4,4	3,4	4,3	19,7	41
	björk	0,7	1,1	1,2	0,8	0,4	0,5	4,7	10
	övr löv	0,6	0,7	0,7	0,7	0,4	0,7	3,7	7
	S:a	3,4	5,9	8,3	9,8	8,1	12,7	48,1	100
	torrskog	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,9	—
Sdm	tall	0,8	1,5	2,5	3,4	3,6	6,4	18,0	43
	gran	1,5	2,3	2,9	3,3	3,1	4,2	17,3	41
	björk	0,7	0,8	0,9	0,8	0,5	0,4	4,0	9
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,5	1
	bok	—	—	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,5	0,5	0,6	0,4	0,4	0,3	2,6	6
Ög	S:a	3,4	5,1	6,9	7,9	7,6	11,5	42,3	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,5	—
	tall	1,0	2,1	4,0	6,1	7,1	13,5	33,9	46
	gran	2,1	3,4	4,8	5,7	5,4	8,4	29,8	40
	björk	0,9	1,2	1,3	1,2	0,8	0,8	6,3	8
	ek	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6	1,1	2
Skb	bok	—	—	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,6	0,5	0,6	0,5	0,4	0,3	2,9	4
	S:a	4,7	7,4	10,8	13,6	13,9	23,7	74,0	100
	torrskog	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,8	—
	tall	0,5	1,2	2,3	3,4	4,1	7,5	19,0	44
	gran	1,2	1,8	2,8	3,3	3,1	4,1	16,2	37
Jkp	björk	1,0	1,2	1,4	0,9	0,6	0,7	5,7	13
	ek	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,4	1
	bok	—	—	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,4	0,4	0,4	0,4	0,2	0,3	2,1	5
	S:a	3,1	4,7	6,8	8,1	7,9	12,8	43,5	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,4	—
Krb	tall	1,2	2,5	4,3	5,6	6,3	9,6	29,5	33
	gran	3,5	5,6	8,5	10,1	8,6	11,0	47,3	53
	björk	1,6	1,8	1,9	1,4	0,8	1,0	8,4	10
	ek	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	0,9	1
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0
	övr löv	0,5	0,5	0,6	0,5	0,3	0,2	2,5	3
S:a	S:a	6,8	10,4	15,3	17,7	16,2	22,4	88,8	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,9	—

Län och länsgrupp <i>County</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Diameterklassgrupper (cm på bark) <i>Size group (cm on bark)</i>							Procent av samtl trädslag <i>per cent of total</i>
		0—9,9	10— 14,9	15— 19,9	20— 24,9	25— 29,9	30+	Samtliga <i>All</i>	
Äbg	tall	0,9	2,0	4,1	5,9	5,9	7,8	26,5	29
	gran	3,0	5,3	8,2	10,5	9,8	13,2	49,9	56
	björk	1,5	2,1	2,1	1,4	1,0	1,0	9,2	10
	ek	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,6	1,4	2
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0
	övr löv	0,6	0,7	0,7	0,5	0,3	0,3	3,0	3
	S:a	6,1	10,1	15,2	18,5	17,3	22,9	90,0	100
	torrskog	0,2	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	1,2	—
Därv Dalsland	tall	0,3	0,7	1,4	2,0	2,0	2,1	8,5	31
	gran	0,8	1,4	2,4	3,4	3,1	3,7	14,8	54
	björk	0,5	0,6	0,7	0,4	0,3	0,4	2,8	10
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0
	bok	—	—	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	1,3	5
	S:a	1,8	3,0	4,8	6,0	5,6	6,3	27,4	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,4	—
Därv Västergöt- land	tall	0,6	1,4	2,6	3,9	3,9	5,7	18,0	29
	gran	2,2	3,8	5,8	7,1	6,7	9,6	35,2	56
	björk	1,1	1,4	1,4	1,0	0,7	0,7	6,4	10
	ek	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,6	1,4	2
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0
	övr löv	0,3	0,4	0,4	0,3	0,2	0,1	1,7	3
	S:a	4,3	7,1	10,4	12,5	11,7	16,6	62,6	100
	torrskog	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,9	—
Klm	tall	1,3	2,4	4,5	7,3	8,9	14,0	38,3	44
	gran	2,9	4,5	6,4	7,3	6,1	8,3	35,4	40
	björk	1,2	1,6	1,7	1,3	0,9	0,6	7,3	8
	ek	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	1,5	3,3	4
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0
	övr löv	0,7	0,7	0,6	0,5	0,4	0,6	3,6	4
	S:a	6,6	9,4	13,5	16,8	16,7	24,9	87,9	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,8	—
Gtl	tall	0,3	0,7	1,4	1,9	1,9	2,4	8,6	73
	gran	0,2	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	2,4	20
	björk	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,4	4
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	1
	bok	—	—	—	—	—	—	—	—
	övr löv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	2
	S:a	0,7	1,2	2,1	2,6	2,4	2,9	11,8	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,1	—
Gbg	tall	0,3	0,7	1,2	1,5	1,1	1,3	5,9	30
	gran	0,6	1,0	1,6	1,9	1,7	2,3	9,1	46
	björk	0,4	0,6	0,6	0,5	0,3	0,3	2,7	14
	ek	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,8	4
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	—
	övr löv	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	1,2	6
	S:a	1,7	2,6	3,8	4,2	3,4	4,2	19,9	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,3	—

Län och länsgrupp <i>County</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Diameterklassgrupper (cm på bark) <i>Size group (cm on bark)</i>							Procent av samtl träd- slag <i>per cent of total</i>
		0—9,9 14,9	10— 19,9	15— 24,9	20— 29,9	25— 30+	Samtliga <i>All</i>		
Hl	tall	0,5	0,9	1,4	1,6	1,4	2,1	7,9	31
	gran	0,8	1,4	2,0	2,1	1,8	2,8	10,9	42
	björk	0,5	0,6	0,7	0,6	0,5	0,6	3,5	13
	ek	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	1,2	5
	bok	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,6	1,5	6
	övr löv	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,8	3
	S:a	2,1	3,3	4,6	5,0	4,2	6,6	25,8	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	—
Bl	tall	0,1	0,2	0,4	0,6	0,7	1,6	3,7	18
	gran	0,9	1,4	1,9	2,1	1,9	3,0	11,0	52
	björk	0,3	0,4	0,5	0,5	0,3	0,2	2,2	11
	ek	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,7	1,7	8
	bok	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,4	1,6	7
	övr löv	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,9	4
	S:a	1,9	2,5	3,4	3,8	3,4	6,0	21,1	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	—
Krs	tall	0,3	0,6	0,9	1,3	1,5	2,9	7,5	22
	gran	1,0	1,6	2,2	2,4	2,1	3,4	12,6	37
	björk	0,6	0,7	0,9	0,9	0,6	0,7	4,4	13
	ek	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7	1,8	5
	bok	0,3	0,4	0,6	0,7	0,9	2,9	5,7	17
	övr löv	0,3	0,4	0,5	0,4	0,3	0,2	2,2	6
	S:a	2,7	3,9	5,3	6,0	5,6	10,9	34,3	100
	torrskog	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	—
Mlm	tall	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,6	6
	gran	0,2	0,4	0,6	0,7	0,6	0,9	3,4	35
	björk	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,9	9
	ek	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,4	0,7	8
	bok	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	2,2	3,2	32
	övr löv	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	1,0	10
	S:a	0,6	0,9	1,3	1,5	1,3	4,2	9,8	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	—
Norrbottens och Väster- bottens län	tall	19,5	31,1	48,2	52,0	41,0	38,5	230,2	47
	gran	24,7	35,0	40,0	30,2	19,3	19,5	168,3	35
	björk	27,9	23,7	14,4	6,2	2,3	1,3	75,7	16
	övr löv	3,0	2,0	2,2	1,8	1,0	1,5	11,4	2
	S:a	75,0	91,7	104,4	90,2	63,5	60,8	485,6	100
	torrskog	2,8	3,8	3,3	2,7	2,2	3,3	18,1	—

Län och länsgrupp <i>County</i>	Trädslag <i>Species</i>	Diameterklassgrupper (cm på bark) <i>Size group (cm on bark)</i>							Procent av samtlig trädslag <i>per cent of total</i>
		0—9,9	10— 14,9	15— 19,9	20— 24,9	25— 29,9	30+ Samtliga <i>All</i>		
Norrländs- län i övrigt	tall	13,8	26,5	41,5	48,4	39,8	40,0	210,0	35
	gran	43,4	62,2	74,5	61,4	39,9	33,5	314,9	52
	björk	16,8	17,2	13,9	7,6	3,9	3,1	62,5	10
	övr löv	4,4	3,4	3,0	2,0	1,4	2,3	16,5	3
	S:a	78,5	109,3	132,9	119,4	85,0	78,9	603,9	100
	torrskog	2,6	3,1	2,6	1,8	1,1	1,6	12,8	—
Svealands- län	tall	11,7	25,2	44,9	59,3	54,6	64,3	260,1	43
	gran	26,6	42,6	58,8	61,9	44,8	42,2	276,9	46
	björk	10,0	12,0	11,9	8,2	4,7	3,8	50,7	8
	ek	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,9	1,5	0
	bok	—	—	—	—	—	—	—	—
	övr löv	4,3	3,9	3,7	2,7	1,8	1,6	17,9	3
Götalands- län	S:a	52,8	83,9	119,4	132,2	106,0	112,9	607,1	100
	torrskog	1,9	2,2	1,8	1,2	0,6	0,9	8,7	—
	tall	7,4	15,3	27,9	40,2	44,3	70,0	205,2	35
	gran	19,2	31,5	46,4	54,6	48,2	67,1	267,0	46
	björk	9,8	11,6	12,9	9,9	6,7	7,0	57,8	10
	ek	1,6	1,4	1,6	1,9	1,9	6,3	14,6	3
Hela riket	bok	0,9	0,9	1,4	1,6	1,7	6,5	12,9	2
	övr löv	4,1	4,3	4,5	3,8	2,4	2,7	21,7	4
	S:a	42,9	65,0	94,6	112,0	105,2	159,5	579,3	100
	torrskog	1,2	1,4	1,3	0,8	0,6	0,6	5,9	—
	tall	52,4	98,1	162,5	199,9	179,8	212,9	905,6	39,8
	gran	114,0	171,2	219,3	208,1	152,1	162,3	1 027,1	45,1
	björk	64,5	64,5	53,0	32,0	17,6	15,2	246,8	10,8
	ek	1,7	1,5	1,7	2,0	2,0	7,2	16,1	0,7
	bok	0,9	0,9	1,4	1,6	1,7	6,5	12,9	0,6
	övr löv	15,8	13,6	13,3	10,2	6,5	8,1	67,5	3,0
	S:a	249,2	350,0	451,2	453,8	359,8	412,1	2 275,9	100,0
	torrskog	8,4	10,6	9,0	6,6	4,5	6,4	45,4	—

Tabell 11 Virkesförråd (på bark) per hektar skogsmark inom skilda åldersklasser och ägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1958—1967. Samtliga trädslag exkl torrskog och vindfällen. Län och landsdelar.

Growing stock (incl. bark) per ha forest land by age group and owner group according to the National Forest Survey 1958—1967. All species excl. dead standing trees and wind-falls. Counties.

Län och landsdel County	Ägar-kategori Owner group	Åldersklass Kal-mark	Age group							m³sk per ha All
			I	II	III	IV	V	VI	VII+ samtl.	
		m³sk per ha								
Nb	Kronoskog	16	6	25	42	58	77	78	76	55
	Övr allm	21	9	25	41	52	79	73	74	55
	Aktiebolag	20	8	29	52	69	86	87	81	63
	Privatskogar	16	12	31	54	69	89	92	80	63
	Samtl	16	7	28	48	63	83	83	77	59
därav lappmarken	Samtl	18	6	21	38	51	69	69	70	51
därav kustlandet	Samtl	14	9	34	55	74	94	97	94	68
Vb	Kronoskog	15	7	29	56	70	95	99	101	72
	Övr allm	11	4	24	56	68	82	90	101	75
	Aktiebolag	10	6	29	57	79	98	106	107	70
	Privatskogar	12	10	35	64	87	98	103	103	74
	Samtl	12	8	32	60	80	97	102	103	73
därav lappmarken	Samtl	14	7	28	51	69	90	94	99	70
därav kustlandet	Samtl	10	9	35	67	91	106	116	114	76
Jtl	Allmänna	20	8	47	70	87	109	97	103	86
	Aktiebolag	15	8	36	66	90	110	107	97	84
	Privatskogar	15	11	39	69	96	114	110	98	87
	Samtl	16	9	39	68	92	112	107	99	85
därav Jämtland	Samtl	15	9	40	71	96	117	111	104	90
därav Härjedalen	Samtl	17	10	33	55	82	96	92	81	71
Vnr	Allmänna	17	12	43	80	119	135	159	142	108
	Aktiebolag	13	7	52	83	116	146	148	132	104
	Privatskogar	17	19	62	98	140	161	152	149	118
	Samtl	15	12	57	90	129	151	151	140	110
därav Ångermanl	Samtl	14	11	53	87	121	142	144	133	103
därav Medelpad	Samtl	19	14	65	98	142	171	167	160	127
Gvl	Allmänna	33	13	58	90	120	137	171	136	100
	Aktiebolag	16	12	67	106	137	150	167	161	109
	Privatskogar	20	20	70	119	142	171	170	165	114
	Samtl	20	15	68	111	138	157	169	158	110
därav Hälsingland	Samtl	20	16	64	108	136	153	167	157	110
därav Gästrikland	Samtl	19	15	79	122	142	174	177	165	111
Kpb	Allmänna	17	17	41	83	94	98	106	103	81
	Aktiebolag	18	13	58	95	123	141	142	131	101
	Privatskogar	21	22	68	105	134	138	135	121	109
	Samtl	19	17	61	99	124	132	130	117	100
därav Särna-Idre	Samtl	21	9	20	28	58	66	78	86	61
därav länet i övr	Samtl	19	17	64	102	128	137	136	128	105
Vrm	Allmänna	15	14	77	129	160	161	160	153	109
	Aktiebolag	13	12	73	132	152	164	158	135	106
	Privatskogar	22	21	81	140	163	161	151	143	115
	Samtl	19	16	78	136	159	162	154	140	111

Ör	Allmänna	13	26	95	155	180	180	161	155	139
	Aktiebolag	16	14	98	149	161	177	183	183	129
	Privatskogar	21	24	96	147	174	189	202	224	137
	Samtl	18	21	96	149	171	183	184	190	135
Vstm	Allm o AB	17	24	87	148	162	168	164	137	127
	Privatskogar	22	23	84	137	160	180	183	197	123
	Samtl	21	24	85	142	161	173	173	167	125
Ups	Allm o AB	14	21	85	148	179	207	173	178	127
	Privatskogar	15	21	82	133	171	173	203	195	122
	Samtl	14	21	84	141	175	191	189	184	124
Sth	Allm o AB	21	14	76	128	163	164	169	163	117
	Privatskogar	16	28	80	122	156	163	160	142	117
	Samtl	18	23	79	124	157	163	163	150	117
Sdm	Allm o AB	22	23	81	140	175	195	206	169	124
	Privatskogar	28	27	103	147	172	178	170	185	121
	Samtl	26	26	98	145	173	183	184	176	122
Ög	Allm o AB	18	19	86	140	178	177	178	189	122
	Privatskogar	23	19	95	143	174	203	203	170	128
	Samtl	22	19	93	142	175	194	194	177	126
Skb	Allm o AB	5	20	107	137	191	173	194	198	128
	Privatskogar	22	23	98	133	170	188	206	172	123
	Samtl	18	22	100	134	175	183	201	188	124
Äbg	Allm o AB	22	22	99	139	176	180	178	234	129
	Privatskogar	23	23	92	141	167	182	174	163	128
därav Dalsland	Samtl	23	23	93	141	168	181	175	174	129
därav Västergötl	Samtl	25	19	87	149	171	164	164	134	130
	Samtl	22	22	95	139	167	194	185	213	128
Jkp	Allm o AB	11	13	92	147	164	192	169	164	116
	Privatskogar	15	22	94	145	175	193	189	195	128
	Samtl	15	20	94	145	173	193	184	186	126
Krb	Allm o AB	19	18	95	136	180	193	201	176	124
	Privatskogar	17	25	92	135	177	186	216	181	121
	Samtl	17	23	93	135	178	188	210	178	122
Klm	Allm o AB	11	17	83	127	169	176	193	160	115
	Privatskogar	18	27	91	132	157	155	178	173	117
	Samtl	16	24	89	131	159	161	183	168	117
Gtl	Samtl	19	15	55	83	97	104	104	109	81
Gbg	Samtl	17	20	91	127	141	139	139	149	103
Hl	Samtl	14	24	103	153	177	208	196	213	118
Bl	Samtl	16	28	102	143	172	181	164	251	115
Krs	Samtl	17	26	106	151	179	214	213	208	124
Mlm	Samtl	18	25	120	179	220	226	229	248	136

N Norrland ²	Kronoskog	16	6	26	46	62	84	86	83	61
	Övr allm	17	8	25	45	58	80	81	83	62
	Aktiebolag	13	6	29	55	76	93	101	97	68
	Privatskogar	14	11	33	59	78	94	98	92	69
	Samtl	15	8	30	53	71	90	93	86	65
S Norrland ³	Kronoskog	27	9	54	81	108	134	132	128	99
	Övr allm	14	15	43	80	113	110	122	103	91
	Aktiebolag	15	9	54	84	111	130	131	112	96
	Privatskogar	17	17	60	97	126	141	130	118	104
	Samtl	17	12	56	90	118	135	130	115	99
Svealand	Kronoskog	19	17	73	127	142	143	122	106	104
	Övr allm	17	26	78	128	145	137	129	123	104
	Aktiebolag	16	13	74	125	146	158	152	135	109
	Privatskogar	21	23	84	130	156	157	149	133	117
	Samtl	19	19	80	128	151	155	146	127	112
Götaland	Kronoskog	15	19	103	148	172	184	179	179	122
	Övr allm	20	22	100	142	181	181	188	176	127
	Aktiebolag	15	16	90	136	169	168	174	172	115
	Privatskogar	19	24	95	139	167	179	179	163	121
	Samtl	18	22	95	140	169	178	179	167	121

¹ Kalmark I 1—20 år, II 21—40, III 41—60, IV 61—80, V 81—100, VI 101—120, VII +, 121 +.

² Norrbottens och Västerbottens län.

³ Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län.

Tabell 12 Total årlig tillväxt (på bark) fördelad på olika trädslag enligt riks-skogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark. Län

Total annual growth (incl. bark) by species according to the National Forest Survey 1953—1962. Forest land. Counties

Län och länsgrupp County	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Löv <i>Broadleaved</i>	Summa <i>Total</i>	m³sk per ha	Tillväxt % (diskont) <i>Growth in per cent</i>
Milj m³sk						
Nb lappmarken	1,49	0,67	0,46	2,62	1,2	2,4
kustlandet	1,93	0,76	0,84	3,53	2,0	3,0
Vb lappmarken	1,34	1,58	0,62	3,54	1,8	2,6
kustlandet	1,50	1,18	0,53	3,21	2,6	3,4
Jtl	2,19	3,59	0,86	6,64	2,6	3,2
Vnr	1,85	4,43	0,98	7,26	3,8	3,6
Gvl	2,24	2,70	0,83	5,77	4,0	3,6
Kpb	3,00	2,77	0,66	6,43	3,2	3,2
Vrm	1,50	3,35	0,72	5,57	4,4	3,9
Ör	0,97	1,40	0,42	2,79	5,2	4,0
Vstm	0,71	0,82	0,29	1,82	4,9	3,9
Ups	0,58	0,67	0,26	1,51	5,2	4,2
Sth	0,62	0,73	0,34	1,69	4,3	3,8
Sdm	0,62	0,82	0,32	1,76	5,2	4,4
Ög	1,07	1,35	0,44	2,86	5,2	4,0
Skb	0,74	0,74	0,38	1,86	5,3	4,3
Äbg	0,86	1,96	0,52	3,34	5,2	4,1
Jkp	1,01	2,02	0,48	3,51	5,3	4,3
Krb	0,93	1,90	0,43	3,26	5,4	4,6
Klm	1,26	1,63	0,61	3,50	5,1	4,4
Gtl	0,25	0,08	0,03	0,36	2,7	3,3
Gbg	0,19	0,37	0,18	0,74	4,9	4,8
Hl	0,35	0,54	0,28	1,17	5,8	5,3
Bl	0,15	0,56	0,29	1,00	5,8	5,3
Krs	0,31	0,65	0,57	1,53	5,8	5,0
Mlm	0,02	0,17	0,20	0,39	6,2	4,6
Norrland	12,54	14,91	5,12	32,57	2,5	3,2
Svealand	8,00	10,56	3,01	21,57	4,1	3,7
Götaland	7,14	11,97	4,41	23,52	5,2	4,4
Hela riket <i>Entire country</i>	27,68	37,44	12,54	77,66	3,4	3,6

Tabell 13 Värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1965 och 1970. Län

Values of forest land and growing stock in the rural country
at the Real Property Assessments in Sweden in 1965 and
1970. Counties

Län <i>County</i>	Skogsmark <i>Forest land</i>				Växande skog <i>Growing stock</i>				Summa skogsbruksvärde <i>Total</i>				
	värde, milj kr <i>value, million Sw. cr.</i>		värdeförändring ¹ <i>difference of value</i>		värde, milj kr <i>value, million Sw. cr.</i>		värdeförändring ¹ <i>difference of value</i>		värde, milj kr <i>value, million Sw. cr.</i>		värdeförändring ¹ <i>difference of value</i>		
	1965	1970	milj kr <i>million Sw. cr.</i>	%	1965	1970	milj kr <i>million Sw. cr.</i>	%	1965	1970	milj kr <i>million Sw. cr.</i>	%	
Nb	18,0	14,5	—	3,5	—19	383,6	450,4	66,8	17	401,7	464,9	63,2	16
Vb	34,5	21,7	—	12,8	—37	592,7	630,3	37,6	6	627,1	652,0	24,9	4
Jtl	16,9	9,6	—	7,3	—43	433,8	367,5	66,3	—15	450,7	377,1	—73,6	—16
Vnr	36,3	29,8	—	6,5	—18	553,6	668,9	115,3	21	589,9	698,7	108,8	18
Gvl	54,9	49,3	—	5,6	—10	683,8	822,3	138,5	20	738,8	871,6	132,8	18
Kpb	69,8	59,7	—	10,1	—14	841,7	1 023,7	182,0	22	911,5	1 083,4	171,9	19
Vrm	173,4	145,1	—	28,3	—16	853,3	1 078,7	225,4	26	1 026,6	1 223,8	197,2	19
Ör	75,5	73,2	—	2,3	—3	416,8	548,1	131,3	32	492,3	621,3	129,0	26
Vstm	51,3	48,4	—	2,9	—6	272,9	372,9	100,0	37	324,2	421,3	97,1	30
Ups	37,9	34,7	—	3,2	—8	203,5	248,0	44,5	22	241,5	282,7	41,2	17
Sth ²	43,4	38,3	—	5,1	—12	211,7	265,4	53,7	25	255,1	303,7	48,6	19
Sdm	54,9	49,3	—	5,6	—10	253,3	298,6	45,3	18	308,3	347,9	39,6	13
Ög	121,6	104,5	—	17,1	—14	543,6	657,6	114,0	21	665,2	762,1	96,9	14
Skb	82,8	77,0	—	5,8	—7	320,0	404,8	84,8	27	402,8	481,8	79,0	20
Äbg	142,2	125,7	—	16,5	—12	583,8	665,5	81,7	14	725,9	791,2	65,3	9
Jkp	165,0	147,1	—	17,9	—11	646,9	849,0	202,1	31	811,9	996,1	184,2	23
Krb	149,9	126,6	—	23,3	—16	517,2	682,3	165,1	32	667,0	808,9	141,9	21
Klm	159,6	142,1	—	17,5	—11	623,8	822,0	198,2	32	783,4	964,1	180,7	23
Gtl	4,5	3,3	—	1,2	—27	38,2	31,6	—6,6	—17	42,8	34,9	—7,9	—18
Gbg	27,6	26,5	—	1,1	—4	80,6	101,2	20,6	26	108,1	127,7	19,6	18
Hl	59,7	54,1	—	5,6	—9	132,4	163,1	30,7	23	192,0	217,2	25,2	13
Bl	61,5	50,2	—	11,3	—18	140,3	165,4	25,1	18	201,8	215,6	13,8	7
Krs	89,8	78,4	—	11,4	—13	187,1	219,0	31,9	17	276,8	297,4	20,6	7
Mlm	24,3	22,1	—	2,2	—9	48,6	38,2	—10,4	—21	72,9	60,3	—12,6	—17
Norrland	160,6	124,9	—	35,7	—22	2 647,5	2 939,4	291,9	11	2 808,2	3 064,3	256,1	9
Svealand	506,2	448,7	—	57,5	—11	3 053,2	3 835,4	782,2	26	3 559,5	4 284,1	724,6	20
Götaland	1 088,5	957,6	—	130,9	—12	3 862,5	4 799,7	937,2	24	4 950,6	5 757,3	806,7	16
Riket <i>Entire country</i>	1 755,3	1 531,2	—	224,1	—13	9 563,2	11 574,5	2 011,3	21	11 318,3	13 105,7	1 787,4	16

¹ Värdeminskning anges med minustecknen (—). ² Härri ingår även skogar inom Stockholms stad.

Tabell 14 Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952, 1957 och 1965 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde + skogsvärde) per hektar.
Län

Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1945, 1952, 1957 and 1965 regarding values of forest land and growing stock. Counties

Län County	Skogsbruksvärde per hektar <i>Total value of forest land and growing stock per hectare</i>						
	samtliga ägarkategorier <i>All categories</i>					värdestegring ² 1957 —65 i % <i>Growth of values 1957 —65 in %</i>	
	kronor 1938	Sw. cr. 1945	1952	1957	1965		
Nb	23	29	43	129	107	—17	143
Vb	45	52	84	178	195	9	228
Jtl	54	72	89	166	177	7	185
Vnr	76	104	142	270	319	18	326
Gvl	117	179	265	542	531	— 2	565
Kpb	83	148	217	432	452	5	558
Vrm	151	252	378	761	796	5	816
Ör	155	288	440	838	898	7	887
Vstm	164	279	447	774	846	9	909
Ups	149	261	465	797	834	5	920
Sth	147	236	397	650	687	6	859
Sdm	188	321	574	950	907	— 5	874
Ög	176	282	558	1 042	1 190	14	1 316
Skb	205	301	580	1 030	1 149	11	1 200
Äbg	156	240	464	959	1 083	13	1 118
Jkp	176	240	543	1 118	1 231	10	1 318
Krb	155	252	491	978	1 132	16	1 159
Klm	170	262	555	1 041	1 152	11	1 227
Gtl	124	169	232	341	316	— 7	207
Gbg	133	189	353	619	686	11	698
Hl	146	211	376	777	933	20	990
Bl	166	235	439	836	1 083	29	1 347
Krs	204	322	454	827	1 027	24	1 481
Mlm	322	482	604	954	1 050	10	964

¹ 1957 och 1965 års värden avser jordbruksfastigheter såväl på landsbygd som i stad, medan de övriga endast avser landsbygden.

² Värdeminskning anges med minustecken (—).

Tabell 15 Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder 1969, fördelade på skogsägargrupper (kronoskogar=I, övriga allmänna skogar¹=II, aktiebolagsskogar²=III och privatskogar³=IV). Län

Anm: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor med delvis skiljaktiga definitioner av olika skogsvårdande åtgärder. Försiktighet bör därför iakttas vid jämförelse de olika ägargrupperna emellan. Se även texten sid 45—54.

Län och landsdel County	Hyggesrensning Clearing of felling site					Hyggesbränning Broadcast burning					Markberedning Scarification					
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV		
Nb	24 540	1 380	4 370	13 940	44 230	1 690	1 070	240	290	3 290	6 180	50	2 370	1 260		
Vb	12 440	960	9 520	9 590	32 510	1 780	270	280	40	2 370	3 090	90	4 440	1 730		
Jtl	1 550	590	12 780	4 030	18 950	310	—	770	260	1 340	550	170	4 610	840		
Vnr	1 600	590	12 900	3 140	18 230	300	—	450	—	750	550	150	6 660	190		
Gvl	670	720	8 230	3 160	12 780	290	50	280	10	630	210	—	1 030	150		
Kpb	1 350	2 370	9 070	2 720	15 510	580	300	990	—	1 870	420	560	2 210	260		
Vrm	270	480	7 140	3 480	11 370	10	—	1 090	—	1 100	40	310	1 730	470		
Ör	1 340	120	1 510	690	3 660	210	—	—	—	210	320	30	580	70		
Vstm	820	620	1 120	1 020	3 580	290	—	—	—	290	270	70	200	140		
Ups	100	720	1 660	570	3 050	—	10	—	10	20	40	240	240	160		
Sth	360	780	640	950	2 730	—	0	—	30	30	140	90	10	140		
Sdm	460	560	370	1 720	3 110	—	—	—	—	—	180	50	0	300		
Ög	1 360	420	1 280	3 350	6 410	—	—	—	—	—	480	130	210	840		
Skb	420	390	60	600	1 470	20	—	—	—	20	70	20	—	60		
Äbg	500	490	390	3 470	4 850	20	—	—	—	20	100	0	80	20		
Jkp	600	320	460	3 800	5 180	10	—	—	—	10	250	50	230	820		
Krb	550	400	920	2 550	4 420	—	—	—	—	—	190	40	880	420		
Kim	1 430	300	350	2 940	5 020	—	—	—	—	—	540	130	120	600		
Gtl	20	70	—	480	570	—	—	—	—	—	10	20	—	290		
Gbg	110	180	80	470	840	10	—	—	—	10	20	—	10	430		
Hl	220	230	60	1 200	1 710	—	—	—	—	—	70	—	20	—		
Bl	120	30	—	1 160	1 310	—	—	—	—	—	40	30	—	340		
Krs	440	110	10	1 740	2 300	—	—	—	0	0	160	20	10	780		
Mlm	120	30	—	330	480	—	—	—	—	—	40	100	—	430		
Norrland	40 800	4 240	47 800	33 860	126 700	4 370	1 390	2 020	600	8 380	10 580	460	19 110	4 170		
Svealand	4 700	5 650	21 510	11 150	43 010	1 090	310	2 080	40	3 520	1 410	1 350	4 970	1 540		
Götaland	5 890	2 970	3 610	22 090	34 560	60	—	—	—	60	1 970	540	1 560	5 030		
Riket	51 390	12 860	72 920	67 100	204 270	5 520	1 700	4 100	640	11 960	13 960	2 350	25 640	10 740		
Entire country	53 560	18 010	69 810	74 530	215 910	519 790	53 940	530 760	515 130	569 620						
1968																

¹ Ecklesiastika skogar, häradss- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.

² Skogar tillhörande medlemmar av Skogsindustriernas Samarbetsutskott samt andra bolagsskogar.

³ Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda skogar än aktiebolagsskogar.

⁴ Inkl jordbruksmark.

⁵ Inkl markberedning.

Silvicultural measures taken in 1969, by forest-owner group (State forests=I, other public forests=II, companies' forests=III and other private forests=IV). Counties

Måttenhet: ha
Unit of measurement: ha

S:a	Röjning i plant- och ungskog Thinning in seedlings and young stands					Skogsodling Planting and sowing					S:a		
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a			
	skogsm ³	skogsm ³	jordbr	skogsm ³	jordbr	skogsm ³	jordbr	skogsm ³	jordbr				
9 860	14 720	680	1 960	14 430	31 790	6 250	250	—	830	—	1 330	—	8 660
9 350	8 990	1 000	5 540	17 330	32 860	4 590	400	—	4 520	—	3 510	120	13 140
6 170	1 770	1 480	10 440	5 480	19 170	1 400	570	—	7 900	—	2 880	10	12 760
7 550	1 700	1 390	5 180	3 280	11 550	1 280	170	—	6 670	10	890	20	9 040
1 390	710	1 420	19 990	5 710	27 830	560	410	10	8 400	270	1 970	780	12 400
3 450	1 430	1 490	7 030	4 650	14 600	1 130	560	—	6 130	70	870	300	9 060
2 550	490	670	7 690	4 250	13 100	260	760	10	7 390	260	3 510	580	12 770
1 000	2 010	200	1 150	660	4 020	1 190	130	—	1 170	80	580	—	3 150
680	880	1 220	1 620	2 260	5 980	660	400	20	870	70	660	10	2 690
680	110	1 430	950	550	3 040	60	640	40	1 520	430	610	300	3 600
380	410	1 390	1 050	740	3 590	240	320	20	480	20	650	140	1 870
530	520	1 320	410	4 150	6 400	310	460	30	270	60	1 830	380	3 340
1 660	1 380	540	870	3 300	6 090	820	440	—	1 200	150	3 710	—	6 320
150	770	710	100	650	2 230	410	430	0	120	—	1 570	950	3 480
200	880	1 270	200	5 530	7 880	480	610	20	320	30	3 430	770	5 660
1 350	1 020	640	350	3 340	5 350	630	430	20	280	10	3 460	570	5 400
1 530	710	870	1 360	3 960	6 900	490	440	30	930	20	2 780	810	5 500
1 390	1 760	630	390	3 670	6 450	1 150	370	20	410	—	2 840	790	5 580
320	30	20	—	290	340	20	110	—	—	—	720	10	860
460	200	560	70	1 080	1 910	110	190	10	60	10	500	130	1 010
90	290	460	10	900	1 660	190	390	10	10	—	1 580	420	2 600
410	160	130	—	2 880	3 170	110	70	0	—	—	1 480	470	2 130
970	580	640	10	3 980	5 210	400	290	20	10	—	1 170	1 140	3 030
570	160	270	—	920	1 350	110	360	10	—	—	1 300	220	2 000
34 320	27 890	5 970	43 110	46 230	123 200	14 080	1 800	10	28 320	280	10 580	930	56 000
9 270	5 850	7 720	19 900	17 260	50 730	3 850	3 270	120	17 830	990	8 710	1 710	36 480
9 100	7 940	6 740	3 360	30 500	48 540	4 920	4 130	140	3 340	220	24 540	6 280	43 570
52 690	41 680	20 430	66 370	93 990	222 470	22 850	9 200	270	49 490	1 490	43 830	8 920	136 050
58 540	31 810	96 270	125 850	312 470	22 750	10 630			54 700		56 990		145 070

Tabell 16 Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m m 1969.
Län

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1969.
Counties

Anm: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud

Län County	Antal bränder No. of fires		Bränd areal ¹ , ha Burnt area, hectares		Brandskada på växande skog ² , kr Damage on growing forest Sw. cr.	Statens andel i släcknings- kostnaderna, kr The public's part of the extinguish- ing costs, Sw. cr.	Antal för- brukade ar- betstimmar för släck- ning ³ No. of work- ing-hours for extin- guishing fires
	totalt total	tillbud under 0,1 ha less than 0,1 ha burnt	skogs- mark produc- tive forest	impen- diment impro- ductive forest			
Nb	483	202	882,7	391,8	362 000	197 570	75 039
Vb	356	185	346,6	261,0	187 000	443 299	20 972
Jtl	223	118	1 135,7	251,9	682 000	326 084	23 676
Vnr	229	178	161,0	71,0	128 700	539 180	19 818
Gvl	39	29	37,4	9,0	44 900	256 162	3 565
Kpb	124	74	136,1	350,4	178 200	200 580	15 270
Vrm	139	111	21,9	20,6	28 500	114 328	6 539
Ör	218	182	18,9	313,7	29 400	62 657	7 657
Vstm	114	90	22,4	16,1	34 200	66 553	7 475
Ups	43	33	6,2	7,3	9 200	65 011	1 128
Sth ⁴	468	372	69,0	185,4	91 400	177 217	14 255
Sdm	275	238	150,2	194,8	225 000	281 274	21 808
Ög	270	207	87,3	134,2	148 000	164 099	11 651
Skb	77	66	11,0	3,8	19 400	96 190	6 599
Äbg	160	129	5,6	22,1	8 500	90 135	5 607
Jkp	123	97	11,0	4,6	19 500	124 193	3 673
Krb	163	119	23,4	40,5	38 300	196 834	7 655
Klm	118	82	22,2	21,2	33 200	199 218	7 071
Gtl	28	22	3,8	7,7	2 200	40 254	1 103
Gbg ⁵	251	218	2,2	13,0	2 600	22 066	3 193
Hl	63	42	4,3	16,1	7 100	—	1 079
Btl	123	92	20,2	30,7	33 500	60 393	4 061
Krs	188	171	4,6	46,4	8 200	507 139	3 635
Mlm	1	—	—	5,0	—	—	91
Norrland	1 330	712	2 563,4	984,7	1 404 600	1 762 295	143 070
Svealand	1 381	1 100	424,7	1 088,3	595 900	967 620	74 132
Götaland	1 565	1 245	195,6	345,3	320 500	1 500 521	55 418
Riket Entire country	4 276	3 057	3 183,7	2 418,3	2 321 000	4 230 436	272 620
1968	2 395	1 744	3 151,0	2 146,9	2 856 100	1 661 579	114 521

¹ Exkl tillbudens areal.

² Enligt schablonmetod uppgjord vid skogshögskolan.

³ Här i ingår även ortsbefolkingens grovt uppskattade arbetsstimmrar.

⁴ Exkl bränder inom Stockholms stad (totalt 326 varav 279 B-bränder).

⁵ Exkl bränder inom Göteborgs stad.

Tabell 17 Antal skogsbränder och bränd areal 1969 fördelade efter brandorsak. Län

Number of forest fires, area destroyed in 1969, by cause. Counties

Anm: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud

Län County	Askslag Lighing		Järnväg Railway		Eldar uppgjorda av yrkesfolk Forest lit by forest workers							
	A-bränder antal	B-bränder antal	A-bränder antal	B-bränder antal	A-bränder antal	B-bränder antal	Hyggesbränning Broadcast burning	A-bränder antal	A-bränder antal	Andra arbetseldar ¹ Other working fires		
	A-bränder antal ha	B-bränder antal	A-bränder antal ha	B-bränder antal	A-bränder antal ha	B-bränder antal	A-bränder antal	A-bränder antal ha	B-bränder antal	A-bränder antal ha	B-bränder antal	
Nb	72	156,2	42	7	31,7	8	5	24,5	3	10	32,9	18
Vb	78	209,7	41	1	0,4	6	5	29,8	—	20	74,0	5
Jtl	43	1 096,7	30	7	6,5	11	2	49,5	1	6	4,2	13
Vnr	20	71,4	21	4	33,9	6	—	—	1	—	—	7
Gvl	4	11,5	2	1	0,2	2	—	—	—	1	1,0	5
Kpb	8	54,4	1	1	0,3	2	—	—	2	5	39,5	4
Vrm	4	7,4	16	1	1,6	—	1	1,0	2	2	10,5	7
Ör	8	5,0	24	4	1,7	19	—	—	—	1	0,6	8
Vstm	2	6,1	7	3	1,7	7	—	—	1	—	—	15
Ups	—	—	1	—	—	4	—	—	—	—	—	2
Sth ⁴	—	—	6	1	0,4	9	2	20,4	2	7	28,9	28
Sdm	5	203,0	15	1	0,2	5	—	—	1	1	0,5	31
Ög	15	31,1	33	4	10,3	13	1	2,0	1	2	1,7	16
Skb	1	0,4	5	—	—	2	—	—	—	1	0,2	7
Äbg	4	12,1	15	—	—	4	—	—	—	3	1,6	7
Jkp	8	4,6	10	—	—	4	1	1,4	1	3	0,7	17
Krb	5	0,9	10	—	—	1	2	13,3	4	6	9,6	15
Klm	19	17,9	16	—	—	—	—	—	1	—	—	3
Gtl	1	6,0	—	—	—	—	—	—	—	1	2,0	2
Gbg ⁵	1	1,2	10	—	—	3	—	—	—	1	0,6	13
Hl	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6	6,8	11
Bl	—	—	5	—	—	—	—	—	—	1	0,1	2
Krs	2	4,1	8	2	2,2	7	—	—	2	1	0,2	25
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrland	217	1 545,5	136	20	72,7	33	12	103,8	5	37	112,1	48
Svealand	27	275,9	70	11	5,9	46	3	21,4	8	16	80,0	95
Götaland	56	78,3	112	6	12,5	35	4	16,7	9	25	23,5	118
Riket <i>Entire country</i>	300	1 899,7	318	37	91,1	114	19	141,9	22	78	215,6	261
1968	82	814,6	86	20	159,7	60	21	404,5	12	70	179,1	199

¹ Inkl kolning och tjärbränning.

² 30-tal olika brandorsaker. De största för A-bränder (0,1 ha och mera) är gräsbränning (redovisas också ofta under »Andra arbetseldar»), soptippar, skräpeldning, risbränning och traktorer. B-bränder (mindre än 0,1 ha) under denna grupp specificeras sällan, där detta gjorts är landsvägstrafik den vanligaste orsaken.

³ Se not 2.

⁴ Exkl bränder inom Stockholms stad.

⁵ Exkl bränder inom Göteborgs stad.

Campingeldar Camping fires			Minderåriga Children			Tobaksrökning Smoking			Annan känd anledning ² Other known cause			Okänd anledning Unknown cause		
A-bränder antal ha	B-brän- der antal	A-bränder antal ha	B-brän- der antal	A-bränder antal ha	B-brän- der antal	A-bränder antal ha	B-brän- der antal	A-bränder antal ha	B-brän- der antal	A-bränder antal ha	B-brän- der antal	A-bränder antal ha	B-brän- der antal	
65	411,9	32	14	11,7	18	4	64,5	11	23	229,1	15	81	312,0	55
12	24,9	6	6	3,2	23	3	0,7	3	18	130,5	54	28	134,4	47
5	3,8	10	5	19,0	8	1	0,2	5	19	115,2	25	17	92,5	15
6	11,4	5	—	—	27	2	1,4	4	4	53,0	31	15	60,9	76
—	—	3	—	—	3	—	—	3	4	33,7	6	—	—	5
2	0,8	3	4	1,9	15	—	—	2	9	56,8	16	21	332,8	29
1	2,0	3	1	0,2	11	1	0,5	7	6	8,2	16	11	11,1	49
1	0,5	6	2	0,8	19	1	0,2	14	7	311,8	27	12	12,0	65
4	3,0	3	—	—	11	—	—	3	5	8,4	10	10	19,3	33
1	1,1	1	—	—	7	1	2,0	6	3	2,2	8	5	8,2	4
4	6,4	14	7	20,4	34	2	0,6	8	7	17,0	55	66	160,2	216
2	2,5	5	—	—	45	1	0,5	9	8	77,2	57	19	61,1	70
1	0,7	10	2	2,7	36	5	5,1	12	10	155,5	25	23	12,4	61
—	—	6	—	—	3	3	6,5	8	3	5,2	15	3	2,5	20
—	—	7	8	4,2	32	2	5,1	8	2	0,4	12	12	4,3	44
—	—	5	2	0,8	18	—	—	1	2	1,1	13	10	7,0	28
1	0,5	3	—	—	11	—	—	5	6	6,2	25	24	33,4	45
—	—	6	2	0,5	7	—	—	4	9	18,1	11	6	6,9	34
1	0,3	1	—	—	4	—	—	—	2	2,2	5	1	1,0	10
—	—	4	1	0,4	41	1	0,4	5	7	6,8	21	22	5,8	121
1	0,1	3	3	4,7	6	—	—	—	5	4,9	5	6	3,9	16
2	3,3	1	3	0,6	19	—	—	—	13	43,0	12	12	3,9	53
—	—	3	—	—	19	—	—	11	7	34,1	50	5	10,4	46
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5,0	—	—	—	—
88	452,0	56	25	33,9	79	10	66,8	26	68	561,5	131	141	599,8	138
15	16,3	35	14	23,3	142	6	3,8	49	45	481,6	189	144	604,7	466
6	4,9	49	21	13,9	196	11	17,1	54	67	282,5	194	124	91,5	478
109	473,2	140	60	71,1	417	27	87,7	129	180	1 325,6	514	409	1 296,0	1 142
76	524,1	84	50	58,6	347	20	38,9	50	150	2 318,7	342	162	799,7	564

Tabell 19 Skogsbilvägar, färdigbyggda 1969, med fördelning på skogsägargrupper. Län

Forest roads completed in 1969, by forest-owner group. Counties

Se anmärkning till tabell 15

Måttenhet: km
Unit of measurement: km

Län och landsdel <i>County</i>	Krono-skogar <i>State forests</i>	Övriga allm skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Privat-skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa Total
Nb	245,4	65,0	49,8	127,0	487,2
Vb	175,1	1,5	55,4	175,0	407,0
Jtl	24,5	20,5	40,5	114,0	199,5
Vnr	23,0	6,8	64,2	75,0	169,0
Gvl	7,8	3,2	40,8	139,0	190,8
Kpb	26,3	16,1	69,9	341,0	453,3
Vrm	—	6,0	62,3	20,0	88,3
Ör	—	1,8	53,6	14,6	70,0
Vstm	—	7,9	13,5	32,6	54,0
Ups	—	13,0	17,4	21,0	51,4
Sth	2,8	4,4	—	34,8	42,0
Sdm	—	1,3	3,0	38,0	42,3
Ög	6,5	7,3	11,8	37,0	62,6
Skb	—	5,3	2,6	7,0	14,9
Abg	—	15,4	13,3	86,0	114,7
Jkp	1,2	12,4	4,5	112,5	130,6
Krb	—	11,8	3,2	106,8	121,8
Klm	3,6	8,0	1,1	56,9	69,6
Gtl	—	1,1	—	4,1	5,2
Gbg	—	3,2	—	14,8	18,0
Hl	0,8	4,3	1,0	37,0	43,1
Bl	0,6	—	—	7,0	7,6
Krs	0,5	1,7	—	33,0	35,2
Mlm	1,3	0,3	—	—	1,6
Norrland	475,8	97,0	250,7	630,0	1 453,5
Svealand	29,1	50,5	219,7	502,0	801,3
Götaland	14,5	70,8	37,5	502,1	624,9
Riket <i>Entire country</i>	519,4	218,3	507,9	1 634,1	2 879,7
1968	447,6	231,2	964,1	2 029,1	3 672,0

¹ Se noterna 1—3 till tabell 15.

Tabell 20 Under 1969 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Län

Draining ditches completed in 1969, by forest-owner group. Counties

Se anmärkning till tabell 15

Mått enhet: km
Unit of measurement: km

Län och landsdel <i>County</i>	Krono-skogar <i>State forests</i>	Övriga allm skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Privat-skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa Total
Nb	200,1	65,8	5,0	220,0	490,9
Vb	27,6	11,4	52,4	482,0	573,4
Jtl	0,1	4,9	8,0	32,0	45,0
Vnr	—	1,0	124,0	5,0	130,0
Gvl	1,6	1,0	105,0	39,0	146,6
Kpb	3,2	34,2	31,1	21,0	89,5
Vrm	0,7	—	30,9	16,0	47,6
Ör	3,4	4,4	8,9	15,0	31,7
Vstm	2,0	8,3	39,4	54,2	103,9
Ups	0,3	20,3	3,5	5,0	29,1
Sth	1,0	4,5	1,0	8,0	14,5
Sdm	1,3	1,2	1,2	26,0	29,7
Ög	3,3	7,4	11,3	15,0	37,0
Skb	1,2	15,7	10,0	80,0	106,9
Äbg	2,0	4,8	—	46,0	52,8
Jkp	5,1	5,3	2,0	102,8	115,2
Krb	6,5	3,5	9,9	168,6	188,5
Klm	11,1	0,1	0,8	39,7	51,7
Gtl	—	0,1	—	13,2	13,3
Hl	0,3	3,0	—	8,3	11,6
Bl	2,5	2,8	—	61,6	66,9
Krs	1,4	1,3	—	12,0	14,7
Mlm	5,3	6,1	—	47,0	58,4
Norrland	229,4	84,1	294,4	778,0	1 385,9
Svealand	11,9	72,9	116,0	145,2	346,0
Götaland	40,1	54,7	34,0	624,2	753,0
Riket <i>Entire country</i>	281,4	211,7	444,5	1 547,4	2 485,0
1968	223,6	196,3	377,8	1 750,6	2 548,2

¹ Se noterna 1—3 till tab 15.

Tabell 21 Beräknad årlig avverkning¹ i riket under drivningsåren 1958/59—1969/70

Estimated annual removals¹, by assortments, in the felling-seasons 1958/59—1969/70

Sortiment <i>Assortment</i>	Måttenhet: <i>milj m³f ub²</i> <i>Unit of measurement:</i>											
	1958 /59	1959 /60	1960 /61	1961 /62	1962 /63	1963 /64	1964 /65	1965 /66	1966 /67	1967 /68	1968 /69	1969 /70
Sågtimmer av barrträd ⁴ <i>Coniferous timber</i>	12,9	15,8	15,2	15,6	16,4	17,9	19,4	18,6	19,0	19,7	21,8	23,0
Massaved av barr- och lövträd <i>Pulpwood</i>	16,7	20,8	23,1	25,1	21,6	26,8	25,5	25,6	31,3	24,4	27,6	31,3
Brännved ⁵ <i>Fuel wood</i>	5,0	4,8	4,6	4,4	4,2	4,0	3,8	3,7	3,6	3,6	3,4	3,3
Övrigt virke ⁶ <i>All other wood</i>	1,7	1,7	1,4	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9
S:a i milj m ³ f ub	36,3	43,1	44,3	46,3	43,3	49,7	49,7	48,9	54,8	48,9	53,5	58,5
S:a i milj m ³ sk	43,6	51,7	53,2	55,6	52,0	59,6	59,6	58,7	65,8	58,7	64,2	70,2

¹ Med avverkning avses den ur skogen uttagna kvantiteten.

² Summaraden är dessutom omräknad till m³sk, varvid summan m³f ub ökats med 20 %.

³ Beräkningarna för såväl 1968/69 som 1969/70 är preliminära.

⁴ Inkl bjälk-, sparr- och slipersämmen samt fanervirke.

⁵ Långved, kastved (även ved för husbehov).

⁶ Props, stolpar, kolved, såg-, faner- och tändsticksvirke av lövträd, träullsved, gruvtimmer, flottningsbom o dyl samt div virke i jordbruksvirke exkl sågtimmer.

Tabell 22 Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1956—1969 samt i skogsägarföreningarnas regi totalt år 1968 och 1969

Fellings in State forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, totals and per ha in the years 1956—1969 and total fellings managed by the forest owners' associations in 1968 and 1969.

År Year	Samtliga skogar		Därav <i>Of which</i>									
	summa avverkna	avverkn per ha ¹	kronoskogar <i>state forests</i>	stiftsskogar <i>diocesan forests</i>	övr allm skogar <i>other public forests</i>	bolagsskogar <i>companies' forests</i>	skogsägar- föreningarnas <i>forest owners' associations</i>	totalt	totalt	totalt	totalt	totalt
	total felling <i>felling per ha</i>		totalt milj m ³ sk	per ha	totalt milj m ³ sk	per ha	totalt milj m ³ sk	per ha	totalt milj m ³ sk	per ha	totalt milj m ³ sk	totalt milj m ³ sk
1956	49,4	2,17	5,72	1,41	0,82	2,82	1,77	1,55	12,44	2,24		
1957	49,2	2,16	6,68	1,64	0,91	3,11	1,92	1,67	12,93	2,33		
1958	48,2	2,11	6,36	1,56	0,75	2,57	1,71	1,48	13,20	2,38		
1959	43,6	1,91	6,51	1,59	0,89	3,04	2,00	1,73	12,31	2,22		
1960	52,8	2,32	7,12	1,74	0,96	3,25	2,13	1,83	13,70	2,43		
1961	53,0	2,33	6,80	1,66	0,90	3,03	2,09	1,92	14,30	2,54		
1962	53,9	2,36	6,89	1,68	0,87	2,94	1,95	1,83	14,72	2,61		
1963	51,7	2,27	7,49	1,82	0,95	3,17	2,17	1,94	15,74	2,77		
1964	58,4	2,56	7,54	1,83	1,05	3,49	2,47	2,20	16,34	2,88		
1965	59,6	2,61	7,46	1,81	0,96	3,19	2,51	2,22	15,46	2,72		
1966	58,7	2,58	7,53	1,82	0,88	2,90	2,40	2,10	14,43	2,54		
1967	65,8	2,89	7,60	1,76	0,93	3,00	2,48	2,07	16,20	2,85		
1968	58,7	2,50	8,08	2,06	1,02	3,27	2,78	2,26	18,35	3,14	6,16	
1969	64,4	2,74	8,32	2,11	1,08	3,42	3,29	2,65	17,38	3,18	6,79	
Genomsnitt för angivna år ²	54,8	2,39	7,15	1,75	0,93	3,09	2,26	1,96	14,82	2,63	6,48	
Yearly average												

Anm: I avverkningskvantiteterna ingår skog som sålts på rot under året oavsett när den avverkades.

¹ Beräknat på hela den produktiva skogsmarksarealen, vilken för åren 1956—1967 grundas på riksskogstaxeringarna åren 1953—1962 samt för åren 1968 och 1969 på 1958—1967 års riksskogstaxeringar.

² Aritmetiskt medeltal.

Tabell 23 Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1969. Län

Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1969. Counties

Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar ¹ <i>State forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övriga allm skogar <i>Other public forests</i>		S:a allm skogar <i>Total public forests</i>	
	summa avverkn <i>total</i> <i>fellings</i>	avverkn per ha <i>fellings</i> <i>per ha</i>						
	1 000 m ³ sk	m ³ sk	1 000 m ³ sk	m ³ sk	1 000 m ³ sk	m ³ sk	1 000 m ³ sk	m ³ sk
Nb	1 925	1,06	34	2,32	365	1,29	2 324	1,10
Vb	1 793	1,77	41	2,39	123	0,90	1 957	1,68
Jtl	305	2,64	59	1,52	70	1,59	434	2,19
Vnr	309	2,30	52	2,15	94	2,34	455	2,29
Gvl	246	2,76	97	4,88	178	2,29	521	2,79
Kpb	498	2,12	64	3,19	412	1,84	974	2,04
Vrm	125	6,41	146	4,63	98	3,79	369	4,80
Ör	546	5,06	38	4,99	137	4,65	721	4,98
Vstm	287	5,39	42	4,71	166	4,07	495	4,81
Ups	25	3,62	33	4,20	192	4,20	250	4,13
Sth	93	3,81	25	2,92	419	7,72	537	6,16
Sdm	118	4,96	29	4,17	141	4,40	288	4,59
Ög	313	6,07	39	3,78	247	5,12	599	5,44
Skb	196	6,38	48	4,06	69	3,70	313	5,12
Äbg	228	7,94	55	3,67	84	3,16	367	5,21
Jkp	264	6,47	71	3,72	119	4,81	454	5,36
Krb	201	6,72	56	3,39	73	4,45	330	5,26
Klm	456	6,17	48	3,41	81	4,39	585	5,50
Gtl	6	1,22	14	2,48	10	2,13	30	1,98
Gbg	51	4,05	17	5,28	41	2,62	109	3,47
Hl	80	7,02	21	4,08	36	3,63	137	5,17
Bl	44	9,36	20	8,04	55	5,72	119	7,10
Krs	163	8,11	25	4,67	40	6,12	228	7,12
Mlm	44	8,63	9	5,80	40	6,08	93	7,06
Norrland	4 578	1,45	283	2,47	830	1,42	5 691	1,47
Svealand	1 692	3,60	377	4,12	1 565	3,46	3 634	3,59
Götaland	2 046	6,51	423	3,84	895	4,34	3 364	5,34
Riket <i>Entire country</i>	8 316	2,11	1 083	3,42	3 290	2,65	12 689	2,31
1968	8 076	2,06	1 021	3,27	2 784	2,26	11 882	2,17
1967	7 601	1,76	929	3,00	2 485	2,07	11 015	1,89

¹ Avser virkesförsäljning. Därav rotposter 896 000 m³sk 1969, 1 082 000 m³sk 1968 och 956 000 m³sk 1967. Vissa rotposter avverkas ej samma år de försäljs. Avverkad kvantitet 1969 7,9 milj m³sk, 1968 8,6 milj m³sk och 1967 7,9 milj m³sk. Häri ingår ovannämnda försålda kvantiteter rotposter.

Tabell 24 Avverkning enligt stubbinventeringen i milj m³sk med fördelning på trädslag avverkningsåren¹ 1952/53—1969/70. Samtliga ägoslag

Total fellings in million m³sk by species during the fellingseasons 1952/53—1969/70 according to the stump enumerations. All land categories

Avverkningsår Logging season	Hela riket Entire country					Varav Of which			
	tall pine	gran spruce	löv broad- leaved	torrskog dead standing trees	summa total	N. Norr- land	S. Norr- land	Svea- land	Göta- land
1952/53	13,0	22,8	5,1	0,2	41,1	6,4	9,2	12,8	12,7
1953/54	19,8	25,2	4,9	0,7	50,6	8,4	13,8	15,6	12,8
1954/55	15,8	25,2	5,8	0,6	47,4	7,4	15,5	13,5	11,0
1955/56	13,3	21,0	5,8	0,9	41,0	7,7	10,0	11,5	11,8
1956/57	15,9	23,7	8,3	1,0	48,9	9,3	12,4	13,5	13,7
1952/53—									
1956/57	15,5	23,6	6,0	0,7	45,8	7,8	12,2	13,4	12,4
1957/58	21,1	23,7	7,5	0,8	53,1	11,4	12,8	15,1	13,8
1958/59	16,8	20,4	7,1	0,9	45,2	8,2	13,1	13,4	10,5
1959/60	18,6	23,6	7,8	0,8	50,8	8,7	11,3	15,9	14,9
1960/61	18,2	24,2	7,9	0,8	51,1	8,9	13,0	15,7	13,5
1961/62	21,1	28,0	10,0	1,1	60,2	10,4	16,3	16,8	16,7
1957/58—									
1961/62	19,2	24,0	8,0	0,9	52,1	9,5	13,3	15,4	13,9
1962/63	18,3	24,8	7,9	0,8	51,8	9,2	11,7	16,8	14,1
1963/64	20,6	26,5	8,4	0,8	56,3	9,4	13,4	17,1	16,4
1964/65	19,2	28,7	8,0	0,7	56,6	10,7	10,1	16,3	19,5
1965/66	19,5	25,5	7,3	0,6	52,9	10,2	12,3	15,5	14,9
1966/67	23,2	31,3	9,7	1,0	65,2	13,0	13,8	19,5	18,9
1962/63—									
1966/67	20,2	27,3	8,3	0,8	56,6	10,5	12,3	17,0	16,8
1967/68	22,6	32,3	7,2	0,9	63,0	12,5	15,2	16,6	18,7
1968/69	20,8	30,2	7,0	0,9	58,9	10,3	17,2	17,1	14,3
1969/70	24,4	38,2	7,4	0,9	70,9	13,3	14,1	21,4	22,1

¹ Avverkningsåret 1952/53=tiden mellan vegetationsperiodens början 1952 och dess början 1953.

Tabell 25 Avverkning enligt stubbinventeringen i milj m³sk av skilda trädslag inom diameterklasser i genomsnitt per avverkningsår¹ 1959/60—1968/69. Samtliga ägoslag.

Average annual fellings in million m³sk during 1959/60—1968/69. All land categories

Landsdel <i>Region</i>	Diam cm bh pb	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Löv <i>Broad-leaved</i>	Torrskog <i>Dead standing trees</i>	Summa <i>Total</i>
N. Norrland ²	4 — 14,9	1,0	1,1	0,9	0,0	3,0
	15 — 24,9	2,2	1,5	0,5	0,1	4,3
	25+	2,1	0,7	0,1	0,1	3,0
	Summa	5,3	3,3	1,5	0,2	10,3
S. Norrland ³	4 — 14,9	0,6	1,9	0,6	0,1	3,2
	15 — 24,9	1,5	3,3	0,7	0,0	5,5
	25+	2,1	2,3	0,3	0,0	4,7
	Summa	4,2	7,5	1,6	0,1	13,4
Svealand	4 — 14,9	0,7	1,6	0,8	0,1	3,2
	15 — 24,9	1,9	3,5	1,0	0,1	6,5
	25+	3,2	3,5	0,3	0,0	7,0
	Summa	5,8	8,6	2,1	0,2	16,7
Götaland	4 — 14,9	0,4	0,9	0,8	0,1	2,2
	15 — 24,9	1,3	2,3	1,1	0,1	4,8
	25+	3,2	4,9	1,0	0,1	9,2
	Summa	4,9	8,1	2,9	0,3	16,2
Hela riket	4 — 14,9	2,7	5,5	3,1	0,3	11,6
	15 — 24,9	6,9	10,6	3,3	0,3	21,1
	25+	10,6	11,4	1,7	0,2	23,9
	Summa	20,2	27,5	8,1	0,8	56,6

¹ Avverkningsår, definition se tab 24.

² Norrbottens och Västerbottens län.

³ Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län.

⁴ Stubbdiagrameter 5 cm på lågkant motsvarar i bröst höjd approx. 4 cm vid mätning på mötande kant.

Tabell 26 Avverkning enligt stubb inventeringen i milj m³sk hos skilda skogsägarkategorier i genomsnitt per avverkningsår¹ för femårsperioderna 1959/60—1963/64 och 1964/65—1968/69. Samtliga trädslag inkl torrskog.

Average annual fellings during the five year periods 1959/60—1963/64 and 1964/65—1968/69. By forest owner group. All species

Landsdel Region	Krono-skogar <i>State forests</i>	Övriga allm skogar <i>Other public forests</i>	S:a allm skogar <i>All public forests</i>	Aktie-bolags-skogar <i>Companies' forests</i>	S:a allm skogar och AB-skogar <i>All public and companies' forests</i>	Privat-skogar <i>Private forests</i>	Samtliga skogar <i>All forests</i>
Femårsperioden 1959/60—1963/64							
N. Norrland ²	3,5	..	3,8	2,1	5,9	3,4	9,3
S. Norrland ³	0,9	..	1,1	7,2	8,3	4,8	13,1
Svealand	1,5	1,7	3,2	5,0	8,2	8,3	16,5
Götaland	1,5	..	2,3	1,5	3,8	11,3	15,1
Riket <i>Entire country</i>	7,4	3,0	10,4	15,8	26,2	27,8	54,0
Femårsperioden 1964/65—1968/69							
N. Norrland	3,8	..	4,5	2,0	6,5	4,9	11,4
S. Norrland	1,3	..	1,8	6,0	7,8	5,9	13,7
Svealand	1,5	1,2	2,7	6,4	9,1	7,8	16,9
Götaland	1,6	..	2,7	1,6	4,3	13,0	17,3
Riket <i>Entire country</i>	8,2	3,5	11,7	16,0	27,7	31,6	59,3
Jämförelse mellan perioderna uttryckt i relativta tal (1959/60—1963/64=100)							
N. Norrland	108	..	118	95	110	144	123
S. Norrland	144	..	164	83	94	123	105
Svealand	100	71	84	128	111	94	102
Götaland	107	..	117	107	113	115	115
Riket <i>Entire country</i>	111	117	112	101	106	114	110

¹ Avverkningsår, definition se tab. 24.

² Norrbottens och Västerbottens län.

³ Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län.

Tabel 27 Av virkesmätningarna inmättta kvar-
titer säsongerna 1966/67, 1967/68 och 1968/69

Volume of timber measured by timber measurement associa-
tions during the felling-seasons 1966/67, 1967/68 and
1968/69

Mättenhet:
(Unit of measurement): 1 000 m³f

Virkesmätnings- förening <i>Association</i>	Sägtimmer o dyl <i>Timber etc</i>		Massaved o dyl <i>Pulpwood etc</i>		Övrigt virke <i>Other wood</i>		Summa <i>Total</i>		
	1966/67	1967/68	1968/69	1966/67	1967/68	1968/69	1966/67	1967/68	1968/69
Norrbottens Skellefteå1	1 174	1 024	1 079	2 440	2 606	2 179	451	18	194
Umeå1	342	—	—	978	—	—	89	—	—
Örnsköldsviks1	510	1 238	1 441	1 253	4 108	3 353	29	289	359
Ångermanälvens2	492	—	—	1 595	—	—	116	—	—
Sundsvalls2	854	709	—	2 026	1 781	—	162	70	2 203
	1 340	990	1 418	4 250	3 307	4 155	289	164	1 284
Summa	4 712	3 961	3 938	12 542	11 802	9 687	1 136	541	1 837
<i>Total</i>									
Ljusnans Dalbyvärnas Värmländska	651	597	1 381	1 485	1 397	2 574	210	261	507
	1 013	1 138	1 417	2 428	2 239	2 387	878	706	755
	1 212	1 273	1 856	2 199	1 818	2 953	1	652	233
Summa	2 876	3 008	4 654	6 112	5 454	7 914	1 089	1 619	1 495
<i>Total</i>									
Mellansvenska Sydv Sverige3 Sydö Sverige3	1 376	1 476	1 783	4 476	3 076	3 072	—	274	401
	866	1 018	2 707	2 490	1 631	—	55	539	3 393
	1 147	1 438	2 740	2 740	1 790	3 799	703	991	4 590
Summa	3 389	3 932	4 490	9 706	6 497	6 871	740	1 320	940
<i>Total</i>									
Hela riket <i>Entire country</i>	10 957	10 901	13 082	28 161	24 014	24 472	2 965	3 219	4 272

1 Under verksamhetsåret 1968/69 fusionerade till Umeå VMF.

2 Fr o m verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, Sundsvalls VMF.

3 Fr o m verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, VMF Syd.

Mättenhet:
(Unit of measurement): 1 000 m³f

Volume of timber measured by timber measurement associa-
tions during the felling-seasons 1966/67, 1967/68 and
1968/69

Tabell 28 Medelvolym under bark för virke inmätt i
fast mätt av virkesmätningsföreningarna under avverk-
ningssäsongerna 1967/68 och 1968/69

Virkesmät- nings- förening <i>Association</i>	Volym- enhet <i>t/unit used</i>	1967/68			1968/69			Sägtimmer <i>Timber</i>	Massaved <i>Pulpwood</i>	Allt inmätt virke <i>All</i> <i>timber</i>	Sägtimmer <i>Timber</i>	1968/69						
		tall	gran	tall + gran	tall	gran	pine	tall	gran	tall + gran	tall	tall	gran	All <i>wood</i>				
Norbottens Umeå	f3tr f3tr	6,57 6,62	7,26 7,36	6,61 6,85	2,42 2,14	2,06 1,98	3,71 4,30	6,18 6,14	7,53 6,35	6,24 6,21	2,59 2,11	2,18 1,95	4,43 4,55					
Ängerman- älvens ¹	f3tr	7,25	7,20	7,21	2,40	2,16	3,62	—	—	—	—	—	—					
Sundsvalls ¹	f3tr	7,33	7,52	7,44	2,45	2,44	3,72	—	—	—	—	—	—					
Ljusnans	f3to	7,09	7,59	7,28	2,21	1,81	7,22	5,74	5,80	5,76	2,36	2,34	4,42					
Dalaljärnas Wernfländska	f3to cl	7,39	7,06	7,30	..	..	..	6,08	5,30	5,80	—	—	5,76					
Mellansvenska Sydöstra Sv ⁴	f3mi f3to cl	5,61	5,88	5,79	2,47	2,47	24,53	5,50	5,80	5,71	..	..	24,06					
Syddöstra Sv ⁴	f3mi f3to	..	..	36,28	..	..	6,10	..	..	36,29	..	..	5,91					
							56,46	..	..	35,48	..	..	..					
								..	..	..	..	..	..					

¹ Från verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, Sundsvalls VMF.

² För »Massaved» samt »Allt inmätt virke» är volymenheten f3m³.

³ Exkl sparrtimmer.

⁴ Från verksamhetsåret 1968/69 gemensam förvaltning och administration, VMF Syd.

⁵ »Allt inmätt virke» i f3.

Tabell 29 Av virkesmätningarna redovisade kostnader för virkesmätning exkl virkesredovisning. Olivka metoder ordinarie mätning. Mätningssåret 1968/69

	Uppräkning Counting of all logs	UF-mät-ning Counting and de-termining the solid volume by a sample	Travmät-ning Stacked wood	Vägning Weighing	VF-mätning Weighting and deter-mining the solid volume by a sample of logs	Mätning i fast mått Total mea-surement of solid volume	öre per m ³ ub
öre per handelsmått ² exkl virkesredovisning							
1 Norrbottens förening	0,66	1,49	0,90	1,29	—	1,16	7,65
2 Umeå	0,46	2,32	0,59	1,33	0,57	0,55	7,23
3 Sundsvalls	1,30	3,59	1,51	1,78	1,38	1,84	0,79
4 Ljusnans	—	—	29,3	—	—	—	7,33
5 Dalälvarnas	..	0,63	1,02	1,11	—	—	1,04
6 Värmländska	..	—	64,4	..	—	—	3,66
7 Mellansvenska	—	..	358,0	..	—	—	0,42
8 Syd	—	..	361,3	..	..	—	4,80
						—	0,60
						—	0,82
						—	(0,62)
						—	1,18

¹ Stockmätning.

² För förening 1—3 f3tr samtliga metoder.

För förening 4—5 f5lo utom för mätning i travat mått och VF-mätning, där mättenheten är m³t.

För förening 6 m³t och f3mi.

För förening 7—8 m³t och f3to.

³ Endast bilvägmätning.

Tabel 30 Flottledernas längd samt antalet flottande under 1969
 Length of floatways and number of floating members in 1969

Vattendomstols- och flodområde <i>River basin</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>			Vattendomstols- och flodområde <i>River basin</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		
	total längd km	under året fäkerad längd, km	antal fäktande medlemmar		total längd km	under året fäkerad längd, km	antal fäktande medlemmar
	<i>Total length</i>	<i>Used length,</i> <i>km</i>	<i>Number of floating members</i>		<i>Total length</i>	<i>Used length,</i> <i>km</i>	<i>Number of floating members</i>
Övre Norrbygden	3 746	1 437	25	Österbygden	3 257	1 522	3
Torne älv	915	483	6	Dalälven	3 257	1 522	3
Kalix älv	1 894	541	9	Övriga <i>Other</i>	—	—	—
Lule älv	319	162	6	Söderbygden	419	—	—
Pite älv	618	251	4	Västerbygden	2 387	863	20
Nedre Norrbygden	5 780	2 486	23	Klarälven ¹	701	686	3
Skellefte älv	795	267	5	Norsälven	567	110	5
Ume älv	2 100	1 615	8	Övriga <i>Other</i>	1 119	67	12
Öre älv	492	386	7	Hela riket 1969	19 961	8 412	85
Lögde älv	323	218	3	Hela riket 1968	23 698	9 831	126
Övriga <i>Other</i>	2 070	—	—	Hela riket 1964/68 medeltal	29 057	13 822	177
Mellanbygden	4 372	2 104	14				
Angermanälven	1 882	1 260	11				
Indalsälven	2 104	844	3				
Övriga <i>Other</i>	386	—	—				

¹ Exklusive inom norskt område.

Tabell 31 Tillsläppt och redovisat flottgods under 1969

Wood admitted and wood accounted for during 1969

Vattendomstols- och fodområde <i>River basin</i>	Under året till- släppt flottgods <i>Wood admitted during the year</i>	Redovisat flottgods ¹ <i>Avlämnat till ägarna</i>		Wood accounted for <i>Delivered to the owners</i>			Kvar- liggande i flott- lederna <i>Remaining in the floatways</i>	
		Sortimentsfördelning <i>Assortment</i>						
		Säg- timmer ² <i>Sawlog</i>	Gran- massa- ved <i>Spruce pulpwood</i>	Tall- massa- ved <i>Pine pulpwood</i>	Övrigt virke <i>Other timber</i>	Summa <i>Total</i>		
Volym <i>Volume</i> 1 000 m ³								
Övre Norrbygden	849	269	187	413	—	869	—	
Torne älvs ³	151	52	41	71	—	164	—	
Kalix älvs	225	60	65	98	—	224	—	
Lule älvs	246	76	34	144	—	254	—	
Pite älvs	228	81	47	100	—	228	—	
Nedre Norrbygden	1 074	273	321	467	4	1 064	—	
Skellefte älvs	196	41	62	89	0	192	—	
Ume älvs	696	185	168	335	3	691	—	
Öre älvs	127	28	70	28	0	126	—	
Lödje älvs	55	19	20	15	0	54	—	
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	
Mellanbygden	1 841	391	1 082	409	5	1 887	—	
Ångermanälven	1 138	227	711	211	4	1 150	—	
Indalsälven	703	164	371	198	5	738	—	
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	
Österbygden	1 089	150	281	528	—	959	339	
Dalälven	1 089	150	281	528	—	959	5339	
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	
Söderbygden	—	—	—	—	—	—	—	
Västerbygden	798	235	314	248	—	798	100	
Klarälvens ⁶	742	193	306	244	—	742	8100	
Norsälven	35	35	—	—	—	35	—	
Övriga Other	21	8	9	4	—	21	—	
Hela riket 1969	5 651	1 317	2 186	2 065	9	5 577	439	
Hela riket 1968	6 433	1 352	2 726	1 926	8	6 012	409	
Hela riket 1964/68 medelta	8 095	1 999	3 404	2 505	10	7 917	166	

¹ Antal stockar redovisas ej fr o m 1967.² Faner och plywood av barrträd ingår.³ I redovisningen ingår finskt virke med ca 3 %.⁴ Ingår i tallmassaveden.⁵ På grund av låg vattenföring kunde årets flottning och skiljning ej slutföras.⁶ Ca 14 % av virkesmängden härrör från norskt område.

Årets utskilda kvantitet avser kvarliggande i vattnet från 1968 samt den kvantitet av 1969 års virke som hann skiljas och buntas före isläggningen 1969.

⁸ Kvarliggande i vattnet en uppskattad kvantitet, som skall skiljas och buntas våren 1970.

Tabell 32 Personalförhållanden under 1969

Floatways: Personnel in 1969

Vattendomstols- och flodområde <i>River basin</i>	Antal årsarbetare ¹ <i>Number of full-time workers</i>					
	Förvalt- nings- personal <i>Administrative personnel</i>	Arbetarpersonal <i>Workers</i>				
		i flottnings- arbete <i>In floating</i>	vid skiljen <i>In sorting</i>	i service- arbeten <i>In repair work</i>	i separata arbeten <i>Other work</i>	summa arbetar- personal ² <i>Total</i>
Övre Norrbygden	11,0	162,8	134,8	13,0	5,0	315,6
Torne älv	2,1	64,8	56,4	2,2	—	123,4
Kalix älv	3,0	59,0	39,4	3,8	—	102,2
Lule älv	3,0	17,0	23,0	3,0	4,0	47,0
Pite älv	3,0	22,0	16,0	4,0	1,0	43,0
Nedre Norrbygden	14,4	154,4	63,3	26,3	5,6	249,6
Skellefte älv	3,7	29,4	15,6	1,1	0,9	47,0
Ume älv	9,5	91,1	33,1	25,2	2,3	151,7
Öre älv	0,8	22,3	8,9	—	2,4	33,6
Lögde älv	0,4	11,6	5,7	—	—	17,3
Övriga Other	—	—	—	—	—	—
Mellanbygden	56,0	241,2	131,0	30,0	11,0	413,2
Angermanälven	28,0	133,0	58,0	30,0	11,0	232,0
Indalsälven	28,0	108,2	73,0	—	—	181,2
Övriga Other	—	—	—	—	—	—
Österbygden	18,5	170,8	78,0	10,8	8,3	267,9
Dalälven	18,5	170,8	78,0	10,8	8,3	267,9
Övriga Other	—	—	—	—	—	—
Söderbygden	0,0	—	—	—	—	—
Västerbygden	18,4	57,9	51,3	19,0	53,3	181,5
Klarälven ³	18,3	49,2	51,3	19,0	53,3	172,8
Norsälven ⁴	—	56,3	—	—	—	6,3
Övriga Other	0,1	52,4	—	—	—	2,4
Hela riket 1969	118,3	787,1	458,4	99,1	83,2	1 427,8
Hela riket 1968	159,3	953,1	511,4	127,2	78,3	1 670,0
Hela riket 1964/68	203,9	1 233,8	642,0	131,1	92,4	2 099,3

¹ Den totala arbetstiden i timmar har här omräknats till årsarbetare enligt Riksförsäkringsverkets normer.

² Exkl förvaltningspersonal.

³ Varav inom norskt område 21,9 årsarbetare.

⁴ Delvis gemensam förvaltningspersonal med Klarälven.

⁵ Inkl bilbuntning och buntsförläggning.

Tabell 33 Flottnings- och skiljningskostnader m m¹ under 1969, 1 000 kr

Floating and sorting costs etc. in 1969

Vattendomstols- och flodområde <i>River basin</i>	Flottnings- kostnader <i>Floating expenses</i>	Skiljnings- kostnader <i>Expenses for sorting</i>	Seperat- kostnader <i>Expenses for private</i>	Summa kostnader <i>Total</i>
Övre Norrbygden	5 410	3 273	639	9 321
Torne älv	1 490	734	125	2 349
Kalix älv	2 435	855	231	3 520
Lule älv	555	920	167	1 642
Pite älv	930	764	116	1 810
Nedre Norrbygden	5 159	3 406	715	9 281
Skellefte älv	836	792	513	2 141
Ume älv	3 323	2 292	132	5 747
Öre älv	672	211	71	953
Lögde älv	329	111	—	440
Övriga Other	—	—	—	—
Mellanbygden	6 285	4 158	1 425	11 868
Ångermanälven	3 904	2 487	770	7 162
Indalsälven	2 380	1 670	656	4 706
Övriga Other	—	—	—	—
Österbygden	5 180	2 080	562	7 823
Dalälven	5 180	2 080	562	7 823
Övriga Other	—	—	—	—
Söderbygden	—	—	—	—
Västerbygden	1 360	1 881	5 980	9 221
Klarälven	1 205	1 881	25 899	38 985
Norsälven	92	—	78	4170
Övriga Other	62	—	3	465
Hela riket 1969	23 394	14 798	9 321	47 513
Hela riket 1968	28 623	15 992	8 747	53 362
Hela riket 1964/68 medeltal	36 740	21 035	7 228	65 157

¹ Inklusive gemensamma kostnader.² Bl a bogsering, maskinbarkning, arbeten vid industrier m.m.³ Årets kostnader utgör de under året verkligt nedlagda. Någon balans för kvarvarande virke i vattnet (skiljet) har icke upptagits.⁴ Inklusive buntbogsering. Någon skiljning har inte förekommit.

Tabell 36 Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke åren 1965—1969

Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1965—1969

Anm: redovisningen omfattar samtliga i den officiella, årliga industristatistiken ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). — Only enterprises which usually have at least five workers engaged.

		Måttenhet: 1 000 m ³ f ub Unit of measurement: 1 000 m ³ f ub				
Industrigren och sortiment Branch of industry and assortment		1965	1966	1967	1968	1969
Sågverk	<i>Sawmills</i>	17 157	16 263	17 092	118 376	..
Sågtimmer och fänerstock	<i>Timber etc</i>					
av furu	<i>of pine</i>	8 980	8 262	8 528	9 130	..
av gran	<i>of spruce</i>	7 911	7 774	8 300	9 031	..
av lövträ	<i>of broadleaved wood</i>	266	227	264	215	..
Fäner- och plywood-fabriker	<i>Veneer and plywood factories</i>	197	193	182	..	..
Sågtimmer och fänerstock	<i>Timber etc</i>					
av furu	<i>of pine</i>	105	104	101	..	..
av gran	<i>of spruce</i>	24	24	28	..	..
av lövträ	<i>of broadleaved wood</i>	68	65	53	..	..
Wallboardfabriker ²	<i>Fibreboard factories²</i>	496	460	416	436	510
Massaved	<i>Pulpwood</i>					
av furu	<i>of pine</i>	243	222	202	255	208
av gran	<i>of spruce</i>	39	52	29	16	140
av lövträ	<i>of broadleaved wood</i>	11	3	2	1	1
ej spec	<i>unspecified</i>	203	183	183	164	161
Massafabriker ²	<i>Pulp mills</i>	25 936	24 985	25 744	25 198	26 640
Massaved	<i>Pulpwood</i>					
av furu	<i>of pine</i>	9 266	9 168	9 778	9 252	11 193
av gran	<i>of spruce</i>	12 473	11 931	11 594	11 380	10 891
av asp	<i>of aspen</i>	175	132	117	84	62
av björk	<i>of birch</i>	3 708	3 523	4 049	4 267	4 300
ej spec	<i>unspecified</i>	314	231	206	215	194

¹ Statistiken omlagd. 1968 års uppgifter avser totalkvantiteten förbrukad råvara inom näringgrupperna trämaterial- och byggnadssnickeriindustri (3 311), träförpackningsindustri (3 312), övrig träindustri (3 319) och trämöbelvaruindustri (3 320). Råvaror för tillverkning av fäner, kryssfäner och lamellträ ingår.

² Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen.

Tabell 37 Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1968. Län
Production of sawn and planed goods in 1968. Counties

Län och länsgrupp <i>County</i>	Sågade trävaror av barrrträ ¹ <i>Coniferous sawnwood</i>	Sågade trävaror av lövträ ² <i>Broadleaved sawnwood</i>	Hyvlade trävaror ³ <i>Planed sawnwood</i>	Hack och flis för försäljning ⁴ <i>Chips and waste edgings for sale</i>
vid i industri- statistiken ingående arb.ställen only enter- prises with at least five workers employed	vid samt- liga sågar (beräkn) all saw mills (esti- mated)	vid i industri- statistiken ingående arb.ställen only enter- prises with at least five workers employed	vid samt- liga sågar (beräkn) all saw mills (esti- mated)	vid i industri- statistiken ingående arb.ställen only enter- prises with at least five workers employed
1 000 m ³	1 000 m ³	1 000 m ³	1 000 m ³	1 000 m ³ s 1 000 m ³ s
Nb	575,6	613,6	0,0	60,3
Vb	578,5	639,8	0,1	120,1
Jtl	115,2	161,0	—	45,1
Vnr	834,9	861,0	0,0	59,1
Gvl	1 014,8	1 034,4	10,3	111,9
Kpb	601,6	612,3	0,5	164,2
Vrm	886,0	917,0	10,9	82,5
Ör	481,3	488,7	3,6	51,1
Vstr	261,4	271,5	2,5	65,5
Ups	235,5	244,2	0,3	38,4
Sth	109,9	118,1	—	109,2
Sdm	259,9	279,2	0,4	86,5
Ög	310,2	399,8	7,0	59,3
Skb	219,0	255,9	5,0	70,0
Äbg	337,3	427,9	0,7	86,3
Jkp	678,0	821,8	12,8	342,1
Krb	655,7	762,3	6,9	157,1
Klm	728,3	796,1	37,7	225,9
Gtl	10,8	38,2	—	6,2
Gbg	29,3	39,6	1,3	48,8
Hl	133,4	188,6	2,7	16,7
Bl	147,1	157,6	0,9	34,7
Krs	238,1	355,9	23,0	60,2
Mlm	70,3	71,5	16,3	22,7
Norrland	3 119,0	3 309,8	10,4	11,4
Svealand	2 835,6	2 931,0	18,2	35,4
Götaland	3 557,5	4 315,2	114,3	200,0
Riket <i>Entire country</i>	9 512,1	10 556,0	142,9	246,8
1967	8 970,2	9 976,6	138,6	231,1
				1 955,6
				166,3
				155,4
				12 197,3

* Stat nr 44.05.101/108, 44.07.001. 2 44.05.410/999. 3 44.13. 4 44.01.900.5, 44.09.001.

**Tabell 38 Månatlig produktion,
export och import av sågade
barträvaror åren 1968—1969¹**
1 000 stds. Preliminära uppgifter.

Monthly production, exports and imports of coniferous sawnwood in 1968 and 1969. 1 000 stds.
Preliminary figures.

Månad Month		Produk- tion <i>Produc- tion</i>	Export <i>Exports</i>	Import <i>Imports</i>	Till- försel till svenska mark- naden ² <i>To the Swedish home market</i>
Januari	68	171,7	82,4	0,9	90,2
	69	194,2	111,0	1,7	84,9
Februari	68	208,2	90,8	1,3	118,7
	69	196,6	84,0	0,9	113,5
Mars	68	247,6	79,0	1,3	169,9
	69	239,1	82,8	1,4	157,7
April	68	264,4	91,0	1,4	174,8
	69	265,8	91,0	1,1	175,9
Maj	68	286,8	133,1	1,1	154,8
	69	255,6	127,8	0,9	128,7
Juni	68	244,7	134,5	0,9	111,1
	69	261,1	156,7	1,1	105,5
Juli	68	106,7	145,2	0,9	—37,6
	69	101,6	161,8	1,1	—59,1
Augusti	68	171,7	125,3	1,7	48,1
	69	177,5	125,8	1,1	52,8
September	68	179,6	123,5	2,0	58,1
	69	192,0	140,3	3,0	54,7
Oktober	68	181,5	127,3	2,7	56,9
	69	206,1	136,7	2,6	72,0
November	68	173,3	124,9	1,8	50,2
	69	183,7	123,7	2,7	62,7
December	68	154,4	107,9	2,8	49,3
	69	168,9	111,4	2,6	60,1
Hela året	68	2 390,6	1 364,9	18,8	1 044,5
	69	2 442,2	1 453,0	20,1	1 009,3

¹ Källa: Statistiska centralbyråns Meddelande SM Iv 1970:7.
Uppgifter för 1968 reviderade efter nytt urval av sågverk och
på basis av industristatistikens årliga produktionsuppgifter.

² Inkl lagerförändringar.

Tabell 39 Länsvis fördelning av antalet fabriker och deras produktion av massa och träfiberplattor 1968 samt utan uppdelning på län 1967 och 1969.

Distribution by county of pulp mills and fibreboard factories and their production in 1968 and totals of production and number of mills and factories in 1967 and 1969.

Län och landsdel <i>County and group of counties</i>	<i>Massa Pulp</i>						<i>Wallboard Fibreboard</i>	
	mekanisk ¹		sulfit ²		sulfat		antal fabriker i drift <i>no. of running mills</i>	produkt ion <i>produktion</i>
	antal fabriker i drift <i>no. of running mills</i>	produk tion <i>no. of running mills</i>	antal fabriker i drift <i>no. of running mills</i>	produk tion <i>no. of running mills</i>	antal fabriker i drift <i>no. of running mills</i>	produk tion <i>no. of running mills</i>		
1 000 ton								
Nb	—	—	—	—	3	497	1	57
Vb	3	185	1	79	1	139	2	94
Jtl	1	29	1	34	—	—	1	20
Vnr	2	258	5	437	6	976	2	106
Gvl	1	35	6	366	5	627	2	70
Kpb	2	154	3	86	1	29	—	—
Vrm	4	97	7	339	5	412	1	52
Ör	4	48	1	27	2	141	1	14
Vstm	—	—	—	—	—	—	1	120
Ups	—	—	1	72	1	171	1	120
Sth	1	262	1	44	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	57
Ög	2	136	2	66	1	153	—	—
Skb	1	57	1	25	—	—	1	25
Äbg	4	103	3	69	1	38	—	—
Jkp	1	1	5	84	1	54	—	—
Krb	2	24	3	72	1	42	—	—
Klm	1	4	1	16	2	187	—	—
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	1	20	—	—	—	—	—	—
Hl	—	—	—	—	—	—	—	—
Bl	1	15	—	—	1	127	—	—
Krs	1	46	1	108	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrland	7	507	13	916	15	2 239	8	347
Svealand	11	561	13	568	9	754	5	363
Götaland	14	405	16	440	7	600	1	25
Riket <i>Entire country</i>	32	11 473	42	1 923	31	3 593	14	735
1967	35	1 351	48	2 093	31	3 401	16	699
1969	333	1 635	841	1 787	331	4 016	14	735

¹ Därav halvkemisk massa 199 800 ton år 1969, 179 800 ton 1968, 163 000 ton 1967.

² Inkl sulfatdissolving.

³ Preliminära uppgifter.

Tabell 40 Produktion av papper och papp år 1968 vid pappersbruk och papp-fabriker länsvis samt år 1969 utan uppdelning på län.

Production of paper and paperboard in paper mills and paperboard factories by county in 1968. Only total production in 1969.

Län och landsdel <i>County and group of counties</i>	Tidnings-papper ¹ <i>Newspaper</i>	Annat tryck- o skrivpapper ej kriteriat ² <i>Printing and writing paper</i>	Annat papper o papp ej vidare bearbetade (inkl kraftpapper) ³ <i>Other paper and paperboard not further processed (incl. kraftpaper)</i>	Annat papper eller papp ⁴ <i>Other paper and paperboard</i>	Summa Total
1 000 ton					
Nb	—	—	395,1	—	395,1
Vb	—	19,6	0,1	—	19,7
Jtl	—	—	—	—	—
Vnr	291,1	31,2	148,1	—	470,3
Gvl	—	—	133,2	58,8	192,0
Kpb	139,3	82,3	57,8	29,9	309,3
Vrm	—	—	383,5	34,7	418,2
Ör	—	4,7	80,0	22,9	107,5
Vstm	—	—	—	—	—
Ups	—	—	—	—	—
Sth	321,9	2,3	13,5	12,7	350,4
Sdm	—	—	—	—	—
Ög	35,4	82,7	211,6	49,6	379,3
Skb	—	—	70,3	24,2	94,5
Äbg	4,2	63,0	95,4	92,7	255,3
Jkp	—	—	103,3	44,0	147,4
Krb	—	18,9	106,2	37,4	162,5
Klm	—	8,4	57,6	20,1	86,1
Gtl	—	—	—	—	—
Gbg	—	58,9	32,4	45,9	137,2
Hl	—	—	—	—	—
Bl	—	—	38,1	—	38,1
Krs	—	16,5	34,6	8,9	59,9
Mlm	—	—	—	—	—
Norrland	291,1	50,7	676,4	58,8	1 077,1
Svealand	461,4	89,3	534,7	100,2	1 185,4
Götaland	39,6	248,5	749,4	322,8	1 360,3
Riket	791,9	388,5	1 960,5	481,8	3 622,8
<i>Entire country</i>					
1967	682,1	344,7	1 891,9	374,1	3 292,7
1969 ⁵	918,2	422,2	2 226,0	546,6	4 113,0

¹ 48.01.11.

² 48.01.17—21.

³ 48.01.22—90.

⁴ 48.02—48.07 (exkl 48.05 enkelwell och 48.07.900).

⁵ Preliminär.

Tabell 41 Export av rundvirke, sågat virke, fänerskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1965—1969

Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1965—1969

SITC- Rev ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Mätt- enhets- het <i>Unit of measure- ment</i>	1965	1966	1967	1968	1969*	1965	1966	1967	1968	1969*
			kvan- titet ² <i>quantity</i>						värde: 1 000 Kr <i>value: 1 000 Sw kr</i>			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
241.1	Brännyved och träavfall <i>Fuelwood incl. sawdust and wood waste</i>	m ³ s	245 401	227 623	217 893	236 348	230 669	3 745	3 500	3 566	3 625	3 513
	därav: thereof: brännyved <i>fuelwood</i>	»	16 414	20 515	9 554	11 257	8 760	570	654	372	412	327
241.2	Träkol <i>Charcoal</i>	»	37 212	35 971	40 329	35 675	37 548	2 662	2 410	2 713	2 583	2 600
241	Brännyved och träkol <i>Fuelwood and charcoal</i>	»	282 613	263 594	258 222	272 023	268 217	6 407	5 910	6 279	6 209	6 114
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	1 000 m ³ f	1 695,2	1 432,3	2 025,5	2 472,6	2 683,0	116 132	103 535	137 864	151 645	154 146
242.2	Sågtimmer och fäner- stock av barrträds <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	»	295,6	527,5	480,4	182,2	232,9	33 312	54 638	46 639	19 408	21 757
242.3	Sågtimmer och fäner- stock av lövträds <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	»	13,3	17,5	27,4	25,1	27,1	2 160	2 472	3 169	3 537	2 995
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	»	16,6	3,4	1,9	11,1	15,5	1 382	294	175	689	1 051
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	»	149,7	122,4	110,9	95,7	100,7	20 181	18 535	16 250	15 368	16 905
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke <i>Wood in the round roughly squared</i>	1 000 m ³ f	2 170,4	2 103,1	2 646,2	2 786,7	3 059,1	173 167	179 474	204 097	190 647	196 853

¹ Förenta Nationernas reviderade varunomenklatur Standard International Trade Classification Revised (SITC-Rev.)

² 1 std motsvarande 4,672 m³f

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.1	Järnvägs- och spår-vägsliprar av trä <i>Railway sleepers (ties) whether sawn or not</i>	1 000 stds	0,9	0,9	1,2	0,7	0,1	762	798	1 033	506	130
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., coniferous</i> därav: thereof: bjälkar och sparrar <i>balks</i>	»	1 130,5	1 069,4	1 185,7	1 364,7	1 452,5	1 341 323	1 252 631	1 303 394	1 463 316	1 635 728
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous</i>	1 000 m ³ f	11,5	11,5	12,8	16,6	25,3	4 068	4 739	5 013	6 793	9 136
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	»	5 297,6	5 012,0	5 557,9	6 395,9	6 812,3	1 346 153	1 258 168	1 309 439	1 470 614	1 644 994
632,1 (del part)	Lådämnen <i>Boxboards</i>	1 000 stds	3,9	3,0	2,7	2,4	1,8	6 531	5 227	4 843	4 091	3 453
631,1	Faner med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneer sheets with thickness 5 mm or less</i>	ton	1 412	1 325	1 777	1 362	1 710	5 449	5 831	6 496	6 510	8 241
631,2	Kryssfaner (plywood) och fannerat trä <i>Plywood, including wood faced with veneer sheets</i>	»	4 317	5 122	3 398	2 631	3 513	5 589	6 983	5 213	4 088	5 735
641,6	Byggnadsplattor av pappersmassa, trä-fibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vegetable fibres</i> därav: thereof:	ton	394 306	362 550	398 693	404 314	403 726	181 382	166 430	178 886	178 718	184 476

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	hård träfiberplattor <i>compressed (hard) fibreboard of wood</i>	ton	344 269	318 633	350 920	354 653	351 109	152 542	139 849	151 043	149 756	153 401
	porösa träfiberplattor <i>non-compressed (insulating fibreboard of wood)</i>	»	49 997	43 797	47 720	49 552	52 376	28 812	26 493	27 808	28 871	30 917
631.4.2 (del part)	Spänplattor <i>Particle board (chipboard)</i>	»	25 853	29 327	43 587	45 971	43 975	15 355	17 411	24 545	26 140	25 669
251.2	Slipmassa av trä <i>Mechanical wood pulp</i>	1 000 ton ³	443,6	450,4	375,6	379,6	377,3	158 535	156 164	131 148	139 108	143 877
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä <i>Chemical pulp of straw, of fibres and of rags</i>	»	3	0,1	—	0,0	—	0,0	35	—	25	—
251.6	Dissolvingmassa <i>Dissolving grades</i>	»	3	361,0	331,9	358,4	333,6	321,6	318 822	283 312	301 158	270 615
251.7	Sulfatmassa exkl dissolvingmassa <i>Sulphate pulp excl. dissolving grades</i> därav: thereof: blekt <i>bleached</i>	»	3	1 564,7	1 725,5	1 771,6	1 968,8	2 171,6	1 070 088	1 133 691	1 150 928	1 233 047
251.8	Sulfitmassa exkl dissolvingmassa <i>Sulphite pulp excl. dissolving grades</i> därav: thereof: blekt <i>bleached</i>	1 000 ton ³	962,9	1 106,2	1 013,1	906,5	798,9	661 796	727 597	656 800	569 857	536 325
251.9	Halvkemisk massa <i>Semi-chemical wood pulp</i>	»	3	610,4	743,2	711,5	621,5	545,7	448 058	517 060	483 745	415 124
251.4	Pappersmassa <i>Pulp</i>	»	3	3 341,8	3 625,5	3 533,1	3 602,0	3 685,8	2 236 272	2 331 996	2 267 859	2 219 193
641.1	Tidningspapper <i>Newspaper</i>	ton	429 773	427 145	422 871	521 605	621,544	292 229	291 174	286 672	341 612	395 389
641.2	Annat tryck- och skrivpapper <i>Printing and writing paper</i>	»	171 271	184 522	214 326	265 097	268 465	168 183	183 650	220 584	262 090	267 861

³ Torrtänt vikt.⁴ Exkl 251.1 Pappersavfall och pappersmakulatur.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
641.3—5 7—9	Annat papper och papp <i>Other paper and paper-board</i>	ton	1 297 591	1 424 170	1 394 560	1 593 185	1 839 697	1 233 519	1 357 015	1 350 885	1 482 839	1 708 378
	därav: <i>thereof:</i>											
	hushålls- och annat tunnpapper <i>tissue and special thin paper</i>	»	..	28 107	36 297	39 001	34 228	..	36 929	47 298	51 253	46 677
	Omslagspapper och papper och papp till förpackning <i>Wrapping and packaging paper and board</i>	»	..	1 225 384	1 186 779	1 365 674	1 566 746	..	1 075 737	1 052 875	1 157 894	1 310 432
	Övrigt <i>Other</i>		..	170 679	171 484	188 510	238 723	..	244 349	250 712	273 692	351 269

Tabell 42 Import av rundvirke, sågat virke, fanerskivor, fiberplattor, pappersmassa och papper 1965—1969

Imports of roundwood, sawnwood, veneers, board, pulp and paper in 1965—1969

SITC-Rev ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Mått-enhet Unit of measurement	1965	1966	1967	1968	1969*	1965	1966	1967	1968	1969*
			kvantitet ² <i>quantity</i>					värde: 1 000 kr value: 1 000 Sw kr				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
241.1	Brännyved och träavfall inkl sågspån <i>Fuelwood incl. sawdust and wood waste</i>	m ³ l	29 395	34 948	53 290	82 328	43 108	741	877	1 183	1 401	737
	därav: <i>thereof:</i>											
241.2	brännyved <i>fuelwood</i>	»	10 147	10 216	9 801	8 521	1 347	289	305	285	207	32
	Träkol <i>Charcoal</i>	»	1 393	1 074	1 122	468	1 407	147	167	190	113	320
241	Brännyved och träkol <i>Fuelwood and charcoal</i>	»	30 788	36 022	54 412	82 796	44 515	888	1 045	1 373	1 514	1 057
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	1 000 m ³ f	305,0	297,6	361,8	263,5	293,6	20 843	20 857	24 713	15 335	18 544
242.2	Sågtimmer och fanerstock av barrträdet <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	»	35,8	28,9	23,3	33,4	27,0	3 683	2 971	2 308	3 036	2 216
242.3	Sågtimmer och fanerstock av lövträdet <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	»	48,2	46,4	28,1	42,6	35,9	25 501	23 510	16 914	24 801	20 336
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	»	—	0,1	—	—	—	—	3	—	—	—
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	»	0,3	0,3	1,1	0,5	0,5	128	152	464	281	190
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke <i>Wood in the round roughly squared</i>	»	389,3	373,5	414,3	340,0	357,0	50 155	47 494	44 398	43 453	41 287
243.1	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä <i>Railway sleepers (ties) whether sawn or not</i>	1 000 stds	0,5	0,6	0,6	0,5	0,3	465	464	593	394	296

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barträ <i>Lumber, sawn, planed grooved, tongued etc., coniferous</i> därav: thereof: bjälkar och sparrar <i>balks</i>	»	30,7	18,2	15,0	18,9	20,2	33 861	20 992	16 031	18 391	21 692
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous</i>	1 000 m ³ f	99,1	96,3	83,5	95,0	97,0	65 004	65 069	58 439	67 932	73 048
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	»	244,8	183,8	156,3	185,6	193,1	99 329	86 525	75 063	86 718	95 036
632.1 (del part)	Lådämnen <i>Boxboards</i>	1 000 stds	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	10	124	134	30	144
631.1	Faner med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneer sheets with thickness 5 mm or less</i>	ton	5 764	4 969	5 696	7 610	8 746	37 404	32 877	35 513	45 083	53 522
631.2	Kryssfaner (plywood) och fannerat trä <i>Plywood, including wood faced with veneer sheets</i>	»	27 673	26 599	28 338	32 059	37 052	40 181	39 987	45 054	49 848	58 395
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, trä-fibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vegetable fibres</i> därav: thereof: hårda träfiberplattor <i>compressed (hard) fibreboard of wood</i> porösa träfiberplattor <i>non-compressed (insulating fibreboard of wood)</i>	»	1 574	1 101	1 532	1 329	1 349	1 576	1 351	1 904	1 817	1 887
		»	646	464	415	342	387	404	452	537	323	423
		»	182	208	320	267	258	309	454	628	581	514

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
631.4.2 (del part)	Spänplattor <i>Particle board (chipboard)</i>	ton	17 977	21 254	20 639	30 745	36 003	10 960	12 213	11 989	17 258	20 404
251.2	Slipmassa av trä <i>Mechanical wood pulp</i>	1 000 ton ³	0,0	0,2	0,2	0,2	0,1	3	46	84	99	30
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä <i>Chemical pulp of straw, of fibres and of rags</i>	» 3	0,7	0,8	0,5	0,4	0,3	1 352	1 402	1 412	914	594
251.6	Dissolvingmassa <i>Dissolving grades</i>	1 000 ton ³	0,1	0,4	0,1	0,8	0,5	65	344	86	552	359
251.7	Sulfatmassa exkl dis- solvingmassa <i>Sulphate pulp excl. dissolving grades</i>	» 3	2,8	1,7	2,1	1,7	3,6	1 134	838	1 398	1 118	2 630
	därav: <i>thereof:</i> blekt <i>bleached</i>	» 3	0,3	0,5	2,1	1,4	3,6	199	413	1 367	1 018	2 630
251.8	Sulfitmassa exkl dis- solvingmassa <i>Sulphite pulp excl. dissolving grades</i>	» 3	0,1	0,4	1,9	1,4	8,5	45	130	483	814	6 527
	därav: <i>thereof:</i> blekt <i>bleached</i>	» 3	0,0	0,1	0,1	0,9	8,3	10	39	48	730	6 403
251.9	Halvkemisk massa <i>Semi-chemical wood pulp</i>	» 3	0,6	2,5	0,9	0,8	0,3	249	962	321	342	154
4251	Pappersmassa <i>Pulp</i>	» 3	4,3	5,9	5,7	5,3	13,4	4 147	4 786	4 765	3 840	10 294
641.1	Tidningspapper <i>Newspaper</i>	ton	2	2 441	2 463	42	37	1	1 506	1 702	34	24
641.2	Annat tryck- och skriv- papper <i>Printing and writing paper</i>	»	10 914	10 486	10 923	12 223	14 153	20 454	21 294	21 682	23 531	27 360
641.3—5 7—9	Annat papper och papp <i>Other paper and paper- board</i>	»	34 793	38 102	51 771	73 556	91 114	68 139	76 526	95 869	124 009	156 358
	därav: <i>thereof:</i> hushålls- och annat tunnpapper <i>tissue and special thin paper</i>	»	..	3 245	3 919	3 719	4 750	..	9 288	9 741	8 932	10 468

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Omslagspapper och papper och papp till förpackning <i>Wrapping and packaging paper and board</i>	ton	..	6 832	11 482	18 064	18 752	..	9 528	11 424	17 108	19 383
Övrigt <i>Other</i>	»		..	28 025	36 370	51 773	47 612	..	57 810	74 704	97 969	126 507

¹⁻⁴ Se tab 41, noterna ¹⁻⁴.

Tabell 43 Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp importländer 1968 och 1969

Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by country of destination and origin in 1968 and 1969

SITC ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Export- resp importland <i>Importing or exporting country</i>	Mätt- enhet <i>Unit of measure- ment</i>	Export				Import			
				kvantitet <i>quantity</i>		värde 1 000 kr <i>value 1 000 Sw. cr.</i>		kvantitet <i>quantity</i>		värde 1 000 kr <i>value 1 000 Sw. cr.</i>	
				1968	1969 ¹	1968	1969 ¹	1968	1969 ¹	1968	1969 ¹
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	Norge	1 000 m ³ f	2 077,3	2 159,3	131 113	127 842	117,7	101,7	6 653	6 374
		Finnland	1 000 m ³ f	322,7	381,0	15 993	17 352	143,6	191,7	8 568	12 162
		Förbundsrepubl	Tyskland	1 000 m ³ f	5,3	41,1	290	2 260	—	0,0	—
		Östtyskland	1 000 m ³ f	46,9	41,4	3 024	2 691	—	—	—	—
		Storbritannien	1 000 m ³ f	3,2	46,5	198	3 126	—	—	—	—
		Övriga	1 000 m ³ f	17,2	13,7	1 027	875	2,2	0,2	114	7
242.2	Sågtimmer och fanerstock av barrträd <i>Sawlogs and veneer logs coniferous</i>	Norge	1 000 m ³ f	113,0	111,1	8 421	8 139	25,2	9,2	2 407	1 082
		Finnland	1 000 m ³ f	12,0	42,7	1 051	2 034	8,1	17,4	597	1 090
		Förbundsrepubl	Tyskland	1 000 m ³ f	41,6	57,0	8 082	9 025	—	—	—
		Nederlanderna	1 000 m ³ f	7,8	16,3	869	1 615	—	—	—	—
		Övriga	1 000 m ³ f	7,9	5,8	985	944	0,0	0,4	33	44
		Samtliga	1 000 m ³ f	182,2	232,9	19 408	21 757	33,4	27,0	3 036	2 216
242.3	Sågtimmer och fanerstock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	Norge	1 000 m ³ f	5,5	6,7	225	364	—	0,0	—	3
		Danmark	1 000 m ³ f	10,6	6,9	1 343	455	2,5	3,0	377	323
		Storbritannien	1 000 m ³ f	6,0	5,4	772	718	0,0	0,0	8	12
		Burma	1 000 m ³ f	—	—	—	—	6,0	4,3	10 632	5 980
		USA	1 000 m ³ f	—	—	—	—	2,6	2,5	3 003	3 199
		Fören Arab- republ	1 000 m ³ f	2,3	6,2	264	726	—	—	—	—
		Elfenbenskusten	1 000 m ³ f	—	—	—	—	6,4	5,8	2 225	2 717
		Ghana	1 000 m ³ f	—	—	—	—	2,3	1,2	675	482
		Nigeria	1 000 m ³ f	—	—	—	—	8,4	4,8	2 218	1 270
		Kamerun	1 000 m ³ f	—	—	—	—	1,2	2,6	444	1 160
		Gabon	1 000 m ³ f	—	—	—	—	10,0	9,7	2 900	3 172
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	Övriga	1 000 m ³ f	0,7	1,9	933	712	3,2	2,0	2 319	2 018
		Samtliga	1 000 m ³ f	25,1	27,1	3 537	2 995	42,6	35,9	24 801	20 336

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	Norge	1 000 m ³ f	14,3	17,3	2 208	3 284	0,1	0,2	20	43
		Danmark	1 000 m ³ f	18,3	14,1	2 156	2 008	0,0	0,0	23	0
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	1 000 m ³ f	14,6	21,9	2 102	3 074	—	0,0	—	1
		Nederländerna	1 000 m ³ f	9,7	9,1	1 257	988	—	0,0	—	0
		Storbritannien	1 000 m ³ f	9,1	8,3	1 900	1 709	—	—	—	—
		Frankrike	1 000 m ³ f	22,7	23,9	3 823	4 062	—	—	—	—
		Övriga	1 000 m ³ f	7,0	6,1	1 922	1 780	0,4	0,3	238	146
		Samtliga	1 000 m ³ f	95,7	100,7	15 368	16 905	0,5	0,5	281	190
243.2	Sägade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc</i>	Norge	1 000 m ³ f	221,7	229,2	58 153	63 356	6,6	9,8	1 967	2 975
		Danmark	1 000 m ³ f	643,3	827,8	154 654	203 617	0,0	0,0	29	25
		Finland	1 000 m ³ f	0,9	0,3	265	58	79,9	82,6	15 338	17 189
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	1 000 m ³ f	607,3	754,8	157 220	199 682	0,2	0,1	114	112
		Nederländerna	1 000 m ³ f	1 200,1	1 229,2	268 037	283 903	—	—	—	—
		Belgien	1 000 m ³ f	130,4	164,4	30 315	39 492	—	—	—	—
		Storbritannien	1 000 m ³ f	2 266,1	2 046,0	485 407	465 223	0,0	0,1	13	42
		Irland	1 000 m ³ f	126,2	135,5	26 844	30 731	0,0	0,0	9	22
		Frankrike	1 000 m ³ f	485,1	593,2	122 574	154 165	0,0	—	4	—
		Spanien	1 000 m ³ f	403,0	439,5	88 902	99 873	—	—	—	—
		Italien	1 000 m ³ f	26,3	37,9	8 146	12 269	—	—	—	—
		Schweiz	1 000 m ³ f	25,0	39,1	6 727	10 796	0,0	0,0	1	6
		Grekland	1 000 m ³ f	79,9	81,2	18 554	18 818	—	—	—	—
		Israel	1 000 m ³ f	6,0	20,0	1 436	4 814	—	—	—	—
		Saudi-Arabien	1 000 m ³ f	30,4	38,2	6 385	8 806	—	—	—	—
		USA	1 000 m ³ f	0,5	0,2	82	34	0,7	1,0	524	729
		Argentina	1 000 m ³ f	25,9	11,2	5 735	2 580	—	—	—	—
		Sudan	1 000 m ³ f	21,4	27,0	4 466	6 157	—	—	—	—
		Algeriet	1 000 m ³ f	—	31,8	—	9 562	—	—	—	—
		Réunion	1 000 m ³ f	12,1	18,4	3 207	5 117	—	—	—	—
		Övriga	1 000 m ³ f	64,3	61,4	16 187	16 675	1,0	1,0	392	592
		Samtliga	1 000 m ³ f	6 375,9	6 786,3	1 463 316	1 635 728	88,4	94,6	18 391	21 692
243.3	Sägade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc, non-coniferous</i>	Norge	1 000 m ³ f	8,4	11,1	3 165	3 272	0,9	0,1	398	75
		Danmark	1 000 m ³ f	1,0	1,8	448	622	11,8	13,8	6 351	7 136
		Finland	1 000 m ³ f	0,5	1,2	562	1 262	1,7	4,7	750	2 171
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	1 000 m ³ f	0,0	0,1	12	40	3,7	3,4	2 228	2 220
		Polen	1 000 m ³ f	—	0,0	—	12	26,2	25,2	16 259	16 082
		Storbritannien	1 000 m ³ f	6,1	9,0	2 367	2 921	0,3	0,3	176	268
		Frankrike	1 000 m ³ f	—	—	—	—	0,9	0,7	616	552
		Ungern	1 000 m ³ f	—	—	—	—	2,3	3,1	1 534	1 961
		Jugoslavien	1 000 m ³ f	—	—	—	—	6,1	5,5	3 267	3 038
		Rumänien	1 000 m ³ f	—	—	—	—	3,1	2,1	1 966	1 256
		Burma	1 000 m ³ f	—	—	—	—	9,0	10,1	10 939	12 704

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Thailand	1 000 m ³ f	—	—	—	—	1,2	1,6	1 744	2 596
		Malaysia	1 000 m ³ f	—	—	—	—	6,8	4,9	3 022	2 135
		Japan	1 000 m ³ f	—	0,0	—	1	9,1	8,0	6 898	6 025
		USA	1 000 m ³ f	—	0,5	—	434	4,5	4,6	5 487	6 185
		Argentina	1 000 m ³ f	—	—	—	—	0,0	0,7	20	1 462
		Gabon	1 000 m ³ f	—	—	—	—	1,6	1,5	783	818
		Övriga	1 000 m ³ f	0,6	1,6	239	572	5,8	6,7	5 494	6 364
		Samtliga	1 000 m ³ f	16,6	25,3	6 793	9 136	95,0	97,0	67 932	73 048
632.1 (del part)	Lådämnen <i>Boxboards</i>	Storbritannien	1 000 m ³ f	11,1	8,1	3 985	3 427	—	—	—	—
		Övriga	1 000 m ³ f	0,3	0,1	106	26	0,1	0,2	30	144
		Samtliga	1 000 m ³ f	11,4	8,2	4 091	3 453	0,1	0,2	30	144
631.1 631.2	Faner, kryssfaner (plywood) och fanerat trä <i>Veneer sheets and plywood incl. wood faced with veneer sheets</i>	Norge	ton	695	1 121	2 590	4 174	249	444	938	1 522
		Danmark	ton	1 346	1 988	2 423	3 497	4 919	4 996	16 633	17 537
		Finnland	ton	367	502	2 012	2 880	21 367	24 679	31 996	36 143
		Sovjetunionen	ton	—	—	—	—	1 489	1 589	1 226	1 263
		Förbundsrepubl	ton	—	—	—	—	—	—	—	—
		Tyskland	ton	413	294	761	520	4 105	4 179	20 033	25 514
		Storbritannien	ton	210	107	691	518	119	102	720	901
		Frankrike	ton	31	30	141	90	1 267	1 262	8 318	7 565
		Italien	ton	0	4	1	5	101	164	644	1 918
		Österrike	ton	197	228	482	407	228	279	2 020	768
		Rumänien	ton	—	3	—	16	627	1 025	559	964
		Israel	ton	—	0	—	1	213	192	592	503
		Irak	ton	44	283	71	449	—	—	—	—
		Japan	ton	—	26	—	55	292	953	1 011	3 773
		Kanada	ton	2	1	35	12	1 609	2 215	1 757	2 571
		USA	ton	225	268	428	588	1 405	1 959	3 548	5 070
		Brasilien	ton	—	—	—	—	57	145	868	2 592
		Uganda	ton	121	—	110	—	—	—	—	—
		Övriga	ton	342	368	853	764	1 622	1 615	4 068	3 313
		Samtliga	ton	3 993	5 223	10 598	13 976	39 669	45 798	94 931	111 917
631.4 (del part)	Spänplattor <i>Particle board (Chipboard)</i>	Norge	ton	4 998	5 442	3 471	3 540	10 585	9 480	6 195	5 647
		Danmark	ton	13 288	20 529	6 808	11 263	491	1 890	335	1 252
		Finnland	ton	62	27	45	21	8 356	13 058	4 862	7 391
		Förbundsrepubl	ton	—	—	—	—	—	—	—	—
		Tyskland	ton	140	602	118	374	3 332	2 083	1 830	1 148
		Polen	ton	3	6	3	4	1 992	2 293	813	993
		Nederlanderna	ton	2 942	1 722	1 642	988	—	—	—	—
		Storbritannien	ton	23 457	14 984	13 162	8 760	3 415	2 401	1 782	1 265
		Portugal	ton	—	56	—	122	269	690	212	557
		Tjeckoslovakien	ton	—	—	—	—	477	1 552	208	671
		Rumänien	ton	—	—	—	—	935	1 486	373	622
		Japan	ton	235	73	222	68	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
		Övriga Samliga	ton	846	534	669	529	893	1 070	648	858	
			ton	45 971	43 975	26 140	25 669	30 745	36 003	17 258	20 404	
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabi- listika fibrer	Norge	ton	3 998	2 845	2 155	1 329	27	30	41	28	
		Danmark	ton	35 137	42 193	17 376	21 222	0	23	0	7	
		Finland	ton	9	13	10	17	435	517	805	883	
		Förbundsrepubl										
		Tyskland	ton	48 401	58 225	18 560	23 010	10	59	15	99	
		Fibreboards and other building boards of wood, pulp or vegetable fibres	Nederländerna	ton	64 745	63 781	29 547	28 843	—	0	1	1
		Belgien	ton	8 366	8 409	5 773	5 412	2	0	—	0	
		Storbritannien	ton	121 841	117 116	53 973	54 063	85	97	40	58	
		Frankrike	ton	6 157	4 312	4 175	3 729	23	1	9	2	
		Schweiz	ton	3 222	2 331	1 598	1 241	1	0	1	0	
		Malaysia	ton	2 427	2 004	938	846	—	—	—	—	
		Sydvietnam	ton	2 658	3 035	1 052	1 274	—	—	—	—	
		Kanada	ton	5 194	4 266	2 167	2 039	7	—	11	—	
		USA	ton	68 877	64 419	27 104	26 737	706	605	884	798	
		Nigeria	ton	2 376	2 156	1 045	1 064	—	—	—	—	
		Övriga	ton	30 906	28 621	13 245	13 650	32	17	10	11	
		Samliga	ton	404 314	403 726	178 718	184 476	1 329	1 349	1 817	1 887	
251.2	Pappersmassa <i>Wood pulp</i>	Norge	1 000 ton	116,9	151,2	71 861	94 809	0,9	8,2	580	6 232	
251.8	(torrtänkt vikt) <i>(air dry weight)</i>	Förbundsrepubl										
		Tyskland	1 000 ton	544,6	580,3	355 858	406 758	0,0	0,0	10	16	
		Nederländerna	1 000 ton	186,7	202,6	110 271	129 426	0,0	—	2	—	
		Belgien	1 000 ton	121,5	111,5	78 850	76 666	—	0,0	—	1	
		Storbritannien	1 000 ton	930,3	905,6	533 483	554 134	0,0	0,0	2	0	
		Frankrike	1 000 ton	407,4	437,5	260 810	296 046	—	0,0	—	7	
		Spanien	1 000 ton	94,9	102,0	62 577	70 641	—	0,0	—	2	
		Italien	1 000 ton	386,0	424,7	235 917	281 803	—	—	—	—	
		Schweiz	1 000 ton	97,0	103,9	64 745	71 982	0,0	0,0	22	21	
		USA	1 000 ton	81,6	43,8	51 889	29 281	1,1	1,3	1 438	1 536	
		Övriga	1 000 ton	621,5	606,4	386 366	408 383	2,5	3,4	1 443	2 325	
		Samliga	1 000 ton	3 588,4	3 669,5	2 212 627	2 419 929	4,5	13,0	3 497	10 140	
251.2	därav: <i>thereof:</i> Slipmassa av trä (torrtänkt vikt)	Danmark	1 000 ton	4,5	6,4	1 727	2 330	—	0,0	—	0	
		Förbundsrepubl										
		Tyskland	1 000 ton	14,9	13,3	5 615	4 975	—	—	—	—	
		Nederländerna	1 000 ton	24,3	34,7	8 882	13 823	—	—	—	—	
		Belgien	1 000 ton	8,9	9,8	3 137	3 596	—	—	—	—	
		Storbritannien	1 000 ton	196,8	177,5	71 523	66 982	—	0,0	—	0	
		Frankrike	1 000 ton	22,9	23,5	8 352	7 786	—	—	—	—	
		Italien	1 000 ton	43,8	44,5	16 025	16 913	—	—	—	—	
		Schweiz	1 000 ton	7,0	7,2	2 861	3 016	—	—	—	—	

² Exkl pappersavfall och pappersmakulatur, kemisk massa av annat material än trä och halvkemisk massa.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Grekland	1 000 ton	3,7	3,0	1 377	1 221	—	—	—	—
		Israel	1 000 ton	12,7	10,5	4 617	3 860	—	—	—	—
		Sydkorea	1 000 ton	4,8	8,3	1 881	3 346	—	—	—	—
		Mexiko	1 000 ton	5,5	6,0	2 033	2 384	—	—	—	—
		Australien	1 000 ton	14,5	10,2	5 490	3 858	—	—	—	—
		Övriga	1 000 ton	15,3	22,4	5 588	8 791	0,2	0,1	99	30
		Samtliga	1 000 ton	379,6	377,3	139 108	143 877	0,2	0,1	99	30
251.6	Dissolvingmassa (torrtänkt vikt)	Sovjetunionen	1 000 ton	23,6	46,7	19 141	41 361	—	—	—	—
		Östtyskland	1 000 ton	10,2	3,2	8 228	2 885	—	—	—	—
	Dissolving grades (air dry weight)	Förbundsrepubl	Tyskland	1 000 ton	32,0	43,1	26 844	37 159	0,0	—	0
		Polen	1 000 ton	2,5	4,2	2 645	4 474	—	—	—	—
		Nederlanderna	1 000 ton	13,2	14,6	11 129	12 986	0,0	—	1	—
		Belgien	1 000 ton	29,1	16,6	20 237	13 303	—	—	—	—
		Storbritannien	1 000 ton	64,4	38,2	50 350	31 413	0,0	—	0	—
		Frankrike	1 000 ton	23,6	26,1	19 392	22 590	—	—	—	—
		Spanien	1 000 ton	11,1	9,4	8 994	8 022	—	—	—	—
		Portugal	1 000 ton	4,3	2,6	3 724	2 435	0,5	0,4	323	245
		Italien	1 000 ton	56,8	69,1	45 968	59 747	—	—	—	—
		Schweiz	1 000 ton	11,3	10,4	9 608	9 193	0,0	0,0	22	20
		Tjeckoslovakien	1 000 ton	10,9	2,0	11 028	2 146	—	—	—	—
		Rumänen	1 000 ton	3,6	6,4	3 179	6 162	—	—	—	—
		Japan	1 000 ton	6,1	5,1	4 886	4 316	—	—	—	—
		Brasilien	1 000 ton	9,3	6,8	7 582	5 941	—	—	—	—
		Argentina	1 000 ton	9,5	9,3	7 554	7 481	—	—	—	—
		Fören Arabrepbtl	1 000 ton	5,3	5,0	4 862	4 801	—	—	—	—
		Övriga	1 000 ton	6,8	2,8	5 264	2 380	0,2	0,1	206	94
		Samtliga	1 000 ton	333,6	321,6	270 615	278 795	0,8	0,5	552	359
251.7	Sulfatmassa annan än dis- solvingmassa (torrtänkt vikt)	Norge	1 000 ton	99,8	132,4	61 294	83 230	—	—	—	—
		Danmark	1 000 ton	27,0	28,1	16 471	17 977	—	—	—	—
		Sovjetunionen	1 000 ton	—	8,9	—	5 226	—	—	—	—
		Östtyskland	1 000 ton	13,2	21,0	7 940	14 171	—	—	—	—
	Sulphate pulp excl dissolving grades (air dry weight)	Förbundsrepubl	Tyskland	1 000 ton	432,9	461,8	280 459	321 039	0,0	0,0	0
		Nederlanderna	1 000 ton	73,2	78,4	43 603	53 569	—	—	—	—
		Belgien	1 000 ton	45,7	51,2	30 595	36 303	—	—	—	—
		Storbritannien	1 000 ton	466,9	499,1	289 187	331 428	—	—	—	—
		Irland	1 000 ton	26,1	20,0	16 035	13 550	—	—	—	—
		Frankrike	1 000 ton	263,2	305,1	168 360	207 470	—	—	—	—
		Spanien	1 000 ton	51,7	61,2	34 149	43 205	—	0,0	—	2
		Portugal	1 000 ton	13,9	12,6	9 307	8 971	1,0	2,9	638	1 974
		Italien	1 000 ton	168,2	201,5	101 316	132 733	—	—	—	—
		Schweiz	1 000 ton	56,4	71,3	37 658	49 461	—	—	—	—
		Österrike	1 000 ton	12,9	16,0	8 841	11 774	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Bulgarien	1 000 ton	15,9	13,1	8 354	7 185	—	—	—	—
		Grekland	1 000 ton	5,3	15,1	3 522	11 301	—	—	—	—
		Israel	1 000 ton	16,3	11,4	9 653	7 130	—	—	—	—
		Folkrep Kina	1 000 ton	23,6	8,5	11 796	5 665	—	—	—	—
		USA	1 000 ton	57,6	37,8	36 531	25 185	0,5	0,7	379	652
		Cuba	1 000 ton	5,6	17,7	3 042	9 074	—	—	—	—
		Bolivia	1 000 ton	10,6	7,9	6 259	4 822	—	—	—	—
		Australien	1 000 ton	21,0	26,0	11 727	16 368	—	—	—	—
		Fören Arab-republ	1 000 ton	12,8	10,5	7 484	7 308	—	—	—	—
		Sydafrika	1 000 ton	5,7	8,9	3 453	6 156	0,2	—	100	—
		Övriga	1 000 ton	43,3	46,1	26 011	30 622	—	—	—	—
		Samtliga	1 000 ton	1 968,8	2 171,6	1 233 047	1 460 923	1,7	3,6	1 118	2 630
251.8	Sulfitmassa, annan än dissolvingmassa (tortänkt vikt)	Norge	1 000 ton	15,8	17,6	9 685	10 732	0,6	8,2	392	6 201
		Danmark	1 000 ton	24,1	22,0	14 587	14 071	—	—	—	—
		Sovjetunionen	1 000 ton	30,6	54,7	20 611	39 799	—	—	—	—
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	1 000 ton	64,8	62,1	42 940	43 585	0,0	0,0	2	13
		Nederlanderna	1 000 ton	76,0	74,8	46 657	49 039	0,0	—	1	—
		Belgien	1 000 ton	37,9	33,9	24 881	23 464	—	—	—	—
		Storbritannien	1 000 ton	202,3	190,7	122 423	124 311	0,0	—	2	—
		Frankrike	1 000 ton	97,7	82,9	64 706	57 200	—	—	—	—
		Spanien	1 000 ton	29,6	26,8	18 547	17 628	—	—	—	—
		Italien	1 000 ton	117,2	109,6	72 608	72 410	—	—	—	—
		Schweiz	1 000 ton	22,2	14,9	14 618	10 312	—	—	—	—
		Grekland	1 000 ton	14,7	13,0	9 716	9 336	—	—	—	—
		Israel	1 000 ton	8,6	9,0	5 673	6 459	—	—	—	—
		Folkrepubl Kina	1 000 ton	51,2	5,8	30 258	3 760	—	—	—	—
		USA	1 000 ton	23,3	6,0	14 858	4 086	0,0	0,3	36	264
		Australien	1 000 ton	12,4	14,8	7 809	9 883	—	—	—	—
		Övriga	1 000 ton	78,1	60,3	49 280	40 250	0,7	0,1	382	49
		Samtliga	1 000 ton	906,5	798,9	569 857	536 325	1,4	8,5	814	6 527
641.1	Tidningspapper <i>Newsprint</i>	Danmark	ton	39 823	47 841	26 487	32 357	—	—	—	—
		Förbundsrepubl									
		Tyskland	ton	160 461	144 843	106 307	92 631	—	—	—	—
		Nederlanderna	ton	37 118	58 990	25 581	36 708	—	—	—	—
		Belgien	ton	13 597	17 803	8 794	11 760	—	—	—	—
		Storbritannien	ton	71 917	68 988	46 922	45 234	—	—	—	—
		Frankrike	ton	39 010	48 543	26 525	32 408	—	—	—	—
		Spanien	ton	4 872	11 780	3 030	7 371	—	—	—	—
		Portugal	ton	12 621	17 558	7 519	10 473	—	—	—	—
		Italien	ton	6 328	5 169	4 182	3 354	—	—	—	—
		Turkiet	ton	2 326	11 347	1 273	6 124	—	—	—	—
		Sydvietnam	ton	8 730	16 150	4 723	8 498	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Argentina	ton	39 990	53 015	26 237	34 903	—	—	—	—
		Australien	ton	12 911	11 214	8 535	7 521	—	—	—	—
		Sydafrika	ton	4 114	14 447	2 776	9 374	—	—	—	—
		Övriga	ton	67 787	93 856	42 721	56 673	42	37	34	24
		Samtliga	ton	521 605	621 544	341 612	395 389	42	37	34	24
641.2	Annat tryck- och skrivpapper <i>Printing and writing paper</i>	Norge	ton	2 928	2 890	3 918	3 849	95	727	120	1 144
		Danmark	ton	25 360	31 600	34 707	45 496	2 175	2 448	3 614	4 075
		Finland	ton	100	126	320	365	991	2 072	1 334	2 836
		Sovjetunionen	ton	57 762	36 045	51 749	32 023	—	—	—	—
		Förbundsrepubl	ton								
		Tyskland	ton	13 670	17 022	12 094	14 781	7 802	7 381	14 957	14 696
		Polen	ton	153	2 468	146	2 118	—	—	—	—
		Nederlanderna	ton	10 370	7 926	8 660	6 451	88	141	183	341
		Belgien	ton	7 160	12 052	5 081	9 133	308	386	1 083	1 224
		Storbritannien	ton	53 059	76 265	48 861	67 304	145	236	472	910
		Frankrike	ton	11 342	11 547	9 389	8 317	8	1	30	7
		Spanien	ton	4 476	4 283	2 901	2 844	—	—	—	—
		Schweiz	ton	11 317	11 897	16 433	17 649	5	6	33	45
		Indien	ton	3 109	988	3 180	910	—	—	—	—
		USA	ton	2 165	2 408	2 781	3 316	348	525	1 205	1 759
		Brasilien	ton	8 362	5 223	7 828	5 011	—	—	—	—
		Australien	ton	19 236	20 443	15 431	16 461	—	—	—	—
		Sydafrika	ton	3 757	3 694	4 122	4 045	—	—	—	—
		Övriga	ton	30 771	21 588	34 489	27 788	258	230	500	323
		Samtliga	ton	265 097	268 465	262 090	267 861	12 223	14 153	23 531	27 360
641.3, 5, 7, 9	Annat papper och papp <i>Other paper and paperboard</i>	Norge	ton	17 168	23 595	20 745	26 440	3 204	4 930	3 760	6 471
		Danmark	ton	99 495	121 000	102 335	123 213	10 166	14 821	8 602	14 062
		Finland	ton	1 339	3 832	2 504	6 213	32 221	42 228	46 836	59 913
		Sovjetunionen	ton	37 822	52 600	40 309	58 680	603	558	204	260
		Förbundsrepubl	ton								
		Tyskland	ton	337 335	379 355	291 777	333 340	8 326	5 949	12 992	13 220
		Nederlanderna	ton	136 262	128 001	118 281	115 447	4 736	5 614	12 441	14 215
		Belgien	ton	62 044	76 525	51 950	61 523	4 094	4 139	8 004	9 434
		Storbritannien	ton	393 902	399 631	357 093	368 388	2 901	4 141	9 632	13 791
		Frankrike	ton	150 075	200 409	129 971	167 907	1 165	1 497	2 532	2 942
		Italien	ton	71 454	73 000	55 691	57 319	100	86	840	713
		Schweiz	ton	32 525	50 656	45 831	64 306	341	361	1 153	1 268
		Österrike	ton	12 571	17 449	13 548	17 842	298	303	656	688
		Grekland	ton	6 094	6 696	6 154	6 639	—	—	—	—
		USA	ton	27 217	21 346	26 733	21 914	5 258	6 274	15 647	18 383
		Sydafrika	ton	22 319	23 740	25 498	28 151	—	—	—	—
		Övriga	ton	185 563	261 862	194 419	251 056	143	213	710	998
		Samtliga	ton	1 593 185	1 839 697	1 482 839	1 708 378	73 556	91 114	124 009	156 358

Tabell 44 Sammansättning, medelpris mm för stämplingsposter sålda på rot från privatskogar avverkningssäsongen 1969/70

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on private forests in the cutting year 1969/70

Län eller länsdel <i>County</i>	Under- sökt antal rotförsälj- ningar <i>No. of sales of standing timber</i>	I medeltal per rotförsäljning <i>Average per sale of standing timber</i>											medel- körväg i ter- rängen <i>hauling distance km</i>	betalt pris per m³sk <i>price per m³sk Sw. cr.</i>			
		antal träd <i>No. of trees</i>	virkesvolym volume <i>volume</i>			medelvolym m³sk/träd <i>average volume per tree m³sk</i>											
			tall pine <i>tall pine</i>	gran spruce <i>gran spruce</i>	löv broad- leaved <i>löv broad- leaved</i>	tall pine <i>tall pine</i>	gran spruce <i>gran spruce</i>	löv broad- leaved <i>löv broad- leaved</i>	samt all <i>all</i>								
Nb lappm kustl	93	6 546	1 198	69	23	8	0,23	0,13	0,11	0,18	1,2	22,55					
Vb lappm kustl	70	4 688	668	57	29	14	0,18	0,12	0,10	0,14	0,8	24,57					
Jtl	88	6 332	1 131	38	57	5	0,20	0,18	0,11	0,18	1,9	21,09					
Vnr	93	3 926	685	43	47	10	0,22	0,17	0,11	0,17	0,7	29,42					
Gvl	94	9 093	1 981	16	80	4	0,25	0,21	0,19	0,22	0,9	17,85					
Kpb	69	6 052	1 162	23	70	7	0,32	0,18	0,14	0,19	1,1	26,86					
Vstm	70	3 860	1 051	36	55	9	0,38	0,25	0,18	0,27	0,6	33,83					
Ups	105	4 591	1 115	52	45	3	0,32	0,20	0,14	0,24	0,6	32,11					
Ör	45	2 237	781	22	71	7	0,44	0,34	0,25	0,35	0,8	35,56					
Äbg	35	2 928	934	43	52	5	0,45	0,27	0,19	0,38	0,4	30,24					
Jkp	45	2 353	623	36	53	11	0,35	0,25	0,17	0,26	0,4	28,94					
Krb	28	1 744	672	33	61	6	0,61	0,34	0,23	0,38	0,5	32,96					
Sth	32	3 717	1 199	28	62	10	0,54	0,30	0,20	0,32	0,5	27,14					
Sdm	24	1 747	706	56	40	4	0,49	0,35	0,22	0,40	0,3	34,38					
Ög	48	2 381	1 010	37	58	5	0,49	0,42	0,22	0,42	0,3	33,85					
Skb	63	1 400	625	47	51	2	0,60	0,39	0,16	0,45	0,3	37,02					
Äbg	63	1 826	695	18	76	6	0,41	0,40	0,21	0,38	0,4	33,43					
Krb	82	1 252	509	29	68	3	0,50	0,40	0,20	0,41	0,3	41,71					
Klm	60	826	345	30	70	0	0,44	0,42	0,13	0,42	0,2	43,79					
Gtl	69	1 565	707	41	56	3	0,50	0,44	0,20	0,45	0,3	41,25					
Gbg	46	1 762	459	72	25	3	0,30	0,20	0,13	0,26	0,3	27,10					
Hl	18	1 879	766	13	84	3	0,45	0,41	0,28	0,41	0,6	38,38					
Bl	13	603	345	22	78	0	0,50	0,60	0,24	0,57	0,2	41,48					
Krs	22	1 392	651	14	83	3	0,53	0,50	0,16	0,47	0,4	42,19					
Mlm	33	707	408	43	55	2	0,60	0,58	0,30	0,58	0,2	39,26					
Norrland	—	5 896	1 146	37	56	7	0,23	0,19	0,13	0,19	1,0	23,59					
Svealand	577	3 187	914	42	53	5	0,38	0,25	0,18	0,29	0,6	31,54					
Götaland	314	1 464	598	34	63	3	0,45	0,41	0,20	0,41	0,3	37,60					
Hela riket	476	3 754	912	38	57	5	0,34	0,27	0,17	0,29	0,7	30,18					
1968/69	1 203	3 020	762	40	54	6	0,36	0,29	0,17	0,31	0,6	28,78					
1967/68	1 219	3 180	704	40	54	6	0,34	0,25	0,15	0,28	0,6	27,75					
1966/67	1 525	3 622	724	38	56	6	0,30	0,24	0,14	0,25	0,6	31,05					
1965/66	1 578	3 225	658	38	57	5	0,31	0,24	0,15	0,25	0,7	35,49					
1964/65	1 591	2 995	621	42	54	4	0,32	0,23	0,14	0,26	0,9	34,96					
1963/64	1 622	2 326	485	42	54	4	0,30	0,21	0,15	0,24	0,9	32,23					
1962/63	1 489	1 600	370	44	52	4	0,29	0,21	0,13	0,23	0,9	31,17					
1961/62	1 667	1 980	425	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	33,14					
1960/61	1 688	1 785	380	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	34,70					

Tabell 45 Medelpriser vid domänverkets försäljning av rotposter 1963—1969

Average prices obtained by the Forest Service for wood sold on root 1963—1969

Måttenhet: Kr per m³sk
Unit of measurement: Kr per m³sk

Område <i>Region</i>	Försäljningsår <i>Selling year</i>						
	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Norrland och Dalarna enl försäljningslängd <i>listed</i> allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	26,58	34,51	34,47	28,71	26,00	22,88	128,27
	21,55	27,45	25,24	26,22	23,18	20,81	123,33
Övriga Sverige enl försäljningslängd <i>listed</i> allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	43,36	49,80	47,65	43,53	41,44	39,30	244,50
	40,27	46,67	44,93	42,48	39,92	37,26	237,57
Hela riket <i>Entire country</i>							
enl försäljningslängd <i>listed</i> allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	36,18	43,76	42,74	37,17	35,77	33,27	37,33
	31,08	37,49	35,54	33,03	30,88	30,03	30,44

¹ Ny områdesindelning: Luleå övre, Luleå nedre, Umeå och Östersunds distrikt.

² Ny områdesindelning: Falu, västra, östra och södra distrikten.

Tabell 46 Rånettovärden för virkesuttagen å kronoskogar 1962—1969. Län
Net values of wood cut in State forests in 1962—1969. Counties

Mått enhet: Kr per m³sk
Unit of measurement: Kr per m³sk

Län <i>County</i>	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Nb	16,99	12,62	13,87	12,65	12,54	10,76	8,92	11,99
Vb	22,77	18,53	20,84	21,60	19,12	16,05	14,54	16,80
Jtl	17,49	13,30	14,88	15,81	14,26	12,97	8,48	14,83
Vnr	20,33	13,77	14,95	20,68	18,00	12,78	16,22	15,05
Gvl	21,06	21,12	23,94	25,44	25,10	19,44	23,04	23,14
Kpb	27,21	24,78	26,07	32,11	30,09	27,82	23,18	23,13
Vrm	28,58	27,60	33,93	33,06	34,63	31,48	27,74	26,07
Ör	29,63	24,93	28,39	34,24	31,16	29,32	22,53	25,60
Vstm	27,13	24,12	29,46	34,09	32,88	26,42	24,11	23,90
Ups	28,58	21,95	27,32	32,47	28,40	26,33	23,86	29,44
Sth	26,13	20,89	26,73	32,89	28,66	11,19	25,22	29,64
Sdm	34,70	33,30	33,87	39,81	36,86	50,67	35,09	29,62
Ög	34,00	31,97	36,96	39,30	37,35	34,55	31,51	29,61
Skb	37,55	33,14	40,44	43,04	39,32	33,49	29,28	26,07
Äbg	34,59	32,87	37,39	38,99	35,15	33,24	25,32	26,79
Jkp	37,23	38,94	43,42	41,75	39,39	36,27	39,52	30,15
Krb	38,16	34,61	40,69	43,18	36,10	38,27	39,44	32,92
Klm	36,21	37,94	40,18	41,63	37,93	36,76	35,14	31,72
Gtl	22,55	15,33	20,59	34,46	27,25	26,40	30,47	29,96
Gbg	22,11	22,47	24,35	26,82	27,66	24,83	16,93	25,99
Hl	34,44	30,47	33,73	34,99	30,84	29,67	29,08	32,41
Bl	36,63	37,96	40,18	43,35	36,58	32,28	30,32	33,01
Krs	35,64	34,20	36,67	39,23	33,92	28,62	19,49	32,93
Mlm	39,53	32,73	36,20	37,26	34,93	23,52	17,31	33,04
Riket <i>Entire country</i>	24,36	21,21	24,03	25,80	23,47	20,92	18,98	20,75

Tabell 47 Priser på obarkat sågtimmer under avverkningssäsongen 1969/70. Med undantag av prisområde I = Torneälven—Ljungan och prisområde II = Ljusnan—Hälsingland, för vilka priset redovisas fritt utsorterat resp vid industri, anges priset vid leverans fritt bilväg.

Prices of unbarked coniferous timber. Felling-season 1969/70. With the exception of price regions I = Torneälven—Ljungan and II = Ljusnan—Hälsingland, where prices are quoted free at end of floatway respectively free at sawmill, prices are given for delivery at motor road.

Prisområde län <i>Region County</i>	Träd- slag <i>Species</i>	Medellängd <i>Average length of logs</i>	Bruttopriser i öre per f³to, o/s-kvalitet, för olika toppdiameter- klasser <i>Prices in different top diameter classes öre per f³to, o/s quality</i>										Rabattering i % ² av o/s-priset för andra kvaliteter <i>Percentage reduction of o/s-price for other qualities</i>		
			5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	13" o. grövre	V	VI	S	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Torneälven—Ljungan	t	16'—16,5'	—	261	289	308	320	340	348	348	348	325	—	—	330
	g	16'—16,5'	—	—	238	251	252	252	252	252	252	315	—	—	—
Ljusnan, Hälsingland	t	16'	1242	288	312	333	351	374	375	375	375	330	—	—	320
	g	16'	1218	236	257	266	270	270	270	270	270	320	—	—	—
Gävleborg, Gästrikland	t	15'	1205	250	285	310	335	355	365	365	365	38	58	31	—
	g	15'	1200	230	230	240	240	245	245	245	245	25	48	—	—
Kopparberg	t	15'	210	260	285	315	340	355	370	370	370	41	62	28	—
	g	15'	200	215	220	230	230	235	235	235	235	26	48	—	—
Värmland	t	15'	—	265	285	305	320	345	365	365	365	335	48	330	—
	g	15'	—	237	248	252	257	262	266	266	256	325	37	—	—
Västmanland	t	14,5'	1241	266	286	311	331	346	366	366	366	37	61	25	—
	g	15'	1192	207	227	232	242	247	242	232	222	21	48	—	—
Örebro	t	14,5'	1252	277	297	317	337	352	372	372	372	38	59	35	—
	g	15'	1196	211	231	236	246	251	246	236	226	21	44	—	—
Uppsala	t	14'	170	270	290	310	335	345	365	365	365	40	55	32	—
	g	15'	170	220	230	240	245	245	245	245	245	27	42	—	—
Stockholm, Söder- manland	t	14'	170	285	300	315	330	345	360	360	360	44	62	—	—
	g	15'	170	215	220	230	235	235	225	215	205	26	48	—	—
Östergötland, norra delen	t	14'	240	260	290	315	325	350	360	370	370	32	52	335	—
	g	14'	200	220	230	239	244	250	250	250	250	4250	15	37	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Östergötland, södra delen	t g	14' 14'	245 205	265 225	295 235	320 244	330 249	355 255	365 255	375 255	375 255	31 15	53 39	335 —
Skaraborg	t g	14' 14'	282 187	302 202	319 217	324 222	329 234	334 239	339 244	339 244	344 212	41 21	58 41	34 —
Älvsborg, norra delen	t g	13'—14' 14'	1240 200	265 220	285 230	300 235	310 240	315 250	315 250	315 250	315 240	33 26	53 40	330 —
Älvsborg, södra delen, Göteborg, Halland	t g	13' 14'	1225 187	245 202	275 217	300 227	310 237	325 237	335 237	345 237	345 237	38 20	63 52	335 —
Jönköping	t g	13' 13,5'	241 201	261 221	291 231	316 240	326 245	351 251	361 251	371 251	371 251	32 15	53 38	335 —
Gotland	t g	14' 15'	1270 1205	285 215	300 220	315 230	330 235	345 235	360 225	360 215	360 205	44 26	62 48	—
Kronoberg, västra delen	t g	15' 13,5'	227 205	247 220	277 229	302 239	312 245	337 250	347 250	347 250	347 250	35 16	50 37	335 —
Kronoberg, östra delen Kalmar, norra delen	t g	13' 13,5'	245 205	265 225	295 235	320 244	330 249	355 255	365 255	375 255	375 255	31 15	53 39	335 —
Kalmar, södra delen, Blekinge	t g	13' 13,5'	235 215	255 230	285 235	310 245	320 255	345 265	355 265	355 265	355 265	32 13	52 39	335 —
Kristianstad	t g	12,5' 13,5'	219 218	239 228	269 238	294 248	304 258	324 263	334 268	339 268	339 268	29 12	49 40	333 —
Malmöhus	t g	12,5' 13,5'	209 218	229 228	259 238	284 248	294 258	314 263	324 268	329 268	329 268	30 12	47 40	337 —

¹ 5½":s toppdiameter

² Procentsatserna för V- och VI-kvalitet avser 8"-timmer för speciälgåttimber 9"-timmer.

³ Procentsatsen densamma för samtliga toppdiameterklasser.

⁴ 16"-timmer 225 öre/f³to

⁵ 16"-timmer 230 öre/f³to

⁶ 14"-timmer 202 öre/f³to

⁷ 16"-timmer 226 öre/f³to

⁸ 16"-timmer 240 öre/f³to

⁹ 14—15"-timmer 258 öre/f³to, 16"-timmer 248 öre/f³to

**Tabell 48 Massavedpriser för avverkningssäsongen
1969/70.**

Pulpwood prices of felling-season 1969/70

Prisområde <i>Region</i>	Leverans- plats <i>Delivery place</i>	Mått- enhet <i>Unit used</i>	Virkes- längd <i>Length of logs</i>	Pris per måttenhet <i>Price per unit</i>													
				Tall <i>Pine</i>				Gran <i>Spruce</i>				Björk <i>Birch</i>					
				Ob <i>Unbarked</i>		Hb <i>Barked</i>		Ob <i>Unbarked</i>		Hb <i>Barked</i>		Ob <i>Unbarked</i>		Hb <i>Barked</i>			
				Kvalitet <i>Quality</i>													
				1:a	2:a	1:a	2:a	1:a	2:a	1:a	2:a	1:a	2:a	1:a	2:a	1:a	2:a
I	fritt utskilt slutskilje	f ³ tr	fall.	142	—	157	—	146	—	161	—	1144	—	—	—	—	—
II	fritt fabrik	f ³ mi	3,2 m	155	109	170	119	169	118	184	129	230: 45	224: 45	238: 30	232: 30		
III norra delen	fritt bilväg	m ³ t	3,0 m	27: 00	19: 00	36: 50	25: 50	31: 00	21: 75	41: 00	28: 75	25: 50	17: 75	32: 50	22: 75		
III södra delen	fritt bilväg	m ³ t	3,0 m	28: 50	20: 00	38: 00	26: 50	32: 50	22: 75	42: 50	29: 75	27: 00	19: 00	34: 00	23: 75		
IV	fritt bilväg	m ³ t	3,0 m	29: 00	20: 25	38: 50	29: 75	32: 50	22: 75	42: 50	32: 75	27: 00	19: 00	35: 50	27: 50		
V3	fritt bilväg	m ³ t	3,0 m	29: 00	20: 25	38: 50	29: 75	32: 00	22: 50	42: 00	32: 50	27: 00	19: 00	—	—		

¹ Frött fabrik, tillägg för biltransport enligt särskild transportprislista.

² Måttenhet kr/m³t.

³ Rekommenderade priser, central prisöverenskommelse har inte träffats.

Tabell 48 a Priser för obarkad massaved under avverkningssäsongerna 1964/65—1969/70. Inom travat-måttområdet avser priserna prima kvalitet.

Prices of unbarked pulpwood. Felling-seasons 1964/65—1969/70. Within piled volume regions prices refer to prime quality.

Pris- om- råde <i>Region</i>	Leverans- plats <i>Delivery</i>	Mått- enhet <i>Unit</i>	Vir- kes- längd <i>Length of logs</i>	Pris per måttenhet		Price per unit																			
				Tall Pine				Gran Spruce				Björk Birch													
				avverkningssäsong felling season				64/65	65/66	66/67	67/68	68/69	69/70	64/65	65/66	66/67	67/68	68/69	69/70	64/65	65/66	66/67	67/68	68/69	69/70
I	fritt utskilt slutskilje	f ³ tr	fall.	152	150	145	126	126	142	161	159	152	130	130	146	127: 50	127: 50	126: 10	123: 05	123: 05	125: 90				
II	fritt fabrik	f ³ fl	3,2 m	166	164	158	2140	3140	3155	177	175	167	2146	3147	3169	128: 50	128: 00	126: 50	125: 00	125: 65	130: 45				
III södra delen	fritt bilväg	m ³ t	3,0 m	30: 25	30: 75	29: 00	25: 00	25: 00	28: 50	35: 00	35: 00	33: 00	27: 00	27: 50	32: 50	22: 00	21: 75	21: 50	20: 00	20: 50	27: 00				
IV	fritt bilväg	m ³ t	3,0 m	32: 75	31: 75	30: 00	25: 00	25: 00	29: 00	37: 00	36: 00	33: 75	27: 00	27: 50	32: 50	24: 00	22: 75	22: 00	20: 00	20: 50	27: 00				
V	fritt bilväg	m ³ t	3,0 m	32: 75	31: 50	29: 75	425: 00	425: 00	429: 00	37: 00	35: 75	33: 75	427: 00	427: 00	432: 00	24: 00	22: 50	22: 00	20: 00	20: 50	427: 00				

¹ Transporttillägg tillkommer

² Fritt fabrik.

³ Fritt fabrik, måttenhet f³mi.

⁴ Rekommenderade priser.

Tabell 49 Genomsnittliga avverkningskostnader¹ uttryckta i kr/m³sk för säsongen 1968/69 inom olika områden av landet

Felling costs during the season 1968/69. Average for regions in Sw.cr. per m³sk

Område <i>Region</i>	Kostnader för <i>Costs for</i>			
	huggning <i>cutting</i>	körning <i>transport</i>	gemensamma <i>common</i>	summa <i>total</i>
1 Norrlands inland inkl Särna-Idre socknar	11,03	6,91	5,63	23,57
2 Mellersta och norra Norrlands kustland	11,12	6,82	5,57	23,51
3 Gävleborgs län, Dalarna exkl Särna-Idre socknar Värmland	9,84	7,07	4,52	21,43
4 Övriga Svealand samt hu- vuddelen av Götaland	10,16	7,16	3,97	21,29
5 Skåne, Blekinge, Halland och Gotland	9,95	7,34	4,50	21,79
Hela landet	10,33	7,07	4,65	22,05
Hela landet 1965/66	10,40	7,90	6,00	24,30
Hela landet 1966/67	10,50	8,00	5,30	23,80
Hela landet 1967/68	9,70	7,60	5,60	22,90

¹ Avser samtliga kostnader för virkets tillräddning och transport i terrängen. Kostnader för lastbils-transporter ingår inte.

Tabell 50 Exportpriser på rundvirke och sågade barrträvaror under åren 1950, 1960—69 samt januari-juni 1970.

Export prices of roundwood and of coniferous in 1950, 1960—69 and January—June 1970

År Year	Sågtimmer, fanerstock av barr- träd <i>Sawlogs and veneer logs coni- ferous</i>	Massaved <i>Pulpwood</i>			Pålar, stol- par och annat rundvirke utom gruv- stolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pit- props</i>	Sågade trävaror <i>Sawn timber</i>			
		tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	björk <i>birch</i>		furu 2½" × 7" <i>pine</i>	gran 2½" × 7" <i>spruce</i>	o/s V	o/s V
		<i>kr per m³f Sw. cr. per m³</i>					<i>kr per std Sw. cr. per std</i>		
1950	73	.	.	.	119	788	705	740	705
1960	137	61	66	54	118	1 277	994	1 064	952
1961	146	63	70	63	112	1 273	974	1 034	933
1962	115	61	74	55	125	1 210	929	993	894
1963	106	62	70	52	125	1 227	963	1 025	923
1964	113	67	73	55	130	1 303	1 083	1 142	1 050
1965	113	65	72	54	135	1 362	1 160	1 222	1 125
1966	104	68	75	56	151	1 372	1 146	1 208	1 044
1967	98	62	70	51	146	1 395	1 105	1 155	979
1968	107	53	64	49	161	1 450	1 112	1 161	962
1969	93	50	60	46	169	1 504	1 149	1 225	1 046
1968									
Jan	109	62	70	55	140	1 435	1 100	1 155	960
Febr	134	64	68	50	151	1 440	1 110	1 155	960
Mars	125	50	65	43	160	1 435	1 105	1 155	960
April	167	60	71	60	155	1 440	1 110	1 155	965
Maj	110	53	60	55	193	1 435	1 105	1 155	955
Juni	71	52	63	48	153	1 440	1 105	1 155	950
Juli	157	55	64	50	127	1 440	1 105	1 155	950
Aug	74	53	64	60	165	1 445	1 105	1 155	950
Sept	82	37	60	44	167	1 440	1 105	1 155	950
Okt	74	49	61	42	179	1 475	1 130	1 180	980
Nov	81	61	63	52	155	1 485	1 130	1 180	980
Dec	92	55	64	52	187	1 485	1 130	1 180	980
1969									
Jan	103	59	59	47	209	1 485	1 135	1 185	980
Febr	134	68	63	47	154	1 490	1 135	1 200	1 010
Mars	119	57	58	43	199	1 495	1 140	1 210	1 025
April	99	58	62	46	156	1 500	1 145	1 220	1 040
Maj	147	44	63	51	187	1 505	1 145	1 225	1 050
Juni	114	44	58	44	157	1 505	1 145	1 230	1 050
Juli	56	46	58	37	169	1 505	1 150	1 230	1 050
Aug	65	47	59	47	171	1 505	1 150	1 230	1 050
Sept	76	49	57	49	137	1 505	1 145	1 230	1 050
Okt	78	53	60	48	183	1 505	1 145	1 230	1 050
Nov	88	58	64	49	187	1 520	1 165	1 255	1 095
Dec	85	58	63	50	171	1 525	1 185	1 260	1 100
1970									
Jan	111	65	61	50	119	1 528	1 187	1 271	1 107
Febr	100	63	64	60	182	1 528	1 187	1 271	1 112
Mars	96	61	63	53	120	1 532	1 187	1 289	1 121
April	114	69	67	62	195	1 537	1 191	1 303	1 140
Maj	113	53	66	59	177	1 537	1 196	1 303	1 140
Juni	86	47	65	60	174	1 523	1 187	1 303	1 140

Tabell 51 Exportpriser på massa, papper och papp åren 1950, 1960—1969 samt januari—juni 1970

Export prices of woodpulp, paper and paperboard in 1950, 1960—1969 and January—June 1970

År Year	Massa <i>Pulp</i>						Tidnings- papper ² News- print	Annat tryck- och skriv- papper ³ <i>Printing</i> <i>and</i> <i>writing</i> <i>paper</i>	Annat papper och papp ⁴ <i>Other</i> <i>paper</i> <i>and</i> <i>paper-</i> <i>board</i>	Hård träfiber- plattor ⁵ <i>Com-</i> <i>pressed</i> <i>fibre-</i> <i>board</i>
	meka- nisk	sulfit	sulfat							
massa, vät ¹	blekt <i>bleached</i>	oblekt <i>un-</i> <i>bleach-</i> <i>ed</i>	blekt <i>bleach-</i> <i>ed</i>	oblekt <i>un-</i> <i>bleach-</i> <i>ed</i>						
me- chan- ical	dissol- <i>ving</i>	annan <i>other</i>								
	kr per ton torrtänkt vikt <i>Sw. cr. per ton dry weight</i>						kr per ton <i>Sw. cr. per ton</i>			
1950	254	686	650	513	676	486	..	..	..	..
1960	331	845	717	568	725	541	687	1 106	917	416
1961	333	860	714	596	713	563	691	1 123	916	398
1962	333	793	649	542	658	505	687	1 038	888	402
1963	334	787	657	549	665	538	684	942	944	413
1964	328	859	710	589	718	586	679	955	943	424
1965	352	883	734	606	734	589	680	982	951	443
1966	337	853	696	579	697	568	682	995	953	439
1967	339	840	680	574	690	558	678	1 029	969	430
1968	355	811	668	543	659	533	655	989	931	419
1969	374	867	717	572	711	548	636	998	836	426
1968										
Jan	326	811	667	552	665	545	649	1 080	888	408
Febr	347	794	669	566	667	542	652	1 010	879	421
Mars	359	804	663	550	654	521	645	936	850	411
April	352	804	670	556	659	540	662	996	847	413
Maj	368	817	664	542	652	520	646	1 003	867	407
Juni	349	805	658	544	653	541	675	1 033	827	415
Juli	367	823	674	539	653	523	667	979	836	411
Aug	366	817	669	523	652	531	643	875	826	410
Sept	373	807	666	534	661	540	661	1 036	845	409
Okt	366	820	675	552	662	535	659	992	826	414
Nov	356	823	675	314	657	538	656	991	844	406
Dec	371	815	665	551	665	531	651	1 007	829	420
1969										
Jan	390	839	681	561	676	503	659	1 031	832	412
Febr	385	823	688	560	688	508	631	967	832	408
Mars	373	835	715	573	689	531	647	983	843	423
April	372	850	692	562	694	551	620	1 012	824	423
Maj	335	839	695	558	693	536	638	997	843	428
Juni	335	858	698	563	702	550	619	989	846	445
Juli	404	888	721	572	709	550	622	989	827	442
Aug	360	871	724	570	722	569	627	970	825	439
Sept	367	869	734	592	728	572	642	1 005	832	422
Okt	384	884	743	588	731	570	638	1 044	824	431
Nov	358	898	753	581	744	557	646	1 014	853	413
Dec	376	923	762	601	745	585	649	969	858	420
1970										
Jan	366	942	786	638	777	617	655	1 070	853	439
Febr	383	936	817	624	801	622	666	1 035	882	478
Mars	400	965	842	660	809	653	659	1 073	900	466
April	415	972	840	676	812	644	661	1 018	887	463
Maj	396	971	837	659	818	676	678	1 043	897	455
Juni	430	971	844	685	819	663	670	1 039	903	473

¹ Art nr 47.01.101 ² Art nr 641.1 ³ Art nr 641.2 ⁴ Art nr 641.3—5 ⁵ Art nr. 48.09.102

Tabell 52 Genomsnittliga timförtjänster för manliga skogsarbetare vid domänverket¹ åren 1968 och 1969. Kr. (Exkl ersättningar², semesterlön och semesterersättning. Kostnader för motorsåg m m inte frändragna)

Average wages per hour for male forestry workers employed by the Swedish Forest Service in 1968 and 1969. Sw. cr. (Excl. holiday pay, daily allowances etc; costs of chain saw and other implements not deducted)

Skogsarbetets art <i>Type of forestry work</i>	Norra Sverige ³ <i>Northern Sweden</i>		Mellersta Sverige <i>Middle Sweden</i>		Södra Sverige <i>Southern Sweden</i>		Hela riket <i>Entire country</i>		samliga skogs- arbetare ⁴ <i>all forestry workers</i>
	huggare fellers	traktor- förare <i>tractor operators</i>	huggare fellers	traktor- förare <i>tractor operators</i>	huggare fellers	traktor- förare <i>tractor operators</i>	huggare fellers	traktor- förare <i>tractor operators</i>	
Arbete med egen motorsåg <i>Work with own chain saw</i>									
1968	14,11	..	13,01	..	12,89	..	13,61	..	13,58
1969	14,98	..	13,59	..	14,17	..	14,55	..	14,52
Arbete utan motorsåg <i>Work without chain saw</i>									
1968	9,75	8,99	9,73	9,59	9,42	9,12	9,62	9,12	9,51
1969	10,41	9,57	10,33	9,50	10,28	9,41	10,35	9,49	10,17
Körning med domänverkets traktor <i>Driving of tractors owned by the Swedish Forest Service</i>									
1968	..	13,31	..	13,65	..	13,06	..	13,27	12,99
1969	..	13,29	..	13,64	..	13,59	..	13,46	13,23

¹ Avser kontinuerligt anställda skogsarbetare d vs arbetare anställda att utföra arbete under »varje avtalsenlig dag under året».

² Med ersättningar avses traktamente, färdmedelsersättning och ersättning för bemresor vid bortaliggning enligt skogsavtalet.

³ Norra Sverige omfattar Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Ångermanland och Medelpad, mellersta Sverige, Härjedalen, Hälsingland, Gästrikland, Dalarna och Värmland samt södra Sverige övriga landskap.

⁴ Inkl i tabellen ej redovisade grupper.

Tabell 53 Genomsnittliga dagsförtjänster för manliga skogsarbetare sysselsetta hos skogsägare anslutna till Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare och Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen¹ åren 1965—1969. Kr. (Exkl. ersättningar², semesterlön och semesterersättning. Kostnader för motorsåg inte frändragna)

Average daily earnings for male forestry workers employed by forest owners of the Association of Forestry Employers and of the Swedish Association of Employers in Agriculture and Forestry in 1965—1969. Sw. kr. (Excl. holiday pay, daily allowances; costs of chain saw and other implements not deducted)

Skogsarbetets art <i>Type of forestry work</i>	År <i>Year</i>	Arbetsgivarorganisation <i>The Association of Forestry Employers</i>	<i>Employers' organization</i>	
			Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare	Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen
			Huggare m fl fellers etc.	maskinarbetare ³ machinery workers
Huggning <i>Cutting</i>	1965	70	83	72
	1966	80	79	82
	1967	90	100	92
	1968	97	93	100
	1969	105	111	110
Skogsvårdsarbete <i>Silviculture</i>	1965	64	67	61
	1966	72	68	70
	1967	78	81	74
	1968	86	93	84
	1969	93	98	88
Maskinarbete <i>Machinery work</i>	1965	—	75	..
	1966	—	83	..
	1967	—	95	96
	1968	—	104	109
	1969	—	112	114
Övrigt arbete <i>Other work</i>	1965	55	—	57
	1966	60	—	62
	1967	67	—	69
	1968	79	—	74
	1969	85	—	74
Allt arbete <i>All work</i>	1965	68	73	69
	1966	77	83	78
	1967	87	95	88
	1968	94	104	97
	1969	102	112	106

¹ För Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare åldersgruppen 16—66 år, för Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen åldersgruppen 18—66 år. För båda föreningarna avses arbetare som vid årets början beräknades arbeta minst 200 dagar under året hos den rapporterande arbetsgivaren.

² Se not 2, tabell 52.

³ Arbetare som utför maskinellt avverknings- och transportarbete.

Tabell 54 Genomsnittliga tim- och dagsförtjänster för manliga skogsarbetare åren 1968 och 1969. (Exkl ersättningar¹, semesterlön och semesterersättning; kostnader för motorsåg m m inte frändagna). Relativ fördelning av antalet skogsarbetare.

Average wages per hour and average daily earnings for male forestry workers in 1968 and 1969. (Excl. holiday pay, daily allowances etc; costs of chain saw and other implement not deducted). Number of workers in per cent.

Arbetsgivarorganisation Employers' organization

Domänverket ² <i>Swedish Forest Service</i>				Föreningen Skogsbruks Arbetsgivare ³ <i>The Association of Forestry Employers</i>				
genomsnittlig timförtjänst, kr <i>average wages per hour, Sw. cr.</i>	samt arbete tare; arbete med egen motorsåg, % <i>all workers; work with own chain saw, %</i>	samt arbete tare; kör- ning med domänver- kets trak- tor, % <i>all wor- kers; driving of tractors owned by the Swedish Forest Service, %</i>	genomsnittlig dagsförtjänst, kr <i>average daily earnings, Sw. cr.</i>	huggare m fl allt arbete, % <i>all types of work, %</i>	maskinarbe- tare; allt arbete, % <i>machinery workers; all types of work, %</i>			
1968	1969	1968	1969	1968	1969			
Under 7 <i>Less than</i>	2,8	1,6	—	Under 50 <i>Less than</i>	2,1	1,0	—	—
7—9	8,1	5,3	6,0	50—60	3,7	3,3	0,3	—
9—11	13,6	10,9	19,2	60—70	9,5	6,2	0,8	0,2
11—13	19,5	17,2	23,4	70—80	14,6	10,7	3,5	1,2
13—15	24,3	22,2	31,0	80—90	16,6	14,6	10,4	5,5
15—17	15,8	19,9	14,9	90—100	18,0	16,3	24,1	14,6
17—19	8,5	11,4	3,6	100—110	13,9	15,6	29,9	27,4
19—21	4,4	5,7	1,6	110—120	9,6	12,6	19,3	28,4
21—23	1,8	3,7	0,1	120—130	5,8	7,8	8,0	14,2
23 och därtill <i>and more</i>	1,1	2,2	0,2	130 och därtill <i>and more</i>	6,2	11,9	3,7	8,5
Summa <i>Total</i>	100,0	100,0	100,0	Summa <i>Total</i>	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Se not 2, tabell 52.

² Se not 1, tabell 52.

³ Se not 1, tabell 53. Uppgifter för Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen är inte tillgängliga.

Tabell 55 Genomsnittliga tim- och dagsförtjänster för manliga skogsarbetare i olika åldersklasser åren 1968 och 1969. Kr. (Exkl ersättningar¹ semesterlös och semesterersättning; kostnader för motorsåg m m inte fråndragna).

Average wages per hour and average daily earnings for male forestry workers in different age-classes in 1968 and 1969. Sw. cr. (excl. holiday pay, daily allowances etc; costs of chain saw and other implements not deducted)

Arbetsgivarorganisation Employers' organization											
Domänverket ² Swedish Forest Service				Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare The Association of Forestry Employers				Skogs- och Lantarbets-givareföreningen The Swedish Association of Employers in Agriculture and Forestry			
ålders-klass age-class	huggare (arbete med egen motorsåg) <i>fellers (work with own chainsaw)</i>	traktor-förare (körning med traktor) <i>tractor operator (driving of tractors owned by the Swedish Forest Service)</i>	ålders-klass age-class	huggare m fl (allt arbete) <i>fellers etc. (all types of work)</i>	maskin-arbetare (allt arbete) <i>machinery- workers (all types of work)</i>	ålders-klass age-class	samtliga arbetare (allt arbete) <i>all work- ers (all types of work)</i>				
	kr/tim				kr/dag					kr/dag	
	1968	1969	1968	1969		1968	1969	1968	1969		1968
—29	14,52	15,69	13,60	13,61	16—20 21—30	79	91	96	93	18—20 21—30	89
30—39	15,19	16,13	13,28	13,66	31—40 41—50	103	113	105	112	31—40 41—50	106
40—49	14,28	15,27	13,22	13,29	41—50 51—60	103	113	106	113	41—50 51—60	102
50—59	12,05	13,08	12,48	13,08	51—60 61—66	96	105	103	111	51—60 61—66	100
60—	10,48	11,05	8,81	11,21	61—66	85	93	99	104	61—66	96
					73	79	69	83	78		86

¹ Se not 2, tabell 52.

2 Se not 1, tabell 52.

Tabell 56 Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruk år 1968 enligt den utökade arbetskraftsundersökningen hösten 1968¹ och år 1965 enligt folk- och bostadsräkningen 1965². Län

The economically active population in all industries and in forestry in 1968 according to the expanded labour force survey autumn 1968 and in 1965 according to the 1965 Population and Housing Census. Counties

Län County	Förvärvsarbetande ³ befolkning <i>Economically active population</i>							
	samtliga näringsgrenar <i>all industries</i>		skogsbruk <i>forestry</i>		skogsbruk i % av samtliga näringsgrenar <i>forestry in % of all industries</i>			
	1968	1965	1968	1965	1968	1965	1960 ⁴	1950 ⁵
Nb	103 400	98 896	5 500	6 645	5,3	6,7	8,1	10,8
Vb	94 600	93 108	5 600	7 084	5,9	7,6	9,4	8,3
Jtl	55 400	54 081	4 500	5 693	8,1	10,5	12,9	11,9
Vnr	112 200	116 337	3 400	5 896	3,0	5,1	7,1	6,6
Gvl	123 900	123 723	6 300	5 744	5,1	4,6	6,7	6,7
Kpb	113 200	118 427	5 500	6 652	4,9	5,6	7,4	8,1
Vrm	127 200	122 084	6 100	7 204	4,8	5,9	7,9	7,2
Ör	111 200	117 890	2 800	2 824	2,5	2,4	3,0	2,4
Vstm	109 100	109 437	1 500	1 462	1,4	1,3	1,8	1,5
Ups	80 000	77 917	1 400	1 165	1,8	1,5	2,1	1,8
Sth	672 400	655 056	1 000	1 709	0,1	0,3	0,3	0,3
Sdm	105 400	105 123	700	1 311	0,7	1,2	1,6	1,5
Ög	160 600	158 759	2 500	2 142	1,6	1,3	1,5	1,3
Skb	110 500	111 274	1 700	1 178	1,5	1,1	1,2	0,7
Äbg	179 800	184 287	3 100	2 104	1,7	1,1	1,2	0,7
Jkp	137 300	132 137	1 200	1 254	0,9	0,9	1,1	0,8
Krb	78 700	73 500	1 800	1 702	2,3	2,3	2,4	1,8
Klm	96 700	99 163	2 000	1 941	2,1	2,0	2,3	2,0
Gtl	24 300	23 455	0	91	0,0	0,4	0,5	0,2
Gbg	307 500	300 700	700	604	0,2	0,2	0,2	0,1
Hl	85 100	80 299	700	590	0,8	0,7	0,8	0,6
Bl	68 200	64 985	800	569	1,2	0,9	0,8	0,6
Krs	114 000	117 570	1 000	1 009	0,9	0,9	0,9	0,8
Mlm	312 900	311 893	300	529	0,1	0,2	0,2	0,2
Riket	3 483 600	3 449 897	60 000	67 102	1,7	1,9	2,6	2,5
<i>Entire country</i>								
1960 ⁴	3 244 084		83 264		—	—	2,6	—
1950 ⁵	3 104 756		77 201		—	—	—	2,5

¹ Stickprovsundersökning avseende 10 mätveckor tiden 8 september–16 november 1968 med 6 000 intervjuade personer per vecka. Betr definitioner, undersökningsmetoder m m SM Am 1969:8. Den utökade arbetskraftsundersökningen hösten 1968.

² Totalundersökning avseende läget den 1 november 1965.

³ I den förvärvsarbetande befolkningen, som omfattar personer med minst halv normal arbetstid, ingår "medhjäljande", varmed avses familjemedlemmar som biträtt annan person tillhörande samma hushåll i dennes verksamhet. I den utökade arbetskraftsundersökningen hösten 1968 medräknas även en grupp som trots att den vanligen arbetar 20 timmar eller mer per vecka ändock inte arbetar fullt hälften av den tid som är gängse för heltidsanställda inom yrket ifråga och således i folk- och bostadsräkningen 1965 skulle ha betecknats som ej förvärvsarbetande.

⁴ "Folkräkningsveckan" 2–8 oktober 1960.

⁵ 31 december 1950 enl folkräkningen 1950.

Tabell 57 Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965 fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning. Enligt folk- och bostadsräkningen 1965¹

The economically active population in forestry in 1965 by sub-group of industry and by status. According to the 1965 Population and Housing Census

Näringssgrupp <i>Industry group</i>	Företagare <i>Employers</i>		Anställda <i>Employees</i>		Samtliga förvärvsarbetande <i>Total economically active population</i>			
	samt- liga <i>all</i>	därav utan an- ställda <i>thereof without em- ployees</i>	samt- liga <i>all</i>	därav kvinnor <i>thereof women</i>	män <i>men</i>	kvinnor <i>women</i>	samt- liga <i>all</i>	därav med- hjälpende <i>thereof family workers</i>
Skogsvård, kolning <i>Silviculture</i>	192	167	9 166	1 581	7 769	1 589	9 358	22
Skogsavverkning <i>Felling</i>	4 022	3 685	49 308	602	52 697	633	53 330	627
Flottning, virkes- mätning <i>Floating and timber measuring</i>	—	—	4 414	167	4 247	167	4 414	—
Skogsbruk 1965 <i>Forestry</i>	4 214	3 852	62 888	2 350	64 713	2 389	67 102	649
D:o 1960 ²	3 164	..	80 100	..	81 191	2 073	83 264	..
D:o 1950 ³	280	..	76 921	..	76 104	1 097	77 201	..

¹ Avser läget den 1 november 1965.

² »Folkräkningsveckan» 2–8 oktober 1960.

³ 31 december 1950 enl folkräkningen 1950.

Tabel 58 Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1965, 1960 och 1950 fördelad efter ålder och kön (endast 1965)

The economically active population in forestry in 1965, 1960 and 1950 by age and sex (only 1965)

Åldersklass <i>Age-group</i>	1965						1960	1950
	Män <i>Men</i>		Kvinnor <i>Women</i>		Samtliga <i>All</i>		Samtliga <i>All</i>	Samtliga <i>All</i>
	antal <i>number</i>	%	antal <i>number</i>	%	antal <i>number</i>	%	%	%
—19	2 782	4,3	248	10,3	3 030	4,5	7,4	8,5
20—24	3 942	6,1	379	15,7	4 321	6,4	7,5	11,6
25—29	4 644	7,2	229	9,5	4 873	7,2	8,1	12,1
30—34	5 684	8,8	195	8,1	5 879	8,7	9,7	11,2
35—44	14 628	22,5	565	23,4	15 193	22,6	21,8	21,1
45—54	15 875	24,5	475	19,7	16 350	24,3	22,1	17,8
55—64	14 060	21,7	279	11,6	14 339	21,3	18,5	13,0
65—	3 226	5,0	42	1,7	3 268	4,9	4,9	4,6
—30	11 368	17,5	856	35,5	12 224	18,2	23,0	32,2
45—	33 161	51,1	796	33,0	33 957	50,5	45,5	35,4

Tabell 59 Syselsättningen i skogsbruket åren 1968 och 1969 vid domänverket och större skogsbolag¹

Number of forest workers in State forests and in the largest companies' forests in 1968 and 1969

Anm: Uppgifterna avser antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad

Note: The reports refer to the number of workers employed the second Tuesday by stated month

Arbetsgivare Employer	Månad och år Month and year	Antal arbeter sysselsatta i Number of workers employed in					
		avverkningsarbete ² logging		skogs- vårds- arbete ³ silviculture	anlägg- nings- arbete ⁴ construction	samltliga all	
		totalt total	därav körning of which hauling				
Domänverket <i>The State Service</i>	Febr	1968	5 478	1 191	12	111	5 601
		1969	4 610	855	8	100	4 718
	Maj	1968	3 300	837	1 964	176	5 440
		1969	3 491	702	1 200	121	4 812
	Aug	1968	3 016	371	1 656	292	4 964
		1969	2 810	329	1 327	259	4 396
	Nov	1968	4 666	815	103	144	4 913
		1969	4 453	708	105	145	4 703
Skogsbolagen <i>Companies</i>	Febr	1968	19 450	5 051	45	300	19 795
		1969	16 120	3 130	21	247	16 388
	Maj	1968	11 670	2 873	6 369	283	18 322
		1969	12 648	2 250	3 072	287	16 007
	Aug	1968	12 031	1 913	2 881	610	14 922
		1969	11 255	1 666	1 822	330	13 407
	Nov	1968	15 902	2 823	464	401	16 767
		1969	14 628	2 199	454	338	15 420
Summa <i>Total</i>	Febr	1968	24 928	6 242	57	411	25 396
		1969	20 730	3 985	29	347	21 106
	Maj	1968	14 970	3 710	8 333	459	23 762
		1969	16 139	2 952	4 272	408	20 819
	Aug	1968	15 047	2 284	3 937	902	19 886
		1969	14 065	1 995	3 149	589	17 803
	Nov	1968	20 568	3 638	567	545	21 680
		1969	19 081	2 907	559	483	20 123

¹ Ursprungligen 54. Till undersökningen i november 1969 inkom uppgifter från 30 företag. Fusioner och andra organisatoriska förändringar har minskat antalet.

² Utsyning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi.

³ Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning, skogsdikning och plantskolarbeten.

⁴ Skogsvägbyggnad samt uppförande av arbetarbostäder i egen regi.

Tabell 60 Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken åren 1968 och 1969 fördelade efter landsdel på skogsägaren och dennes familjemedlemmar respektive lejd arbetskraft (uppräknade tal)

Evaluated numbers of day-works performed during a week in farmers' forests according to the surveys of employment February 1968—November 1969. Main parts of country. Owners with members of their families, hired labour (Cf table 59).

Anm: Uppgifterna avser antalet dagsverken den vecka i angiven månad då andra helgfria tisdagen infaller (jfr tab 59).

Note: The figures refer to the day-works performed during that week in the stated month when the second working Tuesday falls.

Landsdel ¹ Main part of country	Månad och år Month and year	1 000 dagsverken ² 1 000 day-works		Procentuell fördelning In per cent		
		utförda av performed by		totalt total	skogsägarna själva ³ owners	lejd ar- betskraft hired labour
		skogsägarna själva ³ owners	lejd ar- betskraft hired labour			
Götaland	Febr	1968	82	62	144	57
		1969	71	48	119	60
	Maj	1968	58	55	113	51
		1969	59	52	111	53
	Aug	1968	42	28	70	60
		1969	32	19	51	63
	Nov	1968	71	51	122	58
		1969	121	63	184	66
						34
Svealand	Febr	1968	40	38	78	51
		1969	31	30	61	51
	Maj	1968	23	28	51	45
		1969	23	22	45	51
	Aug	1968	15	20	35	43
		1969	14	18	32	44
	Nov	1968	30	35	65	46
		1969	49	44	93	53
						47
Norrland	Febr	1968	45	25	70	64
		1969	29	21	50	58
	Maj	1968	38	21	59	64
		1969	36	12	48	75
	Aug	1968	31	20	51	61
		1969	22	11	33	67
	Nov	1968	50	26	76	66
		1969	54	18	72	75
						25
<i>Hela riket</i> <i>Entire</i> <i>country</i>	Febr	1968	167	125	292	57
		1969	132	98	230	57
	Maj	1968	120	103	223	54
		1969	117	87	204	58
	Aug	1968	88	68	156	56
		1969	67	48	115	58
	Nov	1968	150	113	263	57
		1969	224	125	349	64
						36

¹ Götaland omfattar produktionsområdena 1—4, Svealand områdena 5—6 och Norrland områdena 7—8 enligt den områdesindelning som lantbruksstyrelsen begagnar vid jordbrukssekonominiska undersökningar.

² Arbete på rotposter ej medräknat.

³ Jämte familjemedlemmar över 15 år.

**Tabell 61 Antal arbetstimmar¹ samt arbetsolycksfall² i skogsbruket 1967.
Samtliga arbetsgivare (inkl staten)**

Number of working-hours and number of industrial accidents in forestry in 1967.
All employers (incl. public service)

Näringsgren ³ <i>Branch of industry</i>	Antal arbets-givare <i>No. of employers</i>	1 000-tal arbets-timmar ⁴ <i>Thousands of working-hours</i>	Arbetsolycksfall <i>Industrial accidents at actual work-place</i>			Sjukersätt-nings-dagar ⁵ <i>Sickness benefit days</i>	Genomsnittlig invaliditetsprocent <i>Average percentage of disablement</i>
			samtliga fall <i>all cases</i>	därav <i>of which</i>	invaliditets-fall <i>case of disability</i>		
Skogsvård och kolning <i>Planting and conservations of forests, charcoal burning</i>	191	10 707	728	7	2	14 834	26,3
Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>	16 057	85 485	6 274	95	14	154 613	17,8
Skogsbruk totalt <i>Total forestry</i>	16 248	96 192	7 002	102	16	169 447	18,4
Samtliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	318 973	5 611 525	122 855	1 792	285	2 822 161	21,5

¹ Fr o m 1955 anges arbetskraftens omfattning i riks f örsäkringsverkets olycksfallsstatistik med 1 000-tal arbetstimmar. Där antalet arbetstimmar ej varit känt har en under hela året sysselsatt arbetstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med fem dagars arbetsvecka.

² Sk f ärdolycksfall ingår inte. Av arbetsolycksfall föranledda yrkesskador indelas i tre svårighetsklasser — övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall. I antalet olycksfall ingår inte lättare skador, som inte föranlett sjukskrivning efter utgång av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

³ Fr o m 1960 registreras arbetsgivaren endast inom en näringsgren och arbetsgivarens huvudsakliga verksamhet avgör näringsgrenstillhörigheten. Olycksfall, som drabbat den i privat skogsbruket ledda arbetskraften t ex i samband med avverkningsarbeten, redovisas därför huvudsakligen under jordbruk och boskapsskötsel. Olycksfall som drabbat kontorspersonal anställd hos arbetsgivare hänsörd t ex näringsgrenen »Skogsavverkning» ingår emellertid fr o m 1960 också bland skogsavverkningens arbetsolycksfall.

⁴ Avser antal arbetstimmar utförda av arbetstagare anställda hos de f örsäkringspliktiga arbetsgivare som redovisas i kol »Arbetsgivare».

⁵ I antalet sjukersättningsdagar (d v s exkl karenstagar) har dagar med halv sjukpenning medräknats med halva antalet.

Tabell 62 Antal genom arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhetstal¹) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal olycksfall per 1 milj arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogsbruket 1967. Samtliga arbetsgivare (inkl staten)

Number of lost work-days per 1 000 working-hours (severity rates) for industrial accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours and number of lost work-days per accident in forestry and logging in 1967. All employers (incl. public service)

Näringsgren Branch of industry	Antal förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar (svårhetstal ¹) fördelade på huvudsaklig olycksfallsorsak <i>No. of lost work-days per 1 000 working-hours (severity rates) distributed by main cause of accident</i>										»Svårhetstal» härrörande från <i>»Severity rates» due to</i>			Antal olycks- fall per 1 milj arbets- timmar <i>No. of accidents per 1 million work- ing-days</i>	Antal förl- rade arbets- dagar <i>No. of lost work- days per accident</i>
											sjuk- dom <i>sick- ness</i>	invali- ditet <i>disa- bility</i>	död <i>death</i>		
	motor, trans- fartyg, mission, arbets- plan maskin, hiss, kran, annan lyft- anord- ning motor, cranes etc.	fordon, verktyg (även eld e d maskin- drivet) redskap hand- tool, simple equip- ment	hand- verktyg explo- sion, eld e d explo- sion, redskap fire etc.	explo- sion, halk- ning fall, slipping fire etc.	fallande föremål, ras objects, subsid- ances	kläm- ning, tramp- ning, slip- ping objects, subsid- ances	lyft- ning, bärning på, stöt- nande av eller mot fö- remål remål crush- ing with objects etc.	övriga ² <i>other</i>	Samt- liga <i>total</i>						
Skogsvård och kolning <i>Forest management and charcoal burning</i>	—	0,16	1,91	—	0,87	0,71	0,10	0,06	—	3,83	1,14	1,29	1,40	68,0	56
Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>	0,29	0,89	1,41	—	0,48	0,81	0,05	0,16	0,11	4,20	1,49	1,49	1,23	73,4	57
Skogsbruket totalt <i>Forestry and logging</i>	0,25	0,81	1,46	—	0,53	0,80	0,05	0,15	0,10	4,16	1,45	1,46	1,25	72,8	57
Samtliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	0,31	0,24	0,12	0,04	0,33	0,10	0,03	0,07	0,07	1,31	0,41	0,51	0,38	21,9	59

¹ Svårhetstalet, antal förlorade arbetsdagar per 1 000 arbetstimmar, är det av riksföräkringsverket använda riskmåttet. Vid dess konstruktion har en sjuktid av 365 dagar förutsatts innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. För vidare upplysning om svårhetstal se SOS Yrkesskador år 1960.

² Till olycksfallsorsakerna i kol (»övriga») har härförts hett eller kallt ämne (fast, flytande, gasformigt), elektrisk ström, giftigt eller frätande ämne, djur och annan ej särskilt nämnd olycksfallsorsak.

Tabell 63 Arbetsolycksfall² 1967 i skogsbruket, i procent samt per 1 milj arbетstimmar^{1,4}, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare³ (inkl. staten)

Industrial accidents at actual work-place in forestry in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1967. All employers (incl. public service)

Skadad kroppsdel <i>Injured part of body</i>	Skogsvård och kolning <i>Planting and conservation of forests</i>		Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>		Skogsbruk, totalt <i>Total forestry</i>		Samliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	
	per 1 milj arb. tim <i>per 1 million working-hours</i>	% <i>per 1 million working-hours</i>	per 1 milj arb. tim <i>per 1 million working-hours</i>	% <i>per 1 million working-hours</i>	per 1 milj arb. tim <i>per 1 million working-hours</i>	% <i>per 1 million working-hours</i>	per 1 milj arb. tim <i>per 1 million working-hours</i>	% <i>per 1 million working-hours</i>
Huvud utom öga, hals <i>Head except eye, neck</i>	4,1	6,0	5,1	7,0	5,0	6,9	1,7	7,8
Öga <i>Eye</i>	4,2	6,2	3,1	4,2	3,2	4,4	1,0	4,5
Axel, arm <i>Shoulder, arm</i>	4,6	6,7	4,9	6,7	4,9	6,7	1,8	8,1
Handled, hand <i>Wrist, hand</i>	16,8	24,7	24,3	33,0	23,5	32,2	7,9	35,9
Bål utom rygg <i>Trunk, except back</i>	3,6	5,4	5,8	7,9	5,6	7,7	1,3	5,8
Rygg, ryggrad <i>Back, spine</i>	2,2	3,3	4,1	5,6	3,9	5,3	0,9	4,2
Höftled, knä, ben <i>Hip-joint, knee, leg</i>	21,5	31,6	15,5	21,1	16,2	22,2	2,6	12,0
Fotled, fot <i>Ankle-joint, foot</i>	10,9	16,1	10,4	14,2	10,5	14,4	4,7	21,4
Kroppen i sin helhet <i>The entire body</i>	—	—	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,4
Summa <i>Total</i>	68,0	100,0	73,4	100,0	72,8	100,0	21,9	100,0

^{1—4} Se motsvarande noter till tabell 61.

Tabell 64 Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960, 1961—1965 samt per år 1965—1969. Län

Number of elks killed during legal shooting seasons during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960, 1961—1965 (yearly averages) and in the years 1965—1969. Counties.

Län County	1946—1950				1951—1955				1956—1960				1961—1965				1965—1969			
	1946	1951	1956	1961	1965	1966	1967	1968	tjur bulls	ko cows	års- kalvar (less than 1 year)	summa total	tjur bulls	ko cows	års- kalvar (less than 1 year)	summa total				
	årsmedeltal yearly average																			
Nb	157	158	1 224	1 843	1 843	1 770	1 758	923	657	190	1 770	946	754	134	1 834					
Vb	500	1 242	2 208	2 319	1 967	2 131	2 364	1 192	874	330	2 396	1 328	983	501	2 812					
Jtl	1 264	2 928	4 603	3 419	3 262	3 125	3 422	1 421	994	713	3 128	1 416	1 118	778	3 312					
Vnr	630	1 653	2 083	1 389	1 120	1 005	1 113	530	422	223	1 175	623	446	251	1 320					
Gvl	916	1 848	2 929	2 884	2 686	2 591	2 544	997	785	644	2 426	1 083	740	687	2 510					
Kpb	1 366	2 265	3 977	4 237	3 832	3 602	3 675	1 347	1 066	770	3 183	1 445	1 119	803	3 367					
Vrm	865	1 785	2 600	3 325	3 537	3 298	3 438	1 548	1 211	662	3 421	1 585	1 196	1 099	3 880					
Ör	964	1 351	1 231	1 362	1 401	1 285	1 331	584	506	465	1 555	530	386	512	1 428					
Vstm	941	1 121	1 118	1 128	1 277	1 174	1 187	427	308	508	1 243	495	334	702	1 531					
Ups	903	1 094	714	599	633	636	729	255	213	171	639	344	261	185	790					
Sth	840	1 038	846	725	723	603	761	350	263	111	724	287	243	169	699					
Sdm	804	1 099	1 061	1 042	1 036	847	919	406	290	159	855	311	270	290	871					
Ög	897	1 151	903	942	1 032	930	1 092	473	381	248	1 102	447	381	381	1 209					
Skb	494	724	780	877	932	917	960	450	382	183	1 015	379	366	231	976					
Äbg	586	859	1 033	1 196	1 264	1 246	1 386	676	522	209	1 407	577	468	351	1 396					
Jkp	412	535	650	827	855	904	1 072	532	427	187	1 146	525	374	472	1 371					
Krb	493	636	615	820	1 000	950	851	441	270	437	1 148	485	285	548	1 318					
Klm	670	780	780	822	899	908	1 080	574	439	188	1 201	579	409	377	1 365					
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Gbg	194	243	296	321	366	301	410	192	165	56	413	188	167	129	484					
Hl	228	371	390	510	595	549	677	341	280	108	729	262	198	204	664					
Bl	67	81	132	196	217	220	243	115	82	67	264	100	61	63	224					
Krs	158	160	236	305	301	317	458	202	174	95	471	134	113	67	314					
Mim	36	34	39	58	52	70	78	15	18	11	44	23	14	12	49					
Riket Entire country	14 385	23 156	30 448	31 146	30 830	29 307	31 548	13 991	10 729	6 735	31 455	14 092	10 686	8 946	33 724					

Tabell 65 Antal fällda¹ villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1951—1955, 1956—1960 och 1961—1965 samt under åren 1964, 1965, 1966, 1967 och 1968

Number of game killed during the periods 1951—1955, 1956—1960 and 1961—1965 (yearly average) and in 1964, 1965, 1966, 1967 and 1968

Villebråd Game		1951— 1955	1956— 1960	1961— 1965	1964	1965	1966	1967	1968
Älg	<i>Elk</i>	23 596	30 448	31 226	30 355	30 830	29 307	31 548	31 455
Kronhjort	<i>Red deer</i>	43	55	42	47	51	77	76	87
Dovhjort	<i>Fallowdeer</i>	830	1 200	1 213	1 162	1 217	1 121	1 223	1 103
Rådjur	<i>Roe deer</i>	23 420	33 760	45 074	48 594	43 000	35 740	41 481	44 380
Skogshare		123 800	105 000	109 998	109 820	102 372	135 001	76 202	75 844
Fälthare	<i>Hare</i>	105 300	77 400	65 608	57 577	49 845	50 801	52 350	56 038
Vildkanin	<i>Rabbit</i>	129 800	169 000	236 346	71 290	77 430	53 560	63 610	34 660
Rödräv	<i>Fox</i>	81 620	76 400	73 629	71 727	71 130	79 411	75 925	71 634
Grävling	<i>Badger</i>	9 680	9 200	8 045	8 256	7 286	8 305	8 512	8 534
Utter	<i>Otter</i>	1 120	800	425	389	240	155	82	64
Mård	<i>Marten</i>	730	1 520	2 648	2 999	3 259	2 446	3 447	3 560
Iller	<i>Polecat</i>	1 460	1 460	1 865	1 997	1 587	1 903	1 735	1 730
Vildmink	<i>Mink</i>	5 760	13 950	18 165	21 401	18 262	20 757	20 301	19 586
Hermelin o småvessla	<i>Ermine and weasel</i>	9 220	5 470	63 873	3 752	2 680	2 604	2 914	1 610
Ekorre	<i>Squirrel</i>	233 300	50 000	16 131	11 905	10 535	9 074	8 660	8 215
Säl ²	<i>Seal</i>	570	753	361	186	234	168	212	..
Björn ²	<i>Bear</i>	21	26	24	24	17	41	21	19
Lodjur ²	<i>Lynx</i>	8	10	21	19	37	63	72	54
Varg ²	<i>Wolf</i>	5	6	6	5	10	—	—	—
Järv ²	<i>Glutton</i>	23	20	19	23	16	39	63	4
Tjäder	<i>Capercaillie</i>	322 333	11 300	20 300	19 454	15 965	23 121	12 652	11 295
Orre	<i>Blackgrouse</i>	326 333	11 300	13 632	11 057	13 028	17 282	12 420	11 617
Järpe	<i>Hazelhen</i>	431 000	9 700	12 988	11 495	16 000	20 555	14 150	11 156
Ripa	<i>Grouse</i>	80 100	49 100	56 000	50 300	59 800	177 282	70 759	56 601
Fasan	<i>Pheasant</i>	151 300	90 300	76 416	79 775	60 300	68 590	70 125	64 978
Rapphöna	<i>Partridge</i>	18 460	15 000	9 160	6 457	5 024	4 380	4 365	4 040
Morkulla	<i>Woodcock</i>	26 600	520 300	3 216	2 597	2 292	2 306	2 265	2 045
Duvhök	<i>Goshawk</i>	6 300	5 300	4 405	4 458	3 014	2 808	2 833	2 157
Sparvhök	<i>Sparrow-hawk</i>	7 380	5 800	3 332	2 915	2 470	2 023	1 375	1 032

¹ Dödade vid jakt.

² För säl, björn, lodjur, varg och järv avses kalenderår samt betr övrigt vilt jaktåren 1/7 1951—30/6 1952 t o m 1/3 1968—28/2 1969.

³ Treårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952 och 1953.

⁴ Tvåårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952—1954.

⁵ Morkullan är totalfredad under våren fr o m 1960.

⁶ Fyraårsmedeltal: uppgift för 1962 saknas.

Tabell 67 Skoglig yrkesutbildning läsåret 1969/1970

Forestry vocational training in the year 1969/1970

Kurstyp <i>Type of course</i>	Skogsvårdsstyrelserna <i>County Forestry Boards</i>			Andra kursanordnare <i>Other organizers of courses</i>			
	antal kurser <i>no. of courses</i>	antal elever <i>no. of students</i>	antal elev- dagar <i>no. of student- days</i>	antal kurser <i>no. of courses</i>	antal elever <i>no. of students</i>	antal elev- dagar <i>no. of student- days</i>	
	1	2	3	4	5	6	7
1 Grundutbildning <i>Basic training</i>							
11 Årskurs 1 <i>First year's course</i>	33	415	84 461	—	—	—	—
2 Vidareutbildning <i>Intermediate training</i>							
21 Årskurs 2 <i>Second year's course</i>							
teknisk linje <i>machine technical course</i>	13	132	13 090	—	—	—	—
driftekonomin linje <i>forest management course</i>	3	39	4 199	—	—	—	—
22 Allmän förmanskurs <i>General course for foremen</i>	2	23	1 650	—	—	—	—
3 Fortbildning <i>Further training</i>							
31 Driftekonomi <i>Forest management course</i>	63	708	2 909	25	390	1 349	
32 Skogsproduktion <i>Silviculture</i>	217	2 104	2 943	75	935	1 651	
33 Drivning <i>Logging</i>	1 228	12 470	30 413	112	1 494	4 821	
34 Allmän kurs <i>General course</i>	339	4 162	9 543	111	1 642	4 082	
4 Övrig utbildning <i>Other courses</i>							
41 Arbetsmarknadskurser <i>Labour market courses</i>							
411 arbetarutbildning <i>training of workers</i>							
4111 avverkning m m <i>logging</i>	40	470	6 541	—	—	—	—
4112 traktorkurser <i>tractor-courses</i>	9	99	3 494	—	—	—	—
412 förmansutbildning m m <i>courses for foremen</i>	684	4 399	5 742	—	—	—	—
42 Yrkesorientering <i>Vocational orientation</i>	410	12 936	15 161	—	—	—	—
43 Beställningskurser <i>Courses on behalf of forest industries etc.</i>	194	3 320	22 182	—	—	—	—
44 Personalfortbildning <i>Further training of personnel</i>	229	3 243	6 779	5	47	326	
5 Rådgivning och upplysning <i>Guidance and information</i>							
51 Skogsdagar, exkursioner, tävlingar <i>Forestry promotion days, excursions, competitions</i>	4 100	30 177	..	—	—	—	—
52 Övrig rådgivning och upplysning, antal dagar <i>Instruction- days</i>	—	—	6 026	—	—	—	—
Summa <i>Total</i>	7 564	74 697	215 133	328	4 508	12 229	

Tabell 68 Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen¹ samt av riksdagen angivna rambelopp för bidragsbeviljning 1950/51—1970/71

Subsidies granted to silviculture and maximum amounts prescribed for the making of grants by the Swedish Parliament 1950/51—1970/71

Mättenhet: 1 000 kr
Unit of measurement: 1 000 kr

Budgetår <i>Budget year</i>	Skogsförbättringsanslaget <i>Forest improvement grants</i>	Skogsvägsanslaget ² <i>Grants for roadbuilding</i>	Norrlandska skogsproduktions- anslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>	Kursverksamhet för skogs- brukets rationalisering <i>Courses for rationalization of forestry</i>
	rambelopp ³ ⁴ <i>upper limit amounts</i>	förlags- anslag <i>estimated appro- priation</i>	rambe- lopp ³ <i>upper limit amounts</i>	förlags- anslag <i>estimated appro- priation</i>
	sämre jord- mark <i>poor arable and pasture land</i>	verksam- heten i <i>other</i>	för utbe- talning <i>estimated appro- priation</i>	för utbe- talning <i>estimated appro- priation</i>
1950/51	1 000	1 000	2 200	1 200
1951/52	1 260	1 260	1 700	1 200
1952/53	1 200	1 200	1 700	1 200
1953/54	1 700	1 700	1 800	1 200
1954/55	1 700	1 700	1 700	1 200
1955/56	2 100	2 100	2 500	1 500
1956/57	2 300	2 300	2 800	1 600
1957/58	2 500	2 500	7 500	1 700
1958/59	2 600	2 600	7 700	1 700
1959/60	2 200	1 400	7 700	1 700
1960/61	2 200	1 400	7 700	2 600
1961/62	2 900	1 400	4 300	4 300
1962/63	4 600	1 400	6 000	5 800
1963/64	5 100	1 400	6 500	6 500
1964/65	5 500	2 400	7 900	4 500
1965/66	6 000	2 400	8 400	6 500
1966/67	86 000	2 500	712 500	6 200
1967/68	95 500	2 500	8 500	2 500
1968/69	106 000	2 500	713 500	1 400
1969/70	126 000	2 500	118 000	8 400
1970/71	146 000	2 500	715 000	6 500
				1 285

Noter se nästa sida.

¹ Uppgifter om medelsanvisning från äldre men ej aktuella skogs-vårdsanslag återfinnes i 1964/65 års upplaga av Skogsstatistisk årsbok.

² Före 1/7 1957 avsåg anslaget bidrag både till väg- och flottleds-byggnader. Fr o m 1/7 1957 har det tidigare anslaget uppdelats i två, ett för vägbyggnad och ett för flottledsbyggnad m m. Fortsättningsvis redovisas enbart väganslaget. Ur anslaget till flottledsbyggnader har fr o m 1/7 1957 2 850 kr anvisats.

³ Anger det högsta beloppet till vilket bidrag må beviljas under budgetåret.

⁴ Fr o m 1959/60 anger riksdagen rambelopp för bidragsbeviljning dels till åtgärder på sämre jordbruksmark och dels till övrigt ändamål.

⁵ T o m 1963/64 var anslaget ett reservationsanslag.

⁶ Anger det högsta beloppet vartill statsbidrag till skogsvårdande åtgärder må utfästas i samverkansområden m m.

⁷ Därav 500 tusen kr till förhöjning av bidraget till skogshuvudvägar av särskild betydelse för fritidsändamål.

⁸ Därav 400 tusen kr till insektsbekämpning samt 100 tusen kr till markanvändningsplaner.

⁹ Därav 522 tusen kr till insektsbekämpning samt 170 tusen kr till markanvändningsplaner.

¹⁰ Därav 197 tusen kr till markanvändningsplaner.

¹¹ Härutöver 1 439 tusen kr till insektsbekämpning.

¹² Därav 206 tusen kr till markanvändningsplaner.

¹³ Härutöver 3 060 tusen kr till insektsbekämpning.

¹⁴ Därav preliminärt 140 tusen kr till insektsbekämpning.

Tabell 69 Under budgetåret 1969/70 genom skogsvårdsstyrelsernas beslut beviljade bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder samt vägbyggnad. Län

Län County	Bidrag till skogsförbättringar <i>Grants for forest improvement</i>									
	återväxtåtgärder <i>measures of reproduction</i>					fullständigt planlagda företag <i>planed enterprises</i>				
	sämre jordbruksmark <i>afforestation</i>			icke jordbruksmark <i>reforestation</i>			sämre jordbruks- mark <i>afforestation</i>		icke jordbruks- mark <i>reforestation</i>	
	areal area	beräknad brutto- kostnad estimat- ed gross cost	stats- bidrag ³ govt. grants	areal area	beräknad brutto- kostnad estimat- ed gross cost	stats- bidrag ³ govt. grants	ungefärlig areal area	stats- bidrag govt. grants	ungefärlig areal ⁴ area	stats- bidrag ⁵ govt. grants
	ha	1 000 kr		ha	1 000 kr		ha	1 000 kr	ha	1 000 kr
Nb	31	19,7	9,9	4 492	986,6	493,3	13	1,6	13	2,3
Vb	40	29,1	14,5	506	175,6	89,3	34	9,8	125	29,6
Jtl	—	—	—	177	92,9	46,5	6	1,6	82	21,6
Vnr	100	63,4	20,1	11	3,8	1,9	..	3,0	1	0,1
Gvl	951	741,3	370,6	219	160,2	80,1	482	95,3	74	13,1
Kpb	275	224,6	114,5	71	44,8	22,7	93	19,9	14	3,0
Vrm	354	243,8	121,9	—	—	—	218	56,9	3	0,5
Ör	478	381,3	191,1	103	77,3	38,7	12	2,2	—	—
Vstm	183	131,5	65,3	—	—	—	12	4,0	—	—
Ups	324	267,6	133,0	—	—	—	70	16,8	—	—
Sth	64	63,5	31,9	22	19,0	9,5	42	14,1	8	3,0
Sdm	299	290,9	145,4	—	—	—	13	3,7	—	—
Ög	416	395,7	207,2	—	—	—	63	30,5	—	—
Skb	603	372,4	186,5	240	148,1	74,3	66	27,7	22	12,0
Äbg	381	372,2	186,7	186	172,9	86,6	87	35,0	29	10,7
Jkp	663	560,1	302,6	9	5,0	2,5	79	25,0	5	1,2
Krb	533	523,5	261,7	16	16,3	8,1	160	55,0	13	5,0
Klm	471	489,6	252,2	31	46,1	17,5	169	78,8	23	10,0
Gtl	21	16,2	8,4	102	69,1	35,0	—	—	1	30,0
Gbg	70	63,2	31,6	6	5,4	2,7	33	12,3	12	3,9
Hl	210	163,8	82,0	74	60,7	30,3	—	—	—	—
Bl	350	286,3	155,9	104	90,1	44,1	78	18,3	18	3,0
Krs	812	769,3	388,4	238	209,9	106,9	43	32,1	12	7,5
Mlm	200	206,4	103,2	76	75,7	37,9	9	3,3	10	4,2
Riket Entire country	7 829	6 675,4	3 384,6	6 683	2 459,5	1 227,9	1 782	546,9	465	160,7
1968/69	9 619	8 260,5	4 148,8	6 607	2 870,9	1 453,9	2 295	556,5	710	143,5

¹ Tillkommer statsbidrag för speciella förstärkningsarbeten på enskilda vägar inom de stormhärjade områdena i följande län: Kpb, Vrm, Ör, Sth, Sdm, Ög, Äbg, Krb, Klm och Hl. Totalt väglängd 3 728,9 km.

² Ej detaljerad planläggning.

State subsidies paid for special silvicultural measures and road-building during the budget year 1969/70. Counties

skogsdikning draining	Skogsvägsanslaget <i>Grants for road-building</i>			Norrländska skogs- produktionsanslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>			Summa beviljade bidrags- medel <i>Total funds granted</i>		
	vägbyggnad ¹ <i>road-building</i>			sam- verkans- områden <i>co- operation areas</i>					
	båtnads- areal <i>estimated gross cost</i>	beräknad brutto- kostnad <i>gross cost</i>	stats- bidrag ³ <i>govt. grants</i>	väglängd <i>road length</i>	beräknad brutto- kostnad <i>estimated gross cost</i>	stats- bidrag <i>govt. grants</i>			
ha	1 000 kr			km	1 000 kr				
1 215	397,7	101,7		17,3	588,9	276,6	1 274,8	293,5	2 453,7
139	24,7	7,3		87,2	2 569,3	1 222,7	1 114,8	399,6	2 887,6
4	1,8	0,5		130,7	4 080,9	2 309,5	698,7	—	3 078,4
	—	—		16,9	470,2	355,1	897,8	—	1 277,9
362	150,1	44,9		155,5	3 079,9	1 188,5			1 792,5
408	100,0	25,0		231,9	5 996,6	2 638,0			2 823,1
10	8,6	2,2		78,1	2 595,9	1 065,4			1 246,9
22	6,1	1,5		12,5	206,9	119,9			353,4
109	66,2	19,5		21,7	617,1	230,1			318,9
54	19,8	5,4		27,5	879,2	363,4			518,6
23	7,7	2,1		17,9	469,8	193,4			254,0
53	37,1	9,7		5,1	152,2	60,5			219,3
	—	—		9,0	239,8	101,4			339,1
45	28,4	8,6		13,2	457,4	163,0			472,1
62	35,8	8,9		33,4	1 052,0	433,7			761,6
208	129,2	36,0		70,7	1 641,5	729,1			1 096,4
177	118,8	29,9		13,6	224,9	96,2			455,9
63	44,4	11,7		11,1	340,0	152,4			522,6
..	0,7	0,2		9,8	141,6	48,5			122,1
	—	—		10,3	407,5	162,0			212,5
114	87,8	23,2		22,7	606,4	245,2			380,7
24	24,5	6,7		8,9	210,4	92,0			320,0
85	53,9	14,9		13,8	276,2	110,0			659,8
163	82,0	21,3		—	—	—			169,9
3 340	1 425,3	381,2		1 018,8	27 304,6	12 356,6	3 986,1	693,1	22 737,0
4 388	2 036,1	519,7		1 016,6	28 885,0	12 316,7	3 312,3	669,6	23 121,0

³ Här ingår även mindre summor, som avser bidrag till skogsbruksplaner totalt ca 86 472 kronor.

⁴ Exkl hjälpplantering.

⁵ Inkl hjälpplantering.

⁶ Hit hänförs bidrag till skogsvårdsåtgärder, vägbyggnader samt vissa skogsbruksplaner.

Tabell 70 Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1956—1969. Hela riket

Investments and maintenance costs in forestry in 1956—1969. Entire country

Åtgärdskategori <i>Silvicultural measure</i>	Års- medel- tal	Års- medel- tal	1967	1968	1969
	<i>Yearly average 1956—60</i>	<i>Yearly average 1961—65</i>			
Hyggesrensning <i>Clearing of felling site</i>					
areal i 1 000 ha	205	205	222	216	204
kostnad i 1 000 kr	14 786	15 770	16 675	15 807	15 309
kr/ha i medeltal	72	77	75	73	75
average, Sw.cr./ha					
Markberedning (inkl hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>					
areal i 1 000 ha	72	75	81	70	65
kostnad i 1 000 kr	8 527	9 066	8 949	6 962	6 508
kr/ha i medeltal	118	121	110	100	100
average, Sw.cr./ha					
Skogsodling (sådd och plantering) <i>Planting and sowing</i>					
areal i 1 000 ha	103	125	150	145	136
kostnad i 1 000 kr	38 879	53 111	72 671	68 371	64 582
kr/ha i medeltal	377	425	484	471	475
average, Sw.cr./ha					
Röjning i plant-, ung- och stavaskog (underhållskostnad)					
<i>Thinning in seedlings and young stands</i>					
areal i 1 000 ha	223	224	240	312	222
kostnad i 1 000 kr	23 736	26 343	29 598	37 557	27 068
kr/ha i medeltal	106	117	123	120	122
average, Sw.cr./ha					
Summa skogsvårdsåtgärder enligt ovan					
<i>Total</i>					
areal i 1 000 ha	603	629	693	743	627
kostnad i 1 000 kr	85 928	104 291	127 893	128 697	113 467
kr/ha i medeltal	143	166	185	173	181
average, Sw.cr./ha					
Skogsdiken <i>Draining ditches</i>					
nydikning i km	3 005	3 462	2 875	2 548	2 485
completed in km					
kostnad i 1 000 kr	5 036	5 134	4 892	4 818	5 109
kr/meter i medeltal	1,67	1,48	1,70	1,89	2,06
average, Sw.cr./ha					
underhåll i 1 000 kr	3 667	4 321	4 219	4 674	4 986
maintenance in 1 000 Sw. cr.					
Skogsbilvägar <i>Forest roads</i>					
nybyggnad i km completed in km	2 863	3 700	4 042	3 672	2 880
kostnad i 1 000 kr	50 378	64 036	84 880	82 563	68 725
kr/meter i medeltal average, Sw. cr./m	17,60	17,31	21,00	22,48	23,86
underhåll i 1 000 kr	29 531	41 797	43 395	37 456	35 281
maintenance in 1 000 Sw. cr.					
Samtliga investerings- och underhållskostnader enligt ovan					
<i>Sum total of investments and maintenance costs</i>					
i milj kr	174,5	219,5	265,3	258,2	228,4
i kr/ha total skogsmark (räknad som 23,5 milj ha)	7,42	9,34	11,29	10,99	9,72

Tabell 71 Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde 1955—1969

Estimated volume and value of annual fellings in Sweden 1955—1969

	Drivningsår <i>Felling season</i>							
	Medeltal	Medeltal	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	
	Average	Average						
	1955/56— 1959/60	1960/61— 1964/65						
A. Avverkning, milj m ³ sk <i>Felling</i>	48,4	56,0	59,6	58,7	65,8	58,7	64,2	
B. Bruttovärde, milj kr <i>Gross value</i>	2 134,8	2 581,3	2 926,9	2 872,6	3 018,5	2 437,1	2 724,0	
C. Rånettvärde, milj kr <i>Stumpage value</i>	1 147,9	1 262,7	1 502,5	1 446,2	1 452,5	1 040,0	1 247,4	
D. 1) Kostnader milj kr, för <i>Costs for</i>								
a) återväxtåtgärder (hyggesrensn. markberedn., skogsodl.) <i>regeneration (clearing of felling site, scarification, planting and sowing)</i>	62,2	78,0	83,5	102,1	98,3	91,1	86,5	
b) underhåll av vägar och diken samtid röjning <i>maintenance of roads and ditches, cleaning</i>	56,9	72,5	73,8	75,8	77,2	79,7	67,2	
c) nyinvestering i vägar och diken <i>investments (roads and ditches)</i>	55,4	69,2	72,7	85,5	89,8	87,4	74,7	
Summa kostnader D <i>Total costs D</i>	174,5	219,7	230,0	263,4	265,3	258,2	228,4	
E. Återstående värde (C minus D), milj kr <i>Remaining value</i>	973,4	1 043,0	1 272,5	1 182,8	1 187,2	781,8	1 019,0	
<i>Kr/m³sk</i>								
B. Bruttovärde <i>Gross value</i>	44,11	46,09	49,11	48,94	45,87	41,52	42,43	
C. Rånettvärde <i>Stumpage value</i>	23,72	22,55	25,21	24,64	22,07	17,72	19,43	
D. Kostnader ¹ <i>Costs</i>	3,61	3,92	3,86	4,49	4,03	4,40	3,56	
E. Återstående värde <i>Remaining value</i>	20,11	18,62	21,35	20,15	18,04	13,32	15,87	
% av bruttovärde <i>% of gross value</i>	46	40	43	41	39	32	37	

¹ Avser det kalenderår, då drivningsåret slutar.

**Tabell 72 Antal företagssamgåenden inom skogsindustrin
1958—69**

Amalgamations and co-operation agreements in the Swedish
wood-processing industry in 1958—69

	Industrigren <i>Branch of industry</i>	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	Summa
Fusioner av svenska företag (totala och particilla)	trä <i>wood industry</i>	1	3	3	2	5	2	6	19	16	8	8	11	84
<i>Amalgamations of Swedish companies (total and partial).</i>	massa, papper <i>manufacture of pulp, paper and paper products</i>	3	2	5	7	1	5	6	14	22	8	23	8	104
Långsiktiga samarbets- avtal mellan svenska företag	trä <i>wood industry</i>	2	2	0	4	1	1	1	1	3	5	5	2	27
<i>Long-term co-operation agreements between Swedish companies</i>	massa, papper <i>manufacture of pulp, paper and paper products</i>	0	1	1	2	3	1	1	2	3	3	4	2	23
Fusioner och sam- arbetsavtal mellan svenska och utländska företag	trä <i>wood industry</i>	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	2	6
<i>Amalgamations of co- operation agreements between Swedish and foreign companies</i>	massa, papper <i>manufacture of pulp, paper and paper products</i>	0	0	4	6	1	2	11	5	7	5	9	5	55
Samtliga samgåenden <i>All amalgamations and co-operation agree- ments</i>	trä <i>wood industry</i>	3	5	3	6	6	3	8	20	19	16	13	15	117
	massa, papper <i>manufacture of pulp, paper and paper products</i>	3	3	10	15	5	8	18	21	32	16	36	15	182
Summa <i>Total</i>		6	8	13	21	11	11	26	41	51	32	49	30	299

Källor: Bearbetade uppgifter från dags- och fackpress, årsredovisningar m.m.

Tabell 73 Nedläggningar inom skogsindustrin under perioden 1956—1969. Antal varsel och därav berörda arbetstagare.

Closing-downs in the Swedish wood-processing industry in 1956—1969. Number of advance notices and wage-earners concerned

		1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	S:a
Träindustri <i>Wood industry</i>	antal arbetsställen <i>number of establish- ments</i>	13	13	15	15	13	14	9	7	9	8	22	24	36	23	221
	antal berörda arbets- tagare <i>number of wage- earners concerned</i>	266	381	357	245	533	544	246	118	221	164	489	859	1 006	685	6 114
Massa och pappers- industri <i>Manufacture of pulp, paper and paper pro- ducts</i>	antal arbetsställen <i>number of establish- ments</i>	0	4	0	1	1	3	3	2	4	2	10	10	6	4	50
	antal berörda arbets- tagare <i>number of wage- earners concerned</i>	0	591	0	22	11	208	84	364	375	177	1 489	1 585	654	439	5 999
Summa arbetsställen <i>Total number of establishments</i>		13	17	15	16	14	17	12	9	13	10	32	34	42	27	271
Summa berörda arbets- tagare <i>Total number of wage- earners concerned</i>		266	972	357	267	544	752	330	482	596	341	1 978	2 444	1 660	1 124	12 113

Källa: Kungl arbetsmarknadstyrelsen.

Tabell 74 Antal arbetsställen inom skogsindustrin och arbetsställenes genomsnittstorlek under perioden 1946—68

Number of establishments in the Swedish wood-procession industry and average size of establishments in 1946—68

	Antal arbetsställen Number of establishments						Antal syssels/arbetsställe Number of wage-earners per establishment					
	1946 ¹	1950 ¹	1958	1966 ¹	1967 ²	1968 ²	1946 ¹	1950 ¹	1958	1966 ¹	1967 ²	1968 ²
Skogsindustri <i>Wood industry</i>												
Sågverk och hyvleri <i>Sawmills and planing mills</i>	1 421	1 255	1 073	998	965	951	23	26	26	27	28	29
Impregneringsverk <i>Manufacture of impregnated wood</i>	..	..	..	..	18	19	..	..	..	..	17	15
Låd- och plywood-fabriker <i>Manufacture of boxes and materials for boxes and of veneer and plywood</i>	113	117	85	80	398	389	25	28	31	28	35	39
Spänskiveindustri <i>Manufacture of particleboard</i>	..	..	..	..	10	10	..	..	..	..	82	85
Möbelfabriker <i>Manufacture of furniture</i>	1 006	945	663	650	4558	4543	17	17	22	27	27	29
Andra snickerifabriker <i>Manufacture of wooden articles except furniture</i>	1 083	986	848	886			20	19	22	30		29
Övriga träindustrier <i>Other wood industries</i>	213	198	138	138			20	19	21	29		
S:a träindustrier <i>Total wood industry</i>	3 836	3 501	2 807	2 752	2 613	2 589	19	20	24	28	29	30
Massa- och pappersindustri <i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i>												
Träsliperier <i>Manufacture of mechanical pulp</i>	19	18	18	11	11	8	88	95	100	130	129	145

¹ För erhållande av jämförbarhet har följande justeringar gjorts av industristatistikens siffror: Till 1946 och 1950 års siffror har fogats 351 träindustrier med 3 286 sysselsatta och 11 massa- och pappersindustrier med 149 sysselsatta vilka påträffades först i samband med 1951 års företagsräkning. 1966 års uppgifter inkluderar 342 träindustrier med 3 570 sysselsatta och 11 massa- och pappersindustrier med 159 sysselsatta, som ej redovisats förrän 1965.

² Ny indelningsgrund, enligt svensk näringsgrensindelning (SNJ).

³ Träförpacknings-, fäner- och lamellträindustri.

⁴ Trämöbelvaruindustri.

Cellulosafabriker <i>Manufacture of chemical pulp</i>	61	54	54	49	47	42	297	346	374	407	369	375
Pappersbruk och pappfabriker <i>Paper and cardboard mills</i>	74	74	73	67	67	66	280	295	352	420	422	420
Wallboardfabriker <i>Manufacture of fibreboard</i>	13	16	17	17	17	15	182	191	222	216	208	226
Papp- och pappersvarufabriker <i>Manufacture of card-board and paper products</i>	193	191	169	180	158	157	42	37	46	58	183	192
S:a massa- o pappers-industri <i>Total manufacture of pulp, paper and paper products</i>	360	353	331	324	300	288	142	148	179	197	204	205

Källor: Industristatistikten för resp årt.

Tabell 75 Skogsäringens utveckling årsperioden 1950—1969

Sifferuppgifterna bygger på officiell statistik och avser beträffande raderna 2—10 den samlade skogsäringen, sålunda både själva skogsbrukets virkesproduktion och därpå baserade industriella förädlings- och vidareföradlingsverksamheter (inkl grafisk industri). Raderna 11—18 avser endast skogsbrukets virkesproduktion. — Värdeuppgifterna avser löpande priser utom rad 15. — Samtliga uppgifter för år 1969 är preliminära.

	1950	—51	—52	—53	—54	—55	—56	—57
1 Årsavverkning ¹ , milj m ³ sk totalt <i>Total annual removals, million forest cubic metres (m³sk)</i>	40,1	45,7	49,3	40,8	48,8	49,1	49,4	49,2
2 Bruttoproduktionsvärde ² för trä-, massa-, pappers- och grafisk industri, milj kr <i>Gross output of wood, paper and paperboard and printing, publishing and allied indus- tries, million Sw. cr.</i>	5 096	8 441	7 190	6 644	7 723	8 412	8 642	8 698
Beräknat värde av brännved, husbehovsvirke m m samt rundvirke för export, milj kr <i>Estimated value of fuelwood, timber for domestic use etc. and roundwood for export, million Sw. cr.</i>	284	375	497	318	278	341	326	337
Hela skogsäringens totalvär- de, milj kr <i>Total value of the whole forest industry sector, million Sw. cr.</i>	5 380	8 816	7 687	6 962	8 001	8 753	8 968	9 035
3 Hela skogsäringens beräk- nade värde inkl vissa intern- leveranser utslaget per m ³ sk årsavverkning, kr/m ³ sk <i>Estimated value of the whole forest industry sector, distri- buted per cubic metre remo- val, Sw. cr. per m³sk</i>	134	193	156	171	164	178	182	184
4 Rundvirkesförbrukn i landets industrier, m ³ sk <i>Roundwood consumption of the forest industries, m³sk</i>	28,3	31,9	31,0	33,6	37,2	39,0	39,2	39,7
Arsavverkning ¹ för förbrukn i landets industrier, m ³ sk <i>Annual removals of industrial wood for domestic consump- tion, m³sk</i>	26,8	33,1	37,6	30,9	39,0	38,9	40,1	39,9

Table 75 Development of the forest industry sector in 1950—1969

Numerical data originate from official statistics and refer in the rows 2—10 the whole forest industry sector i.e. both timber production in forestry proper and thereon based processing and further processing industries (incl. printing, publishing and allied industries). Rows 11—18 refer only to timber production in forestry proper. — Values are given at current prices except those of row 15. — All values of the year 1969 are preliminary.

—58	—59	1960	—61	—62	—63	—64	—65	—66	—67	—68	—69
48,2	43,6	51,7	53,2	55,6	52,0	59,6	59,6	58,7	65,8	58,7	64,2
<hr/>											
8 868	8 997	10 331	11 115	11 338	12 513	14 419	15 998	16 300	17 108	18 071	19 864
289	250	242	250	251	266	294	330	346	373	362	363
<hr/>											
9 157	9 247	10 573	11 365	11 589	12 779	14 713	16 328	16 646	17 841	18 433	20 227
190	212	205	214	208	246	247	288	284	271	314	315
<hr/>											
39,5	38,7	44,6	45,6	44,8	49,4	52,8	54,8	53,6	54,8	55,4	59,6
39,4	35,6	44,6	46,4	49,0	45,2	52,7	52,3	51,6	58,1	50,9	56,6

6 Bruttoproduktionsvärde² i kr/m³sk

Gross output in Sw. cr. per m³sk

a) av i industrien förbrukat rundvirke
of the quantity of annually consumed industrial roundwood

—58	—59	1960	—61	—62	—63	—64	—65	—66	—67	—68	—69
8 868	8 997	10 331	11 115	11 338	12 513	14 419	15 998	16 300	17 108	18 071	19 864
7 124	7 144	8 312	8 927	8 958	9 898	11 497	12 682	12 707	13 264	13 943	15 443
5 084	5 077	5 857	6 473	6 596	7 119	8 031	8 925	9 055	9 351	9 602	10 338
4 449	4 403	5 114	5 662	5 745	6 193	6 996	7 774	7 799	8 028	8 193	8 840
352	355	400	446	443	473	532	601	619	640	633	679
324	326	367	413	408	436	493	556	568	588	575	623
3 432	3 565	4 074	4 196	4 299	4 921	5 856	6 472	6 626	7 117	7 836	8 847
2 351	2 415	2 831	2 852	2 805	3 269	4 008	4 352	4 340	4 648	5 175	5 980

	1950	—51	—52	—53	—54	—55	—56	—57
Inkl grafisk industri <i>Incl. printing, publishing and allied industries</i>	180	265	232	198	208	216	220	219
Exkl grafisk industri <i>Excl. printing, publishing and allied industries</i>	150	232	195	162	172	179	181	178
b) av för förbrukning avsedd årsavverkning <i>of the quantity of industrial roundwood annually removed</i>								
Inkl grafisk industri <i>Incl. printing, publishing and allied industries</i>	190	255	191	215	198	216	216	218
Exkl grafisk industri <i>Excl. printing, publishing and allied industries</i>	159	224	160	176	164	179	177	177
7 Bruttoproduktionsvärdet ² i % av BNP <i>Gross output, % of gross domestic product</i>								
Inkl grafisk industri <i>Incl. printing, publishing and allied industries</i>	16,9	22,6	17,8	15,9	17,4	17,6	16,6	15,6
Exkl grafisk industri <i>Excl. printing, publishing and allied industries</i>	14,1	19,8	14,9	13,0	14,4	14,5	13,6	12,7
8 Exportvärdet ³ , milj kr <i>Export value, million Sw. cr.</i>	2 413	4 982	3 288	3 092	3 386	3 847	4 050	4 139
9 Exportvärdet ³ i % av BNP <i>Export value, % of gross domestic product</i>	7,6	12,9	7,7	7,5	7,3	7,8	7,5	7,1
10 Exportvärdet ³ i % av totalt exportvärdet <i>Export value, % of total export value</i>	42	54	40	40	41	43	40	37
11 Virkessortimentens värde vid leveransplats ⁴ , milj kr <i>Timber assortments value at place of delivery, million Sw. cr.</i>	1 098	1 918	3 065	1 748	2 227	2 338	2 487	2 201
12 Virkessortimentens värde i kr/m ³ sk <i>Timber assortments value, Sw. cr. per m³sk</i>	27	42	62	43	46	48	50	45

—58	—59	1960	—61	—62	—63	—64	—65	—66	—67	—68	—69
225	232	232	244	253	253	273	292	304	312	326	333
180	185	186	196	200	200	218	231	237	242	252	259
225	253	232	240	231	277	274	306	316	294	355	351
181	201	186	192	183	219	218	242	246	228	274	273
15,1	14,4	15,2	15,0	14,1	14,3	14,7	14,8	13,8	13,5	13,3	13,5
12,2	11,5	12,3	12,1	11,1	11,3	11,7	11,7	10,8	10,4	10,3	10,5
3 695	3 837	4 458	4 416	4 387	4 948	5 771	5 854	5 988	6 094	6 469	7 214
6,0	5,8	6,2	5,7	5,2	5,4	5,7	5,2	4,9	4,7	4,6	4,9
34	34	34	31	29	30	30	28	27	26	25	25
2 134	1 694	2 159	2 486	2 600	2 201	2 692	2 927	2 873	3 018	2 437	2 724
44	39	42	47	47	42	45	49	49	46	42	42

	1950	—51	—52	—53	—54	—55	—56	—57
13 Skogsägarnas rånettovärde, milj kr <i>Gross revenue of the forest owners, million Sw. cr.</i>	672	1 399	2 220	1 044	1 422	1 394	1 477	1 198
14 Skogsägarnas rånettovärde i kr/m ³ sk <i>Gross revenue of the forest owners, Sw. cr./m³sk</i>	17	31	45	26	29	28	30	24
15 Skogsägarnas rånetto per m ³ sk i relativta tal vid fast penningvärde med 1950 som basår=100 (konsumentpris- index) <i>Gross revenue of the forest owners per m³sk, index numbers at 1950 market prices (1950=100)</i>	100	158	212	120	134	125	128	98
16 Skogsägarnas kostnader, milj kr för <i>Forest owners' costs, million Sw. cr. for</i>								
återväxtåtgärder ⁵ <i>regeneration</i>	822	19	32	38	39	46	57	60
investeringar ⁶ <i>investments</i>	819	27	37	41	45	46	50	51
underhåll ⁷ <i>maintenance</i>	814	21	28	37	38	44	51	51
totalt <i>total</i>	55	67	97	116	122	136	158	162
17 Skogsägarnas behållning ⁸ , milj kr <i>Forest owners' gross earnings, million Sw. cr.</i>	617	1 332	2 123	928	1 300	1 258	1 319	1 036
18 Skogsägarnas behållning ⁹ i kr/m ³ sk av rikets totala års- avverkning <i>Forest owners' gross earnings, Sw. cr./m³sk of total annual removal</i>	15	29	43	23	27	26	27	21

¹ Årsavverkningsbeloppens storlek bygger på uppgifter om virkesförbrukningen under kalenderåret och hänförl sig till avverkningssäsong, dvs till andra halvåret före och första halvåret av angivet kalenderår. De beräknade avverkningsbeloppen har justerats i enlighet med resultatet av den under år 1967 utförda s k diskrepansundersökningen. Se härom i Skogsstatistisk årsbok 1965/66 sid 65–67.

² Till marknadspris. Värdet av brännved och annat virke för husbehov samt värdet av exporterat rundvirke ingår ej. Inte heller den successiva, stora värdeuppbryggnad som under perioden skett och alltjämt sker genom att tillväxten av virkesförråden är avsevärt större än avverkningen.

³ Bruttoexportens värde (inkl värdet av exporterat rundvirke).

—58	—59	1960	—61	—62	—63	—64	—65	—66	—67	—68	—69
1 165	792	1 107	1 310	1 334	950	1 216	1 502	1 446	1 452	1 040	1 247
24	18	21	25	24	18	20	25	25	22	18	19
94	70	79	91	84	61	66	78	74	62	50	51
67	60	67	71	76	76	84	84	102	98	91	86
54	61	62	66	72	62	73	73	85	90	87	75
59	63	61	69	76	75	72	79	90	91	87	82
180	184	190	206	224	213	229	236	277	279	265	243
985	608	917	1 104	1 110	737	987	1 266	1 169	1 173	775	1 004
20	14	18	21	20	14	17	21	20	18	13	16

⁴ Värdet av brännyde och annat virke för husbehov samt värdet av exporterat rundvirke ingår.

⁵ Med återväxtåtgärder avses hyggesrensning, bränning, markberedning, plantering och sådd.

⁶ Investeringar omfattar nybyggnad av vägar och diken — uppgifter om investeringar i maskiner och byggnader ej tillgängliga.

⁷ Underhåll avser röjning och underhåll av vägar och diken samt skogsgödsling.

⁸ I efterhand konstruerade värden.

⁹ Skogsägarnas behållning för administration, div avskrivningar, reparationer och underhåll, förräntning av mark och bundet virkeskapital, skatter och företagervinst.

Tabell 76 Landareal, invånarantal samt skogsmarksareal (totalt, per invånare och procent av landarealen) i vissa länder och hela världen 1968

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1968

Land <i>Country</i>	Landareal ¹ milj ha <i>Land area</i> <i>in mill. ha</i>	Invånare milj ² <i>No. of</i> <i>inhabitants</i> <i>in mill.</i>	Skogsmarksareal ³ <i>Forest area</i>		
			totalt milj ha <i>in mill. ha</i>	i % av landarealen <i>in % of</i> <i>total landarea</i>	ha per invånare <i>area per</i> <i>caput, ha</i>
Argentina	277,8	23,3	70,0	25,2	3,0
Australien	769,5	411,8	207,3	26,9	17,6
Brasilien	851,2	585,7	352,1	41,4	4,1
Chile	74,2	9,1	20,7	27,9	2,3
Filippinerna	29,9	34,7	11,9	39,8	0,3
Finland	33,7	4,7	21,7	64,4	4,7
Frankrike	55,1	49,5	11,6	21,1	0,2
Indonesien	190,4	110,1	121,2	63,7	1,1
Italien	30,1	52,4	6,0	19,9	0,1
Japan	37,0	99,9	25,1	67,8	0,3
Jugoslavien	25,6	19,9	8,7	34,0	0,4
Kanada	997,6	20,4	443,1	44,4	21,7
Kina ⁶	976,1	797,4	96,4	10,1	0,1
Kongo Dem. repl.	234,5	16,4	129,1	55,1	7,9
Mexiko	196,7	45,7	39,7	20,2	0,9
Norge ⁷	32,4	3,8	9,0	27,8	2,4
Nya Zeeland	26,9	2,7	7,4	27,5	2,7
Polen	31,2	31,9	7,7	24,7	0,2
Portugal ⁸	9,2	9,4	3,1	33,7	0,3
Sovjetunionen ⁹	2 240,2	235,5	910,0	40,6	3,9
Spanien ¹⁰	50,5	32,1	26,7	52,9	0,8
Storbritannien	24,4	55,2	1,8	7,4	0,03
Sverige	45,0	7,9	23,5	52,2	3,0
Sydafrika	122,3	18,7	4,1	3,4	0,2
Tjeckoslovakien	12,8	14,3	4,3	33,6	0,3
USA ¹¹	936,3	199,1	307,1	32,8	1,5
Västtyskland ¹²	24,9	59,9	7,2	28,9	0,1
Östtyskland ¹³	10,8	17,1	3,0	27,8	0,2
Österrike	8,4	7,3	3,4	40,5	0,5
Världen ¹⁴ <i>World</i>	13 577,3	3 500,0	4 126,0	30,4	1,2

¹ Inkl insjöar och floder. ² Yearbook of Forest Products 1969. ³ Total skogsmarksareal enl världsskogsinventeringen 1963. ⁴ Exkl urinvånare. ⁵ Exkl indianerna i djungeln. ⁶ Exkl Formosa och Pescadoreerna. ⁷ Exkl Svalbard och Jan Mayen. ⁸ Inkl Azoreerna och Maderia. ⁹ Inkl de asiatiska delarna. ¹⁰ Inkl Balearerna och Kanarieöarna. ¹¹ Inkl Alaska och Hawaii, exkl Panamakanalzonen och Puerto Rico. ¹² Inkl Väst-Berlin. ¹³ Inkl Öst-Berlin. ¹⁴ All landareal inkl insjöar och vattendrag men exkl obebödda polarområden och obebödda öar.

Tabell 77 Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1968

Removals in certain countries with an extensive logging in 1968

Land Country	Barrträd	Coniferous		Lövträd	Broadleaved		Summa	Total
	industri- ved industrial wood	bränntved fuelwood	summa total	industri- ved industrial wood	bränntved fuelwood	summa total	1968	1967
	milj m ³ f ub	million m ³	solid volume under bark					
Argentina ¹	0,3	—	0,3	2,1	9,7	11,8	—	12,1
Australien ²	2,2	—	2,2	9,2	2,5	11,7	13,9	¹³ 14,0
Brasilien	*10,5	*11,0	*21,5	*10,3	*131,0	*141,3	*162,8	160,0
Chile	*2,6	*0,3	*2,9	0,7	*2,7	*3,4	*6,3	*6,3
Columbia	0,0	0,0	0,0	*3,0	*22,0	*25,0	*25,0	*25,0
Etiopien	0,1	2,0	2,1	1,0	19,0	20,0	22,0	21,5
Filippinerna	*0,3	—	*0,3	11,1	30,1	11,2	*11,4	*10,3
Finland ⁴	27,2	1,6	28,8	6,1	7,5	13,6	42,3	¹³ 41,2
Frankrike	*13,3	*1,0	*14,3	*11,9	*6,2	*18,1	*32,4	*33,0
Indonesien ⁵	0,1	—	0,1	5,6	79,2	84,8	84,9	—
Italien ⁶	1,3	0,6	1,6	6,5	8,0	14,5	16,1	¹³ 16,2
Japan	30,1	0,1	30,2	18,0	6,3	24,3	54,5	59,3
Jugoslavien	4,3	0,1	4,4	5,5	7,1	12,6	17,0	17,4
Kanada ¹	95,5	1,8	97,3	7,2	3,0	10,2	—	107,6
Kina ⁷	*23,6	*48,0	*71,6	*14,5	*72,0	*86,5	*158,0	*147,1
Kongo Dem. republ. ⁸	—	—	—	*1,5	*10,0	*11,5	*11,5	—
Mexiko	*4,2	*0,6	*4,8	*0,5	*1,0	*1,5	*6,3	*6,2
Nigeria ⁹	—	—	—	*2,0	*51,8	53,8	*53,8	*52,2
Norge ^{2,10}	6,0	0,0	6,3	0,3	0,1	0,4	6,7	7,4
Nya Zeeland ⁶	6,8	0,4	7,2	0,1	0,1	0,2	7,4	6,8
Polen	14,0	0,9	15,0	2,2	0,9	3,1	18,1	17,4
Rumänen	6,5	0,4	6,9	9,4	6,8	16,2	23,1	23,3
Sovjetunionen	*256,6	*58,8	*315,4	*33,3	*31,7	*65,0	380,4	383,0
Spanien	3,4	1,3	4,7	1,4	6,7	8,1	12,8	¹³ 12,9
Storbritannien	1,6	0,2	1,8	1,2	0,2	1,4	3,2	¹³ 3,1
Sverige	43,7	1,5	45,2	3,9	2,1	6,0	51,2	¹³ 53,8
Sydafrika ^{1,6}	3,6	0,1	3,7	4,6	0,8	5,4	—	9,1
Tanzania	*0,1	*0,1	*0,2	*0,8	*12,3	*13,1	*13,3	*13,0
Tjeckoslovakien	9,9	0,8	10,7	2,4	0,8	3,2	13,9	13,6
Turkiet	3,4	6,0	9,4	0,9	5,9	6,8	16,2	¹³ 15,3
USA	248,5	4,5	253,0	66,4	17,8	84,3	337,3	¹³ 316,2
Västtyskland ^{4,11}	*15,9	*0,5	*16,4	*6,4	*1,5	*7,9	*24,3	27,4
Östtyskland ¹²	*4,8	*0,5	*5,3	*1,2	—	*1,2	*6,5	6,5
Österrike	9,0	0,5	9,6	0,8	0,8	1,6	11,2	11,5
Världen 1968*								
World 1968	869,5	156,7	1 026,2	319,3	740,3	1 059,6	2 085,8	—
Världen 1967 ¹³								
World 1967	850,2	155,9	1 006,1	314,6	734,7	1 049,3	—	2 055,4

¹ År 1967. ² Redovisningsåret avslutas 30/6. ³ Rapporterade uppgifter. ⁴ Uppgifter avseende förbrukning. ⁵ År 1963. ⁶ Redovisningsåret avslutas 31/3. ⁷ FAO:s skattning. ⁸ År 1966. ⁹ Exkl 600—700 000 m³f ub husbehovsvirke. ¹⁰ Exkl bränntved för husbehov. ¹¹ Redovisningsåret avslutas den 30/9. ¹² Exkl husbehovsvirke. ¹³ Reviderade uppgifter.

Tabell 78 Produktion av några viktiga skogsindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1968

Production of certain important forest industry products in some countries with extensive forest industries in 1968

Land Country	Sågat virke inkl lådämnen		Massa Pulp				Papper och papp Paper and paperboard				Träfiber- skivor Fibre- board	Spän- skivor Particle board
	Sawnwood incl. boxboards		Träfibermassa		Wood pulp		Annan fiber- massa	Tidnings- papper Newsprint	Tryck- och skriv- papper Printing and writing paper	Övrigt Other	Summa Total	
	barr conif- erous	löv broad- leaved	mekanisk och halv- kemisk	övrig other	summa total	Other fibre- pulp	Other	Newsprint	Printing and writing paper	Other	Total	
	1 000 m ³ f		1 000 ton									
Argentina ^{1,4}	—	762	47	36	83	46	1	55	315	371	19	31
Australien ²	707	2 472	327	192	519	3	94	114	618	826	163	128
Belgien	325	285	145	171	316	6	98	238	318	654	*154	100
Brasilien	*3 900	*3 100	246	390	636	170	1120	1184	1469	1773	*95	50
Chile	419	249	107	172	279	—	1109	159	178	1246	112	20
Filippinerna	120	1 022	—	*445	*445	*470	—	*176	*154	*1130	151	*5
Finnland	5 817	117	1 990	3 960	5 950	—	1 246	641	1 742	3 629	229	190
Frankrike	15 214	13 123	598	947	1 545	128	417	1 197	1 998	3 612	233	493
Italien	791	1 684	614	180	794	393	360	932	1 760	3 052	*46	444
Japan	130 139	17 867	2 447	4 414	6 861	..	1 471	1 652	6 835	9 958	346	*216
Jugoslavien	1 742	1 247	136	358	494	..	73	157	281	511	*64	88
Kanada	25 162	1 038	8 319	26 068	34 387	..	7 284	682	2 224	10 190	368	137
Kina ³	*8 000	*5 000	*400	*575	*975	*1 850	*450	—	*2 950	*3 400	*140	*124
Mexiko	1 338	141	62	216	278	114	37	117	543	697	20	33
Nederlanderna	85	255	208	—	208	330	183	416	906	1 505	35	59
Norge	1 619	28	1 202	779	1 981	—	474	262	502	1 238	143	118
Nya Zeeland ⁴	1 673	57	242	252	494	—	203	21	171	395	39	12
Polen	56 203	5994	179	444	623	17	87	175	604	866	248	118
Rumänien	2 759	2 479	70	356	426	114	52	120	290	462	181	158
Schweiz	1 125	104	145	108	253	—	135	208	307	650	*30	160
Sovjetunionen	*93 750	*16 550	1 592	3 383	4 975	..	1 016	1 115	3 838	5 969	548	980
Spanien	1 400	650	180	257	437	175	135	264	726	1 125	*45	192
Storbritannien	274	586	279	96	375	90	735	1 119	2 806	4 660	*38	182
Sverige	11 291	257	1 578	5 460	7 038	—	809	504	2 322	3 635	729	173
Sydafrika ^{1,4}	860	66	100	485	585	40	84	56	330	470	80	22

Tjeckoslovakien	3 029	625	—	*6688	*688	—	99	160	542	801	85	120
USA	571 116	516 426	6 720	8 323	15 043	..	2 520	9 418	30 425	42 363	2 348	1 655
Västtyskland	7 256	1 695	811	748	1 559	75	284	1 527	2 930	4 741	253	1 698
Östtyskland	*51 020	*5400	*255	*413	*668	45	94	190	*771	*955	89	*330
Österrike	4 578	200	181	607	787	—	130	324	388	842	74	186
Världen <i>World</i>												
1968*	301 293	87 625	29 519	60 890	90 409	5 484	19 009	23 013	70 287	112 309	7 050	8 578
Världen <i>World</i>												
1967 ⁷	289 844	87 665	27 869	58 584	86 453	5 381	18 380	21 456	66 838	106 674	6 360	7 169

¹ År 1967.

² Redovisningsåret avslutas 30/6.

³ FAO:s skattning.

⁴ Redovisningsåret avslutas 31/3.

⁵ Slipers ingår i sågat virke.

⁶ Mekanisk massa ingår.

⁷ Reviderade uppgifter.

Tabell 79 Exporterade kvantiteter ($K=1\ 000\ m^3$ f) och medelpriser för dessa ($P=US\ $/m^3$ f) för några rundvirkesortiment och massaflis i länder med betydande rundvirkehandel år 1968

Exported quantities ($K=1\ 000\ m^3$ solid volume under bark) and average prices ($P=US\ $$ per m^3 solid volume) of some roundwood assortments and chips in countries with extensive roundwood trade in 1968

Land Country	Export																Summa Total		
	Såg-, faner- och sliperstimmer Sawlogs, veneerlogs and logs for sleepers				Massaved Pulpwood				Massaflis Chips				Stolpar, pålar mm Poles, pilings etc.		Props Pitprops		Brännved Fuelwood		
	barr coniferous		löv broadleaved		K	P	K	P	K	P	K	P	K	P	K	P	K		
Australien	0	—	3	106,0	—	—	—	—	27	19,1	—	—	—	—	—	—	30		
Belgien-Luxemb	51	18,1	106	36,0	17	9,3	—	—	107	19,8	45	15,2	12	14,6	—	—	338		
Brasilien	—	—	117	53,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117		
Elfenbenskusten	—	—	2 620	33,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 620		
Filippinerna	—	—	7 511	22,6	—	—	—	—	—	—	—	—	166	1,3	—	—	7 577		
Finland	22	23,7	27	55,9	224	10,8	0	—	181	39,2	31	11,7	3	7,8	—	—	488		
Frankrike	123	14,3	685	29,4	632	10,1	315	12,9	9	53,0	68	17,7	123	6,8	—	—	1 955		
Gabon	—	—	1 294	25,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 294		
Japan	88	25,1	2	79,0	—	—	—	—	6	73,7	—	—	0	—	—	—	96		
Jugoslavien	1	58,9	55	21,9	247	11,8	2	7,8	9	18,8	73	16,0	188	10,2	—	—	575		
Kanada	635	17,6	78	36,0	2 433	9,7	3 421	3,2	371	22,0	—	—	—	—	—	—	6 938		
Malaysien	1	28,5	8 784	17,6	—	—	—	—	3	7,9	—	—	—	—	—	—	8 788		
Nederländerna	3	44,4	16	112,5	19	13,6	—	—	70	9,3	72	14,6	146	12,1	—	—	324		
Nigeria	—	—	1 333	22,3	11	15,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	334		
Norge	27	22,3	—	—	49	8,8	90	8,5	13	40,6	—	—	—	—	—	—	178		
Nya Zeeland	1 432	12,8	90	13,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 441		
Polen	1	—	—	—	298	8,7	—	—	24	37,6	26	—	—	—	—	—	349		
Rumänien	—	—	—	—	521	11,9	—	—	209	12,0	—	—	72	4,9	—	—	802		
Schweiz	253	17,0	62	20,0	85	11,0	104	9,9	—	—	—	—	37	10,7	—	—	541		
Sovjetunionen	5 909	22,2	115	26,4	4 742	12,0	—	—	823	19,1	762	15,4	—	—	—	—	12 351		
Sverige	182	20,6	25	27,3	2 469	11,9	198	8,5	96	31,0	11	12,0	6	13,0	—	—	2 987		
Tjeckoslovakien	189	24,3	103	25,6	1 003	11,1	32	8,6	76	38,4	52	16,1	27	5,1	—	—	1 483		
USA	11 204	21,2	430	98,0	208	11,6	2 324	11,5	445	106,0	—	—	—	—	—	—	14 211		
Västtyskland	460	18,4	132	48,7	237	14,6	94	8,4	258	23,1	15	16,3	20	6,4	—	—	1 216		
Österrike	131	24,8	45	19,4	35	3—	76	3—	103	36,2	50	18,9	15	—	—	—	455		
Världen, World	21 142	20,9	29 006	25,3	14 145	11,0	6 656	6,9	2 630	24,3	1 280	14,7	1 125	7,4	75 984	—	—		
1967	16 784	19,2	24 294	25,0	14 763	10,9	5 379	5,9	2 471	25,6	1 351	15,8	1 083	10,6	66 125	—	—		

Tabell 80 Importerade kvantiteter ($K=1\ 000\ m^3$ f) och medelpriser för dessa ($P=US\ $/m^3$ f) för några rundvirkesortiment och massaflis i länder med betydande rundvirkehandel 1968

Imported quantities ($K = 1\ 000\ m^3$ solid volume under bark) and average prices ($P = \text{US}\ \$$ per m^3 solid volume) of some roundwood assortments and chips in countries with extensive roundwood trade in 1968

Land Country	Import														Summa Total
	Såg-, faner- och sliperstimmer Savlogs, veneerlogs and logs for sleepers				Massaved Pulpwood		Massaflis Chips		Stolpar, pålar mm Poles, pilings etc.		Props		Brännved Fuelwood		
	barr coniferous	löv broadleaved	K	P	K	P	K	P	K	P	K	P	K	P	K
Australien	33	18,1	274	13,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	307
Belgien-Luxemb	61	20,9	385	40,7	654	13,3	—	—	35	17,9	8	16,0	78	14,9	1 221
Danmark	5	44,0	142	93,6	1	12,0	—	—	28	28,7	—	—	0	—	176
Finland	366	14,7	8	66,5	1 252	9,2	921	8,0	6	4,5	—	—	1163	18,0	2 716
Frankrike	121	18,6	1 480	60,1	743	16,4	25	7,2	48	39,4	7	20,0	15	9,7	2 439
Grekland	51	40,7	73	59,0	—	—	—	—	81	79,8	—	—	4	—	209
Israel	2	63,8	123	60,2	15	135,0	—	—	6	93,0	—	—	11	119,3	137
Italien	853	23,1	1 563	46,0	1 569	14,0	206	11,4	182	27,7	38	21,2	376	9,9	4 787
Japan	15 578	37,1	14 476	30,3	893	19,5	3 274	15,9	77	34,7	5	18,2	9	15,6	34 312
Jugoslavien	—	—	9	118,9	305	12,7	0	—	2	33,5	9	14,5	0	—	325
Kanada	1 397	11,8	326	20,2	278	9,5	—	—	69	17,6	—	—	—	—	2 070
Kina ²	1 451	—	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 493
Korea	349	41,5	2 486	30,4	—	—	—	—	7	83,6	—	—	—	—	2 792
Marocko	0	—	76	45,3	1	41,1	—	—	5	47,0	60	24,4	—	—	142
Nederländerna	66	30,9	411	47,3	410	18,4	—	—	232	19,7	12	12,4	61	10,0	1 192
Norge	124	—	12	—	2 687	—	147	—	21	—	—	—	22	—	3 013
Polen	—	—	61	46,0	149	15,8	—	—	—	—	—	—	—	—	210
Schweiz	63	22,0	224	55,8	15	16,7	54	5,2	—	—	—	—	38	11,1	394
Spanien	19	326,0	292	345,3	141	20,8	—	—	6	42,7	0	—	3	7,9	461
Storbritannien	14	42,8	367	55,4	314	19,2	—	—	66	44,7	142	19,5	—	—	903
Sverige	23	17,7	43	112,5	180	11,2	247	9,5	1	108,0	—	—	5	8,5	499
Ungern	528	21,5	303	19,4	280	18,0	—	—	21	35,0	547	16,3	—	—	1 679
USA	179	7,7	208	29,1	1 376	12,1	3 251	3,1	860	8,2	—	—	—	—	5 874
Västtyskland	381	23,3	1 809	63,2	869	10,9	362	10,0	47	29,7	183	14,2	106	6,7	3 757
Östtyskland	—	—	358	359,0	3965	312,0	—	—	—	—	—	—	—	—	1 023
Österrike	133	18,6	38	71,7	568	9,9	29	7,3	391	14,0	—	—	17	5,8	1 176
Världen World	22 241	30,7	29 122	35,6	13 695	13,7	8 517	9,4	2 362	21,5	1 045	17,6	1 024	10,0	78 006
1967	18 021	27,6	26 022	35,0	13 630	14,1	6 856	8,1	2 270	21,4	1 133	18,7	1 318	10,0	69 250

¹ 1967. ² 1966. ³ Från ej officiell statistik.

Tabell 81 Export och import av några skogsindustriprodukter i vissa länder 1969¹

Exports and imports of some important forest industry products in 1969

Land Country	Sågat virke inkl lådämnar Sawnwood incl. boxboards				Plywood		Massa Pulp		Träfiberskivor Fibreboard		Papper och papp Paper and paperboard	
	barr coniferous		löv broadleaved		exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp
	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp	exp	imp
	1 000 m ³ f											1 000 ton
Argentina	—	2746	—	252	—	30	—	2128	—	31	30	3226
Australien	25	2611	225	218	21	33	27	2249	235	23	228	2470
Belgien-Luxemb	58	968	38	243	36	50	284	2324	34	48	2269	2545
Brasilien	21 312	—	282	20	212	—	212	270	228	20	20	2167
Chile	331	30	324	30	30	—	2118	25	30	30	278	22
Danmark	25	1 196	102	87	26	93	256	2118	20	*65	241	2390
Finland	4 396	21	77	213	611	0	2 217	10	151	20	3 434	15
Frankrike	205	1 730	319	339	*65	113	*146	*1 217	*72	*39	*315	*891
Ghana	—	—	215	—	221	—	—	—	—	22	—	*220
Italien	6	23 288	215	2596	285	210	22	21 252	23	219	71	2335
Japan	271	22 289	2250	2191	2423	27	23	2784	21	23	2343	2135
Jugoslavien	274	255	623	27	26	22	62	63	25	21	132	70
Kanada	15 867	412	483	294	2429	2123	24 510	242	61	33	27 315	2171
Malaysien	—	—	2315	228	215	21	—	—	—	22	—	*24
Nederlanderna	12 ²	2 750	14	281	18	134	9	662	18	166	595	747
Norge	122	248	21	62	20	22	946	178	48	3	974	58
Nya Zeeland	2212	222	32	217	21	21	294	210	25	20	2137	225
Polen	710	2256	12	218	6	54	227	105	59	38	14	157
Rumänien	21 395	20	2794	—	2112	—	239	236	243	—	271	229
Schweiz	2123	316	25	75	20	45	211	194	22	9	30	224
Sovjetunionen	27 925	—	—	2284	2244	256	2390	2250	283	21	2473	2350
Spanien	242	2706	20	2147	219	21	230	2246	214	—	215	2132
Storbritannien	—	7 814	4	772	8	995	—	2 978	5	268	225	2 416
Sverige	6 786	94	25	97	6	62	3 837	13	404	1	2 730	105
Sydafrika	218	2109	22	2229	22	25	2275	237	247	22	236	2181
Tjeckoslovakien	586	177	32	3	25	21	27	70	12	32	99	103
USA	22 497	213 515	254	2812	248	21 624	21 743	23 176	232	2229	222	26 118
Västtyskland	266	3 469	144	352	70	181	270	21 311	29	148	443	2 714
Östtyskland	*298	*21 274	..	*295	..	223	..	*2150	..	*48	*56	*2162
Österrike	3 636	212	53	47	2	22	146	71	42	22	486	91
Världen World	1968 ²	47 480	46 711	6 363	6 222	3 785	3 862	15 013	14 720	1 276	1 241	19 946
	1967 ³	42 840	42 436	5 848	5 604	3 082	3 095	13 858	13 289	1 162	1 128	18 194
												17 888

¹ Enligt Timber Bulletin for Europe.

² 1968 års uppmätter enligt FAO's Yearbook of Forest Products

³ 1967 års uppmätter enligt FAO's Yearbook of Forest Products

Tabell 82 Enligt FAO/ECE:s European Timber Trends and Prospects 1950—1980, An Interim Review, redovisad (1965) och skattad (1970, 1975, 1980) årlig förbrukning och beräknad avverkning av industrirundvirke, förbrukning av skogsindustrins biprodukter samt virkesbalanser för skogsindustrin i Europa eller delar därav

According to FAO/ECE:s European Timber Trends and Prospects 1950—1980, An Interim Review, reported (1965) and estimated (1970, 1975, 1980). Data about apparent consumption of industrial forest products, roundwood removals, residue utilization and industrial wood balance in Europe, by region

	Förbrukning av industrirundvirke				Avverkning				Förbrukning av biprodukter				Virkesbalans för skogsindustrin			
	1965	1970	1975	1980	1965	1970	1975	1980	1965	1970	1975	1980	1965	1970	1975	1980
	milj m ³															
Såg-, faner- och slipers-timmer																
Norra Europa ¹	19,6	20	21	21	38,5	41	44	47	—	—	—	—	+18,9	+21	+23	+ 26
EEC-länderna ²	60,1	63	67	69	38,1	39	42	44	—	—	—	—	-22,0	-24	-25	- 25
Brittiska öarna ³	22,1	23	24	24	2,3	2,5	3	3,5	—	—	—	—	-19,8	-20	-21	- 21
Centraleuropa ⁴	10,4	11	12	13	13,9	15	16	17	—	—	—	—	+ 3,5	+ 4	+ 4	+ 4
Sydeuropa ⁵	11,0	13	15	17	8,2	12	14	15	—	—	—	—	- 2,8	- 1	- 1	- 2
Östeuropa ⁶	34,4	36	37	37	31,4	30	29	28	—	—	—	—	- 3,0	- 6	- 8	- 9
Hela Europa	157,5	166	175	182	132,3	139	146	154	—	—	—	—	-25,2	-27	-29	- 28
Massaved, gruvprops och övrigt industrivirke																
Norra Europa ¹	11,4	14	17	20	48,9	60	73	87	10,3	12	14	16	+47,8	+58	+70	+ 83
EEC-länderna ²	59,1	72	91	112	20,2	22	24	27	5,1	6,5	7,5	8,5	-33,8	-44	-60	- 75
Brittiska öarna ³	22,2	26	32	38	1,0	1,5	2	2,5	0,2	0,2	0,3	0,3	-21,0	-24	-30	- 35
Centraleuropa ⁴	8,3	10	12	15	8,6	10	12	14	1,2	1,5	2,0	2,5	+ 1,5	+ 2	+ 2	+ 1
Sydeuropa ⁵	8,1	11	17	25	4,1	6	9	13	0,2	0,5	1,0	1,5	- 3,8	- 5	- 7	- 10
Östeuropa ⁶	24,9	29	34	40	21,7	25	28	31	3,6	4,5	5,5	6,5	+ 0,4	0	0	- 3
Hela Europa	133,9	163	203	249	104,7	125	148	175	20,6	25	30	35	- 8,6	-13	-25	- 39
Totalt industrivirke																
Norra Europa ¹	31,0	34	38	41	87,4	101	116	134	10,3	12	14	16	+66,7	+79	+92	+109
EEC-länderna ²	119,2	135	158	181	58,3	61	66	71	5,1	6,5	7,5	8,5	-55,8	-68	-85	-101
Brittiska öarna ³	44,4	49	55	62	3,3	4	5	6	0,2	0,2	0,3	0,3	-40,9	-45	-50	- 56
Centraleuropa ⁴	18,6	21	24	28	22,5	25	27	31	1,2	1,5	2,0	2,5	+ 5,1	+ 6	+ 6	+ 5
Sydeuropa ⁵	19,0	24	32	42	12,3	18	23	28	0,2	0,5	1,0	1,5	- 6,5	- 6	- 8	- 12
Östeuropa ⁶	59,3	65	71	77	53,1	55	57	59	3,6	4,5	5,5	6,5	- 2,6	- 6	- 8	- 12
Hela Europa	291,4	329	378	431	237,0	264	294	329	20,6	25	30	35	33,8	-40	-54	- 67

¹ Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige. ² Belgien-Luxemburg, Frankrike, Italien, Nederländerna, Västtyskland. ³ Irland, Storbritannien. ⁴ Jugoslavien, Schweiz, Österrike. ⁵ Grekland, Portugal, Spanien, Turkiet. ⁶ Bulgarien, Polen, Rumänien, Tjeckoslovakien, Ungern, Östtyskland.

Tabell 83 Lantbruksnämndernas övertagande av skogsmark 1968 och 1969

Län och landsdel <i>County</i>	Övertagande från <i>Acquired from</i>								
	Statlig myndighet <i>State authorities</i>			Kommun <i>Local government</i>			Ecklesiastik myndighet <i>Ecclesiastical authorities</i>		
	antal <i>number</i>	ha <i>hectares</i>	ha/fastig- het <i>hectares per forest estate</i>	antal <i>number</i>	ha <i>hectares</i>	ha/fastig- het <i>hectares per forest estate</i>	antal <i>number</i>	ha <i>hectares</i>	ha/fastig- het <i>hectares per forest estate</i>
Nb	2	27	13	3	747	249	—	—	—
Vb	4	284	71	2	49	24	—	—	—
Jtl	1	13	13	—	—	—	—	—	—
Vnr	—	—	—	1	35	35	1	186	186
Gvl	3	261	87	—	—	—	—	—	—
Kpb	6	195	92	1	28	28	—	—	—
Vrm	5	302	60	1	23	23	—	—	—
Ör	1	5	5	—	—	—	—	—	—
Vstrm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ups	2	13	7	—	—	—	—	—	—
Sth	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	1	44	44	—	—	—
Ög	2	44	22	—	—	—	1	1	1
Skb	1	15	15	—	—	—	—	—	—
Äbg	5	152	30	—	—	—	—	—	—
Jkp	—	—	—	—	—	—	1	57	57
Krb	3	301	100	1	162	162	1	37	37
Klm	2	270	135	—	—	—	—	—	—
Gtl	—	—	—	1	25	25	—	—	—
Gbg	1	55	55	—	—	—	—	—	—
Hl	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bl	1	18	18	—	—	—	—	—	—
Krs	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrland									
1969	10	585	59	6	831	155	1	186	186
1968	6	1 090	182	6	288	48	2	34	17
Svealand									
1969	14	515	37	3	95	32	—	—	—
1968	10	440	44	2	241	121	9	245	27
Götaland									
1969	15	855	57	2	187	94	3	95	32
1968	7	470	67	2	11	6	2	8	4
Riket									
<i>Entire country</i>									
1969	39	1 955	50	11	1 113	101	4	281	70
1968	23	2 000	87	10	540	54	13	287	22

Acquisitions of forest land by the county agricultural boards in 1968 and 1969

Bolag, förening, stiftelse Company, association, foundation			Enskild fysisk person el dödsbo Natural person or estate			Totalt Total		
antal number	ha hectares	ha/fastig- het hectares per forest estate	antal number	ha hectares	ha/fastig- het hectares per forest estate	antal number	ha hectares	ha/fastig- het hectares per forest estate
2	12	6	168	6 536	39	175	7 322	42
1	3	3	79	2 676	34	86	3 012	35
11	1 138	103	33	1 864	56	45	3 015	67
5	638	126	91	3 444	38	98	4 303	44
2	175	88	101	3 148	31	106	3 584	34
9	2 620	29	103	2 517	24	119	5 360	45
1	25	25	68	2 020	30	75	2 370	32
1	1	1	29	597	21	31	603	19
—	—	—	31	1 041	34	31	1 041	34
8	317	40	56	851	15	66	1 181	18
2	40	20	10	153	15	12	193	16
1	56	56	13	230	18	15	330	22
—	—	—	13	212	16	16	257	15
1	34	34	55	807	15	57	856	15
—	—	—	28	490	18	33	642	19
—	—	—	35	1 545	44	36	1 602	45
3	192	64	25	809	32	33	1 501	45
—	—	—	16	924	58	18	1 194	66
—	—	—	9	203	23	10	228	23
—	—	—	11	197	18	12	252	21
—	—	—	5	136	27	5	136	27
—	—	—	12	256	21	13	274	21
—	—	—	12	244	20	12	244	20
—	—	—	1	3	3	1	3	3
21	1 966	94	472	17 668	37	510	21 236	42
23	3 053	133	434	17 147	40	471	21 612	46
22	3 059	139	310	7 409	24	349	11 078	32
19	2 044	108	263	5 842	22	303	8 812	29
4	226	57	222	5 826	26	246	7 189	29
4	49	25	193	3 537	18	208	4 075	20
47	5 251	112	1 004	30 903	31	1 105	39 503	36
46	5 146	112	890	26 526	30	982	34 499	35

Tabell 84 Lantbruksnämndernas överlätelse av skogsmark 1968 och 1969

Län och landsdel <i>County</i>	Överlätelse till <i>Ceded to</i>								
	Statlig myndighet <i>State authorities</i>			Kommun <i>Local government</i>			Ecklesiastik myndighet <i>Ecclesiastical authorities</i>		
	antal <i>number</i>	ha <i>hectares</i>	ha/fas- tighet <i>hectares per forest estate</i>	antal <i>number</i>	ha <i>hectares</i>	ha/fas- tighet <i>hectares per forest estate</i>	antal <i>number</i>	ha <i>hectares</i>	ha/fas- tighet <i>hectares per forest estate</i>
Nb	—	—	—	7	117	17	—	—	—
Vb	—	—	—	2	19	10	—	—	—
Jtl	2	46	23	2	15	8	—	—	—
Vnr	1	7	7	5	16	3	2	323	161
Gvl	1	27	27	5	46	9	1	99	99
Kpb	—	—	—	4	36	9	—	—	—
Vrm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ör	—	—	—	2	6	3	—	—	—
Vstm	—	—	—	2	6	3	—	—	—
Ups	3	13	4	2	7	4	—	—	—
Sth	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	1	20	20	—	—	—
Ög	2	73	37	—	—	—	2	37	19
Skb	1	26	26	1	3	3	1	18	18
Äbg	4	195	49	—	—	—	—	—	—
Jkp	—	—	—	—	—	—	1	95	95
Krb	4	162	41	—	—	—	1	23	23
Klm	1	2	2	—	—	—	1	15	15
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	1	11	11	—	—	—	—	—	—
Hl	1	29	29	1	5	5	—	—	—
Bl	2	41	21	1	2	2	—	—	—
Krs	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrtälje län									
1969	4	80	20	21	213	10	3	422	141
1968	8	463	58	20	450	23	1	1	1
Svealand									
1969	3	13	4	11	75	7	—	—	—
1968	4	92	23	5	228	46	7	578	83
Götaland									
1969	16	539	34	3	10	3	6	188	31
1968	8	582	73	—	—	—	1	2	2
Riket									
<i>Entire country</i>									
1969	23	632	27	35	298	9	9	610	68
1968	20	1 137	57	25	678	27	9	581	65

Conveyance of forest land by the county agricultural boards in 1968 and 1969

Bolag, förening, stiftelse Company, association, foundation			Enskild fysisk person el dödsbo Natural person or estate			Totalt Total		
antal number	ha hectares	ha/fas- tighet hectares per forest estate	antal number	ha hectares	ha/fas- tighet hectares per forest estate	antal number	ha hectares	ha/fas- tighet hectares per forest estate
1	92	92	157	5 691	36	165	5 900	36
5	227	46	126	3 315	26	133	3 561	27
7	503	72	47	2 412	51	58	2 976	46
7	1 256	179	128	5 154	40	143	6 756	47
4	186	47	90	2 394	27	101	2 752	27
6	649	108	74	1 374	19	84	2 059	25
3	276	92	74	1 961	27	77	2 237	29
3	66	22	22	582	26	27	654	24
1	12	12	136	1 115	8	139	1 133	8
7	226	32	68	965	14	80	1 211	15
1	27	27	19	438	23	20	465	23
2	81	41	14	260	19	17	361	21
1	47	47	35	717	20	40	874	42
—	—	—	50	627	13	53	674	13
—	—	—	34	580	17	38	775	20
2	100	50	28	1 067	38	31	1 262	41
3	129	43	38	1 404	37	46	1 718	37
1	8	8	18	670	37	21	695	33
—	—	—	23	333	14	23	333	14
1	39	39	16	407	25	18	457	25
1	23	23	9	168	19	12	225	19
—	—	—	13	205	16	16	248	16
—	—	—	16	237	15	16	237	15
—	—	—	2	4	2	2	4	2
24	2 264	94	548	18 966	35	600	21 945	37
42	2 503	60	327	13 292	41	398	16 709	42
23	1 337	58	407	6 695	16	444	8 120	18
14	912	65	298	4 866	16	328	6 676	20
9	346	38	282	6 419	23	316	7 502	24
5	62	12	304	5 989	20	318	6 635	21
56	3 947	70	1 237	32 080	26	1 360	37 567	28
61	3 477	57	929	24 147	26	1 044	30 020	29

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

Domänverket

1969

DOMÄNVERKET · STOCKHOLM

OFFICIAL STATISTICS
OF SWEDEN

The Swedish Forest Service 1969

Form för hävning. Domänverkets statistik över rörelsen ingående i serien Sveriges officiella statistik har från och med 1969 års verksamhet infogats under särskild avdelning i Skogsstatistisk årsbok, som utges av Kungl skogsstyrelsen. Årspublicationen Domänverket har av domänstyrelsen utgivits under samma titel från 1922—1968. Åren 1911—1921 utgavs publikationen under titeln Kungl domänstyrelsens förvaltning. Denna publikation föregicks av Domänstyrelsens underdåliga berättelse åren 1883—1910. Före 1883 benämndes den i regel årliga publikationen Skogsstyrelsens underdåliga berättelse, utgiven av Skogsstyrelsen, som den statliga skogsförvaltningen hette alltsedan dess tillkomst år 1859.

Suggested citation. The statistics of activities of the Swedish Forest Service included in the series Official Statistics of Sweden has since 1969 been contained in a special section of the Forestry Statistical Yearbook published by the National Board of Private Forestry.

The annual publication “Domänverket” (The Swedish Forest Service) has been issued, under the same title, by the National Board of Crown Forests and Lands from 1922—1968. During the period 1911—1921 the name of the publication was: “Kungl domänstyrelsens förvaltning” (The Administration of the National Board of Crown Forests and Lands). This publication was preceded by: “Domänstyrelsens underdåliga berättelse” (the Obedient Report of the National Board of Crown Forests and Lands) during the 1883—1910 period. Prior to 1883 that, usually, annual publication was called: “Skogsstyrelsens underdåliga berättelse” (the Obedient Report of the National Board of Crown Forestry), issued by the National Board of Crown Forestry which was the name of the crown forest administration ever since the establishment in 1859.

Published by
the National Board
of Private Forestry
S 162 10 Vällingby 1

Printed in Sweden
K L Beckmans
Tryckerier AB
Stockholm 1971

Förord

Jämlikt Kungl Maj:ts instruktion för domänverket gällande från 1 januari 1969 framlägger verket härmed statistik i text och tabeller över verksamheten 1969.

Förvaltningsberättelsen, som tidigare ingick i publikationen Domänverket, utges från 1969 separat.

I efterföljande inledning redogörs i korthet för de ändringar som vidtagits i domänverkets officiella statistiksproduktion. Föreliggande statistik har utarbetats under ledning av byrådirektören Thylefors.

Stockholm i oktober 1970.

Stig Johansson

Innehåll**Contents**

324	Inledning	Introduction
325	Engelsk sammanfattning	Summary
329	Domänverkets driftstatistik	Operation statistics of the Swedish Forest Service
A. Domänverkets organisation		
329	B. Domänverkets skogar	A. The organization of the Forest Service
329	1. Ytvärd	B. The Crown Forest
331	2. Markinköp, markförsäljning	1. Area
331	3. Virkesförrådet	2. Land purchase and sale
331	C. Avverkning och virkesförsäljning	3. Growing stock
331	1. Avverkning	C. Logging and wood sale
333	2. Avverkningskostnader	1. Logging
333	3. Virkesförsäljning	2. Logging costs
334	D. Skogsvårdsåtgärder	3. Sale of roundwood
334	E. Jakt	D. Silvicultural measures
334	F. Fiske	E. Hunting
334	G. Nyttjanderätter	F. Fishing
334	1. Jordbruksdomäner	G. Lease of usufructuary rights
335	2. Övriga nyttjanderätter	1. Agricultural domains
335	H. Personal	2. Other leases
335	1. Tjänstemän	H. Personnel
336	2. Arbetare	1. Salaried employees
Tabeller		
338	Tab 1. Arealsammandrag för kronans indelade skogar nedom skogsodlingsgränsen vid 1970 års början.	Tables
342	Tab 2. Arealsammandrag för kronans skogar ovan skogsodlingsgränsen vid 1970 års början.	Table 1. Summary showing the area of the Crown forests below the reforestation limit according to the management plans at the beginning of 1970.
343	Tab 3. Allmänna skogar under domänverkets förvaltning eller tillsyn vid 1970 års början.	Table 2. Summary showing the area of the Crown forests above the reforestation limit at the beginning of 1970.
344	Tab 4. Skogarna, virkesförsäljning och virkesintäkter 1969.	Table 3. Public forests administered or supervised by the Swedish Forest Service at the beginning of 1970.
346	Tab 5. Skogarna, arrenden och övriga intäkter 1969.	Table 4. Crown forests, sale of roundwood and revenues in 1969.
348	Tab 6. Skogarna, specifikation av kostnader och investeringar 1969.	Table 5. Crown forests, leases and other revenues in 1969.
		Table 6. Crown forests, specification of expenditures and investments in 1969.

350	Tab 7. Skogarna, sammanställning av intäkter, kostnader, bruttoöverskott och rånettovärden m m 1969.	Table 7. Crown forests, summary of revenues, costs, gross surplus and net conversion values, etc in 1969.
352	Tab 8. Jordbruksdomänerna, intäkter, kostnader och investeringar 1969.	Table 8. Agricultural domains, revenues, costs and investments in 1969.
354	Tab 9. Skogsvårdsåtgärder och nya skogsvägar 1969.	Table 9. Silvicultural measures and road construction in 1969.
356	Tab 10. Skogsvårdskostnader 1965—1969.	Table 10. Silvicultural measures, costs per ha in Sw. cr. 1965—1969.
358	Tab 11. Nyttjanderätter 1969.	Table 11. Lease of usufructuary rights in 1969.
360	Tab 12. Sammanställning av gällande skogsindelningsplaner ned om skogsodlingsgränsen. I text och tabeller använda symboler och förkortningar återfinnes på sidan 27 i Skogsstatistisk årsbok.	Table 12. Summary of current management plans below the reforestation limit. In text and tables symbols and abbreviations are used which are explained on page 27 in the Statistical Yearbook of Forestry.

Inledning

Under år 1968 fattade riksdagen beslut ifråga om grunderna för domänverkets förvaltning och organisation. Genom beslutet har på domänverket ställts ett ökat krav på affärsmässig drift. Vidare har verket från och med 1969 fått en ny organisation.

I anslutning till den nya organisationen har Kungl Maj:t utfärdat ny instruktion för domänverket gällande fr o m den 1 januari 1969 vari bl a föreskrives att verket skall avge berättelse om verksamheten under närmast föregående kalenderår, innehållande balansräkning, vinst- och förlusträkning samt förvaltningsberättelse.

Vidare åligger det verket att utarbeta och offentliggöra statistik över rörelsen.

Den nya organisationen medförde ändringar i verkets statistikproduktion föranledda dels av vissa ändringar i den ekonomiska redovisningen, dels av organisationsändringarna.

Sedan förslag utarbetats rörande utformningen ocb. omfattningen av verkets externa statistikproduktion beslöt verket att differentera statistikproduktionen i två skilda publiceringar nämligen dels en förvaltningsberättelse, dels en driftstatistik.

Förvaltningsberättelsen, med publicering snarast möjligt efter årsskiftet, skulle innehålla balansräkning och resultaträkning jämte en relativt utförlig textdel till belysning av det ekonomiska resultatet. Driftstatistiken

skulle huvudsakligen innehålla statistik i tabellform över rörelsen för publicering som hittills i serien Sveriges officiella statistik.

Domänverkets förvaltningsberättelse avseende 1969 års verksamhet publicerades i början av juni.

Domänverkets driftstatistik är i jämförliga delar av samma karaktär som den driftstatistik för skogsbolagen och det enskilda skogsbruket, som ingår i skogsstatistisk årsbok. En samordning av domänverkets driftstatistik med övrig skoglig statistik har därför bedömts naturlig. Härigenom vinnes bl a att den officiella skogliga statistiken blir samlad i en publikation.

Utarbetandet av domänverkets driftstatistik har föregåtts av en omfattande utgallring av tabeller och textuppgifter som bedömts ha mindre allmänt intresse. Utmönstringen har underlättats av att vissa uppgifter avseende statsskogsbruket redan återfinnes i skogsstatistisk årsbok.

Utmönstringen av vissa statistikuppgifter har självfallet fått göras på bekostnad av kontinuiteten. Vissa av de ekonomiska tabellerna har dock behållits i stort sett intakta bortsett från förändringar betingade av ändrad ekonomisk redovisning. Det har även befunnits lämpligt att begränsa redovisningen till distrikt och län medan specifikationen på revir i allmänhet slopats.

Driftstatistiken innehåller 12 numrerade tabeller jämte några smärre texttabeller. Den är utformad med målet att belysa domänverkets verksamheter i den utformning de erhållit i den nya organisationen. Driftstatistiken kommer därför att från och med 1969 års verksamhet utgöra domänverkets bidrag till Sveriges officiella statistik. För studium av domänverkets ekonomiska resultat 1969 hävisas till verkets förvaltningsberättelse.

Summary

Introduction

In 1968 a parliamentary resolution was made, concerning the basis for the administration and organization of the Swedish Forest Service. These decisions implied increased requirements for operation on a more commercial basis. Furthermore the Forest Service has been subjected to reorganization. The result of which was put into effect on January 1, 1969.

The new organization resulted in changes of the production of statistics.

On the basis of proposals concerning the contents and extent of the external production of statistics it was decided to separate the material into two publications, namely one Administration Report and one Operation Statistics.

The contents of the Operation Statistics of the Swedish Forest Service would mainly be presented in tabular form and published as up until now in the series Official Statistics of Sweden.

The 1969 Administration Report of the Swedish Forest Service was published in early June 1970.

To a certain extent the Operation Statistics of the Forest Service is of the same general nature as that of private enterprises which is contained in the Statistical Forestry Yearbook. A co-ordination resulting in a single publication for all official forestry statistics in the country was thus considered natural.

perintendents stationed at the Eastern, Western and Southern Region respectively.

Operation statistics of the Swedish Forest Service

A. The organization of the Forest Service

According to the instructions for the new organization the Forest Service is to manage the forests and certain other assets of the Domainal Fund. It shall also administer certain public forests other than those mentioned above.

The Forest Service is organized into one central and several local administrations respectively.

The central administration consists of five departments, namely the Sales, the Operations, the Rationalization, the Personnel and the Economic Department respectively. Besides those there are three independent Sections namely the Legal, the Planning and the Information Section respectively.

The local administration is broken down into Regional and District Administrations respectively.

There are eight Regions each headed by a Regional Director. Each Region is divided into Districts. The number of Districts per Region varies between seven and nine. By the end of 1969 the total number of Districts was 68. Each District is headed by a District Forester. The Districts are broken down into Ranger Districts each of which is headed by a Chief Ranger. By the end of 1969 the total number of Ranger Districts was 359. The Regions also cover certain other administrative units such as three Central Roundwood Storages, three Machinery Stations, five Training Centres, and nine Central Nurseries. The local administration of agricultural domains are taken care of by three Agricultural Su-

B. The Crown Forests

1. Area

On page 331 is presented in tabular form the total area of the real estates of the Domainal Fund at the beginning of 1970.

The operations are almost entirely restricted to land below the reforestation limit. These forests are under continuous management.

According to Table 1 42.1 per cent of the total forest-land area is located in the Norrbotten County, 25.9 per cent in the Västerbotten County, 15.8 per cent in other northern counties and the Kopparberg County, and 16.2 per cent in the remaining counties.

The map on page 330 indicates the location of Crown lands (excl. bare mountains).

The extent of other forests administered by the Forest Service appears from Table 3.

2. Land purchase and sale

The extent of land purchase and sale during 1969 was as follows:

	Total area	Turnover
Purchase	3 700 ha	7.289 mill Sw. Cr.
Sale	3 070 „	20.967 „ „

By the end of 1969 the Crown land held by the National Nature Conservancy Fund amounted to approximately 12 300 hectares. This Fund which was established in 1963 is a subsidiary of the Domainal Fund.

3. Growing stock

Inventory of the Crown Forests is regularly taken in the process of management planning which today is carried out in two main steps: Break down into transport areas, and Area planning.

The data collected in the management plan-

ning are employed in long-as well as in short-range forest managements planning.

The management planning is carried out at certain intervals, usually every tenth year. A complete picture of the state of the forests at a particular point in time can thus not be obtained directly from the management plans. For 1969 however it has been possible to compile up-to-date information from 49 of the 68 Districts.

A summary of current management plans is to be found in Table 12.

C. Logging and wood sale

1. Logging

The total quantity cut on Crown lands during 1969 was 7.9 mill m³sk, 7.0 mill m³sk were logged on Forest Service operations while the remaining 0.9 mill m³sk were stumpage sales.

The cut per District totally and expressed in m³sk/hectare forest land below the reforestation limit is presented in tabular form on page 332.

Logging and transportation methods applied at the different Districts and the costs per m³sk for these operations are also given on page 332.

2. Logging costs

All logging costs expressed in Sw. Cr. per m³sk for the 1965—69 period are given by the following series:

1965	1966	1967	1968	1969
28.70	29.90	29.10	27.00	26.00

The figures given include all expenses for the logged wood except those for cruising, roads and camps. Neither are pension fees and sickness, accident and life insurance fees respectively included.

The costs per m³sk logged for the different years are not completely comparable.

The cost per m³sk for cruising, roads and camps was Sw. Cr. 1.93 in 1969. The corresponding figure for 1968 was 1.89.

3. Sale of roundwood

The sale of roundwood is accounted for in Table 4. During 1969 a total of 896 300 m³sk standing timber were sold at a price of Sw. Cr. 27 283 000. 539 300 m³sk were sold by bidding at a price of Sw. Cr. 20 132 000 corresponding to 60 per cent of the volume sold as stumpage and 74 per cent of the sales total. The remaining stumpage sales included 357 000 m³sk at a price of Sw. Cr. 7 151 000. Standing timber sold at auction or by bidding are summarized on page 333.

The sale of logged wood by assortments throughout the last five years is summarized on page 333 together with the average prices obtained regardless of place of delivery.

The net conversion value in terms of Sw. Cr. per m³sk for standing timber and logged wood as well as the corresponding value for the entire volume sold is given in Table 7, columns 19—21.

The delivered wood in northern Sweden are transported by river and trucked or shipped by railroad to the mills or to the Central roundwood storages (operated by the Forest Service) for further distribution. The wood sales conducted by the Central roundwood storages amounted to 100 mill f³tr at a price of Sw. Cr. 172.4 mill. Approximately 50 mill. f³tr of this quantity were delivered to Assi at a price of Sw. Cr. 83.6 mill.

D. Silvicultural measures

The extent of silvicultural activities is illustrated by Table 9. These jobs also include relief work.

The costs per hectare for silvicultural measures during the last five years are given in Table 10.

E. Hunting

Approximately 4.05 mill. ha of the land administered by the Forest Service was made available for small game hunting. Approximately 2.7 mill. ha of that area were available to the public or constituted game reserves the rest were at the disposal of Forest Service personnel. The number of "public permits" amounted to 2 750.

2 750 permits for big game hunting were issued.

During 1969 a total of 2 643 elks were shot on Crown land.

1 135 of those were bulls, 774 were cows and 734 were calves. In 1968 the number of elks shot was somewhat higher or 2 695. The portion of calves then was 28 per cent while the corresponding figure in 1969 was 25.

F. Fishing

Approximately 2/3 of the total water covered area (approx 1.4 mill. ha) administered by the Forest Service are at the disposal of long-term tenants while the rest are made available for recreational fishing on licence basis. There are 144 areas in the country for the latter kind of fishing.

For fishing specially attractive lakes have been supplied with salmon, altogether approximately 30 000 kg.

Another 159 ha of water have been subjected to rotenon treatment thus making the total area treated approximately 7 500 ha.

G. Lease of usufructuary rights

1. Agricultural domains

Agricultural domains in this context only refer to the infields and pastures included in the leases. Their extent by the end of the last five years are given by the tabulation on page 335.

The number of actual agricultural domains in 1969 was approximately 700. The revenues, costs, investments, etc. for those are given in Table 8.

2. Other leases

Other leases such as State-owned crofts, State concessions, forest farms, etc. are accounted for in Table 11 with respect to number, area and total dues.

H. Personnel

1. Salaried employees

The summaries on page 335 list the salaried employees at the Forest Service by salary-grades, age groups, and places of work. 54 persons on leave are not included in this number.

Further education.

The extent of the educational program, is illustrated by the table on page 336.

2. Workers

The workers employed by the Forest Service belong to one of the following cathegories:

- 1 Permanently employed worker who works all year round (ca 240 days/year).
- 2 Seasonally employed worker who due to other employment is unable to work for the Forest Service all year round. The minimum number of days employed by the Forest Service is 100.
- 3 Temporarily employed worker who cannot be referred to either of the cathegories above.

The number of workers, hours of work, and days of work during 1969 are given in tabular form on page 336.

The extent of the forest-workers' training, is illustrated in tabular form on page 336.

The summary on page 337 of hourly rates in 1968 and 1969 are weighed averages for the cathegory permanently employed workers. Holiday pays, mileages, and allowances for daily expenses are not included in those figures. The costs experienced by the cutters for keeping powersaws have not been deducted.

The productivity of the forest workers in terms of $m^3 sk$ per hour increased from 0.6 in 1968 to 0.7 in 1969.

Domänverkets driftstatistik

A. Domänverkets organisation

Gällande instruktion för verket enligt den nya organisationen är utfärdad den 6 december 1968 (SFS nr 681). Enligt denna driver domänverket skogsbruk på den fasta egendom som hör till domänverkets fond och förvaltar i övrigt denna egendom och de andra tillgångar som hör till fonden samt förvaltar och utövar tillsyn över vissa andra allmänna skogar.

Organisatoriskt är verket uppdelat i centralförvaltning och lokalförvaltning.

Centralförvaltningen är organiserad på fem avdelningar, nämligen försäljningsavdelningen, driftsavdelningen, rationaliseringssavdelningen, personalavdelningen och ekonomiavdelningen samt därutöver tre fristående sektioner, nämligen rättssektionen, planeringssektionen och informationssektionen jämte ett sekretariat.

Den lokala verksamheten utövas av distriktsförvaltning och revirförvaltning.

Den lokala skogsförvaltningen är regionalt indelad i åtta överlämstardistrikt. Varje distrikt är indelat i revir, vilkas antal per distrikt varierar mellan sju och nio. Vid 1969 års slut var antalet revir 68. Varje revir förestås av en revirförvaltare. Reviren är i sin tur indelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. Antalet bevakningstrakter vid 1969 års slut var 359. Huvudparten av kontorsarbetet inom den regionala skogsförvaltningen utföres vid sju centrala kontor, distriktskontor, ute i landet. Under distrikten

sorteras förutom reviren vissa andra förvaltningsenheter såsom tre virkesmagasin, tre maskinstationer, fem kursgårdar och nio centralplantskolor. Den regionala förvaltningen av jordbruksdomänerna handhaves av tre domänintendenter knutna till Östra, Västra och Södra distrikten.

B. Domänverkets skogar

1. Yttvidd

I tablå sid 331 redovisas domänfondens fastigheter vid 1970 års början. I tablå har sammansörts skogarna nedom skogsodlingsgränsen enligt tabell 1 jämte jordbruksdomänerna samt kronoparker och övriga kronomarker ovan skogsodlingsgränsen enligt tabell 2.

Den ekonomiska driften begränsas nästan helt till skogsmarksinnehavet nedom skogsodlingsgränsen, där skogarna är föremål för fortlöpande skogsindelning med avverkningsberäkning och driftsplanläggning. Då skogsindelningsplanerna följaktligen endast omfattar indelade skogar nedom skogsodlingsgränsen baseras uppgifter om avverkning, virkesförsäljning, bruttoöverskott m m på arealen nedom nämnda gräns.

Av den totala skogsmarksarealen enligt tabell 1 är 42,1 % belägna i Norrbottens län, 25,9 % i Västerbottens län, 15,8 % i övriga norrländslän och Kopparbergs län och 16,2 % i övriga län. Inom Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker ligger 42,8 % av hela skogsmarksarealen nedom skogsodlingsgränsen.

Domänverkets markinnehav (landareal utom fjällmark) åskådliggöres på kartan på följande sida.

Omfattningen av övriga skogar under domänverkets förvaltning eller tillsyn redovisas i tabell 3.

Domänverkets markinnehav vid 1970 års början

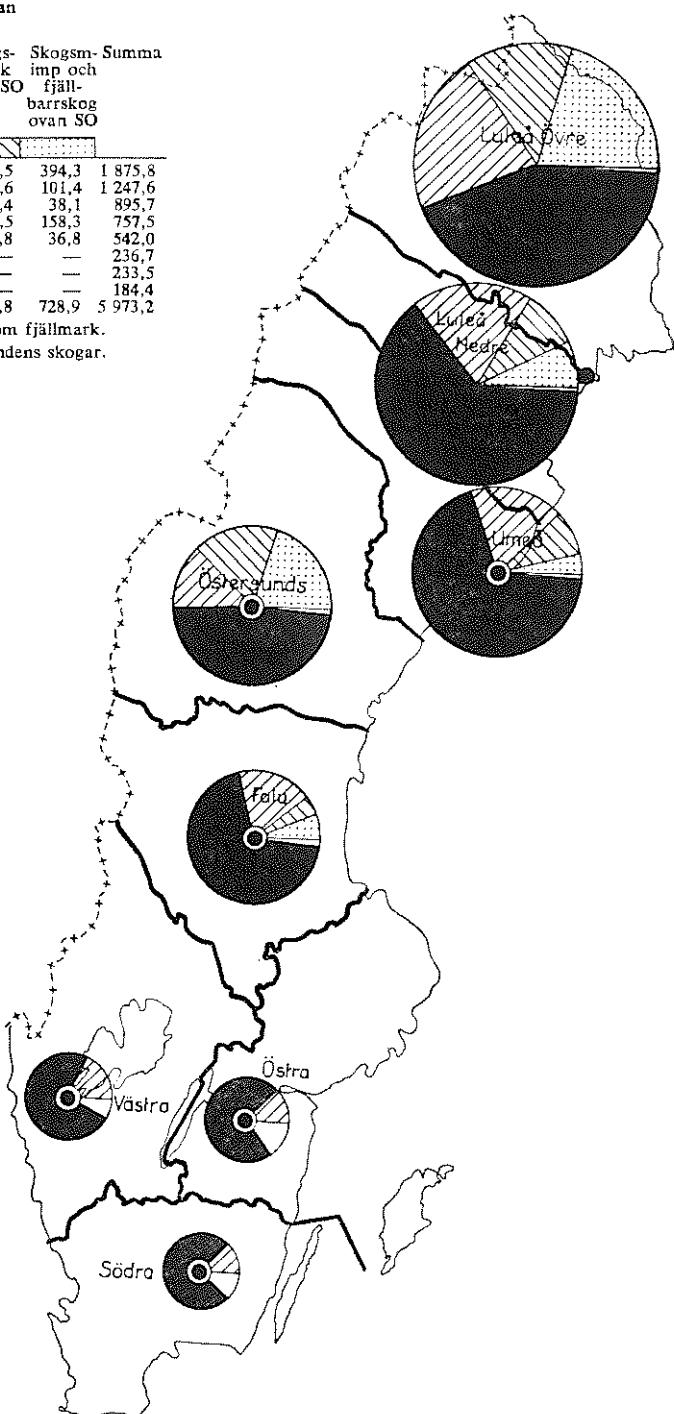
1000 ha

Distrikt	Aker o inägor ned SO	Skogs- mark ned SO	Imp nedom SO	Skogs- mark ovan SO	Skogsm- imp och fjäll- barrskog ovan SO	Summa
	%					
Luleå Ö	1,7	808,7	23	404,6	266,5	394,3 1 875,8
Luleå N	1,8	788,6	23	241,2	114,6	101,4 1 247,6
Umeå	1,9	619,0	18	159,3	77,4	38,1 895,7
Östersunds	2,0	366,1	11	97,6	133,5	158,3 757,5
Falu	5,1	377,4	11	97,9	24,8	36,8 542,0
Östra	34,1	171,0	5	31,6	—	— 236,7
Västra	17,9	172,6	5	43,0	—	— 233,5
Södra	21,7	138,2	4	24,5	—	— 184,4
Summa	86,2	3 441,6	100	1 099,7	616,8	728,9 5 973,2

Cirklarna åskådliggör distriktenas landareal utom fjällmark.

Östersunds distrikt omfattar även renbetensfondens skogar.

● distriktskontor

Ytvidd

	Inägor ha	Skogsmark	Impediment	S:a land- areal	Vatten
Kronoskogsareal med inägor, indelade skogar nedom skogsodlingsgränsen (tabell 1)	27 821	3 395 483	1 085 525	4 508 829	192 922
Kronans jordbruksdomäner	53 929	—	4 998	58 927	—
Summa	81 750	3 395 483	1 090 523	4 567 756	192 922

	Skogs- mark km ²	Skogs- marksim- pediment	Fjäll- barrskog	Fjällmark	Summa
Kronoparker och övriga kronomarker ovan skogsodlingsgränsen (tabell 2)	5 499	3 187	3 008	42 923	54 617

2. Markinköp, markförsäljning

Köp och försäljning av mark hade följande omfattning under 1969.

	Total areal	Köpeskilling
Inköp	3 700 ha	7,289 mkr
Försäljning	3 070 »	20,967 »

Naturvårdfondens markområden vid 1969 års slut omfattade ca 12 300 ha. Naturvårdfonden, som inrättades 1963, är en delfond under domänfonden på vilken naturvårdsobjekt i kronans ägo redovisas.

3. Virkesförrådet

Inventering av domänverkets skogar utföres regelmässigt genom skogsindelning, som numera omfattar huvudmomenten transportområdesindelning och arealplanering.

Transportområdesindelning skapar underlag för bl a bedömning av erforderliga väginvesteringar och belyser förutsättningarna för året-runt-avverkning. Vid arealplaneringen uppdelas skogsmarken i avdelningar med hänsyn till biologiska, ekonomiska och drivnings-tekniska faktorer. Vidare registreras en mång-

fald data om skogsmarken och om virkesförrådets sammansättning.

Vid indelningen insamlades data utnyttjas för såväl långsiktig ekonomisk planläggning som driftsplärrläggning.

Skogsindelning utföres med viss intervall, i regel 10 år. Någon samlad bild av tillståndet på skogarna vid en och samma tidpunkt kan följkartligen inte inhämtas direkt ur skogsindelningsplanerna.

I samband med införandet av ett nytt system för femårig planläggning har dock vid sidan av den ordinarie indelningen genomförts en s k snabbindelning av vissa revir. Vidare har det insamlade indelningsmaterialet från de senaste tre åren kompletterats med vissa uppgifter. Härigenom föreligger för år 1969 aktuellt indelningsmaterial för 49 av verkets 68 revir.

En sammanställning över gällande skogsindelningsplaner återfinnes i tabell 12.

C. Avverkning och virkesförsäljning**1. Avverkning**

Den avverkade kvantiteten 1969 utgjorde sammanlagt 7,9 milj m³sk. Därav avverkades

7,0 milj m³sk i egen regi, medan 0,9 milj m³sk försåldes eller utlämnades på rot.

Efterföljande tablå visar avverkningen per distrikt totalt samt uttryckt i m³sk per ha skogsmark nedom skogsodlingsgränsen.

Avverkade kvantiteter 1969

Distrikt	m ³ sk	m ³ sk/ha
Luleå Övre	1 018 133	1,26
Luleå Nedre	1 257 509	1,59
Umeå	1 232 906	1,99
Östersunds	708 484	1,94
Falu	1 078 504	2,94
Östra	799 487	5,00
Västra	951 161	5,46
Södra	875 693	6,45
Samtliga distrikt	7 921 877	2,32

På de olika distrikten tillämpade avverkningsmetoder och transportsätt mm jämt kostnader per m³sk för tillverkning och transport framgår av följande tablå. Av denna framgår bl a att stammetoden användes inom Östersunds distrikt och distrikten söder därom.

Trädmetoden har under 1969 kommit till märkbar användning inom Östersunds och Falu distrikt. Körning med häst har minskat från 8 % 1968 till endast 3 % 1969, medan de verksägda traktorernas andel i transporten ökat från 54 % 1968 till 63 % 1969. Tablån visar även medeltransportavståndet för kortvägstransporterna som vid sortimentsmetoden varierar mellan 0,3 och 0,9 km med 0,6 km som medeltal för samtliga distrikt.

Avverkningsmetoder, transportsätt mm 1969

Distrikt	Tillverkningsmetoder			Kortvägstransport			Kostnader för tillverkning och transport kr/m ³ sk samt medeltransportavstånd i km		
	Sortiments-metod % av kvantiteten	Stam-metod	Träd-metod	Häst	Traktor Egen	Inlejd	Sortiments-metod	Stam-metod	Träd-metod
Luleå Övre	100	—	—	1	46	53	19: 10 0,7	—	—
Luleå Nedre	97	3	—	2	48	50	18: 20 0,5	21: 42 0,6	—
Umeå	99	1	—	2	58	40	18: 98 0,9	15: 44 0,5	—
Östersunds	75	19	6	1	77	22	18: 31 0,8	18: 69 0,5	26: 60 0,6
Falu	74	19	7	6	67	27	20: 67 0,6	17: 80 0,4	17: 48 0,5
Östra	76	24	—	1	87	12	17: 48 0,4	13: 97 0,4	—
Västra	74	25	1	4	67	29	20: 56 0,5	17: 78 0,4	—
Södra	72	28	—	5	72	23	18: 65 0,3	12: 80 0,3	—
Samtliga distrikt									
1969	85	14	1	3	63	34	19: 05 0,6	16: 28 0,4	20: 94 0,5
1968	88	12	—	8	54	38	19,14	—	—
1967	89	11	—	14	45	41	20,80	—	—

2. Avverkningskostnader

Samtliga avverkningskostnader uttryckta i kr per m³sk för åren 1965—69 belyses i följande serie.

1965	1966	1967	1968	1969
28,70	29,90	29,10	27,00	26,00

Serien omfattar samtliga på det upphuggna virket nedlagda kostnader utom kostnader för utsyning, basvägar och skogsförläggningar. Ej heller ingår kostnader för ATP, sjukförsäkring, olycksfall och grupplivsförsäkring. Kostnaderna per avverkad m³sk för olika år är sällan helt jämförbara. Ändringar i transportmetoder och leveransplatser — innebärande att virket levereras närmare den slutliga avsättningsorten — ökar kostnaderna. Tendensen senare är att massaveden i ökad omfattning levereras obarkad medför å andra sidan lägre tillverkningskostnader. Härtill

kommer väderlekens inverkan på avverkningsförhållanden genom bl a snödjup, kyla och upplega.

Kostnaden per m³sk för utsyning, basvägar och förläggningar beräknad på hela avverningen utgjorde 1969 1,93 kr mot 1,89 för 1968.

3. Virkesförsäljning

Virkesförsäljningen redovisas från och med 1969 i en särskild tabell, nr 4. Under 1969 såldes sammanlagt 896 300 m³sk på rot för 27 283 000 kr. Genom anbudsförfarande såldes 539 300 m³sk för 20 132 000 kr motsvarande 60 % av den rotsålda volymen och 74 % av totala försäljningssumman. Övriga försäljningar på rot omfattade 357 000 m³sk för 7 151 000 kr. Vid auktions- och anbuds-försäljning försålt rotvirke framgår av följande sammanställning.

Rotpostförsäljningar

Distrikt		Antal träd	M ³ sk	Kronor	Kr pr m ³ sk	M ³ sk pr träd
De fyra nordligaste distrikten	1969	1 287 534	238 222	6 735 697	28,27	0,185
De fyra sydligaste distrikten	1969	766 269	301 040	13 396 280	44,50	0,393
Samtliga distrikt	1965	3 424 591	919 940	39 318 118	42,74	0,269
	1966	3 392 832	827 553	30 759 492	37,17	0,244
	1967	2 320 049	625 808	22 387 589	35,77	0,270
	1968	2 687 499	736 811	24 516 161	33,27	0,274
	1969	2 053 803	539 262	20 131 977	37,33	0,263

Försäljningen av upphugget virke fördelad på sortiment jämte erhållna genomsnittspris-

ser oavsett leveransplats redovisas för de fem senaste åren i följande sammanställning.

Virkespriser

	1969 %	1969 kr/m ³ fpb	1968 %	1968 kr/m ³ fpb	1967 %	1967 kr/m ³ fpb	1966 %	1966 kr/m ³ fpb	1965 %	1965 kr/m ³ fpb
Timmersortiment	40	63,03	40	61,72	35	68,70	34	71,46	35	72,68
Granmassaved	22	45,72	25	45,47	27	52,47	26	54,96	26	55,86
Tallmassaved	29	44,91	25	45,85	27	51,32	28	53,41	27	53,30
Lövmassaved	8	42,61	9	42,88	10	46,37	11	46,14	10	46,59
Övrigt virke	1	35,93	1	44,76	1	45,70	1	43,21	2	45,96
Samtl sortiment	52,02		51,88		57,20		59,03		60,02	

Rånettvärdet uttryckt i kr per m³sk för dels rotsålt och dels upphugget virke jämte motsvarande värde för hela virkesförsäljningen redovisas i kolumn 19—21 i tabell 7.

Leveransvirket i Norrland nedforslas genom flottning och biltransport och även på järnväg till kusten direkt till industrin eller för flottläggning och distribution genom domänverkets virkesmagasin. Norrbottens, Ume älvs och Östersunds virkesmagasin mottog under 1969 från reviren för flottläggning och vidare distribution i runt tal 103 milj f³tr virke för 168,8 milj kronor. Försäljningen från magasinen uppgick till ca 100 milj f³tr för 172,4 milj kronor. Därav levererades till Assi ca 50 milj f³tr för 83,6 milj kronor.

D. Skogsvårdsåtgärder

Omfattningen av utförda åtgärder 1969 framgår av tabell 9, där även ingår åtgärder som utförts som beredskapsarbete. Av redovisad areal utfördes bla hyggesrensning på ca 2 000 ha samt röjning på ca 15 500 ha som beredskapsarbete.

Skogsvårdsåtgärdernas hektarkostnader de senaste fem åren redovisas i tabell 10, där kostnaderna för 1969 särredovisats för de fyra nordligaste och de fyra sydligaste distrikten.

E. Jakt

Av mark under domänverkets förvaltning har för småviltjakt upplåtits ca 4 050 000 ha, varav 1 350 000 ha till domänverkets personal. Jakten utnyttjades av ca 3 000 anställda.

Återstoden, ca 2 700 000 ha, har upplåtits till utomstående eller ingår i jaktvårdsområden. Antalet sådana upplåtelser uppgick till 2 750.

På ett flertal jaktområden om sammanlagt 63 200 ha bedrives dessutom korttidsupplåtelser av småviltjakt.

Upplåtelserna för högviltjakt uppgick till

2 750, varav 1 027 gällt domänverkets personal och övriga 1 723 utomstående arrendatorer.

Under 1969 fälldes på domänverkets markerk totalt 2 643 älgar, varav 1 135 tjurar, 774 kor och 734 kalvar. Av totala antalet fälldes 71 under allmän och 2 572 under särskild jakttid. Föregående år var avskjutningen något högre eller 2 695 älgar. Kalvavskjutningen 1969 uppgick till 25 % mot 28 % 1968.

F. Fiske

Av domänverkets vatteninnehav, ca 1,4 milj ha, är omkring 2/3 upplåtna mot fleråriga arrenden och resten disponerat som kortfiskeområden för fritidsfiske. Under året har 6 nya områden öppnats. Genom sammanslagning till större enheter av befintliga områden är dock antalet nu något lägre än tidigare, eller 144.

Ur sportfiskesynpunkt speciellt attraktiva sjöar har underhållits genom isättning av fångsfärdig laxartad fisk, totalt under året ca 30 000 kg.

Ytterligare 159 ha vatten har rotenonbehandlats, varför den totalt behandlade arealet nu utgör ca 7 500 ha.

G. Nyttjanderätter

1. Jordbruksdomäner

Med jordbruksdomäner avses i detta sammanhang endast dessa domäners inägor med i arrendet ingående betesmarker o d. Omfattningen vid de fem senaste årens slut framgår av följande tablå, där antalet arrende- eller upplåtelsekontrakt på domäner är angivet.

Antalet egentliga jordbruksdomäner 1969 utgör ca 700 inberäknat i det följande nämnda 69 domäner, som disponeras av annan myndighet. Intäkter, kostnader och investeringar m m för jordbruksdomänerna redovisas i tabell 8.

Jordbruksdomäner

	1965	1966	1967	1968	1969
Antal upplåtelsekontrakt	1 063	1 066	1 084	1 100	1 104
Areal ha					
Åker, tomt m m	41 649	41 148	41 177	41 039	40 876
Ängs- och betesmark	6 546	6 533	6 630	6 521	6 333
Annan mark	4 196	4 238	4 440	4 520	4 575
Summa areal	52 391	51 919	52 247	52 080	51 784

Motsvarande uppgifter för jordbruksdomäner, som disponeras av annan myndighet,

lämnas här nedan.

	1965	1966	1967	1968	1969
Antal domäner	68	68	66	67	69
Areal i ha					
Åker, tomt m m	6 879	7 066	6 358	6 019	6 381
Ängs- och betesmark	359	359	364	351	339
Annan mark	223	223	428	423	423
Summa areal	7 461	7 648	7 150	6 793	7 143

2. Övriga nyttjanderätter

Övriga nyttjanderätter såsom kronotorp, kronolägenheter, skogsjordbruk med flera redovisas med avseende på antal areal och avgåld i tabell 11.

H. Personal

1. Tjänstemän

Följande sammanställningar visar domänverkets tjänstemän fördelade på lönegrader, åldersgrupper samt arbetsplatser. I angivet antal ingår ej 54 tjänstlediga befattningshavare.

Antal och löneförhållanden

Lönograd inom löneplan A —10	11—15	16—20	21—25	26—30	Löne- plan B	Löne- plan C	Summa
151	467	656	70	101	97	21	1 563
Ej löneplansanställda							29
Summa							1 592

Åldersgrupper

	—19	20—29	30—39	40—49	50—59	60+	Summa
Män	—	43	242	453	394	60	1 192
Kvinnor	30	114	60	91	79	26	400
Summa	30	157	302	544	473	86	1 592

Arbetsplatser

Centralförvaltn	Distriktsförvaltn	Revirförvaltn	Summa
430	297	865	1 592

Under 1968 och 1967 var motsvarande an-

tal tjänstemän 1 646 respektive 1 695.

Vidareutbildning

Utbildningen har haft följande omfattning under senaste femårsperioden.

	Antal kursdeltagare	Kurs-dagar	Kursdagar per anställd
1965	1 011	6 415	3,5
1966	1 115	5 695	3,2
1967	1 111	3 796	2,2
1968	1 225	5 056	3,1
1969	1 480	6 350	3,9

2. Arbetare

Domänverkets arbetare hänföres till någon av följande anställningsformer.

1. Kontinuerligt anställd arbetare som är anställd att utföra arbete under varje avtalsenlig arbetsdag under året.

2. Säsonganställd arbetare som på grund av annan anställning icke kan utföra arbete under hela året men dock minst 100 dagar per år.

3. Tillfälligt anställd arbetare som icke kan hänföras till kategorierna 1 och 2.

Antal arbetare, arbetstimmar och arbetsdagar 1969 var följande

Anställningsform	Antal registrerade arbetare			Antal arbets-timmar		Arbetsdagar	
	Vid årets början	Vid årets slut	Förändring	1 000-tal	% per a-form	Arbets-dagar per år	Tjänste-dagar per år
Kontinuerligt anställda	5 103	4 725	—378	7 940	80	211	241
Säsonganställda	858	701	—157	990	10	151	173
Tillfälligt anställda	—	—	—	954	10	—	—
Summa	—	—	—	9 884	100	—	—

Beräknat antal avlönade helårsarbetare (Summa timmar) var 5 370 mot 5 770 för 1 840 1968.

Den procentuella åldersfördelningen inom domänverkets arbetarkår har haft följande utveckling från 1960.

	1960	1965	1969
Under 18 år	5,6	2,5	0,8
18–20	5,1	3,4	2,0
21–39	40,3	35,7	32,8
40–59	41,0	51,0	60,0
60+	8,0	7,4	4,4

Skogsarbetarnas utbildning har haft följande omfattning under senaste femårsperioden.

	Antal kursdeltagare	Kursdagar	Kursdagar per anställd
1965	2 027	*31 297	*4,1
1966	1 385	14 327	2,1
1967	2 943	13 655	2,2
1968	3 254	15 958	3,0
1969	1 622	10 609	2,2

* inkl grundläggande skogsarbetarutbildning

Efterföljande sammanställning över timförtjänster 1968 och 1969 avser vägda medelvärden för gruppen kontinuerligt anställda arbetare. Semesterlöner och semesterersättningar samt traktamenten och färdvägsersättningar ingår inte i redovisade förtjänster. Huggarnas kostnader för hållande av motor-såg har inte avdragits.

Arbetets art	Område		Mellersta		Södra	
	Norra Sverige	1968	1969	Sverige	1968	Sverige
						1969
Arbete med motorsåg	14,09	14,97	12,93	13,54	12,88	14,12
Arbete utan motorsåg	9,63	10,26	9,69	10,25	9,30	10,04
Traktorkörning	13,06	13,13	13,17	13,33	12,80	13,31

Produktiviteten i skogsarbetena uttryckt i m³sk per timme steg från 0,6 1968 till 0,7 för 1969.

Tabell 1 Arealssammandrag för kronans indelade skogar nedan skogsodlingsgränsen vid 1970 års början

Summary showing the area of the Crown forests below the reforestation limit according to the management plans at the beginning of 1970

Måttenhet: ha Unit of measurement: ha

Distrikt, revir och län <i>District, Forest District and County</i>	Kronoskogsareal med inägor under skogsförvaltningen <i>State-owned forest land with cultivated land under the forest administration</i>				
	Inägor <i>Cultivated land</i>	Skogsmark <i>Forest land</i>	Impediment <i>Non-prod land</i>	Summa land <i>Total land</i>	Vatten <i>Water</i>
1	2	3	4	5	6
1 Luleå Övre					
Gällivare	Nb lappm	136	109 710	65 218	175 064
Storlandets	Nb lappm	78	98 215	82 293	180 586
Pajala	Nb lappm	—	5 261	5 151	10 412
Korpilombolo	Nb kustl	273	130 459	62 886	193 618
Tornedal	Nb kustl	328	72 787	34 317	107 432
Kalix	Nb kustl	355	90 713	37 837	128 905
Råneå	Nb kustl	176	80 579	35 480	116 235
Pärälävens	Nb lappm	71	54 430	21 826	76 327
Edefors	Nb lappm	97	99 184	36 783	136 064
	Nb kustl	12	15 498	8 525	24 035
	Nb kustl	104	51 867	14 278	66 249
2 Luleå Nedre					
Sikå	Nb lappm	46	46 324	17 324	63 694
	Nb kustl	88	25 568	6 342	31 998
Varjiså	Nb lappm	49	101 578	21 256	122 883
Malmesjaur	Nb lappm	156	113 467	39 212	152 835
Älvsvby	Nb kustl	176	75 719	15 627	91 522
Arjeplogs	Nb lappm	65	56 902	14 160	71 127
Arvidsjaur	Nb lappm	146	128 806	42 805	171 757
Malå	Vb lappm	168	54 243	20 799	75 210
	Vb kustl	163	30 938	6 924	38 025
Piteå	Nb kustl	296	72 317	28 910	101 523
Skelefteå	Vb kustl	359	82 779	27 769	110 907
3 Umeå					
Sorsele	Vb lappm	121	99 659	28 257	128 037
Stensjö	Vb lappm	330	91 932	19 892	112 154
Björbäckens	Vb lappm	105	59 094	16 535	75 734
Blåvikens	Vb lappm	168	50 030	11 092	61 290
Lycksele	Vb lappm	164	44 408	14 541	59 113
	Vb kustl	89	15 429	3 649	19 167
Örå	Vb lappm	186	61 204	16 311	77 701
	Vb kustl	3	652	189	844
Degerfors	Vb kustl	282	50 496	14 092	64 870
Fredrika	Vb lappm	60	62 737	15 759	78 556
Anundsjö	Vb kustl	42	20 593	4 484	25 119
	Vb lappm	30	17 449	3 796	21 275
	Vnr	104	45 365	10 709	56 178
4 Östersunds					
Maigomajs	Vb lappm	332	61 257	16 470	78 059
Volgsjö	Vb lappm	663	75 722	26 048	102 433
	Vnr	32	3 326	890	4 248

1		2	3	4	5	6
Fjällsjö	Vnr	224	50 869	10 820	61 913	3 858
	Jtl	17	1 412	822	2 251	88
Östersunds	Var	47	2 005	442	2 494	5
	Jtl	92	43 169	8 456	51 717	1 402
Ragunda	Vnr	65	13 466	4 336	17 867	785
	Jtl	46	15 704	2 317	18 067	281
Medelpads	Vnr	5	19 160	3 372	22 537	539
	Jtl	9	13 356	4 232	17 597	63
Renbetesfjällens	Jtl	8	20 515	5 263	25 786	565
5 Falu						
Särna	Jtl	—	—	—	—	—
	Kpb	76	104 878	33 303	138 257	4 297
Älvdalens	Kpb	44	56 909	22 110	79 063	2 523
Hamra	Jtl	6	5 024	956	5 986	350
	Gvl	15	37 807	10 683	48 505	3 536
Hälsinglands	Jtl	3	5 390	856	6 249	197
	Gvl	161	31 781	5 999	37 941	1 500
Gästriklands	Gvl	321	19 347	2 637	22 305	507
	Kpb	26	3 917	840	4 783	249
	Ups	—	36	—	36	—
Garpenbergs	Gvl	—	156	44	200	4
	Kpb	733	15 708	1 775	18 216	824
	Vstm	163	3 623	886	4 672	152
Malingsbo	Kpb	744	28 404	3 939	33 087	1 614
	Ör	—	22	3	25	—
Lindesbergs	Ör	956	25 393	5 021	31 370	2 450
	Vstm	113	5 196	1 977	7 286	449
Skinnskattebergs	Vstm	1 322	33 795	6 862	41 979	1 332
6 Östra						
Västerås	Sdm	338	1 418	160	1 916	11
	Ör	—	589	132	721	11
	Vstm	350	10 512	1 912	12 774	396
Uppsala	Ups	98	6 828	781	7 707	41
	Sth	186	12 946	1 885	15 017	1 377
	Vstm	—	27	1	28	—
Stockholms	Sth	322	10 858	3 363	14 543	1 781
	Sdm	151	2 151	909	3 211	138
	Gtl	240	4 855	1 599	6 694	5
Strängnäs	Sth	102	561	24	687	—
	Sdm	760	17 609	3 873	22 242	1 406
Finspångs	Sdm	166	2 572	218	2 956	73
	Ög	500	13 149	3 152	16 801	1 402
	Ör	187	4 373	994	5 554	340
Gullbergs	Ög	1 189	16 868	2 498	20 555	1 423
	Ör	544	5 399	831	6 774	274
Linköpings	Ög	509	11 175	1 376	13 060	248
	Jkp	106	2 091	176	2 373	2
Eksjö	Klm	236	3 964	736	4 936	412
	Ög	444	10 368	1 120	11 932	585
	Jkp	305	7 185	846	8 336	194
	Klm	235	7 011	629	7 866	273
Tjusts	Klm	944	18 435	4 401	23 780	1 177
7 Västra						
Karlstads	Vrm	131	12 292	2 807	15 230	557
Villingsbergs	Ör	179	15 906	3 084	19 169	1 362
	Vrm	59	7 164	1 566	8 789	512

1		2	3	4	5	6
Karlskoga	Ör	506	27 685	4 297	32 488	1 123
Laxå	Skb	5	845	45	895	5
	Ör	683	26 193	6 248	33 124	1 449
Kinne	Skb	675	22 095	3 392	26 162	418
	Ör	9	2 276	649	2 934	308
	Ög	—	23	1	24	—
Bohus-Dals	Skb	11	2 264	850	3 125	71
	Äbg	173	9 265	3 448	12 886	306
	Gbg	296	12 545	8 696	21 537	1 220
Marks	Skb	66	2 094	525	2 685	943
	Äbg	353	12 159	2 550	15 062	587
	Gbg	—	99	85	184	9
Jönköpings	Hl	5	982	224	1 211	15
	Skb	72	3 409	290	3 771	14
	Äbg	141	3 464	1 248	4 853	298
	Jkp	430	11 866	2 990	15 286	254
8 Södra Värnamo	Äbg	84	3 773	1 414	5 271	93
	Jkp	553	16 163	4 229	20 945	189
	Krb	11	291	30	332	—
Oskarshamns	Jkp	20	226	30	276	42
	Klm	545	20 303	3 008	23 856	789
Kalmar	Klm	742	24 130	2 824	27 696	523
	Krb	9	28	2	39	—
Kosta	Bl	2	179	11	192	—
	Jkp	60	2 909	199	3 168	31
	Krb	214	14 035	2 906	17 155	536
Sunnerbo	Klm	—	38	11	49	—
	Jkp	11	359	119	489	8
	Krb	466	15 571	3 287	19 324	282
Blekinge-Åhus	Krs	27	965	148	1 140	64
	Bl	165	4 569	239	4 973	249
Södra Skånes	Krs	361	11 346	1 384	13 091	248
	Mlm	670	6 764	529	7 963	65
Hallands	Krs	459	5 079	378	5 916	18
	Hl	61	1 007	212	1 280	2
		399	10 439	3 576	14 414	279
Sammandrag av distrikt						
Luleå Övre		1 630	808 703	404 594	1 214 927	35 844
Luleå Nedre		1 712	788 641	241 128	1 031 481	49 277
Umeå		1 684	619 048	159 306	780 038	46 279
Östersunds		1 540	319 961	83 468	404 969	17 100
Falu		4 683	377 386	97 891	479 960	19 984
Östra		7 912	170 944	31 607	210 463	11 569
Västra		3 794	172 626	42 995	219 415	9 451
Södra		4 859	138 174	24 536	167 569	3 418
Maskinstationer		7	—	—	7	—

1	2	3	4	5	6
Sammandrag av län					
Nb kustl	1 868	654 439	257 503	913 810	23 919
Nb lappm	785	774 945	332 727	1 108 457	51 997
Vb kustl	938	200 887	57 107	258 932	9 242
Vb lappm	2 329	677 735	189 500	869 564	53 454
Jtl	181	104 570	22 902	127 653	2 946
Vnr	477	134 191	30 569	165 237	7 489
Gvl	497	89 091	19 363	108 951	5 547
Kpb	1 623	209 816	61 967	273 406	9 507
Vrm	190	19 456	4 373	24 019	1 069
Ör	3 068	107 836	21 259	132 163	7 317
Vstm	1 948	53 153	11 638	66 739	2 329
Ups	98	6 864	781	7 743	41
Sth	610	24 365	5 272	30 247	3 158
Sdm	1 415	23 750	5 160	30 325	1 628
Ög	2 642	51 583	8 147	62 372	3 658
Skb	829	30 707	5 102	36 638	1 451
Äbg	751	28 661	8 660	38 072	1 284
Jkp	1 485	40 799	8 589	50 873	720
Krb	700	29 925	6 225	36 850	818
Klm	2 702	73 881	11 600	88 183	3 174
Gtl	240	4 855	1 599	6 694	5
Gbg	296	12 644	8 781	21 721	1 229
Hl	404	11 421	3 800	15 625	294
Bl	167	4 748	250	5 165	249
Krs	1 119	20 082	2 273	23 474	379
Mlm	459	5 079	378	5 916	18
Summa	27 821	3 395 483	1 085 525	4 508 829	192 922

I tabellen redovisas samtliga skogar under domänverkets förvaltning nedom skogsodlingsgränsen nämligen kronoparker och skogsjordbruk samt kronoholmar och skär. Tillsammans med tabell 2 och jordbruksdomänernas utarranderade inägor utgör de domänfondens fastigheter. Arealerna avser 1970 års början. Ändamålet härmed är dels att öka arealbellernas användbarhet i allmänhet under påföljande år och dels att arealerna skall kunna användas i närmast påföljande års avkastningstabeller, så att avkastningen blir hämförd till arealen vid årets början.

Tabell 2 Arealsammandrag för kronans skogar ovan skogsodlingsgränsen vid 1970 års början

Summary showing the area of the Crown forests above the reforestation limit at the beginning of 1970

Måttenhet: km² Unit of measurement: Sqkm

Distrikt, revir och län <i>District, Forest District and County</i>	Kronoparker och övriga kronomarker under skogsförvaltningen <i>State forest and other Crown land under the forest administration</i>					Summa <i>Total</i>
	Skogsmark <i>Forest land</i>	Skogsmarks- impediment <i>Non-prod land</i>	Fjällbarr- skog <i>Waste land</i>	Fjällmark <i>Bare moun- tains</i>		
1	2	3	4	5	6	
1 Luleå Övre						
Gällivare	Nb lappm	1 187	981	888	12 067	15 123
Storlandets	Nb lappm	227	290	—	—	517
Pajala	Nb lappm	149	97	172	4 752	5 170
Pärälvens	Nb lappm	1 080	671	820	6 134	8 705
Edefors	Nb lappm	22	24	—	—	46
2 Luleå Nedre						
Sikå	Nb lappm	119	48	—	—	167
Malmesjaurs	Nb lappm	193	105	28	11	337
Arjeplogs	Nb lappm	797	216	589	9 200	10 802
Arvidsjaurs	Nb lappm	37	19	9	8	73
3 Umeå						
Sorsele	Vb lappm	520	196	85	3 476	4 277
Stensele	Vb lappm	254	61	39	3 122	3 476
4 Östersunds						
Malgomajs	Vb lappm	506	195	95	2 926	3 722
Volgsjö	Vb lappm	51	66	2	14	133
Östersunds	Jtl	22	7	10	39	78
Medelpads	Jtl	61	64	10	—	135
Renbetes- fjällens	Jtl	26	14	26	34	100
5 Falu						
Särna	Kpb	177	96	227	1 068	1 568
Älvadalsens	Kpb	71	37	8	72	188
Sammandrag av distrikt						
Luleå Övre		2 665	2 063	1 880	22 953	29 561
Luleå Nedre		1 146	388	626	9 219	11 379
Umeå		774	257	124	6 598	7 753
Östersunds		666	346	143	3 013	4 168
Falu		248	133	235	1 140	1 756
Sammandrag av län						
Nb lappm		3 811	2 451	2 506	32 172	40 940
Vb lappm		1 331	518	221	9 538	11 608
Jtl		109	85	46	73	313
Kpb		248	133	235	1 140	1 756
Summa	5 499	3 187	3 008	42 923	54 617	

Tabellen omfattar samtliga skogar under domänverkets förvaltning ovan skogsodlingsgränsen nämligen vissa kronoparker, samt kronoöverloppsmarker och oavmätta marker. Nationalparker i området samt renbetesfondens skogar jämt de s k lapprutorna ingår icke. Dessa skogar redovisas i tabell 3.

Tabell 2 avser att redovisa revirens hela omfattning ovan skogsodlingsgränsen med särredovisning på såväl skogsmark och skogsmarksimpediment som fjällbarrskog och fjällmark (kalfjäll). Vattenarealer ingår däremot icke. Förekommande inlägoarceler ingår i skogsmarken. Gränsdragningen mellan de olika ägoslagen är behäftad med viss osäkerhet. Arealuppgifterna har därför ej angivits med större noggrannhet än km².

Tabell 3 Allmänna skogar under domänverkets förvaltning eller tillsyn vid 1970 års början

Public forests administered or supervised by the Swedish Forest Service at the beginning of 1970

Mått enhet: ha Unit of measurement: ha

Distrikt och län District and County	National-parker National parks		Renbetesfondens skogar Mountain forest reserved as reindeer pasture		Eckl skogar Ecclesiastical forests		Kronans inrättningar State institutions		Allmänna inrättningar Public institutions		Summa Total	
	Skogsm Forest land	Imp Waste land	Skogsm	Imp	Skogsm	Imp	Skogsm	Imp	Skogsm	Imp	Skogsm	Imp
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Luleå Övre	9 090	13 250	160	210	—	—	432	47	—	—	9 682	13 507
Luleå Nedre	—	—	—	—	453	173	—	—	—	—	453	173
Umeå	—	—	816	3 348	—	—	—	—	—	—	816	3 348
Östersunds	—	—	114 052	125 009	—	—	177	18	—	—	114 229	125 027
Falu	895	117	—	—	—	—	—	—	—	—	895	117
Östra	3 124	575	—	—	93	28	1 063	596	234	23	4 514	1 222
Västra	108	—	—	—	—	—	984	136	—	—	1 092	136
Södra	36	66	—	—	43	9	84	44	—	—	163	119
Nb lappm	9 090	13 250	160	210	453	173	—	—	—	—	9 703	13 633
Nb kustl	—	—	—	—	—	—	432	47	—	—	432	47
Vb lappm	—	—	1 808	4 804	—	—	—	—	—	—	1 808	4 804
Vb kustl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jtl	—	—	113 060	123 553	—	—	177	18	—	—	113 237	123 571
Vnr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gvl	20	7	—	—	—	—	—	—	—	—	20	7
Kpb	875	110	—	—	—	—	—	—	—	—	875	110
Vrm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ör	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108	—
Vstm	—	—	—	—	31	4	—	—	133	8	164	12
Ups	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sth	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	—
Sdm	—	—	—	—	62	24	1 063	596	101	15	1 226	635
Ög	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	984	136
Äbg	—	—	—	—	—	—	984	136	—	—	984	136
Jkp	—	—	—	—	—	—	84	44	—	—	84	44
Krb	—	—	—	—	43	9	—	—	—	—	43	9
Klm	27	66	—	—	—	—	—	—	—	—	27	66
Gtl	3 022	575	—	—	—	—	—	—	—	—	3 022	575
Gbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mlm	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—
Summa	13 253	14 008	115 028	128 567	589	210	2 740	841	234	23	131 844	143 649

Under renbetesfondens skogar redovisas även för lapparnas räkning avsatta områden i Norrbottens och Västerbottens län.

Kronans inrättningar utgöres av ett fåtal för vissa ändamål, verk eller inrättningar upplätna, kronan tillhöriga allmänna skogar.

Under allmänna inrättningar kvarstår numera endast ett antal domkyrkohemman.

Tabell 4 Skogarna, virkesförsäljning och virkesintäkter 1969

Distrikt och län <i>District and County</i>	Virkesförsäljning <i>Sale of roundwood</i>								Summ Total
	På rot <i>Standing timber</i>	Upphug- get <i>Logged</i>	Utl till sågning <i>Delivered to saw mills</i>	Sålt till Assi <i>Sold to Assi</i>	Överl till virkesm <i>Delivered to central roundwood storage</i>	Utlämnat el använt på rot <i>Used internally standing timber</i>	Virkes- avfall <i>waste wood</i>		
	t m³sk <i>t m³sk</i>	t m³f pb <i>t m³f pb</i>				t m³sk <i>t m³sk</i>	t m³f pb <i>t m³f pb</i>		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Luleå Övre	62,9	10,2	—	—	908,6	0,8	—	51,9	1 034,
Luleå Nedre	169,7	21,2	5,7	—	988,6	0,7	—	59,3	1 245,
Umeå	169,6	32,2	—	—	1 034,2	0,9	—	55,7	1 292,
Östersunds	46,5	119,6	—	—	535,9	3,1	—	36,7	741,
Falu	25,2	845,1	1,0	217,7	18,6	0,2	0,1	52,7	1 160,
Östra	126,7	645,5	—	75,1	—	1,0	—	28,8	877,
Västra	111,9	707,7	—	147,8	—	0,1	—	34,2	1 001,
Södra	183,8	748,4	—	—	—	0,4	0,1	29,9	962,
Nb kustl	81,0	11,7	1,3	—	833,4	0,7	—	48,2	976,
Nb lappm	103,2	13,7	2,8	—	782,1	0,6	—	46,0	948,
Vb kustl	60,4	9,2	1,2	—	358,8	0,3	—	20,6	450,
Vb lappm	161,5	62,7	0,5	—	1 056,3	1,7	—	59,6	1 342,
Jtl	18,4	59,1	—	3,3	208,2	1,2	—	15,0	305,
Vnr	24,5	39,5	—	—	228,8	1,0	—	14,8	308,
Gvl	5,3	179,2	0,2	46,2	3,9	0,1	—	11,2	246,
Kpb	10,8	362,5	0,4	93,4	8,0	0,1	0,1	22,6	497,
Vrm	14,0	88,5	—	18,5	—	—	—	4,3	125,
Ör	49,4	390,5	0,1	83,4	2,4	0,1	—	20,2	546,1
Vstm	10,5	209,2	0,2	50,3	4,0	0,1	—	12,6	286,5
Ups	3,6	18,1	—	2,1	—	—	—	0,8	24,6
Sth	13,4	68,4	—	8,0	—	0,1	—	3,1	93,0
Sdm	17,1	87,1	—	10,1	—	0,1	—	3,9	118,3
Ög	45,2	230,5	—	26,8	—	0,3	—	10,3	313,1
Skb	21,9	138,7	—	29,0	—	—	—	6,7	196,3
Äbg	27,4	162,4	—	29,8	—	0,1	—	7,7	227,4
Jkp	41,4	197,0	—	16,6	—	0,2	—	8,5	263,7
Krb	38,4	156,4	—	—	—	0,1	—	6,3	201,2
Klm	79,3	347,7	—	14,4	—	0,3	0,1	14,5	456,3
Gtl	0,9	4,5	—	0,5	—	—	—	0,2	6,1
Gbg	5,7	36,1	—	7,5	—	—	—	1,7	—
Hl	14,9	61,9	—	0,7	—	—	—	2,5	51,0
Bl	8,5	34,4	—	—	—	—	—	1,4	44,3
Krs	31,1	126,5	—	—	—	0,1	—	5,1	162,8
Mlm	8,5	34,4	—	—	—	—	—	1,4	44,3
Summa 1969	896,3	3 129,9	6,7	440,6	3 485,9	7,2	0,2	349,2	8 316,0
1968	1 081,9	2 846,9	8,8	427,0	3 363,8	16,0	0,7	331,2	8 076,3
1967	955,7	2 467,6	12,2	390,5	3 439,9	17,1	0,7	317,7	7 601,4

I tabellen redovisas virkesförsäljningen det år virket sålts (fakturerats). Till AB Statens Skogsindustrier sålde virke i kol 5 och 15 avser endast de kvantiteter som försälts direkt från reviren. Huvudparten av domän-

Crown forests, sale of roundwood and revenues in 1969

Virkesintäkter

Revenues of roundwood

På rot Standing timber	Per m³sk	Upphug- get Logged	Utl till sågning Delivered to saw mills	Säl till Assi Sold to Assi	Överl till virkesm Delivered to central roundwood storage	Utlämnat el använt Used internally på rot standing timber	upphug- get logged	Summa Total
tkr 11	kr 12	tkr 13	14	15	16	17	18	19
1 002,4	15,95	438,2	—	—	42 267,2	8,0	0,2	43 716,0
4 291,8	25,29	1 204,6	334,3	—	48 938,7	10,4	—	54 779,0
4 582,2	27,02	2 013,9	2,0	—	53 100,0	5,3	—	59 703,4
590,6	12,70	7 289,0	—	—	25 667,7	15,1	0,4	33 562,1
498,3	19,76	45 221,1	48,0	12 124,3	865,4	2,9	3,3	58 763,0
4 574,9	36,10	33 094,0	—	3 968,2	—	11,6	0,3	41 649,0
4 022,3	35,94	35 890,3	—	7 831,7	—	0,7	1,1	47 746,0
7 720,9	42,00	39 900,6	1,9	—	—	1,6	4,9	47 629,9
1 655,7	20,44	569,4	76,9	—	39 448,1	7,7	0,1	41 757,8
2 415,3	23,40	730,1	162,2	—	37 810,4	7,8	0,1	41 125,9
1 571,7	26,03	551,0	68,8	—	18 050,5	2,9	—	20 244,0
4 143,3	25,65	3 854,2	28,3	—	53 540,4	9,5	0,1	61 575,8
236,7	12,86	3 506,4	0,7	181,9	9 972,0	5,9	0,2	13 903,0
451,8	18,47	2 412,8	0,1	—	11 165,1	5,1	0,1	14 035,0
105,6	19,92	9 586,9	10,2	2 570,3	183,5	0,6	0,7	12 457,8
213,8	19,78	19 399,8	20,6	5 201,3	371,3	1,2	1,4	25 209,4
502,8	35,91	4 486,3	—	979,0	—	0,1	0,1	5 968,0
1 723,3	34,88	20 122,1	6,1	4 495,3	109,9	1,2	0,8	26 458,0
291,1	27,72	11 136,8	10,4	2 789,7	187,8	1,2	0,8	14 417,0
128,1	35,58	926,6	—	111,1	—	0,3	—	1 166,0
484,9	36,19	3 508,0	—	420,6	—	1,2	—	4 414,0
617,6	36,12	4 467,7	—	535,8	—	1,6	0,1	5 622,0
1 633,3	36,10	11 814,6	—	1 416,6	—	4,1	0,1	14 868,0
788,4	36,00	7 034,5	—	1 535,0	—	0,1	0,2	9 358,0
1 013,2	36,99	8 287,2	—	1 582,0	—	0,2	0,3	10 882,0
1 631,6	39,38	10 265,9	0,2	877,4	—	1,2	0,7	12 777,0
1 613,7	42,01	8 339,2	0,4	—	—	0,3	1,0	9 954,0
3 186,9	40,20	18 284,3	0,6	761,9	—	2,7	1,7	22 238,0
32,0	35,56	231,7	—	27,8	—	0,1	—	291,0
205,1	35,91	1 830,4	—	399,4	—	0,1	0,1	2 435,0
622,3	41,75	3 291,8	0,2	39,1	—	0,1	0,4	3 953,0
355,2	41,79	1 835,4	0,1	—	—	0,1	0,2	2 191,0
1 304,8	41,95	6 743,2	0,3	—	—	0,3	0,8	8 049,0
355,2	41,79	1 835,4	0,1	—	—	0,1	0,2	2 191,0
27 283,4	30,44	165 051,7	386,2	23 924,2	170 839,0	55,6	10,2	387 550,0
32 489,5	30,03	149 373,9	503,2	22 862,8	159 308,3	99,9	20,8	364 658,0
29 515,4	30,88	143 994,0	711,0	23 249,0	181 551,3	98,4	22,2	379 141,0

verkets virkesleveranser till Assi sker genom virkesmagasinen, som under 1969 levererade 1,675 milj m³f pt för 83,6 milj kronor.

Tabell 5 Skogarna, arrenden och övriga intäkter 1969

Crown forests, leases and other revenues in 1969

Mättenhet: 1 000 kr. Unit of measurement: 1 000 Sw. cr

Distrikt och län <i>District and County</i>	Arrenden och hyror <i>Leases and rents</i>					Jakt <i>Hunting</i>	Fiske <i>Fishing</i>	Rörelse- grenar <i>Branches of business</i>	Diverse produkter <i>Various non-forest products</i>	Diverse intäkter <i>Various revenues</i>	Summa <i>Total</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Luleå Övre	61,7	123,7	233,5	35,4	192,4	198,2	155,2	4 533,0	110,9	404,9	6 048,9
Luleå Nedre	48,1	140,5	292,5	68,5	172,3	220,8	317,1	8 092,0	184,7	422,6	9 959,1
Umeå	59,7	123,2	289,9	54,5	113,5	263,3	215,1	4 000,2	37,2	187,9	5 344,5
Östersunds	55,0	79,2	271,4	22,0	42,7	151,3	219,7	2 750,7	156,5	297,5	4 046,0
Falu	176,3	250,4	791,8	334,0	645,6	394,7	967,5	5 666,6	190,1	165,9	9 582,9
Östra	146,2	65,1	482,5	457,7	911,7	508,9	214,6	3 969,0	527,8	436,2	7 719,7
Västra	77,0	141,2	630,6	341,9	687,9	463,3	156,8	3 145,5	795,1	195,6	6 634,9
Södra	163,0	69,6	278,4	178,2	536,6	366,4	335,2	2 663,5	469,9	189,1	5 249,9

Specifikation av vissa kolumner, tkr

Kol 2: skogsjordbruk, arrenden m m kronotorp/43, arrenden m m	557,9 229,1	Kol 7: arrenden och avgifter för högviltsjakt arrenden och avgifter för småvilts- jakt	660,8 1 906,1	Kol 9: intäkter från sågverk intäkter från revirverkstäder intäkter från kraftverk intäkter från jordbruk intäkter av bilar, traktorer, krossar, barkmaskiner m m	1 772,2 634,0 629,3 594,6 25 494,5
Summa	787,0	Summa	2 566,9	Summa	34 820,5

Kol 6: hyror för driftens ej erfor- derliga byggnader hyror för upplägsplatser m m intäkter av övriga upplätelser	2 127,1 1 117,0 58,6	Kol 8: arrenden och avgifter för fiske (därav Mörrumsfisket 189,1 tkr)	2 581,2	Kol 10: försäljning av sten, grus och sand m m	2 472,2
Summa	3 302,7			Kol 11: försällda byggnader ersättning för utfört tjm.arbete diverse intäkter	316,6 574,0 1 409,1

Summa 2 299,7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Nb kustl	52,2	114,8	223,0	39,4	168,0	183,0	176,4	4 884,6	116,5	367,3	6 325,2	
Nb lappm	43,9	109,3	219,6	45,0	147,6	173,1	205,5	5 434,1	126,5	339,8	6 844,4	
Vb kustl	18,9	47,4	103,7	22,3	52,5	85,0	97,5	2 262,9	43,5	115,0	2 848,7	
Vb lappm	67,4	132,2	333,3	55,1	116,2	270,9	260,8	4 628,5	90,6	270,8	6 225,8	
Jtl	24,0	34,5	117,2	13,6	26,2	64,6	99,7	1 152,3	63,6	117,9	1 713,6	
Vnr	20,8	32,1	102,3	10,1	20,0	62,9	81,7	1 098,5	51,4	104,6	1 584,4	
Gvl	37,4	53,1	167,9	70,8	136,9	83,7	205,1	1 201,3	40,3	35,2	2 031,7	
Kpb	75,6	107,4	339,7	143,3	276,9	169,3	415,1	2 431,0	81,6	71,2	4 111,1	
Vrm	9,6	17,6	78,8	42,7	86,0	57,9	19,6	393,2	99,4	24,5	829,3	
Ör	57,5	84,7	347,7	187,4	373,1	240,3	189,6	2 039,7	331,2	113,7	3 964,9	
Vstm	44,1	56,9	191,1	90,8	176,6	106,0	218,5	1 388,4	62,4	53,4	2 388,2	
Ups	4,1	1,8	13,5	12,8	25,5	14,2	6,0	111,1	14,8	12,2	216,0	
Sth	15,5	6,9	51,1	48,5	96,6	53,9	22,8	420,7	55,9	46,2	818,1	
Sdm	19,7	8,8	65,1	61,8	123,1	68,7	29,0	535,8	71,3	58,9	1 042,2	
Ög	52,2	23,3	172,2	163,4	325,5	181,7	76,6	1 417,0	188,4	155,7	2 756,0	
Skb	15,1	27,7	123,6	67,0	134,8	90,8	30,7	616,5	155,8	38,3	1 300,3	
Äbg	19,8	30,3	134,6	73,7	152,9	103,1	40,4	704,7	172,8	44,4	1 476,7	
Jkp	37,8	24,2	118,9	83,4	189,7	120,1	70,8	878,3	158,6	72,6	1 754,4	
Krb	34,1	14,6	58,2	37,2	112,2	76,6	70,1	556,7	98,2	39,5	1 097,4	
Klm	76,8	33,3	175,9	141,2	335,5	207,3	141,4	1 558,4	241,9	140,3	3 052,0	
Gtl	1,0	0,5	3,4	3,2	6,4	3,6	1,5	27,8	3,7	3,1	54,2	
Gbg	3,9	7,2	32,2	17,4	35,1	23,6	8,0	160,4	40,6	10,0	338,4	
Hl	13,1	6,1	24,9	15,6	45,3	30,9	26,9	223,5	40,6	15,7	442,6	
Bl	7,5	3,2	12,8	8,2	24,7	16,9	15,4	122,5	21,6	8,7	241,5	
Krs	27,5	11,8	47,1	30,1	90,7	61,9	56,7	450,1	79,4	32,0	887,3	
Mlm	7,5	3,2	12,8	8,2	24,7	16,9	15,4	122,5	21,6	8,7	241,5	
Summa	1969	787,0	992,9	3 270,6	1 492,2	3 302,7	2 566,9	2 581,2	34 820,5	2 472,2	2 299,7	54 585,9
	1968	983,8	1 095,6	2 949,3	1 284,5	3 173,6	1 670,1	2 341,4	33 014,8	2 786,0	2 946,7	52 245,8
	1967	1 212,6	1 154,9	3 032,0	1 054,2	2 548,6	1 667,6	2 034,6	30 934,5	2 800,2	2 437,6	48 876,8

Tabell 6 Skogarna, specifikation av kostnader och investeringar 1969

Måttenhet: 1 000 kr. Unit of measurement: 1 000 Sw. cr.

Distrikt och län <i>District and County</i>	Avverkningskostnader <i>Logging costs</i>			Underhållskostnader <i>Maintenance costs</i>					
	Avverk- ning, transport <i>Logging</i>	Utsyning Location and planning <i>of log.</i>	Basvägar, avlägg m m <i>Main truck roads, landings, etc.</i>	Diken <i>Ditches</i>	Skogs- vägar <i>Forest roads</i>	Byggna- der <i>Buildings</i>	Skogs- värdsät- gärder <i>Silvicul- tural measures</i>	Vilt- vård <i>Game man- age- ment</i>	Fiskevård <i>Fishery conser- vation</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Luleå Övre	31 412,1	1 226,1	2 072,5	14,4	704,4	466,7	3 467,7	9,8	67,6
Luleå Nedre	30 099,0	1 052,0	1 840,2	57,2	717,3	622,2	3 866,0	11,7	142,8
Umeå	33 060,6	1 368,5	1 909,8	31,9	1 060,4	393,4	2 800,8	23,4	105,5
Östersunds	20 758,5	689,2	958,0	12,6	741,5	357,6	2 197,3	7,9	100,5
Falu	27 659,4	1 027,6	1 802,5	78,8	1 174,1	1 730,9	3 904,9	43,7	717,3
Östra	12 695,6	723,4	721,1	59,3	728,9	624,6	2 918,9	34,9	71,0
Västra	18 230,8	574,0	1 242,1	50,4	721,3	804,0	2 622,1	45,2	79,9
Södra	12 951,0	648,3	816,1	226,2	703,4	690,3	3 701,7	39,0	236,8
Nb kustl	27 874,7	1 059,7	1 805,6	22,8	634,8	454,4	3 202,2	9,2	78,0
Nb lappm	25 058,2	918,5	1 582,6	32,5	582,5	457,2	3 029,7	9,0	91,7
Vb kustl	11 162,5	422,3	665,7	16,5	307,1	187,0	1 215,4	5,9	45,2
Vb lappm	34 724,1	1 371,4	1 942,3	33,6	1 116,4	467,0	3 177,3	21,7	124,7
Jtl	8 469,2	282,9	398,7	6,1	305,3	164,8	911,1	3,7	49,8
Vnr	8 456,4	296,5	412,6	5,8	295,1	135,5	854,6	3,9	37,8
Gvl	5 863,8	217,8	382,1	16,7	248,9	367,0	827,9	9,3	152,1
Kpb	11 865,9	440,8	773,3	33,8	503,7	742,5	1 675,2	18,8	307,7
Vrm	2 278,8	71,7	155,3	6,3	90,2	100,4	327,7	5,7	10,0
Ör	10 586,2	371,3	702,8	30,9	441,6	535,5	1 574,5	23,3	123,0
Vstm	6 509,9	251,9	420,0	19,4	284,0	400,5	964,1	10,9	158,4
Ups	355,5	20,3	20,2	1,7	20,4	17,4	81,7	1,0	2,0
Sth	1 345,7	76,7	76,4	6,3	77,3	66,2	309,4	3,7	7,5
Sdm	1 713,9	97,7	97,3	8,0	98,4	84,3	394,1	4,7	9,6
Ög	4 532,3	258,2	257,4	21,2	260,2	223,1	1 042,1	12,5	25,4
Skb	3 573,2	112,5	243,5	9,9	141,4	157,6	514,0	8,9	15,7
Äbg	4 019,3	132,9	272,1	16,1	164,0	180,4	625,8	10,1	22,3
Jkp	3 960,4	180,8	250,1	37,0	198,8	194,9	889,5	10,9	41,5
Krb	2 706,8	135,5	170,5	47,3	147,0	144,3	773,7	8,1	49,5
Klm	6 309,9	332,7	382,5	79,0	350,2	326,3	1 667,2	18,4	84,4
Gtl	88,9	5,0	5,1	0,4	5,1	4,4	20,4	0,2	0,5
Gbg	929,8	29,3	63,3	2,6	36,8	41,0	133,8	2,3	4,0
Hl	1 101,4	53,5	69,9	17,9	58,4	57,9	301,8	3,2	18,8
Bl	595,8	29,8	37,5	10,4	32,4	31,7	170,3	1,8	10,9
Krs	2 188,7	109,6	137,9	38,2	118,9	116,6	625,6	6,6	40,0
Mm	595,7	29,8	37,6	10,4	32,4	31,8	170,3	1,8	10,9
Summa	1969 186 857,0	7 309,1	11 362,3	530,8	6 551,3	5 689,7	25 479,4	215,6	1 521,4
	1968 209 988,5	6 743,2	11 323,5	733,2	5 967,2	4 558,4	26 813,9	255,1	1 283,8
	1967 207 972,1	7 401,0	14 381,8	791,3	6 590,4	5 431,3	28 876,8	275,2	1 105,5

Anmärkningar se sid 357.

Crown forests, specification of expenditures and investments in 1969

Rörelse-grenar Branches of business	Diverse kostnader Miscel- laneous costs	Skatter Taxes	Admi- nistra- tion Adminis- trative costs	Summa Total	Investeringar Investments				Maskiner, inven- tarier Machines, inven- tories	Summa Total
					Diken Ditches	Skogs- vägar Forest roads	Bygg- nader Buildings	19		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
2 892,4	368,1	626,9	4 438,0	47 766,7	134,5	578,5	18,9	911,0	1 642,9	
3 070,0	352,0	616,5	4 942,6	47 389,5	63,2	673,2	18,9	1 018,6	1 773,9	
3 009,9	263,0	633,2	4 425,4	49 085,8	3,3	834,1	32,3	1 614,3	2 484,0	
1 643,7	166,0	472,9	3 607,8	31 713,5	—	320,4	24,5	1 003,9	1 348,8	
4 585,1	361,9	1 141,4	5 016,3	49 243,9	15,4	739,5	100,5	1 205,0	2 060,4	
2 353,1	290,3	1 567,1	4 611,6	27 399,8	20,4	667,2	77,0	1 978,9	2 743,5	
2 194,1	673,3	1 296,1	4 501,7	33 035,0	15,0	367,5	25,3	1 855,6	2 263,4	
1 635,4	233,9	1 031,5	4 247,4	27 161,0	67,8	202,4	37,5	1 444,4	1 752,1	
2 635,3	326,5	559,9	4 097,0	42 760,1	104,2	540,7	16,9	841,9	1 503,7	
2 452,1	293,3	507,8	3 875,0	38 890,1	75,5	519,1	15,6	797,4	1 407,6	
1 083,9	111,8	222,0	1 681,4	17 126,7	13,4	263,9	8,8	452,6	738,7	
3 114,6	285,5	690,7	4 967,4	52 036,7	7,7	808,9	34,4	1 656,6	2 507,6	
706,5	69,8	200,6	1 475,0	13 043,5	0,2	135,4	11,0	407,6	554,2	
692,4	67,6	185,6	1 393,2	12 837,0	0,2	149,3	9,4	409,8	568,7	
972,0	76,7	241,9	1 063,5	10 439,7	3,3	156,8	21,3	255,5	436,9	
1 967,0	155,3	489,7	2 152,0	21 125,7	6,6	317,2	43,1	516,9	883,8	
274,3	84,2	162,0	562,7	4 129,3	1,8	45,9	3,2	232,0	282,9	
1 479,8	297,3	685,1	2 466,5	19 317,8	8,3	259,5	25,8	911,4	1 205,0	
1 089,1	90,1	310,4	1 273,0	11 781,7	4,1	187,2	25,0	340,7	557,0	
65,9	8,1	43,9	129,1	767,2	0,6	18,7	2,1	55,4	76,8	
249,4	30,8	166,1	488,8	2 904,3	2,2	70,7	8,2	209,8	290,9	
317,7	39,2	211,6	622,6	3 699,1	2,8	90,0	10,4	267,1	370,3	
840,0	103,6	559,4	1 646,3	9 781,7	7,3	238,2	27,5	706,5	979,5	
430,0	132,0	254,0	882,3	6 475,0	3,0	72,0	4,9	363,7	443,6	
485,7	142,1	288,6	1 019,8	7 379,2	4,7	79,6	6,1	412,4	502,8	
551,6	101,0	348,1	1 227,8	7 992,4	11,3	104,9	12,8	473,3	602,3	
341,8	48,9	215,6	887,7	5 676,7	14,2	42,3	7,8	301,9	366,2	
940,8	125,7	609,3	2 155,4	13 381,8	24,2	188,6	26,1	811,8	1 050,7	
16,5	2,0	11,0	32,3	191,8	0,1	4,7	0,5	13,9	19,2	
111,9	34,3	66,1	229,6	1 684,8	0,8	18,8	1,3	94,6	115,5	
138,6	21,6	87,0	353,8	2 283,8	5,4	17,6	3,0	121,9	147,9	
75,2	10,8	47,5	195,4	1 249,5	3,1	9,3	1,7	66,4	80,5	
276,4	39,5	174,3	717,8	4 590,1	11,5	34,2	6,4	244,1	296,2	
75,2	10,8	47,4	195,4	1 249,5	3,1	9,3	1,6	66,5	80,5	
21 383,7	2 708,5	7 385,6	35 790,8	312 795,2	319,6	4 382,8	334,9	11 031,7	16 069,0	
18 949,5	1 894,2	6 651,8	..	..	553,7	8 222,2	662,2	11 320,6	20 758,7	
17 643,2	1 772,0	8 721,5	..	..	776,4	10 105,5	1 788,3	13 496,3	26 166,5	

Tabell 7 Skogarna, sammanställning av intäkter, kostnader, bruttoöverskott och rånettovärden m m 1969

Distrikt och län <i>District and County</i>	Allmänna uppgifter <i>General informations</i>				Virkes- försäljning		Sale of round- wood		Intäkter och lager <i>Revenues and inventory</i>			Utg lager <i>Stock at the end of the year</i>	
	Areal <i>Area</i>	Taxe- rings- värde <i>Asses- sed value</i>	Virkes- förråd per ha <i>Growing stock per ha</i>	Sälts eller utlämn virke <i>Sold or delivered wood</i>	Intäkter av virke tab <i>Revenue of timber tab</i>	arrenden m m <i>leases, etc</i>							
	inägor <i>cultiva- ted land</i>	skogsm nedom SO <i>forest land below the re- foresta- tion limit</i>	skogsm nedom SO <i>forest land below the refores- tation limit</i>	totalt tab <i>there- of total</i>	därv upph skogsm <i>per ha of felled land</i>	4: 19 <i>per ha</i>	tha	mkr	m³sk	tm³sk	%	m³sk	tkr
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
Luleå Övre	1,6	809,5	115,4	46	1 034,4	94	1,28	43 716,0	6 048,9	11 878,5			
Luleå Nedre	1,7	788,4	144,3	49	1 245,2	86	1,58	54 779,8	9 959,1	10 424,0			
Umeå	1,9	619,1	150,2	69	1 292,6	87	2,09	59 703,4	5 344,5	11 639,1			
Östersunds	1,6	365,2	78,0	77	741,8	93	2,03	33 562,8	4 046,0	7 701,6			
Falu	5,2	366,4	208,0	90	1 160,6	98	3,17	58 763,3	9 582,9	9 026,2			
Östra	7,5	159,7	221,0	120	877,1	85	5,49	41 649,0	7 719,7	4 941,3			
Västra	4,3	174,1	232,7	124	1 001,7	89	5,75	47 746,1	6 634,9	5 866,5			
Södra	4,7	135,8	222,0	131	962,6	81	7,09	47 629,9	5 249,9	4 318,3			
Nb kustl	1,9	655,0	110,0		976,3	92	1,49	41 757,9	6 325,2	5 263,6			
Nb lappm	0,8	774,9	108,5		948,4	89	1,22	41 125,9	6 844,4	5 197,8			
Vb kustl	0,9	201,4	52,3		450,5	87	2,24	20 244,9	2 848,7	2 500,2			
Vb lappm	2,7	677,3	153,6		1 342,3	88	1,98	61 575,8	6 225,8	7 369,1			
Jtl	0,2	150,7	33,3		305,2	94	2,03	13 903,8	1 713,6	1 579,1			
Vnr	0,5	133,3	33,2		308,6	92	2,32	14 035,0	1 584,4	1 579,1			
Gvl	0,5	89,1	44,2		246,1	98	2,76	12 457,8	2 031,7	2 105,5			
Kpb	1,5	205,6	89,1		497,9	98	2,42	25 209,4	4 111,1	4 276,7			
Vrm	0,3	24,6	29,2		125,3	89	5,09	5 968,3	829,3	1 381,7			
Ör	3,5	96,3	120,0		546,1	91	5,67	26 458,7	3 964,9	5 724,2			
Vstm	2,2	47,5	54,1		286,9	96	6,04	14 417,8	2 388,2	2 631,8			
Ups	0,1	6,9	6,3		24,6	85	3,57	1 166,1	216,0	329,0			
Sth	0,6	24,4	23,4		93,0	85	3,81	4 414,7	818,1	1 118,5			
Sdm	1,6	23,0	29,8		118,3	85	5,15	5 622,8	1 042,2	1 447,5			
Ög	2,1	46,6	78,9		313,1	85	6,72	14 868,7	2 756,0	3 816,1			
Skb	0,9	32,1	45,6		196,3	89	6,12	9 358,2	1 300,3	2 171,3			
Äbg	0,7	28,5	52,8		227,4	88	7,98	10 882,9	1 476,7	2 566,0			
Jkp	1,5	40,0	62,5		263,7	84	6,59	12 777,0	1 754,4	3 026,6			
Krb	0,6	28,7	46,3		201,2	81	7,01	9 954,6	1 097,4	2 237,1			
Klm	2,7	73,7	108,7		456,3	83	6,19	22 238,1	3 052,0	5 197,8			
Gtl	0,2	4,8	1,6		6,1	85	1,27	291,6	54,2	65,8			
Gbg	0,3	12,6	11,8		51,0	89	4,06	2 435,0	338,4	592,2			
Hl	0,4	11,4	18,5		80,0	81	7,03	3 953,9	442,6	921,1			
Bl	0,2	4,8	10,2		44,3	81	9,23	2 191,0	241,5	460,6			
Krs	1,1	20,0	37,5		162,8	81	8,13	8 049,4	887,3	1 776,5			
Mlm	0,5	5,0	10,2		44,3	81	8,86	2 191,0	241,5	460,6			
Summa	1969	28,5	3 418,2	1 371,6	70	8 316,0	89	2,43	387 550,3	54 585,9	65 795,5		
	1968	30,5	3 493,5	1 374,9	71	8 076,3	86	2,31	364 658,4	50 623,1	81 086,3		
	1967	31,5	3 498,4	1 366,8	71	7 601,4	87	2,17	379 141,3	46 553,9	64 917,7		

Se anmärkningar sid 357.

Crown forests, summary of revenues, costs, gross surplus and net conversion value,
etc in 1969

Kostnader och lager Costs and inventory					Bruttoöverskott Gross surplus		Rånetto pr m³sk Net conversion value pr m³sk			Adm-kostn i kol 15 pr m³sk	
Ing lager	Kostnader för Costs for				totalt	pr ha	rot-virke	upph stand-ing	totalt		
Stock at the beginning of the year	avverkn transp tab 6: 2	underh m m	admistrat ion tab 6: 5	avskriv- ningar depreciat ion tab 6: 14	kol 9	prod mark pr ha	felled timber	timber	totalt	Adm-kostn i kol 15 pr m³sk	Administrative costs
logging operation, transport etc	main- tenance, taxes, etc	maintenance, taxes, etc	administra-tive costs	deprecia-tions	— kol 12	t o m 16	total	land	total		
12 937,7	34 710,7	8 618,0	4 438,0	2 691,0	— 1 752,0	— 2,16	14,70	7,94	8,36	4,29	
14 435,2	32 991,2	9 455,7	4 942,6	2 575,0	10 763,2	13,62	24,38	16,49	17,57	3,97	
11 891,5	36 338,9	8 321,5	4 425,4	2 839,0	12 870,7	20,73	25,86	16,68	17,89	3,42	
9 376,5	22 405,7	5 700,0	3 607,8	1 852,0	2 368,4	6,46	11,26	13,18	13,05	4,86	
10 981,3	30 489,5	13 738,1	5 016,3	3 280,0	13 867,2	37,32	18,85	22,84	22,75	4,32	
6 603,2	14 140,1	8 648,1	4 611,6	2 858,0	17 449,0	104,36	35,08	28,61	29,55	5,26	
7 583,3	20 046,9	8 486,4	4 501,7	2 631,0	16 998,2	95,28	35,34	24,95	26,12	4,49	
6 850,8	14 415,4	8 498,2	4 247,4	2 274,0	20 912,3	148,84	41,25	29,79	31,98	4,41	
6 452,8	30 740,0	7 923,1	4 097,0	1 680,0	2 453,8	3,74	19,31	9,71	10,51	4,20	
6 372,1	27 559,3	7 455,8	3 875,0	1 659,0	6 246,9	8,05	22,37	12,44	13,52	4,09	
3 065,1	12 250,5	3 194,8	1 681,4	798,0	4 604,0	22,76	25,05	15,69	16,95	3,73	
9 033,9	38 037,8	9 031,5	4 967,4	2 352,0	11 748,1	17,28	24,44	15,68	16,75	3,70	
1 935,8	9 150,8	2 417,7	1 475,0	504,0	1 713,2	11,35	11,48	15,06	14,83	4,83	
1 935,8	9 165,5	2 278,3	1 393,2	504,0	1 921,7	14,36	17,02	14,87	15,05	4,51	
2 581,1	6 463,7	2 912,5	1 063,5	672,0	2 902,2	32,39	19,08	23,23	23,14	4,32	
5 242,9	13 080,0	5 893,7	2 152,0	1 365,0	5 863,6	28,31	18,86	23,23	23,13	4,32	
1 693,8	2 505,8	1 060,8	562,7	441,0	1 915,2	76,92	35,34	24,90	26,07	4,49	
7 017,4	11 660,3	5 191,0	2 466,5	1 827,0	7 985,6	80,02	34,19	24,74	25,60	4,52	
3 226,4	7 181,8	3 326,9	1 273,0	840,0	3 589,7	72,23	26,52	23,80	23,90	4,44	
403,3	396,0	242,1	129,1	105,0	435,6	62,23	34,97	28,50	29,44	5,25	
1 371,2	1 498,8	916,7	488,8	357,0	1 718,8	68,75	35,10	28,71	29,64	5,26	
1 774,5	1 908,9	1 167,6	622,6	462,0	2 176,9	88,49	35,10	28,69	29,62	5,26	
4 678,3	5 047,9	3 087,5	1 646,3	1 218,0	5 762,8	118,33	35,08	28,68	29,61	5,26	
2 661,8	3 929,2	1 663,5	882,3	693,0	3 000,0	90,91	35,34	24,90	26,07	4,49	
3 145,7	4 424,3	1 935,1	1 019,8	819,0	3 581,7	122,66	36,36	25,47	26,79	4,48	
3 710,3	4 391,3	2 373,3	1 227,8	966,0	4 889,3	117,81	38,58	28,58	30,15	4,66	
2 742,4	3 012,8	1 776,2	887,7	714,0	4 156,0	141,84	41,29	30,94	32,92	4,41	
6 372,1	7 025,1	4 201,3	2 155,4	1 659,0	9 075,0	118,78	39,38	30,10	31,72	4,72	
80,7	99,0	60,5	32,3	21,0	118,1	23,62	34,68	29,16	29,96	5,30	
725,9	1 022,4	432,8	229,6	189,0	765,9	59,37	35,35	24,82	25,99	4,49	
1 129,2	1 224,8	705,2	353,8	294,0	1 610,6	136,49	40,99	30,44	32,41	4,42	
564,6	663,1	391,0	195,4	147,0	932,0	186,40	41,18	31,08	33,01	4,41	
2 177,8	2 436,2	1 436,1	717,8	567,0	3 378,3	160,11	41,24	30,97	32,93	4,41	
564,6	663,1	391,0	195,4	147,0	932,0	169,45	41,18	31,11	33,04	4,41	
80 659,5	205 538,4	71 466,0	35 790,8	21 000,0	93 477,0	27,12	29,41	19,70	20,75	4,30	
64 917,7	228 055,2	107 164,6	..	..	..	..	28,91	17,42	18,98	..	
58 486,3	229 754,9	107 533,2	..	..	..	..	29,48	19,66	20,92	..	

Tabell 8 Jordbruksdomänerna, intäkter, kostnader och investeringar 1969

Distrikt och län <i>District and County</i>	Areal inägor <i>Area cultivated land</i>	Taxerings- värde <i>Assessed value</i>	Intäkter <i>Revenues</i>		
			Jordbruks- arrenden <i>Farm tenancies</i>	Övriga intäkter <i>Other revenues</i>	Summa <i>Total</i>
1	2	3	4	5	6
Luleå Övre	—	452,2	—	—	—
Luleå Nedre	0,2	602,2	—	—	—
Umeå	0,2	617,7	—	—	—
Östersunds	0,1	391,1	—	0,2	0,2
Falu	0,3	977,6	—	0,5	0,5
Östra	23,8	77 718,0	3 109,1	384,8	3 493,9
Västra	13,2	40 263,6	1 804,3	110,7	1 915,0
Södra	16,1	89 985,8	3 449,3	84,6	3 533,9
Nb	0,2	1 054,4	—	—	—
Vb	0,2	617,7	—	—	—
Jtl	—	138,7	—	—	—
Vnr	0,1	252,4	—	—	—
Kpb	0,2	739,9	—	—	—
Vrm	0,3	473,4	—	—	—
Ör	1,0	2 436,2	83,6	5,8	89,4
Vstm	3,1	7 616,4	334,5	23,2	357,7
Ups	3,4	10 358,5	250,9	17,4	268,3
Sth	4,9	22 098,2	752,6	52,3	804,9
Sdm	4,6	13 291,6	585,4	40,7	626,1
Ög	5,9	19 436,9	836,3	58,1	894,4
Skb	8,3	25 337,6	1 003,5	69,7	1 073,2
Äbg	1,7	5 685,2	250,9	17,4	268,3
Jkp	1,0	2 768,3	83,6	5,8	89,4
Krb	0,4	1 393,8	83,6	5,8	89,4
Klm	3,0	7 870,4	334,5	23,2	357,7
Gtl	0,4	1 031,3	—	—	—
Gbg	1,3	3 903,6	167,3	11,6	178,9
Hl	1,1	5 264,5	250,9	17,4	268,3
Krs	4,1	20 633,5	919,9	63,9	983,8
Mlm	8,7	58 605,7	2 425,2	168,5	2 593,7
Summa <i>Total</i>	53,9	211 008,2	8 362,7	580,8	8 943,5

I tabellen ingår endast egentliga jordbruksdomäner. Arealen i kol 2 avser årets början.

Tabellens redovisningsår är kalenderåret, varför därunder influtna arrendebelopp huvudsakligen hänförlig till arrendeåret före den 14 mars berättelseåret. Arrendebeloppen erläggas nämligen i regel i efterskott omedelbart före arrendeårets utgång.

Jordbruksarrendena i kol 4 är bruttoarrenden och sålunda icke avkortade med ersättningar till arrendatorer för nybyggnads- och dikinskostnader m m, vilka kostnader upptages bland investeringarna i kol 12 och 13.

Ersättningar för jordbruksfastigheter, som är bokförda på domänfonden men förvaltas av annan myndighet, 2 455 000 kr, ingår ej i tabellen.

Agricultural domains, revenues, costs and investments in 1969

Underhållskostnader <i>Maintenance costs</i>			Skatter <i>Taxes</i>	Summa <i>Total</i>	Investeringar <i>Investments</i>		
Byggnader <i>Buildings</i>	Dikning <i>Ditching</i>	Diverse kostnader <i>Miscellaneous costs</i>			Bygg- nader <i>Buildings</i>	Dikning <i>Ditching</i>	Summa <i>Total</i>
tkr 7	8	9	10	11	12	13	14
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	4,6	—	4,6	—	—	—
—	—	0,4	—	0,4	13,6	—	13,6
374,4	145,9	82,0	392,5	994,8	557,8	133,7	691,5
75,3	140,2	38,8	159,0	413,3	28,0	138,7	166,7
262,1	146,8	102,1	333,5	844,5	415,1	139,1	554,2
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
7,1	4,3	2,3	8,8	22,5	10,2	4,1	14,3
28,5	17,3	9,1	35,4	90,3	40,6	16,5	57,1
21,4	13,0	6,8	26,6	67,8	30,4	12,3	42,7
64,1	39,0	20,5	79,6	203,2	91,3	37,0	128,3
49,8	30,3	16,0	61,9	158,0	71,0	28,8	99,8
71,1	43,3	22,8	88,5	225,7	101,5	41,2	142,7
85,4	51,9	27,3	106,2	270,8	121,7	49,4	171,1
21,4	13,0	6,8	26,6	67,8	30,4	12,3	42,7
7,1	4,3	2,3	8,8	22,5	10,1	4,1	14,2
7,1	4,3	2,3	8,8	22,5	10,2	4,1	14,3
28,5	17,3	9,1	35,4	90,3	40,6	16,5	57,1
—	—	—	—	—	—	—	—
14,2	8,7	4,6	17,7	45,2	20,3	8,2	28,5
21,4	13,0	6,8	26,6	67,8	30,4	12,3	42,7
78,3	47,6	25,1	97,4	248,4	111,6	45,3	156,9
206,4	125,6	66,1	256,7	654,8	294,2	119,4	413,6
711,8	432,9	227,9	885,0	2 257,6	1 014,5	411,5	1 426,0

I kol 5 ingår av arrendatorer inbetalade ersättningar för bristande underhåll av byggnader m m, samt andra intäkter.

Tabell 9 Skogsvårdsåtgärder och nya skogsvägar 1969

Distrikt och län <i>District and County</i>	Hygges- rensning <i>Clearing of coulovers</i>	Hygges- bränning <i>Controlled burning</i>	Mark- beredning <i>Scarifi- cation</i>	Plantering <i>Planting</i>	Använda plantor <i>Plants used</i>
1	2	3	4	5	1 000 st 6
Luleå Övre	11 740	500	4 266	4 123	6 919
Luleå Nedre	17 905	1 667	2 680	2 791	4 314
Umeå	6 571	1 158	2 032	2 917	4 441
Östersunds	3 861	734	1 380	3 517	4 551
Falu	3 144	1 356	987	2 386	4 211
Östra	3 377	—	1 348	2 260	4 783
Västra	2 154	95	353	2 048	3 883
Södra	2 613	—	922	2 361	5 813
Nb kustl	11 949	549	2 037	2 015	5 607
Nb lappm	12 593	1 143	4 145	4 104	4 396
Vb kustl	4 663	517	857	1 013	1 556
Vb lappm	7 777	1 267	2 231	3 574	5 209
Jtl	1 545	305	550	1 401	1 829
Vnr	1 597	298	553	1 277	1 691
Gvl	667	288	209	506	893
Kpb	1 349	582	423	1 024	1 806
Vrm	269	12	44	256	485
Ör	1 340	205	324	1 145	2 158
Vstm	817	294	268	607	1 105
Ups	95	—	38	63	134
Sth	358	—	143	240	507
Sdm	456	—	182	305	646
Ög	1 361	—	481	807	1 708
Skb	422	19	69	401	761
Äbg	503	19	96	475	935
Jkp	599	7	249	626	1 396
Krb	546	—	193	493	1 215
Klm	1 429	—	535	1 140	2 656
Gtl	23	—	9	15	33
Gbg	110	5	18	105	198
Hl	215	—	74	194	474
Bl	120	—	43	109	267
Krs	442	—	156	399	983
Mlm	120	—	41	109	267
Summa	1969	51 365	5 510	13 968	22 403
	1968	53 562	5 344	14 451	22 440
	1967	55 276	9 723	16 313	23 652
					38 915
					39 263
					45 518

Kol 2 redovisar rensning av föryngringsområden, som avses skola självsås eller skogsodlas, eventuellt efter hyggesbränning eller markberedning. Kol 3 avser hyggesbränning (löpbränning) på föryngringsområde. Kol 4 avser manuell eller maskinell markberedning. Kol 5—8 avser nyplantering och nysådd samt därvid använd mängd planter och frö.

Vid hjälpkultur förbrukades dessutom 2,99 milj planter. Kol 10 avser avlägsnande ur bestånd av icke önskvärda planter, telningar eller träd, i syfte att beståndet åter skall sluta sig, varvid det utfallande virket i stort sett saknar saluvärde. Kol 14 avser permanenta skogsvägar klass I, II och III samt till-

Silvicultural measures and road construction in 1969

Sädd Sowing	Använt frömängd Seed quantity used	I plantsk använt frömängd Seed quantity used in nurseries	Röjning Cleaning in young stands	Skogsgödsling Forest fertilization		Skogs- dikning Ditching of forest land	Nya skogsvägar Road construction
				Fastmark Solid ground	Torvmark Peat land		
ha	kg	ha	ha	11	12	km	
7	8	9	10			13	14
129	81,7	—	7 962	1 705	—	131,4	133,9
—	—	102,1	9 447	—	1 140	96,0	148,6
—	—	67,6	5 292	—	—	0,3	114,7
—	—	124,4	4 422	—	—	—	70,8
237	89,4	—	3 330	10 874	—	7,4	34,1
34	31,0	37,0	3 854	3 354	—	9,3	9,3
24	8,6	85,5	3 939	3 303	—	5,8	—
—	—	76,3	3 400	2 895	146	31,2	8,0
86	54,5	23,5	7 484	1 137	262	109,7	111,3
43	27,2	49,5	7 233	568	553	90,4	134,1
—	—	31,1	2 735	—	234	19,7	55,4
—	—	98,6	6 255	—	91	7,9	119,7
3	1,3	48,3	1 766	163	—	0,1	24,5
—	—	43,1	1 700	—	—	—	23,0
50	19,0	—	706	2 305	—	1,6	7,8
101	38,4	—	1 429	4 665	—	3,2	26,3
3	1,1	10,7	492	413	—	0,7	—
42	16,1	31,9	2 014	2 722	—	3,4	—
52	20,7	1,5	877	2 494	—	2,0	—
1	0,9	1,0	108	94	—	0,3	—
4	3,3	3,9	409	356	—	1,9	2,8
5	4,2	5,0	520	453	—	1,3	—
12	11,1	13,2	1 376	1 197	—	3,3	6,5
5	1,7	16,7	772	647	—	1,2	—
5	1,8	19,3	882	742	4	2,0	—
5	2,8	18,8	1 020	871	19	5,1	1,2
—	—	15,9	711	605	31	6,5	—
6	6,0	29,9	1 757	1 510	43	11,1	3,6
—	0,2	0,3	27	23	—	—	—
1	0,4	4,4	201	168	—	0,3	—
—	—	6,4	285	243	11	2,5	0,8
—	—	3,5	156	133	7	1,4	0,6
—	—	12,9	575	489	24	5,3	0,5
—	—	3,5	156	133	7	1,4	1,3
424	210,7	492,9	41 646	22 131	1 286	281,4	519,4
314	197	895,0	58 536	19 921	638	223,6	447,6
911	480	1 107,0	47 267	3 900	500	401,8	528,9

fälliga vägar klass IV. Vägarna är dimensionerade och byggda för tung lastbilstrafik under hela eller beträffande klass IV, viss del av året.

Tabell 10 Skogsvårdskostnader 1965—1969

Silvicultural measures, costs per ha in Sw. cr. 1965—1969

Specifikation <i>Specification</i>		Luleå Övre — Östersunds 1969	Falu — Södra 1969	Samtliga distrikts <i>All districts</i>				
		Kronor per ha	1969	1968	1967	1966	1965	
Hyggesrensning	<i>Clearing of cutovers</i>	60	93	67	68	71	85	85
Mekanisk	<i>Mechanical</i>	82	90	84				
Kemisk	<i>Chemical</i>	56	113	72				
Flygbesprutning	<i>Aerial spraying</i>	35	77	36				
Markberedning	<i>Scarification</i>	96	100	97	95	98	98	115
Manuell	<i>Manual</i>	197		229				
Maskinell	<i>Mechanized</i>	95	99	96				
Hyggesbränning	<i>Controlled burning</i>	107	130	111	87	93	96	80
Sädd	<i>Sowing</i>	196	236	224	217	247	284	265
Plantering	<i>Planting</i>	348	552	430	414	432	472	417
Röjning	<i>Cleaning in young stands</i>	110	153	133	130	122	133	134
Mekanisk	<i>Mechanical</i>	136	195	165				
Kemisk	<i>Chemical</i>	61	117	109				
Flygbesprutning	<i>Aerial spraying</i>	36	61	48				
Underröjning	<i>Cleaning in understorey</i>	122	163	133				
Skogsgödsling	<i>Forest fertilization</i>	191	133	140	143	150	141	
Fastmark	<i>Solid ground</i>	156	133	135				
Torvmark	<i>Peat land</i>	245	133	232				
Skogsdikning	<i>Ditching of forest land</i>	78	193	100	134	133	213	178
Maskinrävning	<i>Machine digging</i>	133	200	160	158	186	176	186
Sprängning	<i>Blasting</i>					322	459	238
Plogning	<i>Ploughing</i>	58	124	61	69	67		75
Handrävning	<i>Manual digging</i>				302	396	419	415

Åtgärder utförda som beredskapsarbete ingår ej. Kostnaderna inkluderar i förekommande fall frö, planter och kemiska preparat m m. Sålunda ingår under skogsgödsling förutom kostnader för spridning även kostnader för gödselmedel, frakt, lastning, signaler m m. Hyggesbränningen omfattar endast löpbränning. Förmanslönar samt rese- och traktamentskostnader ingår ej. Däremot ingår kostnader för ATP, sjukförsäkring, olycksfall m m. En längre driven differentiering av åtgärderna 1969 har möjliggjort en mera detaljerad specifikation.

Anmärkningar till tabell 6

Kol 2	Kol 11
avverkning och transport	166 213,1 tkr
flottning	10 930,5
aptering, uppräkn. och tillsyn	9 408,8
virkesmätning	314,6
Summa	186 867,0
Kol 4	Kol 11
basvägar, avlägg och upplagspl.	6 809,1
nybyggnad och underhåll av skogs-	
förläggningar	4 553,2
Summa	11 362,3
Kol 7	Kol 12
underh., skogsjordbruk	267,6
» , kronotorp	366,4
» , hyreslägenheter	2 323,6
» , personalbostäder	821,4
» , övr byggnader	1 910,7
Summa	5 689,7
Kol 8	Kol 14
hyggesrensning	3 346,7
hyggesbränning	455,5
markberedning	1 354,5
sådd	97,4
plantering	9 657,9
hjälpkultur	846,3
röjning	3 495,2
gödsling	3 295,0
dikesunderhåll	319,6
förmän	525,0
transporter, resor, traktamenten	1 406,9
övriga kostnader	679,4
Summa	25 479,4
	Kol 18
	nyb. vid skogsjordbr. och kronot. 22,6
	» hyreslägenh. 241,1
	» personalbost. 11,6
	» övr byggnader 59,6
	Summa 334,9

Anmärkningar till tabell 7

I Östersunds distrikt och Jämtlands län ingår renbetesfjällens skogar, då domänverket mot viss ersättning till lappfonden förvaltar även dessa skogar. Av utgående lagret i kol 11 avser 64 868,7 tkr rundvirkeslager. Ändrade grunder från och med 1969 i domänverkets förvaltning av statens skogar omöjliggör i vissa delar jämförelser med tidigare år, bl a beroende på att domänverket frångått tidigare tillämpat förfarande att helt avskriva investeringar det är de gjorts och övergått till planenliga avskrivningar. Tidigare tillämpad princip att fördela samtliga gemensamma kostnader på revirens har även slopats, vilket medfört att i stället för avkastning redovisas nu skogarnas bruttoöverskott efter avdrag för skatt, egen administration samt avskrivningar. Administrationskostnaden i kol 15 är, som framgår av tab 6, följdaktligen begränsad till revirens lokala kostnader. Med produktiv mark, beräkning av virkesförrådet i kol 5, hänvisas tillkol 18, avses inägor och skogsmark. Angående tab 12.

Rånettot i kol 19 avser utsynade träd på rot med avdrag för utsyningskostnaden. Vid jämförelse mellan årets och föregående års rånetto i kol 19 och 20 bör bemärkas att rånettot i kol 19 huvudsakligen beror på resultatet av försäljningen av skog på rot hösten 1969, medan rånettot i kol 20 avser försäljningar, varom leveransavtal i regel slöts hösten 1968 och vintern 1968/69.

Tabell 11 Nyttjanderätter 1969

Distrikt och län <i>District and County</i>	Kronotorp <i>State-owned crofts</i>			Kronolägenheter <i>State concessions</i>			Kolonat, skogstorp, odlingslägenheter <i>Camps, forest crofts, agricultural properties</i>			
	Antal Num- ber	Areal Area	Årlig avgåld ¹	Antal	Areal	Årlig avgåld	Antal	Areal	Årlig avgåld	
	st	ha	tkr	st	ha	tkr	st	ha	tkr	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Luleå Övre	118	861,29	61,7	78	504,07	35,1	10	76,83	0,4	
Luleå Nedre	87	670,53	47,1	86	676,16	36,3	8	45,22	0,6	
Umeå	136	976,21	64,8	43	311,13	16,4	18	113,32	1,3	
Östersunds	99	836,28	56,1	38	332,97	14,4	27	199,56	4,2	
Falu	19	138,23	8,3	6	40,47	2,5	—	—	—	
Östra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Västra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Södra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nb kustl	122	880,74	64,7	93	677,22	45,6	9	53,39	0,4	
Nb lappm	44	350,87	22,8	47	315,54	14,9	9	68,66	0,6	
Vb kustl	47	364,95	24,5	29	224,20	12,2	2	12,83	0,1	
Vb lappm	179	1 377,46	90,9	66	543,18	25,3	38	266,98	5,2	
Jtl	7	50,01	3,3	1	4,03	—	1	5,40	—	
Vnr	41	320,28	23,4	9	60,16	4,2	4	27,67	0,2	
Gvl	3	26,60	0,9	—	—	—	—	—	—	
Kpb	16	111,63	7,5	6	40,47	2,5	—	—	—	
Vrm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ör	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vstm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ups	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sth	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sdm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ög	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Äbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Jkp	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Klm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	1969	459	3 482,54	238,0	251	1 864,80	104,7	63	434,93	6,5
Total	1968	498	3 760,86	255,4	246	1 897,17	105,0	86	541,21	12,1
	1967	545	4 149,49	279,6	269	2 060,60	114,4	97	605,73	12,7

¹ Årlig avgåld = Annual rent² Arrendebelopp = » »³ Hyresbelopp = » »

Lease of usufructuary rights in 1969

Skogsjordbruk Forest farms			Jordbrukslägenheter Agricultural properties			Hyreslägenheter Tenements		Fritidsbostäder Recreational housing	
Antal	Areal	Arrende- belopp ^a	Antal	Areal	Arrende- belopp	Antal	Hyres- belopp ^a	Antal	Hyres- belopp
st	ha	tkr	st	ha	tkr	st	tkr	st	tkr
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
—	—	—	—	—	—	143	317,1	108	36,2
1	16,03	1,7	—	—	—	171	385,6	170	68,5
—	—	—	—	—	—	159	366,5	160	53,3
2	7,46	1,2	—	—	—	111	280,6	52	18,2
52	942,27	162,3	17	288,88	57,6	746	1 164,2	367	275,8
57	633,92	122,6	103	1 035,00	271,2	584	797,7	713	454,4
42	343,99	85,4	49	388,40	110,2	504	905,9	519	370,0
88	514,92	162,3	58	481,15	145,8	268	435,4	251	179,3
1	16,03	1,7	—	—	—	159	351,1	162	61,8
—	—	—	—	—	—	124	296,5	93	35,0
—	—	—	—	—	—	38	63,8	40	13,2
—	—	—	—	—	—	177	407,3	167	57,1
2	7,46	1,2	1	2,60	—	41	120,9	20	7,8
—	—	—	—	—	—	53	124,4	9	1,2
4	46,55	7,2	2	42,57	7,0	78	122,8	34	30,6
13	303,55	52,1	8	165,11	29,4	295	481,3	104	61,4
4	45,37	10,6	1	2,77	1,9	59	118,3	42	25,9
44	539,48	116,9	21	244,29	58,8	473	804,8	433	329,9
26	328,33	45,1	8	82,02	25,3	206	330,9	141	118,5
—	—	—	1	2,22	0,9	14	34,9	9	4,9
1	9,74	2,0	8	77,03	25,8	65	113,0	87	50,3
7	143,25	21,0	17	146,23	40,0	104	149,8	163	115,6
16	176,37	40,2	46	462,93	124,7	214	246,4	235	135,3
15	138,36	32,3	13	111,56	30,1	78	94,9	99	64,8
5	34,40	8,8	12	83,98	23,4	68	110,6	68	50,9
12	91,70	24,8	36	293,94	78,2	90	139,1	81	64,5
24	117,09	43,2	2	8,21	4,0	56	98,0	36	18,3
27	227,87	58,1	29	292,34	72,2	190	273,9	190	106,6
5	33,98	7,4	4	9,16	2,7	2	3,7	28	24,7
15	90,70	27,7	4	26,47	8,2	20	29,3	17	12,4
3	5,50	2,7	4	23,00	12,9	7	12,6	3	4,1
10	46,60	18,1	9	105,78	35,1	34	59,4	46	35,8
8	56,26	14,4	1	11,22	4,2	8	15,4	33	25,1
242	2 458,59	535,5	227	2 193,43	584,8	2 686	4 653,0	2 340	1 455,7
348	3 366,59	722,6	179	1 750,50	419,8	2 669	4 127,9	2 123	1 197,9
431	4 018,36	842,2	143	1 383,41	324,9	2 583	3 826,5	1 799	1 001,0

Tabell 12 Sammanställning av gällande skogsindelningsplaner nedom skogsodlingsgränsen

Distrikt <i>District</i>	Indelningsår <i>Year of planning</i>	Ideal medelbonitet <i>Ideal average planned site</i>	Skogsmarksareal <i>Skogsmarksareal</i>	<i>Forest land</i>											
				Indelad areal <i>Planned area</i>	Övrig areal <i>Other area</i>	Åldersfördelning % <i>Age distribution</i>		Kalmark år	1—19	20—39	40—59	60—79	80—99	100—119	120—139
						Bare forest land									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Luleå Övre	1969	2,3	809 674	6 222	16	16	10	4	5	12	12	7	18		
Luleå Nedre	1969	2,6	821 062	10 122	14	20	9	4	5	8	11	7	22		
Umeå	1958—69	2,8	613 212	12 218	15	11	8	6	6	17	17	8	12		
Östersunds	1966—68	2,7	373 650	9 300	14	10	3	6	8	14	16	12	17		
Falu	1965—69	3,9	362 125	3 262	12	10	4	8	16	18	12	9	11		
Östra	1962—69	4,9	161 821	4 414	8	18	5	12	25	20	9	3	6		
Västra	1968—69	5,5	167 916	4 116	9	22	3	9	21	26	9	1	6		
Södra	1959—64	5,8	133 464	1 673	6	17	12	18	21	14	7	5	6		
Summa	1958—69	3,1	3 442 924	51 327	14	15	8	6	9	14	13	7	14		

1 Tabellens omfattning

Tabellen utgör en sammanställning av de skogsindelningshandlingar, som utarbetats för domänpfondens renbetsfondens skogar åren 1958—1969 och avser skogarna nedom skogsodlingsgränsen. Tabellen bygger på grunduppgifter från resp indelningsår. Hänsyn har dock tagits till förändringar av markinnehavet genom köp och försäljning t o m 1969 samt till förändringen i distriktsindelningen.

2 Huggningsklasser (kol 15—20)

I indelningsplanerna t o m 1965 är skogsmarken fördelad på huggningsklasserna I, II, III, IV och V. I samma kolumner har även angivits beteckningen på närmast motsvarande huggningsklasser enligt det nya indelningsförarandet, fr o m 1966, där 11—12 innebär obehandlad och 13 behandlad kalmark, 21—22 öröjd e röjd plantskog, 30 gallringsskog samt 40 slutavverkningsskog, där per 1+2 avser slutavverkning under nästa 10-årsperiod och per 3 slutavverkning längre fram i tiden än inom 10 år.

3 Tillväxt

Tillväxten har beräknats genom att åldersklassvisa tillväxtprocenter tillämpats på begynnelseförråden.

4 Årlig avverkning

För revir indelade 1969 är den ingående uppgiften om avverkningen preliminär.

Summary of current management plans below the reforestation limit

Huggningsklasser % Cutting classes							Virkesförråd från 5 cm i brh Growing stock above 5 cm DBH							Beräknad tillväxt Estimated growth	Årsyta Annual op. area	Beräknad årlig avv från 10 cm Estimated annual cut DBH > 10 cm		
Ia 1—13	I b 22	II 21—30	III 40	IV 40	V per per 3 1+2	Milj ha	M³sk/ ha	Trädslags- blandning % Species com- position	Dimensions- fordelning i % för barr- skog, cm- klasser Dim. distrib. by cm-classes, % softw	m³sk/ ha	Slut- avv ha Estim. growth fel- ling ha	Gallr ha	1 000 m³sk	m³sk/ ha				
15	16	17	18	19	20	21	22	Tall Pine	Gran Spruce	Löv Hardw	0—15— 14	25+	33					
6	10	26	17	16	25	37,26	46	67	23	10	21	45	34	1,1	11 560	2 630	1 070	1,3
3	12	27	16	17	25	40,40	49	77	20	3	19	42	39	1,2	11 690	3 750	1 185	1,4
8	7	21	16	20	28	42,38	69	62	31	7	39	36	25	1,9	8 266	4 908	1 212	2,0
8	6	16	18	18	34	28,82	77	39	55	6	23	45	32	2,0	4 625	3 161	747	2,0
7	6	17	29	10	31	32,74	90	62	33	5	18	44	38	2,4	4 769	5 296	1 031	2,8
5	4	20	22	23	26	19,46	120	54	38	8	12	37	51	4,6	2 793	3 883	813	5,0
4	5	23	14	23	31	20,88	124	46	51	3	14	40	46	4,3	3 160	1 990	856	5,1
6	5	17	28	24	20	17,50	131	36	51	13	13	33	54	5,4	2 173	7 019	804	6,0
6	8	22	18	18	28	239,44	70	59	35	6	22	41	37	1,9	49 036	32 617	7 718	2,2